In Vol 1
Issue No. 41 is missing

Vol. 2

5th June 1902

To

28th May 1903

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —:0:— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ [illegible] | ಮೈಸೂರು—ಸನ್ [illegible] ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಖು [illegible] ನೇ ಗುರುವಾರ | ಸಂಚಿಕೆ ೧

ಒಳ್ಳೇ ವಿಷಯಗಳು

20

[illegible]

[illegible]

7

[illegible]

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ [illegible]

11

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

೫. [illegible]

೬. [illegible]

೭. [illegible]

೮. [illegible]

೯. [illegible]

೧೦. [illegible]

೧೧. [illegible]

೧೨. [illegible]

೧೩. [illegible]

೧೪. [illegible]

೧೫. [illegible]

[illegible]

ಹೋಮೋಸಿಯ.

[illegible]

[illegible]

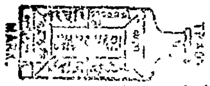

[illegible]

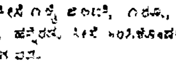

[illegible]

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —:0:— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ [illegible] ಮೈಸೂರು—ಸನ್ [illegible] ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಖು [illegible] ನೇ ಗುರುವಾರ ಸಂಖ್ಯೆ [illegible]

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

29

[illegible]

ಇದೀಗಲು ಮಾರಲ್ಪಡುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

7

[illegible]

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ [illegible] ಆಹಾರ.

11

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್ [illegible]

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್ [illegible]

೫. [illegible]

೬. [illegible]

೭. [illegible]

೮. [illegible]

೯. [illegible]

೧೦. [illegible]

೧೧. [illegible]

೧೨. [illegible]

೧೩. [illegible]

೧೪. [illegible]

೧೫. [illegible]

೧೬. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ROBINSON'S

PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ

ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾಗಿದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಮಂದವಾದ ಗಂಜಿ ಮಾಡಿ ಬಿಸಿನೀರು ಹಾಕಿ ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದರೆ ಹಿತವಾಗಿಯೂ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾನವಾಗುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯಾದ ಔಷಧ ಪಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹುಳಿ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.— ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದ ಹೆಸರಿನ ಹೀನವಾದ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಬಿಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಚಿತ್ರ ಹಾಕಿದ ಡಬ್ಬದ ಮೇಲಿನ ಲೇಬಲಿನ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ.

ಜಾಹೀರನಾಮೆ.

[illegible]

ಸನ್ ೧೯೦೨—೧೯೦೩ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಮರಗಳ ಫಲಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ [illegible] ಹರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. [illegible]

ಈ ಹರಾಜಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ [illegible] ನೇ ಸೋಮವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೪ ಘಂಟೆ ಆಗಾಯಿತು—

೧. ದೇವರಾಜ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ [illegible] ಫೀಜು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.
೨. ಓಟೀ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು [illegible] ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.
೩. ಓಟೀ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಉತ್ತರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ [illegible] ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.
೪. ಮಂಡಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ [illegible] ಫೀಜು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.
೫. ಓಟೀ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು [illegible] ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.
೬. ಮಂಡಿ [illegible] ಫೀಜು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.
೭. [illegible] ಫೀಜು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.
೮. [illegible] ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.
೯. [illegible] ಗೊಬ್ಬರದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ [illegible] ನೇ [illegible] ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೪ ಘಂಟೆ ಆಗಾಯಿತು—

೧. [illegible] ತೆಂಗು [illegible] ಫಲಗಳ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು.
೨. [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಫಸಲು ಹರಾಜು.
೩. [illegible] ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜಾಬು.
೪. [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಫಸಲು ಹರಾಜು.

೫. [illegible] ಮನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಫಸಲು ಹರಾಜು.
೬. [illegible] ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಮನೆ ಹಿಂಭಾಗ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಫಸಲು ಹರಾಜು.
೭. [illegible] ದೊಡ್ಡಕೆರೆ [illegible] ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜಾಬು.
೮. [illegible] ಮರದ ಫಸಲು ಹರಾಜು.
೯. [illegible] ಬೆಳೆಯುವ ಹುಲ್ಲು ಕೊಯಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಬು.

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೆ ಇಸವಿ ಜೂನ್ [illegible] ನೆ ಬುಧವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೪ ಘಂಟೆ ಆಗಾಯಿತು—

೧. [illegible] ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಫಸಲು ಹರಾಜು.
೨. [illegible] ಹುಲ್ಲು [illegible] ಮೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಬು.
೩. [illegible] ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಫಸಲು ಹರಾಜು.
೪. [illegible] ಮರದ ಫಸಲು ಹರಾಜು.
೫. [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ತೆಂಗು [illegible] ಫಸಲು ಹರಾಜು.
೬. [illegible] ಬೆಳೆಯುವ ಹುಲ್ಲು [illegible] ಮೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಬು.
೭. [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಫಸಲು ಹರಾಜು.
೮. [illegible] ಬೆಳೆಯುವ ಹುಲ್ಲು ಕೊಯಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಬು.
೯. [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಮರಗಳ [illegible] ಹರಾಜು.
೧೦. [illegible] ಹುಲ್ಲು ಮೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಬು.
೧೧. [illegible] ತೆಂಗು, ಮಾವು, [illegible] ಹರಾಜು.
೧೨. [illegible] ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜಾಬು.
೧೩. [illegible] ತೆಂಗು, ಹುಣಸೆ ಮರಗಳ ಫಸಲು ಹರಾಜು.
೧೪. ದೊಡ್ಡಕೆರೆ [illegible] ತೆಂಗು, ಹುಣಸೆ ಮರಗಳ ಫಸಲು ಹರಾಜು.

೧೯೦೨ ನೆ ಇಸವಿ ಜೂನ್ [illegible] ನೆ ಗುರುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೪ ಘಂಟೆ ಆಗಾಯಿತು—

೧. [illegible] ಬೆಳೆಯುವ ಹುಲ್ಲು ಮೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಬು.
೨. [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಜಾಬು.

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೆ ಇಸವಿ ಜೂನ್ [illegible] ನೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೪ ಘಂಟೆ ಆಗಾಯಿತು—

೧. [illegible] ಕೆಳಗೆ [illegible] ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಬು.
೨. [illegible] ಹುಲ್ಲು [illegible] ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಬು.
೩. [illegible] ಹುಲ್ಲು, ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜಾಬು.

K. SRINIVASA RAO,
Vice President.

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೆ ಇಸವಿ ಜೂನ್ [illegible] ನೆ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೪ ಘಂಟೆ ಆಗಾಯಿತು [illegible]—

೧. ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಮರಗಳ ಫಸಲನ್ನು ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೆ ಇಸವಿ [illegible] ಹರಾಜು [illegible].

K. SRINIVASA RAO,
Vice President.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ [illegible] ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಯುದ್ಧವು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

ಶಾಂತಿ ಆಯಿತು.

[illegible] ಯುದ್ಧವು ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ.

[illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಯವರು ನಮಗೆ [illegible] ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ [illegible] "ಈ ಪ್ರಪಂಚವು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಂಧಕಾರವಿತ್ತು" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದವರು ಯಾರು?

ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇನಂದರೆ:—

ಅಂಧಕಾರವು ಒಂದು ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಬೆಳಕಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ [illegible] "ಆದಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ಆಕಾಶವನ್ನೂ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನು. ಭೂಮಿಯು [illegible] ಇತ್ತು; [illegible] ಕತ್ತಲು ಇತ್ತು."

[illegible]

ಯು ಈ ಭೂಲೋಕವು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ತಾರೆಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲವೂ ಉಂಟಾದ ಬಗೆ ಹ್ಯಾಗೆಂದು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವ ದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವು ಈಗ ನೋಡ್ಡ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವೂ ಅಂಧಕಾರ ಮಯವಾಗಿ ಪಂಚ ಭೂತಗಳ ಮಿಶ್ರವಾಗಿದ್ದ ಗಲಿಬಿಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತೆಂದು ಗ್ರಂಥಕಾರನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರು ಗ್ರಹಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತೆ. ಭಗವಂತನು ಭೂಲೋಕ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಅಂಧಕಾರ ಮಯವಾದ ಗಲಿಬಿಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಗಲಿಬಿಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾದದ್ದು ಏಕೆ? ಇದನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದವರು ಯಾರು? ಎಂಬುವದೇ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದ್ದೀತು.

ಲೋಕೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಹ್ಯಾಗೆ ಹುಟ್ಟಿತೆಂಬ ವಿಷಯವು ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಬಹಳ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತೇವೆ:—

I. ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಾದವರು— ದೇವರೇ ಬೇರೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಬೇರೆ; ಇವೆರಡೂ ನಿತ್ಯವಾದವುಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಪುರುಷ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆಂಬ ಎರಡು ತತ್ವಗಳುಂಟೆಂಬುದು ಸಾಂಖ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದೆ.

II. ದೇವರೇಟು [illegible] ಉಂಟೆಂದು ಕೆಲವು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳು [illegible]

[illegible]

ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರ ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ [illegible] ಶ್ರುತಿ [illegible]

ಡಾ॥ ನವೇರೊ ಎಂಬಾತನ ವಿಮಾನಪ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ.

ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ದೇಶಸ್ಥನಾದ ಡಾ॥ ನವೇರೊ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನು ಒಂದು ವಿಮಾನವನ್ನು ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೭ ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಣಿಗರು ಮಳೆಗಾಲವೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಯಥಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿಯೂ ಹೋಗ ಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ವಾಯುಗುಣವು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿದ್ದು ೧೨ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಡಾ॥ ನವೇರೊ ತನ್ನ ವಿಮಾನವನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಸಿ ಗಾಡಿಯ ತನ್ನ [illegible] ಹೊರಟರು, ಕೆಲವು ದೂರದವರೆಗೂ ವಿಮಾನವು [illegible] ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಳಪಟ್ಟು ಅವರು ಎತ್ತ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅತ್ತಕಡೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನೋಟಕರೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೃಪ್ತರಾದೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಏಕೋ ಸಿಡಿದಂತೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಶಬ್ದವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವಿಮಾನವು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಮಾನದ ಕಟ್ಟುಗಳು ಕಡಿದು ಲೋಹದ ಭಾಗವೊಂದು ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಅಡಿಗಳ ಎತ್ತರದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಡಾ॥ ನವೇರೊ ಮತ್ತು ಆತನ ಸಹಾಯಕನು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.

ಈ ವಿಮಾನ ಸಂಚಾರಿಯು ೪೨ ವಯಸ್ಸಿನವನಾಗಿಯೂ ಎಳೆ ಬಣ್ಣದ ಮುಖ [illegible] ಇದ್ದನು. ಆತನು ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಯಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. [illegible] ಇವನ ಸತ್ತ ಶರೀರವನ್ನು [illegible] ದೇಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಮಾಧಿ ಮಾಡುವರು.

ಸಮಾಚಾರ ಸಂಗ್ರಹಗಳು.

[illegible]

ಊರದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ [illegible] ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ಹಣವನ್ನು [illegible]

ಈಗಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಸಾಹೇಬರವರು [illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು [illegible] ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ [illegible] ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ [illegible]?

[illegible]

ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಪರ್ವತಗಳು ಬೆಂಕಿ ಉಗುಳ ಹತ್ತಿದ್ದು.

ಆ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲುಂಟಾದ ಅನಾಹುತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ತಂತೀವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತೇವಷ್ಟೆ. ತಂತೀವರ್ತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಚ್ಚು ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂಬುವದು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಎರಡಾಮುತಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ಪರರಾಜ್ಯಗಳ ಟಪ್ಪಾಲು ಕಾಗದಗಳು ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದವು. ಆ ಅನಾಹುತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಗದಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಅನಾಹುತದಲ್ಲಿ ೩೦—೪೦ ಸಾವಿರ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಸತ್ತವರು ಇಷ್ಟೇ ಜನರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಎಂದಿಗೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮೇ ೮ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತದ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಟಿನಿಕ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವು ಸಿಕ್ಕಿ ನಾಶ ಹೊಂದಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಮಾರ್ಟಿನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿ ಪಟ್ಟಣವು ನಾಶವಾದಷ್ಟೇ ಎರಡನೇ ಭಯಂಕರವಾದ ಅನಾಹುತವೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ೭ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಭಯಂಕರವಾದ ಅನಾಹುತವು ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕೆಯ ಬಳಿ ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕದ ಫ್ಲಾರಿಡಾ ಪರ್ಯಾಯದ್ವೀಪದ ತನಕ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಅನೇಕ ದ್ವೀಪಗಳು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಾಲುಗಳ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಸೆಂಟ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್, ಸೆಂಟ್‌ಲೂಷಿಯಾ ಎಂಬ ದ್ವೀಪಗಳೂ, ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಮಾರ್ಟಿನಿಕ್ ದ್ವೀಪವೂ, ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಡಾಮಿನಿಕಾ ದ್ವೀಪವೂ, ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಗ್ವಾಡಲೋಪ್ ದ್ವೀಪವೂ ಇರುವವು. ಈ ದ್ವೀಪಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ನಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

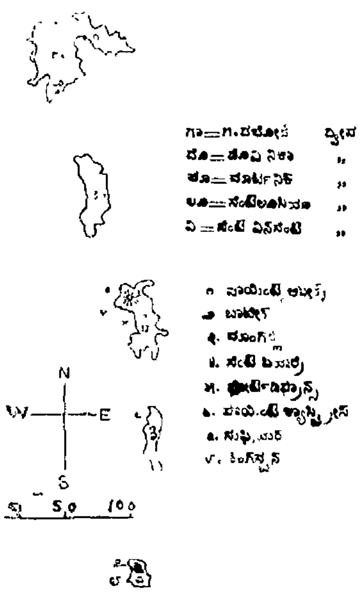

ಮಾರ್ಟಿನಿಕ್ ದ್ವೀಪವು ಸುಮಾರು ೪೦ ಮೈಲಿ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ೨೦ ಮೈಲಿ ಅಗಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ೨,೦೦,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳು ತುಂಬಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕದ ಕ್ರಿಯೋಲ್ಸ್ ಎಂಬ ಕಾಡುಜನಗಳ ವಂಶೀಕರು. ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಯುರೋಪಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿಯೂ, ವರ್ತಕರಾಗಿಯೂ, ನೌಕರರಾಗಿಯೂ, ಸೈನಿಕರಾಗಿಯೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದ್ವೀಪವು ಫ್ರೆಂಚರ ವಶದಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳು ಮುಂತಾದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಫೋರ್ಟ್ ಡಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಇದು ಪಶ್ಚಿಮ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಣ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ೧೨ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣವು ೩೦,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿತ್ತು. ಅನಾಹುತವಾದದ್ದು ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೇ. ಈ ಊರಿನ್ನು ಮಾಂಟ್ ಪೀಲೆ ಎಂಬ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತದ ಕೆಳಗಡೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಪರ್ವತವು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ೪,೪೦೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದಾಗಿರುವುದು. ಕಳೆದ ೫೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಈ ಪರ್ವತದಿಂದ ಜ್ವಾಲೆಗಳೇನೂ ಹೊರಡದೆ ಇದ್ದದರಿಂದ ಅದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಎಸೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಪರ್ವತದ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಕಳಗಿನ ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಕೆರೆ ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಹುಲ್ಲುಗಳು ಬೆಳೆದಿದ್ದು ನೋಡಲು ಚಂದವಾಗಿ ಇತ್ತು. ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ಅನಾಹುತವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೩-೪ ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಪರ್ವತದಿಂದ ಹೊಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊರಡಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಜನರು ಅಷ್ಟು

ನೋಡಿ ಗಾಬರಿ ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೇ ೩ನೇ ತಾರೀಖು ಹಿಮದ ಮಳೆ ಬೀಳಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿದ ಕಲ್ಲು ಹರಿಯುವ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದು ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ೩ ಮೈಲಿ ಆಚೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಸುಮಾರು ೩೦ ಜನರು ಆ ದಿನ ಪ್ರಾಣ ಕಳಕೊಂಡರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಆ ಪ್ರವಾಹವು ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೂ ಹರಿಯಿತು. ಅನೇಕ ಜನರು ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ (ತೋಟ) ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಬೇಕಾಯಿತು. ೭ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಸಿಡಿಲುಗಳಂತೆ ಸದ್ದುಗಳಾಗಿ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಗಾಬರಿ ಬಿದ್ದು, ಕೆಲವರು ಕೂಡಲೇ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಡಲು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರು. ಆ ದಿವಸವೇ ಫ್ರೆಂಚ್ ಗೌವರ್ನರು ಫೋರ್ಟ್ ಡಿ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಸದ್ದು ನಿಂತು ಹೋದಕಾರಣ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೇನೂ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಮಲಗಿಕೊಂಡರು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪರ್ವತವು ಅತ್ಯಂತ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಸಿಡಿದು ಪರ್ವತದಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಗೆ ಎದ್ದು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು. ಅದರ ಸಂಗಡಲೇ ಕೆಂಪಗೆ ಕಾದ ಕಲ್ಲುಗಳೂ ಕರಗಿರುವ ಮಣ್ಣೂ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಹರಿದು ಬಂದು ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಇದಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಣವೇ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಉರಿಯುತ್ತಾ ಬಂತು. ಕಟ್ಟಡಗಳೆಲ್ಲಾ ನೆಲಸಮವಾದವು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳೂ ನಾಶಹೊಂದಿದವು. ಕೆಲವರು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಆದರು. ಕೆಲವರು ಗಂಧಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ದುರ್ಗಂಧಗಳಿಂದ ಉಸುರುಕಟ್ಟಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಕೆಲವರು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಳಗೂ, ಮೇಲಿನಿಂದ ಬಿದ್ದ ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಳಗೂ ಸಿಕ್ಕಿ ಹತರಾದರು. ಸಮುದ್ರವು ಅಲ್ಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿ ಮೇಲೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಮೊದಲು ತೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಅನಂತರ ಒಡನೆ ರಭಸವಾಗಿ ಎದ್ದು ಬಂದು ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆ ನುಗ್ಗಿತು. ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ೧೭-೧೮ ಹಡಗುಗಳು ಅಲೆಗಳ ಒಡೆತಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದುವಲ್ಲದೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕಾದ ಮಣ್ಣು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೆ ಭಗ್ನವಾಗಿ ಮುಳುಗಿಹೋದವು; ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಉರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಈ ಪೈಕಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹಡಗು ಉಳುಕೊಂಡಿತು. ಆ ಹಡಗಿನ ಹೆಸರು ರೋಡ್ಡಂ ಎಂಬ ಜಹಜು ಮೇ ೭ನೇ ತಾರೀಖು ಸೆಂಟ್ ಲೂಷಿಯಾದಿಂದ ಹೊರಟು, ತಾರೀಖು ೮ನೇ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿಯ ತೀರವನ್ನು ಸೇರಿತು. ಅದು ಆ ದಿವಸವೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು, ಕಬ್ಬಿನ್ ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ವಾಪಸು ಬಂತು. ಈ ಜಹಜಿನವರು ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿಯ ಅನಾಹುತವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿರುವರೇನೆಂದರೆ:—

ಈ ಜಹಜಿನ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದರ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಒಡೆದುಹೋದವು. ಅದರ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪೈಕಿ ಹಲವರು ಸತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆ ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಹಡಗು ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿಯನ್ನು ತಲುಪಿತು. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ವಿಪರೀತ ಗುಡುಗು, ಸಿಡಿಲುಗಳಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈ ಜಹಜಿನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಸಮೀಪ ಬರುವಾಗಲೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾದು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಿಡಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ರಭಸದಿಂದ ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಮೇಲೂ, ತೀರದ ಮೇಲೂ ಬೀಳುವದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಕೂಡಲೇ ಪಟ್ಟಣವೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿ ಉರಿಯತೊಡಗಿತು. ಬೆಂಕಿಯ ಮಳೆಯು ಅಗಾಧವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಾ ಬಂತು. ಈ ಬೆಂಕಿ ಮಳೆಯು ಈ ಜಹಜಿನ ಮೇಲೂ ಬಿತ್ತು. ಆ ಜಹಜು ಕೂಡಲೇ ದಡದಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲೇ ಆ ಜಹಜಿನ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ರೋಡ್ಡಂ ಎಂಬ ಜಹಜಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಜನರು ಬೆಂಕಿ ಕಿಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಉರಿದು ಕಪ್ಪಾದರು. ಕೂಡಲೇ ಜಹಜನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಓಡಿಸಿದರು. ಆ ಜಹಜಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನರು ಸತ್ತು ಹೋದರು. ಜಹಜಿನ ಸಾಮಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭ ಅಂಗುಲ ಎತ್ತರ ಮಣ್ಣು ಬಂದು ಸುರಿದಿತ್ತು. ಆಚೆಗೆ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ಸಮುದ್ರತೀರದಿಂದ ೭ ಮೈಲಿ ದೂರದವರೆಗೂ ಹೋಗುವವರೆಗೂ ಆ ಜಹಜಿನ ಮೇಲೆ ಬೆಂಕಿಯ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಅಧಿಪತಿಯು ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾಣವೇನೋ ಉಳುಕೊಂಡಿತು. ಪರ್ವತದಿಂದ ಮೊದಲು ಅಗ್ನಿ ಕಾರುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆ ಪಟ್ಟಣ ಒಬ್ಬನೇ ಉಳುಕೊಂಡನೆಂದು ಕಾಣುವದು. ಆಚೆಗೆ ಆ ಪಟ್ಟಣವೇ ಹಡಗುಗಳ ಸಮೇತ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಈ ರೋಡ್ಡಂ ಹಡಗು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಹಾಗೇ ರೋರೈಮಾ ಎಂಬ ಜಹಜು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತು. ಅದು ಮುಳುಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಅದರ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಈ ಜಹಜಿನವರು ಜನರಿಗೆ ಕೈನಡೆಯಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಕರೆದು ಸಮಾಧಾನಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಫೋರ್ಟ್ ಡಿ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ೮ನೇ ತಾರೀಖು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಾದ ಮೋಡವು ಮುಸುಕಿಕೊಂಡಿತು. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೂದಿ ಮಳೆ ಸುರಿಯಿತು. ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಿದ್ದಂತೆ ಕತ್ತಲೆ ಮುಸುಕಿಕೊಂಡಿತು. ಜನರೆಲ್ಲಾ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಗಾಬರಿಪಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವಾಗ್ಗೆ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತದಿಂದ ಬೆಂಕಿಯು ಕಾರುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡರು. ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿ ಪಟ್ಟಣವು ಹತ್ತಿ ಉರಿಯುತ್ತಿರುವದೂ ಕಂಡು ಬಂತು. ಆಗ ಅದಕ್ಕು ಬೇಗನೆ ಸಹಾಯ

ಮಾಡುವದನ್ನು ಕೋರಿಸಿ ಸುಚೆ ಎಂಬ ಫ್ರೆಂಚರ ಒಂದು ಯುದ್ಧದ ಹಡಗನ್ನು ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಹಡಗು ಪಟ್ಟಣದ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧ ಗಂಟೆಯಾಯಿತು. ಆಗ ಪಟ್ಟಣವೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಯಾವದೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಬದುಕಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಹೆಣಗಳ ರಾಶಿಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದು ಅವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಬಳಿ ಬಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದ ೩೦ ಜನರನ್ನು ಕರೆದು ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತರುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗ್ವಾಡಲೋಪ್ ಎಂಬ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಮಾರ್ಟಿನಿಕ್ಕಿನ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ತೋಟಗಳೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಾದ ಮಣ್ಣಿನಿಂದಲೂ ಬೆಂಕಿ ಮಳೆಯಿಂದಲೂ ಸುಟ್ಟು ಹೋದವು. ಸುಮಾರು ಪಟ್ಟಣದ ಪಕ್ಕಗಳ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಇರುವದೇ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅವರ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ನಾಶವಾಯಿತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಸೇರಿದ ಡಾಮಿನಿಕಾ, ಸೆಂಟ್ ಲೂಷಿಯಾ ಎಂಬ ದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಓಡಿಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಮೇ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖು ಭಯಂಕರ ಯುದ್ಧದ ಹಡಗು ತನ್ನ ಕೆಲವು ಹಡಗುಗಳೊಡನೆ ೪೦೦೦ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದವು. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಫೋರ್ಟ್ ಡಿ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದರು. ತಾ॥ ೧೯—೨೦ನೇ ದಿವಸ ಘನವಾದ ಹೊಗೆ ಬೆಂಕಿ ಕಾರುವದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾದದ್ದರಿಂದ ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟರು. ಆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೊದಲು ಪಟ್ಟಣದ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉಳಿದಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಗಂಟೆ ೫೦ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ನಿಮಿಷ ನಿಂತುಹೋಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಸುಮಾರು ೩,೦೦೦ ಹೆಣಗಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೆಣಗಳು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಆ ಉಸುರು ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಕೈಗಳಿಂದ ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆ ಆ ಹೆಣಗಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಸತ್ತವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಮೈಮೇಲೆಯೂ ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಬಂದ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣುಗಳ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಮಣ್ಣು ಬಿದ್ದವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಇತ್ತು. ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ, ಮನೆಗಳೂ, ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದವು. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಹಡಗಿನವರು ನೋಡಿ, ಈ ಹೆಣಗಳ ನಾಶದಿಂದ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಗಾಯಗಳು ಹುಟ್ಟಿದಂತೆ ಬೆಂಕಿಯಾಕೆ ಅನೇಕ ಹೆಣಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ತೋಟಗಳೂ ಹೊಲಗಳೂ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದ ತುಂಬಾ ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರ ಭಾಗವೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷ ಮಣ್ಣು ಕಲ್ಲು ಬೂದಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿದೆ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಆಳವಾದ ಕೊರಕಲುಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಕೆರೆಗಳೂ ನದಿಗಳೂ ಬತ್ತಿಹೋಗಿವೆ. ನೆಲದೊಳಗಿನ ಬಿಸಿನೀರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವು ೧೧೦ ಲಕ್ಷ ದ್ರವ್ಯ ಹಿಂದಿದ್ದ ಸಂಪಾದನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರದು. ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಪರ್ವತವು ಅನಾಹುತವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ.

೮ ಪ್ರಾಂತದ ಫ್ರೆಂಚರ ಮಾರ್ಟಿನಿಕ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸೆಂಟ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ದ್ವೀಪದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸೂಫ್ರಿಯರ್ ಎಂಬ ಪರ್ವತದಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಕಾರುವದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಗೂ ಸೆಂಟ್ ಪಿಯರ್ರಿಗೂ ಸುಮಾರು ೯೦ ಮೈಲಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಗಲವಿರುವದು. ಇದಿಂದು ಪರ್ವತಗಳಿಗೂ ಭೂಮಿಯೊಳಗೇ ಏನೋ ಸಂಬಂಧವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಪರ್ವತದ ಕಾಂತಿಯು ೬ರಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಹೊರಡಲಾರಂಭವಾಯಿತು. ೭ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಶಬ್ದವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ಸುತ್ತ ಮೈಲಿ ಆಚೆಗೆ ಈ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದಿನ ಆ ಪರ್ವತದಿಂದಲೂ ಕಂಪಗೆ ಕಾದ ಕಲ್ಲು ಬೆಂಕಿ ಮುಂತಾದದ್ದು ಹೊರಟಿತು. ಸೆಂಟ್ ವಿನ್ಸೆಂಟಿನ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಬೆಳೆಗಳೂ ಕಾಡುಗಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುಟ್ಟುಹೋದವು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕಾಡುಜನರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಷ್ಟು ಅವರ ಮೇಲೂ ಬೆಂಕಿಯ ಮಳೆ ಸುರಿದು ಸುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧,೬೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಬಹಳ ಜನರು ಕ್ಯಾರಿಬ್ ಎಂಬುವವರು. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಜನರ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು. ಸೆಂಟ್ ವಿನ್ಸೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಪ್ರಜೆಗಳು ನಾನಾ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಗೌವರ್ನರವರು ಆ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರು. ಅನೇಕಾನೇಕ ಪ್ರಜೆಗಳು ತುಂಬಾ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಅಗ್ನಿಪರ್ವತಗಳು, ಸುಂಟರಗಾಳಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಂಥಾ ಮತ್ತೊಂದು ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ ವಿನ್ಸೆಂಟಿನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಆಲೋಚನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದು.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್.

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ ಟೌನ್‌ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೆಂಬರುಗಳು ಸೇರಿ ತಿಂಗಳು ಕಳಕಲ್ಲಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್

[illegible]

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಬಿ. ಏ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಐವತ್ತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡನು.

ಸಿಂಧು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

ಬಂಗಾಳಾ, ಬಿಹಾರ್, ಒರಿಸ್ಸಾ ಎಂಬೀ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಿಜಾಂಶುಕ್ತಿ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯರ ಜಮೀನುದಾರರು [illegible] ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ [illegible] ಅಯೋಧ್ಯೆಯ [illegible] ಮುಖ್ಯರ [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible] ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ರುಜು ಹಾಕಿರತಕ್ಕದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ವರಿಗೆ ಈ ತಿಂಗಳ [illegible] ಗುರುವಾರದ ದಿನ [illegible] ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವವು ನಡೆಯುವದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ [illegible] ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲವೆಂತಲೂ, [illegible] ದಿವಸ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ ಇಂಡಿಯಾ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಒಂದು ಅಪ್ಪಣೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

[illegible]ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ನಡೆಯಿತು. ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂವು ಸತ್ತುಹೋದನು. ಚಿತೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರು. ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೆಣಕ್ಕೆ ಜೀವ ಬಂತು. ಆಮೇಲೆ ಚಿತೆಯೊಳಗಿಂದ ಎದ್ದನು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದ, ಆತನಿಂದ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡನು. ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮಾರನೇ ದಿನ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಹೋದನು.

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾದವನು ಒಬ್ಬ ಹಾಡುಗ, ಬಳ ಇದ್ದ ಅಸ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ದುರ್ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಬಿಟ್ಟು ಕಡೆಗೆ ಅವಳ ಬಳಗೆ ಕೊಲೆಗಿ ಅವಳ ಮೈಮೇಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ನಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿದನು. ಅವಳು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಅವಳು ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ಸುಪುತ್ರನು ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ಅವಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದು ಪ್ರಾಣ ತಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಅವಳು ಬದುಕುವದೇ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಆ ಸುಪುತ್ರನಿಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಎಂಟು ವರುಷ ಕಠಿಣಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು.

ದರ್ಭಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಸರಕ್ಕಾರದವರು ನವ [illegible]ದಲ್ಲಿ ಬಾಧ್ಯರಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಯಾದವೇಂದ್ರ ಸಿಂಹರೆಂಬುವ [illegible] ವಯಸ್ಸಿನ ಯುವರಾಜನಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. [illegible] ಗದ್ದಿಗೆ [illegible] ಅವನು [illegible] ಎಂದು [illegible] ಗದ್ದಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ [illegible] [illegible] ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು [illegible] ಎಂಬುದನ್ನೊಂದೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು [illegible] ಪ್ರತಿಗಳು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಊರು, ಗ್ರಾಮ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು [illegible] ಸರಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು [illegible] ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಆದರೆ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ [illegible] ತಕ್ಕಂತೆ [illegible] ಭಾವವಾಗಿದೆ.

[illegible] ಪಟ್ಟು [illegible] ಕಳೆದ [illegible] ಅಗ್ನಿಕುಂಡ [illegible] ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ [illegible] [illegible] ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ಮಳೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ [illegible] [illegible] ದಿನ ಅಗ್ನಿ [illegible] ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದೆ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಕಡೆ [illegible] ಹಾಗೆ ಪಟ್ಟಣದ [illegible] [illegible] ಸೇರಿ [illegible] ತರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಇಲ್ಲ.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದಿಂದ [illegible] ಕೊಂಡು [illegible] ಎಂಬ ಜಹಜು [illegible] ಸಮುದ್ರದ [illegible] ಹುಡುಗರು, ಗಂಗಾಳಗಳು, [illegible] ಪಟ್ಟಣ, [illegible] ಬರುತ್ತಿದೆ [illegible] ಎಂಬುದಾಗಿ [illegible] ಸಮುದ್ರ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಕೊಡವೇಕೋ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಕಾಶೀ ಪಟ್ಟಣದ ಮಹಾರಾಜರವರು ವಿಜಯಯಾತ್ರೆಯ [illegible] ರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿರುವ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ, ಅದನ್ನು ಇಡುವ ಸಂಪುಟವೂ ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿರುವದು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಚಿತ್ರಗಾರರಿಂದ ಬಿಡಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಅದರ [illegible] ತಯಾರಾದದ್ದು [illegible] ದಂತದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡಿದೆ. [illegible] ಚಿತ್ರಗಳು [illegible] ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ [illegible] ಮುಂತಾದವರ [illegible] ಬಹು ಸೌಂದರ್ಯವಾಗಿ [illegible] ಅದರ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಆ [illegible] ದೇವರ [illegible] ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ [illegible].

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದಕ್ಷಿಣ [illegible] ಎಂಬ ತೀರ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಡಗು [illegible] ಈ ಹಡಗಿನವರು [illegible] ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ [illegible] ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೋಣಿ ತೇಲಾಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು, ಅದರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ, ಅದರ ಒಳಗೆ ನಾಲ್ಕು ಶವಗಳು [illegible] ಬಂದವು. ಇವನ್ನು [illegible] ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಜೀವ [illegible] ದಾಹದಿಂದ [illegible] ಮಾಡುವರು [illegible] ಅಗ ಹಡಗಿನವರು ಎತ್ತಿ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅವನು [illegible] ನಿಮ್ಮ [illegible] ಎಂದು [illegible] [illegible] ಬಂದಿವೆ. [illegible] ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಹೋದೆವು [illegible] [illegible] ಎಂದು [illegible].

ಪಾಲೆಮ್ಕೋಟ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಸಾಯುಕಲ್ಗೆ.—[illegible] ಫೇರಸ್ಟ್ [illegible] ಮುನ್ಸಿಫ್ಸಿಯು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ [illegible] [illegible] ಎಂದು [illegible] ಜನರಿಗೆ [illegible] [illegible] [illegible].

ಕೊಣಸೂರು.—ಈ ಊರಿಗೆ [illegible] ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ಜನರು [illegible] [illegible] ಮಾಡಿದೆ [illegible] [illegible] [illegible].

ಧಿಯನ್ನು, ಇಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಬೇರೆಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಲಿತು, [illegible] ದಿನಗಳು ಪಾಠ [illegible] ಇವರು [illegible] ಬಳಿ [illegible] ಬುದ್ಧಿ [illegible] ವಿಧಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ [illegible] ವರ್ಷ ವಾಗಿತ್ತು.

ಹಾಸನ.—ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆಯು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ [illegible] ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ [illegible] ಹಾಗೆ ಆ ಪ್ರಮಾಣ ಬೆಳೆದು ಅರ್ಧ ಭಾಗ [illegible] [illegible] ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ [illegible] ವರ್ಷ [illegible] ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ [illegible] ಉಂಟಾದೆ; [illegible] ಬೆಳೆಯುತ್ತವೇ ಆ ಪರ್ವ [illegible] [illegible] ರೈತರು [illegible] ಕಾರಣವಾಗಿದೆ — ಹಾಸನದ [illegible] ಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ರಸ್ತೆಗಳು ದುಷ್ಟವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ [illegible] ಎಂದು ಒಂದು [illegible] ಕಾಲದಿಂದ [illegible] ಇನ್ನೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ [illegible] ಗಳು ಅನೇಕ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ [illegible] ಆಗದೆ ಬಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ [illegible] ಸಾಹೇಬರವರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದಕ್ಕೆ [illegible] ರಸ್ತೆ ಸಮಮಾಡುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಇವರ ಮಾಡಿನ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಬಿದ್ದಿರುವ [illegible] [illegible] ಭಾಗವನ್ನು [illegible].

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ಬನ್ನೇರಂಗಪಟ್ಟಣ.—ಈಚೆಗೆ [illegible] [illegible] [illegible] ಈ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೂ [illegible].

[illegible]

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

[illegible] ದೃಷ್ಟಕರು, ಸಂಪಾದಕರ [illegible] ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ [illegible] ಧರ್ಮ [illegible] ತಿಳಿಯುವದು [illegible] ಎಂಬ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ [illegible] ಬಂದಿದೆ.

[illegible] ಎಂಬ [illegible] ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಮೀಟಿಂಗ್ [illegible] ಮಾಡಿದರು. [illegible] ೩,೦೦೦ [illegible] ಗಾಯಗಳಾದವು. [illegible] ತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ.

ಈ ವಾರದಿಂದ "ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ" ಯ ಹೊಸ ವರ್ಷವು [illegible]

[illegible]

ಮೈಸೂರು, [illegible] ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
೩—೬—೧೯೦೨. "ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ" ಆಫೀಸು.

ಉಗ್ರಾಣ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

51

[illegible]

[illegible] ೧—೮— ೦

[illegible] ೩—೦—೦

[illegible] ೧೦೦ [illegible] ೩— —೦

[illegible]

[illegible] ೦—೧೨—೦, [illegible] ೦—೮—೦.

[illegible]

[illegible] ೩—೮—೦ [illegible] ೦—೮—೦

[illegible] —ಮೈಸೂರು.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ.

3

A HINDU CATECHISM.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ—೧ ಭಗವದ್ವಿಷಯ [illegible], ೨ ವೇದಗಳ [illegible], ೩ ವೇದಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶಕರಾದ ಮಹಾತ್ಮರ ಚರಿತ್ರೆಗಳು (ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸ, ಶಂಕರ, ರಾಮಾನುಜ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರುಗಳದು) ೪ ಮತತ್ರಯಾದಿ [illegible] ವಿಚಾರ, ೫ ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರೋಪಾಯನಿರೂಪಣ, ೬ ಸ್ವಾನುಭವಪ್ರಕರಣ, ೭ ಇಷ್ಟದೇವತಾಸ್ತುತಿ, ೮ [illegible], ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಾರಸ್ತೋತ್ರ—ಇಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಮತಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬಹಳ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಓದಿನೋಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವಾಕ್ಯ ರೂಪವಾಗಿರುವ ಇದು ಅನ್ಯಮತದ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಆಗತ್ಯ ಓದಬೇಕಾದ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕ್ರಯ ೪ ಆಣೆ. ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ೧ ಪ್ರತಿಗೂ ೨ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೂ ಅರ್ಧಾಣೆಯು. ಶ್ರೀ [illegible] ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಓದಬೇಕಾದ [illegible] ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಇದರ ಕ್ರಯ ೧೨ ಆಣೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ ಚರಿತ್ರಸಂಗ್ರಹವೆಂಬ [illegible] ಚರಿತ್ರೆಯು [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅದ್ಯಂತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕ್ರಯ ೮ ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತೆ.

ಮೈಸೂರು ಗ್ರಾಜುಯೆಟ್ಸ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನವರು [illegible], ಮೆ|| ಕೆ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯವರಲ್ಲಿಯೂ, ಮೈಸೂರು [illegible], ಮಹಾ ಮೆ|| ಎಂ. ವಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ೩ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಪುಸ್ತಕವ್ಯಾಪಾರ.

[illegible] ಕ್ರಮ [illegible]	[illegible]	ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರಸಾರ	೦—೨—೬
[illegible]	[illegible]	[illegible]	೧—೦—೦
[illegible]	[illegible]	ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೧—೩ ಭಾಗಗಳು	[illegible]
[illegible]	[illegible]	ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೪—೬ ಭಾಗಗಳು	೧—೦—೦
[illegible]	[illegible]	[illegible] (ಸಚಿತ್ರ)	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible] (ಸಚಿತ್ರ)	[illegible]
ಕನ್ನಡ ಬಾಲಬೋಧೆ ೧ನೆ ಭಾಗ	೦—೧—೦	[illegible] (ಸಚಿತ್ರ)	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು [illegible]

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

16-5-1902ರಿಂದ 23-5-1902ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ	ಪ್ಲೇಗ್. ಹಿಡಿದದ್ದು	ಸತ್ತದ್ದು	[illegible]
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	0	1	58
ಮೈಸೂರು ,,	7	6	46
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	80	6	
ಮೈಸೂರು ,,	58	32	
ಕೋಲಾರ್ ,,	11	9	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	0	0	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	0	0	
ಹಾಸನ ,,	13	7	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	19	14	
ಕಡೂರ್ ,,	1	1	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	0	0	
ಜುಮ್ಲಾ	129	71	

[illegible]

ತಾ.	ವಾರ	ತಿಥಿ	[illegible]	ನಕ್ಷತ್ರ	[illegible]	ಮೈಸೂರು [illegible]
5	ಗುರು*	[illegible]	20-25	[illegible]	23-30	23
6	ಶುಕ್ರ†	[illegible]	14-21	[illegible]	19 19	24
7	ಶನಿವಾರ	[illegible]	8 8	[illegible]	15 10	25
8	ರವಿವಾರ	[illegible]	2 12	[illegible]	54 38	26
9	ಚಂದ್ರ‡	[illegible]	51 38	[illegible]	7 37	27
10	ಮಂಗಳ§	[illegible]	47 0	[illegible]	4 5	28
11	[illegible]	[illegible]	13 32	[illegible]	2-12	29

* [illegible] † [illegible]
‡ [illegible]
§ [illegible]

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಬಿನಸು.		[illegible]	ಬೆಂಗಳೂರು
[illegible]	ರೂ.	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thomson, the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 5/6/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —o— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೭. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಖು ೧೨ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

30

ನಯನಸಂಜೀವಿನಿಗೆ ಸುಮಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಒಸರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೨.

ವಾಯುಮಾರಕಚೂರ್ಣ.—(ಅಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ). ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ಮೊದಲಾದ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ಕಳಿನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು, ಕೈಕಾಲ ಸೆಳೆತ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೭.

ಅಮೃತರಸ ಸಿಂಧೂರ.—ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದಲೇ ಮತೊಂದು ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಬ್ಯಾದಿಗಳು ತೊಲಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ. ೩—೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೭.

ಗಜಕರ್ಣದಮನವು.—೨ ಯಾ ೩ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಹುಟ್ಟುವದರೊಳಗೆ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣಗುಣ ಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ಆಣೆ ೩. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಗಳ ಪಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

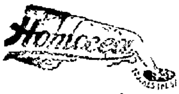

ತುರ್ತು ಮದ್ದು. ತಗಲುತ್ತಲೇ ನೋವು ಮಾಯ ವಾಗುತ್ತೆ.

ಈ ಔಷಧವು ಗಾಯ, ಸುಟ್ಟಗಾಯ, ತರಚುಗಾಯ, ಬಚ್ಚಕ್ಕಿ, ಪೈಲ್ಸ್ ಬಾವು, ಮತ್ತು ಇಸುಬು, ಸೋರ್ ಥ್ರೋಟ್, ಚಳಿಗುಳ್ಳೆ, ಮುಂತಾದ ಕ್ಲೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಗುಣಕಾರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಔಷಧ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುವದು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ಕಬ್ಬಿನ ದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತರಾಗಿಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಔಷಧ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮುಖರುಗಳು ಗುಣಹೊಂದಿ ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಹೊಸ ಗಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬೇಗ ವಾಸಿ ಮಾಡುವದು.

ಈ ತೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಹಾವುಕಡಿತ, ಚೇಳು, ಸಂಧಿವಾತ, ಉಬ್ಬಸ, ಗಾಯಗಳು, ಸಣ್ಣಸಿಡುಬು, ಕಿವಿನೋವು, ಗಂಟುಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ಗುಲ್ಮ, ಬಾವು, ಹುಣ್ಣುಗಳು, ಗಜಕರ್ಣ, ಕಜ್ಜಿ, ಮುಖದ ಮೇಲಿನ ಕರಿಗಲೆ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಕ್ಲೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಕಾರಿ. ಗುಣ ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಹಣ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಲಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೮ ಆ; ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಎಂಬ್ರೊಕೇಷನ್.

ಈ ತೈಲವು ಹಳೇ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಕೂದಲಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಕೂಡದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಮೋಸಿಯಾದ ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಔಷಧಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಇದನ್ನು ಚರ್ಮವು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಸೀಸೆಯ ಒಂದು ೮ ಆಣೆಗೂ, ೧ ರೂ. ಗೂ ಸಿಗುವದು. ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ. ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೂ ಉಳ್ಳ ಪಾಂಫ್ಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು, ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

ಏಜಂಟ:—ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಕಂಪನಿ, ೩೭ ನೆಂಬರ್ ಬ್ರಾಡ್ವೇ, ಮದ್ರಾಸ್.

ಇದೊಂದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕವು.

8

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಜ್ಯೋತಿರ್ಬೋಧಿನಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರಗಳು, ಕಳೆದ ಸ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಯಜಮಾನರ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಲ್ಲದೆಯೇ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನುಭವ, ನಡವಳಿಕೆ, ಸ್ವಾಪ್ನ, ದಿಟ್ಟಿ, ಮಾಯಿದೆ, ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ವರ್ತಕರ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತಿಳಿವ ಪ್ರಕಾರ ಹೊಸ ಸ್ವಚ್ಛ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಳ ಯೋಚಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವೊಂದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು, ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ. ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಸೇವಾಂಗಿಣಾಪ್ತ್ಯಯು, ಸಿಟೀ ಬಜಾರ್ ರಿಪ್ಪೋ, ೪೭೦ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ.

ಕನ್ನಡ ವಚನವು.

ಬಿಳಿದಾದ ದಪ್ಪ ಕಾಗದ, ಭದ್ರವಾದ ಬೈಂಡು.

ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗುವ ಚಿಕ್ಕ ಆಕಾರವುಳ್ಳದ್ದು.

ಕ್ರಯ ಒಂದೇ ಆಣೆ.

ಜ್ವರಹರಿ.

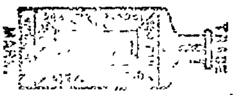

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಮೊದೆಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಜ್ವರಕಾರಿಯನ್ನು ಹೋಗಿಸುವುದು, ಎರಡನೆ ರಾಶಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವದು. ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವೈದ್ಯರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹಸ್ತದ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ., ೨ ರೂ., ೧೧ ರೂ. ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಬಿಡಲಾಗುವದು.

ಓ ಜಾ ೦ ತ ಸಾ ರ ಪ.

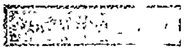

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಸಿಕ ಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳೆಯುವದು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ನಾನಾತರದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮಹೌಷಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಇಗು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಆಗುವಾಗ್ಯೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ದರವು ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧದಂತೆಯೇ. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಕಸಬದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಗಣಪತಿಯವರು—ಇದ್ರಿಯ ಓವಮಂ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ನಾನೂ ನನ್ನ ಖಾಸಗೀ ವಾಕರೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಗಿಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಲರಾ, ಅತೀಸಾರ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂತ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಹಾಳ್ಯ ಔಷಧಗಳು ಊರೂರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ, ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲೂ, ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದಾರರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ:—ಶಕ್ತಿಯವರ ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಔಷಧಗಳ ಕಂಪನಿ ೪೮ ನೆಂಬರ್ ಬಜಾರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮದರಾಸ್

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

12

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮೆದುಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾತಾವರಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಹಾರವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ದಿನಸು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಶಕ್ತಿ ದೇಹದ ಒಂದಂಶವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹಾಕಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಬೈಗಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪೀಡಾದಿ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವುದೂ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕಂತಾಗಿದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗದಿಂದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಾರ್ತಗಳಿಂದಲೂ ಪಡೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮದ್ರಾಸ್:—ಮೆ॥ ಕಾರ್ವಸ್ ದನ್ವಾಸ್ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಲೇಡಂ ಅಪೆಕ್ಕರೀಸ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕೆಂಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕೋಲಂಬೋ:—ಮೆ॥ ಹಾಲ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ.

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ.

ರಂಗೂನ್:—ಲೇಡಂ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

"ಬೋಅರ ಯುದ್ಧ."

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ ಅಗತ್ಯದ ತರ್ಜುಮಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕ್ರಯ ೩ ಆಣೆ ಮಾತ್ರವೇ. ವಿಳಾಸ—ಪಬ್ಲಿಷರ್, ವಿಜಯ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು ಬೇಗ ತರಿಸಿರಿ. ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ.

ROBINSON'S

PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ

ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಕೈ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಬೇಯಿಸಿದರೆ ಹಾಲು ವಗೈರೆ ಬೆರಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದರೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾನವಾಗುವುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯಾದ ದಾಹಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣಿನ ರಸವನ್ನು ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದಂಥ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ಕೆಲವರು ಮೋಸದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮೇಲಿನ ಹಿಟ್ಟು ತುಂಬಿದ ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನೂ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

:o:

೧೯೦೦ ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾ ೧೪ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಬೋಅರರಿಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೂ ಆಗಿರುವ ಕರಾರಿನ ಕಲಮುಗಳು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೌನರ್ಮೆಂಟಿನವರೂ ಬೋಅರ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕರಾರಿಗೆ ರುಜು ಹಾಕಿದರೆಂದು ಕಳೆದ ವಾರ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೇವಷ್ಟೆ. ಬೋಅರ್ ದಂಡಿನ ಮನುಷ್ಯರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪೀರಿನಿಗಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೌನರ್ಮೆಂಟಿನವರು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ೬ ಮಂದಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅದರಂತೆ ಒಪ್ಪದೆ ಹೋದರು. ಇದರ ಆ ಕಲಮುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆಂತಲೂ, ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವರು ೫೪ ಮಂದಿ. ಈ ತಹನಾಮೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಲಮುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ.—

೧. ಬೋಅರರು ಸಿಪಾಯಿಯುದ್ಧದವರಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ತಮ್ಮ ದೊರೆಯೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ೨. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೈಸೆರೆಯಾದ ಬೋಅರರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುವವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತಂದು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ೩. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬೋಅರ ಸೆರೆಯವರನ್ನುಳಿದು ಮಿಕ್ಕಾದವರಿಗೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯವಿಚಾರಣೆಯೂ ಆಗಲಾರದು. ೪. ಬೋಅರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೂ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರತಕ್ಕದ್ದು. ೫. ಬೋಅರರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರವೂ ಜೀವಿಯಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೂ ಬಂದೂಕುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ೬. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ವ್ಯಯವಾದ ಹಣವನ್ನು ಪುನಃ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೋಅರರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಕೂಡದು. ೭. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಿರುವ ಬೋಅರರಿಗೆ ಪುನಃ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ನಮೂನೆಯಾಗುವಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ೩೦ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡುಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ೮. ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೇಟಾಲಿನಿಂದಲೂ ಕೇಪ್ ಕಾಲೋನಿಯಿಂದಲೂ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಬೋಅರರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಕೈಮಾಡಿದ ರಾಜದ್ರೋಹಿಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಮರಣದಂಡನೆಯೊಂದು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ೯. ಮುಂದೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಆರೆಂಜ್‌ನದೀ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳೆಂಬ ಸೀಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಅನುಕೂಲವಾದ ಕೂಡಲೆ ಮಿಕ್ಕಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರವಾಸ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವಂಥ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ರಮವನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ಹೀಗೆ ಕರಾರು ನಡೆದದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಂಥಾ ಜರ್ಮನಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು, ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು, ಜಪಾನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವಿಲಾಯತಿಯ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಯ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಯುದ್ಧವು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿರುವವು. ಅವರ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ.—ಇಂಗ್ಲಿಷರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದರೋ ಈಗ ಉಭಯರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆಯೂ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗುವಂತೆಯೂ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುವದು.

ಯುದ್ಧವು ಮುಕ್ತಾಯವಾದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಸೆಂಟ್ ಪಾಲ್ ಎಂಬ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಪತ್ನಿ ಸಹಿತರಾಗಿ ದಯಮಾಡಿ, ದೇವರಿಗೆ ವಂದನಾ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬಂದರು.

ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಚ್‌ನರ್‌ಯವರನ್ನು ಎಂದಿಗೆ ಹೊಗಳಿರುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ೫೦,೦೦೦ ಪೌಂಡು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಟ್ರಾಂಕ್‌ಟನ್ ಮಾಡಿದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಚ್‌ನರ್‌ಯವರಿಗೆ ವೈಕೌಂಟ್ ಎಂಬ ಘನತರವಾದ ಬಿರುದನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನಿಕರನ್ನೂ ನಾಯಕರನ್ನೂ ವಂದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸಮ್ಮತಿ ಹಾಕಿದರು.

ವಿಲಾಯತಿಯ ಖಜಾನಾ ಛಕ್ಕಿಯವರು ಯುದ್ಧದ ಖರ್ಚಿಗೆ ೧ ಕೋಟಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡುಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅವರ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಬೋಅರರು ಮನೆಮಠ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರುವವರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇಟ್ಟಿರುವದಕ್ಕೂ ಹಣ ಬೇಕಾಗುವದಾದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಈ ವರುಷವೆಲ್ಲಾ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಚ್‌ನರ್‌ಯವರು ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—ಬೋಅರರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಂದು ಶರಣಾಗತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ಸ್ನೇಹ ಭಾವವು ಬೆಳೆಗೊಂಡಿದೆ. ಜೂನ್ ೫ ರಲ್ಲಿ ೧,೦೦೦ ಮಂದಿ ಬೋಅರರು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಆಯುಧಗಳನ್ನೂ ಫಿರಂಗಿಗಳನ್ನೂ ತಂದೊಪ್ಪಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಫಿರಂಗಿ ಮದ್ದು ಗುಂಡು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಬೋಅರರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಜಯಘೋಷಿಸಿದರು.

ಷಾಕ್ ಬರ್ಗರ್, ಬೋಥಾ ಎಂಬವರಿಬ್ಬರೂ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಬೋಅರರಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದು,—ಸಕಲರೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಲ್ಲಿ ರಾಜಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಶರಣಾಗತರಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದೇಶವನ್ನು ಉಚ್ಛ್ರಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಡಿವೆಟ್‌ಯವರು ಕೂಡ ಹೀಗೆಯೇ ಫ್ರೀ ಸ್ಟೇಟ್ ಬೋಅರರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಕೇಪ್ ಕಾಲನಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಅರ್ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗುವದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಫೋಷೆ ಎಂಬಾತನು ಸೈನ್ಯಸಹಿತ ಹೋಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈತನ ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕೇಪ್ ಕಾಲನಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿದ್ದು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದವರು.

ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಯುದ್ಧದ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಮೃತಪಟ್ಟವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ೧,೦೩೦ ಮಂದಿ ಮುದ್ದೇದಾರರೂ, ೨೦,೯೫೦ ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರೂ ಮೃತಪಟ್ಟರೆಂತಲೂ; ೩,೧೧೮ ಮಂದಿ ಮುದ್ದೇದಾರರೂ, ೭೩,೩೯೮ ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರೂ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ (ಅಂದರೆ, ಗಾಯಪಟ್ಟು ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿ) ವಿಲಾಯತಿಗೆ ವಾಪಸು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಈ ಸೈಕೆ ಅನೇಕರು ಆರೋಗ್ಯಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹಾಜರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯಬರುವದು.

ಸ್ಪೇನ್ ದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ.

ಸ್ಪೇನ್ ದೇಶದ ಮಹಾರಾಜರಾದ ಆಲ್ಫಾನ್ಸೊ ಎಂಬವರಿಗೆ ೧೬ ನೇ ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ್ದರಿಂದ, ಮೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿ ನಗರ ಮ್ಯಾಡ್ರಿಡ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವು ನಡೆಯಿತು. ಇವರ ತಂದೆ ಒಡೆಯನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದರು. ತಂದೆಯ ಮರಣಾನಂತರವಾಗಿ ಇವರೇ ಮಹಾರಾಜರು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುದಾರರಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಇವರ ತಾಯಿಯವರು ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಿದರು. ಅವರ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಜರುಗಿತು. ಅವರ ಕರೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದ ೧೪೮ ಮಂದಿ ಕುದುರೆ ಸವಾರರು ಅತ್ಯಂತ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ನಡೆದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಅರಮನೆಯ ನೌಕರರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕುಳಿತಿರುವ ೨೦ ಗಾಡಿಗಳೂ, ಅನಂತರ ೧೬ ಮಂದಿ ಪ್ರಭುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಮೇತ ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವದಿಂದೊಡನೆ ದಿವ್ಯವಾದ ಛತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಸೇರಿದರು. ಇವರ ಹಿಂದೆ ಒಂಭತ್ತು ರಥಗಳು ಬಂದುವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಆರು ಒಂದು ಒಂಭತ್ತು ರಥಗಳು ಬಂದುವು. ಇವು ಅರಮನೆಯ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಚಿವರೂ ಇದ್ದರು. ತುದಿಯ ರಥದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರ ಅಕ್ಕಂದಿರು, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಂದಿರು ಇದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಬಂದ ರಾಜಕೀಯವಾದ ಕನ್ನಡಿ ರಥದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರೂ ಅವರ ತಾಯಿಯವರೂ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಈ ಗಾಡಿಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಮುಂದೆಯೂ ವೈಭವದಿಂದ ಮುಂದುಗಡೆ ಹಿರಿಯರೂ ಪದಾತಿಗಳಾದ ಸೇವಕರೂ ಬಹು ಆನಂದದಿಂದ ಘೋಷಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ಹೊರಟ ಮಹಾರಾಜರು ಕೇವಲ ಶೃಂಗಾರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿ ಆಲೋಚನಾ ಸಭೆಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಂದಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೂ ಇಬ್ಬರು ಜೋಡಿ ಸರದಾರರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಎದುರುಗೊಂಡು, ಬಂದು ರಾಜರನ್ನು ಇದಿರುಗೊಂಡು ಒಳಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು. ಮಹಾರಾಜರು ರೇಷ್ಮೆ ವಸ್ತ್ರದ ಅವರ ತಾಯಿಯವರೂ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಮುಖ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಯಥಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಆಗ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಹಾರಾಜರ ಕೈಯಿಂದ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಆ ಪ್ರಮಾಣ ವಾಕ್ಯವು ಯಾವದೆಂದರೆ—ನಾನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಿಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಾಗಿ ಭಗವಂತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆತನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಪವಿತ್ರ ವೇದಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೀಗೆ ನಡೆದರೆ ಭಗವಂತನು ನನಗೆ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಕೊಡಲಿ, ಹೀಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಆತನು ನನಗೆ ನ್ಯಾಯವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನ ಒಡ್ಡ ರಾಣಿಯೂ ರಾಜರ ಮನೆತನದವರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ಕೂಡಲೆ ೨೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿದವು.

ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ೧೬ ನೇ ವರ್ಷದ ಈ ಯೌವನ ರಾಜರು ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪರಿವಾರದ ಸಮೇತ ಹೊರಟು ಸಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಕೊ ಎಂಬ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಧಾನ ಗುರುಗಳು ೩೦ ಮಂದಿ ಗುರುಗಳೊಡನೆ ಬಂದು ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ದೇವಾಲಯದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಉಚಿತ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ದೇವಾಲಯವು ಒಳಗಡೆ ಶೃಂಗಾರವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಗಳು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನೆರೆದುಬಂದಿದ್ದ ಹುದ್ದೇದಾರರ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳೂ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಧರಿಸಿದ್ದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳೂ ಈ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಥಳಥಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೈಭವವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಶಕ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಹಿಡಿಸತಕ್ಕಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಈ ದೇವಾಲಯವು ಪರದೇಶದ ರಾಯಭಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ಪೇನ್ ದೇಶದ ಧನವಂತರಿಂದಲೂ ಪ್ರಭುಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬಿತ್ತು. ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೇವಲ ವೈಭವದಿಂದ ನೆರವೇರಿದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯವು ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಮಹಾರಾಜರು ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ

ತರಹಾಗಿ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಕ ತೆರಳಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಿಸು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಪ್ರಭುಗಳ ದಿವ್ಯ ಭವನಗಳೂ ಮಂತ್ರ್ಯಾಲೋಚನಾ ಸಭಾಗೃಹ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ ಟೌನ್ಹಾಲಾಫೀಸು ಮುಂತಾದ ಮನೆಗಳೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ದೀಪೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಬಹು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮೇಲ್ಕಂಡ ದೀಪಗಳಲ್ಲದೆ ಪಟಾಕಿ ಅಕಾಶಗಳೆಲ್ಲ ಸಜೀವವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಈ ಮಹಾರಾಜರ ತಂದೆಯವರು ಹೊಂದಿದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಇವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇವರು ಇತರ ದೇಶಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಾಗ್ಯೂ ಸ್ಥಿರ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರೂ [illegible] ಸಂಪನ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ [illegible] ಬೇಕಾದ [illegible] ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮಿ. ಭಾಭಾ ಯವರ ಉಪನ್ಯಾಸವು.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಮಿ|| ಭಾಭಾ ಸಾಹೇಬರವರು ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಹುಮಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ.—

ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಸ್ಕೂಲುಗಳು.

"ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರವು ಹಿಂದೆ [illegible] ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿರುವುದು. [illegible] ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ [illegible] ಜನರು [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು [illegible] ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು [illegible]

ಕಸಬಿನ ಪಾಠಶಾಲೆ.

"ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು [illegible] ದಿವಾನ್ ಪಿ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗಳವರು [illegible]

"ಹಾಗುವ [illegible] ಸ್ಕೂಲು [illegible] ೨೦೦೦ ರೂ. [illegible]

[illegible] ಅವರು [illegible]

[illegible] ನೀಡಬೇಕು; [illegible] ವಿದ್ಯಾ [illegible] ಅನುಕೂಲ [illegible]

ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ [illegible] ವಿದ್ಯಾಸಂಪಾದನೆಯೂ ಇತರ [illegible] ಆಗಿರಬಹುದು. [illegible] ಸಂಘದವರು [illegible] ಕಾರ್ಯ [illegible] ಸಂಘದ [illegible] ೩೦೦—೪೦೦ ಜನರು ಸೇರುವುದನ್ನು [illegible]

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಅಲ್ಪ ಸಂಬಳ.

"ದೇಶಭಾಷಾ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು [illegible] ಸಂಬಳ [illegible] ೨೦ ರೂ. [illegible] ೨೦ ರೂ. [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible]

ಮಿ. ಭಾಭಾ ಯವರು ಮಿ|| [illegible] ಯವರ [illegible] ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ [illegible]

ಬಿಳಿದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಆರವನೆ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ದೊರೆ [illegible] ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ [illegible]

ಮಹಾರಾಣಿ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರೂ [illegible] ರಾಜಧಾನಿಗೆ [illegible]

[illegible] ವಿಚಾರಗಳನ್ನು [illegible] ಬರುವರು.

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರು [illegible] ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ [illegible]

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ [illegible] ಎರಡು ದಿನ [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಇದ್ದರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುವದು.

ಮೈಸೂರು [illegible] ವಿಧ [illegible] ಬಂದು, [illegible] ದಿನ ಸಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ೧೦ ರೂ. [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible]

[illegible] ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible]

[illegible] ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible]

ಕಳೆದ ವಾರ [illegible] ವಿವಾಹಕ್ಕೆ [illegible] ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

[illegible]

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ [illegible] ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ [illegible]

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ [illegible] ೧,೦೦೦ ರೂ. [illegible] ೭೦೦ ರೂ. [illegible] ೨೦,೦೦೦ ರೂ. [illegible]

ಇಂಡಿಯಾ [illegible] ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible]

ಜಂಪಾಚಾರರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ.

ಮ॥ ರಾ॥ ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ದಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆವಷ್ಟೆ. ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೇದಕ್ಕೆ ಈ ವಾರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾವದೆಂದರೆ—"ಕ್ರೀಸ್ತನ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೇ ಕಾಣದವರು ಜಗತ್ಕರ್ತನಾದ ಭಗವಂತನೇ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಿಕ್ಕುವದುಂಟೇ ಇಲ್ಲವೇ!"

ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿರುವ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬಹು ಕಠಿಣವಾದದ್ದು. ಕ್ರೀಸ್ತಸ್ವಾಮಿಯು ಅವತರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಾದ ಮತಗಳು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದವು. ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾಡುಜನಗಳು ಭೂತ ಪಿಶಾಚಿಗಳೂ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಪಿಶಾಚಿಗಳೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವವೆಂದೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಲಿದಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುವದಾಗಿಯೂ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ತಂತ್ರಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವದಾಗಿಯೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜನಗಳು ಮನುಷ್ಯರಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗಿ ಇರುವ ದೇವತೆಗಳುಂಟೆಂದೂ ಊಹಿಸಿ ಅವುಗಳ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಗುಡಿ ಗೋಪುರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು. ಜಗತ್ಕರ್ತನಾದ ಭಗವಂತನು ಒಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾನೆಂದೂ ಆತನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಾಧಿಸಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿದವರು ಕೆಲವು ಜನರು ಮಾತ್ರವೇ.

ಅಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಪಿಶಾಚಿಗಳನ್ನೂ ಸುಳ್ಳು ದೇವರುಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವರ ಗತಿ ಏನಾಗುವದೆಂಬದಾಗಲಿ ಕ್ರೀಸ್ತಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳದೆ ಇದ್ದರೂ ಒಬ್ಬನೇ ಆದ ಆ ಜಗತ್ಕರ್ತನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದವರ ಗತಿ ಏನಾಗುವದೆಂಬದಾಗಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅಪೊಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಗಳೆಂಬ ಪುಸ್ತಕದ ೧೭ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ ೨೨—೩೧ನೇ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಪೌಲನೆಂಬ ಮಹಾ ಭಕ್ತನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಓದಬೇಕು. ಆತನು ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ—"ನೀವು ಈ ನಿರರ್ಥಕಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಸಮುದ್ರಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಜೀವವುಳ್ಳ ದೇವರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಸಾರಿ ಹೇಳುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಗತಿಸಿಹೋದ ಸಂತತಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರು ಎಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಜನರನ್ನು ಅವರವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟನು" ಎಂದೇ ಪೌಲನು ಅಥೇನ್ಸ್ ಪಟ್ಟಣದವರಲ್ಲಿದ್ದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಂಪಾಚಾರರು ಬಹು ಲಕ್ಷ್ಯಪಟ್ಟು ಓದಬೇಕು. ಆತನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಿ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳೇನಂದರೆ—"ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಆ ಕಾಲಗಳನ್ನು ದೇವರು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಇದ್ದದ್ದು ನಿಜ, ಆದರೆ ಈಗ ಆತನು ನಾನಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ—ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆತನು ಒಂದು ದಿವಸವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಆತನು ತಾನು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿದ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯತೀರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸತ್ತವರೊಳಗಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ."

ನಾವು ಉದಾಹರಿಸಿರುವ ಈ ಎರಡು ವೇದವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ—ಕ್ರೀಸ್ತನನ್ನು ಕುರಿತು ಏನೇನೂ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಆ ಜಗತ್ಕರ್ತನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಪಿಶಾಚಿಗಳನ್ನೂ ಸುಳ್ಳುದೇವರುಗಳನ್ನೂ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಜ್ಞಾನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ನೀತಿಗೂ ಕನಿಕರಕ್ಕೂ ಭಂಗವಾಗದಂತೆ ನಡಸುವನೆಂಬುವದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕ್ರೀಸ್ತನು ಅವತರಿಸಿದ ಕಾಲದ ತರುವಾಯ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆತನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ತಿಸುವದು. ಆದಕಾರಣ ಕ್ರೀಸ್ತನನ್ನು ಕಾಣದವರೆಲ್ಲರೂ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕವರೆಂದು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತವು ಬೋಧಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ಜನಗಳು ಜೀವಿಸಿದ ದೇಶಕಾಲ ವರ್ತಮಾನಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೂ ನೀತಿಗೆ ತಪ್ಪದ ಕರುಣಾಕರನಾದ ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಗತಿಯು ತಿಳಿದಿದೆ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗವೊಂದೇ ಒಂದಾಗಿರಲು ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕ್ರೀಸ್ತ ಸ್ವಾಮಿಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತವು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾರ್ಗವು ಇದೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವವರೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕ ಹಂಗಿನವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆ ಮಾರ್ಗವಿಂಥಾದ್ದೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಇತರರಿಗೂ ತಿಳಿಸತಕ್ಕ ಋಣಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪೌಲನು ಲುಸ್ತ್ರ ಊರಿನವರಿಗೂ ಅಥೇನ್ಸ್ ಪಟ್ಟಣದವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದ ಮೇರೆಗೆ—ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ಕಾಣದ ಸಕಲ ಜನಗಳ ಗತಿ ಏನಾದೀತೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವದು ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಾವಾದರೋ ಕ್ರಿಸ್ತನನ್ನು ತಿಳಿದವರು. ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆತನು ಬೋಧಿಸುವ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವೇನು ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಸಪಡುತ್ತೇವೋ? ಆತನ ಬೋಧನೆಯು ಸತ್ಯವಾದದ್ದೂ ಫಲದಾಯಕವಾದದ್ದೂ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುವದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೋ? ಇವೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಹಾ ಮೋಸಕೃತ್ಯ.

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಆತನ ಮಗನು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥನಾಗಿ ಆ ನಗರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಅದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ತನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ತಂದೆಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಈ ದಂಪತಿಗಳು ಕೆಲವು ವರ್ಷಕಾಲ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದಾಗ ಹೆಂಡತಿಯು ಮೇಲೆ ಆಕೆಯು ಬಂದಾಳೆಂದು ಏನು ಉಪಾಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದಳು. ಅದೇನೆಂದರೆ—ತಾನು ಮದುವೆಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಊರಿನ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದ ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮೂರ್ಛಾಗತನಾದನೆಂತಲೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕೆಯು ಆತನಿಗೆ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರವಾಡಿ ಉಪಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಆತನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಸುಮಾರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡುಗಳು ಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟನೆಂತಲೂ ಆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಗ ಮುದ್ರೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂತಲೂ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದಳು. ಇಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯವು ತನಗೆ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಆಡಂಬರವಾಗಿ ಜೀವಿಸ ಬೇಕೆಂದುದ್ದೇಶಿಸಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯವಾದ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯನ್ನೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಉದ್ಯಾನಗಳನ್ನೂ ಮನೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಬಹಳ ವೈಭವದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವಳು. ಆಕೆ ಆ ಮನೆ ಮಠಗಳ ಸ್ವಂತ ಕ್ರಯದ ಹಣ ಕೊಟ್ಟದ್ದೇನಿಲ್ಲ. ಅದು ಇಷ್ಟು ಮೇಲೆ ಆಕೆಗೆ ಅಧಿಕ ವಡಕ್ಕರೆಯ ಅನುಕೂಲವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹುಕಾರರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಇಷ್ಟು ಸಂಭ್ರಮವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಆಕೆಯು ತನಗೆ ಇಷ್ಟರು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟ ಕ್ರಾಫರ್ಡ್ ಎಂಬ ಆ ಅಮೇರಿಕದ ಸಾಹುಕಾರನ ಅಣ್ಣನ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡ ಆ ಸಾಹುಕಾರನ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೂ ಭಾಗ ಬರಬೇಕೆಂತಲೂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯವಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಕ್ರಾಫರ್ಡ್ ಬರೆದ ಒಂದು ಮರಣಶಾಸನ ಪತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯವು ಹುಟ್ಟಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ನಾಟಕದಿಂದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೆಂಬ ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಕಡೆಯೂ ಕೈಸೇರ ಆಗುತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದವರು ತಮ್ಮ ಹಣಕ್ಕೆ ತಗಾದೆ ಮಾಡುವವರಾದರು. ಆಗ ಆಕೆಯು ತನ್ನ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟಿರುವದಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ಕ್ಲುಪ್ತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಸಾದರೂ ತನಗೆ ಬರಲಾರದೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಗೆ ಸುಮಾರು ೩೦ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡುಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಸಾಹುಕಾರ ಕಂಪೆನಿಯವರ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಕೆಲವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಲದ ಹಣಕ್ಕೆ ತಗಾದೆಮಾಡಿ ಫಿಶ್ಚಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆತ್ಮಹತ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಸಾಲಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಗಾದೆಮಾಡಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಒಡೆಯಿಸಿ ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದರೊಳಗೆ ಕೆಲವು ಹಳೇ ಕಾಗದದ ಚೂರುಗಳೂ ಸವೆದು ಹೋದ ಒಂದು ನಾಣ್ಯವೂ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದವು. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೂ ಮೋಸದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಆ ಹೆಂಗಸೂ ಆಕೆಯ ಗಂಡನೂ ಪರಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ವಿದ್ಯೆಯೋ? ಉದ್ಯೋಗವೋ?

ಅಯ್ಯಾ,

ಈ ಮಾನುಷ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕೃಷಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಿದ್ಯೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಜೀವನೋಪಯುಕ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವು; ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರಗಳ ಭಯ. ವ್ಯಾಪಾರವು ದ್ರವ್ಯ ಮೂಲವು; ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಯುಕ್ತಿ ಅವಶ್ಯಕವು; ವಿದ್ಯೆಯ ಜೀವನವು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದದ್ದಾಗಿಯೂ ಮಹಾನಾಶರಹಿತವಾಗಿಯೂ ರಿಕ್ತಾಧಾರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಇಂಥಾ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವವರ ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚಿಸೋಣ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯು ಕೆಲವು ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಜೀವಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲೋ ಕಲಿ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಮೋಹ ಜಾಲವನ್ನು ಬೀರಿ ಈ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಪರದೇಶಗತವಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲಾ ಅಹನ್ನಿಶಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಉದರ ಭರಣವಾಗದಿರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಎಲ್ಲಿ! ಕಿಂಚಿತ್ ವಿದ್ಯಾಸಂಪಾದನೆಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ, ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಶರೀರವನ್ನು ದಣಿಸಿ, ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠುರಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟದಿಂದ ವಿದ್ಯೆ ಸಂಪಾದಿಸಿದರೂ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇ ಗೋಚರವಿಲ್ಲ? ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿಗಳಾಗಿರುವ ಜನ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ಹಲವು ಧನವನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಾಯಿಸುವವರು ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹೀನ ಬಾಳು ಯಾತಕ್ಕೆ? ವಿದ್ಯಾವಂತನು ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ, ನೌಕರಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಜೀವಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಆಫೀಸು ಕಾರಖಾನೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹೋಗುತ್ತ ಅಲೆಯುವದು ಹೊರತು, ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮಂಥವರು ಬೀಳುವದೇ ಅಪರೂಪ. ಅಥವಾ ಕಂಡರೂ ಅವರು ಸಹಾಯಿಸುವದೇ ವಿರಳ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೇಳುವಾಗ "ಈಗ ಜಾಗ ಖಾಲಿಯಿಲ್ಲ ಹೋಗಿರಿ, ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆವು" ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ನಾನು ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದೆನೆಂದೂ, ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಪ್ರತಿಭೆಗನುಗುಣವಾದ ನೌಕರಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಆ ದೊರೆಗಳು ನಮ್ಮ ಬಿ. ಎ. ಡಿಗ್ರಿ ಇದ್ದವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನವಿದೆಯೆಂದು ನಂಬದೆ ಮೋಸಗಾರರೆಂದು ತಿಳಿದು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವರು. ಅಯ್ಯೋ, ವಿದ್ಯೆಯೇ! ನಿನ್ನ ಗೌರವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟಿತಲ್ಲಾ!

ಇನ್ನು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಕಿಂಚಿತ್ ಗೌರವವಿಲ್ಲದೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರದ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾದ ಜನಗಳಿಗೆ ಮೊಂಡತನದ ಗೃಹಕೃತ್ಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವರು. ಇದೇನು, ಅದೃಷ್ಟವೋ ಸುಯೋಗವೋ! ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೂ ಇವರ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾಗಿರುವದೋ! ಇವರ ಮಾಟವು ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದು ಹೇಗೆ? ಅಥವಾ ತಿಳಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು?

ವಾಚಕರೇ! ವಿದ್ಯೆಯು ಪೂರ್ವಿಕರ ಮಹಾಸಂಪಾದ ಸಕಲ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಧನವು, ಎಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಸ್ಥಿರಚರಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಸಿ, ದ್ರವ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿ, ಕಡೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಫಲವನ್ನೂ ಪಡೆಯದೆ, ತಾಪತ್ರಯದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳಬೇಕಾಗಿರುವದಲ್ಲಾ! ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಜೀವಿಸಬಹುದಲ್ಲ! ಓ ವಾಚಕರೇ! ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಹೇಳಿ. ವಿದ್ಯೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವು ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವದು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವು?

ಅನುಭವಿ.

ಬೂದಿಹಾಳಿನ ಕೆರೆ ಕಾಲುಗಾಲ ವಿಷಯವು.

ಅಯ್ಯಾ,

ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹುಳಿಯಾರು ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೋಕು ಬೂದಿಹಾಳ್ ಸಮ್ಮತು ಕಸಬಾ ಬೂದಿಹಾಳಿನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹುಂಕರೆ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ ಇದೆ. ಈ ಕೆರೆ ಹಿಂದೆ ೧೫೦೦ ರೂ ತೀರ್ವೆ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿನ ಬಯಲನ್ನು ಇರುತ್ತೆ. ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಮಂಗಹಳ್ಳ, ವಜ್ರದಹಳ್ಳ, ಈ ಎರಡು ಹಳ್ಳಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮಂಗಿಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಕಣಿವೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ೩ ಮೈಲಿ ಇದೆ. ೬ ಮೈಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಈ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವದಲ್ಲದೆ, ವಜ್ರದಹಳ್ಳ, ಬ್ಯಾಲಕೆರೆ, ವಗ್ಗೆರೆ ಕಡೆ ೧೦ ಮೈಲುಗಳ ದೈಲು ಗುಡ್ಡದ ನೀರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ೬ ಮೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಈ ಹಳ್ಳವನ್ನು ಈ ಕೆರೆಗೆ ತಂದಿದ್ದರು.

ಈ ಎರಡು ಹಳ್ಳಗಳು ಈ ಕೆರೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೆರೆಯು ಸದಾ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಈ ಬೂದಿಹಾಳ್ ಪ್ರದೇಶ ೧೨ ಗ್ರಾಮದ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಫಸಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸದಾ ಪಾಲು ಹಚ್ಚು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈಚೆ (ಅಂದರೆ) ಸುಮಾರು ೨೦—೨೫ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ೨ ಹಳ್ಳಗಳ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಕಿತ್ತುಹೋಗಿ ವೃಥಾ ಕೆರೆಯಾದ ಕೈಸಡು ಕರೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಆಚೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿ ತೊರೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತೆ.

ಈ ಎರಡು ಹಳ್ಳಗಳಿಂದ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಗೇನೆ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಕೆರೆಯು ತುಂಬಿ ಇರುತ್ತೆ. ಹಿರಿ ಕೆರೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮಂಗಿಹಳ್ಳ ಮತ್ತು ವಜ್ರದ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಡದ ಆಚೆ ಬರತಕ್ಕ ದೈಲು ಕೊಡ ನೀರಿನಿಂದಲೂ ಎನ್ನಗೆರೆ ವಗ್ಗೆರೆ ಕೆರೆಗಳ ಕೋಡಿ ನೀರಿನಿಂದಲೂ ಈ ಕೆರೆಯು ೨—೩ ಸಾಲಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ತುಂಬಿ ಒಂದು ಫಸಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರುಷದಿಂದೀಚೆ, ಹೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಧಾರಣೆ ೧,೦೦೦ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩೦—೪೦—೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾರಾಟದ ದೆಸೆಯಿಂದ ರೈತರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಗಳನ್ನು ತಿರುವಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೂದಿಹಾಳ್ ಪ್ರದೇಶದ ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬುವ ಕಾಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬೂದಿಹಾಳು

ಪ್ರದೇಶದ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳೂ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಿಲ್ಲದೆ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ತಮ್ಮಾಡಿ ಈ ಬಡಬೆಯಾಬ್ ಕೆರೆ ಸುಮಾರು ೮—೧೦ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಈಗ ೫ ಸಾಲುಗಳಿಂದ ಸುತರಾಂ ತುಂಬದೇ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ, ಯಾವ ಫಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಿರೆ ನೀರು ಸಿಗದೆ ಅನೇಕ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ಗ್ರಾಮದ ದೇವಾಂಗದ ರಂಗಯ್ಯ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಗೌಡ ವಗೈರೆ ಜನಗಳು ೮ ಮಟ್ಟದ ಭಾವಿ ತೆಗಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ನೀರು ಮಾತ್ರ ದೊರಕದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದವು. ಈ ಗ್ರಾಮದ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಬರುವುದರಿಂದ ಅನ್ನದಿಂದಲೂ, ನೀರಿನಿಂದಲೂ, ದೇವಿನಿಂದಲೂ ಮೊದಲಾದ ಈ ಗ್ರಾಮದ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯ. ಈ ಕೆರೆಗೆ ಏರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಮತ್ತು ವಡ್ಡರ ವನ್ನು ಈ ಜನರು ಹಳ್ಳವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ದಯ ಬಂದು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚು ಅಂದಾಜು ೮—೧೦ ಸಾವಿರ ರೂ. ಗ ವ್ಯಸೂಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದಿನ ದಿಟು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬಟಾವು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ಕೆರೆಗೆ ಒಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ದುಸ್ತಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು, ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿನ ವಗೈರೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಫಸಲಿನಲ್ಲಿ ೨ ಹಿಸ್ಸೆಯಂತೆ ಸಂಚಿಗೆ ಹಿಸ್ಸೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ದೈವೇ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದವರ ನೋಟ ದ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತು ನಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತು ಗಂಜಡ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರವಾದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ದೈವಸಹಾಯ ನರ್ವರ ವಂಶೋದ್ಧಾರಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಭಾಗಂಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮರಣ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಡುವರೆಂದು ನಂಬಿಕೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ತರಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತು ಗಂಜೀ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಸ್ಥಳದ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರ ನವೀನವಾದಂತೆ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆರೆಗೆ ತರತಕ್ಕ ಸಾಧನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ. ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಕೆರೆ ೭೦ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ೧೩೦೦ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಒಟ್ಟು ಎಕರೆ ೧೩೦೦ ರೂ ಕಂದಾಯವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಎಕರೆ ೧೫೦ ಬ್ಯಾಗಾಯತಿಯಾಗುವುದು. ಈಗಿನ ಕಂದಾಯವು ಕುಸಾವಕೃತ್ಯದಿಂದ ನಷ್ಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನ ಪಡೆದು ರಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನ ಮೇಲಾದರೂ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಕರಣೆ ಕವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಕೆರೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇವೆ.

ಜನಿವಾರದಾರ.

ಹುಳಿಯಾರ್ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ರೈತರ ಮನವಿ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಈ ಹುಳಿಯಾರು ಎಂಬ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಮಾನವರಾದವರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗುಂಟಾಗುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವರೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಲೇಬ್ ಮಹಾರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಹೊಳೆಯಾರ್ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಜೆಗಳ ದರ್ಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಡೆಯರು ಗೌರವ್ಯವೆಂಬ ಒಬ್ಬ ವಿಚಾರಕ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಡಿ. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ಪ್ರಜೆಗಳ ದುಃಖ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಾಯಿ ಇಟ್ಟು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದರು.

ಪುರಾತನವಾದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೂ ಆ ಸಾವಿರ ರೂ. ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯೂ, ೮—೧೦ ಸಾವಿರ ರೂ. ಖರ್ಚು ಮುಟ್ಟಿಸಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಮುಸಾಫರ್‌ಖಾನಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಕನ್ನಡ ಸ್ಕೂಲ್, ಗೇರಳ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಸ್ಕೂಲ್, ಮಹಮ್ಮದನ್ ಗೇರಳ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಮಹಾಜನ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರೋಡುಗಳೂ, ಪಾಠಶಾಲೆ, ರಾತ್ರಿವೇಳೆ ಸಂಚರಿಸಲು ದೀಪಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಆರಾಧಾನ ಇಲ್ಲದೆ ಗುಡ್ಡವಳ್ಳಿಯಂಬ ಬೆಟ್ಟದ, ಅಂಬು ತವಿರ, ಮರಳೇನಹು, ದಬ್ಬಗುಂಟೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಪ್ರದೇಶಗಳೂ, ಮರುಭೂಮಿ ಯಾದರ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ ಕಾಣದೆ, ಹಾರೆ, ಸಾವೆ ಅಲ್ಲಿ ಯೇ ಸಂಗ ಆಗ್ತಿದ್ದಾರೆ ಭಾವಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಹಾನುತಕ್ಕ ಇದ್ದ ನೀರಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಭಾವಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ೭—೮ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಬಾವಿಯಾಗಳು ಖರ್ಚು ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ, ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಜನರು ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲೂ ದೂರ್ಭಿಕ್ಷವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮರೆಯುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಕೆರೆಯ ಮೇಲಿನ ಜಾವಿ ೫—೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಸಾಗುವಾಗ ಬಂತು. ಇನ್ನೂ ೭—೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲ ಆಗದೆ ಹೋಗಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಜಮೀನ ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಜೇ ತೊಡದೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು. ಈ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸರ್ಕಾರ ಆಗ ೫೦ ವರುಷ ಮುಗಿಯಿತು. ಮತ್ತು ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಆಣೆ ದರವಿರುತ್ತೆ. ಇಂಥಾ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ರೈತ ಎಕರೆ ೧ ಕ್ಕೆ ೪೦—೫೦ ತೆಂಗಿನ ಸಸಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಫಲಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥಾ ಎಕರೆಗೆ ರಿವಿಜನ್ ಸರ್ವೆ ಕಸ್ಟ ಪಕ್ಕ ಎಕರೆಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿ ೬೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇರತಕ್ಕ ೩೬,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಾಸವಾಗುವ ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ಮುಟ್ಟುವಳಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ತಾಳಲಾರೆವು. ಈ ರೀತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗೆ ಬಂಡಿತಾನ್ ಪಾಸ್ ಜಗಾಯತಿಗಳು ನಡದು, ಗಲಾಟೆ ಆಗತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವಾಗಿ ೬—೭ ರಸ್ತೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸ್ಥಳವಾದ ಇಲ್ಲ ಜಮೀನುಗಳಿಂದಲೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇಟ್ಟು ಪ್ರಜೆಗಳ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು.

ಶ್ರೀಮಂತರವರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾ, ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾ, ಮಹಾರಾಜರ ಚೀಫಾಪೀಸರವರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತ, ಮುಕ್ತಸ್ಯ ಹೊಂದುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೇಬರ ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಂದ ನಮ್ಮಗಳ ಕಷ್ಟನಷ್ಟ ಗಳನ್ನ ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಹುಳಿಯಾರ್ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನ ಮಹಾಜನರು ಆಸಕ್ತಿಯಾದ ಹೊಸದುರ್ಗ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ನಷ್ಟವೂ ನಮಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಉಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ದಯಾಳುಗಳಾದ ಘನ ಮಾನ್ಯರವರು ಪ್ರಜಾ ಹಿತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗೆಕಟ್ಟಾಗಿನ ದ್ರವ್ಯ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತ ಬರುವದನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದರಲ್ಲಿ ಈ ಚಿತ್ರ ಮಾಡಲು ಕಾರಣ ಕೇಳಿದರೆ, ಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಹೊಸದುರ್ಗ, ಹುಳಿಯಾರು ಇವೆರಡೂ ಸ್ಥಾನವೇ ಇಂಥಿವೇ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೪—೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯುತ್ತಲೂ, ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು. ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆಯೂ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ದರಲ್ಲಿ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಬಾವಿ ಕರಿಣಾಜನಕವಾಯಿತೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ ಹೇಳುವ ಸಂಗ್ರಹವು ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಪವೇನು ಕಾಣಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸನ್ನ ಪರ್ಯಾಲೋಚನ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಪ್ರಜೆಗಳು ಹ್ಯಾಗಿರಬೇಕು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಹಾಲಿ ಜನವಾಸಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಸದುರ್ಗದ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಜಾ ಹಿಂದಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಮೀಷನರು ಕುಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಉಳ್ಳ ಈ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪ್ರಜಾ ಹಿತಾರ್ಥವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸದೆ, ಹೊಸದುರ್ಗದ ಪಕ್ಷವನ್ನ ವಹಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯಿತ್ಯನಗಳನ್ನ ತಿಳಿಸದೆ, ಹೊಸದುರ್ಗ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮ್ಮಂತಿಯ ಪೈ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಾಲದು ಎಂದು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸದುರ್ಗ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಹುಳಿಯಾರ್ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬೈಯುವುದನ್ನು ಅರಿತ್ತು ಇವರೂ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಗೆ ಬಾರದೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಹುಳಿಯಾರ್ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನ ಅನಿವಾಸ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನ ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾರಾಜರ ಕೃತಜ್ಞನವರು ಪ್ರಜಾಹಿತದ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ನಿಜಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನ ಸಂಕಟಕ್ಕೂ ನಷ್ಟಕ್ಕೂ ಗುರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಮುಕ್ತಿಯೂ, ಕೀರ್ತಿಯೂ ಹ್ಯಾಗೆ ಒಂದೀತು? ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜ ಕೃಷ್ಣರಾಜಒಡೆಯರವರು ಸ್ವತಂತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನ ವಹಿಸಿ ಸಂಸ್ಥಾನವೆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಚರಿಸಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನ ಅವಲಾಯಿಸಿಯಂದ ಮುಕ್ತರಸುವ ಕಾರ್ಯಭಾಗಗಳನ್ನ ನಡೆಸುವ ವರೆವಿಗೂ ಲೇಬ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನ ಒಡದು ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಬರುವ ಆಗಸ್ಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಾ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡುವರೆಂಬ ಪ್ರವಾದ ದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇಂಥಾ ಸಂತೋಷದ ಹೊತ್ತು ಉತ್ಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವದು ಧರ್ಮಗಂಟು ಭಾಗ ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀಯವರು ಉದಾರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಶ್ಯರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಗುಡ್ಡಾ ಕಾಸುಗಳಿಂದ ವಿಶ್ವವಾಗಿ ಹಗಲೇ ಧರಿಸಾಯಿತು ಮೊದಲಾದ ದುಸ್ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳವಾದ್ದರಿಂದ ಆಫೀಸಿನ ನಗರ ವೇಳೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೊರಡಿಸುವಾರನೆ, ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನ ವಿನಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮಹಾ ಮಾತೃಶ್ರೀಯವರು ಉದಾರವಾದ ಮನಸ್ಸಿನ್ನಿಂದ ಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಗಳ ಅಹವಾಲ್ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ, ಹಾಲಿ ಒದಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುವ ಆದಾಯ ನಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಯಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ತಾಂತಿಸಿ, ನಮ್ಮಕಷ್ಟ ಬಡತನಗಳ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ

ಯಥಾರ್ಥವಾದಿ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಪೆಶಾವರ್ ಕಿಪಾಯಿಗಳ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನಿಂದ ಸಾಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಖಾಲಿಮಾಡಿ ಜನರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ಬೆಂಗ್ಳೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಓಡಿ ಬಂದು ಪೋಲಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂಚುತ್ತಾ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಳಿಸಿದರು.

ಕಾಶೀನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಅನುಕೂಲದ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಈ ತಿಂಗಳು ನಡೆಯುವುದು. ಅನೇಕ ಜನರು ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರದರ್ಶನ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ಹೊಸ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ೮,೦೦,೦೦೦ ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡುವರು.

ದಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿವೇಳೆ ಬೆಳಗಿಸಿದ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಗ್ಗದ ಸಾಧನ ಇರುವಾಗ, ಜನರ ಬೈಗುಳದ ಒಂದು ಕಂಪನಿಯವರು ಅಳವಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಂಪನಿಯವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕಂಪನಿಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಪುರದ ಮಹಾರಾಜರ ಇವರು ಹೊಸ ಬೋಟನ್ನು ಹತ್ತಿ ಸಂಚರಿಸುವಾಗ ಅದು ಒಡೆದು ಹೋಗಿ ಅನೇಕರು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮುಳುಗಿ ದೋಣಿಯವನ್ನು ತಂದು ಬದುಕಿಸಿದರು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ತಪ್ಪಿತು.

ಬರೋಡಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗಾಯಕವಾಡ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಚನ್ನಾಗಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ವೈದ್ಯರು ಅವರನ್ನು ಯೂರೋಪ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರು ಮುಂಬಯಿ ಬಂದರಿನಿಂದ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡಲಿರುವರು.

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಡಿ ಕರ್ಜನ್ ಕಾಲೇಜು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಬಂಗಾಳ ಗೌರ್ನರು ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಭೂಕಂಪನಿಂದ ಹಲವು ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಜನ ಸತ್ತರು ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು.

ದಕ್ಷಿಣಾಗಂಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅರ್ಧ ಲಕ್ಷ ದರಿದ್ರರ ದಾನ ದಾನ ಪಡಿತದಿಂದ ಒಟ್ಟು ಇನ್ನುವರೆ ದಾನಿಗಳ ದಾನಗಳು ಒಟ್ಟು ೬೦,೦೦೦ ರೂ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಆಗತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ೧೫೦ ರೂ. ಮತ್ತು ಬಂದ ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವು.

ಬಂಗಾಳ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಜಾಡ್ಯವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಶೀಘ್ರ ಕಟ್ಟು ಇರುವುದು. ಪಕ್ಷಗಳು ಇತರ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ದೇಶಿಗಳು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಶೀಘ್ರವೇ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗಾಗಿ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿರುವರು.

ತಿರುವನಂತಪುರದ ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ ಪೋಲಿಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸದಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರವಾಗಿ ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜವಾನರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ದಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಭಾರೀ ದರ್ಬಾರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಕೆಲ್ಸಗಳು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವರು ಪ್ರತಿ ೩,೦೦೦ ಪವನ್ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು ಆಗುವದು.

ಜಪಾನಿನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ವಸ್ತುಗಳು ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ ಆ ಕಾರಣ ಜಪಾನಿನ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಭಾರತೀಯರು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹುರಿಯುವವರತ್ತು ಗಭವಾಯ ಕಲ್ಪಿತ ಸಂಧಾರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವ ಕಾಲ ಷಿಕ್ಕ ಮುಂಚೆ ಇದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಕೆಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ

ಈಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೯,೩೦೦ ಬೋಯರ್ ಕೈದಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷರ ವಶದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಪತ್ರಿಕಾ ಆಫೀಸ್ಗೆ ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೋ, ಇಲ್ಲವೆ ಇವನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕೋ ಇನ್ನೂ ಹುಕುಂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರ ಳಿಸುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಬಂದಾಗ ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೊದಲು ರವಾನೆ ಮಾಡುವರು.

ಬಂಗಾಳಾ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ೨—೩ ವಾರಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕಾವೆರಿ ಎಂಬ ಹಡಗು ಸುಂದರಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮುಣುಗಿಹೋಯಿತಷ್ಟೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೯ ಮಂದಿ ಯೂರೋಪ್ಯನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ೮೦ ಜನ ನಾವಿಕರೂ, ೬೯೦ ಜನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರೂ ಇದ್ದರು. ಈ ಪೈಕಿ ಮಕ್ಕಳೇ ೩೦ ಮಂದಿ ಇದ್ದರು. ಈ ೭೮೦ ಜನರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬನಾದರೂ ಉಳಿಯದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರದ ಪಾಲಾದದ್ದು ಕೂಡ ದುಃಖಕರವಾದದ್ದು.

ಘಟಪ್ರಭೆಯ ಹತ್ತಿರ ಇವರಿಗೆ ಎಂಬೊಂದು ಕೆರೆ ಇದೆ. ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೩ನೇ ತಾರೀಖು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಒಂದು ತಾಳದ ಮರದಷ್ಟು ನೀರೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತು ಅಡಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಬಹು ಮಹತಿ ಬದ್ದುಕೊಂಡಿತು. ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಘಳಿಗೆಗಳ ಕಾಲ ಇದೇ ಊರು ಪಿಲ್ಲೆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಜಾನ್ವಿರಾನು ಮದರಾಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಹತ್ತಿರ ಪೂಷ್ಕರಣ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದ ಭಾರೀ ಜಮೀನುದಾರರಾದ ರಾಜಾ ಪ್ಯಾರಿ ಮೋಹನ್ ರೇ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಮೊನ್ನೆ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಂಗಡ ಕೂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವನೊಬ್ಬ ಕೊಲೆಗಾರನು ರಾಜರ ಮೇಲೆ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದನು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಗಲದೆ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತಗಲಿ, ಅವನ ತರಿಯನ್ನು ಒಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲೀ ಆ ಕೊಲೆಪಾತಕನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಇದುವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬವರಿಗೆ ಪರದೇಶ ಭಾವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಗುತ್ತಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ದೊಂಬಾಯಿನಿಂದ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ತಲೆಗೆ ೬೦೦ ರೂ. ತಗಳ ಹಡಗಿನ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಹೊಸ ಹಡಗಿನ ಸ್ವಾರ ಅದೇ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಅನ್ನ ದಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಳುಹಿಸುವರು. ಇವರಿಗಾಗಿ ಏನೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗದಿಲ್ಲ.

ಮದರಾಸ್ ಲಿಬರಿಯನ್ ಸೇರಿದ ಗಾಯಕಾಂಶರಗಳಲ್ಲಿ ರತಳ ವಾರಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸ್ವತನಾಯಿಯನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹುಡುಗರು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖಾ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದಾ ಗಾಯನದ ಚಿಹ್ನೆ (ಭೂಗರ) ತಯಾರ್ಮಾಡಿ ಅದು ಗಾಯನದ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಗಲಿಕಾಗಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದಲೂ, ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವತನಾಯದ ಸಹಾಯದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಕ್ರೀಡೆ ಹೊಂದಿದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಾಯನಾಂಶರಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದಲೂ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಿವನ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಜಲಪಾತದಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ೯೦೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ತಂತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿದರೆಂದಿರುತ್ತಾರಷ್ಟೆ. ಇಂಥಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮದರಾಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಹೇಳಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಜಾನ್ವಿರಾನು—ಅದೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ; ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಯಾಗ್ರಾ ಜಲಪಾತದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಧುಮುಕುವುದು. ಹಿಂದು ದೇಶದ ಕೆಳಗೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಏರ್ಪಾಡಾಯಿತು. ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ತಂದು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಮೈಲಿ ಫಾಸಲೆ ಆಗುವದು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ.

ಐರ್ಲೆಂಡಿನವರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಬ ಐದಾರು ಬನ್ನಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ತುಂಬ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಬರಿಪಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಐರ್ಲೆಂಡಿನ ದ ಪರ್ತಮಾನಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಐರ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ದಂಗೆಯೂ ಗಲಭೆಯೂ ಉಂಟಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸೈನಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಳ ಬಿಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು; ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ ಬಳವನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಅವರು ಗವರ್ನರು ಹೊಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದವರಕೆಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ದವನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಅಧಿಪತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸೈನಿಕರಿಗೂ ಸಿದ್ಧವಾದ ರಾಜಗಳ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಗಲಭೆಗೆ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲ.

ಪಾಲೆಗ್ಲೋಕಲ್ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಮಂಡ್ಯ—೬—೪ ಮನೆ ಹೊರ್ತು ವಿಶ್ವವರಲ್ಲಾ ಊರು ಬಿಟ್ಟರು. ಹೊರಗೆ ಹೋದವರೆಲ್ಲ ೩ ಜನ ಸತ್ತರು. ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸು ಮಾತ್ರ ಊರಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಆಫೀಸನ್ನು ಒಂದು ಪಡಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸ್ವಿಚಾಗಿರುವರು. ಪಾಳೆಗಾರಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಹ್ಯಾಗಿರುವರು? ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಬಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸು ಷಡ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಮಂಡ್ಯದ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ತರಿಗೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.—ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಸ್ತರ ಮನೆ ಮುಟ್ಟಾ ಇಲಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಳೊಂದಿಗರು ಇರುವದು ಕಷ್ಟ. ವರ್ತಕರು ಹಸುವ ದಿನಸಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇವ ಕಾರಣ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಲಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ರೈಲ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವವರ ಕ್ಷೇಮ ಚಿಂತಿಸಿ, ಅವರಿಗೂ ಹೊರಗಡೆ ಗುಡ್ಸು ಷೆಡ್ಡನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಡುವದು ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಪ್ರಾಣಹೋದರೂ ಹೋಗಲಿ ಹಣ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ.—ಹೊಸ ಅಮಲ್ದಾರರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನಿಂತ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಂಥಾ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರು.

ಕೋಲಾರ.—ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದೀಚೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಿಸಿಲು ಸ್ವಲ್ಪ ತಗ್ಗಿತು. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ಬೀದಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲೇಗೂ ಕಾಲರಾವೂ ಸುಮಾರು ಸಮ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ.—ಮೇ ೧೦ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಜನ್ಮದಿನ ಹಾಗೇ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೋ ಡು ಕಚೇರಿಗಳಿಗೂ ಇತರ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೂ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರಿಗಳಿಗೂ ದರ್ಬಾರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಂತೆ ಅದೇಕೆ ಹಾಗಾಯಿತೋ ನಾವರಿಯೆವು.—ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಗೌರವವನ್ನು ಹೇಳವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೂ ಆದ ಮುನಸೀಫರು ಮಿ॥ ಟಿ. ಆ. ಜಮಾರಾಮ ಅಯ್ಯರ್ ಬಿ. ಏ. ಬಿ. ಎಲ್, ಅವರನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ದೊಡ್ಡವರು ಚಿಕ್ಕವರು ದಿನ ಲಿಟರರಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಔತಣ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇವರು ಬಹು ಚಟುವಟಿಕೆಯುಳ್ಳವರು. ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು. ಹಲವು ಕಾಲ ಇನ್ನಹೆಚ್ಚಿನಹೋವಿಗೆ ನೈಸ್ಸಿನಿನಿಂದಲಾಗಿದ್ದು, ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೊಸ ಮುನಸೀಫರು ಬಂದಿರುವರೆ.—ನವ್ಯ ಮೊದಲಿನ ದಾಕ್ಟರು ಮಿ॥ ರಂಗಣ್ಣನವರೇ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆದಾಯ ಆಗಿ ಬಂದರು. ಊರಿನ ಹಾಕೀಜು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿ ಎಂದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಬೇಕಾದೀತೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತಿಲ್ಲ. ಯಾವೋ ಮಿ॥ ಶಾನಭೋಗರ ಮನೆ ಪಕ್ಕದ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ನು ಕೆಲವು ಹೊಸ ಬೀದಿಗಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೂ ಜನರು ಬಹುವಾಗಿ ಹೇಸಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಓದವಾದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಮೆಲಿನ ದಾಸನೆಂಬ ಕ್ರಿಸ್ತ ಹಾಡತಿಹರಿಕಥೆಯವರು ಬಹಳ ಜನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಲೆಕ್ಚರು ಕೊಟ್ಟರು. ಕೆಲವರು ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಯಾರೋ ಈ ಊರಿನ ಜನರ ಮುಂದೆ ಯಾತ್ರೆ ವಿಷ್ಯದ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ, ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರಂತೆ.

ದೇವನಹಳ್ಳಿ.—ಈ ಊರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗವು ತಲೆ ಹಾಕಿ ೩—೪ ತಿಂಗಳುಗಳಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಜನರು ಈ ರೋಗದಿಂದ ಮೃತಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ರೋಗದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಜೋಪಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಜನರು ಊರು ಸೇರಿದರು. ಕೆಲವರ ಊರು ಬೀದಿ ಇದ್ದದರಿಂದ ರೋಗದ ಸಂಕಟ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಪ್ಲೇಗ್ ಮರಣಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ.— ಈ ಊರು ಬಲೆ ದಾರರೂ ಅನ್ನಾ ಕುಲವರೂ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗದ ದೆಸೆಯಿಂದ ೫ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪುರವೆಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ವರುಷದ ಕಾಲವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಪರತಿದಾರರ ಹಿಂಸೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತೆಂದು ಗೋಳಾಡುವವನ್ನು ಕೇಳ ಲೈನ್ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೨೦ ಗಂಟೆಗೆ ಕಂದಾಯದ ಹಣವನ್ನು ಬಾವ ಭೋಗ ಪಟೇಲರು ಕಚೇರಿಗೆ ತಂದರೆ ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೂ ಕಿರಸ್ತೆದಾರರು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸತಾಯಿಸಿ ವಾಪಸ ಕಳಿಸಿದರು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ಕಂದಾಯದ ಹಣ ಕೊಡದ ಕಿಗಳಿಗೆ ನೊಟೀಸು ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ? ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜವಾನರನ್ನು ಕಂದಾಯದ ಕಾಲ ತೀರುವ ವರೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಸದ್ರಿ ಜವಾನರನ್ನು ಸದ್ರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಜವಾನರಾರು ಬೇರೆ ಪಟೇಲರಿಂದಲೇ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಸದ್ರಿ ಜವಾನರನ್ನು ಇತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ರೋಗವು ತಿರಿದವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದುಂಟೆಯೋ? ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಕತ್ತು ಇರು ವಿಷಾದನೀಯ ಕಾರ್ಯವೇ

ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರೇ ಕಾರಣರೆಂದು ಜನರಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾತ್ರ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮಾಡುವರು, ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವರು. ಬ್ಬರ್ರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಇದು ಏಳಿ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ಈ ಉಪಟಳವು ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತೇ; ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರರು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಯುತ್ತಾರೋ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಬೇಲೂರು.—ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಧಾರಣೆ ವಾಸಿಗಳು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗಿವೆ. ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಹಾಗೂ ಹಸನ ಸಾಧನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಅನೇಕ ಬಡಿಗಳು ತುಂಬಾ ಬಳಲುತಿರುವರು. ಅನಾರೋಗ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಪಟೇಲರಾಗಲಿ ಪರೋ ಇರಾದಾರರಿಗೆ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಯಾಧ್ವಂತ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದ್ದ ಅಮಲ್ದಾರರು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುನಸೀಫರ ಡಿವರು ಬೇಕು. ಮನ ಕೊಟ್ಟಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.—ಹಾ॥ ೬ ನೆ ಇಲ್ಲಿನ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಸ್ವರೂಪ ಇಷ್ಟರು ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿಗೆ ಹಾಗೆ ನಾಕಲು ಬಿಡಿಸ್ತಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮನೆಯ ಜವಾನರೊಬ್ಬನು ಅನ್ಯ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಸುಬೇದಾರರು ಮನೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಅವರು ತಮಗೆ ತುರುಪಾದ ಕೆಲಸ ವಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹೋಗಲಾರೆವು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊಡೆದರು. ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟ ಚಾಕರಿ ಮಾಡಿಸಿದನಂತೆ. ನಿಜವಾದ ಇಂಥಾ ಕಲವು ಲೀಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥಾ ಬಿಟ್ಟಿ ಕೆಲಸಗಳು ಬ್ಬರಿ ನಾಶವನ್ನು ನಕಲ್ಪಿಸುವದು ದೊಡ್ಡ ಅರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಭಯಹೀನ—ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಕೂಲಿನ ಇಂಬಿಲೆಗೆ ಹತ್ತು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಅಗ್ಗಲವನರೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಸಂತಿಯಲ್ಲಿಯಾದರೋ ಇವರ ನಾವು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗದು. ಕಳ್ಳ ಮುಂಚೆ ಹಸಿಗೆ. ಮಹಾರಾಣಿ ನ. ಐದನ್ಯಾಸಾಗಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಏನಿಲ್ಲ. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಯಲ್ಲೇ ವಿಧಿಯಿಂತವಾದ ಜಾಹಿರಾತುವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕುಡುಕ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಕಲರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ—ತಾ॥ ೩ ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಾರ ಗುರುಗಳು ಮರ ಹತ್ತಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಕೈಯ ಕೈಯ ಪಾಯಿಕ ದಾಕ್ಟರು ಹೋಗಿ ಕಕ್ಕ ಇಲಾಜು ಮಾಡಿದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ ತುಂಬಾ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೇಮ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಕೋರಿತಕ್ಕ ವರ್ಗ ಎ, ಪಡಿತರಾಗಿಯೂ ಐವರ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒನ್ನು ಮುನಿ ಮಿ॥ ಅಲ್ಲಾ, ದಾಸರು ಜಂಟಿ ಅಗ್ನಿಗೆ ಮೊತ್ತ ಹನ್ನು ಫೀಜು ತುಂಬ ಸಕೋದರ ಪತ್ರ ಇ ದ್ರುಷ್ಟಾಂತ ಕ್ಷಣವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.—ಸೆಣ್ಣಾಗಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ೨೦ ವಯಸ್ಸಿನ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನು ತನ್ನ ಗರ್ಭದ ಹೆಣ್ಣ ಗೆಳಗನ್ನು ಕರೆದು ಹೋಗಿ ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತ ಕಳವನ್ನು ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರು.—ಲಾಲ ಗಣೇಶಲ್ಲಿನ ಪರಾಟ ಹೆಂಗಸ ಸೂಲಗಿ ನನ್ನ ಊರಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದರು ಕೂಡಲೇ ತಿಳಿದಿದೆ.—ಪೇಟೆ ರುಗಾದ್ದದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಇದೆ. ಸುಮಾರು ೩—೪ ಜನರು ಸತ್ತರೆಂದು ಕೇಳಿರುವೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ದರೋಡೆಕಾರರು ರಾತ್ರಿಯ ದರೋಡೆ ಜಿಗುರು ದನ ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಕಳವು ಮಾಡಿದರು. ತಿನ್ನದಿದ್ದಾಗ ಪಕ್ಕೀರರೂ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ೪—೬ ಮಂದಿ ಬಾಲಕರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದನು.—ದೊಡ್ಡ ಮಳೂರ ಗಣಪತಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಧರ್ಮಿಷ್ಠನು ಕೆಲವು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ಗುರುಗಳು ತಾತಾಚಾರ್ಯರು ಆಗಬಹುದು ಸಾಲಕಕ್ಕಾಗಿ ಬದ್ದಿಗೆ ಬರಲಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಆಧಾರವು ಎಷ್ಟಿದೆ ಮತ್ತು ಸಂದಾಯ ದೇವರಿಗಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಾಗಿ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡ ಉರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಹಿ ದಿನ ಜಾಗಿನ್ನು ತುಳಿದರೆ ಕಡೆ ಅಳಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ, ಈ ಸಲ ಬಿಟ್ಟಸಿದ್ದವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಂಡು ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಒಂದನ್ನು ಕಾಣದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು. ನೆಲಕ್ಕೆ ದುಂತೆ! ಇದನ್ನು ಏನ್ಮಾರರ್ಮಿಗಳು ಗಮನಿಸಿ ತಕ್ಕುದಾಗಿ ಹೇಗೆಂದಾದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ತಿ ಸತ್ತಾರೆ.—ನ ಮನೆ ಶಿವಗಳ ಕಳೆಗೆ ಮೇಲು ಕೋಟೆಯಿಂದ ಬಂದು ಪೊಲೀಸ್ ರೈಟರ್ ಸುಸ್ಪೆನ್ಡ್ ಬಾಂಕ್ಸನೆಂಬ ಹುಡುಗನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಅನ್ನ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗನ ಚಿಕರ ಹ್ಯಾಗೆ ದರಿ ಎಂದರು ದನ, ದಾಸಿಯರಿಗೆ ಜಾತಿ, ಹಿತೆ ಹೊರು, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದ ಸಾದಾಸಪ್ಪ, ಕೇಶವಣ್ಣ ಬಳಸ ತಳಮಾದ ಹುಡುಗ ಉಳ್ಳಿದು ದೇಹ ಮೇಲೆ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆ ಗಾಯದ ಗುರುತಿದೆ. ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಒರಳುಗಳು ಉಳ್ಳುವಳು. ಹುಡುಗನ ವೈವ ೧೬—೧೭ ವರ್ಷದವರು, ಸಾಧಾರಣರೂಪ ೧ ದೊಡ್ಡ ಕೆಂಪು ಅಂಚಿನ ಪೇಟ ಟಿ ಟೋಪಿ, ಇಷ್ಟು ಅಂಚಿನ ದೋತ್ರ ಪಂಚೆ ಇತ್ತು. ಈ ಹುಡುಗನಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಹುಡುಗನು ದೊರೆತವರು ಹುಡುಗನನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಉಪಕಾರವಾಗಿ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದವರು, ಆತನ ವಿಳಾಸ ಸೇರಿಸಿ ಬರೆಯಬೇಕು ಎಂದು. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗನ ವಿಳಾಸ ನಾಗಪ್ಪ ದಾಸಪ್ಪ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.

ಅರಸೀಕೆರೆ.—ಇಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ರೋಗವು ಕಡಿಮೆಯಾದ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ವಾಸ ಉದ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ಸೇರಿದ ಹೊಲ ೧೦ ಜನಕ್ಕೆ ತಗಲಿ ಅದರಿಂದ ೬ ಜನ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ

ಭುವನು ಮನೆಗೆ ಬರಲು ಅನುಕೂಲಿಸಿ ತ್ತಿರುವವಲ್ಲದೆ, ರೋಗಗ ಸಹ ಮತ್ತೆ ರೋಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದೀತೆಂಬ ಭೀತಿಯು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಕಲ್ಲಣ ಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮವೂ ಎಷ್ಟು ಗಲೀಜು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ರೋಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಆವರ್ತಿ ಡಿಸಿಂಫೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಮಪ್ರವೇಶ ಮಾಡದೆ, ಕೆಲವು ಜನರು ಆರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ಮನೆಯವರನ್ನು ವಾಸಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈಗ ವಾಸಕ್ಕೆ ಊರೊಳಗೆ ಬಂದಿರುವವರೂ ಸಹ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ರೋಗತ್ತು ತಲೆದೋರುವ್ವಂತೆ ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ — ಕೋಟೆಯೊಳಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮನೆ ದಳವಾಗಿರುವ) ಹುಲಿ ಕರಡಿಗಳು ಆಸಗೆಕೊಂಡರೂ ಕಾಣುವರದಂಥ ಕೆಲವು ಲಂಟಾನ ಪಸ್ಸೆ ತೆ ಪೊದೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೂಡಿರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಯವ್ಯಾಗ ಯೂವರಾದರೂ ಸ್ಥಿರಕೊಂಡು, ಹಾವಳಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ನಂತರ ಸದರಿ ಪೊದೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಆಲೋಚಿಸಿ ಇರಬಹುದು. ಇದೇ ಮುನಿಸಿಪಲಿಟಿ ವೇಳೆಬಾರದ ಜಾಗಿಯಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಲ್ಲವೇ ? ಪ್ಲೇಗ್ ಸಂಪರ್ಕವಲ್ಲದವರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಂಗಡನೆಯಾಗಿರುವದು. ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸದವರ ಪೊತ್ತ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದರೂ ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಬಡವರಾಗಿಯೂ, ದರಿದ್ರರಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕವರು ಮತ್ತು ರೋಗಗಳಂದಕ್ಕದವರಾದರೆ ಕಾಲು ಮುರಿದವರಂತೆ ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಾದ ನಿರ್ಬಂಧವು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವದು. ಮುಖ್ಯ ಬಡವರು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಜೀವನ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲದ ಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವದು. ಇಂಥಾ ದುಷ್ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸಹ ಖಿನ್ನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಅನಾಥರಿಗಳು ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ? ಹೊರಗೆ ಷೆಡ್ಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆ ಗಾಳಿ ಬಿಸಿಲುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಕೆಲವರು ಸಾಯುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ — ಹೊಂಗೇರಿಯ ಒಬ್ಬ ಸಾಬುಗಿಯು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತಿನ್ನಲು ಗತಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನೆ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಮಾನನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸ್ ಜವಾನನೊಬ್ಬನು ಸದ್ರಿ ಸಾಬುಗಿಯನ್ನು ಪ್ಲೇಗು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಎಳೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದನಂತೆ. ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಸಾಬುಗಿಯನ್ನು ಬಡಾ ಗಿ ಮಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದರಂತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಬುಗಿಯು ಕೊಡುವ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನೂ ಹೊಡೆತವನ್ನೂ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಯಾತನೆ ನಿವಾರಣೆ ಇಲ್ಲವೇ ? ಪ್ಲೇಗಿನಿಂದ ಪರದೇಶದವರನ್ನು ಶೋಧಿಸುವದೇ ಸಾಲದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂತಂತೆ.— ಕಳೆದ ವಾರ ಈ ಊರಿನ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮ ಸಲ್ಮಾನರಪನೊಬ್ಬನು ಮತಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆರಂಭ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಕದಾರಿ, ನನ್ನ ಅಷ್ಟ್ರಾರು, ಹಾನಿಗೆ ಜಲ್ಲಿನ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.— ಪ್ಲೇಗು ಗಲಾಟೆಯಿಂದ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ೧ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಬಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ತೆರೆದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಜಾವದೆ ಹೋದ್ದರಿಂದಲೂ ನಿಮಿತ್ತವದಲ್ಲೇ ರೋಗವಿದ್ದದರಿಂದಲೂ ಭುವನ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತೆರೆದಾರೆ. ಈಗ ಜನರು ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರಾಗಿ ಗ್ರಾಮವ ಸೇರುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಅನ್ನು ೧೦-೧೨ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಸಕ್ರಮ ರೀತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದೀತೆಂದು ಹೇಳುವರು.

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟು ಸಂಗ್ರಹ

ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರೆಂಟ್ ಮೆ|| ಎಂ. ಸಂಜಾ ಮೂರ್ತಿ ಯವರಿಗೆ ೨೫ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಆ ಕಾಲ ಮೆ|| ಸಿ. ಆರ್. ಪ್ರಿಯ ಮೂರ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆರ ಕೆಲಸಗಳೊಂದಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸ್ ಛಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿರ ತಕ್ಕದ್ದು.

ಚಿಕ್ಕ ಗೀರ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟರ ಮೆ|| ಎಂ. ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ ಗೌಡರಿಗೆ ೧೦ ದಿನಗಳ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲೂಕು ಸುತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ, ಕಡುಮಾಳಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಹಾಕುವದಕ್ಕೂ, ಬಿಳಿಗಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಊರುಕಟ್ಟೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದೆ.

ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ತಿಪಟೂರು ತಾಲೂಕು ಬಿಳಿಗೆರೆಹಳ್ಳಿ ಕೊರಟಗೆರೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಷಯಗಳು ಬಾಬಾಬುಡನಗಿರಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಶೀವನ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿ ವರೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀಗಿರಿ ತ್ಯಾಗದ ತಾಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರ್ ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯನವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ೨೫ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಶೆರಿಸ್ತೇದಾರ್ ಶೇಖ್ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಷೇಕ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಯವರು ಶ್ರೀಗಿರಿ ಪಟ್ಟಣದ ತಾಲೂಕು ಛಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ಮೆ|| ಎಂ. ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪಂಗಳ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಮೆ|| ಅಬ್ದುಲ್ ಕರೀಂ ಯವರು ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಛಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ಮೆ|| ಎಸ್. ಎ. ನಾರಾಯಣರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ೧೯ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ಮೆ|| ಜಿ. ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯ ಯವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಛಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಮೈಸೂರು ಸಹಾಯ ಪಬ್ ಆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೆ|| ಎಂ. ಎ. ಅನಂತಸ್ವಾಮಿ ಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ೩ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಾರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಡಿಪ್ಟೀ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೆ|| ಸ್ವಾಮಿಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಇದ್ದ ೧ ವರ್ಷದಾಯಿತು ೨ ತಿಂಗಳು ೨೫ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಜಾ ಪೂರೈಸಿದನಂತರ ಇವರು ಪೆನ್ಶನ್ ಸಹಿತ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆ ಡಿವಿಜನಿಗೆ ಜನರಲ್ಪಕ್ಕಟ್ಟ ಆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೆ|| ಸಿ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಜರ್ಮನ ರಾಜ್ಯದ ಕೌನ್ಸಲರನ್ನು ಎಂಬೊಬ್ಬ ರಾಜಕಾರ್ಯಕರನು ಈಗ ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಡೀಲಕಾಸಿಯೋ ಅವನ ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

೩೫,೦೦೦ ದ ಆಟಿಗಳ ತಾಪಿ ಬೀಜವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಆರಬಾನ ಎಂಬ ಹಡಗು ಮಧ್ಯ ಅಮೇರಿಕದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಎಂ. ಲೌಬೆಯವರು ರಷ್ಯಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು, ನಾಡದು ಬರ್ಲಿನ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು.

ಜೇಪನೀಯರು ಮಾಂಚೂರಿಯಾದಿಂದಲೂ ಹೊರಟುಬಿಡಲೆಂಬ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವು ಹುಟ್ಟಿದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಇದ್ದರಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿ ಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನಂಬಬಹುದು. ಈ ವರ್ತಮಾನವು ನಿಜವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಬೊಕ್ಕೋಲ್ಡ್ ಸುಲ್ತಾನರು ಮರಣದ ಕೆಲವು ಹುಡುಗರನ್ನು ಮತ ಸರ್ಕಾರ ಹಣದಿಂದ ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸಿ ಕರತರಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಂಗಡ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹುವರು.

ಫಿಲಿಫೈನ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮಾ ಭಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಕೋರಿ ಶರಣಾಗತರಾಗಿರುವರು ಇದ್ದರು. ನಿಜವಾದ ಅಮೇರಿಕದವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾದ ಸುಮಾರು ೨,೦೦೦ ಮಂದಿ ಫಿಲಿಪೈನಿಗೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಎಂ. ಲೂಬೆ ಯವರನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಸೇರಿ ಮಸಲತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮುಖಂಡರಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು.

ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ದ್ವೀಪದ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತದಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಸರ್ವನಾಶವಾಗಿರುವದೆಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಣ್ಯಮ್ಮ ರೆನ್ನ ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ೨೦ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಮಸ ಇಂಡಿಯ ಎಂಬ ಆ ದ್ವೀಪದ ರಾಜಧಾನಿಯವರನ್ನು ಕಾಣದೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲ್ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಪ್ರಿಟೋರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಬೋಯರ್ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸುವದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದರು. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ ಜಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಪಾಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ೩೦ ಜನ ಬೋಯರುಗಳು ಹೋಗಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಟಲಿ ರಾಜ್ಯದ ದೊರೆಯವರು ಪಲರ್ಮೋ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಮಾವನವರಿದ್ದ ರೈಲಿನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ರೈಲಿನ ನಿಲ್ದಾಣದೊಳಗೆ ಕೂತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬನು ಎರಡು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಹೊಡೆದನು. ಆದರೆ ಅವು ಅವರಿಗೆ ತಗಲಲಿಲ್ಲ. ಕಾವಲಿನವರು ಆ ದುಷ್ಟನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು.

ಜರ್ಮನಿಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ರಷ್ಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಸಾರ ವರ್ಗವನ್ನು ಸಹಾಯ ರಾಜ್ಯದ ಯುವರಾಜನನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು, ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ತಕ್ಕಂತೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿ ತುಂಬ ಸಂತೋಷಗೊಂಡರು.

ಈಜಿಪ್ಟ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲ ಕೊಡುವಂಥಾ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಪವರ ಆಧಾರ ಬಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವರು.

ಆಫ್ರಿಕದ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಟ್ಯುನಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಮಿಡತೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಪೈರು ಪಚ್ಚೆಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೀಟಿ ಹಿಡಿದುಕೊಡುವವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಉಪ್ಪನ್ನು ಕೊಡಿಸುವರು. ಬೇಗಾನೆ ಉಪ್ಪು ಹಾಳಿ ತಂದು ರುಚಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ವಿಲಾಯಿತಿ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ೧೯೦೨ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ಆಖೈರುವರೆಗೆ ೨೦ ಕೋಟಿಯ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡು, ಚೀನಾ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ೬೦ ಲಕ್ಷವೂ ೭೮ ಸಾವಿರ ಪೌಂಡು ಖರ್ಚಾಗುವದೆಂತಲೂ, ಈ ದಿನದ ಸ್ಥಿತಿ ೧೫|| ಕೋಟಿ ಪೌಂಡನ್ನು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದಲೂ, ಬಾಕಿ ಸಾಲದಿಂದಲೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವದೆಂತಲೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಲಾರ್ಡ್ ಪಾನ್ಸಿಫೋಟ್ ಎಂಬಾತನು ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯಿತಿಯ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದನ. ಈತನು ಕಳೆದ ವಾರ ತೀರಿ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರೇ ಮೊದಲಾದ ಅಧಿಪತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ, ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ಅವನ ಶವವನ್ನು ದಫನ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಆತನ ಶವವನ್ನು ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಹಡಗಿನ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇಟಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯು ಎದ್ದು ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಇಟಲಿಯವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಆದರೆ ಚೀನಾ ಸಮುದ್ರತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಇಟಲಿಯವರ ಕೆಲವು ಯುದ್ಧದ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂತಲೂ, ೪೦೦—೫೦೦ ಮಂದಿ ಇಟಲಿ ಸೈನಿಕರು ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯವೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪಿಟ್ಸ್ಬರ್ಗ್ ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪದ ಒಂದು ಭೂಗರ್ಭ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಸಿಡಿದುಹೋಯಿತು. ಆಗ ಅದರಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಜನ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದವರಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಅನೇಕ ಜನರು ಸಹಾಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ೫೦ ಮಂದಿ ಈ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತರು. ಮುಂದಿನ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಕೂಡ ಹಾನಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಬಹು ಸಂಕಟವಾಗಿ ವ್ಯಾಕುಲ ಹುಟ್ಟಿದೆ.

ವಿಲಾಯಿತಿಯ ಮಹಾರಾಜರಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಯವರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ವಿಷಮ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಉತ್ಸವವು ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಆ ದಿನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಚರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂತಾದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದರು. ಸೈನಿಕರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಕೂಡ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲವು ರಾಜರುಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು.

ಸಯಾಮ ರಾಜ್ಯದ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಜರ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆ ಎದ್ದಿದೆ. ದಂಗೆಯವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸೈನ್ಯಗಳು ಹೋಗಿ ಆ ದಂಗೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಸಫಲವಾಗದೆ ಸೈನಿಕರು ಆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರು. ದಂಗೆ ಕೋರರು ಬರುವ ದಾರಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ೮೦ ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದು ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಪ್ರೀತಿ ದ್ವೇಷಗಳೂ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರುಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಇರುವ ಪ್ರಜಾ ಸ್ವತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ವಿಲಾಯಿತಿಯ ಜನಗಣತಿಯವರು ಪತ್ರಿಕೆ ಸಹಾಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಂದವರು. ಇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಹಳ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ವಿಲಾಯಿತಿಯ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಜನ ಮೂಲಗಳಿಂದ ತಿಳಿದಿದ್ದು, ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಿಲೋನ್ ದ್ವೀಪದ ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಷಯಗಳ ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವರೆ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಜನರು ಓದಿ ನೋಡಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಲಾಯಿತಿಯ ಚಿಂಚ್ ಕಾಲೇಜ್ ಎಂಬ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯ ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಂಡಿತ ನೆಸಿನಿಕೆಂಬವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಂಬಾತ ಮಾರ್ಟಿನಿಕ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಯಂಕರವಾದ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತದ ಅನಾಹುತವನ್ನು, ಕೆಲ, ಈ ದಾರಿಯ ಸಮೀಪದ ಅಮೇರಿಕದ ಪರ್ವತ ಸೇರಿದ ಎಂತಲೂ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುವ ಸಂಭವವುಂಟೆಂತಲೂ, ಇದ್ದರಿಂದ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯವಾದೀತೆಂದು ಹೇಳುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಂಟ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ದ್ವೀಪದ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತದಿಂದ ಹೊರಟ ಬೂದಿ ಧೂಳಿ ಕಾಣ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಮೈಲಿಗೆ ೧೫,೦೦೦ ಸ್ಕ್ವೇರ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬಾರ್ಬಡೋಸ್ ಎಂಬ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ದಿನದಲ್ಲೂ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಕತ್ತಲ ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯದೇವನನ್ನು ನೋಡದೆ ಗಾಬರಿಪಟ್ಟರು.

ಸುರಿಯುವವರೆಗೆ ಈ ಭಯಾಬ ಹಲ್ಲಿ ಸಂಧಾರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವ ಕಾಲ ಷೆರನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಕೆಲವು ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೯,೩೦೦ ಜೆನರಲ್ ಪ್ರೈದಿಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷರ ವಶದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕಾ ರಫ್ತು ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೋ, ಇಲ್ಲಿಯೆ ಇಡಬೇಕೋ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಯೋಚನೆಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಬಂದಾಗ ಒಳ್ಳೇ ಸಹಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿ ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡಲು ಆಲೋಚಿಸು ವರು.

ಬಂಗಾಳ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ೧೦—೩ ವಾರಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸು ಬಂದ ಎಂಬವರ ಹಡಗು ಸುಂಟರಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮುಳುಗಿಹೋಯಿತೆಂಬ. ಅದರಲ್ಲಿ ೯ ಮಂದಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ೧೮ ಜನ ನಾವಿಕರು, ೭೯೦ ಜನ ಪ್ರಯಾಣಿಕರೂ ಇದ್ದರು. ಈ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ೭೦ ಮಂದಿ ಇದ್ದರು. ಈ ೭೮೦ ಜನರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬನಾದರೂ ಉಳಿಯದೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರದ ಪಾಲಾದದ್ದು ಬಹು ದುಃಖಕರವಾದದ್ದು.

ಕುಂಭಕೋಣದಿಂದಾಚೆ ೬ ಮೈಲಿಗೆ ಎಂಬದೊಂದು ಕೆರೆ ಇದೆ. ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೩ನೇ ತಾರೀಖು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೇ ಒಂದು ಮಾರಿಯ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತು ಅಡಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಕಲ್ಲಿ ಬದ್ದು ಕೊಂಡಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನರು ಇದೇ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ವೆಂಬದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹಿಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದ ಭಾರೀ ಜಮೀನ್ದಾರರಾದ ರಾಜಾ ಸಯ್ಯದ್ ಅಸಾದ್ ಎಂಬವರ ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತು ಹೋದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅವರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರೊಬ್ಬರು ರಾಜರ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಮೈಗೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತಗಲಿ, ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಒಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಆ ಕೋವಿಯವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇದುವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ ಜನರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದವರಾದರು.

ಮದರಾಸ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಸೇರಿದ ಗಾಬರಿಯಾದವರಲ್ಲಿ ರಸಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹುಡುಗರು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಗ್ರಾಮದ ಕಚ್ಚೆ (ಭೂಪಟ) ತಯಾರಿಸಲು ಗ್ರಾಮದ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತರಗತಿಗೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಮಾಪನ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ೯ನೇ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಜಲಪಾತದಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ೧೦೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ವಿಚಾರವು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಹೇಳುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು—ಅದೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ; ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಯಾಗರಾ ಜಲಪಾತದಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿರುವರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿಟ್ಟನಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರ್ ದೇಶದವರಿಗೆ ಅಮೀರ್ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಕಾಬೂಲ್ ನಿಂದ ಕೆಲವರು ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ, ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಉಂಟಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸೈನಿಕರೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಳ ಬರ್ಲಿಲ್ಲವಂತೆ; ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಳವನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ಪಟ್ಟ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅಮೀರರ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದರು. ಈಗಲೂ ನಮಗಿದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಅಮೀರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸೈನಿಕರೂ ಸದ್ಭಾವ ದಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಗಲಭೆಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಪಾರ್ಲ್ಮೆಂಟು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಮೈಸೂರು.—೯—೪ ನೇ ಮನೆ ಹೊರ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಎಲ್ಲಾ ಊರು ಬಿಟ್ಟರು. ಹೊರಗೆ ಹೋದವೇಳೆ ೩ ಜನರು ಸತ್ತರು. ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾತ್ರ ಊರಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ಲೇಗ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ಒಂದು ವಿಧ ಹಾಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವರು. ಪಾಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಂದಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವದು? ಆನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ವಾರ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ಲೇಗ್ ಕಮೀಶನರೂ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.—ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮೇಷ್ಟರ ಮನೆ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇಲಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲುಮಂದಿ ಗಳು ಅರುವದು ಅಪ್ಪ. ಪರ್ವತದ ಜನರು ಬಿಡಾರಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಕಾರಣ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಲಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ರೈಲ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವವರ ಕ್ಷೇಮವ ಚಿಂತಿಸಿ, ಅವರಿಗೂ ಹೊರಗಡೆ ಬಿಡಾರ ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಡುವದು ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು. ಕಂಪನಿಯವರು ಪ್ರಾಣಹೋದರೂ ಹೋಗಲಿ ಹಣ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ.— ಹೊಸ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನಿಂತವೇಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಂಥಾ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರು.

ಕೋಲಾರ.—ಎರಡು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಎರಡು ದಿನದಿಂದ ಬಿಸಿಲು ಸ್ವಲ್ಪ ತಗ್ಗಿತು. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲೇಗ್ ಕಾಯಿಲೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹೋಗಿದೆ. —ನೇ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಜಗತ್ಪತಿಯವರ ಜನ್ಮದಿನ ಕಾರಣ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೂ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೂ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ರಜಾ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಏಕೆ ಹೀಗಾಯಿತೋ ನಾವರಿಯೆವು.—ಹಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೂ ಆದ ಮುನ್ಸೀಫರು ಮಿ॥ ಟಿ. ಆ. ಜನಾರ್ಧನ ಅಯ್ಯರ್ ಬಿ. ಏ. ಬಿ. ಎಲ್. ಅವರನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ದೊಡ್ಡವರು ಹೊನ್ನೆಯ ದಿನ ಲೀವಿಂ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಔತಣ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಬಹು ಚತುರರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು. ಹಲವು ಕಾಲ ಕೋರ್ಟು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮೈಸೂರಿನವರು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಹೊಸ ಮುನ್ಸೀಫರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.—ನಮ್ಮ ಹೊದಲಿನ ಡಾಕ್ಟರು ಮಿ॥ ರಂಗಣ್ಣನವರೇ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಊರಿನ ಬಾಕಿಯಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಸಿ ಪಾಲಿಸುವರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಜಟ್ಟಿಗಳನ್ನ ಕೊಡಿಸಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಇದ್ದರಲ್ಲಿಯೇ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಬೇಕಾದೀತೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಪಿಲ್ಲ. ಲಾಯರ್ ಮಿ॥ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮನೆ ಪಕ್ಕದ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಬಹುವಾಗಿ ನೀಳಕಲ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಇವಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಮೇಟು ದಾಸನೇಟು ಕ್ರಮಸ್ಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೊಬ್ಬರು ಬಹಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಂದೆ ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಲೆಕ್ಚರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಕೆಲವರು ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಮರದೋಳ ಊರಿನ ಜನರ ಮುಂದೆ ಯುತ್ತೀಣ ವಿದ್ಯೆಯ ಚಿಹ್ನೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ, ಯುದ್ಧ ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರಂತೆ.

ದೇವನಹಳ್ಳಿ.—ಈ ಊರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗವು ಬೆಳೆಹಾಕಿ ೫—೬ ತಿಂಗಳುಗಳಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ನರು ಈ ರೋಗದಿಂದ ಮೃತಿ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ರೋಗದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಜೋಪಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಜನರು ಊರು ಸೇರಿದರು. ಕೆಲವರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದ ದರಿಂದ ರೋಗದ ಸಂಕಟ ಅನ್ನೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಪ್ಲೇಗ್ ಕೇಸುಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ.—ಈ ಊರು ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಅನ್ನೂ ಕಲವರೂ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗದ ದೆಸೆಯಿಂದ ೩ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವನಾಥಪುರ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ಪರಿಸರ ಕಂದಾಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾನಭೋಗ ಪಟೇಲರಿಗೆ ತರಬೇತಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೋಲಾಸಕಪದ ಕೈಕ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೊಂದ ಸಲ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಕಂದಾಯದ ಹಣವನ್ನು ತಾನ ಭೋಗಿ ಪಟೇಲರು ಕಚೇರಿಗೆ ತಂದರೆ ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೂ ಸಿದ್ದಿನವರಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸತಾಯಿಸಿ ವಾಪಸ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಕಂದಾಯದ ಹಣ ಕೊಡದ ಕುಳಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸು ಕಳುಹುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ? ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಜವಾನನನ್ನು ಕಂದಾಯದ ಕಾಲ ತೀರುವ ವರೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಸದ್ರಿ ಜವಾನನನ್ನು ಸದ್ರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಶಾನಭೋಗ ಪಟೇಲರಿಂದಲೇ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಸದ್ರಿ ಜವಾನನನ್ನು ಇತರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹಿರಿದವರೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ? ದೊಡ್ಡ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಇದು ವಿಷಯವಿತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಜನರು ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಿನದ್ದು ೯ನೇ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸರ್ವದಾ ಮಾಡಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪೋಲೀಸರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದಲೇ ಈ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಬಂತೋ; ಇಲ್ಲವೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಪೋಲೀಸು, ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೋ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಬೇಲೂರು.—ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ಮಳೆಯಾಗಿ ತಿದೆ. ಧಾರಣೆ ವಾಸಿಗಳು ತಗ್ಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಬಡತನ ವಿಧವಾ ಕಂಬಾ ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅನೇಕ ಬೀದಿಗಳು ತುಂಬಾ ಅಶುಚಿಯಾಗಿವೆ, ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಪೇಟೆಯಲ್ಲಾ ಪರೋಪಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಯಿಲೆ ಅದರೂ ಬೇಲೂರು ಇನ್ನೂ ಹೀಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ತುಂಬಾ ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.—ಕಳೆದ ೬ ತಿಂಗಳಿನ ನರೆಗೆ ಸ್ಥಳದ ಇದ್ದವರು ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಹೋದರು. ಬಂದಿದ್ದರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಅವರ ಮನೆಯ ಜವಾನರೊಬ್ಬನು ಆ ಸ್ಥಳದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಸದ್ರಿ ಮನೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲು ಕರೆದರಂತೆ. ಅವರು ತಮಗೆ ತುರುಕಾದ ಕೆಲಸ ವಿದೆ, ನಾನು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊಡೆದು, ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟ ಬಾಕರ ಮಾಡಿಸಿದನಂತೆ. ನಿಜವಾದರೆ ಇಂಥಾ ನಡತೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥಾ ಬಿಟ್ಟಿ ಕೆಲಸಗಳು ಚೆಲ್ಲಿದೆ. ಸರಕಾರದಿಂದ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಕೇವಲ ಸರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯ.—ಇಲ್ಲಿನ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಜನರೊಡನೆ ಜಗಳವಾಡಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗದು. ಮಾರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬಿಸಿಲು, ಪಹರೆ ಇವೆ. ಬಡವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪಿಲ್ಲ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಏನಿಲ್ಲ. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆ ಆಗಿದೆ ವಿಪರೀತವಾದ ಜಾಗಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿ ವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.—ಕಳೆದ ರಲ್ಲು ಇಲ್ಲಿನ ಬಿಸಿಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಡುಗ ಭಾರಿ ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದನು. ಇಲ್ಲಿನ ಡಾಕ್ಟರು ಹೋಗಿ ತಕ್ಕ ಔಷಧ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ತುಂಬಾ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸರ್ವದಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೇಮ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಕೋರುತ್ತಾರೆ. ಜನರ ಹಿತಚಿಂತಕರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಿ॥ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಮೊದಲು ಒಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಕೂಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೆಂಬು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವಿದೆ. ಆ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.—ಸಣ್ಣಗಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ೧೦ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗನು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ತನ್ನ ಗಿರಿಯ ಕನ್ನಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹೋಗಿ ಏನೋ ಅರದಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತ ಹೋದನು. ಇವನನ್ನು ನಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರು.—ಅಲ್ಲಿ ಗೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಶೆ ಜಂಗಮ ಸುಮಾರು ಸನ್ಯಾಸಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿಂದ ಕಡಿದರೆಂದು. ತಿಳಿದಿತು.—ಪ್ಲೇಗ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಇದೆ. ಸುಮಾರು ೩—೪ ಜನರು ಸತ್ತರಂತೆ. ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಡೆದನು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಜೆಗಳ ದನ ದೋಣಗಳನ್ನು ಕಳವು ಮಾಡಿದ್ದರು. ತಿಪ್ಪಣ್ಣನೆಂಬ ಪಟೇಲರಾದನು ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ೫—೬ ದಿವಸ ಊರಿನನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದನು.—ದೊಡ್ಡ ಮಾಳೂರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಧಾನರು ಅಸಿಸಿ ನಡೆಸಿದನು. ಒಬ್ಬ ಧರ್ಮಪ್ಪನು ಕೆಲವು ದಿವಸದ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಗುರುಗಳು ತಾತಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಒಡ್ಡಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ದೇವರು ನಕ್ಕರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಹಿ ದಿನ ಜಾಗ್ರತೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಹತ್ತ ಅರ್ಚಕರಿದ್ದಾರಂತೆ. ಈ ಸಲ ಎಲ್ಲಾ ಜನ ಸಲಹೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಒಂದನ್ನು ಕಾಣದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಡೆಸಿದರು. ಇದನ್ನು ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಗಮನಿಸಿ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.—ಸವದತ್ತಿ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೇಲೂರು ಕೋಟೆಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಫ್ರೆಯರ್ ರಾತ್ರಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಳಿ ನನ್ನಿಂದ ಸಾಗಿದರು. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಅನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗನ ಚಹರೆ ಪ್ರಾಯ ಸುಮಾರು ೧೨ ವರುಷ, ದಾಸಲವಣಿಗರ ಜಾತಿ, ತಂದೆ ಹೆಸರು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದ ಸರಾಫ ದಾಸಪ್ಪ, ಕೆಂಪುಬಣ್ಣ, ಬಿಳಿ ತಲೆಯಾದ ಕೂದಲು, ಉಬ್ಬಿದ ಹಲ್ಲು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಹಲ್ಲೇ ಗಾಯದ ಗುರುತು ಇದೆ. ೯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಸ್ತುರುವನು ಹುಡುಗ ಮೈನೆ ೬ ೧೦ ವರ್ಷದವನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಂಗಿ ದೊಡ್ಡ ಕೋಟಿನ ರೇಷ್ಮೆ ಅಂಚಿನ ಪೋಲೀಸು ಪೇಟೆ. ಕಟ್ಟಿ ಕಾಲಿನ ಜೋಡು ಪಟ್ಟೆ ಇತ್ತು. ಈ ಹುಡುಗನಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರಾದರು ಹುಡುಗನನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ವರ್ಗ್ಯಾನದಂತೆ, ಆತನ ವಿರುವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗನ ತಂದೆ ವಿಳಾಸ ಸರಾಫ ದಾಸಪ್ಪ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.

ಅರಕಲಗೂಡು.—ಇಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ರೋಗವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಜೋಪಡಿಯಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ೧೦ ಜನಕ್ಕೆ ತಗಲಿ ಅದ್ರಲ್ಲಿ ೬ ಜನ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ

ಪುನಃ ಮನೆಗೆ ಬರಲು ಅನುಮತಿ [illegible] ... [illegible]

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟು ಸಂಗ್ರಹ

[illegible]

ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಮಿಷನರ್ [illegible] ... ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಜಾ ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ [illegible].

ಮೈಸೂರ ಅರಮನೆ [illegible] ... ಮೆ|| ಸಿ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಿಗೆ [illegible] ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜವನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿದೆ.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible] ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಎಂಬುವರು [illegible] ಈಗ [illegible] ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

೩೫೦೦೦ [illegible] ... ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಡಲಿನೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿ ಹೋಯಿತು.

[illegible]

ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು.
«ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ.»

ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವೈಸ್‌ರಾಯಿಗಳಾಗಿ ಆಳಿದ ಲಾರ್ಡ್ ನಾರ್ಥ್‌ಬ್ರುಕ್ ಮಹಾ ಪ್ರಭುಗಳು ಹಿಂದೂ ಜನರ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಯೇಸು ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಜನಗಳು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಪ್ಪದೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದಲ್ಲ. ಕ್ರಯ—ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ.

ಈ ವಾರದಿಂದ 'ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ' ಯು ಹೊಸ ನಮೂನೆ [illegible] ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರುಗಳ ಮೂಲಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ [illegible] ಚಂದಾ ಮೊಬಲಗುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಆಯಾ ಏಜೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಏಜೆಂಟರು ಇಲ್ಲದ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದಾ ಪಾವತಿಯಾಗದವರಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರೆಲ್ಲರೂ [illegible]

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಆಫೀಸಿನಿಂದ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಚಂದಾ ಮೊಬಲಗುಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಮೈಸೂರು, ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
೨—೬—೧೯೦೨. "ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ" ಆಫೀಸ್.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯವು.

ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರು ಇದೇ [illegible] ನೇ ತಾರೀಖು ಮೊದಲುಗೊಂಡು [illegible] ಚಂದಾದಾರರು ಆ ನಿಯಮಗಳ ಅನ್ವಯವಾಗಿ [illegible] ಆರಂಭದಿಂದ [illegible] ವರುಷದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬರುವರು. ೧ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು [illegible] ಸಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ವರುಷಕ್ಕೆ ರೂ. ೧–೧೪–೦ ಯು [illegible] ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಚಂದಾ [illegible] ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಚಂದಾ [illegible] ಒಂದೇ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ೨ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು [illegible] ಚಂದಾ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳ [illegible] ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪತ್ರಿಕೆಗಳು		ಚಂದಾ	ಪತ್ರಿಕೆಗಳು		ಚಂದಾ
೮	ರೂ.	೩–೦–೦	೧೨	ರೂ.	೧೯–೦–೦
೩ "	"	೪–೦–೦	೧೩ "	"	೨೦–೦–೦
೪ "	"	೯–೦–೦	೧೪ "	"	೨೨–೦–೦
೫ "	"	೧೧–೦–೦	೧೫ "	"	೨೩–೦–೦
೬ "	"	೧೨–೦–೦	೧೬ "	"	೨೫–೦–೦
೭ "	"	೧೪–೦–೦	೧೭ "	"	೨೬–೦–೦
೮ "	"	೧೫–[illegible]	೧೮ "	"	೨೮–೦–೦
೧೦ "	"	೧೭–೦–೦	೧೯ "	"	೩೦–೦–೦
೧೧ "	"	೧೮–೦–೦			

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆಯ ದರಗಳು.

ನೋಟೀಸ್, ಜಾಹೀರು [illegible], ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿಕ್ರಯ, ಮನೆ ವ ಮಾರಿಕೆ ವಿಕ್ರಯ ಅಥವಾ [illegible] ವೈಕಕ್ಕೆ [illegible] ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ [illegible] ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು [illegible] ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ [illegible] ನೌಕರಿಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಕಟನೆಯ ದರವು ಇಷ್ಟಾಗಿದೆ.—ಒಂದು [illegible] ಕ್ಕೆ ಒಂದು (ಸುಮಾರು ೧೪ ಅಕ್ಷರಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ) ೩ ಆಣೆ. ಎಂದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದ ಪ್ರತಿ [illegible] ೩ ಆಣೆ. [illegible] ವಾರಗಳ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು. ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸು ಲಭವಾದ ದರಗಳು:—

೧ ಕಾಲಂ (ಸುಮಾರು ೬೦ ಲೈನುಗಳು) ೧ ಸಲಕ್ಕೆ			ರೂ.	೬–೦–೦
ಅರ್ಧ ಕಾಲಂ	೧	"	"	೩–೮–೦
ಕಾಲು ಕಾಲಂ	೧	"	"	೨–೦–೦

ನೋಟೀಸು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರಕಟಿಸುವದಾದರೆ ಕೆಳಗೆ ಹೇಳುವಂತೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಮಾಡಲಾಗುವದು.—೧ ತಿಂಗಳು ವರೆಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ೧೦ ರಷ್ಟು, ೩ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ೧೫ ರಷ್ಟು, ೬ ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ೨೦ ರಷ್ಟು, ೮ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ೨೫ ರಷ್ಟು, ೧೨ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ೫೦ ರಷ್ಟು. ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಹಣವು ಸಹ ಬಂದಲ್ಲದೆ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾರೆವು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ, ಮೈಸೂರು.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ.

A HINDU CATECHISM.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ—೧ ಭಗವದ್ವಿಷಯನಿರೂಪಣ, ೨ ವೇದಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯಾದಿಯು, ೩ ವೇದಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶಕರಾದ ಮಹಾತ್ಮರ ಚರಿತ್ರೆಗಳು (ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸ, ಶಂಕರ, ರಾಮಾನುಜ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರುಗಳದು) ೪ ಮತ ತ್ರಯಾದಿ ಅದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತ, ವಿಶಿಷ್ಟ, ೫ ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರೋಪಾಯನಿರೂಪಣ, ೬ ಸತ್ಕರ್ಮಪ್ರಕರಣ, ೭ ಇಷ್ಟದೇವತಾಸ್ತುತಿ, ೮ ಕಷ್ಟಪದಗಳ ಅರ್ಥಾರ್ಥವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು, ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ—ಇಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಮತಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬಹು ಜನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಓದಿನೋಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಅಗತ್ಯ ಓದಬೇಕಾದ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕ್ರಯ ೪ ಆಣೆ. [illegible] ೧ ಪ್ರತಿಗೂ ೨ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೂ ಅರ್ಧಾಣೆಯು ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯ ವಿಲಾಸವೆಂಬ [illegible] ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಓದಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಇದರ ಕ್ರಯ ೧೨ ಆಣೆ. ಇಂಗ್ಲೇಂಡು ಚರಿತ್ರಸಂಗ್ರಹವೆಂಬ ವಿಲಾಯತಿ ಚರಿತ್ರೆಯು ಪ್ರಾಚೀನ ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಆದ್ಯಂತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಇದರ ಕ್ರಯ ೮ ಆಣೆ, ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತೆ.

ಮೈಸೂರು ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ನವರಲ್ಲಿ, ಮೆ॥ ಕೆ. ನರಸಿಂಹೈಯ್ಯಂಗಾರ್ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯವರಲ್ಲಿಯೂ, [illegible] ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಮಹಾ ಮೆ॥ ಎಂ. ವಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ [illegible] ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ದೊರೆ ಯುತ್ತವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ [illegible]

[illegible] ಚಾರ.

ಪುಸ್ತಕಗಳು

[illegible] ಕೃತ್ಯಸಾರ ೦–೨–೦

ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ರಮ ಬೋಧಿನಿ	೦–೧–೦	ಮೈಸೂರು [illegible]	೧–೨–೦
ಸರಳ ವ್ಯವಸಾಯ ಪಾಠ	೦–೧–೦	ಮುದ್ರಾ ಮಂಜೂಷ	
ಅಂಕಗಣಿತ ಬಾಲಶಿಕ್ಷೆ	೦–೧–೦	ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೧–೨ ಭಾಗಗಳು	೧–೦–೦
ದೊಡ್ಡ ಅಂಕಗಣಿತ	೧–೦–೦	ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೪–೬ ಭಾಗಗಳು	೧–೦–೦
ಚಿಕ್ಕ ಅಂಕಗಣಿತ	೦–೦–೦	ತ್ರಿವರ್ಗವರ್ಣನೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦–೧–೦
ಮಗ್ಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು	೦–೦–೦	ದೇವರ ಮನೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦–೧–೦
ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಸಾಧಿನಿ	೦–೧–೦	ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಕಥೆಗಳು (ಸಚಿತ್ರ)	೦–೧–೦
ಕನ್ನಡ ಬಾಲಬೋಧೆ ೧ನೆ ಭಾಗ	೦–೧–೦	ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦–೧–೦
ಕನ್ನಡ ಬಾಲಬೋಧೆ ೨ನೆ ಭಾಗ	೦–೨–೬	ಕೊಲಂಬಸ್ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦–೧–೦
ಬಾಲಿಕಾ ಗೀತಮುಕ್ತಾ ಹಾರ	೦–೧–೦	ವೇದಗಳ [illegible]	
ಬೋಧಿನಿ ೧ನೆ ಭಾಗ	೦–೧–೦	[illegible]	೦–೧–೦
ಬೋಧಿನಿ [illegible] ಭಾಗ	೦–೧–೬	ಪಕ್ಷಿಗಳು [illegible] ಮತ್ತು	
ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ [illegible]	೦–೧–೬	[illegible] ಜನಗಳು	೦–೨–೬
ಪದ್ಯಸಂಗ್ರಹ	೦–೧–೦	ಚೀನಾ ದೇಶ ಮತ್ತು	
ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ	೧–೦–೦	[illegible] ಜನಗಳು	೦–೨–೦
ಶಬ್ದಮಂಜರಿ	[illegible]	[illegible]	೦–೨–೬
[illegible]	೦–೧–೦	[illegible] ಚರಿತ್ರೆ	೦–೨–೦
ಸರಳ ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾಠ	೦–೧–೩	ನಡತೆಯ ಸೂತ್ರಗಳು	೦–೨–೦
ಹೊಸಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ	೦–೨–೦	ಪರೋಪಕಾರ ಪದ್ಧತಿ	೦–೨–೦
ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆ ೧–೨ ಭಾಗಗಳು	೦–೨–೦	ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ	೦–೧–೬
ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆ ೩–೪ ಭಾಗಗಳು	೦–೩–೦	[illegible]	೦–೨–೬
ಕನ್ನಡ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಸ್ತಕ	೦–೧–೦	ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರನ ಚರಿತ್ರೆ	೦–೧–೦
ಕನ್ನಡ ಎರಡನೆಯ ಪುಸ್ತಕ	೦–೩–೬	ಸುಮತಿ ಶತಕ	೦–[illegible]
[illegible]	೦–೨–೦	[illegible] ಸಂಗ್ರಹ	೦–೨–೦
[illegible]	೦–೮–೦	[illegible] ನಾಟಕ	೦–೧೨–೦
ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನ [illegible]	೦–೧೨–೦	ಗೀತಮಂದಾರ	೦–೧–೦
[illegible]	೦–೩–೦	[illegible] ಸಂಗ್ರಹ	೦–೧೦–೦
		ವಸ್ತು ಪಾಠ	೦–೧–೦

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವದರಿಂದಾಗಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಪೂರಾ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ಮೈಸೂರು ಮಿಷನ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ದೊರೆ [illegible] ಯಾರಿಗಾದರೂ ಪುಸ್ತಕಬೇಕಾದರೆ ಮಿಷನ್ [illegible] ಮೈಸೂರು ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ [illegible] ಬರೆಯಬೇಕು. [illegible]

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

೧೬-೫-೧೯೦೨ರಿಂದ ೨೩-೫-೧೯೦೨ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಹೊಸ ಕೇಸು.	ಸತ್ತವರು.	ಬಿಟ್ಟುಹೋದವರು
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	0	1	58
ಮೈಸೂರು "	7	4	46
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	20	6	
ಮೈಸೂರು "	58	32	
ಕೋಲಾರ್ "	11	9	
" ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	0	0	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	0	0	
ಹಾಸನ "	13	7	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ "	19	14	
ಕಡೂರ್ "	1	1	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ "	0	0	
ಜುಮ್ಲಾ	129	74	

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ ನೇ ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ಸಪ್ತಮಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಶಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

ಗ್ರೀಷ್ಮ ಋತು [illegible].

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	ಮೈಸೂರು ತಾರೀಖು.
12	ಗುರು	ಸಪ್ತಮಿ	10 58	ಮ	0–48	30
13	ಶುಕ್ರ	ಅಷ್ಟಮಿ	39 30	ಪೂ	0 22	31
14	ಶನಿವಾರ*	ನವಮಿ	39 19	ಉ	1-20	1
15	ರವಿವಾರ†	ದಶಮಿ	40–30	ಹ	3–33	2
16	ಚಂದ್ರ‡	ಏಕಾದಶಿ	42 55	ಚಿ	6 50	3
17	ಮಂಗಳ§	ದ್ವಾದಶಿ	46–16	ಸ್ವಾ	11-23	4
18	ಬುಧ¶	ತ್ರಯೋದಶಿ.	50 18	ವಿ	17-2	5

[illegible] ಕಾಲ. † ದಶವಿಧಪಾಪಹರ ದಶಮಿ, ಶ್ರೀರಾ [illegible]

* [illegible] ಸರ್ವತ್ರ ನಿರ್ಜಲೈಕಾದಶಿ, ಪಾಷಂಡ [illegible] ಜಯಂತಿ [illegible] ¶ ಪ್ರದೋಷ

§ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣದ್ವಾದಶಿ [illegible] ಧಾರಣೆ.

ಧಾರಣೆ.

ವಿನಸು.		ಮೈಸೂರು.	ಬೆಂಗಳೂರು.
		೧೨–೦–೦	೧೧–[illegible]
ಕಮ್ಮಿ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧೦–೦–೦	೧೨–೦–[illegible]
ಕೆಂಪು ಅಕ್ಕಿ [illegible]		೯–೪–೦	[illegible]
ಬಿಳೀ ಜೋಳ		೯–೮–೦	೧೬–೪–[illegible]
[illegible]		೧೬–೦–೦	೧೬–೪–[illegible]
ಸಣ್ಣ ಅವರೆ		೧೫–೦–೦	೧೫–೦–[illegible]
ಬಿಳೀ ಜೋಳ		೧೧–೦ ೦	೧೫–೪–[illegible]
ತೊಗರೀ ಬೇಳೆ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೧೦–೪–೦	೧೦–೨–[illegible]
ಕೆಂಪು ಜೋಳ		೮–೪–೦	೮–೪–[illegible]
ರಾಗಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೮–೮–೦	೮–೬–[illegible]
[illegible]		೮–೮–೦	೬–೪–[illegible]
ಹುರುಳಿ		೮–೪–೦	೬–೮–[illegible]
ಹುಸಂದಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೬–೪–೦	೫–೦–[illegible]
ಬಿಳೀ ಅವರೆ		೫–೦–೦	೫–೪–[illegible]
ಹೆಸರು		೯–೦–೦	
ಉದ್ದು		೯–೦–೦	
ಕಡಲೆ		೧೪–೪–೦	
ಎಳ್ಳು		೮–೮–[illegible]	
ಹುರುಳಿ		೪–[illegible]	
[illegible]		೧–[illegible]	
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ			
[illegible]			
ಜೋಳ ತರಹ			
[illegible]		೧–[illegible]	
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ		೬	
ಕಡಲೆಕಾಯಿ		೪	
ಕೊತ್ತುಂಬರಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೬–[illegible]	
ಬೆಲ್ಲ		೬–[illegible]	
ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ		೯–[illegible]	
ಕಳ್ಳೇ [illegible]		೦–೧–[illegible]	
ತುಪ್ಪ		೦–೪	
ಹರಳೆಣ್ಣೆ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ		೧೨–[illegible]	
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ		೩–೦–[illegible]	
ಅಡಿಕೆ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ		೫–೪–೦	
ಅರಿಶಿನ [illegible]		೧–೪–[illegible]	
ಹತ್ತಿ (ಬೀಜ) [illegible]		೦–೧–[illegible]	
" " [illegible]		[illegible]	
" " [illegible] ೧ಕ್ಕೆ		[illegible]	
[illegible] ೧೦೦ ಕ್ಕೆ		[illegible]	

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission, Mysore. 12/6/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —:0:— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬ ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೭ ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಖು ೧೯ ನೇ ಗುರುವಾರ ಸಂಚಿಕೆ ೩

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

31

ನಯನಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗೆ ಸುಬಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹುಬೇಗನೆ ಗುಣವಾಗುವವು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪಾಗುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಬರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣವಾಗುವವು. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ್ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ವಾಯುನಾಶಕತೈಲ.—(ಕಿಷ್ಟಯ್ಯಾಗನ್ ತೈಲ) ಇದನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದರೆ ಸನ್ನಿವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಅರ್ಧವಾತ, ಪಕ್ಷವಾತ ಮುಂತಾದ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು ಚಳಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಕೂಡಲೆ ಗುಣವಾಗುವವು. ಸೀಸೆಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ್ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತರಸ ಇಕ್ಷುಸಾರ.—ಇದರ ಸೇವನೆಯಿಂದ ದೇಹದೊಳಗಿನ ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮೇಹ ಪಿತ್ತ ಕಫ ರೋಗಗಳು ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಳಿಗಳು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವು. ಕ್ರಯ ೧ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ. ೩—೮ ಆಣೆ, ಪೋಸ್ಟ್ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಗುಟಿಕಾಚೂರ್ಣವುಂಟು.—ಪಿತ್ತ ಕಫ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗುಟಿಕಾ ಚೂರ್ಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಣ ಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಮತ್ತೂ ೧ ರಿಂದ ೬ ದಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ಆಣೆ ... ದೊರೆಯುವವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಬಗೆ ಔಷಧಗಳಿಗೆ ... ಬರೆದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ... ಬಾಬು ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ಹೋಮಿಯೋಪತಿ.

ಕ್ರಯ ಸಾಧಾರಣ. 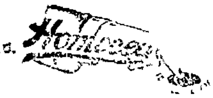 ತಗಲುತ್ತಲೇ ನೋವು ವಾಸಿ ಯಾಗುತ್ತೆ.

ಈ ಔಷಧವು ತಲೆ, ಬೆನ್ನು, ಸೊಂಟ, ಕಾಲು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ನೋವುಗಳು, ... ಮುಂತಾದ ಬಾಧೆಗಳು ... ಕೂಡಲೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ... ಮುಂತಾದ ಬಾಧೆಗಳಿಗೆ ... ಗುಣವಾಗುವದು.

ಈ ತೈಲವು ಬರೆ ಬಲೆಗೊಂಡು, ಕೊಂಟಿನೋವು, ... ಗಾಯಗಳು, ಸುಟ್ಟಗಾಯಗಳು, ... ಹಲ್ಲುನೋವು, ... ಮುಂತಾದವುಗಳು ... ಗುಣವಾಗುವವು. ... ತೈಲವು ... ಒಳ್ಳೆ ಹಸ್ತದಿಂದ ... ಗುಣವಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೮ ... ಸಲ ೧೬ ಡಬ್ಬಿ ... ಬಿವಾಲಿ ... ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಹೋಮಿಯೋಪಿಯಾ ಯಂತ್ರೋಕೇಷನ್.

ಈ ತೈಲವು ... ಸೋರಿಗಳಿಗೆ ... ರೋಗಿಗಳನ್ನು ... ಕರಕುಶಲದಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ... ಬೇಗನೆ ... ಬಿಡುವದು. ... ಔಷಧಗಳು ... ಸಹಾಯವಾಗುವವು. ... ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವವು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಪಟ್ಟಿಗಳು ... ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು.

ವಿಳಾಸ:—ಹೋಮಿಯೋಪಿಯಾ ಕಂಪನಿ, ೨೩ ಸೆಕಂಡ್ ಬೀಚ್ ಲೈನ್, ಮದ್ರಾಸ್.

ಇದೋಂದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕವು.

9

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖ್ಯಬೋಧಿನಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರಗಳು, ದಿವಸ್ಯ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂತಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಚಿಲ್ಲರೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಲ್ಲದೆಯೇ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನುಭವ, ಸನದುಗಳು, ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು, ... ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳು, ಪತ್ರಲೇಖನಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ... ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ... ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ... ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವೊಂದು ಇರ್ಬೇಕು ... ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ... ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಸಂಕೀರ್ಣ ... ಡಿಪೋ, ೪೭೦ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ.

ಕನ್ನಡ ವಚನವು.

ಬಿಳಿದಾದ ದಪ್ಪ ಕಾಗದ ಭದ್ರವಾದ ಬೈಂಡು.

ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಚಿಕ್ಕ ಆಕಾರವುಳ್ಳದ್ದು.

ಕ್ರಯ ... ಆಣೆ.

ಜ್ವರಹರಿ.

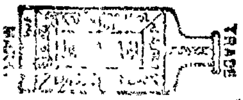

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಮೋಹಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ... ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ... ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ... ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವೈದ್ಯರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ... ಇದು ದೇಹವನ್ನು ... ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ... ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ... ದೊರೆಯುವದು.

ಕ್ರಯ—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ., ... ರೂ., ... ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿದೊಂದರ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಬಿಡಲಾಗುವದು.

ಬಾಲಸಂಜೀವಿನೀ.

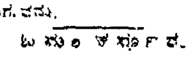

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳೆಯುವದು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ... ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮಹೌಷಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ... ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಇದು ಚಿಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ... ಬರಿಗೆ ಆಗುವಾಗ್ಯೆ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತೆ. ಕ್ರಯದ ದರವು ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧದಂತೆಯೇ. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವದು.

... ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ... ಕೈಯಿಂದ ... ಕಾರ್ಯದಿಂದಲೂ ... ಬಹಳ ಜನಗಳ ... ಈ ಔಷಧ ಎಂಥ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯ ಔಷಧಗಳೂ ಇದಲ್ಲದೆ ... ಕೈವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ... ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ... ದೊರೆಯುವವು. ... ವಿಳಾಸ:— ... ಔಷಧಗಳ ಕಂಪೆನಿ ... ನಂ. ... ಲೈನ್, ಮದ್ರಾಸ್.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಅವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

13

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಸದಗಳೂ ಮೂಳೆಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಸ್ನಾಯು ಮಾಂಸಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳುತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ... ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇಕಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾಯುಗುಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವದೇಹದವರಿಗಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹಾಲ ಸಹಾ ಬೆರಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ಸೇವಿಸಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ದಿನಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸುವದರಿಂದ ಶರೀರ ದೇಹದ ಒಂದಂಶವಾಗುತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಸಿಡುಬು ಮಾತಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ವರವನ್ನು ... ಮಕ್ಕಳ ರೋಗಗಳ ದೆಸೆಯೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರು ಮುಟ್ಟಲಿಕ್ಕೂ ತಕ್ಕದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾಗಲಿ ಮದ್ಯವಾಗಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನ ಮದ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಕವಾಗಿದ್ದದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವದರಿಂದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದದೆ. ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪಾತ್ರಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಪಡೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮದ್ರಾಸ್:—ಮೆ॥ ಕಾಂಪರ್ ದಿನಷಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಲೇಮ ಆರ್ಕಿನ್ರಾಂಪಿ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕನ್ಸಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಅಹ್ಮದನಗರ:—ಮೆ॥ ಹಾಜಿ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ.

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ.

ರಂಗೂನ್:—ಲೇಡೀ ಬ್ರಿಟ್ ಕಂಪೆನಿ.

ನೋಟೀಸ್

ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ದೊಡ್ಡಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ

ಎಚ್. ಜಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ

ರಾಜಾರವಿವರ್ಮರ ತಸ್ವೀರು ಮಾರುವದಕ್ಕೆ

ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಎ. ಕೆ. ಜೋಷಿ ಅಂಡ್ ಕೊ,

ರಾಜಾರವಿವರ್ಮರ ತಸ್ವೀರುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಏಜಂಟರು, ಕಾಳಬಾದೇವಿ ರಸ್ತೆ, ಬೊಂಬಾಯಿ.

ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ.

ತಾರೀಖು ೧೫ ನೆ ಮಾಹೆ ಜೂನ್ ೧೯೦೨.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ.—ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಲಿಮಿಟ್ಸ್ ಒಳಗಿರುವ [illegible] ತಾರೀಖಿನವರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಮನೆಗಳು, ಬಿಚ್ಚಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಹೊಸದಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ [illegible] ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಂದಾಯ ಇವುಗಳ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ತೋರಿಸುವ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟು ಬುಕ್ಕು ತಯಾರಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಆಫೀಸು [illegible] ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಾಚಾರ್ಲು ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೆ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ೫ ನೆ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗಾಗಿ ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ಪೇಳ್ಪಟ್ಟ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಿವಿಜನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ರಿವಿಜನ್ [illegible] ದಿವಸ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವದು.

K. SRINIVASA RAO,
Vice President.

ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್ ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಅರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಣ್ಣ ಕಾಳಗಗಳು, (೪) ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕಾಳಗಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು, (೬) ಬೋಅರ ಸೈನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಜೋಕಾದ ಪ್ರಿಂಟಿಗೂ, ಬೈಂಡಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ತತ್ವದರ್ಪಣ.

5

A HINDU CATECHISM.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ—೧ ಭಗವದ್ವಿಷಯವಿಚಾರವು, ೨ ವೇದಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯು, ೩ ವೇದಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶಕರಾದ ಮಹಾತ್ಮರ ಚರಿತ್ರೆಗಳು (ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸ, ಶಂಕರ, ರಾಮಾನುಜ, ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರುಗಳದು) ೪ ಮತತ್ರಯಾದಿ ಅನ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತ ವಿಚಾರ, ೫ ಭಗವತ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರೋಪಾಯನಿರೂಪಣ, ೬ ಸ್ವಾನುಭವಪ್ರಕರಣ, ೭ ಇಷ್ಟದೇವತಾಸ್ತುತಿ, ೮ ಕಷ್ಟಪದಗಳ ಅರ್ಥಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಾರಸಂಗ್ರಹ—ಇಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಸುಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬಹಳ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಓದಿನೋಡಿ ಶ್ಲಾಘಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರರೂಪವಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥವಾದ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಕ್ರಯ [illegible] ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ೧ ಪ್ರತಿಗೂ ೨ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೂ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible]

ಚರಿತ್ರೆಯುಳ್ಳ ಆಗಸ್ಟ್ ಒಡೆಯರ [illegible] ಪ್ರಕರಣವಿದೆ. ಇದರ ಕ್ರಯ, ೧೨ ಆಣೆ. [illegible] ಚಿತ್ರ [illegible] ಚಿತ್ರಯು [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಇದರ ಕ್ರಯ [illegible] ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ [illegible]

ಮೈಸೂರು [illegible] ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಸಭೆ, [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible] ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

—:o:—

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾ॥ ೧೯ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಈಗಿನ ಯೌವನಸ್ಥರ ಸ್ಥಿತಿ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ದೊಡ್ಡವರ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅವರ ಮೂಲಕ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೂ, ಯಾವದಾದರೊಂದು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ನೌಕರಿಯನ್ನೂ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಇಷ್ಟಾದರೆ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟದ್ದು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತೆಂತಲೂ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವವರಾಗಿದಾರೆಂದು ತೋರುತ್ತಿದೆ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳು—ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ೨೦ ರೂಪಾಯಿನ ಗುಮಾಸ್ತರಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಇಂಥಾ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಗೌರವ ಉಂಟೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಹುಡುಗರು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತಿರುವರು. ಯಾವ ಕಸಬನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿದಾರೆ, ಪ್ರಜಾಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬಹುದು, ಕಾಯುತ್ತಿಷ್ಟು ಚನ್ನಾಗಿರುವದೇ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಓದುತ್ತಿಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ತಂದು ಗಂಟುಹಾಕಿ, ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಂಸಾರವೂ. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನವೂ ಕ್ಷೀಣಗತಿಗೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವದು.

ಅತ್ಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂತಲೂ, ಸಂಸಾರ ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಆಗುವಾಗ, ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತು ಅನಂತರ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಕಸಬನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂತಲೂ, [illegible] ತಮಗೂ ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರಕ್ಕೂ ದೇಶಕ್ಕೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಂಟಾಗುವದೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಾ ಬರುವವರಾಗಿದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ೧೦—೧೨ ರೂಪಾಯಿನ ಅಲ್ಪ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವದು ಬುದ್ಧಿ ಅನುಚಿತವೆಂದೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನವೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದೆಂದೂ ತೋರುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಅನುಮೋದಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರವರಿಗೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಮನಸ್ತಾಪಗಳುಂಟಾಗುವದೂ ಮಾತು ಕಥೆ ನಡೆಯುವದೂ ಅಪರೂಪವಾಗಿಲ್ಲ. ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವೆವು. ಬಂಗಾಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯ ತಂದೆಯು ಹುಡುಗನಿಗೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು ಮದುವೆ ಮಾಡುವದು ಕಷ್ಟ. ಅವರಲ್ಲೂ ವರನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವನಾದರೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹಣ ಕೇಳುವನು. ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮಗನು ಬಿ. ಎ. ಪ್ಯಾಸ್ ಮಾಡಿದನು. ತಂದೆಯು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು—"ಎಲಾಪ್ಪಾ, ನೀನು ಇಂಥಾವರ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ನಿನಗೆ ಆರುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೋ. ನಿನಗೆ ಇಂಥಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಜುನಾರ್ದಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಗಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿರೋಣ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು—"ಆಗಲಿ, ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ; ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ನನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಹೋಟೇಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು. ಆಗ ತಂದೆಯು ತನ್ನ ಮಗ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬೀಳುವದರಿಂದ ಅವಮಾನವಾಗುತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಗನು—"ನಾವು ಹುಡುಗರೇ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂಘ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಸಬುದಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಹೊರತು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಭಾಷೆ ತಕ್ಕೊಂಡಿರುವೆವು. ಆದಕಾರಣ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟನು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಬಡತನವು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಐಶ್ವರ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತು ತಾಬೇದಾರಿಗೆ ಆಸೆ ಪಡದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಸಬುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಬೋಅರರಿಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೂ ಕರಾರು ನಡೆದ [illegible] ವರ್ತಮಾನವನ್ನು [illegible] ಬೋಅರ್ ಸೈನ್ಯಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವರು [illegible] ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರಂತೆ, [illegible] ಆಲಿಂಗನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ, ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಹರ್ಷಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೂ ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳಾದವರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ [illegible] ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು, ಆ ಕ್ಯಾಂಪಿನ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಗಿ ಕುಣಿದಾಡಿದರು. ಯುದ್ಧವು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತೆಂಬುದರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಮಾಂಡರರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು, ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬೆಟ್ಟವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದರು. ೧೦ ವರುಷದ ಹುಡುಗರು ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ೭೦ ವರುಷ ಮುದುಕರವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಬೋಅರ್ ಸೈನ್ಯಗಳು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಸಾಲಾಗಿ ಹೊರಟು, ಒಂದು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು. [illegible] ಆದಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿ [illegible] ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರ ಮುಖಂಡನು [illegible] ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದನು.

[illegible] ಇದುವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಸ್ಥತೆ ಹುಟ್ಟಿದಾಗದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ [illegible] ಕೆಲಸದ ಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರಿಟೋರಿಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದಾರೆ. [illegible] ಕಿಚ್ನರ್ ಯವರು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ [illegible] ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವರು.

ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ [illegible] ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ [illegible] [illegible] ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ತೆರಿಗೆ [illegible] ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

[illegible] ಕರ್ನಲ್ ಲಿಂಚ್ [illegible] ಒಂದು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೋಅರರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದನು. ಇವನ ಗೃಹದ [illegible] ಅವನನ್ನು [illegible] ಹುಡುಕಿಸಿದರು. ಇತನು ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಈಗ [illegible] ಹೋದನು. ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಅವನನ್ನು [illegible] ಎಂದು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವನು ಬೋಅರರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಯುದ್ಧಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈಗ ದರ್ಯಾಪ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಇಷ್ಟು [illegible] ಕೋಟೆಗಳ ನಡುವೆ ಬೈಲ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು [illegible] ತಂತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೋಅರರಿಗೆ [illegible]. ಅವರು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊಲ ಗದ್ದೆ [illegible] ಬೇಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು.

ದಂಗೆ ಎದ್ದಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಜುಲೈ ೧೦ ನೆ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಬಂದು, ತಾವು ದಂಗೆ ಎದ್ದಿದ್ದದ್ದು ಉಂಟೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಸಮ್ಮತಿ [illegible] ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಮಾಡಲಾಗುವದೆಂತಲೂ, ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಜನರಲ್ ಸತಕ್ಕ [illegible] ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ತಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲವೆ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಇಸ್ತಿಹಾರ್ ನಾಮೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾರೆ.

ಕರಾರು ಆದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಲು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಲಂಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಬಕಿಂಗ್ಹಾಂ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ ಎಂಬ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆಗ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಯವರು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ—ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸಿದ್ಧ ಸಂಕಲ್ಪಗಳೂ, ಇದುವರೆಗೆ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಾಗಿದ್ದ ಬೋಅರರು ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲು ಒಪ್ಪಿ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿದರು.

ಇದುವರೆಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಬೋಅರರು ಜನ್ಮಭೂಮಿಯವರನ್ನೂ [illegible] ಕಠಿಣವಾಗಿ ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಅವರ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷರನ್ನು ದೂರಿದವು; ಬೋಅರರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾ ಬಂದವು; ಇದರಿಂದ ಅವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು; ಆದರೆ ಅವರಿಂದ, ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಸಹಾಯವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ೧೬,೫೦೦ ಮಂದಿ ಬೋಅರರು ಶರಣಾಗತರಾದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ವಿಚಾರಿಸುವ ಯುದ್ಧದ ಇಲಾಖೆಯವರು—ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬೋಅರರು ೬,೦೦೦ ಮಂದಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಲೆಕ್ಕವು ತಪ್ಪಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುವದು.

ದೇವಾ ! ದೇವಾ !

ಒಂದು ದಿನ ಅವನಾವಾಸ್ಯೆ [illegible] ಗಾಢಾಂಧಕಾರವಾಗಿ ಇತ್ತು. [illegible] ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು [illegible] ಕಳುಹಿಸಿದನು. [illegible] ದೇವಾ ! ದೇವಾ ! ಎಂದು ಕಿರಿಚಿ ಕೊಂಡು [illegible] ಓಡಿ ಬಂದನು. [illegible] "ನಾನು ಕ್ಷಣಿಕವಾದ [illegible] ಕಿರಿಚಿಕೊಂಡೆ? [illegible] ಒಂದು [illegible]" ಎಂದು ಹೇಳಿದ [illegible]

[illegible]

ಪವಾಡಿಂ, ಜಗದೀಶ್ವರನಾಗಿಯೂ ಸಮಸ್ತರ ರಕ್ಷಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಭಗವಂತನೆಂಬುವನಿದ್ದಾನೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಷ್ಟೆ. ಹಾಗೆ [illegible] ಭಗವಂತನೇ ನಮ್ಮ [illegible] ಒಂದು? [illegible] ಭಗವಂತನ [illegible]

[illegible]

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible]

[illegible]

ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಒಂದು ಸಲಹೆ.

ಅಯ್ಯಾ,

ತಮ್ಮ ೧೩ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಮಿ|| [illegible] ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಓದಿ ಬಹಳ ಹರ್ಷಿತನಾದೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ [illegible] ಎಲ್. ಟಿ. [illegible] ಕೆಲವು ದಿವಸದಲ್ಲಿ [illegible] ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಹಾರೈಸುವ

ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿ.

ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರವು.

“[illegible] ಯುದ್ಧ.”

“[illegible] ಯುದ್ಧ” ವೆಂಬದೊಂದು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು ಈಗತಾನೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. [illegible] ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದು ಈಗ [illegible] ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವುಂಟಾದದ್ದು [illegible] ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು [illegible] ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದವರ [illegible] ಯುದ್ಧವು [illegible] ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು [illegible]

[illegible]

ಬಹುಮಾನದ ಸಭೆಯು.

[illegible]

[illegible]

ವಾನ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರ [illegible] ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷ [illegible] ಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದರು.

ಈಗ ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಯು ವೃದ್ಧಿ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿಗೆ [illegible] ಮುತ್ತು [illegible] ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಗೂ [illegible] ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible]

[illegible]

ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ.— [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ.— [illegible]

ಅರಸೀಕೆರೆ. [illegible]

ದಾವಣಗೆರೆ. [illegible]

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ. [illegible]

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.— [illegible]

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ

[illegible] ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ಬಂದವು.

ಬೇಲೂರು [illegible] ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible], ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible], ಹಾಸನ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಸ್ಥಳಗಳು ಅಂಟುಜಾಡ್ಯವಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು [illegible] ಅಧಿಕಾರ ಮೈಸೂರು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಸ್ಥಳಗಳು ಅಂಟುಜಾಡ್ಯವಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.— ದಾವಣಗೆರೆ, ಹರಿಹರ, ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible], ದೊಡ್ಡ [illegible] ಹಳ್ಳಿ, [illegible], ಕೊಟ್ಟೂರು; [illegible] ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible]; ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, [illegible] ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible].

ಚನ್ನಗಿರಿ ತಾಲೂಕ್ [illegible] ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. [illegible] ತಾಲೂಕ್ [illegible].

ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಮೈಸೂರು [illegible] ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ದೇಶಾಂತರದ ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] 000 [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಕೇಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. [illegible]

ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಚಾಯಿತಿಯೂ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೧೮ ರಲ್ಲಿ ಯೂ ನಾರ್ಟನ್ ಎಂಬಡೆಯವರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಗುಂಪುಕೂಡಿ ಗಲಭೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವರು ಪೋಲೀಸಿನ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಧ್ವಜವನ್ನು ಎತ್ತಿ ನಟ್ಟ ರಾಜದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಗದಗಳನ್ನೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಊರೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಹಂಚಿ ಬಹಳ ಗಲಭೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ನೂರ್ರು [illegible] ಮಂದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಗಲಭೆಯವರು ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಕಾವಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಯಿತು. ಸೈನಿಕರು ಒಂದು ಗುಂಪಿನ್ಮೇಲೆ ಬದುಕು [illegible] ಬಿಟ್ಟರು.

• • *

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ ದ್ವೀಪದಿಂದ ಬೋರ್ನಿಯೋ ಎಂಬ ಹಡಗು ಸಿಲೋನ್ (ಲಂಕೆ) ದ್ವೀಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ೧,೦೦೦ ಕುದುರೆಗಳೂ, [illegible] ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರೂ ಇದ್ದರು. ಮಾರ್ಚಿ ೨೧ ರಲ್ಲಿ ಹೊರಟ ಈ ಹಡಗು ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೧ ರವರೆಗೆ ಸಿಲೋನಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರದೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಅದು ಎಲ್ಲೋ ಮುಳುಗಿ ಹೋಯಿತೆಂಬ ಊಹೆಯುಂಟಾಗಿತ್ತು. ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೧ ರಲ್ಲಿ ಆ ಹಡಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ತನ್ನ ಮೂವರು ಜನರೂ ಒಂದು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ೧,೫೦೦ ಮೈಲಿ ದೂರ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಪ್ರಿಮಾಂಟಲ್ ಎಂಬ ರೇವು ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಲಪಿದರು. ಅವರ ಮೂಲಕ ಆ ಹಡಗು ನಡುಸಮುದ್ರದಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದೆ ಎಂತಲೂ, ಅದರ ಯಂತ್ರಗಳು ಮುರಿದು ಹೋದವೆಂತಲೂ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಆಗ ಜನರೂ ೧,೦೦೦ ಕುದುರೆಗಳೂ ಇದ್ದ ಆ ಹಡಗು ಮುಳುಗಿ ಹೋದದ್ದಾಗೂ, ಇದರಿಂದ ಆ ಜನರು ಸತ್ತದ್ದಲ್ಲದೆ ೧೧ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಸಾಲದ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಗಳ ನಾಶವೂ ಮುಂತಾದ್ದು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

* • *

ರಷ್ಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಪೊಯಿಂಕೇರಿ ಎಂಬ ಫ್ರಾನ್ಸ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ರಷ್ಯಾ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಸೇಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗಿನ್ನ ಸವಾಗ ನಗರಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಅವರನ್ನು ಉಚಿತ ಸನ್ಮಾನದಿಂದ ಎದುರುಗೊಂಡು ಆದರಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ನಗರದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ಕುರಿತು—ರಾಜಧಾನಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಹರ್ಷದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಲು, ಪೊಯಿಂಕೇರಿಯವರು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ—ರಷ್ಯಾ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಸ್ಸೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಸ್ಸೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ನಗರದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನಗರವಾಸಿಗಳಿಂದ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕ ಮರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ರಷ್ಯಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶದವರು ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯವರ ಸುಖವಾದವನ್ನು ಫ್ರೆಂಚ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು.

* * •

ಮಾರ್ಟಿನಿಕ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿನ ಸೇಂಟ್ ಪಿಯರಿ ಪಟ್ಟಣವೂ ಅದು ೫೦,೦೦೦ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾದರೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ದ್ವೀಪ ಸಮೀಪದ ಸೇಂಟ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಪಟ್ಟಣದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಅಗ್ನಿ ಪರ್ವತವು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕಾರಿದ ದಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿರುವದೆಂದೂ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವದಷ್ಟೆ. ಅದೇ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ೯೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೊತ್ತು ಕಾರಿದ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತವು ನಾಶಕರವಾದ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಆಗ ಆ ಪರ್ವತದಿಂದ ಹೊರಟ ಧೂಳು ೧೪ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಟನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದಂಗುಲ ದಪ್ಪವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆ ಧೂಳು ಒಂದು ಘನ ಅಡಿಗೆ ಒಂದು ಪೆನ್ನಿ (ಅಂದರೆ ೨ ಕಾಸು) ತೂಕವುಳ್ಳದು. ಅದರಿಂದ ಬಾರ್ಬಡಾಸ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಈ ಧೂಳು ೫,೦೦,೦೦೦ ಟನ್ ತೂಕವಿದ್ದಿತೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಧೂಳು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾದೀತೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವಾಗ ಫಲವತ್ತಾದ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬೇರೆ ಮಣ್ಣಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದಾಗಿರುವದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವಿಧವಾದ ಧೂಳು ೯೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತದಿಂದ ಬೀಳಲಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪಡಿಸಿದರು.

* * •

ಸ್ಪೈಲ್‌ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ (ಐಜಿಪ್ಟ್ ದೇಶ) ಹೋದ ತಿಂಗಳು ಅನೇಕ ಬೆಂಕಿಯ ಅನಾಹುತಗಳಾದವು. ಮಿಟ್‌ಗಾಮರ್ ಎಂಬ ಊರು ೧೭,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಅನೇಕ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳೂ, ೧೫೦ ಬಂಗಲೆಗಳೂ, ೧,೦೦೦ ಮಳಿಗೆಗಳೂ ನಾಶವಾದವು. ೭೦ ಜನರು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹತರಾದರು. ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರನ್ನು ಡೇರಾಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ಆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಊರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ೬೦೦ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋದವು. ನೆಕ್ಲೀಬ್ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮವೂ ಬೂದಿಯಾಯಿತು. ೧೫ ಜನರು ಹತರಾದರು. [illegible] ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋದವು. ಹಂಗಸು [illegible] ದರು. ಅಕ್ಲಿನಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ೯೫೦ ಮನೆಗಳೂ ೧೮ ಜನರೂ ಬೆಂಕಿಗೆ ತುತ್ತಾದರು. [illegible] ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೨೭ ಮನೆಗಳೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಹತರಾದರು. ಮೆಹಲೆಟ್ ಬೇಷ್ ಎಂಬ ಊರಿನ ಅರ್ಧಭಾಗವೆಲ್ಲಾ ದಹಿಸಿಹೋಯಿತು. [illegible] ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಹಲವಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಸಕ್ಕರೆಯೂ ಸಾಮಾನೂ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹತ್ತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿ, ಯಂತ್ರಗಳೂ, ಸಾಮಾನೂ, ಕಟ್ಟಡಗಳೂ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳಾದವು. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವರು.

• • •

ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಮಹಾರಾಜರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಿಂದ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಬಸೂಟೋಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ರಾಜರ ಅಧಿಪತಿಯಾದ [illegible] ಅರಸು ಒಬ್ಬನು. ಈತನಿಗೆ ಈಗ ಸುಮಾರು ೫೦ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಈತನ ಪೂರ್ವಿಕರು ಆ ದೇಶವನ್ನು ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಆಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈತನಿಗೆ ಆ ರಾಜ್ಯವು ಸ್ವಾಧೀನವಾದದ್ದು ೧೮೭೭ ರಲ್ಲಿ. ೧೮೮೪ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ದಂಗೆಯೇಳಲಾಗಿ ಆತನು ಪ್ರಾಣವನ್ನುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಹೋರಾಡಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡನು. ೧೮೯೭ ನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಆತನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಪಕ್ಷವಾದದ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಆತನಿಗೆ [illegible] ವರ್ಷವೂ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಓಮಾನಿನ ಸುಲ್ತಾನರು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಸೌಥಾಂಪ್ಟನ್ ತೀರದ [illegible] ದಲ್ಲಿ ಹಡಗು ಇಳಿದಾಗ [illegible] ಚೇಂಬರ್ಲೇನರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮೆಕ್ಸಾಟನ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದ ವಿವರವೇನೆಂದರೆ—ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಪ್ಪಿ ಈ ದೀರ್ಘ ಮೈಲುಗಳ ಸಮುದ್ರಯಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣವು ಸುಖಕರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಲಂಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಮ್ಮ ಭೇಟಿಗೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅಧಿಕ ಸಂತೋಷಪಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುವದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.—ಹೀಗೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದ ಪೆ [illegible] ಚೇಂಬರ್ಲೇನರ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಅರಸರು ಮಹಾರಾಜರ ಔದಾರ್ಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದು ಆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬಂದುದರಿಂದ ತನಗೆ ಮಹಾರಾಜರ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುವದೆಂದು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನಿತ್ತನು.

ಅವನ ನಿಕಟವರ್ತಿಯಾದ ಸಮುದ್ರಯಾನ [illegible] ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕ್ಲೇಶ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಬೆಲ್ಜಿಯಂನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಕೇವಲ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈತನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಅಂಗರಕ್ಷಕರೂ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಪರಿವಾರದವರೂ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವರು.

ಈ ದೊರೆಯು ಸ್ವದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಒಂದು ನೇಗಿಲನ್ನು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡನು. ಇದು ಹಸು [illegible] ದಿಂದ ನಡೆಸಬಹುದಾದ್ದು. ಬೆ [illegible] ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಬೈಬಲು ಇಂಥಾ ನೇಗಿಲುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಕ್ರೀಟ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತ [illegible] ತುರುಕರು ಮುಂತಾದ ಜಾತಿಯ ರನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಮಹಮದೀಯರೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಉಗ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು [illegible] ನಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು.

ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೀಲವುಳ್ಳ ದೊರೆಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಧಾರಣೆ ಯಾಗಿ ಇಪ್ಪಗೆ [illegible] ಒಂದು [illegible] ದುಗಳಾದವು. ಈ ೫,೦೦೦ [illegible] ದಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮುಂಡಿ ಕೊರೆಗಳಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಧಾರಣೆಯಾಗಿರುವರು.

ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬೆಫೀಲ್ಡ್ ಊರದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ್ಯೆ ಮಿಸ್ ಎಡಿತ್ ಬ್ರೂಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ವಿಮಾನಾರೋಹಿಣಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು, ಆಯ ತಪ್ಪಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಳು.

ವಿಲಾಯತಿಯ ಮಹಾರಾಣಿ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕೇಲಿ ಅಧಾರನೆಯ ಉತ್ಸವದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವಂಥಾ ಬಡ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಅಂದರೆ ೧೦,೦೦೦ ಹುಡುಗಿಗೆ ಒಂದು ದಿನ [illegible] ಊಟ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಚ್ನರ್ ಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಜನ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಇವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜನರಲ್ [illegible] ಯವರು [illegible] ಇವರು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೆ ಈ [illegible] ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ದಕ್ಷಿಣ ಸೈನಿಕರು ಆ ರಾಜ್ಯದ ಕೋರ್ಟ್ [illegible] ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಚ್ನರ್ [illegible] ಈ ಜನರ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಡಿದು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ [illegible] ದರೆ, [illegible] ಮರೆ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ವೆಸ್ಟಿಂಡಿಯಾ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ವೆ. ಆ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು [illegible] ಸ್ವದೇಶೀಯರು ಪಡುವ ಕಷ್ಟ [illegible] ಯುರೋಪ್ ದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಅಮೆರಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿ ಅದರ ಅತ್ಯಧಿಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರು.

ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಯವರ [illegible] ನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ಭಾರೀ [illegible] ವಾರದ [illegible] [illegible] ದರು. ಇವರೇ [illegible] ರಲ್ಲಿ ೧೫ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ [illegible]

ಬ್ರಿಟಿಷ ಕೊಲಂಬಿಯಾಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಫರ್ನಿ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರು [illegible] ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಆ ಗಣಿಯೊಳಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅನಾಹುತವಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಜನ [illegible] ಯಾರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅನೇಕರ [illegible]

ವಿಲಾಯತಿಯ ಪ್ರಿನ್ಸ್ [illegible] ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಯುದ್ಧ [illegible] ಗಿದ್ದ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ [illegible] ೫,೦೦೦ [illegible] ಕೊಡಲು [illegible] ಲಂಡನ್ [illegible] ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಇಟಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ [illegible] ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳು ನಡೆದು, ಅವರ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸದು ಜನಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ [illegible] ಗೊಂದು [illegible]

ಚೀನಾದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಂದಂತಾಗಿ [illegible] ದೇಶದ ಜನರು ಧರ್ಮಗಳಿಗಾಗಿ [illegible] ಬಂಗಲೆಯ [illegible] ಭಯಂಕರವಾದ [illegible] ದೊರೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಹಿಸದಂತೆ [illegible]

[illegible] ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ಭಾರೀ [illegible] ವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿದರು. [illegible]

ಅಗ್ನಿಪರ್ವತದ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ನಾಶವಾದ ಸೇಂಟ್ ಪಿಯರಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾರೀ ಬ್ಯಾಂಕು ಇತ್ತು. ಅದರ [illegible] ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿದ್ದವು. ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ [illegible] ಅಮೆರಿಕೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು [illegible] ಲಕ್ಷ್ಯ [illegible] ದ್ರವ್ಯದ ಕೋಣೆ [illegible] ಭಾರಿ [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆ [illegible] ಅವರ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಆ [illegible] ದಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಅಮೇರಿಕ ರಾಜ್ಯದವರು [illegible] ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ, ಫಿಲಿಪೈನ್ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು [illegible] ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು, [illegible] ಅಮೇರಿಕೆಯವರು [illegible] ದೇಶವಾಸಿಗಳು [illegible] ದಮನಮಾಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ [illegible] ಭಾರಿ [illegible] ಅಮೇರಿಕೆಯ [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ಬಂದು ಅದನ್ನು [illegible] ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವ [illegible]

ROBINSON'S PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ [illegible]

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಕಾಯಿಸಿದ [illegible] ಕಾಯಿಸಿದ [illegible] ಪಾನವಾ[illegible]

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ [illegible] ಪಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಸೇರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.— ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ [illegible] ವಸ್ತುವನ್ನು [illegible] ಮಾರುತ್ತಿರುವದರಿಂದ [illegible] ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ [illegible] ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ.

ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, [illegible] ಚಂದಾ [illegible]

ಪತ್ರಿಕೆ		ಬೆಲೆ	ಪತ್ರಿಕೆಗಳು		ಚಂದಾ
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆಯ ದರಗಳು.

ನೋಟೀಸ್, [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳ ಒಕರಿ, [illegible] ದರಗಳು —

[illegible] ಸಲಕ್ಕೆ	ರು.		[illegible]
[illegible]	೧	,,	,, [illegible]
[illegible]	೧	,,	,, [illegible]

[illegible] ಪ್ರಕಟಿಸುವವರು [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ರೂಪಾಯಿ, [illegible] ತಿಂಗಳಿಗೆ [illegible] ರೂಪಾಯಿ, [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ, ಮೈಸೂರು.

ಅಚ್ಚಾದ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು.

"ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ."

ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಅನೇಕ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ [illegible] ಮಹಾ ಪ್ರಭುಗಳು ಹಿಂದೂ ದೇಶಿಯರ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಯೇಸು ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಜನಗಳು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಪ್ಪದೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಬೇಕು [illegible]. ಕ್ರಯ—ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ.

ಈ ವಾರದಿಂದ 'ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ'ಯು ಹೊಸ [illegible] ಬೇರೆ ಬೇರೆ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಬಾಬುಗಳನ್ನು [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು [illegible] ಅನುಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದಿದೆ.

[illegible] ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಮೈಸೂರು, ೨—೬—೧೯೦೨

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, 'ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ' ಆಫೀಸ್.

ಪುಸ್ತಕಪ್ಪಕಾಶ.

[illegible]	0—1—0	[illegible]	0—2—[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	1—[illegible]—0
[illegible]	0—1—0	[illegible]	0—1—0
[illegible]	0—1—0	[illegible]	0—1—0
[illegible]	0—2—0	ಶಕುಂತಲಾ ನಾಟಕ	0—12—0
[illegible]	0—[illegible]—0	[illegible]	0—[illegible]—0
[illegible]	0—1—0	[illegible]	0—10—0
[illegible]	0—1—0	[illegible]	0—1—0

ಈ [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಿ [illegible] ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು. [illegible] ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

[illegible] ಮಿಷನ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳು [illegible] ಬೇಕಾದವರು [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು [illegible] ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

೨೩-೫ ೧೯೦೨ರಿಂದ 30-5 ೧೯೦೨ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್ ಕೇಸು	ಮರಣ	ಬಿಟ್ಟುಹೋದ
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	1	1	58
ಮೈಸೂರು ,,	13	9	48
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	82	12	
ಮೈಸೂರು ,,	75	57	
ಕೋಲಾರ ,,	7	0	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	3	1	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	0	0	
ಹಾಸನ ,,	14	8	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	19	13	
ಕಡೂರ್ ,,	0	0	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	0	0	
ಒಟ್ಟು	154	111	

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ನೇ [illegible] ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ [illegible] ಗುರುವಾರದಿಂದ [illegible] ಪಂಚಮಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

[illegible]

ತಾ	ವಾರ	ತಿಥಿ	ಘಳಿಗೆ	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ	ವೈದಿಕ ಮಾಸ ತೇದಿ
19	ಗುರು	ಚತುರ್ದಶಿ	[illegible]-2	[illegible]	23 13	6
20	ಶುಕ್ರ*	ಪೌರ್ಣಿಮೆ	[illegible]0 0	[illegible]	[illegible]9 16	7
21	ಶನಿವಾರ	ಪಾಡ್ಯಮಿ	0 [illegible]0	[illegible]	36 16	8
2[illegible]	ರವಿವಾರ	ಬಿದಿಗೆ	5 30	[illegible]	2 10	9
23	ಚಂದ್ರ‡	ತದಿಗೆ	9 18	[illegible]	6 50	10
24	ಮಂಗಳ	[illegible]	12 26	[illegible]	[illegible]	11
25	ಬುಧ	ಪಂಚಮಿ	11-24	[illegible]	51 [illegible]	12

* ಪೂರ್ಣಿಮೆ, ಸಾವಿತ್ರೀವ್ರತ

§ ವ್ಯತೀಪಾತಯೋಗ

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ದಿನಸಿ.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. F. W. [illegible], the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore 19/6/1902

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —:o:— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೭ — ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೭ ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಖು ೨೭ ನೇ ಗುರುವಾರ — ಸಂಖ್ಯೆ ೪

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

32

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಖಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರು, ಪಿಸರೂ ಒಸರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚ ಆಣೆ.

ವಾಯುಪರಿಹಾರಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ಮತ್ತಿತರ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇವುಗಳ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚ ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ೪ನೆ ನಂಬರ.—ಇದರ ಸೇವನದಿಂದಲೇ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ಪರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಳೆಲ್ಲವು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ರೂ. ೩—೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚ ಆಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣದಮುಲಾಮು.—೨ ಯಾ ೩ ಆವರ್ತಿ ಹಚ್ಚುವದರೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣಗುಣ ಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚ ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ೫ ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು.

ರಾಜವೈದ್ಯ ಮದ್ದು ಕಂಪನಿ, ಬಿಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

ಸಕಲ ಪರಿಹಾರ.

ತಗಲುತ್ತಲೇ ನೋವು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತೆ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಮನೆ, ಅರಮನೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣಾ, ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ, ಕೋರ್ಟು, ಕಛೇರಿ, ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧ ಮುಲಾಮು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ಶೀತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ಔಷಧ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, ಮುಂತಾದವರು ಅದರ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗೋವು ಕರುಗಳ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಕೂಡಲೇ ವಾಸಿಯಾಗುವದು.

ಈ ತೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಬಾಕುಗಾಯ, ನರದ ವ್ಯಾಧಿ, ಉಬ್ಬಸ, ಗಾಯಗಳು, ಪರಚಿಕೊಂಡವುದು, ಉಳುಕು, ಕೀಲುವಾಯು, ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ಮೂಲ ರೋಗ, ಬೊಬ್ಬೆಗಳು, ಗೆಡ್ಡೆಗಳು, ದದ್ದುಗಳು, ಸುಡುಗಾಯ, ಸಿಡಿ ಮತ್ತು ಚೇಳು ಕಚ್ಚಿದ್ದು ಚಿಕ್ಕಿರುವದು, ದೆಂಕೆಯ್ಯ ಕಟ್ಟು ಹೊಂದದು, ಶಕ್ತಿ ಗಾಯ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಶಾಂತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ರಾತ್ರಿ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಮಲಗಿದರೆ ಹೊಳ್ಳೆ ಹತ್ತಿರ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ.

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೮ ಆ.; ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚ ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಯಂಬ್ರೋಕೇಷನ್.

ಈ ತೈಲವು ಹಳೇ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನೋವು ಹಿಡಿದ ಕಡೆಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಮೋಸಿಯದ ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಬಹು ಬೇಗನೆ ನೋವು ಶಮನವಾಗುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆಗೂ, ೧ ರೂ. ಗೂ ಒಂದರಂತೆ ಬಿಕರಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚ ಮಾಫಿ. ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೂ ಉಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

ವಿಳಾಸ:—ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಕಂಪೆನಿ, ೨೭ ಸೆಕೆಂಡ್ ಲೈನ್ ಬೀಚ್, ಮದ್ರಾಸ್.

ಅದೊಂದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕವು.

10

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖ್ಯಬೋಧಿನಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ದಾವಾ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಬಿಲ್ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಪ್ಪೀಲು ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನುಭವ, ನಡವಳಿ, ಸ್ಟಾಂಪು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ, ಲಾಯರಿ, ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ವರ್ತಕರ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಓದು ಬರಹಬಂದವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅಡ್ವೊಕೇಟರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ಯೋಚಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವೊಂದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ. ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಸಂಘಂ ಕಂಪೆನಿ, ಸಿಟೀ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ೪೭೦ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ.

ಕನ್ನಡ ವಚನವು.

ಬಿಳಿದಾದ ದಪ್ಪ ಕಾಗದ ಭದ್ರವಾದ ಬೈಂಡು,

ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗುವ ಚಿಕ್ಕ ಆಕಾರವುಳ್ಳದ್ದು.

ಕ್ರಯ ಎಂಟೇ ಆಣೆ.

ಜ್ವರಹರಿ.

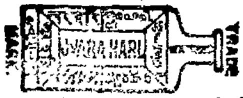

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಮೋರೇಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಜ್ವರಹರಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಶರೀರಪುಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುವದು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಯಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ., ೨ ರೂ., ೧೧ ರೂ. ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಬಿಡಲಾಗುವದು.

ಓಮುಂ ಕರ್ಪೂರ.

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳೆಯುವದು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ನಾನಾತರದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ತಕ್ಷಣವೇ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಇದು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಆಗುವಾಗ್ಯೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ದರವು ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧದಂತೆಯೇ. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು.

ಕವಡಹ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ ಸರ್ಜನ್ ಗಣಪತಿಯವರು—ಓಮುಂ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ನಾನೂ ನನ್ನ ಜಾಜೇದಾರರೂ ಸರ್ಕಾರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಾಲರಾ ಅಜೀರ್ಣಭೇದಿ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂತ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಔಷಧಗಳೂ ಊರೂರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ, ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲೂ, ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದರೆ ವಿಳಾಸ:—ಕ್ರಿಸ್ತಿಯವರ ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಔಷಧಗಳ ಕಂಪೆನಿ

೫೦ [illegible], ಮದರಾಸು.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ಸ್ ಆಹಾರವು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

14

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳನ್ನೂ ಮೆದುಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು ಬೆಳೆದು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾತಾವರಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯುಕ್ತಿಯಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿ [illegible] ಸೇವಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ದಿನಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ದೇಹದ ಒಂದೇಸಮನಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಬಿಸಿಲು ಹಾಕಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಒಡಗ ಮಿಶ್ರ್ಯದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವ್ಯಾವದೂ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಷತೆ ಗಿದ್ದಾದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾರಕ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ತಾಯಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಬಹುದು, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಾಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಏಡನ್:—ಮೆ॥ ಕಾವಸಜಿ ದಿನಶಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಕೇಂಪ ಅಂಡ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮೆಕೆನ್ಸಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪನಿ.

ಕೊಲಂಬೋ:—ಮೆ॥ ಹಾಲ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪನಿ.

ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜೀ ಕಂಪನಿ.

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್ ಕಂಪನಿ.

ರಂಗೂನ್:—ಟೇಲರ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಂಪನಿ.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು! ವಿಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು!!!
ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ದಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಿಲ್ ವಿದ್ವತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳು ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು, ಪುಸ್ತಕ ೨೦೦:—(೧) ಬೋಅರರ... (೨) [illegible] (೩) [illegible] ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಗ್ರಾಮಗಳು. (೪) [illegible] ದ ಸಂಗತಿಗಳು, (೫) [illegible] ಕೆಲವು ಬೋಅರರು. (೬) ಬ್ರಿಟಿಷ ಸೇನಾಪತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಹೊರುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ಕಾಗದವೂ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗೂ, ಬೈಂಡಿಂಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ಸಾಟಿಯಾಗಿ [illegible] ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಳ್ಳಿರಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ಮೂರಾಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವಿಜಯ ಬ್ರ ಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

—:o:—

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಾರೀಖು ೨೬ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯು ಉತ್ಸವ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

[illegible] ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಯವರಿಗೆ ಈ ದಿನ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ದೇಹಾಲಸ್ಯ ಉಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ [illegible] ತಂತಿವರ್ತಮಾನ ಬಂತು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ತರುವಾಯ ಈ ಉತ್ಸವ ನಡೆಯುವದು.

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ.*

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾದ ಮ. ರಾ. ಶ್ರೀ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬದೊಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಂಬುದೇನು? ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಪರಿವರ್ತನೆ ಉಪಯೋಗಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ? ವಿದೇಶ ವ್ಯಾಪಾರದ ಫಲವೇನು? ಮೊದಲಾದ ಐಶ್ವರ್ಯ ವಿಷಯಕವಾದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮುಂತಾದ ಐರೋಪ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರಾಗತಕ್ಕವರು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಇಕಾನಮಿ ಎಂದೆನ್ನುವ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುವದು ಇದೇ ಮೊದಲೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಮ. ರಾ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ರಚಿಸಿರುವ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಗ್ರಂಥಲೇಖಕರು ದೇಶೀಯ ವಾಚಕರ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಬರುವ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ತಕ್ಕೊಂಡು ಬರೆದಿರುವ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವಾಚಕರಿಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಬರುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ರೈತರೂ, ವರ್ತಕರೂ, ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಓದಿ ಗ್ರಹಿಸಲವಶ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಡವೆಗಳು ಮಾಡಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಹಾಳು ಭಾವಿಗೆ ಬಿಸಾಡಿದಂತೆ ವ್ಯರ್ಥ ವ್ಯಯಮಾಡುವದೂ, ವ್ಯಾಪಾರಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹೂಳಿಡುವದೂ ಉಂಟಷ್ಟೆ. ಇಂಥ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮ. ರಾ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮೂಲಧನ ಮತ್ತು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಅದರ ಉಪಯೋಗವೇನು ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಜನಸಂಖ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವಂಥಾದ್ದೂ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಐಶ್ವರ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚದೆ ಹೋದರೆ ಬಡತನವು ಹೆಚ್ಚುವದೆಂದು ಅವರು ಬಹು ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಕುಟುಂಬ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೂ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸುವದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನ ಬಹಳ ಬರಿಗೆ ನಷ್ಟವಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇ ನಷ್ಟವಾಗುವದು.

ಪರದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರದ ನೆಪದಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ಹಿಂದೂ ದೇಶವು ದರಿದ್ರಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ದೇಶದ ಪತ್ರಿಕಾಕಾರರು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಪ್ರಲಾಪಿಸುವದುಂಟು. ಆದರೆ ಇವರೊಳಗನೇಕರಿಗೆ— ಪರದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಯಾವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ನಡಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂದಾಗಲಿ, ಅದರಿಂದ ಆಯಾ ದೇಶಗಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗುವದು ಹ್ಯಾಗೆಂಬದಾಗಲಿ ಏನೂ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ವಿಷಯವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು "ಪರದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರ" ಎಂಬ ಅಂಕಿತವಿಟ್ಟು ಬರೆದಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೇವಲ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ಓದಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂದೇಶಕ್ಕೆ ಪರದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಬರುವ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳುಂಟೆಂದು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ಇಂಡಿಯಾ ಪ್ರಭುತ್ವದವರಿಂದಲೂ ಆಯಾ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂಘಗಳವರಿಂದಲೂ [illegible] ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಲೆಕ್ಕದ ವಿವರವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಹೇಗಾಗ ಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯಾದಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಘಾಸತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪರದೇಶದ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಫಲಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತಿ ಕಟ್ಟಳೆಯಿಂದುಂಟಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮ. ರಾ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿರುವದು ಸಾಧುವಾಗಿಯೂ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ತುಂಬಿದವರೂ ದೇಶದ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದವರೂ ಮ. ರಾ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

* ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ—ಮ. ರಾ. ಶ್ರೀ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಎಂ. ಎ., ಎಂ. ಎಲ್. [illegible], ಮೈಸೂರು, [illegible]

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಬೋಅರ್ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಬೋಥಾ, ಡಿಲಾರೆ, ಡಿವೆಟ್ ಇವರು ಮೂರು ಮಂದಿಯೂ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಿ || ಕ್ರೂಗರ್ ಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಯೂರೋಪಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಾಗೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾದ ಬೋಅರರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಈಗ ೧೮,೦೦೦ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಬೋಅರರು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿಯೂ ಬಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷರಿಗೆ ಆಯುಧಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಶರಣಾಗತರಾಗುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ, ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಚ್ನರ್ ಯವರು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಬೋಅರ್ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೆ.

ಕೇಪ್ ಕಾಲನಿಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೋಕೂಫ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿನವರು ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಾಹಸ ಪಡುತ್ತಿರುವರು. ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಟೈಮ್ಸ್ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯು—ಆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಾರದೆಂತಲೂ, ರಾಜ್ಯವು ಶಮನಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ವಿಲಾಯಿತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕೇಪ್ ಕಾಲನಿಯ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬರುವದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ, ಈಗಲೇ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ [illegible] ವಿಷಯಗಳನ್ನು [illegible] ಗಳು ಹುಟ್ಟಲು ಆಸ್ಪದವಾಗಬಹುದೆಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಜನರಲ್ ಡಿವೆಟ್ ಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಕೀಯರಾದ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ—ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಗುಣವಂತರಾಗಿ ನಮ್ರಭಾವದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದರಲ್ಲದೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಮರೆಯಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಈಗ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲ ಎಂಬದಾಗಿ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ [illegible] ಯಾವದೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವೂ ಆಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಇದೇ ಜೂನ್ ೨೩ ನೇ ತಾರೀಖು [illegible] ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಚ್ನರ್ ಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಿಂದ ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಿರೀಟ ಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವಗಳ ಏರ್ಪಾಡು.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನೋಡುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಜನರು ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಪಟ್ಟಣದ ಶೃಂಗಾರವೆಲ್ಲಾ [illegible] ಜನರು ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, [illegible] ಇದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಲಂಕಾರವಾಡಿದದ್ದು [illegible] ಹೋಯಿತು. ಅದರ ದೆಸೆಗೆ ಆ ದಿವಸ [illegible] ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಪ್ರಮಾಣ [illegible], ಸಂತೋಷಪ್ರದವಾಗಿಯೂ ಇರುವದ [illegible] ಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ [illegible] ಅಧಿಕವಾಗಿಯೂ [illegible] ದ್ದಾರೆ. [illegible] ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳು [illegible] ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ [illegible] ದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ [illegible] ವದು.

ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರಿ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ [illegible] ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿತ್ತು. [illegible] ಉತ್ಸವದ [illegible] ೮೦,೦೦೦ [illegible] ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ, ದೇಶದ್ದ ಮಹನೀಯರೂ, [illegible] ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು [illegible] ದ್ದಾರೆ. [illegible] ಮಹಾರಾಣಿಯವರು [illegible] ಬಡ ಜನರಿಗೆ [illegible] ಔತಣ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಕರ್ನಲ್ ಮಿ|| ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್‌ಯವರು ಊಟಕಮಂಡಿನಿಂದ ಕಳೆದ ವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವಾಪಸು ಬಂದರೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಲೇಡಿ ಕರ್ಜನ್ ರವರ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ೨,೦೦೦ ರೂ. ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಾರೆ.

ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗನ್ನು ಅಡಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮೈನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೂ ಡಾಕ್ಟರರೂ ತುಂಬಾ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ದೌಲತ್ತಾಗುವಾಗ್ಯೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘಗಳವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿರುವರು.

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ವರ್ಧಂತಿ ಉತ್ಸವದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕಳೆದ ಭಾನುವಾರ ರಾತ್ರಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ರವರೇ ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆಲ್ಲಾ ಭಾರೀ ಔತಣ ನಡೆಯಿತು.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದ ಕಿರಿ ಸಾಲೆ.

ಅಯ್ಯಾ,

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

[illegible]

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಧೊರೆಗಳಾದ ಕಿಂಗ ಎಂಪರರ ಎಡ್ವರ್ಡ ಸೇವಂಥ ಪ್ರಭುಗಳವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಸಮಾರಂಭ.

(ಧಾಟಿ.—'ಪೊಡವಿಯೊಳು ಶಶಗೆರವ, ಇದರಂತೆ.)
(ದ್ವಿಪದಿ.)

ಸರಸಸುಂದರವಾದ ಹರಿಯ ಸುಂದಿರವೋ।
ವರಸುರೇಂದ್ರನ ಸಖಾ ಯಕ್ಷಪತಿಪುರವೋ॥೧॥
ಎಂಬುವಂದದಿ ಕೀರ್ತಿ ಸುವಡು ಇಂಗ್ಲಂದವು।
ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವದೈಶ್ವರ್ಯ ಭಾಗ್ಯದೀ ಪುರವು॥೨॥
ಸಿದ್ಧವಾಗಿಹವಲ್ಲಿ ಬದ್ದೀಸಿದ್ಧಿಗಳು।
ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಹವೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಸಂಘಗಳು॥೩॥
ಪುಣ್ಯವಾದಸುತಿಂಗ ದಾನಸಲ್ಲಿಹುದು।
ಕಂಗನ್ನೆ ಭದೀಪುರ ಜಗದಿ ಮೆರೆಯುವುದು॥೪॥
ಹಿಂದಾಳಿದರಾಣಿಯು ರಾತ್ಮಜಾದವರು।
ಸುಂದರಾಂಗನೆಯಿಂದ ವರ್ದರೆಂಬವರು॥೫॥
ವಿಬುಧಜನ ಸನ್ಮಾನ ದ್ವಿ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಗಳು।
ವಿಭವ ಧರ್ಮದಿ ರಾಜ್ಯವ ನಾಳ್ವ ಪ್ರಭುಗಳು॥೬॥
ದಾನಶೂರವಯ ರಾಜ್ಬುಧಿ ಪ್ರಬಲಧೊರೆಗಳ।
ವಹಾನಗುಣಾನ್ವಿತರೀತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು॥೭॥
ಜ್ಯೇಷ್ಠವಾಸದಿನಾದ್ಯ ಪಂಚಮಿಯ ದಿನದಿ।
ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಳ್ಪ ರವರು ಸಂಭ್ರಮದಿ॥೮॥
ಸರ್ವಸ್ವತಂತ್ರಗಳಿ ಗೂಡಿಸಭೆಯು ಹುದು।
ದಿವ್ಯವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾಗುವದು॥೯॥
ಅಸುಕಾರ್ಯ ವುಜೀದಿ ಸಫಲವಾಗಲಿ।
ಲೇಸನೊಳಗಿರಿಸುತ ಪಾತ್ರಸಂತತವಿ॥೧೦॥
ನಿರುತ ಸೈಭವ ಸೌಖ್ಯ ಗಳನುಭೋಗಿಸುತ।
ಸರಸದಿಂದಿರಲಿಂದಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಳತಲಿಕರ॥೧೧॥
ನಿರುತ ಸೌಖ್ಯದಿಂದ ಜನಪದನೆಸು ತರ।
ಸಕಲ ಕೀರ್ತಿ ಯಶೋ ಜಗದಪಸರಿಸಲಿ॥೧೨॥
ಸಂಪಾದಿಸಿರಿಪು ಗಳನೆಲ್ಲ ಪೋಲದುಷ್ಟ ಜನಗಳನು।
ಚಿರದಿವಸ ಸುಖದಲಿರಲಿ ರಾಜ್ಯವೃದ್ಧಿಯನು॥೧೩॥
ಅನಿಶುನವಸಲಿಯೆಂದು ದೇವರಲಿನಾವು।
ವಿನಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಬುವೆವು॥೧೪॥
ಭರತಖಂಡವು ಪೂರ್ಣ ಹರುಷಬಡುತಿಹುದು।
ನಿಯತ ಜಯಭಯಂಕರ ಪ್ರೇಮಸ್ಫುರಿಸುವುದು॥೧೫॥
ಸರಸದಿಂದಲಿ ವೀರ ಭದ್ರಪ್ರಭುರಾಯ।
ಕರುಣೆಯ್ವರ ಚಿತ್ತ ಪದದ ಗುರುರಾಯ॥೧೬॥

ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿನ ವಿವರ.

೧೯೦೩ ನೆ ಜನವರಿ ಮೊದಲನೆ ತಾರೀಖು ಡಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವೈಸಿರಾಯಿಯವರು ಒಂದು ಭಾರೀ ದರ್ಬಾರನ್ನು ನಡಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಕಿರೀಟಧಾರಣವಾದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆ ದಿವಸ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರೊನೇಷನ್ (ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ) ದರ್ಬಾರ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಗೌವರ್ನರಗಳು, ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಗೌವರ್ನರಗಳು, ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು, ಮುಖ್ಯರಾದ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರುಗಳು, ಆಯಾ ಭಾಗಗಳ ನೇಟಿವ್ ಜನರ ಮುಖಂಡರು ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲ ಈ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಹಾಜರಾಗತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸಕಲರಿಗೂ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನಾಳುವ ರಾಜರುಗಳಿಗೂ ಪರಿವಾರಸಹಿತ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವರು.

ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಕ್ಯಾಂಪು.

ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೋಸ್ಕರ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಯಾಂಪನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಈ ಕ್ಯಾಂಪಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಗೌವರ್ನರ್, ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಗೌವರ್ನರ್, ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳು, ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರು, ಗೌವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ರ ಏಜಂಟರುಗಳು—ಇವರುಗಳ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳು ಕಳೆದ ೧೯೦೨ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಗಿಕ್ಕೇ ಹಾಗೆಯೇ ಏರ್ಪಾಡಾಗುವವು.

ಇತರ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳು.

ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿಭಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರು, ನೇಟಿವ್ ರಾಜರುಗಳು, ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮೊದಲಾದವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕ್ಯಾಂಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ಅಧಿಪತ್ಯದವರಿಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೇ ಅವರವರು ಇಳುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಪರರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಯಭಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರಲೂ, ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರಲೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಇಳುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ, ಅವರ ಅನುಚರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಯಾತ್ರಿಕರು ಸ್ವಂತ ಡೇರೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಇಳುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಕಕ್ಕಸವಿಲ್ಲದೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸುಮಾರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವರು. ಇಂಥಾ ಸ್ಥೋಟಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕವರಿಂದ ಡೇರಾದವಿಗಾಗಿಯೂ, ಊಟ ಉಪಚಾರಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೆಂದು ರುಸುಂ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವ ಕ್ಯಾಂಪು.

ಅಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೇರೇ ಕ್ಯಾಂಪು ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುವದು. ಸಕಲರೂ ಈ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ರೊಟ್ಟಿ, ಮಾಂಸ, ಕಡ್ಡಲು, ಸೋಡ, ಹುಲ್ಲು ಹುರುಳಿ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸೈನ್ಯಗಳ ಕೂಟವು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸೈನ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಕೆಲವು ಮಂದಿ ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲೇ ಡಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರುವರು. ದರ್ಬಾರಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೬,೦೦೦ ಸೈನ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರುವದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೈನ್ಯ ೧೩,೦೦೦ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಪಾಯಿಗಳು, ೧೮,೫೦೦ ನೇಟಿವ್ ಶಿಪಾಯಿಗಳು, ೫,೫೦೦ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನ್ಯ, ೧,೦೦೦ ವಾಲಂಟಿಯರುಗಳು— ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇರತಕ್ಕದೆಂದು ಹಂಚಿಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ದರ್ಬಾರಿನ ವಿವರ.

ಈ ಭಾರಿ ದರ್ಬಾರು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ತನಕ ನಡೆಯುವದು. ರಾಜರುಗಳು, ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅತಿಥಿಗಳು ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ೧೯೦೨ ನೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೭ ನೆ ತಾರೀಖು ಶನಿವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಡಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳೇನೆಂದರೆ.—

ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಾ. ೨೯.—ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹನ್ನೊಂದುವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ಉತ್ಸವಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಂಪನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಾ. ೩೦.—ಈ ದಿನ ವೈಸರಾಯಿಯವರೇ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ದಯಮಾಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಶಾಲೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಪ್ರದರ್ಶನೋತ್ಸವವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು.

೧೯೦೩ ನೆ ಜನವರಿ ೧.—ಈ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಪೂರ್ವ ಮೈದಾನದ ಮೇಲೆಯೇ ಕಾರೊನೇಷನ್ (ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ) ದರ್ಬಾರು ನಡೆಯುವದು. ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಸರ್ಕಾರಿ ಔತಣ ಜರುಗುವದು.

ಜನವರಿ ೨.—ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬಾಣ ಬಿರುಸುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಆ ರಾತ್ರಿಯೇ ದೀಪೋತ್ಸವವೂ ನಡೆಯುತ್ತೆ.

ಜನವರಿ ೩.—ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಕೋಟೆ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರು ನಡೆಯುವದು. ಈ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಪದಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ನೇಟಿವ್ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಭೇಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು.

ಜನವರಿ ೪.—ಈ ದಿನ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕೂಟವು ಜರುಗುವದು.

ಜನವರಿ ೫.—ನೇಟಿವ್ ಅರಸರ ಸಂಗಡ ಹೋಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಭೇಟಿ ಆಗುವದು.

ಜನವರಿ ೬.—ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ದಿವಾನ್-ಇ-ಅಂ ಎಂಬ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲ್ ಎಂಬುವದು ನಡೆಯುತ್ತೆ.

ಜನವರಿ ೮.—ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ನೇಟಿವ್ ಸೈನಿಕರ ಕವಾತು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಕಂಡಾಂ ಒಪ್ಪಿಸುವರು.

ಜನವರಿ ೯.—ನೇಟಿವ್ ಅರಸರುಗಳೆಲ್ಲಾ ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವರು.

ಜನವರಿ ೧೦.—ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ಕ್ಯಾಂಪಿನಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸುವರು.

ಇತರ ವಿಷಯಗಳು.

ಈ ದರ್ಬಾರ್ ಆದ ನಂತರ ಕ್ಯಾಂಪಿನ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿನ ಸೈನಿಕರು ನಕಲಿ ಮುತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪೋಲೋ, ಫುಟ್‌ಬಾಲ್, ಹಾಕಿ ಎಂಬ ವಿನೋದಗಳೂ ಜರುಗುವವು. ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜಯಶೀಲರಾದವರಿಗೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಬಟ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಇನಾಂ ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಶಾಲೆಯು ದರ್ಬಾರಾದ ನಂತರ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ೧೮೭೭ ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರ್ ನಡೆದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೇ ಈಗಲೂ ನಡೆಯುವದು. ಈ ದರ್ಬಾರ್ ಸ್ಥಾನವು ಭೂಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ೧೨ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುವದು. ಅದರ ಆಕೃತಿಯು ಕುದುರೆ ಲಾಳದಂತೆ ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರಾಕಾರವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೨೦ ಸಾಲು ಕುರ್ಚಿ ಲೈನ್‌ಗಳು, ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಸುಮಾರು ೧೦,೦೦೦ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಥಳವಾಗುವಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಜನರು ಹೋಗಿಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಹಾಕುವರು. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳೂ, ಪೋಸ್ಟ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಆಫೀಸುಗಳೂ ಏರ್ಪಾಡಾಗುವವು. ಈ ಗಾಂಭೀರ್ಯವಾದ ಕ್ಯಾಂಪೆಲ್ಲಾ ನೋವೆಂಬರ್ ೧೫ ರೊಳಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಪುರಾತನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು.

ಮುಂದಿನ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ದರ್ಬಾರು ಡೆಲ್ಲಿ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದೆಂಬುದು ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವದಷ್ಟೆ. ಅಗ್ಗ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಸಕಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಮರ್ಥರಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರು ಲೋಹದಿಂದಲೂ ಕಲ್ಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಮರ ದಂತ ಚರ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುವಿಶೇಷಗಳನ್ನೂ ಚಿತ್ರಬರೆಯುವದು ನೇಯುವದು ಕಸೂತಿ ಮುಂತಾದ ಕೈಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಶೇಖರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರದರ್ಶನ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ವೈಸರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಂದಿಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಡಿದವುಗಳೂ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದವುಗಳೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಿರುವದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶೀಯರೇ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಮಾದರಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವರು. ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನವರತ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಂಥ ನಮ್ಮ ವೈಸರಾಯಿಗಳು ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಡತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವದೇನಂದರೆ:— "ಈ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ರಾಜರೂ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಸೇರುವ ಕಾಲವು ಬಹು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂಥೆಂಥ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತವೆಂಬುವದನ್ನೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ವಸ್ತುವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದವುಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುವದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ದೇಶೀಯ ಕೌಶಲ್ಯ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳನ್ನಾಗ ಮಾರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಈ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ತಿಗೆ ಇಂಥ ಸಮಯವು ಪುನಃ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು."

ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ವೈಸರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಈ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ವಾಟ್ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗ್ರಂಥಕಾರನನ್ನು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈತನು ಇಂಡಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಭುತ್ವದವರ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಶೇಷವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಈಗ ಮದ್ರಾಸು ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಈ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಬರುವನೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಈತನು ಮದ್ರಾಸು ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮದ್ರಾಸಿನ ಒಂದು ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಅದರ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪುರಾತನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕ್ಷಯಿಸಿಹೋಗುತ್ತಲಿವೆಯೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕಾರಣಗಳಿವೆಯೆಂದೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ವಾಟ್ ವಿದ್ವಾಂಸನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ, ಮೊದಲನೇದಾಗಿ—ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರು ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನಾಗಲಿ ನೂತನವಾದವುಗಳೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದವುಗಳೂ ಸುಂದರವಾದವುಗಳೂ ಆಗಿರುವ ಸ್ವದೇಶೀಯ ಮಾದರಿಗಳಂತಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡುವದು ಬಿಟ್ಟು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಕೃಷ್ಟವಾದವುಗಳನ್ನನುಕರಿಸತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ವಾಟ್ ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಂದೂ ಮಾದರಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಎರಡು ವಿಧ ರತ್ನಗಂಬಳಿಗಳನ್ನೂ ಜಮಖಾನಗಳನ್ನೂ ಮಾತ್ರ ಈತನು ಕಂಡನು. ಅವುಗಳಲ್ಲೊಂದು ರಾಮಚಂದ್ರನೆಂಬ ಹೆಸರಿನದು ಬಳ್ಳಾರಿನಲ್ಲಿ ನೂರಿನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಎಂಟು ಹತ್ತು ಮನೆಯವರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧವು ತುಂಟನಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು, ಹುಲ್ಲಿನ ಚಾಪೆಯನ್ನು ಹೋಲುವದಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡು ವಿಧಗಳೂ ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರು ಬಹು ಮಂದಿಯಿಲ್ಲ. ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ರತ್ನಗಂಬಳಿಗಳನ್ನೂ ಜಮಖಾನಗಳನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ವರ್ತಕರು ಪರ್ಷಿಯಾ ದೇಶದ ರತ್ನಗಂಬಳಿಗಳಂತಿರುವವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು ಪರ್ಷಿಯಾ ದೇಶದವರ ಕೈಯಿಂದಾಗುವಷ್ಟು ನಯವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ಬೆಲೆಯೂ ಬಾಳುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವೂ ತಪ್ಪಿ, ಆ ಕುಶಲ ವಿದ್ಯೆಯೂ ಕ್ಷಯಿಸಿ ಹೋಗುವ ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಕಾಶೀ ನಗರದಲ್ಲೊಬ್ಬ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವನು ರತ್ನಗಂಬಳಿಗಳನ್ನು ನೇಯುವವನು ದೇಶೀಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದಾಗ್ಯೆ ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮಾದರಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುವ ಕಾಗದಗಳ ಮಾದರಿಯ ಹಾಗೆ ನೇಯುತ್ತಾ ತನ್ನಿಂದ ತಯಾರಾದ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಮಾನವಾದದ್ದು ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು! ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ದೇಶೀಯರು ವಿದೇಶೀಯರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನನುಸರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಸ್ವದೇಶೀಯವಾದ ಪುರಾತನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗುವ ಸಂಭವವು ಒದಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ವಿದೇಶೀಯರನ್ನನುಸರಿಸಿ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಬೇಗ ಕಳೆಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ನಷ್ಟವೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರ ಕೆಲಸವೂ ಅಷ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ನಯವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಲೋಹದಿಂದ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಂತೂ ಮಿಶ್ರಲೋಹವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡಿಸುವದುಂಟು.

ಎರಡನೇದಾಗಿ—ದೇಶೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಕ್ಷಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ದೇಶೀಯ ರಾಜರೂ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಪ್ರಭುಗಳೂ ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಸ್ವದೇಶದ ಕುಶಲ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜರ ಅರಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಸಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳೂ ಕನ್ನಡಿಗಳೂ ದೀಪಗಳೂ ಆದಿಯಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ತರದ ಸಾಧಾರಣ ಜನಗಳ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕಾದರೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದವುಗಳಾಗಿರುವದುಂಟು. ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ವಾಟ್ ಉದಾಹರಿಸಿದ ಒಂದು ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. "ರಾಮಪುರದ ನವಾಬರು ಸಾವಿರಾರು ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನೂ ಸೋಫಾಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕೊಟ್ಟಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಆ ವರ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ವೇಳೆಗೆ ನವಾಬರು ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗಿ ರೇಶಿಮೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಹೊದ್ದಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜರ್ಮನ್ ವರ್ತಕನೊಬ್ಬನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಳುವ ರೇಶಿಮೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ಬಟ್ಟೆಯು ಹಾದಿ ಹೋದರೋ ಬಹು ಅಸಹ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಿನ್ಖಾಬು ಬಟ್ಟೆಗಳು ಆ ರಾಮಪುರದ ಒಳಗಲ್ಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದರೂ ನವಾಬರು ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ರೇಶಿಮೆ ಹಾಕಿರುವಂಥಾ ಕೇವಲ ನಿಕೃಷ್ಟವಾಗಿರುವಂಥ ರೇಶಿಮೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅರಮನೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ದಿವಾನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಜರ್ಮನ್ ವರ್ತಕರಿಗೇ ಲಾಭವಾಯಿತೇ ಹೊರತು ದೇಶೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ದೊರಕದೆ ಹೋಯಿತು. ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಮಾತು ಹೊರಡದೆ ಹೋಯಿತು."

ಈ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರಿಗೂ ಪರದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರಿಗೂ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯವಿರುವದೆಂಬುವದು ಸಹಜವಾಗಿದೆಯಷ್ಟೇ. ಒಂದೊಂದು ದೇಶದವರು ಒಂದೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಇತರ ದೇಶೀಯರು ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರ ಪ್ರಕೃತ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವದೇನೆಂದರೆ—ಇತರ ದೇಶೀಯರು ಮಾಡುವದನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾ ಅವುಗಳಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ ವಿದೇಶೀಯರ ವಸ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ರಾಜರೂ ಶ್ರೀಮಂತರೂ ವಿದೇಶೀಯರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾದವುಗಳು ಯಾವುವು ಅಯೋಗ್ಯವಾದವುಗಳು ಎಂದು ಗುಣವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿರುವ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವದರಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ದೇಶೀಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಜನರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲ್ಪಡುವ ಗಂಧದ ಮರದ ಕೆತ್ತನೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನದ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಮಾನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಈ ಕುಶಲ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧದ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಯವರು ಇರಬಹುದು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಈಗ ಒಳ್ಳೇ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಆಸ್ತಿ ವಿಭಾಗ.

ರಾ.—ಹರಿ, ಹರಿ, ನಾರಾಯಣಾ! ನಾಕವಷ್ಟು ಸಾಕು! ಈ ಸಾಕುಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಾಕೆ ಸುಟ್ಟರು! ಇಂಥ ನಾಶವೂ ಉಂಟೆ? ಮನುಷ್ಯನಿಗೇನು ಶಾಶ್ವತವಿದ್ದಾ? ಎರಡು ದಿವಸದ ಬಾಳಿಗೆ ಏನು ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಪ್ಪಾ? ರಾಮ, ರಾಮ!

ಸ. ವಿ.—ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಬಹಳ ನೊಂದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಂತರಾಗುವದರಿಂದ ಫಲವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಭೂಲೋಕವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಭಗವಂತನು ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀವೂ ನಾನೂ ಎಷ್ಟು ಚಿಂತಿಸಿದರೇನು? ಈ ಲೋಕದ ಆಕಾಶತ್ವವಾದದ್ದೇನು ನೀವು ಹೇಳುವದು ಸಹಜವೇ. ಆದರೂ ಮಾತಿರಲಿ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೋವ್ಯಥೆಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುವದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಬಹುದು.

ರಾ.—ಓಹೋ, ತಾವೂ! ಒಳ್ಳೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದೊರಕಿದಿರಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೀವಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ. ನಿಮಗೆ ಇನ್ನಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕೋ ನೋಡೋಣ.

ಸ. ವಿ.—ಕೇಳಿ, ಹೇಳಿ. ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ರಾ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವೋತ್ತರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಪುರಾಣವೇ ಆದೀತು. ಆದಕಾರಣ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳಿ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಿದವರು. ಹೊಲ ಮನೆ ಗದ್ದೆ ತೋಟ ನಗ ನಾಣ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಂದಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರು. ನಾನೇ ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಒನಾ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮನಾಗಿರು. ನಾನೇ ಹಿರಿಯವನು. ತಮ್ಮ ತಂದೆಗಳು ತೀರಿಹೋದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಯಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರರೆಂಬುದಾಗಿ ಬಂದಂಥ ಮೋಸಗಾರರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಯಿಸಿ ಆಸ್ತಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಂಡು ಚಿಕ್ಕವರಾದ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ದೊಡ್ಡವರಾಗುವವರೆಗೂ ಇದು ಒಂದು ಮನೆ ಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ಪಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನೆನಸಿಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಲಿ? ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೇ, ಒಂದು ಮನೆಯಾಗಿ, ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬವಾಗಿ ಒಡೂಡಿ ಬಾಳಿದ ಸಂಸಾರ ಮುರಿಯುವ ಕಾಲವಾಯಿತೇ! ಇದನ್ನು ಆ ನಾರಾಯಣ ಚನ್ನ ನೋಡದೇ ಕುಳಿತಿರುವನೇ? ಆ ದೇವರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ—

ಸ. ವಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ಹಿರಿಯರಾಗಿ ಹೀಗೆ ಅವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬಹುದೇ? ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಕಣ್ಣುನೋಟವು ಭೂಲೋಕದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾದರೂ ತಪ್ಪಿದರೆ ಭೂಲೋಕವು ಉಳಿಯುವದೇ? ನಿಮ್ಮ ಮನೋವ್ಯಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದೇವರ ಭಕ್ತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಲಿನವಾಗಿ ಅವಿಚಾರದ ಮಾತು ಹೊರಡುವದಕ್ಕಿತ್ತು. ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ, ಅಂಥ ಮನೋವ್ಯಥೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಅದೇನು, ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಲಿ.

ರಾ.—ಕಾರಣವಿನ್ನೇನು? ಎಲ್ಲರೂ ಅವಿಭಕ್ತಕುಟುಂಬವಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದು ಈಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯಾಗಬೇಕಂತೆ. ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ವಿಭಾಗವಾಗಬೇಕಂತೆ ನೋಡಿದಿರಾ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಇದರ ಮೊದಲನೆಯ ಮಾತನ್ನೆತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಡೊಂದು ಸಂಸಾರ ಚನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತೇ? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ? ಈಗ ವಿಭಾಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದಿರುವವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿತ್ತೇ? ನನ್ನಿಂದೆ ಚೋಟುದ್ದ ಹುಡುಗರಾದವರೆಲ್ಲಾ ಈಗ ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಒರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯೋದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು. ನಾನೊಂದು ಮಾತು ನುಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಗೆಯೇ ಆಗುವದೇ? ನಮ್ಮ ಜ್ವಾಲಾಸ್ಪದ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದವರೇ ಧಸ್ಮವಾಗಿ ಹೋಗುವರು, ಇದು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ಮಾತು ಒಲ್ಲಿರಾ!

ಸ. ವಿ.—ನಿಮ್ಮ ಜ್ವಾಲಾಸ್ಪದ ಹಿಡಿತವಿರಲಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಅವಿಭಕ್ತಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಏನು ಸುಖವಿರುತ್ತೇ ನಾನರಿಯೆ.

ರಾ.—ಇದೇನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ! ನೀವುಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದವರಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತೆ.

ಸ. ವಿ.—ಇಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ತಂದೆಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾ.—ಆದುದರಿಂದಲೇ ನಿಮಗೆ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಸುಖ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ನೋಡಿ, ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಆ ವರವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿಯಾದೆವು. ಒಬ್ಬರ ಸಂಪಾದನೆ, ಎಲ್ಲರ ಜೀವನ ಸುಖವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮನೆಯವರೊತ್ತು ಊಟ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಊಟವಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು, ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಾಸ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ ಹರಟೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಏನು ಕೆಲಸವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪುನಃ ಊಟದ ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೂ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕೂತು ಹರಟೆಯಾಡುತ್ತಾ ಸುಖವಾಗಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೂ ಅನುಕೂಲ. ಹೆಂಗಸರನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಪೋಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟೆ ಬಂದಂತೆ ಆನಂದ ಸ್ವಾದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನನಗೇನೂ ಚಿಂತೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ, ಮಹಾರಾಜರು ತಿಂದುಂಡು ಇರುತ್ತಾನೆ, ನಾವು ತಿಂದುಂಡು ಇರುತ್ತಿರುವದೇಕೆಂದು ಬುಧರೇ ಭಗವಂತನು ಮಾಡಿರುವ ಕಟ್ಟಳೆ. ಇಂಥ ಸುಖ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದವರಲ್ಲಾ! ಅಯ್ಯೋ ಅನ್ನಿಸುವರು ಚನ್ನಾಗಿ ಬಾಳುವದುಂಟೋ?

ಸ. ವಿ.—ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಮಂದಿಯ ಜೀವನವು ಪಶುವಿನ ಜೀವನವೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ನೀವು ವಿವರಿಸಿದ ಮಹಾ ಪುರುಷನಂತಿರುವವನು ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತೆ? ನನಗೆ ಬೇಕು, ತನಗೆ ಬೇಕು ಎಂಬ ಕಲಹವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಸಂಸಾರವು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗದೇ ಉಳಿದೀತೇ? ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವಿರುವದೇ? ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿ ಗಂಡಸರು ಇರಬಹುದು, ಇಷ್ಟರು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಆಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಮ್ಮವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದವರ ಕುಟುಂಬವೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಕಿರಿಯರಾದವರ ಕುಟುಂಬವನ್ನೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಬಾಯಿಬಿಡದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೀಳು ಹಾಕುವದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ನಾನಾ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವದೂ ಉಂಟಷ್ಟೇ. ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕವನು ಕಿರಿಯವನಾಗಿದ್ದರೂ ಆತನ ಸಂಸಾರ ಮಕ್ಕಳಿಗೇ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾದ ಸೌಖ್ಯವೂ ಅಧಿಕಾರವೂ ಲಭಿಸುವದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವದು. ಆದರೆ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದವರಲ್ಲಿ ಹಾಗಾ ಬಿಡಿಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸುಖವೂ ಬಾಯಿಲ್ಲದ ಬಡವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವೂ ಸಂಭವಿಸುವದು. ಇಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯವೊಂದಲ್ಲದೆ ಸಮಾಧಾನವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸೋಮಾರಿಗಳಾದರು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಂದು ಮೈಕೊಬ್ಬಿ ಅನೇಕ ದುಷ್ಟಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಅನರ್ಥಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವದು ತಪ್ಪೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತೆ.

ರಾ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಫಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರೋ? ಹಿರಿಯರು ನಿತ್ಯ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಷ್ಟು ಮೂಢರೋ? ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವಂತೆ ನನಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

ಸ. ವಿ.—ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಪ್ರಯೋಜನವೇನೋ ಉಂಟು—

ರಾ.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಮತ್ತೇ. ಪ್ರಯೋಜನವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನೀವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಬೇಕಲ್ಲ! ಈ ಕಾಲದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾದದ್ದು ಮಹಾ ಸುಧಾರಣೆಯ ಹಿರಿಯರ ಕಟ್ಟಳೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲವೇ? ಸುಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ನೆನಸಿದವನೆಲ್ಲ ನನಗೆ ನೀವು ಹೇಳುವದನ್ನು ಒಪ್ಪುವನೇ?

ಸ. ವಿ.—ಒಳ್ಳೇ ರಾಯರು ಸಿಕ್ಕಿದಿರಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ! ಕುಟುಂಬ ಕೆಲಸದ ಮೂಲವಾದ ನಿಮ್ಮ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪೋಷಣೆಯಾಗತಕ್ಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕೇವಲ ಆದರ ದ ವನ್ನಿಸುವವು ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದದ್ದೇ. ಅವಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಕುಟುಂಬವು ಒಡೆದು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗುವದು ನಿಮಗೆ ಹಿತವಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಜಯಾ, ಅಯ್ಯೋ, ಪಾಪ! ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಸರೆಗೂ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಾಪೇಕ್ಷೆಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವದೆಂದೇ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರಯೋಜನವು. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಸುಖವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವು ಎಲ್ಲರುವದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸುಖಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಿರಂತರವಾದ ದುಃಖವೂ ಅಸಮಾಧಾನವೂ ಜಗಳವೂ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುದಿಯುವಂಥದ್ದು ಮನೆಯೇ, ನರಕವೋ ನೀವೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥಾ ನರಕದಲ್ಲಿ ದಿನಾಲು ಬೇಯುತ್ತಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುವದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ? ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದರೂ ಮಹತ್ಕಷ್ಟ ಪರಸ್ಪರ ಕಷ್ಟ ಸುಖದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೋ? ಸೋದರ ಅವಿಭಕ್ತರಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವವರು ಪರಸ್ಪರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒದಗಿದರೆ ಅವರ ಸಹಾಯವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೇವಲ ಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿಯೂ ರಾಗವೂ ನೆಲಸಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರ ಹೆಂಡತಿಯರ ಪರಸ್ಪರ ಮತ್ಸರ ನಿಂದೆಗಳಿಗಿಂತ ಇವು ಮಾಡುವ ಪ್ರೀತಿಯು ಸಹ ತಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಪ್ರೀತಿ ಬಾಳಲು ಉತ್ತಮವಾದದ್ದಲ್ಲವೇ?

ರಾ.—ಅದೇನೋ ಸ್ವಾಮಿ ನಮಗೆ ಹಾಗೆ ತೋರುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಕೇಳಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿದರೆ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ!

ಸ. ವಿ.—ಉರಿಯಲಿ ಉರಿಯಲಿ ಮತ್ತೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉರಿಯಲಿ! ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿಯಲ್ಲವೇ ನೈವೇದ್ಯ ಕರ್ಪೂರ ಹಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂದೀತು. ಇತರರ ಕಷ್ಟಾರ್ಜಿತವಾದ ಹಣವನ್ನು ತಿನ್ನುವದಕ್ಕಿಂತ ತನ್ನ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಪಡೆದ ಅನ್ನವು ಸವಿಯಾದುದಲ್ಲವೇ. ಉಟಿರೋ ದೇಶಕ್ಕೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಹಿತವಾದದ್ದು, ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಈ ಮಾತು. ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ. ಜಂಬದ ನಗೆ ತಿಂದುಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಳಿದೆ. ಗೃಹಿಣಿಯರ ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾರಂತೆ ದೇವನಂಥ ಯೋಗ್ಯ ಶಕ್ತಿವಂತರಲ್ಲ. ಅಂಥ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪೋಷಕರು. ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿರುವ ಈ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವ ಪ್ರಾಯವು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೋರದಿದ್ದರೂ ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಇದರ ಮರ್ಮವು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದೀತು. ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳಿ.

ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದರು ತಾಳಿಯೆಂಬುವಷ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಬುದ್ಧಿವಂತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ನೀನು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದನು. ಆತನು ತನ್ನ ಪಿಸ್ತೂಲಿಗೆ—ಈತನನ್ನು ನಾನೇನಾದರೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ದೂರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಮನಸ್ಸು ನಾನಾವಿಧ ನೆನಪುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳವನಿಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವು ಉಂಟಾಗುವದು. ಇದು ದುರ್ಬುದ್ಧಿಗೆ ಏನು ಸುಮ್ಮನಿರುವವರು? ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ದೇವರು ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವವು. ಸಹಾಯವು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಒದಗಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಅಂದರು ಅಗ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಆತನನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿ—ಹೋಗಲಿ, ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಇನ್ನೂ ನನಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಂತೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಾಸಿಗೆ ಹೇಳು ಅಂದರು. ಆತನು ಜನರಿಗೆ—ಎಲ್ಲರೂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇಡವೆಂದು ಕಷ್ಟ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ತನ್ನ ತಂದೆಯ ತನ್ನ ಆತ್ಮವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವದು ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಇದು ಆತನು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಅದೇನಂದರೆ—ಒಬ್ಬನೊಬ್ಬ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಗುಣವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಆಗ ಅವನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ—ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಎಂದು ಕೇಳಿದನು—ಒಂದು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ! ನನ್ನ ಕಣಜಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿ, ಹಾಕಿ ಅವುಗಳಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಕಣಜಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸರಕುಗಳನ್ನೂ ತುಂಬಿಸಿ ನನ್ನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ—ಆತ್ಮವೇ, ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸರಕು ಇದ್ದಿತು! ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೋ; ಊಟಮಾಡು, ಕುಡಿ, ಸುಖಪಡು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಂದನು. ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಅವನು ಸತ್ತು ಹೋದನು. ತನಗೋಸ್ಕರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇವರ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗದೆ ಇರುವವರ ಗತಿಯೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೇ ಸರಿ.

[illegible] ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ದಾವಣಗೆರೆ.—[illegible]

[illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತ್ಯಾಮಗೊಂಡ್ಲು.— [illegible]

[illegible]

[illegible] ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್ [illegible] ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಉಂಟಾಯಿತು. [illegible] ಮಳೆ [illegible]

[illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ದೇವಾಲಯವನ್ನು [illegible] ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಳೆ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಎಂಬುದಾಗಿ [illegible] ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ [illegible] ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಅವರು ಸತ್ತು ಹರಡಿರುವ ವಿಷಯವು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

[illegible]

[illegible] ಒಂದು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

[illegible] ಸಂಗತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

[illegible]

ROBINSON'S PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ವತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಿಂದ ಇದಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಕುದಿಸಿದಾಗ [illegible] ಹಾಕಿ ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಕುದಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ [illegible] ಹಿತವಾಗಿಯೂ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾನವಾಗುವುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯಾದ [illegible] ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹುಳಿಯನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದಂಥ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.— ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ [illegible] ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿಟ್ಟು ತುಂಬಿದ ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ [illegible] ಹೆಸರನ್ನೂ ನಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನೂ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ.

ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಮುಂತಾಗಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಬೇಕಾದವರು ಆ [illegible] ಅಡ್ವಾನ್ಸಾಗಿ [illegible] ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ೧ ವರುಷ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತ ಬರಬಹುದು. ೧ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ವರುಷಕ್ಕೆ ರೂ. ೧-೧೪-೦ ಮುಂಗಡ, ೬ ತಿಂಗಳಿಗಾದರೆ ೧೪ ಆಣೆಯನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಚಂದಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ೨ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ವರುಷಕ್ಕೆ ರೂ. ೩-೧೦-೦ ಯನ್ನು, ೩ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ರೂ. ೪-೧೧-೦ ಯನ್ನು, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆಯೂ ಅಡ್ವಾನ್ಸು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪತ್ರಿಕೆಗಳು		ಚಂದಾ	ಪತ್ರಿಕೆಗಳು		ಚಂದಾ
೪	ರೂ.	೬-೦-೦	೧೩	ರೂ.	೧೯-೦-೦
೫	„	೮-೦-೦	೧೪	„	೨೧-೦-೦
೬	„	೯-೦-೦	೧೫	„	೨೨-೦-೦
೭	„	೧೧-೦-೦	೧೬	„	೨೪-೦-೦
೮	„	೧೨-೦-೦	೧೭	„	೨೫-೦-೦
೯	„	೧೪-೦-೦	೧೮	„	೨೬-೦-೦
೧೦	„	೧೫-೦-೦	೧೯	„	೨೭-೦-೦
೧೧	„	೧೬-೦-೦	೨೦	„	೨೮-೦-೦
೧೨	„	೧೮-೦-೦			

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆಯ ದರಗಳು.

ನೋಟೀಸ್, ವ್ಯಾಪಾರವಿಷಯ, ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬೆಲೆ, ಮನೆ ಜಮೀನುಗಳ ವಿಕ್ರಯ ಅಥವಾ ಬಾಡಿಗೆ ವರ ಈ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೇ ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಕರವಾಗಿದ್ದೀತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಕಟನೆಯ ದರವು ಏನೆಂದರೆ.—ಮೊದಲನೇ ಸಲ ಪ್ರತಿ ಲೈನಿಗೆ (ಸುಮಾರು ೧೮ ಅಕ್ಷರಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ.) ೩ ಆಣೆ. ಎರಡನೇ ಮತ್ತು ತರುವಾಯ ಪ್ರತಿ ಸಲಕ್ಕೂ ಲೈನ್ ೧ಕ್ಕೆ ೨ ಆಣೆ. ೧ರೂ. ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ [illegible] ಯಾವ ನೋಟೀಸನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾರೆವು. ವರುಷಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾದ ದರಗಳು:—

೧ ಕಾಲಂ(ಸುಮಾರು ೩೬ ಪಂಕ್ತಿಗಳು)೧ ಸಲಕ್ಕೆ.	ರೂ.	೬-೦-೦
ಅರ್ಧಕಾಲಂ	೧ „	„ ೩-೮-೦
ಕಾಲುಕಾಲಂ	೧ „	„ ೨-೦-೦

ನೋಟೀಸ್ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.—೧ ತಿಂಗಳಿಗಾದರೆ ಶೇಕಡಾ ೧೦ ರಂತೆ, ೨ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೨೦ ರಂತೆ, ೩ ತಿಂಗಳಿಗಾದರೆ ಶೇಕಡಾ ೩೦ ರಂತೆ, ೬ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೪೦ ರಂತೆ, ೧೨ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ರಂತೆ. [illegible] ಸಲ ಬರೆದು ಕೇಳಿದರೆ ಪ್ರಕಟನೆಯ ದರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ, ಮೈಸೂರು.

ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು.

“ ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ. ”

ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವೈಸ್‌ರಾಯಿಗಳಾಗಿ ಆಳಿದ ಲಾರ್ಡ್ ನಾರ್ತ್‌ಬ್ರೂಕ್ ಮಹಾ ಪ್ರಭುಗಳು ಹಿಂದೂ ದೇಶೀಯರ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಯೇಸು ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಜನಗಳು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಪ್ಪದೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ [illegible], ಕ್ರಯ—ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ನೋಟೀಸು.

ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟ ತಾಲ್ಲೋಕು ಬಾಗೂರು ಸಮ್ಮತ್ತು ಹೆಬ್ಬಾಳೆ ಗ್ರಾಮದ ಕಾಳೇ ಗೌಡನ ಮಕ್ಕಳು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ—ನಮ್ಮ ತಂದೆ ನಮ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷಮಾಡಿ ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಾತೆ ಇರುವ ನೆಟ್ಟಗೆರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಬುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ಕ್ರಯ ಭೋಗ್ಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಯಾರಾದರೂ ನಮ್ಮಗಳ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರದ್ದು ಆಗುತ್ತೆ ತಿಳಿಸುವದು.

ಹನುಮನ ಗೆರೆ ರುಜು.	ಚಿಕ್ಕನ ಗೆರೆ ರುಜು.
ರಾಮನ ಗೆರೆ ರುಜು.	ಪುಟ್ಟನ ರೆಗೆ ರುಜು.

ಪುಸ್ತಕಪ್ರಕಾರ.

ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ರಮ ಬೋಧಿನಿ	0—1—0	ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರಸಾರ	0—2—
ಎಳೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಪಾಠ	0—1—0	ಮಹಾತ್ಮ ಪಂಚಕ	1—0—0
ಅಂಕಗಣಿತ ಪಾಠಶಿಕ್ಷೆ	0—1—0	ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೧—೩ ಭಾಗಗಳು	1—0—0
ದೊಡ್ಡ ಅಂಕಗಣಿತ	0—1—0	ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೪—೬ ಭಾಗಗಳು	1—0—0
ಚಿಕ್ಕ ಅಂಕಗಣಿತ	0—1—0	ತ್ರಿವಿಧವರ್ಣನೆ (ಸಚಿತ್ರ)	0—1—0
ಸಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು	0—1—0	ದೇಹವೆಂಬ ನನ್ನ ಮನೆ (ಸಚಿತ್ರ)	0—1—0
ಆರೋಗ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಬೋಧಿನಿ	0—1—0	ಚಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಕಥೆಗಳು (ಸಚಿತ್ರ)	0—1—0
ಕನ್ನಡ ಬಾಲಬೋಧೆ ೧ನೆ ಭಾಗ	0—1—0	ಜಾರ್ಜ್‌ಸ್ಟೀವನ್‌ಸನ್ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	0—1—0
ಕನ್ನಡ ಬಾಲಬೋಧೆ ೨ನೆ ಭಾಗ	0—2—6	ಪಾಲಿಸಿ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	0—1—0
ಬಾಲಿಕಾ ಗೀತಮುಕ್ತಾ ಕಲಾಪ	0—1—0	ದೇವಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ	0—1—0
ಭೂವಿವರಣೆ ೧ನೆ ಭಾಗ	0—1—0	ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	0—1—0
ಭೂವಿವರಣೆ ೨ನೆ ಭಾಗ	0—1—6	ಚೀನ ದೇಶವೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	0—2—0
ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ	0—3—6	ಹಿಮವತ ದೇಶಗಳು	0—1—0
ಪದ್ಯಸಂಗ್ರಹ	0—1—0	ಘನತೆಯುಳ್ಳ ಸಿಸರೋನ ಚರಿತ್ರೆ	0—2—6
ವಾಕ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ	1—0—0	ನಡತೆಯ ಸೂತ್ರಗಳು	0—1—0
ಪಂಚತಂತ್ರ	0—1—0	ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ	0—2—0
ಶಬ್ದಾದರ್ಶ	0—1—0	ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ	0—1—0
ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನ	0—1—6	ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ	0—2—6
ಹೊಸಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ	0—2—0	ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಬೋನಪಾರ್ಟ ಚರಿತ್ರೆ	0—1—0
ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆ ೧—೩ ಭಾಗಗಳು	0—2—0	ಸುಮತಿ ಶತಕ	0—1—0
ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆ ೪—೬ ಭಾಗಗಳು	0—1—0	ಭೂಗೋಳ ಸಂಗ್ರಹ	0—1—0
ಕನ್ನಡ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಸ್ತಕ	0—1—0	ಶಾಕುಂತಳ ನಾಟಕ	0—12—0
ಕನ್ನಡ ಎರಡನೆಯ ಪುಸ್ತಕ	0—3—6	ಗೀತಮಂಜರಿ	0—2—0
ಶಬ್ದಮಂಜರಿ	0—1—0	ಚರಿತ್ರಸಾರ ಸಂಗ್ರಹ	0—10—0
ಕಥಾಮಂಜರಿ	0—1—0	ವಸ್ತುಪಾಠ	0—1—0
ರಘುವಂಶ ಸ್ತವನ	0—12—0		
ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನ	0—5—0		

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡೋಣದರಿಂದಲಾಗಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಪೂರ್ತಿ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು.

ವಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ಮೈಸೂರು ಮಿಷನ್ ಪ್ರೆಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಿಷನ್ ಪ್ರೆಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಅವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೆ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

೨೦-೬-೧೯೦೩ರಿಂದ ೨೬-೬-೧೯೦೩ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಆರಂಭ ವ್ಯ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಸತ್ತ ವ್ಯ.	ಇಲಿಗಳು
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	0	1	೩೮
ಮೈಸೂರು „	6	7	೪೭
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	21	9	
ಮೈಸೂರು „	125	70	
ಕೋಲಾರ್ „	10	3	
„ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	4	1	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	0	0	
ಹಾಸನ „	15	13	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ „	19	14	
ಕಡೂರ್ „	4	3	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ „	0	0	
ಒಟ್ಟು	205	128	

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೫ ನೇ ಶೋಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ಪಂಚಮಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ಏಕಾದಶಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೩ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್. ಸುಮಾರು ಜುಲೈ.

ತಾ.	ವಾರ	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	ವೈಶಾಖ ಮಾಸ ತೇದಿ.
26	ಗುರು	ಪಂಚಮಿ	15 5	ಶ್ರ	6 0	13
27	ಶುಕ್ರ*	ಷಷ್ಠಿ	11 10	ಧ	56 12	14
28	ಶನಿವಾರ	ಸಪ್ತಮಿ	12-56	ಶತ	55-35	15
29	ರವಿವಾರ§	ಅಷ್ಟಮಿ	9 50	ಪೂಭಾ	53 16	16
30	ಚಂದ್ರ	ನವಮಿ	5 58	ಉ	50-56	17
ಜುಲೈ 1	ಮಂಗಳ†	ದಶಮಿ	1 15	ರೇ	51-32	18
2	ಬುಧ ¶	ಏಕಾದಶಿ	19 59	ಅ	41 6	19

* ಸಿದ್ಧಯೋಗ. § ಹಿಂದೂಮತದ ತೀರ್ಥದೇವೇಶ್ವರಾಧ.

† ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಾರ್ವಭೌಮದಿನ

¶ ಸ್ಮಾರ್ತ ವೈಷ್ಣವಸಾರ್ವಭೌಮದಿನ, ಉಪವಾಸ, ಅಮೃತಯೋಗ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ದಿನಸಿ.		ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಬತ್ತದ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧೦-೮-೦	೧೧-೦-೦
ಕೆಂಪುಸಿಂಗ ಅಕ್ಕಿ ಅವಲ್		೧೦-೪-೦	೧೧-೪-೦
ಬಿಳೇ ಜೋಳ		೯-೧೨-೦	೧೧-೦-೦
ಜವೆಗೋಧಿ ಅಕ್ಕಿ		೯-೮-೦	೧೨-೮-೦
ಸಣ್ಣ ಅವಲ್		೧೩-೦-೦	೧೩-೮-೦
ಬಿಳೀ ಜೋಳ		೧೨-೦-೦	೧೩-೦-೦
ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೧೧-೦-೦	೧೧-೮-೦
ಬಿಳೀ ಜೋಳ		೧೨-೮-೦	೧೦-೬-೦
ಸ್ವೀಟ್ ರಾಗಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೪-೮-೦	೪-೧೩-೦
ಕರಿಗೆ		೫-೪-೦	೪-೮-೦
ಹೆಸರು		೪-೪-೦	೬-೮-೦
ಹುರುಳಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೪-೮-೦	೬-೦-೦
ಬಿಳೇ ಅವರೆ		೫-೧೨-೦	೬-೮-೦
ಹೆಸರು		೬-೧೨-೦	೭-೧೨-೦
ಉದ್ದು		೯-೦-೦	೯-೮-೦
ಕಡಲೆ		೯-೦-೦	೯-೮-೦
ಎಳ್ಳು		೨೦-೦-೦	೧೨-೧೫-೦
ಹುರುಳಿ		೪-೬-೦	೪-೪-೦
ಹರಳು ೨೦ ಸೇರಿಗೆ		೮-೦-೦	೬-೪-೬
ಸೀಗೆಕಾಯಿ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ		೬-೦-೦	೧-೦-೦
ಪೌಡಿ ಹರಳು		೨-೮-೦	೧೦೧೨-೦
ದನಿಯ ತರಹ		೨-೦-೦	೬-೮-೦
ಬಿಳಿ ದೊಡ್ಡ ಅಚ್ಚು		೩-೮-೦	೧೩-೦
ಒಣಮೆಣಸು ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ		೫-೬-೦	೫-೦-೦
ಹರಳೆಣ್ಣೆ		೩-೨-೦	೩-೪-೦
ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ		೩-೦-೦	೩-೨-೦
ತುಪ್ಪ		೯-೦-೦	೮-೧೧-೦
ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು		೬-೧೨-೦	[illegible]
ಬೆಳ್ಳೇ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು		೬-೮-೦	೦-೧೧-೦
ಹುಚ್ಚು		೧೦-೬-೦	೧೦-೧೨-೦
ಸೀಮೆಯಂಚಿ ಹಿಟ್ಟು ೧ಕ್ಕೆ		೪-೬-೦	೩-೧೦-೦
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ		೫-೮-೦	೪-೮-೦
ಅಡಿಕೆಕಾಯಿ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ		೬-೮-೦	೬-೧೨-೦
ಹಿಪ್ಪೆಹಣ್ಣು ಮಣಕ್ಕೆ		೦-೧೨-೦	೬-೯-೦
ಬೆಲ್ಲ (ಸಾಗರ) ಕಂಡಿ		೧೫-೪-೦	೧೫-೬-೦
„ „ ಮಡಿಕೆ		೧೫-೮-೦	೧೫-೧೦-೦
„ „ ಕಟ್ಟು ಜೋಡಿ ೧ಕ್ಕೆ		೨೬-೦-೦	೨೬-೮-೦
ಬೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟು ಜೋಡಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ		೩೨-೦-೦	೨೬-೦-೦

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 26/6/1903.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ಪು ಷ್ಟು — ಕ್ರಯ ೧ ಹು ಷ್ಟು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

[illegible] — [illegible] — [illegible]

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ [illegible]

15

೧. [illegible]

[illegible]

[illegible]

33

[illegible]

[illegible]

11

[illegible]

ROBINSON'S

PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್ನರ

ಬಾರ್ಲಿ ರೊಟ್ಟಿ.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

[illegible]

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಮಕ್ಕಳಿಗೆ [illegible] ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible]

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಾಯಿಲೆಯು.

ವಿಲಾಯತಿಯು ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಮಂಗಳವಾರ ರಾತ್ರಿ ಬಂದಿರುವ ತಂತೀವರ್ತಮಾನದ ಸಾರಾಂಶವೇನಂದರೆ.—" ನೆನ್ನೆರಾತ್ರಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆಯಾಯಿತು. ಅವರು ಬಳ್ಳೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದರು. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ದೇಹವು ತುಂಬಾ ಹಗುರವಾಯಿತು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ದಿನೇದಿನೇ ಅವರು ಆರೋಗ್ಯ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. "

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆ

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದು ವರುಷದ ರಿಪೋರ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ೧೯೦೧ ನೆ ಮೇ ೩೧ ಕ್ಕೆ ಆಖೈರಾದ ಒಂದು ಸಾಲಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವದು. ಈ ಶೀಮೆಯ ದಿವಾನ್ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ೫೦ ವರುಷಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ೧೮೮೧ ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗಿತ್ತು, ೧೯೦೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗಿದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಹೋಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದು

	ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು.
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
	ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು.
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟು ಪಡೆಯುವ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳೂ ಪ್ರೈವೇಟ್ (ಸಾಹುಕಾರಿ) ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ಕಳೆದ ೫೦ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಮೂರರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವದು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಬಾಲಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨೨ ಮಂದಿಯಂತೆಯೂ, ಬಾಲಿಕೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೪ ಮಂದಿಯಂತೆಯೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುವದು. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ಹುಡುಗರಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬನೂ, ಪ್ರತಿ ೨೫ ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯೂ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಯಿತು. ಅದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಜೋರಾಗಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅವಕಾಶವೂ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇರುವದೆಂದು ಕಂಡು ಬರುವದು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವರು. ಯಾವದೊಂದು ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ರವರು ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಯುವತಿಯರು ಎಫ್. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲೂ, ಒಬ್ಬಳು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲೂ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ರಿಪೋರ್ಟು ತಿಳಿಸುವದು

ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪಾಠಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಬಡ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯವೇ ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ತೋರುವದು. ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ೪ ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ೬ ಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಸುಸಂತೋಷವಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಡ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಗರೂಕರಾದರೆ ಇಷ್ಟು ಬಡ್ತಿ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತೋರುವದು: ಯಾಕೆಂದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೬ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯರಾದವರು ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವದು ಕಷ್ಟ. ಆದಕಾರಣ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡ್ತಿ ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ದರ್ಜೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾದದ್ದು. ಈಗ ೧೦ ೧೨ ರೂಪಾಯಿ ತಲಬಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಕೆಲಸವೇನೋ ಇದೆ. ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾದದ್ದರಿಂದ ೬ ರೂಪಾಯಿ ತಲಬಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಈ ಬಡ್ತಿ ದೊರಕುವದು ಅಪರೂಪ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸದ್ಯ ಬಾಲಿಕಾ[illegible]ಗಳನ್ನು ಕಲಿಸತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸುತ್ತೇವೆ

ದೇಶಾಂತರದ ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಶಿಲ್ಪಕಾರರು ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ದಿಮಾ[illegible] ರದ ಜಯಪುರದ ಮಹಾರಾಜರು ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಮೇಲೆ [illegible] ಒಂದು ಒಡವೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಡವೆಯು ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ತೋರಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ [illegible] ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. [illegible] ಮನೆಗಳಿಗೆ [illegible] ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸುತ್ತುಹೋಯಿತು. ಅವರಲ್ಲೇ ಬಿಸಿ[illegible] ಯೂಕರಗಳನ್ನು ಕಂಡಿತು ಹೋಯಿತು, ಅಂಗಡಿ[illegible] ಊರಿಯ [illegible] ಲಿಯನ್ನಲ್ಲಾ ಪ [illegible] ಎನ್ನುವನ್ನು [illegible] ಎದ್ದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು [illegible] ಇರಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಮುಂಭಾಗಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ [illegible] ವಿದಾಯಕವಾದ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿದೆ.

• • •

ವಿಲಾಯತಿಯ ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರರಾದ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸ್ (ಯುವರಾಜ) ರವರು [illegible] ಸ್ತ್ರೀ ಸಮೇತರಾಗಿ [illegible] ಪ್ರಯಾಣವಾದ [illegible] ವಿಷಯವನ್ನು [illegible] ಎ. ಡಾಲೆಸ್ ಎಂಬವರು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ [illegible] ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವೆವು. [illegible] ಒಟ್ಟು [illegible] ಮೈಲಿ ದೂರವೂ ಇತರ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಮೈಲಿ ದೂರವೂ ಸಮುದ್ರಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ [illegible] ಮೈಲಿ ದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಲಕ್ಷ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. [illegible] ಯುವರಾಜರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ[illegible] ಮಾಡಿದರು. [illegible] ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ [illegible] ಮೆಡಲ್ (ಬಿಲ್ಲೆ) ಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಯಾಣದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಒಟ್ಟು ೩೫,೦೦೦ ಮಂದಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಂಡು, ಅವರೆಲ್ಲರ ಷೇಕ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ (ಹಸ್ತವನ್ನು ಕುಲುಕುವದು) ಮಾಡಿರುವರು.

• • •

ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಮತ್ತು [illegible] ಉತ್ತರಕ್ಕೆ [illegible] ಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸೀಮೆಯು [illegible] ಪ್ರಧಾನ [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. [illegible] ಸೀಮೆಯು [illegible] ಸನಾನಾಗಿ [illegible] ಇಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ [illegible] ಇವರು ಸ್ವತಂತ್ರ [illegible] ಹಳೆ [illegible] ಅನ್ನಗೆ [illegible] ಮನೆಯನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು [illegible] ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಧಾನ [illegible] ೫೦,೦೦೦ [illegible] ಕೂಡುವ [illegible] ಎಂದು ತಿಳಿದನು.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible]

[illegible] (ಮು[illegible]) [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವರ್ತಮಾನಗಳು

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ

[illegible]

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಾಯಿಲೆಯು.

ಕಳೆದವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯತಿಯ ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ, ಇದರಿಂದ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವವು ೩-೪ ತಿಂಗಳ ತನಕ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂತಲೂ ಅನಿರೀಕ್ಷ್ಯವಾದ ತಂತೀವರ್ತಮಾನಬಂತು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಈ ವಾರ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದೆ.

ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೇಹಾಲಸ್ಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಜೂನ್ ೧೪ ನೇ ಆಲ್ಡರ್‌ಷಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾರೀ ಸೈನ್ಯದ ಕವಾತು ಮುಂತಾದ್ದು ನಡೆಯಿತು. ಇದನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬಿಡಾರದಲ್ಲಿ ಆ ರಾತ್ರಿ ಒದ್ದೆಯಾದ ಮಗ್ಗುಲುಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿದ್ದ ತಲ್ಪದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಶೀತವಾಯಿತೆಂದು ಒಂದು ತಂತೀವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ವಿಂಡ್ಸರ್ ಎಂಬ ರಾಜಧಾನಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ತನಕ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಸ್ಕಟ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕುದುರೆ ಓಟಕ್ಕೆ ಅವರು ದಯಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ವೈದ್ಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು—ಗಲಾಟೆಯಾಗತಕ್ಕ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ದಯಮಾಡದೆ, ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ತನಕ ರಾಜಭವನದಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು, ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಇದರ ಹೊರತು ಗಂಭೀರವಾದ ಕಾಯಿಲೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಇದರಿಂದ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನಬಾರದೆಂದು ಯಾರೂ ನೆನಸಲಿಲ್ಲ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೇ ತಮ್ಮ ಕಾಯಿಲೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಮಹಾ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಖೇದವನ್ನುಂಟುಮಾಡೀತೆಂದು ನೆನಸಿ, ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಇದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾದ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಯಬಾರದೆಂದು ಅವರು ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಕೆಲವು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕಳೆದವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿಬಿಟ್ಟವು.

ಜೂನ್ ೨೧ ನೇ ಶನಿವಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ವಿಂಡ್ಸರ್ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಲಂಡನ್ ನಗರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿದರು. ಆಗ ವೈದ್ಯರು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿದ್ದರೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಆಯಾಸ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟವನ್ನೂ ದೀರ್ಘವಾದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಸುವಷ್ಟು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆಂದು ಊಹಿಸಿದರು. ಸೋಮವಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದ ರಾಜಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನಾರೂಢರಾಗಿ ಸವಾರಿ ಚಿತ್ತೈಸಿದರು. ಆಗ್ಯೆ ಅವರು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ವೈದ್ಯರುಗಳು ಅವರು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ, ಅದುವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಸುದ್ದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಜವಲ್ಲದವುಗಳೆಂತಲೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಬಕಿಂಗ್‌ಹಾಂ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಔತಣವಾಯಿತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯು ಆ ಸಾಯಂಕಾಲವೇ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ಆ ಔತಣಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡದೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು.

ಜೂನ್ ೨೪ ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಪ್ರಮುಖ ಸರ್ಜನ್‌ರುಗಳು [ಇವರು ವಿಲಾಯಿತಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಹಾ ವೈದ್ಯರೆಂದು ಕೀರ್ತಿಪಡೆದಿರತಕ್ಕವರು.] ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಶರೀರಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ, ಅವರ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗಮಾಡುವದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡದೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿರುವದು ಅಪಾಯಕರವೇ ಸರಿ ಎಂತಲೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕರುಳಿನ ಮೇಲೆ ಶೀತವಾಯು ಊದಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಕುರು ಎದ್ದಿತ್ತು. ಅದು ಒಳಗೇ ಒಡೆದಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಮಂಗಳವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಶಸ್ತ್ರವಿಕ್ಕಿ ಆ ಹುಣ್ಣನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಕೀವು ಮೊದಲಾದ ಕೆಟ್ಟ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರು. ೬೧ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವಂಥವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶಸ್ತ್ರವಿಕ್ಕಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವದೇನೂ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಮಹಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಸರ್ಜನ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಾದರೂ ಕಡೇವರೆಗೂ ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗುಣ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ದೇಹದ ಬಹಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೂ ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಆ ಹುಣ್ಣಿನ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದರು. ಇಷ್ಟುವರೆಗೆ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವಗಳು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿ ಬಂದು ಹೋಗಿ ತುಂಬಾ ಆಯಾಸವಾಗುವದೆಂತಲೂ, ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಕಳವಳಪಡುವರೆಂತಲೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡದೆ ಇದ್ದರು. ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ವಿಧಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಜನ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದರೂ ಬಡಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ ಔತಣವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಈ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಬಡವರಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುವದು. ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದರಾಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದ್ದಂತೆ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ತಾ|| ೨೬ನೇ ಗುರುವಾರ ಅನೇಕಾನೇಕ ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೂಡಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಬೇಗ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ನಡಸಿದರು.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಾಯಿಲೆ ಸಮಾಚಾರವು ಪ್ರಕಟವಾದ ಮಂಗಳವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಲಂಡನ್ ನಗರವು ಪ್ರಪಂಚದ ಸಕಲ ದಿಗ್ದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಜನಗಳಿಂದ ಗಿಜಗುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ಅನಿರೀಕ್ಷ್ಯವಾದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಸಕಲರೂ ವಿಸ್ಮಯಹೊಂದಿದರು. ಆಗ ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಗಾಬರಿಯೂ, ವ್ಯಸನವೂ, ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಅಪಾರವಾಗಿತ್ತು. ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಎಂಬ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಟೋಪಿ ತೆಗೆದು ಈ ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಓದಿ ಹೇಳಿದನು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಆದ ಬುಧವಾರ ಉತ್ಸವವನ್ನು ನಿಂತು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಬೀದಿಗಳ ಇದ್ದಕಡೆ ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಜಾಗೆಗಳನ್ನು ಕೂಲಿಯವರು ಮುರಿದು ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಸೈನ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ವಾಪಸು ಹೊರಟು ಹೋಗುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಹಡಗು ಜಹಜುಗಳ ಕವಾತು ಮುಂತಾದ್ದು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪರರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ರಾಯಭಾರಿಗಳೂ ಕೆಲಕಾಲದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಊರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಮೊದಲು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೋಗಿದ್ದ ರಾಜರುಗಳು ಕೂಡಲೇ ವಾಪಸು ಹೊರಟು ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿತ್ತು. ಈಗಾದರೋ ಇನ್ನು ೨-೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಉಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಬರುವರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಸಕಲ ದಿಗ್ದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಕವಾದ ಕಾಗದಗಳೂ, ತಂತೀವರ್ತಮಾನಗಳೂ ಲಂಡನ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಸುರಿದವು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ರಾಜಭಕ್ತಿ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದರು.

ಲಾರ್ಡ್ ಲಿಸ್ಟರ್, ಸರ್ ಥಾಮಸ್ ಸ್ಮಿತ್, ಸರ್ ಥಾಮಸ್ ಬಾರ್ಲೋ, ಸರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಲಾಕಿಂಗ್, ಸರ್ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಟ್ರೀವ್ಸ್—ಎಂಬೀ ಐದು ಮಂದಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಶರೀರಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕಾಲಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಜೂ|| ತಾ|| ೨೪ನೆ ಮಂಗಳವಾರ.

ಲಂಡನ್, ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಗಂಟೆ.—ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಪೆರಿಟಿಫ್ಲೈಟಿಸ್ ಎಂದು ಹೆಸರು. [ಇದನ್ನು ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತೇವೆ.] ಶನಿವಾರ ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಉತ್ಸವದ ದಿನವನ್ನು ಅವರು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಾರೆಂಬ ವಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಸೋಮವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಅವರ ಕಾಯಿಲೆ ಮಂಕಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ದಿನ ಶಸ್ತ್ರವಿಕ್ಕುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂತು.—(ಸಹಿ) ಲಿಸ್ಟರ್, ಟಿ. ಸ್ಮಿತ್, ಎ. ಬಾರ್ಲೋ, ಎಫ್. ಲಾಕಿಂಗ್, ಎಫ್. ಟ್ರೀವ್ಸ್.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಹುಣ್ಣನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆದಾಯಿತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಬಹು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಶಸ್ತ್ರ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ.

ಲಂಡನ್, ಸಾಯಂಕಾಲ ೬-೪೦.—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗಿದ್ದ ನೋವು ಶಸ್ತ್ರ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು.

ಲಂಡನ್, ರಾತ್ರಿ ೧೧ ಗಂಟೆ.—ಅಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅವರ ಶಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೋವು ಇಳಿದಿದೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿದ್ರೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಅಪಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ದಿನ ಕಳೆಯಬೇಕು.

ಲಂಡನ್, ರಾತ್ರಿ ೧೧-೪೦.—ದೊರೆಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಶಕ್ತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಕಳವಳಪಡುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿನ ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಜೂ|| ತಾ|| ೨೫ನೆ ಬುಧವಾರ.

ಲಂಡನ್, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧-೩೦—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ಮೊದಲು ನೋವಿನಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಿನ ಝಾವ ೧ ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿದ್ದೆ ಹತ್ತಿತು. ದೊರೆಯವರಿಗೆ ನೋವಿನಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಯಿತು. ಅಪಲಕ್ಷಣ ಸೂಚನೆಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಶರೀರ ಸ್ಥಿತಿಯು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಲಂಡನ್, ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆ.—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಹಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕಳೆಯಿತು. ಅವರ ಶರೀರಶಕ್ತಿಯು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ.

ಲಂಡನ್, ರಾತ್ರಿ ೧೧ ಗಂಟೆ.—ದೊರೆಯವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ. ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದರು. ನೋವೇನೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಲಿಬಿಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಗಾಯವು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಜೂ|| ತಾ|| ೨೬ ನೆ ಗುರುವಾರ.

ಲಂಡನ್, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦ ಗಂಟೆ.—ಮೊನ್ನೆಗಿಂತಲೂ ನೆನ್ನೆರಾತ್ರಿ ವಿಶೇಷ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಸುಖನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಗಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಯು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ.

ಲಂಡನ್, ರಾತ್ರಿ ೧೧ ಗಂಟೆ.—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಹಗಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಳೆಯಿತು. ಅವರ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಹಸಿವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಪಥ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಗಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವು ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಜೂ|| ತಾ|| ೨೭ ನೆ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಲಂಡನ್, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧-೩೦.—ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕಳೆಯಿತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ನಿದ್ರೆಯೂ ಬಂತು. ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗಾಯದ ನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವದು. ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಾಬರಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಈಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ತಂತೀವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಶರೀರಸ್ಥಿತಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ, ಜ್ವರವು ಇಳಿದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ, ಅವರು ಓದುವದಕ್ಕೂ ಮಾತನಾಡುವದಕ್ಕೂ ಶಕ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಮಹಾರಾಣಿಯವರನ್ನೂ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸ್ ಎಂಬವರನ್ನೂ, ಇತರ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅವರ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡಿದರೆಂತಲೂ ತಿಳಿದು ಬರುವದು.

ಜೂ|| ತಾ|| ೨೯ ನೆ ಭಾನುವಾರ.

ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಾಯಿಲೆಯು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ಆರೋಗ್ಯ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವರು.

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರಿಗಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು.

ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾಗಿರುವ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾಗುವದಕ್ಕಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮಾದಕರವಾದ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಶುಭಸಮಯಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನಬಂದದ್ದನ್ನು ತಿಳಿದು ವಾಚಕರು ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿರುವರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಪುನಃ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿ ಕ್ರೈಸ್ತರೂ ಹಿಂದೂ ಮತಸ್ಥರೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತೇವೆ. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ:—

“ಸರ್ವಶಕ್ತನಾದ ನಿತ್ಯದೇವರೇ, ಜೀವರಾಶಿಗಳ ಕರ್ತನೇ, ಸಂಕಟ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿದ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತೇವೆ. ನೀನು ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿರುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಕಟಗಳಿಂದಲೂ ಬಾಧೆಯಿಂದಲೂ ಬಿಡಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವಂತೆ ನಿನ್ನ ಜನರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೃಪೆಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ಗುಣಹೀನರಾದರೂ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರೂ ನಿನ್ನ ಸೇವಕರೂ ಆಗಿರುವ ನಮ್ಮ ರಾಜರಿಗೆ ಈ ಅಸ್ವಸ್ಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ರೋಗನಿವಾರಣವನ್ನು, ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು, ಬಲವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ ರಾಜಭಕ್ತರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕಾಪಾಡು. ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುವಾದ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಮೂಲಕ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.”

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯಾವದೆಂದರೆ—

“ಸರ್ವಶಕ್ತನೂ ಅತ್ಯಂತ ಕರುಣಾವೃಕ್ಷವನೂ ಆದ ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಕನಾದ ದೇವರೇ, ರೋಗದಿಂದ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿರುವ ಈ ನಿನ್ನ ಸೇವಕನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧವಾದ ಕೃಪೆಯನ್ನು ತೋರಿಸು. ಇತನಿಗೆ ನೀನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪೀಡೆಯಿಂದೊದಗಿದ ಪರಿತಾಪದ ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪರಮೌಷಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸು. ತಾನು ಬಲಹೀನನೆಂಬುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಂತೆಯೂ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಸಹನೆಯನ್ನೂ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುವಂತೆಯೂ ಮಾಡು. ಇತನಿಗೆ ಪುನಃ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವದು ನಿನ್ನ ಪವಿತ್ರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರಿದರೆ, ಇತನು ಜೀವಿಸುವ ಕಾಲವೆಲ್ಲವೂ ನಿನಗೆ ಭಯಪಡುತ್ತಾ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಗಾಗಿ ಬದುಕುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸು. ಇದು ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರದಿದ್ದರೆ ಇತನು ತನ್ನ ಈ ಸಂಕಟಕರವಾದ ಲೋಕ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿದಾಗ ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ನಿತ್ಯ ಜೀವಿತನಾಗಿ ವಾಸಿಸುವದಕ್ಕನುಕೂಲಿಸ

ತಂದೆ ನೀನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುವಾದ ಯೇಸು ಕ್ರೀಸ್ತನ ಮೂಲಕ ಅನುಗ್ರಹಿಸು."

ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳೆರಡನ್ನು ನಾವು ಓದುವಲ್ಲಿ ಇವುಗಳೊಳಗೆ ಅಡಗಿರುವ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಭಾವವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆಯದೆ ಇರಲಾರದು. ಅದು ಯಾವದೆಂದರೆ- ದೇವರು ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುವದೇ. ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ ಎರಡು ಬುದ್ಧಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಯಾವವೆಂದರೆ—

೧. ನಾವು ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಯೇಸು ಸ್ವಾಮಿಯು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿರುವದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ—"ನನ್ನ ಚಿತ್ತದಂತಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತದಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ" ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರು ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಅವರ ಭಕ್ತಿವಂತರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ದೇವಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ ದೇವರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ದೇವರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ "ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿದ ದುರದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇನಿದೆ" ಎಂದು ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ತಾಳುವಂಥಾದ್ದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ದೇವರ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸುವದೆಂಥಾದ್ದೆಂಬುವದನ್ನು ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ದೃಷ್ಟಾಂತದಿಂದ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ತಂದೆಯಾದವನು ಮಗನಿಗೆ ಒಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅಪ್ಪಣೆಯು ಮಗನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆ ಅಪ್ಪಣೆಯು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವದು ಅವನಿಗೆ ಮನೋವ್ಯಥೆಯಾಗುವದು. ಆದರೆ ಮಗನು ಯೋಗ್ಯನಾಗಿದ್ದರೆ ತಂದೆ ಹೇಳುವದು ಒಳ್ಳೇದೇ. ಆತನ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೆ. ಈ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆಯುವದೇ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾದದ್ದು.

೨. ನಮಗೆ ಒದಗುವ ರೋಗವೂ ಕಷ್ಟವೂ ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನೂ ಆಗಿರುವ ತಂದೆಯ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ಎಂದು ಭಾವಿಸ ಬೇಕು. ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರು ಆಳುವ ರಾಜ್ಯದಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾದದ್ದು ಇನ್ನು ಯಾವುದೂ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಇದ್ದದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾದರೂ ಎಡ್ವರ್ಡರು ಇತರರಂತೆ ಮನುಷ್ಯರೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಅವರೂ ಮೃತ್ಯುವ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರನಾದ ಭಗವಂತನಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೇವಲ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ [illegible] ನಮಗೆ ರೋಗಾದಿಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳೇನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ಭಗವಂತನಿಂದ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು [illegible] ವಿನಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳ [illegible].

ವಿಚಿತ್ರ ಬೋಧನಾಕ್ರಮ.

[illegible] ಮಗನ [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿ [illegible] ಸಕ್ಕಿದ [illegible] ನ [illegible], ತಂದೆ [illegible] ಹೀಗೆ [illegible] —

ತಂದೆ.—ಎಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು! ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವರು?

ಮಗ.—ಕಲಿಸು ಇನ್ನು ಬರುವ ವೇಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥದ ಪುಸ್ತಕ [illegible] ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವೆನು.

ತಂ.—(ಪುಸ್ತಕ [illegible] ನೋಡಿ) ಇದೇನು ಎಲ್ಲಾ ಬಾಲಕರೂ [illegible] ಹೇಳುತ್ತಿರುವರು?

ಮೂರನೇ [illegible] ಎಂಟನೇ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ.—ನಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು [illegible] ಕೇಳುವರು. ಚರಿತ್ರೆ, ಭೂಗೋಳ, ಆರೋಗ್ಯ ಎಂಬ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

[ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟನ್ನು [illegible] ತರಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ]

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು.—ಹಿಂದೀ, ಕನ್ನಡ, ಚಿತ್ರ, ಆದಿ [illegible].

ಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ನಮ್ಮ ಬಾಲಕನ ಪಾಠ್ಯದಂತೆ ಏನಾದರೂ ತೋರಿಸೆಂದು ಬಂದೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವು ಹೇಳಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು?

ಉ. ಹೀಗೇ ಇರುತ್ತದಲ್ಲಾ, ಗೃಹಕೃತ್ಯ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೇನು ಬೇಕೋ ಅದು ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಹುಕಾರ್ [illegible] ಕುಟುಂಬರಕ್ಷಣೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಷರದ ಕಸರತ್ತು ಮಾತ್ರವನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಬಿಡು.

ಸ್ವಾ. ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಂಠ ಪಾಠಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಲ್ಲಾ. ಹೀಗಾದರೆ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿ, ಯೋಚನಾಶಕ್ತಿ, ವಿಮರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳು ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವದು ಹೇಗೆ? ಭೂಮಿತಿ ದ ಆಕಾರವು ಪಠನವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂತೆ ಬೋಧಿಸಿದ ಪಾಠವು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗದೇಕೆ?

ಉ. ಹಣ, ಲೇಖನ ಇವೆರಡು ಬಂದರೆ ಸಾಕು. ಚರಿತ್ರೆಯಂತೆ, ಭೂಗೋಳವಂತೆ, ಆರೋಗ್ಯವಂತೆ. ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಂತೆ ನಡೆದರೆ ಆನಾರೋಗ್ಯವೇ ಸಿದ್ಧ. ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯ ಕಿಟಿಕಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಶೀತಜ್ವರ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನೋಡಿ ಈ ಪಾಠಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹು ಕಠಿಣವಾದವುಗಳು. ಕಂಠ ಪಾಠ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿರುವದು ಹೇಗೆ? ಮೇಲಿನವರು ಈ ಸಂವತ್ಸರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗುವವರು. ದಿನಕ್ಕೆ ೧೪ ಗಂಟೆಗಳಾದರೂ ಪಠನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ?

ಸ್ವಾ.—೧೬ ಗಂಟೆ! ನಿದ್ರೆಯೇ ಎಂಟು ಗಂಟೆಗಳಾಯಿತಲ್ಲಾ! ಉಳಿದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ವೇಳೆಯೆಲ್ಲಿ? ಊಟ ಬೇಡವೆ? ಆಟ ಬೇಡವೆ?

ಉ.—ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ೮ ಗಂಟೆನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದರೆ! ೨೪ ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ೪ ಗಂಟೆ ನಿದ್ರೆ ಸಾಕು. ೪ ಗಂಟೆ ಬರವಣಿಗೆ. ಮಿಕ್ಕ ವೇಳೆಯೆಲ್ಲಾ ಪುರಸೊತ್ತೆ.

ಸ್ವಾ.—ಹಾಗಾದರೆ ಬಾಲಕರು ಉಪವಾಸವೇ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಅಂಗಸಾಧನೆಗೆ ಹೊತ್ತೆಲ್ಲಿ?

ಉ.—ವ್ಯಾಯಾಮವು ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸದಾ. ಪುಸ್ತಕವು ಬೋಧನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮಸ್ತಕದ ಕೆಳಗೆ ಇರುವದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕರ್ತವ್ಯ! ನಾವು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತಲೆಗೆ ಜುಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಧುನಿಕರ ವಿದ್ಯೆ ಬಹು ಸೂಕ್ಷ್ಮ. ಅಗಸರು ನಮ್ಮಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ! ನೋಡಿ, ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಮದಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿ ಈ ತರಗತಿಯ ಟಿಕಟ್ಟಿಗೆ ಕೀಕನ್ನು ಮಾಡಿರುವೆನು.

ಚಾಲಕತಾತರಸಂಗ = ಪಿಯಾರ ಅಶ್ವಾಯವಲ್ಲಿ, ಕೂಡಿ = ಏಳಿಕವಾಗಿ, ಆದಲು ಬೇಡ = ಬೇಲಿಸ ಮಾಡಬೇಡ...... ಬೆಕ್ಕು = ಮಾರ್ಜಾಲ, ನಾಯಿ = ಶುನಕ, ಬಾಗಿಲು = ಕವಾಟ.

ಸ್ವಾ.—ಇದೇನು! ಪದಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅರ್ಥವೇ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ?

ಉ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶಬ್ದಮಾಧುರ್ಯ ಹೇಗುಂಟಾಗುವದು? ಈ ನಮೂನೆ ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರದರೆ ಭಾಷಾಪರಿಚಯ ಎಂದಿಗುಂಟಾಗುವದು?

ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶಾಲಾ ಗಂಟೆ ನಾಗಲು ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ವಿಷಯಂಗ್.

ಕಳೆದ [illegible] ರಾಜಧಾನಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ [illegible] ತಿಂಗಳು ಕಟ್ಟಿ [illegible] ಮರಣ ಮುಂತಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳು [illegible]. ಆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ರೂ. ೯,೩೬೨—೧೩—೩ [illegible] ಆಯಿತು. ರೂ. ೮,೧೫೧—೧೯—೮ ವೆಚ್ಚ [illegible]. ಜನನ ೧೨೫, ಮರಣ ೩೧೨. ಪ್ಲೇಗ್ ೨೪, ಕಾಲರಾ ೩, [illegible].

[illegible] ೧,೬೦೦ [illegible] ಸ್ಟ್ರೀಟ್ [illegible] — [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ [illegible].

[illegible] ರಸ್ತೆಗಳ [illegible] ತಿಂಗಳು [illegible] ಎಂದು [illegible].

ರಾಜಧಾನಿಯ ಮುಖ್ಯ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ [illegible] ಬೇಕೆಂದು [illegible] ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ [illegible] ಮಾಡಿದರು.

[illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ [illegible] ಪಲ್ ಫಂಡಿನಿಂದ [illegible] ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು— [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ [illegible] ವರು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬರುವದರಿಂದಲೂ, ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಉತ್ಸವಗಳ ಗಲಾಟೆ ಆರಂಭವಾಗುವದರಿಂದಲೂ ಮಿ ಅಪ್ಪಣ್ಣರಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳು—ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆಯೇ? ಈಗಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿಂದಲೇ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಬಹುಮತ ಒಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ರಾಜಧಾನಿಯ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಂಪೌಂಡಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ೭೧೪ ರೂ. ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದೂ [illegible] ಮೆಂಬರುಗಳು [illegible] ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು [illegible] ನವಾಗಿದೆ.

ಬಳೇಪೇಟೆ [illegible] ಗೆ [illegible] ಗ್ರಾಂಟು [illegible] ವರು ಒಂದು ಕಾನೂನ್ [illegible] ಇದರಂತೆ [illegible] ಬಹುದೆಂದು ಮೆಂಬರುಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

ಚೆನ್ನಪ್ಪರಾಯನ ಕಟ್ಟೆ ಯೊಳಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ [illegible] ೨,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ [illegible] ೪ ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣದಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಬ್ [illegible] ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ೬೯೬ ರೂ. ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರು, ಈ ಕಾಮಗಾರಿ [illegible] ನಡೆಯುವಂತೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು [illegible] ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮೆಂಬರುಗಳು ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

[illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು [illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯ [illegible] ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು [illegible] ೧೫-೨೦ ರೂ.

ಹಾಸ್ಯೋಕ್ತಿ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಕ್ರೋನ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಟ್.—ಜೂನ್ ೧೬ ನೇ [illegible] [illegible]

ಸಾಧನಾಂಶಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದನು. ಈ ಊರಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಗೋಪಾಲಯ್ಯಂಗಾರ್ ಎಂಬಾತನು ಬಹು ಸಾಹಸದಿಂದ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಅಪರಾಧಿಗೆ ೧೮ ತಿಂಗಳು ಸಜಾ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವನು ಮೊದಲು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಕದ್ದ ಸಜಾ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದನಂತೆ. ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕದ್ದ ಆಪಾದನೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದ್ದನಂತೆ.—ಈ ಊರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಮುಂದಿನಂತಿರುವ ಈ ಸ್ಥಳದ ಸಹಾಯಕರು ಬರುವಂಥಾ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರೆಂದೂ, ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಮಾರಾದದ್ದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಜನರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವಿಚಾರಿಸುವಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕ್ಷೇಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು.—ಆಜೇ ವಾರವೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿನ ನಯ್ಯ ಕೆಸ ಟೀಮ್ ವಿನವರಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಯೂನಿಯನಿನವರಿಗೂ ಫುಟ್ಬಾಲ್ ಮ್ಯಾಚ್ ಬಹಳ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು, ಮೂರು ದಿನಗಳ ಪರಿಯಂತ ಯಾವ ಕಡೆಯೂ ಗೋಲ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ೫|| ಗಂಟೆ ಸುಮಾರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮ್ಯಾಚು ನಡೆಯಿತು. ಆದಿನ ಮ್ಯಾಚು ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಚುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿನೋದಕರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರುಗಳೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಅನೇಕ ಯೂರೋಪಿಯನರೂ, ಲೇಡಿಗಳೂ, ದರ್ಶಕರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲು ಬೆಳೆಯುಳ್ಳ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸೋಮವಾರದ ಮ್ಯಾಚು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದ್ದಿತು; ನೋಟಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಲ್ಲಾಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಯೂನಿಯನ್ನಿನವರ ಕಡೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಹಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಹಾಗೂ ಊರಿನ ಹಲವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸೇರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮ|| ಗಳಾದ ಎಂ. ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಚೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಸುಬ್ಬರಾಯ ಇವರುಗಳು ಆಡಿದಷ್ಟು ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಆರೂ ಆಡಿದಂತೆ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮ್ಯಾಚಿನ ಫಲಿತಾಂಶವು ಅಂದೇ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ನಯ್ಯ ಕೆಸ ಟೀಮಿನವರು ಒಂದು ಗೋಲನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಯೂನಿಯನಿನವರಾದರೋ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಎರಡು ಗೋಲುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಬೆಳೆಯುಳ್ಳ ಬಹುಮಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾದರು. ನಯ್ಯ ಕೆಸನವರು ಗೆಲ್ಲಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅನೇಕ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹ ವಾಗುವಂತೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹರ್ಷ ಸೂಚಕವಾದ ಚೀರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಲವು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಮೆಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಯೂನಿಯನಿನವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಮ|| ಚೆಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಗೋಲ್ಡ್ ಮೆಡಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.—ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಸೆಕೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಈ ಊರಿಗೆ ಎರಡು ಮೈಲಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಚ್ಚಲುಗಳಿಗೂ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೂ ಕಲಹವುಂಟಾಗಿ ಏಟುಗಳು ಬಿದ್ದವೆಂದು ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ. ಕಾಲೂರಿಕು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದರ ಜ್ಞಾನ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಈ ಊರಿನ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಹೆಂಚು ಹೊದಿಸಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಜನಗಳು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್ಮಾಸ್ಟರಾದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುತುವರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸ್ಕೂಲಿನ ಫೀಸ್ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಉಂಟು. ಇವರು ವಿದ್ಯಾ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರಲಾರರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.—ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಿಕರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಹೆಣ್ಣು ಹುಡುಗರಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಸ್ಕೂಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕುಂದಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಯಜಮಾನ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವ ಜನಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಗಿಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.—ಇಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ದಫೇದಾರ್ ಸಯ್ಯದ್ ಹುಸೇನ್ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಅವಿಧೇಯತೆಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ೨೬ ವರುಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜವಾನಿ ಮತ್ತು ಪ್ಲೇಗ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿದರು. ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳು ಖಾಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪುನಃ ದಫೇದಾರಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ಲೇಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮೆಹನತ್ತಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟ ಬಂದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.—ಅಮಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಿಷಯವು ರಾಜಿ ಆಯಿತೆಂದು ಕೇಳಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಕೋಲಾರ.—ಗ್ರೀಷ್ಮಕಾಲದ ಗಾಳಿ. ಸತತವೂ ಮೋಡ ಕವಿದುಕೊಂಡಿರುವದು. ಮಳೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಹನಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ವ್ಯಾಪಾರ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣೇ. ಇದರಿಂದಲೂ, ಊರಿನ ಕೊಳಕಿನಿಂದಲೂ, ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಹವಾ ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಜನಗಳು ಜ್ವರ, ಕಣ್ಣುಬೇನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಬಾಧೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಭಯಂಕರವೇನೂ ಅಲ್ಲ.—೨೬ರಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಧಾರಣೆ ಮಹೋತ್ಸವದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವು ಉತ್ಸವಗಳಿಂದಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿನ ಮಠದ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ... ಅದು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಕೇಳಿ ಬಾಲಬಾಲಿಕರೂ ಅತ್ಯಂತ ನಿರಾಶರಾಗಿ ಹೋದರು. ಪ್ರಭುಗಳು ಶ್ರೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲಿನವರನ್ನು ಪುನಃ ಹರ್ಷಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.—ಕೀರ್ತಿಧಾರಣೆ ಮಹೋತ್ಸವದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕೆಂಗಿನ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಟೇಷನ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಡಿ. ಸಿ. ಸಾಹೇಬರೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ನೆಟ್ಟರು.—ಇಲ್ಲಿನ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಒಬ್ಬ ಧನಿಕಯುಳ್ಳ ಗೃಹಿಣಿಯು ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಾವಿಗೆ ಹೋಗಿ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದುದು ಗಂಡನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಳು. ಗಂಡಂದಿರು ಹೆಂಡಿರ ಮೇಲೆ ದುರಾಭಿಮಾನದಂತೆ ಯಾವುದೊಂದು ವಿಪರೀತ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿಯೂ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದು.—ಈಗೀಗ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ಟು ಪ್ರಬಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುವವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಬಪ್ಪರಿಂಗು ಪೇಟೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಡಿ. ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ ಬೀಜ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅದು ಉತ್ಕರ್ಷ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಆಚೆ ವಾರ ಇಲ್ಲಿನ ಹಲವರು ಹುಡುಗರು ಬಪ್ಪರಿಂಗು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ಟು ಮ್ಯಾಚು ನಡೆದು ಇಲ್ಲಿನವರೇ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬಪ್ಪರಿಂಗು ಪೇಟೆಯ ಪರ ಒಂದು ಮ್ಯಾಚು ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದವರು ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗುವಂತೆ ಬಾರದೆಯೇ ಹೋಗಿ, ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವನ್ನೂ ತೊಂದರೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ದಾವಣಗೆರೆ.—ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಸಲಿನ ತಾಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬಿತ್ತಿರುವ ಎಳ್ಳು ಮುಂತಾದ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ವರ್ಷವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಕೊಲ್ಲಾಪುರದ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಂದ ಜೋಳದ ಧಾರಣೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಏರಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾದ ಭರ್ಮಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ಜಾಡ್ಯವು ಕಳೆದೊಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ವರ್ತಮಾನವು ಇಲ್ಲಿ ಭೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಭರ್ಮಸಾಗರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸದಾ ಜನಗಳು ಬರುತ್ತಲಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಗಮನವಿತ್ತು ತಕ್ಕವಾದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬಿರುವೆನು.—ಈ ಗ್ರಾಮವು ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಕಂಬಳಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಂಬಳಿ ನೇಯುವವರು ಲಾಭವಿಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ತಮ್ಮ ಕಸಬನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ನೇಗಿಯವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೂ ಉತ್ತೇಜನವೀಯುವರೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.—ಇಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ನಾಚಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರುವುದನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು. ಅನ್ಯ ಕೆಲವು ಉಪವತಿಯುಳ್ಳ ಕುಟುಂಬದವರು ವಿಶೇಷ ವೆಚ್ಚವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ಬರುತ್ತಲಿರುವರು. ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಂತರಾದ ವರ್ತಕರು ತಮ್ಮ ಬಡ ಸಹೋದರಿಯರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಹೆಂಗಸರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಇಡಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಲೇಡಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನವರನ್ನು ಪಕ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿಯಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಉಪಕಾರವಾದೀತು.—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೆರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಮ|| ಭಾಭಾ ಸಾಹೇಬರು ದಯಮಾಡುವರೆಂದು ವದಂತಿ ಇದೆ.

ಬಪ್ಪರಿಂಗು ಪೇಟೆ.—ಪ್ಲೇಗು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ. ಮೊದಲು ವಾಸಿ ಜನರು ಊರ ಹೊರಗೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಲವರು ಊರು ಬಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ದ್ಯಾಲ್ ದಿಂಗ್ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರುವರು.—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಗಣಿಗಳು ೬ ಮೈಲಿ ಫಾಸಲೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರ್ಪ ಕೂಲಿಯವರೂ, ಕಂತ್ರಾಟುದಾರರೂ, ವರ್ತಕರೂ ಕೋರ್ಟಿನವರೂ, ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗಾಡಿ ಹೊಗೆ ಗಾಡಿಯು ದಿನಕ್ಕೆ ಎಂಟೊಂಬತ್ತು ಬಾರಿಯಾದರೂ ಬರುವದು ... ಕೆಲವು ಎರಡು ಮೂರು ಇಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಟಿಕೇಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಡ ಸ್ಥಳಗಳಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಜನಗಳ ಗುಂಪು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಟಿಕೇಟು ದೊರಿಯುವುದೇ ದುರ್ಲಭವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಥವಾ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗಾಡಿಯು ಹೊರಟು ಹೋಗಿರುವುದು.—ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುವದು.—ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರು ವಿನಾಕಾರಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ನಷ್ಟಗಳನ್ನುಗುವ ಹಾಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ. ಎರಡು ಕಡೆ ಟಿಕೇಟು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದೀತು.—ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪುರದ ಕಡೆಯಿಂದ ವರ್ತಕರು ಇಲ್ಲಿನ ಸಂತೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮುದುಕನೊಬ್ಬನು ಇಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಯ ಮುಂಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಜಾರಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟನು. ಸಂಗಡವೇ ಚಕ್ರವು ಮೇಲೆ ಹರಿದದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟನು. ಗತಿಸಿದ ಸೋದರನ ಸೋದರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ, ಮಗಳಿಗೂ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ತಮ್ಮನು ಪಟ್ಟ ಗೋಳಾಟವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಶಕ್ಯವು.—ನವಿಲಿ ಸಂತೆ ನಿಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಆರೋ ಕೆಲವರು ಕಾನೂನು ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದ ಹಲವು ಮನೆಗಳ ಹಣ್ಣಿನ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಡಿಸಿದರಂತೆ.—ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಬಾಣಸವಾಡಿ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತರಿದುಕೊಳ್ಳುತಲಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಕಲಿತ ಹುಳಿತ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ಬಿಕರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ಪೇಟೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಳಕು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲಿನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಯಾಕೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಲಿಲ್ಲವೋ ಆರು ಕೇಳಬೇಕು?

ಮಂಡ್ಯ.—ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಒಳ್ಳೇ ಮಳೆಯಾಗಿ ಕೆರೆ ಕುಂಟೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿವೆ. ಆದರೆ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಅವಸ್ಥೆ ಹೇಳಲಾಗದು. ನೀರು ಗುಡಸಲಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಜನರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟಮಾಡಿತು. ಕೆಲವರು ಊರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವರ ಪೈಕಿ ೩-೪ ಜನರು ತೀರಿಹೋದರು. ಮುತ್ತೈದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಅಳಿಯ ಮಗನೂ ಬಂಧುಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಆಕೆಯು ಜಾತಿ ನೇಮಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹು ಹಟವಾದಿಯಾಗಿದ್ದು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೋಗ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ತೀರಿಹೋದಳು. ಆಕೆಯನ್ನು ಹೂಳಿದವರ್‍ಯಾರು? ನೆಂಟರೋ? ಅಲ್ಲ. ಮಗನೋ? ಅಲ್ಲ. ಜನರು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಾದಿಮಾಲಿಗಳು. ಇವರೇ ಆಕೆಯ ನೆಂಟರೂ ಬಂಧುಗಳೂ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವೆಲ್ಲಾ ಬಹು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದರು ವೈಶ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ಬಹು ವ್ಯಸನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡದೆ ಇರಲಾರದು.—ಹೊಸ ಅಮಲ್ದಾರರು ಬಂದು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಈ ವರೆಗೆ ಅವರು ಮುದ್ದೂರನ್ನೇ ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತ ಇಂಗಲಿಯ ಕ್ಲರ್ಕು, ಪುನಃ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಈ ಊರು ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅಮಲ್ದಾರರು ಊರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಕಳ್ಳಕಾಕರಿಗೆ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಪ್ರಾಣ ಕೊಡದ ಈ ಊರಲ್ಲಿದ್ದ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ದೊಡ್ಡವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ದೂರ ಹೋಗಬೇಕು; ಊರಿನ ಪಾಕೀಜು ಸಂದು ಗೊಂದುಗಳ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಾರೆ? ಜನಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಸಂತೋಷ ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ದೊಡ್ಡವರು ಇಂಥ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಅಮಲ್ದಾರರು ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಜನಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಪಡಿಸ್ಯಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.—ಇದಲ್ಲದೆ ಊರು ಇಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಕಚೇರಿ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಜವಾನನಿದೆ. ಆ ಕಡೆಗೆ ಬರುವವರು ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಕಡೆಯ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರುವರು. ಈಗ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಕಟವನ್ನು ಯಾರು ಪರಿಹರಿಸುವರೋ ಎಂದು ಜನರು ಹಾರೈಸುತ್ತಾರೆ.—ಈಗ ಊರಿನ ಮಧ್ಯೆ ಸರ್ಕಾರದ ಚಾವಡಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರ ಮೇಲ್ಛಾವಣಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಯಾತ್ರಿಕರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಹಾಳುಬಿದ್ದ ಚಾವಡಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾದ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು.

ಹೊನ್ನಾಳಿ.—ಈವ ಬಹಳ ಪಡ್ಯಾಸ ವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಎರಡು ಹದ ಮಳೆ ಆಯಿತು. ಆಲಾಗಾಯಿತು ೨೫ನೇ ತಾ ವರಿಗೂ ಮಳೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬಾಲಕರು ಬಾಲಿಕೆಯರು ಕರಿಣವಾದ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಾಧೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ದಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಔಷಧಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಭಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಮಳೆಯನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.—೨೫ನೇ ತಾ|| ಶೃಂಗೇರಿ ಹಾದರ ಪುರದ ಸ್ವಾಮಿ ಪರಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಶಿಷ್ಯ ವರ್ಗದವರಿಂದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಂದ ಶಿಕಾರಿಪುರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋದರು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕುದುರೆ ಒಂಟೆ ಮುಂತಾದ ಸವಾರಿಗಳು ಕೇವಲ ಅವರಿಗೆ ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದ ಹೊನ್ನಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಉತ್ಸವ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮೊದಲ ಕಾಮರಾಯರು ದಿವಸ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದರಿಗೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಸಿದರು. ಮೊದಲು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಂತರ ಈ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಜನರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಪಟ್ಟು ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೂ ಮೇ|| ಕಾಮರಾಯರು ಹ್ಯಾಗೂ ಅಷ್ಟು ಹಣ ವಸೂಲ್ಮಾಡೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಮನುಷ್ಯರುಗಳನ್ನು ಮುರ್‍ಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಮುಂದಾಳುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಮ|| ಕಾಮರಾಯರ ಹೆಸರು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳ ಪಡಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ನೋಟಿಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಜವಾನರ ಕೈ ಚಂದಾ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಸುತ್ತಲೂ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. [ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಪ್ರೀತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯವೇ ಸರಿ.—ಎಡಿ.]—ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನಕನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಹುಂಡಿಹಳ್ಳಿ ಬೊಮ್ಮ ಗೌಡನು ಮಹಾಗಣಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನ

ಗೆ ಬಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸುವದಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಅಮಲ್ದಾರರು ಜಲಕರ್ಣಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ನಿಂತುಹೋಗಿದ್ದ ಒಂದು ದೇವರ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಎದುರು ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿ, ನರರಿ ಹಾಲಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಗೌಡನನ್ನು ಕರೆಸಿ, ದೇವರನ್ನು ಯಾಕೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೀ ಯಾಕೆ ಉತ್ಸವ ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾಗ್ದಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅವನ್ನು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳನ್ನಾಡಿ, ಹೊಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಂದಿನ, ತಕ್ಷಣವೇ ಊರೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನೇ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಅಡೆದದ್ದರಿಂದ ಗಲಾಟೆ ತಣ್ಣಗಾಯಿತೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.—ನೀರಿಗಾಗಿ ಜನರ ಗೋಳು ಆಕಾಶವನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರುವದು. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಅದೂ ದುರ್ಲಭ. ಜನರು ನೀರಿಗಾಗಿ ಅಲೆಯುತ್ತಾ, ಭಾವಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನೋಡಿ ನೀರಿಲ್ಲದಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ದುಃಖದಿಂದ ಖಾಲಿ ಕೊಡಗಳನ್ನೇ ವಾಪಸ್ ಮನೆಗೆ ತಂದು ಉಪವಾಸದಿಂದಲೇ ಆ ದಿನವನ್ನು ಕಳೆಯುವ ಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವದು. ನೀರಿಗಿರತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಕಡಿಮೆ. ಬಡ್ಡಿದ ಭಾವೀ ನೀರೂ ಈಗ ಕಲಾವಿನಲ್ಲಿ ತಗಲುವ ಭಾವೀ ನೀರೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುವದರಿಂದ, ಇ ಭಾವಂಗೆ ನೀರಿನ ಕ್ಷಾಮ ವು ಲೇಶಮಾತ್ರವೂ ತೋರಲಾರದು. ಈ ದರಿಗೂ ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾವಿಯ ನೀರು ಊರಿನೊಳಕ್ಕೆ ಹತ್ತುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ನೀರನ್ನು ಊರಿನ ಕೆರೆಗಡೆ ಎರಡಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಮುನಸೀಫ್ ಮೆ|| ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡರು ಈ ಊರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮೈಸ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಬಾಬನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರೋದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸರಬರಾಯಿ ನಿಮಿತ್ತ ಅವರ ಮನೆಯ ಮುಂದಿರುವ ನಲ್ಲಿಗೆ ನೀರು ಸಲೀಸಾಗಿ ಹತ್ತಿ ಬರುವದು. ಅವರ ಮನೆಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟನಂತರದಲ್ಲಿ ಬಂದ್ ಆಗುವದು. ತಲಾವಾರು ಯಾರು ಆಗ ಲಾಟಿಕೊಡಾಗಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಡ ನೀರೂ ಈ ನಲ್ಲಿಯಿಂದ ದೊರಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ದೊಡ್ಡವರ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೇ ಬರಾಸಿ ಪ್ರಜಾನುರಾಗವನ್ನು ಶೀಘ್ರಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯಾದರೋ ಜನರ ಗೋಳನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಕಾರ್ಯ ಮುಂದು, ಪರಕಾರ್ಯ ಹಿಂದು, ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಂದೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ವರೆಗೂ ಸರಕಾರದವರ ಸಹಾಯ ಕೂಡಿದವುಟ್ಟಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಯು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇದು ಭಗವಂತನ ಮೇಲೂ, ಎರಡನೇದು ಸರಕಾರದ ಮೇಲೂ ಆ ಶಕ್ಕದ್ದು ಸಸ್ಪಾಯಿಸಕಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಬಡ್ಡಿಸಲ್ಲೂ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಏಳುವಂತು ಸಲಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಕಷ್ಟಪೂರ್ವ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಹಂಚಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಧರ್ಮವಾಗಿಯೂ, ಜನರ ಜೀಗುಪ್ಸೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೇ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮೂಲೆಗೆ ಬಿಸಾಕುವದರಿಂದ ಯಾವ ಫಲವೂ ಆಗಲಾರದು. ಇಂಥಾ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿ ಪ್ರಜಾನುರಾಗವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಲಿ.—ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಈ ಊರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಭಗವಂತನು ಜನರ ಗೋಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮಳೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುವವನಾಗಲಿ! —ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೆ|| ಸಿ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದ ರಜಾ ಪಡೆದು ಇದೇ ಊರಿನ ಮುರುಗಿ ಮಠದ ಬಳಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—...—ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಿದದೆ ಸ...ಮ ...ಈ ವರ್ಷ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಇದು ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಮುಂದಿನ ವ್ಯವಸಾಯಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಧಾರಣೆಗಳು ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿದೆ. ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನಗಳು, ತೊಂದರೆಗಳು ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೌದೆಗಾಗಿ ಜನಗಳು ಪಡುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸತೀರದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ಆಫೀಸಿಗೂ ದಯವಿಟ್ಟು, ಗಂಧದ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೌದೆಯನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು, ಜನಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸೀಮೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಮೆ|| ಭಾಭಾ ಯವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಶಾಲೆಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ರಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯ್ಯಂಗಾರರು ಈ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ತಾ|| ೧೮ ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಾಲಕರ ಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ತಾ|| ೧೯ ರಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ, ತಾ|| ೨೦ ರಲ್ಲಿ ಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರುಗಳಿಗೂ, ಮ್ಯಾಜಿಕ್‌ಲ್ಯಾಂಟ್ರನ್ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ೮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೩೬,೫೦೦ ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಇಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಾರದಿಂದೀಚೆಗೆ ಹಾಸನದಿಂದ ಹೊರಟು, ಆಲೂರು, ಸಕಲೇಶಪುರ, ಮತ್ತು ಬೇಲೂರು ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು, ಈ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೫೦೦ ಮಂದಿ ಬಾಲಿಕಾ ಬಾಲಿಕೆಯರು ಈ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅದೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಇಲ್ಲಿನ ಜೈಲ್ ದರೋಗಾ ಸುಂದರಂಪಿಳ್ಳೆಯ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಆಗಿದ್ದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ರವರಿಂದ ೩ ತಿಂಗಳು ಸಜಾ, ೫೦ ರೂ. ಜುರ್ಮಾನೆ ಸಹ ಆಗಿತ್ತು. ಇತ್ತಲಾಗಿ ಇದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಬಳಿ ಅಪೀಲ್ ಆಗಿ ಕೈದಿಯು ಎರಡುವಿಧ ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನು.—ಇಲ್ಲಿನ ಸಿವಿಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕೈದಿ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಒಂದು ದಿನ ೧೦ ಪೌಂಡು ಜೈಲ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವರು. ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ.—ಈ ಟವನ್‌ಗೆ ಮಹಮ್ಮದ್ ಸಾಬಿ ಎಂಬವನು ಗೋವಾಗಾಡಿಯಿಂದ ಮುಸುಕು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ೭ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೭. ಮಣ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪನ್ನು ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟೆಯವರ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸಪಡಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದುದು ರುಜುವಾತಾಗಿ, ಆ ಮಾಲೆಲ್ಲವೂ ಹರಾಜಾಗುದಂತೆಯೂ, ಕೋಲ್‌ಕಾರ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಕರೀಂಗೆ ೬ ತಿಂಗಳು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಕಾದಕೋನ ಮಂಜಯ್ಯನಿಗೆ ವಾಗ್ದಂಡನೆ ಆದೇಶ ಗೊತ್ತಾಯಿತು!—ಇಂಡಿಮಾರದ ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ನಗಸಿಂಹಯ್ಯ, ಮತ್ತು ಪಟೇಲ್ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಫಸಲನ್ನು ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಜೇಲ್‌ನಲ್ಲಿರುವರು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಜೇನೆಂಬ ಹಡಗಿನ ಹೈಲ್ ಎಂಬ ಪಡಾವ ನಾರ್ಕ್ ಪಟ್ಟಣದ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ೧೫೦ ಜನರು ನಾಶವಾದರು.

ಅಮೇರಿಕದವರು ಫಿಲಿಪ್ಪೈನ್ ದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದರಷ್ಟೆ. ಈ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೇರಿಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೩ ಕೋಟಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡುಗಳು ಖರ್ಚಾದವೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಈಜಿಪ್ಟ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋದ ತಿಂಗಳ ೧೭ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಒಂದು ಭಾರೀ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬ್ಯಾಂಕು ಏರ್ಪಾಡಾಯಿತು. ಅದರ ಮೂಲಧನ ೨೫ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡು. ಷೇರು ೧ ಕ್ಕೆ ೫ ಪೌಂಡಿನಂತೆ ವಿಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕಾಯಾಲೋ ಎಂಬ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ವತವು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಕಾರಿದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳು ನಾಶವಾದವು. ೭೫ ಜನರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ಅಗ್ನಿ ಕಾರುವದು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಚೀನಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಶಾಂಟು ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಕ್ಸರ್ ದಂಗೇಕೋರರು ಒಂದು ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕೆಡವಿ ನೆಲಸಮ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ೧೦ ಮಂದಿ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದಾರೆ. ಈ ಜನರ ದಂಗೆಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವದು.

ಸಯಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಪಾರ್ಕ್ ಪ್ರಿಯೋ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳ ಸಂದಿನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಚೂರುಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹೋಗದಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಚಿನ್ನ ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಂಪನಿ ಏರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಗಾಲಿಯರ್ ಎಂಬೊಬ್ಬ ಗಿರವಿ ದಡದ ಮುದುಕನು ಕಾಲವಾದನು. ಈತನ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಸುಮಾರು ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಅವನು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಮೊತ್ತ ಬಡಬಗ್ಗರ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ವಿಲ್ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ.

ವಿಲಾಯತಿಯ ಡ್ಯೂಕ್ ಡೆವೋನ್‌ಷೈರ್ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾ ಪುರುಷರು ಎಂಬಾತನು ಸ್ಕೈಗೋ ಪಟ್ಟಣದ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಕೆಟ್ಟ ಸುಳ್ಳುಗಾರರೆಂತಲೂ, ಮೋಸಗಾರರೆಂತಲೂ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳಿ ದೂಷಿಸಿದನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆತನನ್ನು ದರ್ಯಾಫ್ತು ಮಾಡಿ, ಆತನಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಸಜಾ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಯಾಕ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಹನಿಲ್ ಎಂಬ ಮೆಂಬರುಗಳ—ಯಾವ ಕಡೆಯ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕೊಲಂಬಿಯಾ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೇಪ್ ಹಿಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್ ಎಂಬ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಗಣಿ ಇರುವದು. ಈ ಗಣಿಯೊಳಗೆ ಹಿಂದಿನ ವಾರ ಒಂದು ಭಾರೀ ಅನಾಹುತವಾಗಿ ೧೦೦ ಮಂದಿ ಕೂಲಿಯವರು ಹತರಾದರು. ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ವಿಲಾಯತಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಕೇಳಿ ಮರುಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಅವರ ಬಂಧು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲೀಷರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯ ಹಿಡಿದಿರುವ ಬೋಅರರ ಪೈಕಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಂದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ—ಕೇಪ್‌ಕಾಲನಿ ೧೬,೦೫೫, ನೆಟಾಲ್ ೪೫೫೫, ಸೆಂಟ್ ಹೆಲೀನಾ ೫,೭೩೯, ಬರ್ಮ್ಯೂಡಾ ೪,೫೮೩, ಸಿಲೋನ್ ೪,೯೭೦, ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನ ೯,೪೭೪, ಒಟ್ಟು ... ಇವರಲ್ಲಿ ... ಇನ್ನೂ ... ಪೂರ್ತಿ; ೬೦ ವರುಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವಯಸ್ಸಿನವರು ೧,೧೫೫ ಮಂದಿ.

ಪೊಟೆಕರಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರ್ವತವು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಕಾರಿದ ಬಳಿಕ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸಿನ ಹತ್ತಿರ ಸಮುದ್ರವು ಕಾಂತವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಯಿತು. ತಿಳಿಯಾಗಿದ್ದ ನೀರು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವಾಯಿತು. ಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಹಡಗುಗಳೂ ದೋಣಿಗಳೂ ಓಲಾಡಿ ತಲೆಕೆಳಗಾದವು. ಜನರೆಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ಗಾಬರಿಬಿದ್ದರು. ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಪರ್ವತದ ಅನಾಹುತವಾದದ್ದಕ್ಕೂ ಯೂರೋಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಮುದ್ರವು ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾದದ್ದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವುಂಟೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು.

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್, ಆರೇಂಜ್ ನದೀ ಸಂಸ್ಥಾನ, ಕೇಪ್‌ಕಾಲನಿ ಮತ್ತು ನೆಟಾಲ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೋಅರ್ ಸೈನಿಕರು ಮುಕ್ಕನ್ನು ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಲ್ಲಿದ್ದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳು—೧,೧೧,೧೫೦ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರು. ಆ ಪೈಕಿ ೪೨೩ ಜನರು ತೀರಿಹೋದರು. ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ—೧,೧೨,೭೩೩ ಇದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ೫೫೦ ಜನರು ಕಾಲವಾದರು. ಅಂದರೆ ೪೭ ಜನ ಗಂಡಸರು, ೯೨ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರು, ೧೯೯ ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ತು ಹೋದರು.

ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಪೇನ್ ರಾಜ್ಯದ ದೊರೆಯಾದ ೧೩ ನೇ ಅಲ್ಫೋನ್ಸೋ ಯವರು ಹಿಂದಿನ ವಾರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು. ಇವರಿಗೆ ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧೬ ವರುಷ ತುಂಬಿತ್ತು. ಅವರು ೧೮೮೬ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ೧೮೯೬ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ೬ ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇದುವರೆಗೆ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲವು ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಸೇರಿ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ, ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಫೋನ್ಸೋ ದೊರೆಯವರಿಗೆ ಪುತ್ರಸಂತಾನವಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಅವರ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಜಾರ್ಜ್ ಯವರು ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇವರಿಗೆ ೩೦ ರವರ ವಯಸ್ಸಾಗಿ ಏಳು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಿರುವ ದಕ್ಷದೊರೆಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನಿಗೆ ೩೭ ವರುಷವಾಗಿರುವದು.

ಆಫ್ರಿಕ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಯೂಗಾಂಡಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾ ರೋಗವೆಂಬ ಒಂದು ಹೊಸ ಜಾಡ್ಯವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದು. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ರೋಗದಲ್ಲಿ ೩೦ ಸಾವಿರ ಪ್ರಜೆಗಳು ಲಯವಾಗಿ ಹೋದರು. ಮತ್ತು ಈ ರೋಗವು ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಹಬ್ಬಿಕೊಳ್ಳುವದಾಗಿದೆ ಎಂದು ...ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು (ಡಾ|| ...ರೋ, ಡಾ|| ಕಲ್ ಬರ್ಟ್ ಕೆ... ಡಾ|| ...) ಈ ಜಾಡ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ, ಪ್ರಜಾ ನಷ್ಟವಾಗುವದನ್ನು ... ಹಬ್ಬುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು, ... ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜಾಡ್ಯವು ಕೊಂಗೋ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಇತ್ತು. ... ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ... ವ್ಯಾಪಿಸಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಅಡಗಿಸ ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದಿನ ವಾರ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರಾಯಲ್ ವಿಷ್ಣುವಾಟರ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂಬ ಸಂಘದವರು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೋಗಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಔತಣ—ಭಾರೀ ಔತಣ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಔತಣಕ್ಕೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಸಹೋದರರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಭೋಜನಾನಂತರ ಕೆಲವು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಸಹೋದರರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ (ಪ್ರೀ ಫ್ ಫೀಲ್ಡ್ಸ್) ಇದ್ದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ದಯಮಾಡುವದಾಗಿ ... ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಗಳೂ ... ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿರುವದು ಎಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದನು. ಬರೋಡದ ಮಹಾರಾಜರು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವಿರೋಧವಾದಿಸುವುದು ... ಚಿತ್ರಣದ ಬೋಧನ ... ಮೇಲೆ ... ಹೋಗಿ ... ಲಾರ್ಡ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸ್ ರವರು ಎದ್ದು—ಬೋಅರ್ ... ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಿಕ್ಕರಿಗೆ ... ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ... ನಿಸ್ಸಂಶಯವೆಂದು ... ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ನೇಟಿವ್ ರಾಜರ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯ್ ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳು ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜಕುಮಾರರಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಿ, ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಡೆಟ್ ಕೋರ್ ಎಂಬ ಹೊಸ ಸೈನ್ಯವಾಗಿ ತರಬೇತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರರಿಗೆ ಸೈನ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ತುಂಬಾ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು ಎಂಬದಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಪ ... ಸರ್ ... ಎದ್ದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ನೋಟೀಸ್.

[illegible]

K. Sreenivasa Rao,
ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್.

[illegible]

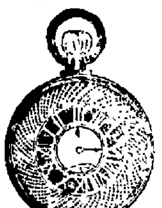

[illegible]

ಟಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಯ್ಯರ್,
[illegible]

ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

೬-೬-1903ರಿಂದ 13-6-1903ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ರೋಗಿ.		ಒಟ್ಟು
	ಹೊಸ ರೋಗಿ	ಸತ್ತ ವರು	
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	0	0	54
ಮೈಸೂರು ,,	6	6	30
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	34	18	
ಮೈಸೂರು ,,	98	58	
ಕೋಲಾರ್ ,,	11	8	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	0	0	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	0	0	
ಹಾಸನ ,,	7	7	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	20	9	
ಕಡೂರ್ ,,	18	9	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	0	0	
ಒಟ್ಟು	198	114	

[illegible]

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	[illegible]
3	ಗುರು*	ತ್ರಯೋದಶಿ	43-52	[illegible]	40-1	20
4	ಶುಕ್ರ§	ಚತುರ್ದ.	37-37	[illegible]	35 52	21
5	ಶನಿವಾರ¶	ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ	31-10	[illegible]	31-48	22
6	ರವಿವಾರ	[illegible]	25-15	[illegible]	27-58	23
7	ಚಂದ್ರ†	ಬಿದಿಗೆ	20 30	[illegible]	21-14	24
8	ಮಂಗಳ%	ತದಿಗೆ	16-0	[illegible]	22-20	25
9	ಬುಧ	[illegible]	12-20	[illegible]	20 50	26

[illegible]

[illegible]

ಹೋಮೋಕ್ಯೂರ್ ಯಂತ್ರ.

[illegible]

ಜ್ವರಹರ

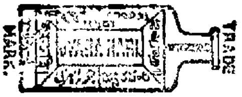

[illegible]

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, for the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 3/7/1903.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ಪೈಸ — ೦ — ಕ್ರಯ ೧ ಪೈಸ

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೩ | ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೭ ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾರೀಖು ೧೧ ನೇ ಗುರುವಾರ | ಸಂಚಿಕೆ ೬

ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ

ತಾರೀಖು ೧ನೆ ಜುಲೈ ೧೯೦೭.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ:—ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸರಹದ್ದು ಮೊಹಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಸನ್ ೧೯೦೭ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ಗುರ್ರೆ ೧ನೇ ತಾರೀಖು ಸನ್ ೧೯೦೭ನೆ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ಆಖೈರವರೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಮನೆಗಳು, ಬೆಚ್ಚ ಹೊಸದಾಗಿ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಹೊಸದಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಾಡಿಗೆ ಅಂದಾಜಾ ಕೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇವುಗಳ ತಖ್ತೆಯ ತೋರಿಸುವ ನೋಟೀಸ್ ಬುಕ್ಕು ತಯಾರಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಆಫೀಸ್ ಇರತಕ್ಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಂಗಾ ಚಾವಡಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸನ್ ೧೯೦೭ ನೆ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖು ೧ನೇ ತಾರೀಖು ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರವರು ನೋಟೀಸ್ ಅಂದಾಜಾವನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ ರಿವಿಜನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ರಿವಿಜನ್ ತಾರೀಖಿಗಿಂತಲೂ ಮೂರು ದಿವಸ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವದು.

K. Srinivasa Rao,
ವೈಸ್ ಪ್ರಸಿಡೆಂಟ್

ಇದೊಂದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕವು.

12

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೇಖ್ಯಾಬೋಧಿನಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರಗಳು, ರಿವೆನ್ಯು ಅರ್ಜಿಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಲಯಪ್ಲಾತರಹ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಚಿಕ್ಕರಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಗೆಯಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಲ್ಲದೆಯೇ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನುಭವ, ಸವಕಳ, ಸ್ಟಾಂಪು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ, ವಗೈರೆ, ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು ವರ್ತಕರ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ವಟ್ಟಿಗೆ ಓದು ಬರಹ ಬಂದವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅಡ್ವೋಕೇಟರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಲಾಯರುಗಳು ಒಳಗೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವೊಂದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು, ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ. ವಿಳಾಸ:—ಬಾರತಿ ಸಂಘಗಿರಾವುದು, ಸಿಟೀ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ೪೬೦ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ.
ಕನ್ನಡ ಟೀಕಸಹ.
ಬಿಳಿದಾದ ದಪ್ಪ ಕಾಗದ, ಭದ್ರವಾದ ಬೈಂಡು.
ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗುವ ಚಿಕ್ಕ ಆಕಾರವುಳ್ಳದ್ದು.
ಕ್ರಯ ೬ಣೆ ಆಣೆ.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ

16

೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಗಲಿತ ಒಳ್ಳೆ ಒಳ್ಳೆವನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳು ಬೆಳೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಎಲುಬು ಮಾಂಸಗಳು ಒಳ್ಳೆ ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾಯುಗುಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವ ದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವದೇ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಆರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ದಿನಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಸಕಲ ದೇಹದ ಪೋಷಣವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಸಿಹಿಯು ಜಾಸ್ತಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಒದಗುವ ವಿಕಾರದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಶ್ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುಡುಮಾರ್ಗಮಿಶ್ರವಾದದ್ದೂ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಾರಾಂಶವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದ್ದದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ರೋಗಗಳಿಂದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಬಿಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾಯಿ ಮೊಲೆಹಾಲಿನ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನವರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮದರಾಸು:—ಮೆ॥ ಅಪಾಟಿ ದಿಸಾವಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.
ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಲೇಮಂ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮುಕ್ಕೆನ್‌ಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕೊಲಂಬು:—ಮೆ॥ ಹಾಕ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ
ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ.
ರಂಗೂನ್:—ಲೇಮಂ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಯಾ.

ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಾರ. — ಕಾಯಿಲೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಯಾಗುತ್ತದೆ

ಈ ಔಷಧಿಯು ಮನೆ, ಆಫೀಸು, ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್, ಶಾಲಾ, ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಕಛೇರಿ, ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧಿ ಮತ್ತಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಷನ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದೇಹದವರು ನೂರಾರು ಜನಗಳು ಮುಂತಾದವರು ಅದರ ಗುಣವನ್ನು ತಿಳಿದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನೋಡ ಬಂದಾಗ ಕಳಿಸಲಾಗುವದು.

ಈ ತೈಲವು ಚಳಿ ತಲೆನೋವು, ಕೆಮ್ಮು ಕೀಲು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ನರಗಳ ಸೆಳೆತ, ಕೀಲುವಾಯು ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ಮೂಲನೋವು, ಗಾಯಗಳು, ಗಡೆಗಳು, ಬಾವುಗಳು ಮುಂತಾದ್ದು, ಸುಟ್ಟ ಗಾಯ ಬಿದ್ದರೂ ತಕ್ಷಣ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಕೊಂಡದು, ಶಕ್ತಿ ಗಾಯ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸದಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ.

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ಒಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ ೨—೮ ೦; ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೋಮಿಯೋಪತಿಯಾ ಯಂಬ್ರೋಕೇಷನ್.

ಈ ತೈಲವು ಹಳೇ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಚ್ಚಿದ ಕಡೆಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಮಿಯೋಪತಿಯ ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನ್ನೇಕ ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಔಷಧವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ಚರ್ಮವು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಸೇದಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಹಾಸಿಕೆ ಆಣೆಗೂ, ೧ ರೂ. ಗೂ ಒಂದರಂತೆ ಬಿಕರಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ. ಎಲ್ಲಾ ಶಾಪುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೂ ಉಳ್ಳ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

ವಿಳಾಸ:—ಹೋಮಿಯೋಪತಿಯಾ ಕಂಪೆನಿ, ೩೭ ಸೆಕೆಂಡ್ ಬೀಚ್ ಲೈನ್, ಮದ್ರಾಸ್.

ಜ್ವರಹರಿ.

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳೀಜ್ವರ, ಮೋಳೀಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತಡೆಯುವದು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ಒಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ. ೧೨ ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗುವದು

ಭೀಮಸೇನ ಕರ್ಪೂರ.

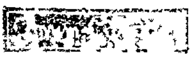

ಈ ಔಷಧವು ಬೇಧಿ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ನಾನಾತರದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ರಾಮಬಾಣದಂತೆ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ತಕ್ಷಣವೇ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಇದು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹೊರಗಾದಾಗ ಬರುವ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ದರವು ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧದಂತೆಯೇ. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು

ಕರಿನಾಡ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಗಣಪತಿಯವರು—ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಔಷಧ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ನಾನೂ ನನ್ನ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಜ್ವರಗಳಿಗೂ ಭೇದಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊಟ್ಟಾಗಲೆಲ್ಲ ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂತ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಔಷಧಗಳು ಊರೂರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ, ಪುಸ್ತಕ ಶಾಪುಗಳಲ್ಲೂ, ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಅಪ್ಪಿಬಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:—ಕೆಮಿಕಲ್ ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಔಷಧಗಳ ಕಂಪೆನಿ ೯೩ ಸೆಕೆಂಡ್ ಬೀಚ್ ಲೈನ್, ಮದ್ರಾಸ್

ನೋಟಿಸ್.

ಮಂಡ್ಯದ ತಾಲ್ಲೋಕ್ ಕಸಬಾ ಪ್ಯಾಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಾಣಿಗರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದ ಮಗ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ದೇನೆಂದರೆ, ನನ್ನ ನಾದಿನಿಯಾದ ಹೊನ್ನಮ್ಮನೆಂಬವಳು ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತಳಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ನನಗೆ ದ್ವೇಷಿಗಳಾದ ಜನಗಳು ಅವಳಿಗೆ ದುರ್ಬೋಧನೆ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂಡ್ಯದ ಪ್ಯಾಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಡಿ ಮನೆಯನ್ನು ಆಕೆಯಿಂದ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿರುವದಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಸದರಿ ಮನೆಯನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಅನುಮತಿಯು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಕೆಯಿಂದ ಕ್ರಯ, ಭೋಗ್ಯ, ಆಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದೇ ಆದರೆ ಹಣವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ನಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಇದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನ ರುಜು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಶಕ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾ॥ ೧೦ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಶಿವಸಮುದ್ರದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ.

ನಾವು ಕಳೆದ ವಾರ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಜೂನ್ ೩೦ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಕರ್ನಲ್ ಡಿ. ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್ ಯವರು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಹೋಗುವವನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶಿವಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ನಮ್ಮ ದಿವಾನ್ ಮ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಲಾರ್ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಕಂಬಿಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹೋಗುವದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂತಲೂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಜಂಟಿಸಿರುವ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂತಲೂ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದರು. ಆಗ್ಯೆ ಈ ಶಕ್ತಿಯು ಹೋಗಿ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಜಂಟಿಸಿರುವ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿವೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಬೆಯ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ಚಕ್ರಗಳು ತಿರುಗುವಂತೆಯೂ, ಯಂತ್ರಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದು ಕಳೆದ ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲೇ. ಆ ದಿನ ನಮ್ಮ ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಪತ್ನೀರವರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೀಲನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತಂತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಯತ್ನವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಡುವೆವು. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಲಾಬಿನಿಯರ್ ಯವರು ಮೊದಲು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ಯೂರೋಪ್ ಅಮೇರಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ, ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಇದನ್ನು ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉತ್ಸಾಹಪೂರಿತರಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಇಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಸಂಗಡ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಸೇರಿ ಸಾಹಸಪಟ್ಟಿರುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಮೇರಿಕದ ಕಂಪನಿಯವರು ಬಂದು, ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದು ಜೋಡಿಸಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟ ನಾನಾ ತರದ ಶ್ರಮವೂ ಕಡೆಗೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂಬುವದು ಹೊರಗಿನವರಿಗಿಂತಲೂ ಅವರಿಗೇನೇ ವಿಶೇಷವಾದ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಸಾಹಸವಂತರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು ಕೈಗೂಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಸಾಗಿಹೋಗುವದರಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ನಷ್ಟವಾಗುವದೆಂದು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವಾಗುವದೆಂತಲೂ ಅಂಥವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅಂಥಾ ಅನುಮಾನವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಗಟ್ಟಿಗರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಕೈ ಬೆರಳಿನಷ್ಟು ದಪ್ಪವುಳ್ಳ ಬಹು ಸಾಧಾರಣವಾದ ತಂತಿಗಳ ಮೂಲಕ ೧೫೦ ಮೈಲಿ ದೂರದ ವರೆಗೆ ಅವರು ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಲ್ಲರೆಂತಲೂ ನಾವು ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ವೋತ್ತರವೇ ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ಇದು ಮಹಾ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಮತ್ತು ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಧುಮುಕುವಂಥಾ ನೀರಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಚಕ್ರಗಳು ಬಿರುಬಿರನೆ ತಿರುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಡಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದೂ, ನೂರಾರು ಆನೆಗಳ ಬಲವನ್ನೂ ಮೀರಿಸುವಂಥಾ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತಂತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವದೂ ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂತಲೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಇಂಥಾ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯವು ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಹಿಂದು ದೇಶದಲ್ಲೂ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಇಂಥಾ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಸಮರ್ಥರಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಎಂದಿಗೂ ನಾವು ಅನ್ಯೈರ್ಯಪಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೂ ಪೂರ್ವಾಪರಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೂ ಇದ್ದ ಅನುಮಾನಗಳೇನಂದರೆ.—(೧) ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವದಾ ನೀರು ಇರುತ್ತದೆಯೋ! ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ವರುಷವೆಲ್ಲಾ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವಷ್ಟು ರಭಸವಾಗಿ ನೀರು ಧುಮುಕುತ್ತಿರುವದೇ" ಈ ಲೋಪವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಮದರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ, ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡರು. ಎರಡನೇದಾಗಿ, ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ರೈತರು ಈ ಹೊಳೆಯ ನೀರನ್ನು ತರೀ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಡಬಹುದೆಂಬದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಈ ರೈತರಿಗೂ ಜಮೀನ್‌ದಾರರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವೂ ನಷ್ಟವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಾರೆಂತಲೂ, ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿಯಾರೆಂತಲೂ ನಂಬಿರುತ್ತೇವೆ.

(೨) ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಉತ್ಪತ್ತಿಯೇನೋ ಆಗುವದು. ಆದರೆ ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವದು ಎಲ್ಲಿ? ಅದರಿಂದ ಫಲವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೊಂದುವದು? ಎಂಬುವದೇ ಎರಡನೇ ಅನುಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಸಧ್ಯದಲ್ಲೇನೋ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೋಲಾರ್ ಚಿನ್ನದಗಣಿಗಳ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಲ್ಲೇ ಚಿನ್ನ ಸಿಕ್ಕುವದು ನಿಂತು ಹೋಗಬಹುದು. ಯಾವ ಗಣಿಗಳಲ್ಲೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಚಿನ್ನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲೇ ಇರುವದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಗಣಿಗಳ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೀಗೇ ಆದೀತು. ಆಗ ಏನು ಮಾಡುವದು? ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದು" ಇದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವದೇನಂದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈ ಶಕ್ತಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂದೀತು. ಆದಕಾರಣ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳ ತನಕ ಚಿನ್ನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀತೆಂತಲೂ, ಅದು ನಿಂತು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿ, ನಾನಾ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಈ ಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಾಗಾಗುವದೆಂತಲೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಲ್ ಎಂಬ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲೇ ವಿಲಾಯತಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ಐಶ್ವರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅನೇಕಾನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಡಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಾತೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಕಾವೇರಿ ಜಲಪಾತವಿರುವದು. ಇಂಥಾ ಶಕ್ತಿಯು ಈಗ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳೂ, ಈಗಿನ ಮೈಸೂರು ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರೂ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಲೇಟ್ ದಿವಾನ್ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರಿಗೆ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ ಅವರ ಧೈರ್ಯವೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯೂ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನೂ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಜೈಸಿ, ಈ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಕಲರೂ ಅವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಮ್ಯ॥ ಲಾರ್ಸನ್ ಯವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಮ್ಯ॥ ಲಾರ್ಸನ್ ಎಂಬಿಬ್ಬ ಬೋಧಕರು ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ೬ ನೇ ತಾರೀಖು ಭಾನುವಾರದಲ್ಲಿಯೂ ೭ ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರದಲ್ಲಿಯೂ ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮಿಷನ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಎರಡು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರೂ ಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತೇವೆ.

ಸದ್ಗುಣವು ಭೂಲೋಕದ ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪಡೆದವನೇ ಧನ್ಯನು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವೂ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದು. ಹಣವುಳ್ಳಾತನು ಲೋಭಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂದರೆ ದಿವಾಳ್ಯವೆಂಬ ಸದ್ಗುಣವು ಅವನಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಹಣದಿಂದ ಅವನಿಗಾದರೂ ಇತರರಿಗಾದರೂ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಪದವಿಯುಂಟಾದವನು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದವನಾಗಿ ತನಗೆ ಸಮಾನರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಟಿಸಿದರೆ ಅವನ ಪದವಿಯಿಂದ ನಷ್ಟವೇ ಹೊರತು ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಸದ್ಗುಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದವನ ವಿದ್ಯೆಯೂ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಬಾಲಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಕತ್ತಿಯಂತೆ ದುಷ್ಟನಾದವನ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರವೂ ಒಂದೇ. ಆದಕಾರಣ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅನುಭವಿಗಳಾದವರು ಗುಣವೇ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದೆಂದು ಸಾರುವದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇಂಥಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವದೇ ಸಕಲರಿಗೂ ಅವಶ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೇಳುವದು, ಸುಲಭ, ಮಾಡುವದು ಕಷ್ಟ ಎಂಬ ಮಾತು ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸಕಲ ಮಾನವರಿಗೂ ಆವಶ್ಯವಾದ ಗುಣಸಂಪಾದನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ ಸಹಾಯವು ಅವಶ್ಯವೆನ್ನುವದು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಣಸಂಪಾದನೆಗೆ ಯಾವ ಮತವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ನಂಬುವದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವ ಫಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಸಕಲ ಮತಗಳಲ್ಲೂ ಗುಣ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವದುಂಟು. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶದವರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೆಂಬ ಗುಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನೂ ವಿಧೇಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಇತಿಹಾಸಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿಲ್ಲವೇ? ಸತ್ಯ ವಿಧೇಯತ್ವ ಕ್ಷಮೆ ಯಥಾರ್ಥತ್ವ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿದರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಗುಣವಂತನಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನೋಡಿ. ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲಾ ದೇಹದ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ. ಅಂಗಗಳಿಂದ ದೇಹವೋ, ದೇಹದಿಂದ ಅಂಗಗಳೋ? ಕೈ ಕಾಲು ಕಣ್ಣು ಮೊದಲಾದ ಅವಯವಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ದೇಹವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವನಿದ್ದಾನೆ? ದೇಹದಲ್ಲಿ ಜೀವವಿದ್ದರೆ ಕೈಕಾಲು ಮೊದಲಾದ ಅವಯವಗಳು ತಾವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವವು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಗುಣಗಳೂ ವೃದ್ಧಿಯಾಗತಕ್ಕ ಸಜೀವ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕೆಂದಿಚ್ಛೈಸುವವರು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಂತರಾಗುವದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಸಂಪೂರ್ಣಗುಣವಂತನಾದವನ ಸಹವಾಸವು ದೊರಕಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಗುಣವು ನೆಲೆಗೊಂಡು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅದರೊಳಗೆ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ವಿವಿಧ ಗುಣಗಳು ಹೊರಪಡುವವು. ಅಂಥ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಂತನೊಬ್ಬನಿದ್ದಾನೆ. ಆತನೇ ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿ. ಆತನು ಗುಣನಿಧಿ. ಆತನ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿಷ್ಯರೊಳಗೊಬ್ಬನು ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು—"ಕೃಪೆಯಿಂದಲೂ ಸತ್ಯದಿಂದಲೂ ತುಂಬಿದವನಾಗಿ ನಮ್ಮ

ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದನು" ಎಂತಲೂ, "ನಾವು ಆತನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೆವು, ಆ ಮಹಿಮೆಯು ತಂದೆಯಾದ ದೇವರ ಏಕಪುತ್ರನ ಮಹಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕ ಮಹಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು" ಎಂತಲೂ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನು? ಆತನ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಆತನು ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ದಿವ್ಯಪುರುಷನೆಂದು [illegible] ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದರೂ ಆತನಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಸ್ವಭಾವವು ತೋರುತ್ತಲಿತ್ತು. ಆ ಮುಖ್ಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇನಿರಲಿ. ಆತನಲ್ಲಿದ್ದ "ಕೃಪೆ" "ಸತ್ಯ" ಎಂಬ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಆತನು ಪಾಪದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಿಂದಿತವಾದ ಸತ್ಯವಾದಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಪಾಪವು ಮಹಾ ಹೇಯವಾದದ್ದೆಂದು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಖಂಡಿಸಿದನು. ಪಾಪದಲ್ಲಿ ಆತನಿದ್ದ ಹಗೆತನವು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಪಾಪಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗಿದ್ದ ಕೃಪೆಯೋ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದದು. ಪಾಪಿಗಳೆಂಬವರನ್ನೂ [illegible] ಧಿಕ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರನ್ನೂ ಆತನು ಕೇವಲ ಮಮತೆಯಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಆದರಿಸಿದನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆತನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳೂ [illegible] ಕೋಮಲವಾದ ಸೌಮ್ಯ ಗುಣಗಳೂ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಗುಣಸ್ವಭಾವ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ [illegible] ಆತನಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವನ್ನು [illegible] ವಾಗಲೂ ಮುಂದಿಟ್ಟು [illegible] ನೋಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಗುಣವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ [illegible] ರಾದವರು. ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸತಕ್ಕವರನ್ನು [illegible] ಮಾಡುವದು ನಿಜವಷ್ಟೆ! ತನ್ನ ಗುಣಗಳಿಗೆ [illegible] ಮಾಡುವುದು [illegible] ಕೃಪೆ ಸತ್ಯ [illegible] ನಾನು ನಿಮಗೆ [illegible] ನಾನು [illegible] ಮನಸ್ಸು [illegible] ಅನಿರುವದರಿಂದ [illegible] ದುಕೊಂಡು ನನ್ನಲ್ಲಿ [illegible] ವಿಶ್ರಾಂತಿ [illegible] " ಎಂದು [illegible] ನಿಜವಲ್ಲವೇ? [illegible] ಇದು [illegible] ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು [illegible] ವಲ್ಲ. ಇದು [illegible] ಧಾನ್ಯ [illegible] ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತಿಗಿಂತಲೂ [illegible] ತಿಳಿದವರಿಗೆ [illegible] ಅತ್ಯಂತ [illegible] ಇದು [illegible] ಸ್ವಭಾವ [illegible] ಭೇದವೇನೂ [illegible] ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. [illegible] ಸಕಲ [illegible] ದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. [illegible] ಗುಣವೆಂಬ [illegible] ಗುಣಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ [illegible] ಬೇಕು. ಯೇಸುವೇ ಆ [illegible] ಗುಣ [illegible] ಕ್ಷಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. (ಸ೦(ಪ.)

ದೇಶಾಂತರದ ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಯುವರಾಜರಾದ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸರು [illegible] ಪ್ರದಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಸಹೋದರರಾಗಿಯೂ [illegible] ವನ [illegible] ಇರುವ [illegible] ಯವರು [illegible] ತಿಳಿಸಿದರೆ.

ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಮಹಾರಾಜರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯೋತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಶ್ರೀಮಂತರ [illegible] ನಡೆದ [illegible] ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜಾ ಸಿಂಧ್ಯರವರ ಹೇಳಿಕೆಯೆಂದರೆ.—

ಹಿಂದೂ ದೇಶದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವರ ಆತಿಥ್ಯ [illegible] ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ [illegible] ಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು [illegible] ಗ್ಲೆಂಡೆಂಬ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಗೆ ಬಂದವರಾದ [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಸರ್ವಭಾಗಗಳ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು [illegible] ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ [illegible] ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ [illegible] ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆಂದು [illegible] ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಸಂಪತ್ತನ್ನು [illegible] ಸ್ವಪ್ನ [illegible] ಒರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಗಡವಾಗಿರುವದೇ ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ೧೮೭೭ ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಡೆದ [illegible] ಜೂಬಿಲಿ ಉತ್ಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು [illegible] ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದರೂ ಆಗ ನನ್ನ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದ ಕ್ಷಾಮ [illegible] ಬಾಧಿ ಅಶಿವಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಆಸೆಯು ಸಿದ್ಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೋ ಮಹಾರಾಜಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರು ದಯಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ [illegible] ನನ್ನ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. [illegible] ದೇಶದ [illegible] ಗಳ [illegible] ನನ್ನ [illegible] ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಸಂಸ್ಥಾನವು [illegible] ನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ [illegible] ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible] ದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ [illegible] ದರಿಂದ [illegible] ಕ್ಕಂತೂ ಭಯವಿಲ್ಲ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು [illegible] ಬೇಕೆಂಬ [illegible] ನಾನು [illegible] ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆನು. ಅದು ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಶ್ರೀಮಂತರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ [illegible] ಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು [illegible] ಕ್ಕಿಂತ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಪ್ರದರ್ಶಿಸ [illegible] ಆಪೂರ್ವ [illegible] ಅತ್ಯಂತ ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. [illegible] ಸೇರುವದಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ [illegible] ಸೇರಿ ಒಂದು [illegible] ಕಟ್ಟುವದರಲ್ಲಿ ಅವರು [illegible] ಇಂಡಿಯಾ [illegible] ಶ್ರೀಮಂತರ ರಾಜಭಕ್ತಿಯು [illegible] ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡು [illegible] ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಆಸನವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಬಾರ್ಟನ್ ಕಂಪನಿಯವರು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಡವಾಗುವದೂ ಮಳೆ ಸುರಿಯುವದೂ, [illegible] ಗಾಳಿ ಬೀಸುವದೂ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಉಪದ್ರದ [illegible] ಇರುವದು ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ.

೧೯೦೨ನೇ ಜುಲೈ ೧ ರಿಂದ ೧೯೦೭ನೇ ಜೂನ್ ಆಖೈರು ವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು [illegible] ದೇಶ [illegible], ಸೆ॥ [illegible] ನವರೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗಾಂಜಾ [illegible] ಮಾಡುವದಾಗಿ [illegible] ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳ ಡಿಟೆಕ್ಟಿವ್ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ [illegible] ಯವರು ಒಂದು ವಾರ ರಜಾ ಪಡೆದು ಮದರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ನೌಕರಿ ದೊರಕಿದ್ದರಿಂದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು.

ನಮ್ಮ ದಿವಾನರವರು ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಾಜಧಾನಿಗೆ [illegible], ರಸಿಡೆಂಟರ ಸಂಗಡ ಕಲೆತು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ವಿಷಯ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದರು.

ಕೋಲಾರ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೇವಕನಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದು ಡಾಕ್ಟರು ನೋಡಿ ಪ್ಲೇಗೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಆ ಬಂಗಲೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರು.

ಈ ದಿನ [illegible] ರಾಜಧಾನಿಯ [illegible] ಬಾಲಕರಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ನಮ್ಮ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಕರ್ನಲ್ ಡಿ. [illegible] ಯವರು ಸಭೆಯನ್ನಲಂಕರಿಸಿ, ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಅಲ್ಲಿನ ಕರು [illegible] ರದಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರು. ಮನೆಗಳು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು.

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಮೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ [illegible] ೧೯ ದಿವಸದಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ [illegible] ಜನ ಸತ್ತರೆಂತಲೂ, ಜನರೆಲ್ಲಾ [illegible] ಹೋದರೆಂತಲೂ, [illegible] ಉದ್ರಿಕ್ತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ [illegible] ಜನ [illegible] ಹೋದರೆಂತಲೂ, [illegible] ಕುಂತೂರ, [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಬರುವ ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾದ ಮಿ॥ ಪ್ರೇಸರ್ ಯವರೊಡನೆ ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ಹೊರಟು, [illegible] ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಪಯಣಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ, ವಾಪಸು ಬರುವವರೆಗೆ ದಿವಾನರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮೊದಲೇ ಬಂದು [illegible] ರಿನಲ್ಲಿ ಕಾದಿದ್ದು ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯ [illegible] ನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಬೆಳಕಾಗುವಂತೆ ಹಿಂದೇ ಒಂದು ಭಾರೀ ಲಾಂದ್ರವನ್ನು ಇಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಯನ್ನೇ ಹಾಕುವರು. ಈ ಲಾಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗೆ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಎಣ್ಣೆ ಖರ್ಚಾಗುವದು. ಬೆಳಕಾದರೋ [illegible] ಮೋಂಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ಉರಿಸುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಲಾಂದ್ರ ಇಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು [illegible] ಬೆಳಕು [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಲಾಂದ್ರ ಬೆಳಕನ್ನೇ [illegible] ಇಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದಿನ ಸೋಮವಾರ ಅನಿಕಲ್ ತಾ. ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ದಿವಸ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೆ॥ ವೆಂಕಟವರದಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. [illegible] ಅಮಲ್ದಾರ್ ಮೆ॥ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಸಭೆಯ ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸಿ, ಹುಡುಗರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಸ್ಕೂಲ್ ಬಹಳ ನಿಪುಣತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬರ್ಥಕ್ಕೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು [illegible] ಸಭೆ ಬರಖಾಸ್ತ ಆಯಿತು.

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೇ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌ॥ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮಣ್ಣಿಯವರು ಅವಾನಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರಾಜಧಾನಿಯ ಸ್ವಯಂಭೂ ದಲ್ಲಿ [illegible] ಟೈಲ್ [illegible] ಹೊಸ ಬಂಗಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಗಳು ಗಾಬರಿಪಟ್ಟು ಗಾಡಿಯನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೆಡವಿಬಿಟ್ಟವು. ರಾಜಪುತ್ರಿಯವರು ಬಿದ್ದರೂ ದೈವವಶಾತ್ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ನೋವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮೊದಲನೇ ರಾಜಪುತ್ರಿ [illegible] ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗದಂತೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

ಅನೆಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು [illegible] ಜನರನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು, ಚಿಕ್ಕಗೊಂಡನಾದ [illegible] ಇವರು ಕಳೆದ [illegible] ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಾಜಧಾನಿಗೆ [illegible] ರು. [illegible] ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೆ॥ ಕೆ. [illegible] ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ [illegible] ಕಾಡಿನ [illegible] ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಈ ಸಲ ಮೈಸೂರು [illegible] ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ [illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮೆ॥ [illegible], ಮೆ॥ [illegible] ಯವರು, ಮೆ॥ [illegible] ಯವರು, ಮೆ॥ [illegible] ಯವರು [illegible] ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಮೈಸೂರು [illegible] ಪ್ರಭುಗಳು [illegible] ತಾ. [illegible] ವಾರ [illegible] ಹೊರಟು, [illegible] ತಲುಪಿದರು. ಆ ತಾ. ರಾತ್ರಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ರೈಲು [illegible] ರನ್ನು [illegible] ಅಲ್ಲಿಂದ ಗಾಡಿಯ ಮೇಲೆ [illegible] ಹೋಗುವರು. [illegible] ದಿನ [illegible] ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವದನ್ನೂ [illegible] ತಾರೀಖು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ [illegible] ಗಂಟೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ರಾಜಧಾನಿಗೆ [illegible] ಮಾರನೇ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ [illegible] ಭಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿ [illegible] ಅನಂತರ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳು [illegible] ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಸಾಮಾನು [illegible] ಹೋಗುವದನ್ನು ನೋಡಿ, [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡು [illegible] ರುವರು. ಅವರ [illegible] ಬಳಿ [illegible] ಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, [illegible] ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, [illegible] ಮುಂತಾದ [illegible] ಪರಿವಾರಗಳು.

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

ತುಮಕೂರು ಡಿ॥ [illegible] ತಾ॥ ಅಮಲ್ದಾರ್ ವಿ. [illegible] ರಾಯರಿಗೆ ಜುಲೈ [illegible] ತಾ॥ [illegible] ದಿನ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೆ.

[illegible] ಡಿ॥ [illegible] ಪಿ. [illegible], ಬಿ. ಎ. ಯವರು ಅಮಲ್ದಾರ್ [illegible] ರಾಯರು [illegible] ದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೊಡುವ ವರೆಗೂ, [illegible] ತಾ॥ ಅಮಲ್ದಾರ್ [illegible] ನೇ [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ತಾಲೂಕಿನ ಅಮಲ್ದಾರ್ [illegible] ನೇ [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ [illegible] ರಾಯರು [illegible] ತಾಲೂಕಿಗೆ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ತಾಲೂಕಿನ [illegible] ಡಿ॥ ಅಮಲ್ದಾರ್ [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ [illegible] ತಾಲೂಕಿನ ಅಮಲ್ದಾರ್ [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು. [illegible] ಮೆ॥ ಎ. [illegible] ಯವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜವನ್ನು ಜುಲೈ [illegible] ವರೆಗೆ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಸ್ಪೆಷಲ್ [illegible] ಮೆ॥ ಬಿ. ಡಿ. [illegible] ರಾಯರಿಗೆ ಕಳೆದ [illegible] ದಿವಸ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

[illegible] ಅಮಲ್ದಾರ್ ಎಂ. [illegible] ರಾಯರಿಗೆ ಕಳೆದ ಜೂನ್ [illegible] ದಿನ [illegible] ರಜವನ್ನು [illegible] ದಿನ [illegible] ದಿವಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜವೆಂದು ಭಾವಿಸತಕ್ಕ.

ಬಾತ್ಮಿದಾರರಿಗೆ.

"ಬುದ್ಧಿವಾದಿಪತ್ರ [illegible]" ಎಂಬ ಅಂಕಿತದಿಂದ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ನಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಲೇಖನವು ತಲುಪಿತು. ಸುವಾರ್ತಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿಯ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಮಾಡಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾಣ ತಕ್ಕವಾಗಿಯೂ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ತಾವಿರುವ ಊರಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಊರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಾಗಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ರೈಸ್ತಮತ ಬೋಧಕರಾದ ಪಾದ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಚ್ಛೆ [illegible] ತರ್ಕ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪರಮತಗಳ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಾದಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಜಾಣರಾದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತರ್ಕಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಫಲವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಾಯಿಲೆಯು.

ಹಿಂದಿನ ವರ್ತಮಾನ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ [illegible] ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ದಿನೇದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ [illegible] ತಿಳಿಸಲು ಹರ್ಷವು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. [illegible] ಬೆಂಗ್ಲೆ ೧೦ ಗಂಟೆ [illegible] ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಕಳೆದ ವಾರ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು [illegible] ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ.

ತಾ. ೩ನೇ ಸೋಮವಾರ.

ಬೆಂಗ್ಲೆ—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ರಾತ್ರಿ ಚನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಶೀತದಿಂದ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ದುರ್ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ.

ಸಾಯಂಕಾಲ.—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಹಗಲು ಚನ್ನಾಗಿ ಕಳೆದರು. [illegible]

ಜುಲೈ ತಾ. ೫ನೇ ಮಂಗಳವಾರ.

ಬೆಂಗ್ಲೆ—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಚನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಬಂತು. ಅವರು ಸ್ವಭಾವ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು [illegible] ತೋರುತ್ತದೆ.

ಸಾಯಂಕಾಲ.—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತಲೇ ಇರುವದು. [illegible] ಕಾಲಿನ ನೋವು [illegible] ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು [illegible]

ತಾ. ೬ನೇ ಬುಧವಾರ.

ಬೆಂಗ್ಲೆ—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ರಾತ್ರಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಹಳ ಸುಖವಾಗಿ ಕಳೆದರು. [illegible] ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಸಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಗಾಯದ [illegible] ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು. [illegible]

ಸಾಯಂಕಾಲ.—[illegible] ಕಡಮೆ ಆಗಿ [illegible] ಕಳೆಯಿತು.

ತಾ. ೭ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಪ್ರಧಾನ [illegible] ಇಲ್ಲಿ [illegible] ವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯು [illegible] ಆನಂದಪಡುವರು. [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಂಗ್ಲೆ—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದರು. ಆರೋಗ್ಯ [illegible] ಯಾವ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರತಿಬಂಧಗಳೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಸಾಯಂಕಾಲ.—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಹಗಲು ಬಹಳ ಆನಂದವಾಗಿ ಕಳೆಯಿತು. [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ ಚನ್ನಾಗುತ್ತಿದೆ. [illegible] ಕಡಮೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ತಾ. ೮ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಬೆಂಗ್ಲೆ—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ರಾತ್ರಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ [illegible] ಚನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. [illegible] ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. [illegible] ಆನಂದ [illegible] ಸುಲಭವಾಗಿ [illegible] ಆಯಾಸವು [illegible]

ಸಾಯಂಕಾಲ.—ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ದಿನವನ್ನು ಕಳೆದರು. ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವದು. ಹುಷಾರು ಮಾಡುತ್ತ ಬರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ತಾ. ೯ನೇ ಶನಿವಾರ.

ಬೆಂಗ್ಲೆ—ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಳೆದರು. ಹಸಿವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಅವರಿಗೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಗಾಯಗಳು ಈಗ ಆರಾಮಾಗಿ [illegible] ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. [illegible] ಡಾಕ್ಟರರುಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಯಂಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಶೇಷ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟಿಸುವರು.

ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆದ ರೈಲ್ವೆ ಅನಾಹುತ.

ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿದ್ದು. ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಣನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ೨೯ನೇ ತಾರೀಖು ಬುಧವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ [illegible] ರೈಲ್ ಗಾಡಿಯು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಹತ್ತಿರವಿರುವ [illegible] ಗಿನಿಂದ [illegible] ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಸ್ಥಳದ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ೧೨ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿ. ಆ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಯು [illegible] ಎಂಬ ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ ಹೊರಟು [illegible] ಎಂಬ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೩ ಗಂಟೆ ಹತ್ತಿರ [illegible] ಸಂಭವಿಸಿತು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ ಕಂಬಿಗಳನ್ನು [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರ ಮಾಡಿದ್ದು ಇದಲ್ಲದೆ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ [illegible] ತೆರವುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ [illegible] ಅನಾಹುತ [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದೆ ಬಂದು [illegible] ಗಾಡಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಂಬಿಗಳಿಂದ ಹಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ [illegible] ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದು [illegible] ಗಾಡಿಗಳು—ಅಷ್ಟು ಮತ್ತು ಕಂಪಾರ್ಟಮೆಂಟುಗಳೇ ಇದ್ದವು. ಉಳಿದ ಗಾಡಿಗಳು [illegible] ತಗಲಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕಂಬಿಗಳು [illegible] ಗಾರ್ಡ್ ಈ [illegible] ಗಾಡಿಯಿಂದ [illegible] ಇಂಜಿನ್ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸುಮಾರು ಎರಡು [illegible] ಆಗ [illegible] ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು [illegible] ಗಾಡಿಗಳು [illegible] ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು [illegible] ಗಾಡಿಯು [illegible] ನಾಶವಾದವು. [illegible] ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲೆತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ನಾಶದಿಂದ [illegible] ಗಾರ್ಡ್ [illegible] ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಟ್ರೈನಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಯಿತು. ಗಾಡಿಯ ಕಿಡಕಿಗಳ [illegible] ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಬಿದ್ದರು. ಗಾಡಿಗಳು ಅನಾಹುತವಾಗಿ ಬಿದ್ದ [illegible] ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಡೆದು ಚೂರುಚೂರಾಗಿದ್ದವು. ಗಾಡಿಗಳ ಒಳಗಿದ್ದ [illegible] ಅನಾಹುತವು [illegible] ಪ್ರಕಾರ ೩೦ ಜನರು ಸತ್ತರು [illegible] ಗಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ಅನೇಕ ಜನ [illegible] ಸತ್ತು [illegible] ಅನೇಕ ಜನರು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರು; [illegible] ಗಾಯಪಟ್ಟ ನರಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಜನ ಗಾಯಪಟ್ಟವರು ಗಾಡಿಗಳಿಂದ ಹೊರಗೆ [illegible] ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಹಾಯಕ್ಕೆ [illegible] ಒಂದು ಗಾಡಿಯನ್ನು [illegible] ಅವರನ್ನು ಬೇಗ [illegible] ಅಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ [illegible] ತಿಳಿಯುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಅನಾಹುತವು ಒಬ್ಬರೇ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದೆಂದು ಹೇಳುವದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಸ್ಥಳವು [illegible] ಆ ದಿನ ಜನರು ಗಾಡಿಯಿಂದ [illegible] ರೈಲ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಅವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ [illegible] ಮೆಡಿಕಲ್ [illegible] ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ತರಿಸಿ [illegible] ಜಾಗಗಳಿಂದ [illegible] ರೈಲ್ವೆ [illegible] ಗಾಯಪಟ್ಟವರನ್ನು [illegible] ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವದು. ಈ ಅನಾಹುತವು ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪನಿಯವರ [illegible] ಆಗಿದ್ದಲ್ಲ. [illegible] ಇಲ್ಲ. ಸಂಚಾರಿಗಳು [illegible] ರೈಲ್ ಗಾಡಿಗಳ [illegible] ಈ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಚಾರಗಳಿಂದ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಸುತ್ತುಮುತ್ತು ಇನ್ನಾವವಿಧವಾದ ಅನಾಹುತವು ಆದಂತಿಲ್ಲ.

ರಾಂಪೂರ್ ಹಾಟ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ರೈಲ್ ನಡೆಸುವ [illegible] ಗಳಿಗೆ ಆ ದಿನ ವಿಪರೀತ ಗಾಳಿ [illegible] ಪ್ರಾಣವು [illegible] ಆದರೂ ಅವನು ಗಾಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಸ್ಟೇಷನ್ [illegible] ಗಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಬಿದ್ದರು. [illegible] ಗಾಡಿಗಳು [illegible] ಹೌರಾ ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ ಗಾಡಿಗಳು [illegible] ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ಅನಾಹುತ [illegible] ಗಾಡಿಗಳು [illegible] ರೈಲ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. [illegible] ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜರುಗಳು.

ವಿಂಚೆಸ್ಟರ್ ಅರಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು.

ವಿಂಚೆಸ್ಟರ್ ಪಟ್ಟಣವು [illegible] ಬಹು ಪುರಾತನವಾದ ನಗರವು. ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕೆಗೆ ಪೂರ್ವ ೯೦೦ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಂದರೆ ಈಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೩೨೦೦ ವರುಷಗಳಿಂದ [illegible] ಈ ಪಟ್ಟಣವು ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪಟ್ಟಣವೆಂದು ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. [illegible] ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳೆದ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ [illegible] [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳ [illegible] ಪಟ್ಟಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ [illegible] ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

ಡ್ಯೂಕ್ [illegible] ರಾಜರುಗಳು [illegible] ಮಹಾರಾಜರು, ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಮಹಾರಾಜರು, ಭೋಪಾಲದ ನವಾಬರು, ಜೋಧಪುರದ ಮಹಾರಾಜರು, [illegible] ಕುಮಾರ ಸರ್ [illegible] ಮಹಾರಾಜ [illegible] ಪ್ರತಾಪಸಿಂಗ [illegible] ಇವರ ಸಂಗಡ [illegible] ಮಂತ್ರಿ [illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ [illegible] ಊರಿನ [illegible] ಬಹಳ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ [illegible] ರಾಜರುಗಳಿಗೆ [illegible] ಜನರು [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳ [illegible]

ಅದರಲ್ಲಿ [illegible] ಆರ್ಥರ್ ಎಂಬ ಅರಸನ [illegible] ಚಕ್ರವರ್ತಿ [illegible] ವರ್ಣನೆ [illegible] ಪ್ರತಿಯಾಗಿ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತರು. ಅವರು [illegible] ಮಾತುಗಳು ಬಹು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ [illegible] ಸಂತೋಷವಾಗಿ [illegible] ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದವರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡದ್ದಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಜರು ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಸಂಗಡ

[illegible]

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible]

ಆಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟುಕ್ಕ ರಾಜರೂ ಇವರ ಪತ್ನಿ ರಾಣಿ [illegible] ತಮ್ಮ ಕುಮಾರರು ತಮ್ಮ ತಂದೆ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡರೆಂಬುದಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. [illegible] ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಆ ರಾಜರ [illegible] ವಾದಿಸಿದರು. ಅವರ ಮಿಸ್ಟರ್ [illegible] ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ [illegible] ರಾಜರೂ, ಅವರ ಪತ್ನಿಯೂ ಕೂಡ ಆ [illegible] ಸಂಗತಿ [illegible] ಒಂದೊಂದು [illegible] ವಿಧಿಸಿದರು. ಇವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮಿಸ್ಟರ್ [illegible] ಅಪೀಲ್ ದಾಖಲ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು [illegible] ಕೂಡ [illegible] ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಬಾಗಗಳು ಸ್ವಂತದಿಂದ ಸ್ವತಃ ಪ್ರಕಟವಾಗುವಂತೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇನ್ನೂ [illegible] ಕಾಣಬರುವುದು, [illegible] ಸಂಭವಿಸಿದ [illegible] ಶಿರೋಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವವು ನಿಂತುಹೋಗುವುದು. [illegible] ತಿಳಿದುಬರಲಿಲ್ಲ. [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

ತಿಕ್ಷಣವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷ ಶಾಂತಿಯುತ್ತಿಂಬುದನ್ನು ಸುಟ್ಟಾಗಿ [illegible] ಇದು ಬಂದು [illegible] ದರಬಾರ್ [illegible] ಚಾರರನ್ನು ಹುತ್ತಿ, ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ [illegible] ಎಂಬ ಗರುವು ಕಾಟಾಚಿಸಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು [illegible] ಬಲೂಚಿಸ್ಥಾನ್ ಪೇಷಾವರ್ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಜನರನ್ನೂ ಹೋಗ ಕೊಡದೆಂತಲೂ, ಹಾಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರು ಆಯಾ ಕಡೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಡದು [illegible] ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿಯೂ ಅಮೀರರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.—ಸಣ್ಣ ಮಳೆ ಹುಯ್ಯುವುದರಿಂದ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆ [illegible] ಯಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ [illegible] ದ ನಾಟಕದ ಕಂಪನಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸು ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಈ ಕಂಪನಿಯವರು ದ.ತಿ... ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಸೆನ್ಸು ರೂಲು ಜಾರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ತಾಲೂಕಿನವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಧವಾದ ರೂಲ್ಸು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಯೇನು?—ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವೈದ್ಯಶಾಲೆ ಇಡಲು ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು. ಅದರ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು.

ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ.—ಜೂನ್ ೩೦ನೇ ರಾತ್ರಿ ಈ ಊರಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಖೂನಿ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಖೈದಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಾದ [illegible] ಎಂಬ ಮೂವರನ್ನು ಕಾವಲಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವರ ಪೈಕಿ ಯಾರ [illegible] ಓಡಿ ಹೋಗಿ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನ [illegible] ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟನೆಂದು [illegible] ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಬಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಮೂವರು ಪೋಲೀಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಛಾರ್ಜು ಮಾಡಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ.—ಇಲ್ಲಿ [illegible] ದಿಂದ [illegible] ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಅನೇಕ [illegible] ಅರ್ಜಿ [illegible] ದವರೇ ಆಪರು [illegible] ಟವನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ [illegible] ತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಯನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ [illegible] ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ತಾಲೂಕು.—ಯಾವಾಗಲೂ ಮೋಡವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಮಳೆಯಂತು ಸುದ್ದಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಗದ್ದೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತು ಹಾಕು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಕೆರೆಗಳು ಹಂಬದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಬಿತ್ತುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಭೂರಕ ವಾಸಿಯು [illegible] ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವರು.—ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಂಟುಜಾಡ್ಯ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಹನೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ಲೇಗಿನ ಇಲಿ ಸತ್ತು [illegible] ಜ್ವರದಿಂದ ಕಾಲವಾದಳು. ಈಚೆಗೆ ಮರಣಗಳಾಗಲಿ ಇಲಿಗಳು ಸಾಯುವುದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿ [illegible] ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಇತರ [illegible] ಯವರು ಯಾರೂ ಊರು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದವರು ಅವರೇ ಆಗಿದ್ದದರಿಂದ ಈಗ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಕಾದ ಸಿಕ್ಕದೆ ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಈಗ ಇತರರು ಯಾರಾದರೂ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟು, ಜನರ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.—ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ೨೫,೦೦೦ ರೂ. ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿರುವಂತೆಯೂ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಹನೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.—ಮಧುವನ ಹಳ್ಳಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಟೋಲ್‌ಗೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರನು ಬೋರ್ಡನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಇಡದೆ, ತಿಳಿಯದ ಜನರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರುಸುಂ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಬೋರ್ಡ್ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ತೋರಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಧಣಿಗಳನ್ನು ಆಳುಗಳಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಬಿಡದೆ [illegible] ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.—ಕಳೆದ ೩ನೇ [illegible] ಹನೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಹುಡುಗನು ಮಾವಿನ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮರದಿಂದ ಬಿದ್ದು ತಕ್ಷಣವೇ ಮೃತಪಟ್ಟನು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ.—ಸೋನೆ ಶುರುವಾಗಿದ್ದದ್ದು ಈಗ [illegible] ದಿನಗಳಿಂದ ನಿಂತು ವಿರಾಮ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಹು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಈಗ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಆಯ್ತು. ಈ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಂತದ್ದು ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನದ ಗಟ್ಟಿಯೂ ಗುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಮಳೆ ಬೇಗ ಬಂದರೆ ಎಳೆ ಪೈರಿಗೆ ಬಹು ಒಳ್ಳೇದು.—ಈಗ ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳು ಯಾರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರು ಹೊಳೆಯಿಂದಾಚೆ ಇರುವ ಕೊಳ್ಳಿಪಡೆ [illegible] ಪ್ಲೇಗಿನಿಂದ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದ

ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಈಗ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಊರಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗ ತಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೀಗೆಯೇ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.— [illegible] ಯಾತಿ ಅರಸರಾಗಿಯೂ [illegible] ಬಳಿನ ಎಷ್ಟರ ಪ್ರಭುಗಳ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಊರಿನ ಸರಕಾರೀ ನೌಕರರೂ ಮಹಾಜನಗಳೂ ಸೇರಿ ಕಿರೀಟ ಧಾರಣೆಯ ದಿನ ದೇವತಾರಾಧನೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಬಾಲಕರಿಗೆ [illegible] ಬಾಲ ಮೊದಲಾದ [illegible] ಆಟಗಳೂ ಇನ್ನೂ ವಿವಿಧ [illegible] ಗಳೂ ತಕ್ಕ ಬಹುಮಾನಗಳೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ [illegible] ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಉತ್ಸವವು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು [illegible] ಬಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವ್ಯಸನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು, ಅವರು [illegible] ಗುಣಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ [illegible] ಮುಂತಾದ ಬಂಧುವರ್ಗದವರಿಗೂ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲೆಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.— ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರ [illegible] ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಸಾಹೇಬರು ಬೊಂಬಾಯಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ [illegible] ೬ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಡಿ|| [illegible] ಮುಂತಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಕಾದಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಸುಸ್ವಾಗತವನ್ನು [illegible] ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈಗ ಮಹನೀಯರು ಅದೇ ದಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ [illegible] ಮುಂತಾದ ನೋಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಾಯಂಕಾಲದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು.—[illegible] ಬಹಳ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ದೇವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ದಾವಣಗೆರೆ.—ಕಳೆದ ರವಿವಾರ ಒಳ್ಳೇ ಹದ ಮಳೆಯಾಗಿ ಸಸ್ಯಾದಿಗಳಿಗೂ ಮುಖ್ಯ [illegible] ಪೈರಿಗೂ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. [illegible] ಮಳೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ.—ಧರ್ಮ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಪ್ಲೇಗು ಹಾವಳಿಯು ಪರಂತಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಭೀತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಈಗ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧ ವಯಸ್ಸಿನ ಗಂಡಸು ಪ್ಲೇಗಿನಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವನು. [illegible] ಹೊಂದೆ ಬಹುದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ.—ಇಲ್ಲಿನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಹಿತ್ತಿಲಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕೆಲವು [illegible] ದೀರ್ಘಕಾಲವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸದರಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ [illegible] ಯೋಗ್ಯ ಜನಗಳನ್ನು [illegible] ದರವರು ಕೊಡಕೂಡದೇ ಸರಿ. ಕಳೆದ ೨೫ ಸಂವತ್ಸರಗಳಿಂದಲೂ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದ [illegible] ಗಳಾಗಿಯೂ ಆರೋಗ್ಯ [illegible] ಇರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಗಾ|| ಸ್ಕೂಲು [illegible] ಮ|| ರಾ|| [illegible] ಜಮೀನದಾರ್ ಮ|| ರಾ|| ಸುಬ್ಬರಾಯರವರ್ನ್ನು [illegible] ನೇಮಿಸಿದರೆ ಪ್ರಜಾ ಸೌಖ್ಯವು ಉಂಟಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.—ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂವತ್ಸರದ ಮಹಮದ್ದೀನು ಬಾಲಕನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಎತ್ತು [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಕರುಳು ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಸರ್ಜನ್ ಮ|| ರಾ|| ಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು [illegible] ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಬಾಲಕನು ಪೂರ್ಣ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವನು.—ಕಳೆದ [illegible] ಗಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಸಾಹುಕಾರ [illegible] ಸೋದರ [illegible] ವ.ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ [illegible] ಗಳಾಗಿ [illegible] ಹೋಗಿ [illegible] ಇನ್ನೂ [illegible] ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಅದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು [illegible] ಇದೇ ಊರಿನ ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನನ [illegible] ಇವರ ಪರ್ಯವಸಾನವು ಶ್ರಾವಣ [illegible] ನಲ್ಲಿ [illegible] ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಆಯಿತು.—ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಾಟಕಗಳನ್ನು [illegible] ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದ ಕೆಲವು ಉತ್ಸಾಹಿಗಳು ಈಗ ಕೆಲವು ಮಾಸಗಳಿಂದ ನವೀನ ನಾಟಕದ [illegible] ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅನೇಕರು ಇದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಆತುರರಾಗಿರುವದರಿಂದ ನಾಟಕವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ [illegible] ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—ಗಾಳಿ ಹೆಚ್ಚು. ಆಗಾಗ ತುಂತುರು ಮಳೆ ಬರುತ್ತಲಿದೆ. ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ [illegible] ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಸರಿ. [illegible] ಕಳೆದವಾರ ಇಲ್ಲಿನ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಯಿತು. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿಂದ [illegible] ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ಮತ್ತು [illegible] ವಾಸುದೇವರಾಯರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವರು. [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನಡೆಸಲು ೧,೦೦೦ ರೂ. ಖರ್ಚುಮಾಡುವರು. [illegible] ಬೆಲೆ [illegible] ಸುಂದರವಾದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ [illegible] ಅದರ ಮೇಲುಗಡೆ [illegible] ಪಕ್ಷಿಯ ಚಿತ್ರವು, [illegible] ನಾಲ್ಕು ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಕ್ರಮದಂತೆ [illegible] ಪಟ್ಟಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಚಿತ್ರ, [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನದ ಚಿತ್ರ, [illegible] ಆಫೀಸ್ ಚಿತ್ರ, [illegible]

ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಯಂತ್ರಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಈ ಮೇರಿಗೆ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು, ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರರವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವಂತೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ನಾಕರ್, ಮೆ|| ಶ್ರೀ. ವೇದಾಂತ್ಯಯ್ಯಂಗಾರ್ಯ ಬಹು ಚನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.—ಅಲ್ಲಿನ ಪೋಸ್ಟ್ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗಕ್ಕನೆಂಬವಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೨ನೇ ತಾ|| ಬುಧವಾರ ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ರೂ. ಬಂಗಾರ ಒಡವೆಯನ್ನು ಯಾರೋ ಕಳವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಂಬ ದುಕಾನ್ದಾರ ತಿಮ್ಮೇಗೌಡನ ಅಂಗಡಿಗೆ ನೆನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಮುತ್ತುಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬವನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ನುಗ್ಗಿ, ತಾನು ಪೋಲೀಸಿನವನೆಂದೂ, ತನಗೆ ಹಣವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸೀಸೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಒಡೆದು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡನ್ನೂ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋದನಂತೆ. ಪೋಲೀಸಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.—ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೈಟರ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯರ ಕೇಸಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಘರ್ಮ್ಯಾಂಶಿಸಿನವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ನೆನ್ನೆ ಮತ್ತು ಈ ದಿನ ಸಹ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಫಲಿತಾಂಶ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಸಾಕ್ಷ್ಯವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.—ಇಲ್ಲಿನ ನೈಕಾರರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ಇವನ ತಂಗಿ, ಇವರಿಬ್ಬರ ಮದುವೆಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ದಿನ ಬಂದೊಂದುದಿನ ಬಟ್ಟೆ ಬಿಚ್ಚುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮೂರು ಮಂದಿ ಅವರ ಸಂಬಂಧಿಗಳೇ ಮೃತಪಟ್ಟರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಅದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಮದಿವೆಗಳು ನಡೆಯುವದೆಂದು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಲಗ್ನ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟವರ್ದು ಜೋಯಿಸರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಮದಿವೆಗಳಂತು ನಡದೇ ನಡೆದವು.—ಇಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಕಟ್ಟಡವು ಕಟ್ಟಿ ಪೂರೈಸಿತು. ಅದು ಈ ಟವನಿನ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು, ರಾಜಮಾರ್ಗಕ್ಕೇ ಬಹು ಅಲಂಕಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಬೇಲೂರು. ಕಡೂರ್ ಮತ್ತು ಹಾಸನ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಗಳ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೆ|| ಕೇಶವಯ್ಯನವರು ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಯಂ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯಂಗಾರ್ಯರೊಡನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಾಲಕ, ಬಾಲಿಕೆಯರುಗಳಿಂದ ಆಧಾರಣೆ ಒಂದಾತಿ ಸಂಗೀತ ವಸೂಲ್ ಮಾಡಿ, ಮ್ಯಾಜಿಕ್ ಲ್ಯಾಂಟರ್ನ್ ಮೂಲಕ ಭೂಗೋಳ, ಖಗೋಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸೀತಿಬೋಧಕಗಳಾದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.—ನಮ್ಮ ಆ ಸುಪುತ್ರರು ಗೋದಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವ ದೇವತ್ವ ಎನಿಸ ಬಲ್ಲರು, ಅವುಗಳ ಪೋಷಣೆ ನಿಷೇಧವೂ ಯಾತ್ರಾ ಗಮನ ಕಾಲದಲ್ಲಿವೆಂದು ಸೂಚಿಸುವೆನು.—ಪಟ್ಟಣದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಿದ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲು ಟಾಂ ಟಾಂ ಹೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಊರೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ ಜನರು ವಾಸಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯೊಳಗೆ ಸಿರಿದು ಬರುವ ಕಷ್ಟದ ಗೊಂದಿಯೊಬ್ಬ ಕಿರಿ ಕೊಳಗೆ ಯಾರೋ ಇಸಿಸುವವರು. ಈ ಕೆಲಸ ಅಸ್ಸಟೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರು ಮಾಡಿಸಿದರಾಗಿ ಒಂದು, ಅನುಭವಸ್ಥರು ಹೇಳಿದ ಕಡೆಗೆ ಸ್ಥಿಳಾಂತರಗೊಳಿಸಿಯೂ ಕೇಳುವರು ಸಕ್ಕ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೋಲಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ತಿಸಿ ಬಾಕಿಸಿದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವರ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಸಿದ್ಧಿಸ್ತು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಪಡುವದು.—ಅನೇಕ ವೇಳೆ ರಾಗಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸ್ಸೇರು ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಬಡವರು ಪೋಷಣೆಗೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುವರಾಗಿ ತೋರುವದು. ನಮ್ಮ ಅನುಭವಸ್ಥರು ಮಳೆ ಬರುವಂತೆ ಸುದಿನಾದ ಪ್ರಯತ್ನಪ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬುವೆನು.—ರಾತ್ರಿ ಕಡೇರ ನಡೆಸುವರೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬರೂ ಒಂದು, ಅವರಾಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮುದುಕನೆಂಬ ಸ್ವಭಾವವಾನವರೆಂಬುದರಿಂದ ಸನ್ನೇ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದನ್ ಆಫೀಸರು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ೧೦ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆ ತನಕ ಆಫೀಸ್ ಸಂಬಂಧವಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಸಾಯಂಕಾಲ ೮ ಗಂಟೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ ೧೩–೧೪ ವರೆಗೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸ್ ಜವಾಬಂದಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿರುವರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮುಂತಾದ ಸಂಸಾರ ತಾಪತ್ರಯದಿಂದ ದಣಿದು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಸ್ಥಳವು ನಿದ್ದೆಗೆಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತು ನಿದ್ದೆ ಸವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತವನ್ನು ಕೋರಿಯೋ?—ಈ ಊರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುಮಾರು ೨೦–೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಆಭರಣಗಳು ಸುಮಾರು ೪–೫ ವರುಷಗಳಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಚಕನ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿರುವದು. ಮೊಲ್ಲಂತ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೂ, ತದ್ರೀತಿ ನಡೆಸದ್ದರಿಂದ, ನಡು ಅರ್ಚಕರನ್ನು ಕೈಫಿಯತ್ ಕೇಳದ ಹಾಗೂ, ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ ವಿನು ಹೇಳಲ್ಲವೆಂದೂ ಕೇಳುವೆನು. ಇದು ಹಿಡಿದು ದ್ವಂದ್ವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಇಬ್ಬರು ಅರ್ಚಕರನ್ನು ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ನೇಮಿಸಿ, ತಿಂಗಳಿಗೊಂದಾವರ್ತಿ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುವೆನು.—ಹಾಸ್ಪತ್ರೆ ಒಳ್ಳೇ ಸತ್ಕುಲ ಪ್ರಸೂತರಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬರು ಹಿಂದಿನಿಂದ ರೂಪಾಯಿ ಕಿಸಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ವೇಶ್ಯೆಗೆ ೩೫ ರೂ. ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೋಡಿ, ಹಸೆ ಮಣೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಅರಿಶಿನ ಅಕ್ಷತೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಪುರುಷಮೃಷ್ಟಿಯು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದೆಯನ್ನು ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರು. ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನಷ್ಟೆ ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುರುಷರೇ ಮಾಡಿರುವದರಿಂದ ಪುರುಷರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದೋ?

ಸೀರಾ.—೩–೪ ದಿನಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾಗಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇವು ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ೮–೧೦ ದಿನಗಳ ನೀರು ಸಹ ಬಂತು. ಧಾರಣೆವಾಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಮಾರಾಗಿದೆ. ೧೨–೧೧ ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ, ೩೦–೩೧ ಸೇರು ರಾಗಿ ಮಾರುತ್ತೆ. ಆದಕಾರಣ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ೨–೩ ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಿಡುಬಿನ ಉಪದ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕರನ್ನು ಕೊಂದಿತು. ಈಗ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮೂರಿನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ವಿಚಾರವು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಮಲ್ದಾರ್ರು ರೆವಿನ್ಯು ದಫೇದಾರನವರಿಗೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದಾರೆ. ಆತನು ಪ್ರತಿದಿನ ಹಾಜರ್ ಗ್ರೌಂಡಾಟ ತಪ್ಪ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಜವಾನಾಯಿಸುವದಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿನ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿರುವದರಿಂದ ದಫೇದಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ್ಯೂ ಏರ್ಪಾಡು ಚನ್ನಾಗಿದೆ. ೨–೩ ಹೊಸಲಾಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಪೋಲೀಸ್ಸ್ಟೇಷಿನ ಹಿಂದಿನ ಗಲ್ಲಿಯ ಚರಂಡಿಯನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದಾಗಿ ತೋರುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಚುಮ್ಮಾ ಮಸೀದಿ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು.—ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯೊಳಗೆ ಒಂದು ಸಿಹಿನೀರು ಭಾವಿ ಇದೆ. ಅನೇಕರು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದೋಬಸ್ತುಮಾಡಿ ಶುದ್ಧಮಾಡಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕೇಡುಬರುವದು. ಭಾವಿಯ ಸುತ್ತ ಊ ಮಣ್ಣು ಗುಡ್ಡೆ ಬಾಕಿಯಿದ್ದಿರುವದರಿಂದ ವಾಕ್ರಿ ಬೆಳಗಿದ ಕೊಳಕು ನೀರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲದೆ ಭಾವಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ನೀರು ಕೆಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡಿಸ್ಯಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.—ಜನೋಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಯಖಾನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಮಲ್ದಾರ್ರು ತುಂಬಾ ಶುಕ್ರೋಪಲವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಮಾಡುವ ತೋಟಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ನಿಂತಿದೆ. [ಅಮಲ್ದಾರ್ರು ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೇಲೂರು, ಮದರಾಸ್ ಕಡೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಈ ಜನರು ದೊರಕುತ್ತಾರೆ. ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.—ಎಡಿ.]—ಅಮಲ್ದಾರ್ರು ಈಗ ಒಂದು ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಕಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಗೋಡೆ ಹಾಕಿಸಿ ಅದರಮೇಲೆ ಸುತ್ತಲೂ ಮುಳ್ಳಿನ ತಂತಿ ಹಾಕಿಸಿ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ವಸಂತಮಂಟಪವನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಹೆಂಚಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಒಂದು ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಂ ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕು ಆಟಪಾಟಗಳನ್ನು ಆಡುವದಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸವೂ ಶಾಶ್ವತವಾದದ್ದೂ ಆಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವೂ ಟವನಿಗೆ ಅಲಂಕಾರವೂ ಆಗಿರುವದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೫೦೦–೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರೊಬ್ಬರ ತಲೆಯಮೇಲೆಯೇ ಹಾಕುವದು ಧರ್ಮವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ನಾಯಕರಾದರೂ ಮೊದಲುಗಳೂ ಇನ್ನು ಬೇರೆಯವರೂ ಅವರವರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಚಂದಾ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ನಾನು ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಕೋಟೆ ಅಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರ್ರ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುತ್ತೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.—ಅಮಲ್ದಾರ್ರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲದೆ ೨–೩ ಮನೆಗಳಿರುವ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಹಾ ಹೋಗಿ ಇಳುಕೊಂಡು, ಬಗೆ ಪ್ರಸಾದವೋ ಬಿಸ್ಲೆಯಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು, ಬೇರೆ ಉಪಚಾರವು ದಾವಾಗ್ಯೂ ಬೇಡ ಇಲ್ಲ. ಆಗಾಗ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೇಮಚಿಂತನೆಯನ್ನೇ ಕೋರುತ್ತಾರೆಂದು ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆನು. ಗತಿಯಿಲ್ಲದ ಬಂಜರುಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಏನೇನು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇಟ್ಟು ಅವರ ಕ್ಷೇಮ ಚಿಂತನೆಗಾಗಿ ಪ್ರಯಾಸಪಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ ಹೀಗೆಯೇ ಕಡೇ ವರಿಗೂ ಇರುವರೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.—ಈ ಊರಿಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ತುಮಕೂರಿನಿಂದ ನಾಟಕದವರು ಒಂದು ಕಂಪೆನಿ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೋಸಮಾಡಿ ಹೋದರು. ಅವರಿದ್ದಷ್ಟು ದಿನವೂ ಕ್ಯಾರಿನವಾಗಿದ್ದ ಕಲ್ಲೇಶ ಸೋಮಣ್ಣನೆಂಬವರಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡದೆಯೂ, ಅಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ, ನುತ್ತುಕೆಲಸ ನಾನಾಯಿತ್ತದ್ದ ಮಡಿವಾಳಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡದೆಯೂ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಈ ನಾಟಕದ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೆ ಮಾನ ಬರಲಿಲ್ಲ.—ಎಕ್ಸಯಿಸ್ ಇಲಾಖೆ ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೯ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ವಸೂಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ೨೦೦–೪೦೦ ರೂ. ಬಾಕಿ ನಿಂತಿರುವದರಿಂದ ಆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹಣ ವಸೂಲಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಸದೆ ಕೂಡಲೆ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗುತ್ತೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬಡಪ ಸಂಬಳದ ಮಾರ್ಕರುಗಳ ಸಂಬಳ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕೊಡದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಹಣವನ್ನು ತಂದುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವದು ಯಾವನ್ಯಾಯವೋ? ಇದನ್ನು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಬೇಕು ಈ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಸಾರ ಮಕ್ಕಳ ಗೋಳು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗದು! ಊರಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವವರಿಲ್ಲ! ಅದಕಾರಣ ಬದುಕುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ! ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇವರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ತನವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಲ್ ಸೂಪರ್ವೈಸರು ಈ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರ ವಿಷಯ ತುಂಬಾ ವಿಚಾರಪಡುತ್ತಾರೆ. ತಾಯಿಯೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಷವಿತ್ತರೆ ಮಕ್ಕಳೇನು ಮಾಡುತ್ತವೆ?

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಕಳೆದ ೧೦೦ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದೊಳಗೆ ಮುಸ್ಸಲ್ಮಾನರು ೬೫ ಮಂದಿ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈಚೆಗೆ ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಮಳೆಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ಹಡಗುಗಳು ಬಂಡೆಗಳಿಗೆ ಬಡಿದು ಒಡೆದುಹೋದವು. ೨೦೦ ಜನರು ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಯುದ್ಧ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ೧೮ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸೈನಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಈಜಿಪ್ಟ್ (ಮಿಸುರು) ರಾಜ್ಯದ ಖೆಡೈವ್ ರಾಜರು ಈಗ ತುರ್ಕಿ ಸುಲ್ತಾನರ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಲ್ತಾನರು ಕಾನ್ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲ್ ಪಟ್ಟಣದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರ ಎಂಬ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಪಟ್ಟಣವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜಾಮಿಂಗ್ ಟೌನ್ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣಗೆ ರೈಲಿ ಗಾಡಿಯಿಂದ ಹಾರಿದ ಕಿಡಿ ಬಿದ್ದು ಪಟ್ಟಣವೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿ ಉರಿದುಹೋಯಿತೆಂದು ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ.

ಪೇಟರಂ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯು ೧೬ ವರುಷದ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪೋಲೀಸಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದಳು. ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ಆ ಹುಡುಗನು ಆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿಯನ್ನು ಚಾಕುವಿನಿಂದ ತಿವಿದು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟನು.

ಸ್ಥಳಮೇರಿಕಾ ರಾಜ್ಯದವರು ಫಿಲಿಪೈನ್ ದ್ವೀಪಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಕೋರರಾಗಿದ್ದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಿಡಿದು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಅವರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದ ಅಗ್ವಿನಾಲ್ಡೋ ಎಂಬುವನು ಸಹ ಸೆರೆಯಾಳಾಗಿದ್ದನು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಮೇರಿಕದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಜನರನ್ನು ಇಂತು ಬಂಧಿಸುವುದು ತರವಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಪೂರ್ವಭಾಗದ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವರ್ತಕರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚೆನ್ನ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವದಾಗಿ ಕೊಡುವದೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜವಾರ್ ರಾಜ್ಯದವರು ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಇವರಿಗೇನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ಆದರ ಅಂಗರಕ್ಷಕರಾಗಿ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವರು.

ಚೀನಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದೇ ಧರ್ಮ; ಹೊರಗೆ ಬಾರರು ತಿರುಗುವುದು ಅವಮಾನಕರ. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ನೋಂಗ್ ಚಾಂಗ್ ಶ್ಯಾನ್ ಎಂಬವಳು ಚೀನಾ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೊರಡದೆ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಇವಳು ವಿದ್ಯಾವಂತೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವಳು, ಯೂರೋಪ್, ಅಮೇರಿಕಾ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರುತ್ತಾಳೆ. ಚೀನಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇದುವರೆಗೆ ಹೀಗೆ ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಭಾರೀ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಮಿಸಿಸಿಪಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀಮರು ನಲವತ್ತು ಮೈಲು ದೂರದವರೆಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಎಂಬ ತಂತಿ ಕಟ್ಟಿ ಬಳಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ತಂತಿ ವರ್ತಮಾನದ ಹಾಗೆಯೇ ವಿಶೇಷವಾದದ್ದು. ಎರಡು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಕರು ಬರೆಸ್ಸರ ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ವರ್ ಅಥವಾ ೬ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ೩ ನಿಮಿಷದ ತನಕ ಯಾರೇ, ದೇಶಾಂತರದವರೊಡನೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಲೂ ಇವರ ಸಂಗತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವಾದದರಿಂದ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೬ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯರು, ರಾಜಾ ಅಸ್ವಪತಿಯವರು ದರ್ಬಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಸಾಮಂತರು, ಮಹಾರಾಜರು, ಕೌಂಟು, ಫ್ರೆಂಚ್ ಮುಂತಾದವರು, ಅಂಬಾಸಡರರು, ಮಹಾರಾಜಾ ಬ್ರಿಟಿಶ ಇಂಡಿಯಾ ಮುಂತಾದವರು, ರಾಜಾ ಸರ್ ಸಾವರ್ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರರು ಮುಂತಾದ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ದಯಮಾಡಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಭೇಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಇವರ ಸಂಗಡ ಬಹು ಆದರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

[illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಹೊಂದಿದ್ದ [illegible] ತಿಳಿಯುತ್ತೆ. [illegible] ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ಬೀಳಲಿಲ್ಲ.

[illegible] ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು [illegible] ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ [illegible] ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು [illegible] ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಯಿತು [illegible] ವರೆಗೆ [illegible] ತಿಳಿದು ಬರುತದೆ.

[illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ತಿಂಗಳು [illegible]. [illegible] ಹೊಂದಿದ [illegible] ಇಲ್ಲ.

[illegible]

[illegible] ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು.
"ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ."

[illegible] ಸ್ವಾಮಿ [illegible] ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ [illegible] ಬೆಲೆ [illegible].

ವಿಳಾಸ:—[illegible], ಮೈಸೂರು.

ಒಳ್ಳೇ ವಿಷಯಗಳು.

[illegible] 34

[illegible] ಒಂದು [illegible] (ಗಾತ-ಚೀಪನಿಗೆ ಮಾತ್ರ). [illegible] ಕೆಮ್ಮು, [illegible] ಅಣೆ ೬.

[illegible] ಒಂದು [illegible] ರೂ. [illegible] ಅಣೆ ೬.

[illegible] ಇದರಲ್ಲಿ [illegible] ವಿ. ಪಿ. [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಪಟ್ಟಿ.

ಜನೀವ ಕೈಗಡಿಯಾರ ಕ್ರಯ ೩ ರೂಪಾಯಿ
ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಸಹಿತ.

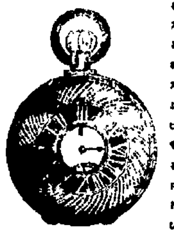

[illegible] ಕೈಗಡಿಯಾರವು [illegible] ವರುಷಗಳ [illegible] ಈ ಗಡಿಯಾರ [illegible] ಕೈಗಡಿಯಾರ [illegible] ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ.
ಬಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಯ್ಯರ್, ಅಂಡ್ ಕೋ.
[illegible] ನಂಬ್ರು, [illegible] ಮದ್ರಾಸ್.

ಹೊಸ ಭಾಗವು! [illegible]!! [illegible]!!
ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ವ್ಯಾಂಸರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು [illegible] ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಅರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಕಾಳಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಭೆಗಳು (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಅರ ನಾಯಕರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪು ತೋರುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಅಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಜೋಕಾದ ಪ್ರತಿಯೂ, ಚಿತ್ರಗಳೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ [illegible] ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!! ವಿ. ಪಿ. ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಬೆಂಗಳೂರು.

ROBINSON'S
PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್ಸನ್‌ಯವರ ಬಾರ್ಲಿ ರೊಟ್ಟಿ.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು [illegible] ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. [illegible].

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ [illegible] ಗಂಟೆ [illegible] ಸಾಧನವಾಗುವುದು.

ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಲು ಜ್ವರದಿಂದ [illegible] ಬಲಹೀನರಿಗೆ [illegible] ಪಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದಂಥ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ [illegible] ಹಿಟ್ಟು [illegible] ಕೊಳ್ಳುವಾಗ [illegible] ನೋಡಿ [illegible].

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

13-6-1902ರಿಂದ 20-6-1902ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಹಿಡಿದ ಜನ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಸತ್ತ ಜನ.	[illegible]
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	0	0	49
ಮೈಸೂರು ,,	2	1	44
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	44	29	
ಮೈಸೂರು ,,	131	85	
ಕೋಲಾರ್ ,,	12	11	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	2	1	
ತುಂಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	0	0	
ಹಾಸನ ,,	1	1	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	10	9	
ಕಡೂರ್ ,,	10	8	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	0	0	
ಜುಮ್ಲಾ	212	145	

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ [illegible] ನೇ ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಆಷಾಢ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಆಷಾಢ ಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

[illegible]

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	[illegible]
10	ಗುರು*	ಪಂಚಮಿ	9-37	[illegible]	21-2	27
11	ಶುಕ್ರ	ಷಷ್ಠಿ	8-8	[illegible]	21 30	28
12	ಶನಿವಾರ§	ಸಪ್ತಮಿ	7-50	[illegible]	23 31	29
13	ರವಿವಾರ	ಅಷ್ಟಮಿ	8-52	[illegible]	26-16	30
14	ಸೋಮ†	ನವಮಿ	10-10	ಸ್ವಾತಿ	30- 3	31
15	ಮಂಗಳ¶	ದಶಮಿ	14 38	ವಿ	35 15	1
16	ಬುಧ	ಏಕಾದಶಿ	18 52	[illegible]	11-11	2

* [illegible]. § [illegible].
† [illegible]. ¶ [illegible].

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಪದಾರ್ಥ.	ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, for the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 10/7/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

REGISTERED

ಕ್ರಯ ೧ ರು ಪ್ಪು —:o:— ಕ್ರಯ ೧ ರು ಪ್ಪು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬ ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾರೀಖು ೧೭ ನೇ ಗುರುವಾರ ಸಂಚಿಕೆ ೭

ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು.

"ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ."

ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವೈಸ್‌ರಾಯಿಗಳಾಗಿ ಆಳಿದ ಲಾರ್ಡ್ ನಾರ್ಥ್‌ಬ್ರುಕ್ ಮಹಾ ಪ್ರಭುಗಳು ಹಿಂದೂ ದೇಶಿಯರ ಉಪಯೋಗ(ಗಾರ್ಥವಾಗಿ) ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಯೇಸು ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಜನಗಳು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದ್ದಾರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಪ್ಪದೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಮರೆಯಬಾರದು. ಕ್ರಯ—ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ಜಿನೀವ ಕೈಗಡಿಯಾರ ಕ್ರಯ ೬ ರೂಪಾಯಿ

ಟಪಾಲು ಚಾರ್ಜ ಸಹಿತ

ಈ ಗಡಿಯಾರವು ಅಕ್ಸೋಡೈಸ್ಡ್ ಎಂಬ ಸ್ವಚ್ಛ ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾದದ್ದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ತುಂಬ [illegible] ದಾಳಿಗೆ [illegible] ಯೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಿಯಾದ ಕಾಲವನ್ನು ತೋರಿಸುವಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಯಥೆ [illegible] ರನ್ನು [illegible] ವಿರಾದ [illegible] ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿರುವ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದರೆ ನಾವು ಯಿದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಯಾರಾಗಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚುವ [illegible] ಒಂದು ಸೈಂಗನ್ನು, ಬಂಗಾರದ ಚೇಟಿಯನ್ನು ಸಹ ಭದ್ರವಾಗಿ [illegible] ಕಳಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಥಾಂಗಿಯನ್ನು [illegible] ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ [illegible] ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು.

ವಿಳಾಸ.

ಟಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಯ್ಯರ್, ಅಂಡ್ ಕೋ.

[illegible] ನಂ [illegible] ಮದ್ರಾಸ್.

ROBINSON'S

PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ರವರ

ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸಿ ಮಾಡಿದಾದ [illegible] ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು [illegible] ಕೆ [illegible] ಇರುವ [illegible] ಗುವದು

ಇದಕ್ಕೆ [illegible] ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ [illegible] ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಸೇರಿಸಿದರೆ [illegible] ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇದೊಂದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕವು.

13

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖ್ಯಬೋಧಿನಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರಗಳು, ಕೆಲಸದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಹ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅರ್ಜಿಗಳು, [illegible] ಒಗೆಯಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಲ್ಲದೆಯೇ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಆಸುಭವ, ಸಾಪಕೆ, [illegible], ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ, [illegible], ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು ಪತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕಗಳು, [illegible] ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅನೇಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. [illegible] ಈ ಪುಸ್ತಕವೊಂದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು, ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ. ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಸಂಘಾಗಿರಾವ್ ಕ್ರ [illegible] ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, [illegible] ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭಗವದ್‌ಗೀತೆ.

ಕನ್ನಡ ವಚನವು.

ಬಿಳಿದಾದ ದಪ್ಪ ಕಾಗದ ಭದ್ರವಾದ ಬೈಂಡು.

ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗುವ ಚಿಕ್ಕ ಆಕಾರವುಳ್ಳದ್ದು.

ಕ್ರಯ ಒಂಟೇ ಆಣೆ.

"ವಿದ್ಯಾವರ್ಧನೀ."

ಈ ನೂತನವಾದ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯು, ಈಗತಾನೇ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭೂಗೋಳ, ಖಗೋಳ, ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಮತವಿಷಯಗಳು, ನವರಸ ಭರಿತವಾದ ನೂತನ ಕಥೆಗಳು, ಸ್ವದೇಶ ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು, ಚಮತ್ಕಾರ ಗಣಿತಗಳು, ಪಂಚಾಂಗಗಣಿತವು [illegible] ಜಾತಕಗಣಿತವಿಷಯಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಬರುತ್ತಾ ಬರುವವು. ಬೇಗನೆ ಚಂದಾ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಅಥವಾ ಮೊದಲನೆ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಿಂದಾಗಲಿ ಕಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾ ಪಾವತಿಯಾಗದೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ.

ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಚಂದಾ ಟಪಾಲು ಹಾಸಲು ಸೇರಿದು. ೨—೦—೦

ವಿದ್ಯಾವರ್ಧನೀ ಆಫೀಸು } ಶೇಗಿ ಮಠದ ಬ್ರ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಾಂತಿ

ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಬಳ್ಳಾರಿ } ಹೊಳೆಬಸವ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಎಡಿಟರ್.

ಹೋ ಮೋ ಸಿ ಯಾ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಪುನಾ, ಅರಮನೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ ಕೋರ್ಟು, ಕಛೇರಿ, ಮುಂತಾದ [illegible] ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧಿ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲವೆಂಬುವದು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೀವದಾತೆಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ತಾಗಿ [illegible] ಔಷಧ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು [illegible] ಗಳು [illegible] ಅವರ ಗೆಳೆಯರು, [illegible] ಕಂಡರೆ ಇದನ್ನು [illegible] ಗುವದು.

ಈ ತೈಲವು [illegible], ಸೊಂಟನೋವು, [illegible], ಗಾಯಗಳು, [illegible], ಮುಖ [illegible] ಗೆಡ್ಡೆಗಳು, [illegible], ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, [illegible] ಮತ್ತು ಚೇಳು ಕಡಿದದ್ದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವದು [illegible] ಕಟ್ಟಿ ಗಾಯ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ [illegible] ಬುಲಗಿದರೆ [illegible] ಹತ್ತಿರ [illegible]

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಬುಡ್ಡಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ೨ ರೂ. ೨—೮ [illegible] ಒಂದೇ ಸಲ ೧೭ ಬುಡ್ಡಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ [illegible]

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಯಂಬ್ರೊಕೇಷನ್.

ಈ ತೈಲವು [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು [illegible] ಇದನ್ನು [illegible] ಇದರಲ್ಲಿ [illegible] ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ [illegible] ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಹೊಸಬಾಗವಿರುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು [illegible] ಬಹು ಬೇಗನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. [illegible] ೧ ರೂ. [illegible] ಕಳುಹಿಸುವದು. ೧೨ ಬುಡ್ಡಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಶಾಪುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೂ [illegible] ಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

ವಿಳಾಸ:—ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಕಂಪೆನಿ, ೩೭ [illegible] ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮದ್ರಾಸ್.

ಜ್ವ ರ ಹ ರಿ.

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳೀಜ್ವರ, ಮೂರೇಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಜ್ವರಹರಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ [illegible] ಮನುಷ್ಯರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ [illegible] ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. [illegible] ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ [illegible] ಯಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ [illegible], ೧ ರೂ. [illegible] ರೂ., [illegible] ರೂ. ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ [illegible] ಮಾಫಿ [illegible]

ಓ ಮು ಂ ಕ ರ್ಪೂ ರ.

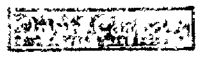

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳೆಯುವದು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ಸಣ್ಣಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಮುಂತಾದ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯೌಷಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಅಷ್ಟೇ [illegible] ಗುಣಕೊಡುವದು. ಇದು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಾಗುವ [illegible] ಅನುವಾಗ್ಯೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. [illegible] ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧ [illegible] ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು.

[illegible] ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ [illegible] ಒಮಂ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು [illegible] ಅವರ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ [illegible] ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಿಷ್ಠರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂತ ಬರೆದಿದಾರೆ.

ಈ ಶಾಲ್ತ್ರಿ ಔಷಧಗಳೂ ಊರೂರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ, ಔಷಧ ಶಾಪುಗಳಲ್ಲೂ, ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯ:—[illegible] ಔಷಧಗಳ ಕಂಪೆನಿ

[illegible] [illegible] ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮದ್ರಾಸ್

ನೋಟೀಸ್.

2

ಮಂಡ್ಯದ ತಾಲ್ಲೋಕ್ ಕಸಬಾ ಪ್ಯಾಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗಾಣಿಗರ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದ ಮಗ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಸಾಧನಿಯಾದ ಹೊನ್ನಮ್ಮನೆಂಬವಳು ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತಳಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ನನಗೆ ದ್ವೇಷಿಗಳಾದ ಜನಗಳು ಅವಳಿಗೆ ದುರ್ಬೋಧನೆ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂಡ್ಯದ ಪ್ಯಾಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಡಿ ಮನೆಯನ್ನು ಆಕೆಯಿಂದ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವದಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಸದರಿ ಮನೆಯನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಅನುಮತಿಯು ಇಲ್ಲದೆ ಹೊನ್ನಮ್ಮನಿಂದ ಕ್ರಯ, ಭೋಗ್ಯ, ಆಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಯಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದೇ ಆದರೆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ನಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಈದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನ ರುಜು.

MELLIN'S FOOD.
ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

17

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಜೀವನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮೆದುಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಶಾರೀರಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ಹವೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವದೊಂದು ಅಲ್ಲದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹಾಲ ಹಾಕಿ ಕಲಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಂಬಿಕಗೆ ಅರ್ಹವಾದುದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ದಿನಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಶರೀರ ದೇಹದ ಪೋಷಣೆಯಾಗುತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಸಿಡುಬು ಹಾಕಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಕಾರವಾದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಒಗ್ಗುವದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವದೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ, ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಪೋಷಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಷಾಪುಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು :—

ಏಡನ್ :—ಮೆ|| ಕಾವಸಿ ದಿನ್ಶಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.
ಬೊಂಬಾಯಿ :—ಮೆ|| ಲೇಡಂ ಆರ್ಕರೈಟ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕಲ್ಕತ್ತಾ :—ಮೆ|| ಮೆಕ್ಕೆನ್ಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕೋಲಕನಾಥ :—ಮೆ|| ಹಾಲಾ ವಿನ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕರಾಚಿ :—ಮೆ|| ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ.
ಮದ್ರಾಸು :—ಮೆ|| ಪಿಲ್ಕ್ಸ ಕಂಪೆನಿ.
ರಂಗೂನ್ :—ಲೇಡಂ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ನಗಗಳ ಹರಾಜು ನೋಟೀಸ್.

ಸಮಸ್ತ ಜನರಿಗೂ ಮೈಸೂರು ದೊಡ್ಡಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದ ಚಂದ್ರಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿಯು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—ಮೈಸೂರು ದೇವರಾಜ ಮೊಹಲ್ಲಾದಲ್ಲಿರುವ ಮೊಸರಿನ ಬೋರಣ್ಣನಿಂದ ನನಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೋಬಲಗಿಗೋಸ್ಕರ ಅವರ ಬಾಬು ಚಿನ್ನದ ನಗಗಳನ್ನು ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಜುಲೈ ತಾ|| ೨೦ ನೇ ಭಾನುವಾರದ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ಮೈಸೂರು ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪುಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟವುಳ್ಳವರು ಚಡಾವಣೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಚಂದ್ರಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!
ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್ ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ :—(೧) ಬೋಅರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಘರ್ಷಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಲಹೆಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಅರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ಸಾಜೋರಾದ ಪ್ರತಿಗೂ, ಬೈಂಡಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ಸಾವಿರ್ಕಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಕಳಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಕ್ಯಾಷಿಯರ್, ಉದಯ ಬಿ ಆಫೀಸು ಮೈಸೂರು. — ಅಥವಾ — ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಬಿಬನ್ ಟಂಕಿಸಾಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಹಳ್ಳೀ ಔಷಧಗಳು.

35

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಧಾಂಜನವು.—ಹೊಸದಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಂಗೇರಿಸಿಕೆ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಬರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಸೀಸೆಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ್ ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೩.

ಮಾಯೂರ ತೈಲ.—(ಗಾಯ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ) ಇದನು ಹಚ್ಚಿದರೆ ಶೀತ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದಾಗುವ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ಮ ಇತರ ವಾತಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಕೂಡ ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ಛನೆ ಗಂಟು.—ಇದರ ಸೇವನದಲೇ ಏನೊಂದು ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಒದ್ದ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕಡು ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. ೨—೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣದಮುಲಾಮು.—೩ ದಿನಾ ೩ ಸರ್ತಿ ಹಚ್ಚುವದರೊಳಗೆ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣಗುಣ ಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬವರೆಗ ೫ ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

:0:

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾ|| ೧೬ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಲಂಕಾರಗಳು.

ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವವು ನಡೆಯುವದಷ್ಟೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ವೈಸ್ರಾಯಿಗಳಾದ ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದ ಅಧಿಕ ವೈಭವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕ ಆ ಶುಭ ಕಾರ್ಯವು ಯಥಾ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ನೆರವೇರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಾತುರದಿಂದ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಯಾಸಪಡುತ್ತಿರುವದು ಸಕಲ ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವೇ. ಆ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಲಕ್ಷ್ಯ ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ವೈಸ್ರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ವನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳೇ. ಈಗ ಪಾರ್ಕೆಂಬದಾಗಿ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಾಳುಬಿದ್ದಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲಾದರೋ ನಿತ್ಯವೂ ವಿರಾಮವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಓಂಡಿವಾಳರ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಗಳೂ ಹೊಸ ಕಾಲುದಾರಿಗಳೂ ಹಾಕಿರುವದಲ್ಲದೆ ಪೂದೋಟಗಳೂ ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟೆಯ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾಗವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಗೂ ಈಗ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೂ ನೋಡಿದಂಥವರು— ಇದೇನು ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮಾಯಾ ವನವೋ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಡೆದಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯು ಡಿ. ಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಿ. ಈಶ್ವರನವರನ್ನೂ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಿ. ಕಾರ್ಡಮೋನ್ ರವರನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟಾದ ಮಿ|| ಕ್ರಾಮ್ಮನ್ ರವರನ್ನೂ ನಾವು ಹೃದಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶ್ಲಾಘಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಇಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿರುವಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಉದ್ಯಾನವನದ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನು ಎರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಯಲಾರದಲ್ಲಾ ಎಂದು ವಿಷಾದಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಣವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗುವದು. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದರ್ಬಾರಿನವರು ಮೊದಲೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಈಗ ಅವಸರವಾಗಿ ಮಾಡಿಸುವ ಕೆಲಸದಿಂದ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವು ವ್ಯಯವಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹು ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಡೆಸಿರುವ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುವದು ಆವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಟೌನ್‌ಹಾಲಿನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಜಾಗದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚಿಲ್ಲರೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಮನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ನೆಲಸಮ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಛತ್ರಿ ನರಸಪ್ಪನವರ ಸತ್ರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಮಿಷನ್ ಚಾಪೆಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ವರೆಗೂ ಇದ್ದ ಮನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೆಲಸಮ ಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೂದೋಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಪ್ರಾಯವಾಗಿಯೂ ಘನತೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ರಂಗಾಚಾರ್ಲು ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಹಾಲ್ ಕಟ್ಟಣದ ಸುತ್ತಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸುಂದರವಾದ ಹೂದೋಟಗಳುಂಟಾಗಿರುವದು ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಇದರೊಡನೆ ಆ ಕಟ್ಟಣಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ನಿವಸಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಧಾರೆಯೂ ಉದ್ಯಾನವನವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದು ಬಹು ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಸುಂದರವಾದಂಥ ವಿಸ್ತಾರವಾದಂಥ ಅರಮನೆಯು ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೋಟೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಅಂಥಾ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಈ ಕರ್ಜನ್ ವನವು ಒಂದು ರಮ್ಯವಾದ ಅಲಂಕಾರವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಷ್ಟು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವದು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಒಬೇಲಿಸ್ಕ ವನದ ಹೆದ್ದಾರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ನೆಟ್ಟಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಟ್ಟೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅದರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಗಳ ಸಂಚಾರಕ್ಕೂ ಜನರು ತಿರುಗಾಡುವದಕ್ಕೂ ಹಾದಿಯಷ್ಟು ಅಗಲವಿಲ್ಲದೆ ಬಹು ಇಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮಾರ್ಗದವರು ಸರಕಾರದವರ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕೊರತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳಲ್ಲ.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಇಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ಬರೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ವಿಷಾದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಟ್ಟಿಗೆ ಗೂಡಿನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಜೆಂಬ್ರೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಹೊಸ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಏನು ಹೇಳೋಣ! ಬಹು ಬಡವರಾದ ಜನಗಳು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಮನೆಗಳ ಮುಂದುಗಡೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಾಗಿ ತೋರುವ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿರುವರು. ಈ ಒಳ್ಳೇ ಗೋಡೆಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗವೇನು ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆ ಮನೆಗಳ ವಾರಸ್ಥರಾದ ಒಡೆಯರುಗಳು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚಿಸುವದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ! ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳಿರಲಾರರು. ಈ ಬಡಜನರುಗಳು ಪಟ್ಟಣದ ಮುಖಭಾಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ! ಈಗ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂತೂ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮನೆಯಿರುವಂತೆಯೇ ಗೋಡೆ ಇರುವದು ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಧಾ

ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಿಲ್ಲೇ ಗೋಡೆಗಳ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಜನಗಳ ಗುಣವರ್ಧನೆಯು ಬಹು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆದೀತು!! [illegible] ದ ಜೀವದ ಭಿಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ [illegible] ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನಾಗು [illegible] ಅಸ್ತನವಿದೆಯೋ? ನಾವು ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಕು ಮನೆಗಳ ಮುಂದುಗಡೆ [illegible] ದರಿದ್ರ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕುಗಳ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ತಡೆಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗೋಡೆಯು ಹಿಂದೆ ಹೊಸದಾಗಿಯೂ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹೀಗೇ? ಈ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible] ಅವರು ದುರ್ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಗೋಡೆಗಳು ಮನೆಗಳಿಗಾಗುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಏನೇನೂ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. [illegible]

[illegible]

ಬಳವೇಕದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿನ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸ್ಕೂಲಿನ [illegible] ರಾಜಧಾನಿಯ [illegible]

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ಶನಿವಾರ [illegible] ರಾಜಧಾನಿಗೆ [illegible]

ಭಾನುವಾರ [illegible] ದಯಮಾಡಿ [illegible] ವನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿದರು.

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ [illegible] ನೋಡಿಕೊಂಡು, ನಾಳೆ ಬೆಂಗ್ಳೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸುವರೆಂದಿದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ದಿವಾನರವರು [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ನೆ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು [illegible] ದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಭಾರೀ ಗಾರ್ಡನ್ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು [illegible] ಮೈಸೂರಿನ [illegible] ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸರದಾರರನ್ನು [illegible] ತಿಳಿದು ಬರುತದೆ.

[illegible] ಗೆಜೆಟಿಯರ್ ಎಂಬ ಚರಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವ ಚಾರಿತ್ರವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಸೇರಿಸುವರು. ಇದನ್ನು ಮಿ|| ರೈಸ್ ಸಾಹೇಬರು ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ೧,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೆಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹುಕುಂ ಆಗಿದೆ.

[illegible] ತಾಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಎಂಬ ಭಾರೀ ಕೆರೆ [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible] ಮೈಸೂರು [illegible]

ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ [illegible]

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible]

[illegible]

ಮೈಸೂರಿನ [illegible]

[illegible] ಅವರು ತಮ್ಮ ಹುಕುಂ [illegible] ಮಾಡಿಯು ಬೇರೆ [illegible] ಕೊಡುವರು.

[illegible] ತಾಲೂಕು [illegible]

ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ [illegible]

[illegible]

"ಸುವಾಸಿನಿ" ಎಂಬ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಗುಣವಂತರಾಗುವದು ಹ್ಯಾಗೆ?

ಕಳೆದ ವಾರ ಗುಣನಿಧಿಯೂ, ಗುಣವಂತರಾಗಬೇಕೆಂದಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಮಾತ್ರವೂ ಆಗುವ ಯೋಗ್ಯತಾವಿಷಯ ಗುಣ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿದೆವಷ್ಟೆ. ಈ ವಾರ ಗುಣವಂತರಾಗುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಅದರ ಮಾರ್ಗವೇನು? ಎಂಬುವದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸುವೆವು.

ಸಾಗುವದನ್ನು ಇಂಥಾದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ಕಷ್ಟವೇ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡರೂ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೆಂಬುವದು ಸಕಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಮಾತಷ್ಟೆ. ಈ ಕಷ್ಟವು ಸತ್ಯಸ್ವಭಾವಿಕವಾದದ್ದಾಗಿರುವದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲ. ಇತರರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ಕಷ್ಟವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಪಠಿಸುವವನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಬಲವನ್ನು ಕೇಳಿಬಂದ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಕಂಡು ಅವನನ್ನು ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಹೀನಯಿಸಿ ಅವಮಾನಪಡಿಸಿದರೆ ಅವನು ಬಹಳ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಟ್ಟತನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ತಾನು ಕೆಟ್ಟವನೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರಗೊಡಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ನನ್ನ ಮಾನವಂತೂ ಹೋಯಿತು! ಕೆಟ್ಟವನಂತೂ ಆಯಿತು! ಇನ್ನು ಯೋಗ್ಯನನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವರಂತೂ ಇಲ್ಲ! ಇದ್ದ ಸ್ವಭಾವ ಪೂರಾ ಕೆಟ್ಟವನೆನಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವದೇ ಸರ್ವತಿಯೆಂದು ಅವನು ಯೋಚಿಸುವನು. ಆದರೆ ನೀವು ಅವನಿಗೆ—ಅಪ್ಪಾ, ಆತನಿಗೆ ಹೋದ ಮಾನವು ಆಗೆ ತಿರುಗಿದರೂ ಬಾರದು ಎಂಬುವ ಮಾತು ಖಂಡು ಸತ್ಯವು, ಹೌದೇ; ಆದರೂ ನೀನು ನಿರಾತಂಕವಂತನಾಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟದರ ಒಂದು ಬಂದುದಿಲ್ಲವೆಂಬುವದನ್ನರಿಯೆಯಾ? ಕೆಟ್ಟವನೊಬ್ಬ ಒಂದು ಹೊತ್ತು, ಅಸ್ತವೆನಿಸಿ ಬಳಿ ಉರುಳಿತು ಎಂಬ ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ಬಿಡು ತೊಡೆದುಬಿಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಆಗುವದಾದ್ದು ಆಯಿತು ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವರೇ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಅಂಥ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿರಬೇಕೈದೆ; ವಿಶೇಷ: ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಮುಂದೆ ಯೋಗ್ಯರ ಸಹವಾಸವನ್ನು ಯೋಗ್ಯನಾಗು ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾದ ನನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯವುಟ್ಟಿ ಸಜ್ಜನನಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಕನಾಗಿ ಸಜ್ಜನನಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಕೆಟ್ಟ ಗುಣವುಳ್ಳವನನ್ನು ಧೈರ್ಯಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಫಲ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡದೆ ಅವನನ್ನು ಹೀನಯಿಸುವನ್ನಾಗಲಿ ಅವಮಾನಪಡಿಸುವದರಿಂದಾಗಲಿ ಬಯ್ಯುವದರಿಂದಾಗಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯವಾಡಿಸುವದರಿಂದ ನಷ್ಟವೇ ಹೊರತು ಲಾಭವಿಲ್ಲ. ಗುಣವಂತರಾಗುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸದುತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಕೇಳ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ತಾಯಿಯಾದವಳು ಒಂದು ದಿನ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೋಗುವಾಗ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದು—ಅಪ್ಪಾ ಮಗನೇ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಕೆ! ನಿನ್ನ ಕೈ ಸುಮ್ಮನಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇಗೋ ನೋಡಿಯಾ, ಈ ಗಡಿಯಾರ. ಇದನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡ. ಇದು ಸಕ್ಕಬೋದ ನಿನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನು ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಕೊಟ್ಟದ್ದು. ಭದ್ರ, ಭದ್ರ, ಬೇಗ ಬರುತ್ತೇನೆ ಅನ್ನುವಳಿಗೂ ಕ್ರೀಡಾ... ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೃತ್ಯಗಳು ಸುಮ್ಮನಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುವದು ನಿಜವೇ. ಆವನೂ ಅವನಿಗೆ ತಾಯಿಯು ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಒಡೆದು ತಾನೆ ಆಳಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಅವನಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅಷ್ಟು ದುಷ್ಟ ಹುಡುಗನಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಕೃತಾಂತವೂ ಸಹನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಆದು ಅವನ ಸ್ವಭಾವ. ಆದ ಕಾರಣ ಅವನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಓಡ್ಯಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಗೋಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿದ ಮೊಳೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿರು ಇರುವಲ್ಲಿ ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ಹುಡುಗನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಏನು ಮಾಡಿದರೆ ತಾನೇ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ದುಃಖವು ತೀರುವದು? ತಾಯಿ ಬಂದರೆ ಹೊಡೆಯುವಳೆಂಬ ಭಯವಂತೂ ಅವನಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವನ ತಾಯಿಯು ಅನ್ನ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವಳಲ್ಲ. ಆಕೆಯು ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವಳು. ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಥೆ ನನ್ನ ಪರಿಹರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹುಡುಗನು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು? ಕಾಯಿಸುತ್ತಾ ನೋಟಿನಿಸ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ದುಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಸಿದರೆ ೧೦—೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುವವು. ಈ ಹಣದಿಂದ ಒಡೆದುಹೋದ ಗಡಿಯಾರದಂಥ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಂಥ ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ತಂದರೂ ಒಡೆದುಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವದೇ? ತಾಯಿಯ ಮನಸ್ಸು ಸಮಾಧಾನವಾದೀತೆ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂಥ ಗಡಿಯಾರವನ್ನೇ ತಂದಾಗ್ಯೂ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನು ಕೈಯಾರೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇದಾಯಿತೇ? ತಾಯಿಯು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಳೇ? ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯೋ, ಹುಡುಗನೇ! ತಾಯಿಯು ನೋಡುಕೊಳ್ಳುವದನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ನೋಡಲಿ, ನನ್ನ ಕೈಯು ಕ್ರಮದ ದುಷ್ಟಸ್ಥಲೆಲ್ಲಾ ಕೆಡುಕ್ಕೊಳ್ಳುವದೂ ತಾಯಿಯು ದುಃಖಿತ್ಸಳ ಆತಳ್ಳಾ. ಮಾಡುವ ತನ್ನಲ್ಲ ಇನ್ನೇನು? ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪದು. ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳ ತಾಯಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸಬಹುದೇ? ಏನು ಮಾಡಲಿ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವು ತೋರುತ್ತೆ: ಅದನ್ನೇ ಹಿಡಿಯುವೆನು. ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದ ತಪ್ಪನ್ನು ತಾಯಿಗೆ ತಿಳಿಸುವೆನು. ಆಕೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗಾದುದನ್ನು ಕೇಳುವೆನು. ಆಗ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ, ಶಿಕ್ಷೆ ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವಳು. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು [illegible] ನೋಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು [illegible]

ತನ್ನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಿಳಿಸುವನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತೇ? ಇಲ್ಲ. ಯಾಕೆ? ತಾಯಿಯು ಬಾಯಿಂದ—"ಕ್ಷಮಿಸಿದೆನಪ್ಪಾ ಮಗನೇ; ನೀನು ಮಾಡಿದನ್ನನಂತೂ ಮರೆಸಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನದಿದ್ದು, ಆದರೂ ನಿನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ತಿಳಿದೆನು. ಕ್ಷಮಿಸಿದೆನು, ಸಮಾಧಾನವಾಗು, ಹೋಗು" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅಪರಾಧಿಯಾದ ಮಗನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವದೇ! ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕೆಟ್ಟದೊಂದು ಗುಣವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಂಡವನು ಪುನಃ ಗುಣಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷಮಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಲ್ಲದೆ ಆಗದು. ಗುಣಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ಪ್ರಥಮತಃ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿದೇ.

ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಿತ್ಯಜೀವಾರ್ಥವು ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನು ಉತ್ತಮನಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದುಕೊಳ್ಳುವದೇ ಉಪಾಯ. ಅತ್ಯಂತ ರುಚಿಕರವಾದ ಪದಾರ್ಥವು ಮುಂದಿರುವಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಹಸಿವು ಆರಿಹೋಗದು. ಹಸಿವು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲ. ಎನ್ನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುವವನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಗುರುಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಪಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾತನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ನಂಬಬೇಕು. ಭಗವಂತನು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ತಂದೆಯಾದ ಕಾರಣ ಪಾಪಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಹೊಂದುವೆನು ಎಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವಭಾವ ಗುಣಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಸುಗುಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸು ಎಂದು ಸುಪವಾದ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕಗಳ ದ್ವಾರಾ ಸುನೀತಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು.

ಆದರೆ ನೀತಿವಂತನಾದ ಭಗವಂತನು ಪಾಪಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಹುಟ್ಟುವದು. ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯಾದ ನೀತಿಗೆ ಭಂಗವಾಗದಂತೆ ತಿಳಿಯುವ ಮೇರೆ ಸತ್ಯದಾತ ನರನಾದ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಬಲಿದಾನವನ್ನು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗವು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಟ್ಟು ಪೋದ ಗುಣವು ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲ. ಸುಗುಣಿಯಾಗಿ ತೀರುವದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಹ ಅವ ಘನವಾದುದೇ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವಿಚಾರಣೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ವೈಸರಾಯಿ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚಾರಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ; ಆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಕ್ರಮಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬೀ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಿ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಂದಾಯಿತರು ಹಿಂದೆ ಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಳುವ ಮಾತುಗಳ ವಿಷಯಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:—

(೧) ಈಗಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಏರ್ಪಾಡು, ಅವರನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ, ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅವರ ಸಂಬಳ, ಈ ಬಾಬುಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿವೆಯೋ? ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದುಹಿಡಿದು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಪ್ರಜಾ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಭಂಗ ಬಾರದಂತೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಅಗಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಕೇ? ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲೂ ಯಾವ ತರದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು?

(೨) ಕಳವು ಮುಂತಾದ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಈಗಿರುವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವವೇ? ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇನ್ನಾವ ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದು? ಇದಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪೊಲೀಸಿನವರೂ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವರೆಯೋ? ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಉದ್ದೇಶವು ನೆರವೇರುವಂತೆ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು?

(೩) ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಯವರು ತಕ್ಕೀರುಗಳ ಪಕ್ಷೀ ತರದ ಮಾಡುವದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವದೇ? ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು? ಇಲ್ಲವೇ ತಕ್ಕೀರುಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಡುವದು ಅವಶ್ಯವೇ?

(೪) ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳು, ಡೈರಿಗಳು, ಬಾಬುಗಳು, ಇವೆಲ್ಲಾ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರತಕ್ಕವೆಯೋ? ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗಗಳೇನು?

(೫) ಪೊಲೀಸಿನವರು ತಕ್ಕೀರು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಬಂಡರು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನರು ಹಿಂದಿನ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಮೊದಲು ಗೊಂಡು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೋ? ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವಂತೆ ಅನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು?

(೬) ಈಗಿನ ರೈಲ್ವೆ ಪೊಲೀಸು, ಅದರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಅದರ ಕಾರ್ಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿರುವದೇ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು?

(೭) ರಾಜಾ ಆಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶೀಯರು (ನೇಟಿವ್ ಜನರು) ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಲು ಅನುಕೂಲವಿರುವದೇ? ಯೋಗ್ಯರಾದವರು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರಲು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಸಂಬಳ ಮೊದಲಾದದ್ದು ಸಾಕೇ? ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ?

(೮) ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ ದುಷ್ಟರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ? ಪ್ರಜಾ ಸಮ್ಮತಿಯೂ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವಿರತಕ್ಕದ್ದು? ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು!

ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮುಂದಿನಂತೆ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವರು. ಈ ಕಮಿಟಿಗೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರಾದ ಮಿ|| ಫ್ರೇಜರ್ ಎಂಬವರು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿಯೂ, ಮಿ|| ಜಸ್ಟಿಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಇವರು ಬೆಂಗಾಲು ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜಿಯವರು), ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರು, ಮಿ|| ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಘವ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಇವರು ಬರೋಡಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಮದರಾಸ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖಾ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ), ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಾಹೇಬರು (ಇವರು ಹಿಂದಿನ ಸಭಾಸದರು, ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿ) ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜಾ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಮಿ|| ಕಾಲ್ವಿನ್, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಮಿ|| ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಎಂಬೀ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿಯೂ, ಮದರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಮಿ|| ಸ್ಟಾರ್‌ರವರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿಯೂ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಿಚಾರಣೆಯು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಪತ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಜಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವದರಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಮಯ. ಜನರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿ ತಿಳಿಸುವದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಅಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ರಾಜಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಪೊಲೀಸ್ ಏರ್ಪಾಡು ಹ್ಯಾಗಿದೆ? ಜನರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಅದರ ಸುಧಾರಣೆಯ ಯಾವ ತರದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು? ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಕನ್ಯಾಪೇಕ್ಷೆ.

ಅಯ್ಯಾ,

ನಾನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯನು. ನನಗೆ ಎರಡನೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ದೇವರ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ಯಾ ೧೦—೧೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ್ನ ಸರಿ; ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವವಳಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿ ಯಾರಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಇದ್ದರೆ ವಾಚಕರಾಗಲಿ ಪೋಷಕರಾಗಲಿ ಅವರ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಸುವದು. ಅವರಿಂದಲೇ ಬರತಕ್ಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಯಸ್ಸು ಮುಂತಾದ ವಿವರ ಮತ್ತು ಸಂಗತಿ ಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು; ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದವರ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಕನ್ಯಾರ್ಥಿ.

ಜಂಗಲ್ ಪಾಳ್ಯದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೊಲೆ ವಿಚಾರ.

ಅಯ್ಯಾ,

ತಲಕಾಡಿನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಸಬಾ ಹೋಬಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಂಗಲ್ ಪಾಳ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂಬುವಳು ವ್ಯಥೆ ಇದ್ದಳು. ಇವಳಿಗೆ ೧೦|| ವರುಷದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗು, ೩ ವರುಷದ ಗಂಡು ಮಗು, ೬ ವರುಷದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗು. ಆ ಮಗುವಿನ ಗಂಡ ಸತ್ತು ಹೋಗಿ ಇವಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಲಿ ನಾಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಈಗ ಸುಮಾರು ೩ ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ತಲಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಂಬುವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸವು ಹೊರಟದ್ದು ಕೈಗೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಕೆಲಸದ ಗಂಗೆ, ಇವಳ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗು ಇಟ್ಟು, ಮುಂದೆ ಇವಳನ್ನು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಸ್ವಾಧೀನ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದಿನವೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರನ್ನಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಂದಿಕೆ ಹೊಡೆಯುವರು, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಗಾಯ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಕೆಟ್ಟು ನಾನು ಕಳವುಮಾಡಿದೆನೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸಾಕ್ಷಿ ಇಲ್ಲದೇ ಅನುಮಾನ ತೋರಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ [illegible]

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

[illegible]

ಸಾಗರದ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರ್ ಮೆ|| ಎಸ್. [illegible] ರ್ರಿಗೆ ೧೫ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. [illegible] ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಛಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗಿದ್ದು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರ್ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಮಲ್ದಾರ್ [illegible] ವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕಡೂರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡಿಪ್ಟಿ ಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸ್ ರವಿನ್ಯೂ ಹೆಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರ್ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತು ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ [illegible] ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು.

ಮೈಸೂರು ರವಿನ್ಯೂ ಸರ್ವೆ ಅ|| ಸೂಪರಿಂಟೆಂ ಮೆ|| [illegible] ನಾಯಕ್ ಅವರಿಗೆ ೨ ತಿಂಗಳು ೬ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಜಾ ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಡಿಪ್ಟಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷ್ನರ್ (ಅ|| ಟ್ರೆಜರಿ) [illegible] ಯವರನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು [illegible]

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ ಸಬ್ ಅ|| ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೆ|| ಬಿ. [illegible] ರಿಗೆ ೧೫ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಕಳೆದ ನವೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮೂರು [illegible] ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜಾ ರದ್ದುಮಾಡಿದೆ

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು

[illegible]

[illegible]

ಮಂಡ್ಯ.—[illegible]

[illegible]

ಹಾಸನ. [illegible]

[illegible]

ಮದ್ದೂರು. [illegible]

[illegible]

ದಾವಣಗೆರೆ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ.— [illegible]

[illegible]

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

ರಷ್ಯಾದೇಶದ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಆಗೋ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

[illegible]

"[illegible]" [illegible] ಕ್ರಯ ೧—೮—೦

[illegible] ಕ್ರಯ ೨—೦—೦

[illegible] ೨—೦—೦

[illegible]

[illegible] ೧—೧೨—೦, [illegible] ೦—೬—೦.

[illegible]

[illegible] ೦—೮—೦

[illegible]

[illegible] ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು.

ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ.

ಈ ಸಂತೋಷೋತ್ಸವದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ "ಮಹಿಳಾಸಖೀ" ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರು

ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ ತಸ್ವೀರುಗಳನ್ನು

ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ,

ಮತ್ತು ಯುವರಾಜರವರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್‌ರವರು, ದಿವಾನ್ ಮೆ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು, ಮಹಾರಾಣಿ ರೀಜಂಟರವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕರ್ನಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್‌ರವರು, ಮಹಾರಾಜರವರ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ ಮ್ಯ॥ ಫ್ರೇಸರ್‌ರವರು—ಈ ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರುಗಳ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ

ರಾಜಧಾನಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳೂ

ಖಾಸ್ ಬಂಗಲೆಯ ಕಮಾನು, ಅರಮನೆ ಕಛೇರಿಗಳು, ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳು ಸ್ನಾನಮಾಡುವದು, ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ, ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮಾಧಿ, ಮೊದಲಿದ್ದ ಅರಮನೆ ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ದಸರಾ ದರ್ಬಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ—ಇವುಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳೂ ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ: ೮ ಆಣೆ.

ಮಹಾರಾಜರ ತಸ್ವೀರಿಗೆ ಮಾತ್ರ: ೨ ಆಣೆ.

"ಮಹಿಳಾಸಖೀ" [illegible] ಪತ್ರ ಸಂಘದಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತೆ

[illegible] ಚಂದಾಕಟ್ಟಿ ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವನ್ನು

ನಾಲ್ಕೇ ಆಣೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರು ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ೧೦ ಆಣೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನೂ ಒಂದು ವರುಷದವರೆಗೆ ಮಹಿಳಾಸಖಿಯನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಹುದು.

"ಮಹಿಳಾಸಖೀ" ಆಫೀಸಿನಿಂದಲೇ ಬಿಡಿಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಮಹಿಳಾಸಖಿಯ ೧ ವರುಷದ ಚಂದಾ [illegible], ಅದರ ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ೩ ಆಣೆ, ಚಿತ್ರಗಳ ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ ೪ ಆಣೆ, ಇದನ್ನು ಭಾಂಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ೧ ಆಣೆ ಅಂತೂ ೧೪ ಆಣೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮಹಿಳಾಸಖಿ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಸೌಲಭ್ಯವು ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರಿಗೇ ಹೊರತು ಹಾಲಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗಾಗಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗಾಗಲಿ ದೊರಕಲಾರದು.

ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗತಕ್ಕವರಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಡುವೆವು. ಆ ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದು ಹೋದ ಮೇಲೆ [illegible] ಯಾರಿಗೂ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ.

ಈ ತಸ್ವೀರುಗಳೂ ನಕ್ಷೆಗಳೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರತಕ್ಕವು, ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಕಾಗದ, [illegible] ಅದರ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಕೆಂಪು ಶಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು [illegible] ಚಿತ್ರಗಾರರು [illegible] ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲಾ ಆತುರವಾಗಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಕಾರ ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವರವರ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ [illegible] ದಾಖಲ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ, ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು [illegible], ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೂ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು.

೧೦ ನೇ ಜೂಲೈ ೧೯೦೨,
ಮೈಸೂರು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
"ಮಹಿಳಾಸಖೀ" ಆಫೀಸ್.

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ವಿಳಾಸದಾರರಿಗೂ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವಿಸ್ಲಿಯನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.	ಅಥವಾ	[illegible] ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ "ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ" [illegible] ಕೊಡಬಹುದು.

ಮೈಸೂರು [illegible]

[illegible]

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಹೊಸ ಕೇ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಮರಣ.	[illegible]
ಬೆಂಗಳೂರು [illegible]	0	0	37
ಮೈಸೂರು ,,	[illegible]	[illegible]	46
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	41	23	
ಮೈಸೂರು ,,	180	84	
[illegible] ,,	10	[illegible]	
,, [illegible]	5	0	
[illegible] ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	[illegible]	[illegible]	
ಹಾಸನ ,,	2	3	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	32	12	
[illegible] ,,	6	7	
[illegible] ,,	[illegible]	[illegible]	
ಒಟ್ಟು	141	145	

[illegible]

[illegible]

ದಿ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	[illegible] ತೇದಿ.
17	ಗುರು	ದ್ವಾದ.	21 20	[illegible]	47 46	2
18	ಶುಕ್ರ§	ತ್ರಯೋದ.	28 48	ಮೂಲ	51 10	3
19	ಶನಿವಾರ†	ಚತು	33 33	ಪೂಷಾ	60-0	4
20	ರವಿ	[illegible]	37-29	ಪೂಷಾ	0-12	5
21	ಸೋಮ	ಪಾಡ್ಯಮಿ	40 37	ಉ.ಷಾ	5-10	6
22	ಮಂಗಳ	ಬಿದಿಗೆ	43-28	ಶ್ರ	10 5	7
23	ಬುಧ%	ಬಿದಿಗೆ	13-32	ಧ	13 8	8

* [illegible] § [illegible]
† [illegible] ¶ [illegible]
% [illegible]

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು.	ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಹೆಸರು	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಎಳ್ಳು	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
,, ,, [illegible]	[illegible]	[illegible]
,, ,, [illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, at the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore 17/7/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —:0:— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬ — ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾರೀಖು ೨೪ ನೇ ಗುರುವಾರ. — ಸಂಚಿಕೆ ೮

ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು.

• ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ. •

ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಕಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ [illegible] ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಕ್ರಯ—[illegible] ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ವಿಳಾಸ:—[illegible], ಮೈಸೂರು.

[illegible]

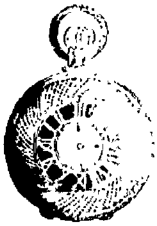

[illegible]

ವಿಳಾಸ.

ಟಿ. [illegible], ಅಂಡ್ ಕೋ.

[illegible]

ROBINSON'S

PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ರವರ

ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು

ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

• [illegible] ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ [illegible] ಪದಾರ್ಥದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

• [illegible] ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ [illegible] ಗಂಟೆ [illegible]

ಇದಕ್ಕೆ [illegible] ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ [illegible] ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

[illegible] ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ [illegible] ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದಂಥ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ [illegible]

ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕವು.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ [illegible]

ಇದರಲ್ಲಿ [illegible], [illegible]

[illegible] ವಿಳಾಸ:—[illegible], ಬೆಂಗಳೂರು.

[illegible]

[illegible] ರಸ.

[illegible] ಬಾರ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

ಕ್ರಯ:—[illegible]

[illegible]

[illegible]

ವಿಳಾಸ:—[illegible]

ನೋಟೀಸ್.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕ್ರಯ:—[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಅಗತ್ಯ ಬೇಕಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾ

ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ.

ಈ ಸಂತೋಷೋತ್ಸವದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ "ಮಹಿಳಾಸಖೀ" ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರು

ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದವರ ತಸ್ವೀರುಗಳನ್ನುಳ್ಳ

ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು,

ಮತ್ತು ಯುವರಾಜರವರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸನ್‌ರವರು, ದಿವಾನ್ ಮೆ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು, ಮಹಾರಾಣಿ ರೀಜೆಂಟರವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕರ್ನಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್‌ರವರು, ಮಹಾರಾಜರವರ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ ಮೆ॥ ಫ್ರೇಸರ್‌ರವರು—ಈ ಏಳುಮಂದಿ ಮಹನೀಯರುಗಳ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ

ರಾಜಧಾನಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳೂ.

ಖಾಸ್ ಬಂಗಲೆಯ ಕಮಾನು, ಅರಾರಾಕಛೇರಿಗಳು, ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳು ಸ್ನಾನಮಾಡುವದು, ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ, ರಾಜವಂಶೀಕರ ಸಮಾಧಿ, ಸುಡಲಿದ್ದ ಅರಮನೆ ಸಜ್ಜಿ ಮತ್ತು ದಸರಾ ದರ್ಬಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ—ಇವುಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳೂ ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ: ೮ ಆಣೆ.

ಮಹಾರಾಜರ ತಸ್ವೀರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ೨ ಆಣೆ.

ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ

ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವನ್ನು

ನಾಲ್ಕೇ ಆಣೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರು ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ೧೦ ಆಣೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನೂ ಒಂದು ವರುಷದವರೆಗೆ ಮಹಿಳಾಸಖಿಯನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಹುದು.

"ಮಹಿಳಾಸಖೀ" ಆಫೀಸಿನಿಂದಲೇ ಬಿಡಿಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಮಹಿಳಾಸಖಿಯ ೧ ವರುಷದ ಚಂದಾ ೬ ಆ. ೩, ಇದರ ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ೨ ಆಣೆ, ಚಿತ್ರಗಳ ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ ೪ ಆಣೆ, ಇದನ್ನು ಭಾಂಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ೧ ಆಣೆ—ಅಂತೂ ೧೪ ಆಣೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮಹಿಳಾಸಖಿ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ನಾಲ್ಕೈವು ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರಿಗೇ ಹೊರತು ಹಾಲಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗಾಗಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗಾಗಲಿ ದೊರಕಲಾರದು.

ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗತಕ್ಕವರಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿವೆ. ಆ ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರಿಗೂ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ.

ಈ ತಸ್ವೀರುಗಳೂ ನಕ್ಷೆಗಳೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರತಕ್ಕವು, ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಕಾಗದ, ರಕ್ಷಾಪಿಪ್ರೆ ಮೇರು ಬಣ್ಣದ್ದು. ಇವರ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಕೆಂಪು ಶಾಯಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಚಿತ್ರಗಾರರು ವಿಲಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲಾ ಆತುರವಾಗಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ದರವಂತೆ ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವರವರ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿರಲು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ, ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ, ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೂ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು.

೧೦ ನೇ ಜುಲೈ ೧೯೦೨,
ಮೈಸೂರು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
"ಮಹಿಳಾಸಖೀ" ಆಫೀಸ್.

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ವಿಳಾಸದಾರರಿಗೂ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.	ಅಥವಾ	ಮೈಸೂರ್ ಪೇಪರ್ಸ್ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ "ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ" ಏಜಂಟರುಗಳಿಗೂ ಕೊಡಬಹುದು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸಂಗತಿ.

10-6-1902ರಿಂದ 17-6-1902ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್ ಹೊಸ ಕೇಸು.	ಪ್ಲೇಗ್ ಸತ್ತವರು.	ಇಲಿ [illegible]
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	0	0	57
ಮೈಸೂರು ,,	8	8	48
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	41	33	
ಮೈಸೂರು ,,	180	94	
ಕೋಲಾರ್ ,,	10	9	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	1	0	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	0	0	
ಹಾಸನ ,,	3	3	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	33	13	
ಕಡೂರ್ ,,	9	7	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	0	0	
ಒಟ್ಟು	341	165	

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ ನೇ ಶುಭಕೃತ್ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ದ್ವಿತೀಯ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಆಷಾಢ ಬಹುಳ [illegible] ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೨ನೇ ಜುಲೈ ಮಾಸ.

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	[illegible]
17	ಗುರು*	ದ್ವಿತೀ.	21-20	ಶ್ರ	47-40	2
18	ಶುಕ್ರ§	ತೃತೀಯ	28 46	ಧನಿ	51 10	3
19	ಶನಿವಾರ†	ಚತು	33 33	ಶತಭಿ	60-0	4
20	ರವಿ..	ಪಂಚಮಿ	37-29	ಪೂಭಾ	0-12	5
21	ಚಂದ್ರ	ಷಷ್ಠಮಿ	40 37	ಉ.ಭಾ	5-40	6
22	ಮಂಗಳ	ಸಪ್ತಮಿ	43-28	ರೇ	10 5	7
23	ಬುಧ%	ಸಪ್ತಮಿ	47-32	ಅ	13 8	8

* [illegible] § [illegible]
† [illegible] ¶ [illegible]
% [illegible]

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು.	ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಅಕ್ಕಿ ಅವಲ್	[illegible]	[illegible]
ಮಿಡಿಲ್ ಮಾಯಂ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಅಕ್ಕಿ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಅವಲ್	[illegible]	[illegible]
ಮಿಡಿಲ್ ಮಾಯಂ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
ಮಿಡಿಲ್ ಮಾಯಂ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ರಾಗಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಅವರೆ	[illegible]	[illegible]
ಹೆಸರು	[illegible]	[illegible]
ಉದ್ದು	[illegible]	[illegible]
ಕಡಲೆ	[illegible]	[illegible]
ಎಳ್ಳು	[illegible]	[illegible]
ಹುರುಳಿ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ([illegible]) [illegible]	[illegible]	[illegible]
,, ,, [illegible]	[illegible]	[illegible]
,, ,, [illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev E W Thompson, for the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore 17/7/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —:o:— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೨ | ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೮೯೦ ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾರೀಖು ೨೪ ನೇ ಗುರುವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೮

ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು.
"ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ."

● ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವೈಸ್‌ರಾಯಿಗಳಾಗಿ ಆಳಿದ ಲಾರ್ಡ್ ನಾರ್ತ್‌ಬ್ರುಕ್ ಮಹಾ ಪ್ರಭುಗಳು ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಜನಗಳು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಪ್ಪದೆ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಮಾರಾಟಕ್ಕಿದೆ. ಕ್ರಯ—ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವಿಕ್ಟೊರಿಯ ಬುಕ್‌ಡಿಪೊ, ಮೈಸೂರು.

ಜೇಬಿನ ಗಡಿಯಾರದ ಕ್ರಯ 5 ರೂಪಾಯಿ

ಅಂಚಲು ಚಾರ್ಜ ಸಹಿತ

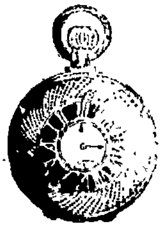

● ಗಡಿಯಾರವು ಅಮೆರಿಕಾದ್ದು ಬಲು ಸ್ವಚ್ಛ ಬೆಳ್ಳಿಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ನಿಜವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವದು [illegible]

[illegible]

ವಿಳಾಸ.

ಟಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಯ್ಯರ್, ಅಂಡ್ ಕೋ.

[illegible]

ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕವು.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೇವ್ಯೂ ಬೋಧಿನಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟುಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಯತ್ನಾಂತರದ ಆಕ್ಟುಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಆಕ್ಟುಗಳು, ಟಿಪ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಕ್ಟುಗಳು, ಅಬ್ಕಾರಿ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅಸುಧ [illegible], ನಡವಳಿ, ಸ್ಟಾಂಪು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ, ಸಾಯರ್, ಇವುಗಳ ವಿಷಯಗಳು [illegible] ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಓದು ಬರಹ ಬಂದವರು ಕೂಡ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅಡ್ವೊಕೇಟರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆಯಾ ದುಗೆಳ ಬೇಕಾದವರು [illegible] ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವೊಂದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು, ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ. ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತ ಸಂಪಾದಿಗರಾದವು, [illegible] ಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭಗವದ್ ಗೀತೆ.

ಕನ್ನಡ ಟೀಕೆ.

ಶುದ್ಧವಾದ ದಪ್ಪ ಕಾಗದ. ದಪ್ಪವಾದ ಟೈಪು, ಕೆಲಿಕೊ ಬಟ್ಟೆ ಬೈಂಡು [illegible]

ಕ್ರಯ ಎಂಟು ಆಣೆ.

ನೋಟೀಸ್.

ಮೈಸೂರಿನ ತಾಲೋಕಿನ [illegible] ಗ್ರಾಮದ [illegible] ಮಗ ಚಿಕ್ಕ [illegible] ಸಂತೋಷದಿಂದ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ [illegible] ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತಳಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ನನಗೆ ದ್ವೇಷಿಗಳಾದ ಜನಗಳು ಆವಳಿಗೆ ದುರ್ಬೋಧನೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೈಸೂರಿನ [illegible] ಮನೆಯನ್ನು [illegible] ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾದುದರಿಂದ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸದರಿ ಮನೆಯನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ಅನುಮತಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಕೆಯಿಂದ ಕ್ರಯ, ಭೋಗ್ಯ, ಆಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೇ ಅದರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ನಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಇದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ

ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನ ರಾಮು.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

[illegible] ಬಾಲಸರ. Homocea [illegible] ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತೆ.

● ಔಷಧಿಯು ನೋವು, ಉರಿತ, [illegible], ಆಸ್ತಮ್ಮ, [illegible] ವಿದ್ಯುದಾಘಾತ, [illegible], ಕಡಿತ, ಮುಂತಾದ [illegible] ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧಿ [illegible] ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

● [illegible] ಜೀವಂತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ಔಷಧ. ಇದನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು [illegible] ಗುಣವನ್ನು [illegible] ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. [illegible]

● [illegible], ಕೊಂಟನೋವು, [illegible], ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, [illegible], ಗಾಯಗಳು, [illegible], ಕೀಲುನೋವು, [illegible], [illegible], ಗಡೆಗಳು, ರೋಗಗಳು, ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, [illegible] ಇವೇ ಮೊದಲಾದ [illegible] ಒಂದು ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು [illegible]

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ, ೧ಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ೨ ರೂ. [illegible] ಟಪಾಲ್ ಚಾರ್ಜು [illegible]

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಎಂಬ್ರೊಕೇಶನ್

● ತೈಲವು [illegible] ಸರ್ವಾಂಗಕ್ಕೆ [illegible] ಗುಣಗಳು ಬಹು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆ. [illegible] ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಹೊಸದಾಗಿ [illegible] ಬೇಗನೆ ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. [illegible] ೧ ರೂ. [illegible]

● ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೂ [illegible] ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

ವಿಳಾಸ:—ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಕಂಪೆನಿ, [illegible] ಮದ್ರಾಸ್.

ಜ್ವರಹರಿ.

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಮೈಕೈಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, [illegible] ವಿಷಮವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. [illegible] ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ [illegible] ಯಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—[illegible] ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ. [illegible] ರೂ., ೧೧ ರೂ. [illegible]

[illegible]

● ಔಷಧವು [illegible] ಸಾಧಾರಣ [illegible] ನಾನಾತರದ [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. [illegible] ದೊರಕುವದು.

[illegible]

● [illegible] ಔಷಧಗಳೂ [illegible] ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. [illegible]

[illegible] ಮದ್ರಾಸ್

ROBINSON'S

PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ

ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

● ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

● ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ [illegible] ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದ [illegible] ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ [illegible]

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ [illegible] ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿ [illegible] ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಬೆರಸಿದರೆ [illegible] ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—● ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ [illegible]

ಪುಸ್ತಕವ್ಯಾಪಾರ.

ಕೇರಳ ಕವಿಯ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ	೧-೮-೦
ನಾಗವರ್ಮನ ಛಂದಸ್ಸು	೧-೦-೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕನ್ನಡ ಸಂಭಾಷಣಾವಾಕ್ಯಗಳು	೦-೧೨-೦
ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ	೧-೮-೦
ವಿರಾಟಪರ್ವ	೦-೩-೦
ಶಾಕುಂತಲನಾಟಕ	೦-೧೨-೦
ದಮಯಂತಿ ಸ್ವಯಂವರ	೦-೧೨-೦
ಕಂಠೀರವ	೦-೮-೦
ಪಶುಶಾಸ್ತ್ರ	೧-೦-೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೧-೩ ಭಾಗಗಳು	೧-೦-೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೪-೬ ಭಾಗಗಳು	೧-೦-೦
ಪತ್ರ ಲೇಖಕರ / ಲೇಖ್ಯತತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆ (ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯುವ ಕ್ರಮ ವನ್ನು ತಿಳಿಸುವವು)	೦-೮-೦ / ೦-೧೨-೦
ಗೀತಮಂದಾರ	೦-೩-೦
ರಾಜಶೇಖರವಿಲಾಸ	೦-೮-೦
ನರಕೆಯ ಸೂತ್ರಗಳು	೦-೨-೦
ಕೊಲಂಬಸನ ಚರಿತ್ರೆ	೦-೧-೦

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡೋಣದ್ವಾರದಲಾಗಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೊ, ಮೈಸೂರು.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!
ಬೋಯರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ಯಾ ನಿಪುಣನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಯರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಯರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಯರರಿಗೂ ನಡೆದ ಕಲಹಗಳು (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಡೆದ ಸಲಹೆಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಯರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಹೊರುವವಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಜೋಕಾದ ಪ್ರಿಂಟಿಗೂ, ಬೈಂಡಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ನಾಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕೊಟ್ಟಿರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಕಳುಹಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಕುರ್ಗ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವಿಜಯ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

36

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಖಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೇನೆಯುರಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಬರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ವಾಯುಪರಿಹಾರಕ ತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ತಿಕ್ಕುವದರ ೩ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು. ಇವೆಲ್ಲ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ಶಕ್ತಿ ಗುಳಿಗೆ.—ಇದರ ಸೇವನದಿಂದ ವಿಶೇಷರ ಬಲವು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬದ್ಧ ಜ್ವರಗಳೆಲ್ಲಾ ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ರೂ. ೨-೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

[illegible]—೨ ಯಾ ೩ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವರುಷ ಗಳ ಕಾಲ [illegible] ಗುಣ ಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರಿಗೆ ಆಣೆ ೬. ವಿ. ಪಿ. [illegible]. [illegible]

[illegible]

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಎಂಬವರು ಕೂಸುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

18

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮೆದುಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸ ಮೂಳೆಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾಯುಗುಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸಿಗಾದರೂ ಯಾವದೇಶದವರಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹಾಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ವಿಕಲ್ಪದ ರೋಗಗಳ ಪ್ಲವಯೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವುದೂ ಸೇರಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ಪಥ್ಯಕರವಾಗಿದ್ದದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಔಷಧಿಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ|| ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ದಿನಶಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ|| ಲೇಡಂ ಅಬಿಕಾರಿಯ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ|| ಮೆಕ್ಕೆಂಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕೋಲಿಕನಾಡ:—ಮೆ|| ಹಾರ್ಲಿ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕರಾಚಿ:—ಮೆ|| ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ.

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ|| ಓಕ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ.

ರಂಗೂನ:—ಟೇಸು ಬ್ರಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ	೦-೨-೦
ಶಿವಾಜಿ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦-೧-೦
ಜಾರ್ಜ ಸ್ಟೀವನ್‌ಸನ್ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦-೧-೦
ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ ನೈಟಿಂಗೇಲ್ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦-೨-೬
ಹಿಮವತ್ತ ದೇಶಗಳು (ಸಚಿತ್ರ)	೦-೨-೬
ಚೀನಾ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವೂ, ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	೦-೨-೬
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕವೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	೦-೨-೬
ಕ್ರಿಮಿಯನ್ ವರ್ಣನೆ	೦-೧-೦
ದೇಹಪೋಷಣ ಕಥೆ	೦-೧-೦
ಮೊಗಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ	೦-೧-೦
ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಬೋನಾಪಾರ್ಟ ಚರಿತ್ರೆ	೦-೧-೬
ಅಕ್ಬರ ಚರಿತ್ರೆ	೦-೧-೬

ಶುದ್ಧವಾದ ಹಿಂದುಮತ	೦-೦-೩
ವಿಜಯಸಿ ಚರಿತ್ರೆ	೦-೦-೩
ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಬಡತನದ ಕಾರಣಗಳು	೦-೦-೩
ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕವಿಧ	೦-೦-೩
ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ	೦-೨-೦

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೊ, ಮೈಸೂರು.

ಈಗ್ಗೋ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಟೀಚರ್ ಸೆಕೆಂಡರೀ ಕನ್ನಡ ನೋಟ್ಸ್ ೨ನೇ ಭಾಗ. ಮೈಸೂರು ಮರಿಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಸ್ಕೂಲಿನ ಕನ್ನಡ ಮುನ್ಷಿ ಮಹಾದೇವ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು. ೧ನೇ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಕಾರ್ಡನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ೨ನೇ ಭಾಗವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

"ಸ್ಪೆಲಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಂಡಿ ಗೈಡ್ ಬುಕ್" ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಕ್ರಮ. ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಂತೂ ಬಹು ಅವಶ್ಯಕ. ಕ್ರಯ ೧-೮-೦

ಅನಂತರ "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆ." ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಪುಸ್ತಕ. ಕ್ರಯ ೨-೦-೦

"ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕಾ ಬಂಡಿ." ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಅಂದವಾಗಿ ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಗಿಲೀಟು ಅಕ್ಷರ. ಅಂದವಾದ ಬೇಲು ದಾರಿ ಅಲಂಕಾರ. ೧೦೦ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ೨-೦-೦

ನೋಟೀಸು ಫಾರಂ, ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್ ವಗೈರೆ ಇತರ ಪ್ರಿಂಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಚಾರ್ಜ ಸುಲಭ, ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಮನಿಯಾರ್ಡರು ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೊಗಲಿಬೇರಿನ ಪಡಪತ್ತು:—ರಕ್ತಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕಜ್ಜಿ, ತುರಿ ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳು—ಬಹು ಬೇಗ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಬಾಟ್ಲಿಗೆ ೭-೧೨-೦, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ೦-೮-೦.

ಜ್ವರನಿವಾರಿಣಿ:—ನಾನಾ ವಿಧ ಜ್ವರ ಗುಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಔಷಧಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಜ್ವರ, ಮೂರನೇ ಜ್ವರ, ನಾಲ್ಕನೆ ಜ್ವರ, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ವರಗಳೂ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಗ್ನಿಬಲ ಉಂಟಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಶೀಷೆ ೧ಕ್ಕೆ ೧೨ ಆಣೆ. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ೮ ಕಾಸು.

ಕುಮಾರಕಲ್ಪದ್ರುಮಘೃತ:—ಅನೇಕ ಪುರಾಣಿಕ್ತ. ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದೇ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೆಂಗಸರು ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸಿದ್ದಾದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ದೋಷಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿ, ಗರ್ಭಧಾರಣ ಯೋಗ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಸೇವಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಬಲವಾದ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾದ ಮಕ್ಕಳೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ವೈದ್ಯರತ್ನರು ಇದನ್ನು ಕುರಿತು "ಅನೇಕ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದೆವು. ಅನೇಕವಂಧ್ಯೆಯರಿಗೆ ಸಂತಾನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದದಿಂದ ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರರಿಂದ ಚಿರಜೀವಿಗಳು" ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒ. ಶೀಷೆಗೆ ೨-೮-೦ ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ೦-೮-೦

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ.—ಆ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ—ಮೈಸೂರು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

——:o:——

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾ|| ೨೪ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವವು.

ವಿಲಾಯತಿಯ ಮಹಾರಾಜರೂ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೂ ಆದ ಏಳನೇ ಎಡ್‌ವರ್ಡ್ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಅಗೋಸ್ಟು ತಿಂಗಳ ೯ನೇ ತಾರೀಖು ಶನಿವಾರದ ದಿವಸ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವದು. ಈಗ ಅವರು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ಐಲ್ ಆಫ್ ವೈಟ್ ಎಂಬ ದ್ವೀಪದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ರಾಜಭವನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿರುವದು.

ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಯವರು.

ಇದುವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗಿದ್ದ ಲಾರ್ಡ್ ಸಾಲಿಸ್‌ಬರಿ ಎಂಬವರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲೇ ವರ್ತಮಾನ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಕಾರಣ ಕಿರೀಟ ಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅದಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ

ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಸಿಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಲಾರ್ಡ್ ಸಾಲಿಸ್‌ಬರಿ ಯವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಅವರ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಕಳೆದ ೧೯೯೫ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಎಂಬ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭಾಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಮುಖಂಡರಾಗಿರುವ ಮಿ॥ ಬಾಲ್‌ಫರ್ ಯವರನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಕರೆಸಿ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಲಾರ್ಡ್ ಸಾಲಿಸ್‌ಬರಿ ಯವರ ಸೋದರಳಿಯಂದಿರು. ಲಾರ್ಡ್ ಸಾಲಿಸ್‌ಬರಿ ಯವರಿಗೆ ಈಗ ೭೦ ವರುಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವದು. ಅವರ ಶರೀರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಚನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಅವರಿಗೆ ಹೊರಲಾರದಷ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಇದುವರೆಗೆ ಅವರು ಮೂರು ಸಲ ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಅನುಭೋಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರರಾಜ್ಯಗಳ ಕಾರುಬಾರುಗಳನ್ನು ಅವರು ಬಹು ಚತುರತೆಯಿಂದ ನಡಿಸಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವರು

ಈ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕವರು ಮಿ॥ ಬಾಲ್‌ಫರ್ ಯವರೋ ಮಿ॥ ಛೇಂಬರ್ಲಿನ್ ಯವರೋ ಎಂಬದಾಗಿ ತುಂಬಾ ಸಂಶಯ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭಾಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲೂ, ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಮುಂದಾಳಾಗಿ ನಿಂತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲೂ ಮಿ॥ ಛೇಂಬರ್ಲಿನ್ ಯವರೇ ಮಹಾ ಸಮರ್ಥರೆನ್ನುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರುವ ದೇಶಕೋಶಗಳ ಕಾರುಬಾರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಡಸುವದರಲ್ಲಿ ಮಿ॥ ಛೇಂಬರ್ಲಿನ್ ಯವರೇ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಂಗಡ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾವರು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಜರ್ಮನಿಯವರಿಗೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನವರಿಗೂ ಸಮ್ಮತವಾಗಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗಿರುವ ಮಿ॥ ಬಾಲ್‌ಫರ್ ಯವರಿಗೆ ಈಗ ೫೪ ವರುಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಇವರು ಲಾರ್ಡ್ ಸಾಲಿಸ್‌ಬರಿ ಯವರಿಗೆ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದೇ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ. ಇವರು ಪ್ರಯೋಜಕಕಾರಕವಾದ ಮತ್ತು ಮತವಿಷಯಕವಾದ ಅನೇಕ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಹೆಸರುವಾಸಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹೊಸ ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನಗಳು

ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಚ್ನರ್ ಯವರು ಮುಂದೆ ಇಂಡಿಯ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿ ಪದವನ್ನು ವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವರೆಂದು ತೋರುವದು. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಆರಿಸಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಮುಂದೆ ಬೇಳುವ ಜೋಳ್ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯ ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವರು. ಕರಾಚಿಯಿಂದ ಕಳುಹಿದ ಗಳು ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ೩೦ ಸಾವಿರ ಮಣ ಜೋಳವು ಬೇಕಾದದ್ದು ೧೦೦೦೦ ಮಣ — ಆಗ ೧೧,೦೦೦ ಮಣ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಹಡಗು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವರು

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಮನ್ ಎಂಬ ಹಡಗು ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಬಂದು ತಲಪಿತು. ಈ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ೨೩೭ ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರು ಮುಂತಾದವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೈನಿಕ ೨೩೭ ಜನ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವರು. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ನೇಟಿವ್ ಜನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಾಘಾನಿಸ್ಥಾನ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸಮೀಪದ ಬಜೆ ಇರುವ ಪೀರ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನವಾಬರೂ ನವಾಬಿಯೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಖಜಾನೆಯ ಹಣವು ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕದ್ದರು. ಆಫ್ಸರ್ ಸ್ಕಾಟ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಸಿಗುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೈನ್ಯವು ದಿರ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕದಿಯಿತು. ಅಕ್ಸ್‌ಬಾಗ್ ಆಫ್ಸರ್ ಸ್ಕಾಟಿನ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

ಕಳೆದ ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಗಿನ ಝಾವದ ೫ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ ಪೂನಾಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಯು ಪೂನಾ ಬಿಟ್ಟ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಗೆ ಬಡಿದು ಅನಾಹುತವಾಯಿತು. ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಕೆಲವರಿಗೆ ನಾನಾ ಗಾಯಗಳಾದವು. ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಗಾಡಿಗಳೂ ಇಂಜನ ಗಾಡಿಯೂ ಮುರಿದು ಹೋದವು. ಇಂಜನುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಕಿತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಈ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಪೂನಾದಿಂದ ರೈಲ್ವೆ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ, ಡಾಕ್ಟರೂ, ಕೆಲಸಗಾರರೂ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗಾಯಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಪೂನಾಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಗಾಡಿಯು ೮ ಗಂಟೆ ತಡವಾಗಿ ಬಂದಿತು

ಲಕ್ನೋ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನನು ಯೋಗಿಯ ಹಾಗೆ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ರಜಪೂತ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ದಾರರ ಮೇಲೆ ದೂರು ಹಾಕುವಂತೆ ಚಿತಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇವನನ್ನು ಆಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವನು ಹಿಂದೆ ಸಹ ದೊಡ್ಡ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದವನೆಂತಲೂ, ಅವನ ಹೆಸರು ರಾಮಬಿನ್ನ ಮಹದೇವ ಎಂತಲೂ, ದಂಗೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ತಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನೇಪಾಳಕ್ಕೆ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದನೆಂತಲೂ ತಿಳಿದು ಬರುವದು. ಇವನನ್ನು ಹೋದ ವರುಷ ಇಂಡೋರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವನೇ ಆ ದಂಗೆಕೋರನೆಂಬದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಆಗಲಾದರೋ ಅವನು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಈಗೀಗ ಪ್ಲೇಗು ಉಪದ್ರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವೇನೂ ಆಗಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು.

ರಾಜದ ವೇಳೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಮಿ॥ ರಂಗಸ್ವಾಮಿಅಯ್ಯಂಗಾರ್‍ರು ಕಳೆದ ವಾರ ವಾಪಸು ಬಂದು ಛೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜಿಯ ಕೆಲಸದ ಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು

ಶ್ರೀ ಯುವರಾಜರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಿ॥ ವೈಸ್‌ರಾಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆ ಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾರಾಣೀಯವರು ಇರುವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಸುತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಣಿ ರೀಜೆಂಟ್‌ರವರು ಕಪಿಲಾ ಹೊಳೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಅದಿನವೇ ವಾಪಸು ಬಂದರು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೆಟರಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾವು ಬಹದೂರ್ ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯನವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೬೦೦ ರೂ. ಸಂಬಳ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಹುಕುಂ ಆಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಜರಿಕಾರ ನೆಕ್ಷನ್ ರೈಲ್ವೆ ಕ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಗೋರ್ಡನ ಲೈನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ೬೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ರಾತ್ರಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರೂ, ಯುವರಾಜರೂ ಮೈಸೂರು ದೊಡ್ಡ ದೇವಾಲಯ, ಗುರುವಾರ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಪರಾಂಬರಿಸಿ, ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಪಸು ದಯಮಾಡಿದರು.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರಾಗಿದ್ದ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಮಿ॥ ಸಿ. ರಾಜಾರಾಮಯ್ಯನವರು ಕಾಯಿಲೆ ರಜದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಜಾ ಕೊಟ್ಟು, ಇಲ್ಲಿನ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಮಿ॥ ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್‍ರನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರಾಗಿ ಬದಲಿ ನೋಡುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ವಾರ ಅರಮನೆ ಗಾರ್ಡನಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆನೆಯು ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಗೋ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅಪಾಯವೇನೂ ಸಂಭವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಾವುತರು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾದ ವೇಳೆ ಕರ್ನಲ್ ಜಿ. ದೇಲಾಮೇನ್ ರವರು ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುವರೆಂತಲೂ, ಕರ್ನಲ್ ಜೋನ್ಸ್‌ರವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಅಂಬಾರಿ ನವಾಬಿ ಕೈದಿದ ಕವಾಯಿತುಗಳ ಕೆಲಸವಾಗುವದೆಂತಲೂ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ಉತ್ತರ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮಿ॥ ಬಿ. ಕೆಂಪೇಗೌಡರೂ, ದಕ್ಷಿಣ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪರವಾಗಿ ಕಸೂರು ಕೆಂಪೇಗೌಡರೂ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಅಡ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೈಸೂರು ಗೌಡರ್ ಮೀಟಿನವರು ಸಮ್ಮತಿ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸರ್ಕಾರ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನವಾರ ಬಾಲಿಕೆಯರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದಿವಾನ್ ಮಿ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸಿ, ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟು, ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಅತ್ಯಂತಾವಶ್ಯಕವಾದದ್ದೆಂತಲೂ, ಅದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವದೆಂತಲೂ, ಬಾಲಿಕೆಯರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕ್ರಮದಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ಬುದ್ಧಿ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದಾಗಿ ಎಂತಲೂ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು.

ಹೊಳೆನರಸೀಪುರದ ಮುನಿಸೀಫರು ಹೊಸ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸಾಲ ಮಾಡಿದ ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಸ್ಟಡಿ ಪ್ರಕಾರ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫೈನ್ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವರು.

ಕಳೆದ ವಾರ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮಿ॥ ಫ್ರೇಸರ್ ಯವರ ಸಂಗಡ ಹೊರಟು ಅರಮನೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು

ಟೀ ಮಹಾರಾಜರವರ ಜನ್ಮದಿನದ ಉತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪಟ್ಟಣದ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬ, ಸೇವೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ನಡೆಸಲ್ಪಡುವವು. ಅದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ೩೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಕಡೆ ಗುರುತುಗಳಿಗೆ ಅಳತೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಕ ಗುರುತುಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ತಿಂಗಳ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಬಂದು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಸ್ಥಳದ ಗುರುತು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನೂ ಅಳತೆಗಳನ್ನೂ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ರಾಯರು ಹೊರಡುವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದ ವಾರ ಈ ಊರಿನ ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಆದ ಮಿಸ್ ಮೊಂಬರುಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ಗುರುಗಳ ಹೆಸರಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬದಾಗಿ ಮೊಂಬರುಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ರಾಜಧಾನಿಯ ದೇವರಾಜ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಎದುರು ಬಾಗಿಲದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ ಒಂದು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗಾಡಿಗಳ ಹಣಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗವು ಸೋಪಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಆಧಾರವೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಹರಂ ಹಬ್ಬ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು, ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಗೌರ್ನಮೆಂಟು ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಯೂರೇಷಿಯನ್ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ, ಕೋಳಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಸತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ, ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಈ ಕೋಳಿಗಳ ಕಾಟ ತಪ್ಪುವದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಾರದೇ ಎಂತಲೂ ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲೇಯನು ಮದ್ರಾಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವನು.

ಮೈಸೂರಿನ ವರ್ತಕರಾದ ಮಿ॥ ಬಸವಯ್ಯನವರು ೧೫ನೇ ತಾ॥ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ೮ನೇ ತಾ॥ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಮುಹೂರ್ತದ ದಿನ ಅಂದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಹಾರಾಜರವರು ದರ್ಬಾರು ನಡಸಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಂಘಗಳ ಅಡ್ರೆಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರು. ಮಹಾರಾಣಿ ಮೈಸೂರು ದಯಮಾಡುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ೯ನೇ ತಾ॥ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೂ, ೧೦ನೇ ತಾ॥ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೂ ರಸ್ತೆ ಸಿಂಗರಿಸಿದ ನಂತರ ಪಟ್ಟಣದ ಸರ್ವ ಜನರೂ ಮಾಡುವ ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆಯುವವು ಎಂದೂ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಛೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ವಿಷಯವು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವು — ಒಬ್ಬ ಸೇಲೆ ತಿಮ್ಮ ಎಂಬುವನು ೧೨ ವರುಷ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಈಗ ಆ ತಿಮ್ಮಯನ್ನು ವಾದಿಯು ನನ್ನ ಸೇಲೆ ಜಾಬ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ೧೨ ವರುಷಗಳ ವಾಯಿದೆ ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆಯೆಂತಲೂ, ವಾದಿಯು — ತಿಮ್ಮ ಆಗ ೧೨ ವರುಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಆ ತಿಮ್ಮಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ೧೨ ವರುಷದ ವಾಯಿದೆಯು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡನು. ಛೀಫ್ ಜಡ್ಜ್ ಮಿ॥ ಪರ್ಸ್ಸಮನವರು ಈ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗಳಿಂದ ಸೇರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕೊಟ್ಟರು

ಆಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ದಿವಾನರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕರು ಎಲ್ಲಾ ಕೋವಿದರಿಗೂ ಸಹಭೋಜನ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡಿಸಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಶನಿವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರೂ ಮೈಸೂರಿನವರೂ ಅನೇಕ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ರೂ, ಯೂರೇಷಿಯನ್ ಹೊಸ್ತ ಮಹಾಶಯರ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ಔತಣ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಅಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಮಂದಿಯ ವರೆಗೆ ಒಂದು ಭೋಜನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಮಿ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರೇ ನಿಂತು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರುಗೊಂಡು ಉಪಚರಿಸಿದರು. ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನರ್ತನ, ವಾದ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ವಿನೋದಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಕಡೆಗೆ ಮಿ॥ ಹಾಲ್ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಯವರು ಆ ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ದಿವಾನರವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಹೊಸ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ದೊರಕಲಿ ಎಂತಲೂ, ದಿವಾನರವರ ರಾಜಭಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂತಲೂ ಹಾರೈಸಿದರು.

ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಒಂದು ಸಲಹೆ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಯೆಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತವಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಿಸಿದೆನು. ಆದರೆ ಬೇರೊಂದೂ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಅಲ್ಪ ವೇತನದಿಂದಲೇ ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಕುಟುಂಬಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಡ ಹಳ್ಳಿ ವರ್ನಾಕ್ಯುಲರ್ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಗತಿ ಯೇನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ... ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ... ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ... ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ತಮಗಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ... ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ... ಕಾರಣವಾದೀತು.

ಉಪಾಧ್ಯಾಯ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಾಯಿಲೆಯು.

ಉಪದ್ರವ ವಿವರಣೆಯು.

ಲಾನ್‌ಸೆಟ್ ಎಂಬ ವೈದ್ಯ ವಿಷಯಕವಾದ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ... ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ... ಉಪದ್ರವವನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಕಾಯಿಲೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿಯೂ ಸುಲಭಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿಯೂ ವಿವರಿಸುತ್ತೇವೆ. ... ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಾಯಿಲೆಯು ... ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದು ... ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವದು.

ಜೂನ್ ತಾರೀಖು ೧೮ ನೆ ಶನಿವಾರ ಡಾಕ್ಟರಾದ ಸರ್ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಟ್ರೀವ್ಸ್‌ಯವರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರು. ... ಸರ್ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಟ್ರೀವ್ಸ್‌ಯವರು ... ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಬಲವಾದ ... ಆಯಿತು.

... ನನ್ನು ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ... ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದ ... ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ... ಸರ್ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಟ್ರೀವ್ಸ್, ಲಾರ್ಡ್ ಲಿಸ್ಟರ್, ಸರ್ ಥಾಮಸ್ ಸ್ಮಿತ್, ಸರ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಲೇಕಿಂಗ್ ... ಸರ್ ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಟ್ರೀವ್ಸ್‌ಯವರು ... ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಗೋಲ್ಕೊಂಡ ನಗರದಿಂದ ... ಮೈಸೂರಿನ ... ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಲ್ವಾರದ ಮಹಾರಾಜರು ತಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ... ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

... ಮದರಾಸ್ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ... ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ... ಉಪಶಮನವಾಗಿರುವದು ...

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಇಟಲಿ ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ... ಭೂಕಂಪವಾಯಿತು ...

ಪಾರಿಸ್ ... ಬಲ್ಗೇರಿಯಾ ... ಜರ್ಮನಿ ... ಫ್ರೆಂಚ್ ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ತಾಲ್ಲೂಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

[illegible]

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ.—ಕಳೆದ ೧೮ನೆ ತಾ|| ಸಕ್ಲೆ ಲಾರೆಬ್ಬಾಗಿನ [illegible] ಕಸ್ಬಾಪ್ಪುರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಾಲಗದವನು ಸುಮಾರು [illegible] ಛಟಿ [illegible] ಬಿದ್ದು [illegible] ಪ್ರಯತ್ನ [illegible] ಎರಡು ಮೂರುಸಲ ಒದ್ದಾಡಿ [illegible] [illegible]

[illegible]

ಹೊನ್ನಾಳಿ.—[illegible]

[illegible]

ದಾವಣಗೆರೆ.—[illegible]

[illegible]

ಸಕ್ಷ್ಟ ಮೇಧಾವಿಗಳಾದ ಅನೇಕರು ಒಟ್ಟು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಕನ್ನಡ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬೋಧಕರಿರುವ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿದ್ದರೆ ಮಹೋಪಕಾರವಾದೀತು.—ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಐದು ಸುವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿರುವುದು ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರ್ಕ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಪರಿಚಯಗಳನ್ನು [illegible]

[illegible]

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—ಪ್ಲೇಗ್ ಮಹಾಮಾರಿಯ [illegible]

[illegible]

[illegible] ಹೋಲೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. [illegible]

ಕೋಲಾರ.—[illegible]

[illegible]

ಕಾಡುವರು ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗದೇ ಇರಾದ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಂಸದಂಗಡಿಗಳಲ್ಲದೆ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ಅದುದರಿಂದ ಈ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಿಸಿದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾದೀತು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ [illegible] ಗಮನಕ್ಕೆ [illegible] ಇರುವರು ಅಸ್ಥಾಯಿಗಳೇ ಸರಿ. [illegible] ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ [illegible] ಎ. ಯವರು ಅದನ್ನೇಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬಾರದು? ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸಹಾ ಈ ಗಲಾಟೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದಿಲ್ಲ.—ಈಚೆಗೆ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಒಂದೊಂದು [illegible] ಕನ್ನಗಳಾದವು. [illegible] ತಾ|| [illegible] ವರ ಮನೆಗೆ ಕಳ್ಳರು ಬಿದ್ದು ಸುಮಾರು ಎರಡುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ [illegible] ಹೋದರು. ಕಳ್ಳರು ಇದುವರೆಗೂ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸಿನವರು [illegible]

ಜಪಾನ್ ವಶವಾಗುತ್ತದೆಯೋ?

ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ [illegible] ದೇಶವು [illegible] ಎಂದು [illegible] ಒಂದು [illegible] ದೇಶಾಂತರದಿಂದ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಫಲವತ್ತಾದ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ದಿಂದ [illegible] ಇವರನ್ನು [illegible] ಅವರ [illegible]

ಕ್ಕೆಳಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಎರಡು ಸೈನ್ಯಗಳವರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರು. ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಎಥೆಲ್ರೆಡ್ ದೊರೆಯು [illegible] ಆತನ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ತಿಳಿದು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಧಣಿಗೆ ಏನಾಯಿತು? ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಓಡಿಹೋದನೋ? ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೋ? ಎಂದು ಆತುರಪಡುತ್ತಾ [illegible] ದೊರೆಯು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೊಣಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡರು. ಆಗ ಆ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಅರಸನಿಗೆ — ಸ್ವಾಮಿ, ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ; ತಮ್ಮ ದರ್ಶನ ತಮ್ಮ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. [illegible] ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ದೊರೆಯು — "ನಾನು [illegible], ಮೊದಲು ದೇವರ ಕೆಲಸ, ಆಮೇಲೆ ಇತರ ಕೆಲಸ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ತರುವಾಯ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು.

ನಾನಾದರೋ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನಷ್ಟೆ. [illegible]

[illegible]

ವೆನಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋಪುರವು ಬಿದ್ದು ಹೋದದ್ದು.

[illegible]

ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಕನ್ಯಾಭಾವ.

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

[illegible]

ಆಗೋಸ್ಟು ಮೊದಲನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು.

ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ.

ಈ ಸಂತೋಷೋತ್ಸವದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ "ಮಹಿಳಾಸಖೀ" ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರು

[illegible] ಮನೋಹರ ತಸ್ವೀರುಗಳನ್ನುಳ್ಳ

ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ,

ಮತ್ತು ಯುವರಾಜರವರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್‌ರವರು, ದಿವಾನ್ ಮ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು, ಮಹಾರಾಣಿ ರೀಜೆಂಟರವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕರ್ನಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್‌ರವರು, ಮಹಾರಾಜರವರ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ ಮ॥ ಫ್ರೇಸರ್‌ರವರು—ಈ ಏಳುಮಂದಿ ಮಹನೀಯರುಗಳ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ

ರಾಜಧಾನಿಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳೂ

ಖಾಸ್ ಬಂಗಲೆಯ ಕಮಾನು, ಅಠಾರಾಕಚೇರಿಗಳು, ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳು ಸ್ನಾನಮಾಡುವದು, ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ, ರಾಜವಂಶೀಕರ ಸಮಾಧಿ, ಮೊದಲಿದ್ದ ಅರಮನೆ ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ದಸರಾ ದರ್ಬಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ—ಇವುಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳೂ ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ: ೮ ಆಣೆ.

ಮಹಾರಾಜರ ತಸ್ವೀರಿಗೆ ಮಾತ್ರ: ೨ ಆಣೆ.

"ಮಹಿಳಾಸಖೀ" ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತೆ.

ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟಿ ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವನ್ನು

ನಾಲ್ಕೇ ಆಣೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರು ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ೧೦ ಆಣೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನೂ ಒಂದು ವರುಷದವರೆಗೆ ಮಹಿಳಾಸಖಿಯನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಹುದು.

"ಮಹಿಳಾಸಖೀ" ಆಫೀಸಿನಿಂದಲೇ ಬಿಡಿಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಮಹಿಳಾಸಖಿಯ ೧ ವರುಷದ ಚಂದ ೬ ಆಣೆ, ಅದರ ಅಂಚೆ ಹಾಸಲು ೩ ಆಣೆ, ಚಿತ್ರಗಳ ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆ ೪ ಆಣೆ, ಇದನ್ನು ಭಾಂಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ೧ ಆಣೆ—ಅಂತೂ ೧೪ ಆಣೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮಹಿಳಾಸಖಿ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಸೌಲಭ್ಯವು ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರಿಗೇ ಹೊರತು ಹಾಲಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗಾಗಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗಾಗಲಿ ದೊರಕಲಾರದು.

ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾದಾರರಾಗತಕ್ಕವರಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಡುವೆವು. ಆ ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರಿಗೂ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ

ಈ ತಸ್ವೀರುಗಳೂ ನಕ್ಷೆಗಳೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರತಕ್ಕವು; ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಕಾಗದ, ರಕ್ಷಾಪತ್ರವು ಹಸರು ಬಣ್ಣದ್ದು ಇದರ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಕೆಂಪು ಶಾಯಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕ ಚಿತ್ರಗಾರರು ವಿಲಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲಾ ಆತುರವಾಗಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಕಾರ ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವರವರ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ದಾಖಲ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ, ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ, ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೂ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು.

೧೦ ನೇ ಜುಲೈ ೧೯೦೨,
ಮೈಸೂರು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
"ಮಹಿಳಾಸಖೀ" ಆಫೀಸ್.

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ವಿಳಾಸದಾರರಿಗೂ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.	ಅಥವಾ	ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ "ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ" ಏಜಂಟರಿಗೂ ಕೊಡಬಹುದು.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

27-6-1902ರಿಂದ 4-7-1902ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್.		[illegible]
	ಬಂದ ವ್ಯಾ.	ಸತ್ತ ವ್ಯಾ.	
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	1	0	47
ಮೈಸೂರು ”	19	10	34
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	49	33	
ಮೈಸೂರು ”	164	96	
ಕೋಲಾರ ”	20	15	
” ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	2	1	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	0	0	
ಹಾಸನ ”	8	5	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ”	61	21	
ಕಡೂರ್ ”	25	19	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ”	30	18	
ಒಟ್ಟು	339	203	

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ನೇ ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ಚೌತಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ದಶಮಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ.

ತಾ.	ವಾರ	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	[illegible]
24	ಗುರು	ಚೌತಿ	43-3	ಶ	15-3	9
25	ಶುಕ್ರ*	ಪಂಚಮಿ	11-28	ಪೂಭಾ	15-50	10
26	ಶನಿವಾರ§	ಷಷ್ಠಿ	38-40¶	ಉ.ಭಾ	15-20	11
27	ರವಿವಾರ	ಸಪ್ತಮಿ	31-42	ರೇ	13-16	12
28	ಸೋಮ†	ಅಷ್ಟಮಿ	30-0	ಅ	11-16	13
29	ಮಂಗಳ	ನವಮಿ	24-32	ಭ	8-8	14
30	ಬುಧ%	ದಶಮಿ	18-59	ಕೃ	4-28	15

* ಲೋಕಾಚಾರ್ಯರ ಪುಣ್ಯದಿನ. § ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಜಯಂತಿ ಉತ್ಸವ. † ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಮುಡಿ ತೇರು ¶ ತಿಥಿದ್ವಯಂ % ಏಕಾದ ತಿಥಿ

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ವಿವರ.	ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಕಡ್ಡೀ ಅಕ್ಕಿ, ಪಲ್ಲ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ.	೧೧-೦-೦	[illegible]
[illegible] ಅಕ್ಕಿ [illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಅಕ್ಕಿ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಹೆಸರು	[illegible]	[illegible]
ಉದ್ದು	[illegible]	[illegible]
ಕಡಲೆ	[illegible]	[illegible]
ಎಳ್ಳು	[illegible]	[illegible]
ತೊಗರಿ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಬೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಅಚ್ಚು	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, M.A., the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore 24/7/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ —— o:—— ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬ | ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾರೀಖು ೩೧ ನೇ ಗುರುವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೯

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯೂರವು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

10

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮೂಳೆಗಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಬೆಳೆದು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಶರೀರದ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯು ಆಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ಹವೆಯ ಮಾರ್ಪಾಟಿನಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಮುದುಕರಿಗಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಊಟದ ಮುಂಚೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹಸಿವು ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಕೇವಲ ಜೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಹಿಟ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಬೇಗ ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮಗಳಿಂದ ಬರುವ ವಿಕಾರಗಳ ರೋಗಗಳ ಭಯ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಒಪ್ಪುವಂಥದು.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾದ ಪಿಷ್ಟವು ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದರಿಂದ ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ರೋಗಗಳಿಂದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಸ್ಥ ಶರೀರವನ್ನು ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಹಾಕಿದ ಕೂಡಲೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೈಕೆ ವರ್ಧನೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿರುವದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಸ್ಟೋರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಷಾಪುಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮದ್ರಾಸ್:—ಮೆ॥ ಆಕಾಟು ದಿನ್‌ಷಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಲೀಡ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತ:—ಮೆ॥ ಸ್ಮಿತ್ ಸ್ಟೇನಿಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಕಂಪನಿ.

ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪನಿ.

ರಂಗೂನ್:—ಮೆ॥ ಎ. ಕೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪನಿ.

ಲಾಹೋರ್:—ಮೆ॥ ಓಕ್ಸ್ ಕಂಪನಿ.

ಕೊಲಂಬೋ:—ಮೆ॥ ಕ್ಯಾರ್ಗಿಲ್ ಕಂಪನಿ.

ROBINSON'S PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

● ಪಟೆಂಟು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಹೊಂದಿದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಯಾವ ದೇಶದವರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು.

● ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿ ಹಾಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವರು. ತೂಕವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶರೀರದಿಂದ ಆಗುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತಿ ಪುಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯಾದ ಪಥ್ಯ ಪದಾರ್ಥವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಶೈತ್ಯವುಂಟುಮಾಡುವ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣಿನ ರಸವನ್ನು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಬೆರಸಿದರೆ ಬಲಕರವೂ ರುಚಿಕರವೂ ಆದ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಹೋಲುವ ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಡಬ್ಬಿಯ ಲೇಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಹೆಸರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ

3

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ೩ನೇ ಭಾಗ, ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜಾ ರವರ ಸ್ಕೂಲು ಕನ್ನಡ ಮುನ್ಷಿ ಮುದ್ರಾಪಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಇದರ ಭಾಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

"ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಕಂಪ್ಯಾನಿಯನ್" ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತ. ಕ್ರಯ ೧—೮—೦

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ "ಲಂಡನ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಬುಕ್—೧." ಇದಕ್ಕೆ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕ. ಕ್ರಯ ೨—೦—೦

"ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆ ಮಾದರಿ" ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಚನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಗಿಲೀಟು ಅಕ್ಷರ. ಅಂದವಾದ ಬೇಲು ದಾರಿ ಕಾಗದ. ೧೦೦ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ೨—೦—೦

ನೋಟೀಸು ಫಾರಂ, ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಷೀಟ್ ವಗೈರೆ ಇತರ ಪ್ರಿಂಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವವರು, ಚಾರ್ಜ್ ಸುಲಭ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಸೊಳ್ಳೆ ದೋಷನಿವಾರಣ ಚೂರ್ಣ:—ರಕ್ತಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಬಲ ಹುಟ್ಟಿ ಮೈ ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ, ದೇಹ ಗೂಡಾಗಿ ಕಟ್ಟುಮಸ್ತಾಗಿರುವುದು. ಸಣ್ಣ ಬುಡ್ಡಿ ೦—೧೨—೦, ದೊಡ್ಡ ಬುಡ್ಡಿ ೧—೮—೦.

ಜ್ವರನಾಶಿನಿ:—ಸಹಜವಾದ ಛಳಿ ಜ್ವರ ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ದಿನ ಗಳ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಜ್ವರ, ಮೂರು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಜ್ವರ, ನಾಲ್ಕನೆ ಜ್ವರ, ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಗುಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಸೀಸೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಬುಡ್ಡಿ ೧೨ ಆಣೆ. ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ೮ ಆಣೆ.

ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಕ್ಕೆ:—ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ—ಮೈಸೂರು.

ನೋಟೀಸ್.

4

ಮಂಡ್ಯದ ತಾಲ್ಲೋಕ್ ಕಸಬಾ ಹೋಬಳಿ ... ಗ್ರಾಮದ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ... ನನ್ನ ಹಾದನಿಯಾದ ... ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ... ಇರುವದರಿಂದ ನನಗೆ ... ಜನಗಳು ಅವಳಿಗೆ ... ಮಂಡ್ಯದ ... ಮನೆಯನ್ನು ... ಮಾಡುವ ... ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ... ಮನೆಯನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ನನ್ನ ... ಕೊಡುವವರು ಯಾರಾದರೂ ... ಸಾಲ, ... ಅಥವಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ... ಬಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ... ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ... ಯಿಂದ ... ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ

ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯನ ರಾಯ.

ಜನಿವರ ಶೃಂಗರಿಯವರ ಕ್ರಯ 6 ರೂಪಾಯಿ ಟಪಾಲು ಚಾರ್ಜ್ ಸಹಿತ

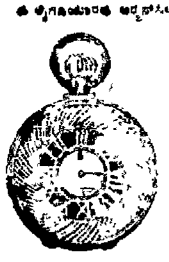

● ಶೃಂಗರಿಯವರ ಅಪ್ಪಟ ... ವಾಚುಗಳು ... ಉತ್ತಮವಾಗಿ ... ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ...

ವಿಳಾಸ

ಜಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, ಅಂಡ್ ಕೊ.

... ಬೆಂಗಳೂರು.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ	೦—೨—೦
ಶಿವಾಜಿ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೧—೦
ಜಾರ್ಜ್ ಸ್ಟೀವನ್‌ಸನ್ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೧—೦
ಪುರಾತನ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೨—೬
ಹಿಮವತ್ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೨—೬
ಚೀನಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	೦—೨—೬
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	೦—೨—೬
ಕ್ರಿಮಿಗಳ ವರ್ಣನೆ	೦—೧—೦
ದೇಹವೇ ನನ್ನ ಮನೆ	೦—೧—೦
ದೇಶಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ	೦—೧—೦
ವಾಷಿಂಗ್‌ಟನ್ ಲಿಂಕನ್ ಚರಿತ್ರೆ	೦—೧—೬
ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ	೦—೧—೬
ಶುದ್ಧವಾದ ಗಾಳಿ	೦—೦—೬
ವಿಜ್ಞಾನ ವಾಕ್ಯ	೦—೦—೬
ಹಿಂದೂದೇಶದ ಬಡತನದ ಕಾರಣಗಳು	೦—೦—೬
ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳಸತಕ್ಕವರಿಗೆ	೦—೦—೬
ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ	೦—೨—೦

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು

ಸೂರ್ಯೋದಯ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

ಚಂದಾ ಈಗ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ವರ್ಷ ೧ಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ರೂಪಾಯಿ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ೧೨ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವು ಬೇರೆ ಬಹುಮಾನ ವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

ವಿಳಾಸ.— ಬಿ. ನರಸಿಂಗರಾವ್, ಎಡಿಟರ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಇದೊಂದು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕವು.

15

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖ್ಯಬೋಧಿನಿ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕಲವು ಸಮಾಚಾರಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಯುಕ್ತಿಸ್ತ್ರ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಚಿಲ್ಲರೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಲ್ಲದೆಯೇ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನುಭವ, ಸರಸಾರ, ನಿಷ್ಪತ್ತಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿ, ವಾಯಿದೆ, ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು ಪತ್ರಾಕ್ಷರ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಓದುಬರಹ ಬಲ್ಲವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅನೇಕ ಲೇಖಕ ಮಹಾಶಯರ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶಾಸಕಾರರ ಬಳಿ ಸೇರಿಸು ವ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಬೆಲೆ ಇದು ಲೇಖಕರಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ. ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥಾನ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ೪೬೦ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ.

ಕನ್ನಡ ವಚನವು.

ಗೀತಾರ್ಥ ದಪ್ಪ ಕಾಗದ, ಭದ್ರವಾದ ಬೈಂಡು.

ಕೆಳಪಿಲ್ಲೆ ಬರುವ ಚಿತ್ರ ಆಕಾರವುಳ್ಳದು

ಕ್ರಯ ಒಂದೇ ರೂ.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

—:೦:—

ಶ್ರೀ: ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಾರೀಖು ೩೧ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಭೋಜನದ ಖರ್ಚು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜರುಗಳೂ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರುಗಳೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಿರೀಟಧಾರಣದ ಉತ್ಸವದ ನಿಮಿತ್ತ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರಷ್ಟೆ. ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸ್ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಭವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸ್ (ವಿಲಾಯತಿಯ ಯುವ ರಾಜರು) ಯವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೋಗಿರುವ ರಾಜರುಗಳನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರುಗಳನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಈ ಭೋಜನದ ವಿವರವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಭೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೭,೦೦೦ ಪೌಂಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ತಿಳಿದು ಬರುವದು. ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಜಾರ್ಜ್ ಹಾಮಿಲ್ಟನ್ ಯವರು ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ.

ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಗ್ರಹಪಟ್ಟು ಬರೆದಿರುವವು. ಇಂಡಿಯಾ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ವಿರ್ಪಡಿಸುವಾಗಿದ ಈ ಭೋಜನದ ಖರ್ಚನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದವರು ಕೊಡುವದೇಕೆ? ಮುಂದಿನವರುಷ ನಡೆಯುವ ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿನ ವಿಪರೀತ ಖರ್ಚನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ್ಯೂ ಈ ಭೋಜನದ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದವರ ಮೇಲೆ ಯಾಕೆಬೀಳಬೇಕು? ವಿಲಾಯತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅತಿಥಿಗಳ ಭೋಜನದ ಖರ್ಚನ್ನು ತಾವೇ ಯಾಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಎಂಬಿವೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುವವು.

ಲಾರ್ಡ್ ಜಾರ್ಜ್ ಹಾಮಿಲ್ಟನ್ ಯವರು ಕೇಳಿರುವದು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಬಹಳ ಕಿಬ್ಬಿ ಬಿಸು ತೆಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ವಿಲಾಯತಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಲಾರ್ಡ್ ಜಾರ್ಜ್ ಹಾಮಿಲ್ಟನ್ ಯವರು ಆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಮಾತ್ರವೆಂದು ಸಂತೋಷವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆಂದು ಈಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

ದೇವಭಕ್ತನಾದ ಪರಿಚಾರಕನು.

"ಉಂಡರೂ ಕುಡಿದರೂ ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿದರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೇವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ."

ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಒಂದಾನೊಂದು ಸನ್ಯಾಸ ಮಠದಲ್ಲಿ ನಿಕೊಲಾಸ್ ಹೆರ್ಮನ್ ಎಂಬವನಿದ್ದನು. ಇವನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಬಡವರು. ಇವನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಸಿಪಾಯಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಆಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಳಾದನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವನು ಬಡವನಾಗಿಯೂ ನಿರಕ್ಷರಕುಕ್ಷಿಯಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೂ ಮಹಾ ದೇವಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಹದಿನೆಂಟು ವಯಸ್ಸಿನ ಯೌವನಸ್ಥನಾಗಿರುವಾಗ ಮಾಗಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಉದುರಿಹೋಗಿ ಒಣ ಕೊಂಬೆ ಗಳು ಮಾತ್ರ ನಿಂತಿರುವ ಮರವನ್ನು ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಮರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಹೊಸ ಎಲೆಗಳೂ, ಆಮೇಲೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೂವು ಹೀಚು ಹಣ್ಣುಗಳೂ ಬಿಟ್ಟು ಕಂಗೊಳಿಸುವದು! ದೇವರ ಮಹಿಮೆಯೂ ಶಕ್ತಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದದ್ದು! ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿ ಅಂದಿನಿಂದ ಲೋಕದ ಸುಖ ಭೋಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರಾಕರಿಸಿ ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ರಾತ್ರೀ ಹಗಲೂ ಭಗವದ್ಧ್ಯಾನದಲ್ಲೇ ನಿರತನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಸೇರಿಕೊಂಡ ಸನ್ಯಾಸ ಮಠದಲ್ಲಿ ತಾನೊಬ್ಬ ಪರಿಚಾರಕನಾಗಿದ್ದರೂ ದೇವಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಮನಾಗಿದ್ದಕಾರಣ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಆತನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರಲಾಗಿ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೊಬ್ಬರು—"ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿದ ಮಾರ್ಗವು ಯಾವದು?" ಎಂದು ಕೇಳಲು ಆತನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—

ನಾನು ಈ ಮಠವನ್ನು ಸೇರಿದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಗಳೆಲ್ಲಾ ದೇವರಲ್ಲೇ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದು ಪರೀಕ್ಷಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಯೆ ಅಂತರಂಗ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೋಸ್ಕರ ನೇಮಕವಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಾ ದೇವರು ಇಷ್ಟರಿಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇವಲ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೋರುವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ನಿಶ್ಚಯಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರೀತಿಗೂ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ವಿಧವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಧಿಸಾಗಿಯೂ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ವಿಧದಿಂದ ದೇವರ ವಿಷಯವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಆತನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಆತನ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವೂ ಇರುವದನ್ನೂ ಇನ್ನೆಂದಿಗಾದರೂ ಆತನನ್ನು ಮರೆತು ಹೋಗದಿರುವದನ್ನೂ ಸಾಧಿಸುವದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಪರಿಮಿತನಾದ ಆ ಭಗವಂತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡ ತರುವಾಯ ಮಠದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪರಿಚಾರಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಆಯಾ ದಿನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ, ಯಾವ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಕ್ರಮಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೂ ಕೆಲಸದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುವೆನು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೊಡಗುವಾಗ—"ನನ್ನ ದೇವರೇ, ನೀನು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಇರುವದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಹ್ಯವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲೇ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕೃಪೆಮಾಡು. ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನೀನು ಸಹಾಯವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀನೇ ಸ್ವತಂತ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ

ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸಂಗಡ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಆತನ ಕೃಪೆಯ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ ನನ್ನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಆತನಿಗೇ ಸಲ್ಲುವ ದಿವ್ಯ ನೈವೇದ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ ಇರುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲಸವು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ದೇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆತನ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧೈರ್ಯಪಡದೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪುನಃ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸತಕ್ಕ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಮಗ್ನನಾಗುವೆನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಎಡವಿ ಬಿದ್ದರೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಎದ್ದು ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡಿ ಆತನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕ್ರಮೇಣ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ದೇವರನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಇರುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದವನಾದ ನನಗೆ ಈಗ ಆತನನ್ನು ಮರೆಯುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ?

ಈ ಹರ್ಮನನೆಂಬ ದೇವಭಕ್ತನಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಪ್ರಸನ್ನತೆ ಹೀಗೆ ದೊರೆತಿದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಹಾಗೇ ಇತರರೂ ಆ ಪರಮಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವದು ಸಾಧ್ಯನೆಂದು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ತನ್ನ ನಡತೆಯನ್ನೇ ತೋರಿಸಿ ಒಡಂಬಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುವನು. ಆತನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡುವದರಲ್ಲೇ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಆನಂದವುಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಆತುರವಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ತಾನು ದೇವಧ್ಯಾನದ ಲ್ಲಿರುವದೊಂದು ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತಲಿತ್ತು. ಆತನು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಆತುರವಾಗಿಯಾಗಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡುವನು. "ನನಗೆ ಕೆಲಸದ ಕಾಲವೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಕಾಲವೂ ಒಂದೇ. ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗದ್ದಲವಾಗಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಏನು ಬೇಕೆಂದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಗಾಬರಿಗೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ. ಭಗವಂತನ ಆಲಯದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರುವದೋ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಆತನು ತನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ದೇಶಾಂತರದ ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿ ರಾಜರು ತಮ್ಮ ರಾಣಿಯವರಸಮೇತ ವಿಂಡ್ಸರ್ ಅರಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪರಾಂಬರಿಸಿ ಬಂದರು. ರಾಣಿಯವರು ಆಮೂಲ್ಯವಾದ ಉಡುಪನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪಚ್ಚೆ ರೇಷ್ಮೆಯ ಮುಸುಕನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

* • •

ಅಮೇರಿಕದ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಪಟ್ಟಣದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ರೈಲ್ವೆ ಗಾಡಿಯು ನಡೆಸುವವನ ಅಧೀನ ತಪ್ಪಿ ಅಪರಿಮಿತ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿಬರುತ್ತಾ ಇನ್ನೊಂದು ಗಾಡಿಗೆ ತಗಲಿ ಎರಡು ಗಾಡಿಗಳೂ ನೂರಾರು ಗಜ ದೂರ ಹಳಿ ಕಂಬಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿದ್ದುಹೋದವು. ಒಂದೊಂದು ಗಾಡಿಯಲ್ಲೂ ೬೦ ಮಂದಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿದ್ದರು. ಇವರೊಳಗೆ ೧೩ ಮಂದಿ ಪ್ರಾಣ ಹೋಯಿತು. ೩೬ ಮಂದಿ ಗಾಯಪಟ್ಟರು.

• • *

ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತರೊಳಗೆ ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಮಹಾರಾಜರೂ, ಕೊಲ್ಹಾಪುರದ ಮಹಾರಾಜರೂ ಅವರ ದಿವಾನರೂ, ಆ ರಾಜಾಸರೂ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಅಧಿಪತಿಯೂ ವಿಂಡ್ಸರ್ ಅರಮನೆಯನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಪ್ರಭುಗಳಲ್ಲಿಬ್ಬರು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನೋಡತಕ್ಕದಾದ ವಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿದರು.

• • •

ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನವಾದ ಮನೆತನವು ಡ್ಯೂಕ್ ಅವ್ ನಾರ್ಫೋಕ್ ಎಂಬ ಪ್ರಭುಗಳದು. ಈ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಮಗನಿದ್ದನು. ಇವನು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನದ ಮೊದಲು ೧೮೭೯ ನೇ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ೭ ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಕುರುಡನೂ ಮೂಗನೂ ಕುಂಟನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಮಗನ ನಿರೋಗ್ಯತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಯಾತ್ರಿಕರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಫಲವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಗನು ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಅಸ್ವಸ್ಥನಾಗಿದ್ದು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೩೦ರಲ್ಲಿ ತೀರಿಹೋದನು. ಡ್ಯೂಕ್ ಆವ್ ನಾರ್ಫೋಕರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಇವರ ತಮ್ಮಂದಿರೇ ಒಡೆಯರಾಗುವರು.

* • •

ಉತ್ತರ ಧ್ರುವಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಿ ಆಂಡ್ರೇ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದನು. ಆತನನ್ನು ಸಂಗಡ ಹೋಗಿದ್ದವನನ್ನು ಗ್ರೀನ್ಲಾಂಡಿನ ಎಸ್ಕಿಮೋ ಎಂಬ ಜನಗಳು ಕೊಂದು ಹಾಕಿದರೆಂದು ವದಂತಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ವದಂತಿ ನಿಜವೋ ಸುಳ್ಳೋ ಆ ಜನಗಳ ಬಳಿ ಕಾಲದಿಂದ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಬ್ಬ ಪಾದ್ರಿಯು ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆಂಡ್ರೇಯೂ ಎಸ್ಕಿಮೋ ಜನಗಳ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಕಂಡು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದನಂತಲೂ ಇವನನ್ನು ಆ ಜನಗಳು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಕ್ಕೆ ಗುರುತಾಗಿ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನೂ ಕೊಂದು ಹಾಕಿ, ಅವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದರೆಂತಲೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಬೀನಿನಂಥಾ ಒಂದು ವಸ್ತು ಸಿಕ್ಕಿತೆಂತಲೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

• • •

ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಂದು ಹಡಗನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರಷ್ಟೆ. ಈ ಹಡಗಿಗೆ ವಿಪತ್ತೇನಾದರೂ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಹಡಗಿನವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯವಾದರೂ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹಡಗನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಹಡಗಿನ ಯಜಮಾನನು ತನ್ನ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶೇಷ ಸಂಭವಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆದು ಇಂಥಿಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವೆನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವದರಿಂದ ಅವನ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಈಗ ಹೊರಟಿರುವ ಹಡಗಿನವರು ಆಯಾ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಬಹು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವರು. ಆ ಹಡಗಿನವರು ನಿಶ್ಚಿತ ಪರಿಯಂತರ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಮುದ್ರ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆಂದು ಇವರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ

[illegible] ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಿನ್ಸ್ [illegible] ಕಾಲ [illegible].

ಸೆಂಟ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ದ್ವೀಪದ [illegible]

[illegible]

ಮೇಟಿಪದವನ್ನು [illegible] ೭,೦೦೦ [illegible].

[illegible]

ಬಳಿದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible]

[illegible]

ಬಾತ್ಮಿದಾರರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್.

ದೇವನಗಾವಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.—ನೀವು ತರಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ ಬಾತ್ಮಿ ತಲುಪಿತು. ಅದನ್ನೇ ಪ್ರಕಟನೆಯವರಿಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಂದ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಉತ್ತರ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡುವೆವು.

ನಾಗಪ್ಪ, ಕೂಗೂರು.—ನಿಮ್ಮ ಬಾತ್ಮಿಗೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಿಕ್ಕಲಾರದೆಂದು ವಿಷಾದಿಸುವೆವು.

ತುಳಸಿಗೆ ರಾ|| ಬಸವಶೆಟ್ಟಿ ಬಸವಣ್ಣ ದೇವರನ್ನು ತರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಸಾಲಿ ಮುಂತಾದವರೂ ಸಾಧು ಲಿಂಗಾಯತರವರಿಗೂ ವ್ಯಾಜ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬಾತ್ಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾರೆವೆಂದು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ವಿಚಿತ್ರಸೃಷ್ಟಿ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಇದು ವಾಸ್ತವ್ಯವಾದದ್ದು. ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ನಾನೇ ಖುದ್ದು ನೋಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ವಿಸಂದಿನ—ಚನ್ನರಾಯ ಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಂತೆಕೋಡಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಬಳಿ ಇರುವ [illegible] ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತರ ಲಿಂಗಯ್ಯನ ಹೆಂಡತಿಯು ಆಗ್ಗೆ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯರಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅವುಗಳ ತಲೆಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ, ದೇಹಭಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇವೆ. ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು, ನಾಲ್ಕು ಕೈಗಳು ಸಹ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಗಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳು ಗಂಡು ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣು ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಚಿನ್ಹೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮಲಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದೇ ದ್ವಾರ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತೆ. ಇಂಥಾ ಮಗುವೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಗು ಮಲಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಮಗು ಆಟವಾಡುತ್ತೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಎರಡೂ ಸಂಗವಾಡುತ್ತೆ. ಅವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಕೇಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಜನ್ಮ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಮಾತ್ರ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಿ ಅವುಗಳ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವದೆಂದು ಬೇಡುವ

ಚೆನ್ನಪ್ಪಯ್ಯ.

ಅನ್ಯಾಯ.

ಅಯ್ಯಾ,

ನಾನು ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕ್ಯಾತನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ವಾಸಸ್ಥ. ಆಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೮ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ದೈವನಾದ ದೊಡ್ಡಬೂಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬರೆಡ್ಡಿ ಯೆಂಬವನು ಬಹು ದೂರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ನೀರು ಒದಗುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಖರಾಬು ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳವು ತನ ಜಮೀನಿನ ಪಕ್ಕ ಅಂದರೆ ಕ್ಯಾತನಹಳ್ಳಿ ಕಡೆ ಹಳ್ಳ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಗರು ಹುಕುಂ ನಿಂದ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕಟ್ಟೆ ಹಳ್ಳವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಹಳ್ಳವನ್ನು ತನ್ನ ಜಮೀನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಕಿತ್ತು ಜಮೀನನ್ನು ಬಗಾಯಿತು ಪಟ್ಟಾ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ನೀರು ಬಂದು ನನ್ನ ಬಾಬತು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ನೀರು ನಿಂತು, ತೆಂಗಿನಮರಗಳು, ಬಾಳೆ, ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ವಗೈರೆ ಪೈರುಗಳು ಹಾಳಾಗಿಹೋಯಿತು. ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಶಾನಭೋಗ ಕೊಟ್ಟ ನೀರನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಗ್ರಾಮದ ಶಾನುಭೋಗ ಪಟೇಲ್, ತಾನು ನೋರ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಬಡವರ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಬಗರ್ ಹುಕುಂನಿಂದ ಆ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಬಾಗಾಯಿತು ಫಸಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರ್ರು, ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು, ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ವರ್ಕರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಸರ್ವೆ ನವರು ಬಂದು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗಾದ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಶಾನುಭೋಗರ ಕೈವಶವಾಯಿತು ನಡೆದಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದಾಗ್ಯೂ ನನ್ನ ಹಿಂದ್ದಿದ್ದು ವ್ಯಸನವಾಗದ ಹೋಯಿತು.

ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಸಾಹೇಬರು ಈ ಹುಲಿಗೂರು ಮೊಕ್ಕಾಂಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ದರಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟೆನು. ಫೈಸಲ್ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪುನಃ ಬೇಕಾದಾಗ ಮೊಕ್ಕಾಂಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟೆನು. ಅವಾಗಲೂ ಫೈಸಲ್ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ದಯಮಾಡಿದರು. ಪುನಃ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡರೂ ಫೈಸಲ್ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ದಿವಾನರ ಆಫೀಸಿಗೆ ೬ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು, ದಿವಾನ್ ಸಾಹೇಬರ ಆಫೀಸಿಗೆ ೩ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು, ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟು ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ೩ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು, ಮೈಸೂರು ಸರ್ವೆ ಆಫೀಸು ಮೇಲ್ಗಡೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ೫ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು, ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ೫ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟಾದಾಗ್ಯೂ ಯಾರೂ ಈಲೀಕರಾವಾಗ್ಯೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಆಫೀಸಿಗೆ ಈ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಫೈಸಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಯ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ

ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಸಾಹೇಬರ ಫೈಸಲಾತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಆರ್ಡರಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ೩ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಜವಾಬೇ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆದಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾರಲ್ಲಿ ಫಿರ್ಯಾದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ? ನನಗೆ ದಿಕ್ಕು ಯಾರು? ನಾಲ್ಕು ವರುಷ ದಿಂದಲೂ ಫಸಲ್ ನಷ್ಟವಾಯಿತಲ್ಲಾ! ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನಲ್ಲಾ! ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೇ? ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳ ಬಾಗಾಯಿತು ಫಸಲ್ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಬರಬೇಕೋ? ಇಲ್ಲವೋ? ಶಾನುಭೋಗರು ತಕರಾರು ತಪ್ಪಿಗೆ ತರದೇ ಇರುವದೇ? ನೀರು ಬರುವ ಹಳ್ಳಕ್ಕೂ, ದನಗಳು, ಜನರು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗ ವಗೈರೆಗಳಿಗೆ ಅಡಂಗಲುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ರೂಲ್ಸು ಇದೆಯಂತೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಿ? ಅಡಂಗಲಿಗೆ ಜಂತೇ? ನಾನು ಗರೀಬ. ಜಾಮೀನು ಇಷ್ಟು ವಾದಿಸುವದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ಕ್ಯಾಚ್ಯು ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ಶಕ್ತಿ ಸಾಲದು. ಅಹನ್ಯಹನಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರೇ ಜಾರಿಗೆ. ಅನುಭವಿಸುವವರ ತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನನ್ನ ವ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಾಹಸಿಕೆ ನೋಡಿ, ನಾನು ಯಾರನ್ನು ಪಿರ್ಯಾದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುವ ತಮ್ಮಗಳ ಅತ್ಯಂತ ವಿಧೇಯ

ಹುಲಿಗೂರು, ಚನ್ನಪ್ಪಯ್ಯ.

೨೧-೭-೧೯೦೨.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್.

ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಆಡ್ರೆಸ್.

೧. ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಟೌನ್‌ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರುಗಳ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮೀಟಿಂಗು ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—ವೈಸರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ನಾವು ಆಡ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವಷ್ಟೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಂದಲೂ ಆಡ್ರೆಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡೇನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂಬದಾಗಿ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಈಗತಾನೇ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಆಡ್ರೆಸ್ ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ತರಿದೂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಡ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಕಲು ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನಿಷ್ಟು ಒಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೂ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವದು. ಆದರಿಂದ ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಷ್ಟು ಮೆಂಬರುಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ನಮ್ಮ ಆಡ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಆಗುತ್ತೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಮೆ॥ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು, ಮೆ॥ ಎ. ಸಂಪತಿರು, ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಯ್ಯತರಾಯರು, ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ವಗೈರಾದವರು—ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿ ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ಕಂಡು ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವ ಹುಕುಮನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅಷ್ಟು ಗೌರವವಲ್ಲ. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಎರಡನೇ ಸಲ ಆಡ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಸಹಜವಲ್ಲವೆಂದು ಹಾಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಅವರು ನಮ್ಮ ಗೌರವಾದರ ದೌಲತ್ತನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ದಯಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕಲಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅವಸ್ಥೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಆಗಲಾರದೆಂದು ತೋರುತ್ತೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳೆಲ್ಲಾ ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಬೀಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯವೇನೂ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಆಡ್ರೆಸ್ ಕೊಡುವುದು ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು.

ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಆಡ್ರೆಸ್.

ತರುವಾಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರ್ಮಾಡಿದ್ದ ಆಡ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಕಲನ್ನು ಓದಿಸಿದರು. ಮೆಂಬರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮೆ॥ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು—ಇಂಥಾ ಆಡ್ರೆಸ್ ಬರೆಯುವಾಗ್ಯೆ ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಪದ್ಧತಿ ತಪ್ಪಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆಗ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು—ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುವದು ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟವಲ್ಲ; ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗಬಾರದೆಂದು ಈಗಲೇ ನಾವೇ ಒಂದು ಆಡ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಕಲನ್ನು ಓದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬಹುದು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಮಗೆ ತೋರಿದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ೮ ಮಂದಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಯ್ಯತರಾಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಛಾನುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸೇರಿ, ಆ ಆಡ್ರೆಸ್ಸಿನ ನಕಲನ್ನು ಓದಿ, ಅದೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು.

೨. ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ೯ ವರುಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ಎತ್ತುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತರಿಸಿ ಇಡಿಸಿರಬೇಕು. ಈ ಮೊದಲು ಇದ್ದು ಹಸ್ತಾಗೆಲ್ಲ ಬೇಕಲೂ, ಬೇರೆ ನರಾಯಿಸಿಯ ಯಂತ್ರಗಳು ತಿನ್ನ ವಿಲಾಯಿತಿಯಿಂದ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂಬಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ೫೫,೦೦೦ ರೂ. ವರೆಗೆ ಖ

ರ್ಚಾಗುವದೆಂತಲೂ, ಈ ಹಣವನ್ನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಡುವರೋ ಎಂತಲೂ ಛೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಈ ಹಣ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ವೈಸ್‌ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹೀಗಿನ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲ್ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು, ಈ ಬಗಿತಾಯದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಈಗತಾನೇ (೧೯೦೨ನೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ) ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ವರಿಕ್ಕಿಂತ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಾಗಿ ಹೊಸ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ೫೫,೦೦೦ ರೂ. ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಹೀಗೆ ಬರುವರು ಇದರಿಂದಲೇ ಆ ಯಂತ್ರಗಳು ಬೇಗನೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವವು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಇಡಿಸಿ ನಂತರ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಆಗ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಧರ್ಮವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಈಗ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ದಾನವು “ಮುದಿ ಗೋದಾನ” ದಂತೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಮೆ॥ ಸಂಪತರು—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಡಿಸಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ೯ ವರುಷ ನಮಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಹೊಸ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದು ಒಳ್ಳೇದು. ಈಗಿರುವ ಹೊಸ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು, ನಮಗೆ ಹೊಸ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಅರ್ಧ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಕಡೆಗೆ ಮೆಂಬರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದರೆ.—೫೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೩ ಹೊಸ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸುವದೇನೋ ಅವಶ್ಯ. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರ್ಧ ಹಣಕ್ಕೆ ಈಗಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಹೊಸ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಯೇ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಹರನ್ನು ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಶಾಶ್ವತಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇನುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಾಕ್ಸಿ ಆನರರ್ಸರಗೆ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ೩,೨೦೦ ರೂ. ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ, ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಬಾಬಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಹಣಕ್ಕೆ ಏಳೇ ನಿನಡೆಂದರೆ.—ಕಿರುಮಯಿಂದ ೧೧ ಜನ ಪೊಲೀಸು ಗುಡಿಸುವವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇದೆ. ೧೧ ಜನ ಪಿಂಚಣಿಗಳು, ೨೦ ಜಾಡಮಾಲಿಗಳು, ೨೫ ಜನ ಗುಡಿಸುವವರು, ೨೪ ಗಾಡಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಅಂದಾಜು ಪಡೆದು ಮಾಡಿದೆ. ಮೆಂಬರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಒಪ್ಪಿ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು.

೪. ಸಂತೆಪೇಟೆಯನ್ನು ಮೆ॥ ಗಳಲಿಯನಗರ ವರವಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಲೀಸನ್ಸು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಇವರು ಸಾವಿರ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವದು ಒಳ್ಳೇದೆಂಬದಾಗಿ ಮೆ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯನವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ವಿನ್ಯಾಸ ನಡೆದದೆ, ಎಂಬದಾಗಿ ಕೇಳಿದರು. ವೈಸ್‌ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಅದರ ಪೂರ್ವೋತ್ತರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರು. ತರುವಾಯ ಮೆಸ್ಸೆಲ್ ಆಫೀಸರ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅನ್ನಿ ೩೦ ಅಡಿ ದಸ್ತೆ ಪಾರ್ಕಿಗೆ ಬೇಕೆಂತಲೂ ಅರ್ಧ ಪತ್ರವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ನಕಾಶೆಯನ್ನು ಓದಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಡಾ॥ ಅಯ್ಯತರಾಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ —ನನಗೂ ಇದರ ಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ನಾನೂ ಆ ಕಡೆ ನಡೆದ ಕ್ರಮವೆಲ್ಲ ಅವರು ನನಗೆ ಈ ಗಲ್ಲಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಆಗ ರುಮಲ್ಲನ್ನಿಂತಲಿ ಇನ್ನು ೩ ಅಡಿ ಜಾಗ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೇದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದ. ಆಗಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಗಲ್ಲಿಯ ಮೆ॥ ನಾರಾಯಣಪ್ಪನವರದೇ ಎಂತಲೂ, ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ವೇಳೆ ಮೆ॥ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಆ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ನವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ಕೇಳಿದೆ. ಆ ಸ್ಥಳವಲ್ಲಿ ೩೦ ಅಡಿ ದಸ್ತೆ ಮಾಡುವದು ಅನವಶ್ಯಕ. ಪೇಟೆಯನ್ನಿಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗ ಹೊಸಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟನುಮಾಡಿದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದಸ್ತೆಗಳೂ ಗಲ್ಲಿಗಳೂ ಹಾಕುವದು ಒಳ್ಳೇದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ವರಾಹ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಕುಂಬಾರ ವ್ಯಾಪಾರದಷ್ಟ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಬಾಗಿಗ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಬಹಳ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಪ್ಯಾರೀಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುವ ಅಪವಾದವು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಮೇಲೆ ಬಾರದಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡುವದು ಒಳ್ಳೇದು ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಮೆ॥ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು, ಮೆ॥ ಡಿ ವಿಸ್ತಪ್ಪಯ್ಯನವರುಗಳು ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ.—ಮೆ॥ ನಾರಪ್ಪನವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಜಾಗದ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಈಗಿರುವ ಗಲ್ಲಿಯ ಅಗಲವನ್ನು ಕಮ್ಮಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

೫. ಲಕ್ಷ್ಕರ್ ದೇವರಾಜ ಮೊಹಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟರಾಮ ಮುಂತಾದ ಬಾಕಿಗಳು ಕೆಲವು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ವಸೂಲಾಗದೆ ನಿಂತಿದ್ದಾವೆ. ಅದು ೩,೫೦೦ ಬೈಲೆರ ರೂ. ಆಗುವದು. ಈ ಹಣ ವಸೂಲಾಗದಿದ್ದಕ್ಕೆ

[illegible] ವಿವಾಹನ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು [illegible] ಮತ್ತು ವರ್ತಕರುಗಳ ಅವಿವಾಹ [illegible] ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಅದನ್ನು ವಿವಾಹನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ [illegible].

೭. [illegible] ಯಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು [illegible] ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಮಿ॥ ಗಿಫ್ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಕೊಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು [illegible].

೮. [illegible] ಸೇರಿದ [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಮಾಡಿದರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಹೈದರಾಬಾದ್ [illegible] ವರುಷ [illegible].

[illegible]

ತಾಲ್ಲೂಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

ಮಂಡ್ಯ.—ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜನರ [illegible] ಕೃಷ್ಣ [illegible] ಸ್ವಾಮಿಯವರ [illegible] ಈ ದಿವಸ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು [illegible] ಭಗವಂತನು ಆತನನ್ನು [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲದೆ [illegible] ಜನಗಳೆಲ್ಲರು ಊರಿನಲ್ಲಿ [illegible]

ಬೇಲೂರು.—ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ [illegible] ಪ್ಲೇಗ್ [illegible] ಗಣಿಕೆರೆ, ಬಸವನಹಳ್ಳಿ [illegible] ಪ್ಲೇಗ್ [illegible]

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.—ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ಲೇಗ್ [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಸರ್ಕಾರದ [illegible] ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದು.

ಹಾಸನ.—ಈ ಊರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ಲೇಗ್ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible]

ಕೋಲಾರ.—ಮಹೋತ್ಸವ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವಗಳು [illegible] ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಭಾ ಸಮಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.—[illegible] ಪ್ಲೇಗ್ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ಇಲ್ಲಿನ [illegible]

ಸೊರಬ.—[illegible] ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸವಾರಿ [illegible] ಶ್ರೀಕಂಠನಾಥಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ [illegible] ಸವಾರಿ [illegible]

ಪ್ರಿಯು ೬ ಊರಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಚರಣ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. [ನಮ್ಮ ಮೊಸಳ್ಳಿ ಜಾತ್ರೆಯ ಉಪಯವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅನು ಯಾವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು. ಯತಿಗಳು ಕಂಡರೆ ಸಮಾರ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ಪ್ರಾತಿಸ್ಲ ಅಪಯಶಸ್ಸೇನೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ.— ಎಡಿ.] — ಈ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಪ್ಲೇಗಿನ ಹಾವಳಿಗೆ ಇದೇ ಪರತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ವುಂಬಾ ಮನ್ನಾ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಂತೆ ಜಾಣಿಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಜನರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಊರ ಸಾಲಿನ ತ್ರಿಯರು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ಈ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಸರಕಾರಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಿತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಸದ ೧–೫ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಟಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಿ|| ಸಿದ್ದನ್ ಶೀಲರು ಮನೆ ಹಿಡಿಸಿದರು ಬಹು ಸಾಹಸಪಟ್ಟರು. ಸಂತರ ಮುಂಚೆ ಇದ ಸಾಲಿ ತ್ರಿಯರು ೨–೩ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದರೋ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯ ಮಾಡಿದರು. ಆತಿಕ ಮಾಡಿದ ತಾಗಿಂದ ಸರಕಾರಿ ಸಹಾಯ [illegible] ಪ್ರಕೃತಿ ಕಸ್ತ [illegible] ವಿಶೇಷ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸವಾರಿ [illegible] ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಒತ್ತಿಪ್ರದೇಶ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು, ಬಹು ಪರಕರಾಗಿರುವ ಕಲಸ ಇಂತಹ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪರಾಗಿರುವ, ದಯಾಸಂದೇಶಕರಾಗಿರುವ, ಚಟುವಟಿಕೆ ಉತ್ಸಾಹವಾಗಿರುವ ಇವರಿಂದ ಸಹಾಯ ತ್ರಿಯವನ್ನು ಈ ಊರ ಅತಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸಿದಂತೆಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು — ಈಗ ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣವಾಗಿದ್ದ ಈ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ತಗಲಿ ಸುಮಾರು ೬ ವಾರಗಳು ಪರತ್ತು ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಊರಿನ ಸರಿಯಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಬಹು ಬೆಚ್ಚಗಾಗಿವೆ. ಅವರಿಗೂ ಎಂದು ಪದ ಸರಣವಾದರು. ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ೧೫ ಮಂದಿ ಸತ್ತರು. ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಸುಮಾರು ೫೦ ಮಂದಿ ಸತ್ತರು. ಊರೆಲ್ಲಾ ಹಾಳು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಜನರು ಓಡಿ ಹೋದರು. ಗ್ರಾಮದ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊರಟವರು ನಾಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಗೋ ಥರಾ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಆಗಿರುವ ವರ್ತಕರು ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಎಲ್ಲರೂ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಹಗಲಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಕಷ್ಟಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದೆ ತೊಲಗಿ ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರ ವುಟ್ಟು [illegible] ಮಾಡಿ ಚೀಲ ಹೂಳಿ ಇವರು ಮಾತ್ರ ಅಮ್ಮ ಕಾಂಚಿ ಮಂದಿ ಕಾಯಿಲೆ ಜನರಿಂದ ಜನರ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹೇವರನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೦,೦೦೦ ಮಂದಿ ಊರು ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಮಾರು ೧,೫೦೦ ಜನ ವಿಕಿ ಎಂದರು. ಮನೆಗಳಲ್ಲಾ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅಂಗಡಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿವೆ. ಹಿನ್ನ ಅಂಗಡಿ ತಿಂಡಿ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ತಪ್ಪಿತು. ಜನ ಕಷ್ಟದ ಭಯದಿಂದ ಗೋಳಾಡುವುದು ಬಹು ಜಾಸ್ತಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಊರೊಳಗೆ ತಾಲೂಕಿನವರು ಕೆಲವು ಫೆಂಟಿಗಳೊಳಗೆ ವ್ಯವಹಾರವು ಕೆಡಿತು. ಡಾಕ್ಟರರೂ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಜನರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನಿಂತರು. ಮ. ರಾ. ರಾ. ರಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಚಿಕಮಗಳೂರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾದರು — ಈ ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋದರೋ ಉಳಿದವರು ಕೆಲವು ಪಟೇಲರಲ್ಲಿ ಶಿವಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಾಗುತ್ತ, ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹು ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಲೆವಾದೇವಿ ವ್ಯಾಪಾರವಿಲ್ಲದೆ ಗೋಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳು. ವೈದ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇತರ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ಲೇಗಿನವನ್ನು ಧರ್ಮವನ್ನು ನಿರಾಸಿಲಾಗಿದ್ದು, ಕುಂಬಾರರೂ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸದವರೂ ನಿರುಪಯೋಗಿಗಳಾದರು. ಮುಂದೆ ಶಿವಗಿ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜನರು ಓಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲ ಮಿಡಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವರು. ಪ್ರತಿದಿನ ಸೂತಕಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಜನರು ನೊಂದವರು ನಿಜ. ಪ್ರಾಣ ಹೋದವರೆಲ್ಲಾ ಇತರ ವೈಭವನ್ನು ಬಿಟ್ಟವರಲ್ಲ. ಮಾಡಿಗದ್ದ ಜನಗಳು ಅಷ್ಟು ಕೊಂಡು ಬಂದರು, ಬರೀ ಉಪವಾಸ. ಬಹು ಹೋಗುವ ಹಳೆ ಗಾಯಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನ ಎಂದರೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಎನ್ನ ಜನರು ಏನಾಗುವರಲ್ಲಿ ನಿಲಕಬಹುದಲ್ಲ. ದೇವರು ಬಹು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಆ ಊರಿಗೆ ಪ್ರೇಮ ದಯೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಊರಿನ ಒಳ್ಳೆ ವರ್ತಕರು ಅರ್ಥ ಸಾಯುವ ಪತ್ತೆಯಲ್ಲಿಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ವರದಲ್ಲಿದ್ದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಪ ಕಡಿವಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಬಂದು ಶಾಂತ ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಏರ ಕಾರೆ. ದೇಶ ಭಾಷಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಉಪ್ಪರು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರು ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತು ಕೈಲಾಗದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಎಂತ ವರ್ತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಹೋದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪ್ಲೇಗ್ ತಗಲುತ್ತಿದೆ ಎಂಬಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ಈಗ ಅಪ್ಪಣೆ ಆಗಿ ಹೊರಟಿದೆ ಹೊರೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಕೈಸೇರಿಸಿದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅವು ಎಲ್ಲಾ ನಿಜವೋ ವಿಚಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯವರು ತಮ್ಮಿಂದಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಹಾಲ್ಲು ಮೊಸರಲ್ಲಿ, ಹಣ್ಣು ಸೊಪ್ಪು ಈ ಮೊದಲಾದ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮಾರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವರು ಎಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿತ್ಯ ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಬಲ್ಲು ತಪ್ಪಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಡಬೇಕು ಅವರೆಲ್ಲಾ ಜಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದರು ಜನಸ್ತ್ರೀಯರು ಸತ್ತ ಜನಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಬೀಳಿಸುವರು ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರು ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡುವವರೂ ಸತ್ತವರನ್ನು ಸುಡುವವರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.— ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳಿಂದ ಆಗುವ ತ್ರಿಶೂಲನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮ್ಮಕ್ಕೆ

ಈ ಅಂದವಾದ ಪಟ್ಟಣ ಹಾಳಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಸ್ವಾಮಿ ಯಾವಾಗ ಇದು ಕೊನೆಗಾಣುವದೋ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ— ಇಲಿಗಳು ಸಾಯುವುದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಕೆಳದ ೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಊರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಬಾರದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂಗಡಿ ಮಾರುವ ವರ್ತಕರೂ ಜನರ ಮಾರಿ ವರ್ತಕರೂ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಗಂಟು ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಸಂಬಳ ದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಕೆಲವು ನಗರಗಳನ್ನು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ಬಹು ಮಂದಿ ಮನೆಗಳ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಊರು ಕಚೇರಿ ಅನ್ನ ಪ್ಲೇಗ್ ತಗಲಿದ್ದ ಅವ್ವಂದಿ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೂ ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಗಳಿಂದಲೂ ಸತ್ತ ಮುತ್ತಿನ ಗಣ್ಯರುಗಳೂ ಓಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಜವಾನರು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟರು. ಯಾರೂ ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಊರು ಬಿಟ್ಟರು. ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ಆದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಸುಡುವ ಜನರೂ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರಿಲ್ಲ. ಪ್ಲೇಗ್ ಷೆಡ್ ಕಟ್ಟುವವರು ಸಿಕ್ಕುವದು ದುರ್ಲಭ. ಹುಲ್ಲು ಗಳ ಪಡೆಯು ಸದ್ದು ಮಾಡದವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಣಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು?

ಮೈಸೂರು ಗಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

ಗುರುವಾರ ತಾ|| ೨೮ನೇ ಜುಲೈ ೧೯೧೦.

೧೯೧೦ನೆ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಾರೀಖು ೪ನೆ ಶುಕ್ರವಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದರಿಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾಗುವದರ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫೀಸು, ಕೋರ್ಟುಗಳು, ಸ್ಕೂಲುಗಳೂ ೬ನೆ ತಾರೀಖು ಬುಧವಾರದಿಂದ ೧೧ನೆ ತಾರೀಖು ಮಂಗಳವಾರದವರೆಗೆ ಉತ್ಸವ ದಿನಗಳೆಂದು ರಜೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಹಬ್ಬದಿನಗಳು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರು ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಜನರಿಗೆ ಅನನುಕೂಲವಾಗದಂತೆ ಖಜಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರನು ಅವಶ್ಯವಾದ ಹುಕುಂ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಾರ್ಚ ತಿಂಗಳಿನ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಅನಂತರ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲಿನ ದಾಸನ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಭರಮಸಾಗರ ಇವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದಿರುವ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಆ ಮಾಡಿದೆ.

ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ|| ಕೆ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಬಿ.ಎ. ರವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಜಿ. ಸಿ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಿ|| ಎಂ. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ ಬಿ.ಎ. ರವರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಜತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಬಿ. ಅಷ್ಟರ ಬಳಿಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಿ|| ಸಿ. ಎ. ನಂಜಪ್ಪನವರು ಅವರ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ರಜ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಮಿ|| ಎ. ಪಿ. ಕಷ್ಣರಾಯರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮುಂತಾದ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಅಪ್ಪಕ್ತಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟುಗಳಿಗೆ ಬಡ್ತಿಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

೦ನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ.—ಬಿ. ಕಾಶೀನಾಥಯ್ಯ, ಟಿ. ಎ. ನಾರಾಯಣಯ್ಯ, ಟಿ. ಪಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ, ಎಸ್. ಪಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು.

೩ನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ.—ಮಹಮದ್ ಅಲಿ ಕಲಿಂದ್, ಬಿ. ಗೋಪಿನಾಥರಾಯ. ನಾಗಪ್ಪ, ಮಹಮದ್ ಹುಸೇನ್ ಖಾನ್, ಎಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ, ಪಿ. ಕೃಷ್ಣರಾವ್.

ಮಿ|| ಸರ್ಜನ್ ಮಿ|| ಎ. ಅಪ್ಪಾದೊರೈ ರವರಿಗೆ ೧೫೦ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳ ವರ್ಗಾವರ್ಗ ಹುಕುಂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.—

ಎ. ಬಿ. ಸಿಂಗಾರಮೇಲು, ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕು— ಬಂಗಾರಪೇಟೆ ಮೈಸೂರು, ಎಸ್. ಟಿ. ನಾಗಿರೆಡ್ಡಿ ನಾ — ಮೈಸೂರು ದಿನ ಚ. ನ ಸಿದ್ದರಾಮಪ್ಪ, ಟಿ. ಸಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ ಮಂಗಳೂರು—ಬಿ. ನಾಗಪ್ಪರವರು ದಂಗ ಳಿಗೆ.

ಕೋಲಾರದ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವನಾಥರಾಯರಿಗೆ ೧೬ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಮದ್ದಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅದು ಲ್ದಾರರು ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಚಿನ್ನ ಭಂಡಾರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇಂಜನಿಯರ್ ಮನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕಾಲನಿ ರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಿ ಇಂಜನಿಯರ್ ಅವರಿಗೆ ೬೦ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಜ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅವರು ಕೆಲಸ ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಆಫ್ರಿಕದಿಂದ ಬಂದ ಪೋರ್ಟ್‌ಪೋಲೀಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬಿರುಗಾಳಿ ಉಂಟಾಗಿ, ಸಿಡಿಲು ಬಿದ್ದು ಮನೆಗಳೂ ಮುಂತಾದವುಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಶಿರಸ್ತೆದಾರರ ವಾರ್ತೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ.

ಚಕ್ರಿಯ ಅರ್ಥಿಕತೆ ಸೇರಿದ ಸಮೃದ್ಧಿ ಸುಕಾಲ. ಆದರೆ ಚೀನದ ಜಾಗರೂಕ ಮನೆಯವರು ಬೇಸಿಗೆ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ನಿಬದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಚೀನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಎಂಬ ಜನ ಜೀವಿತ್ಯ ಜನರು ಕಡಿದು

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚೀಣಿ ಜನಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಮುದ್ರದ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕೋಪದಿಂದ ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣಗಳು ಹರಿದು ಬರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೆದರಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಡೈಲಿ ನ್ಯೂಸ್ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಬಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡುಗಳನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜರ್ಮನ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಿಲಿಯಂ ಕೈಸರನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊಸ ನಾಟಕ "ಜರ್ಮನಿ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದರು. ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟದಾಗಬಹುದೆಂದು ನಿಷೇಧಿಸಿ ನಾಟಕವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದ ೫೦೦ ಮಂದಿ ಬೋಯರರು ಈಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ಕೇಪ್ ಟೌನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರು ಒಂದು ಸಭೆ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದರು. ಒಂದು ಚಳವಳಿ ನಡೆಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಸುಮಾರು ೧೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು [illegible] ಕೆಲವು ವಿಮಾನಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋದವು. [illegible] ನಷ್ಟವಾಗಿವೆ.

[illegible] ಚೀನಾ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿ ಪೆಕಿಂಗ್ [illegible] ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆ ಸೇರಿ [illegible] ಎಂಬುವರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ [illegible] ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ [illegible] ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಲಂಡನ್ [illegible] ಸಮುದ್ರದ [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible].

[illegible] ಸ್ಪೇನ್ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ [illegible] ದೊರೆಯ ಪಕ್ಷದವರು [illegible] ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೆರಿಕದ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ನಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯವರು [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು [illegible] ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳ [illegible] ಮಂತ್ರಿಗಳು [illegible] ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಂಬಂಧ ಹಿಂದೂ ಪರ [illegible] ಯವರು ಹಿಂದಿನ ಸುಲ್ತಾನರ [illegible] ಸ್ಥಳ [illegible] ಜನರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಆರ್ಯ ಎಂಬವರನ್ನು ರೀತಿ [illegible].

ಅಸ್ಟ್ರಿಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮಗನನ್ನು ಕೊಂದವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂಬವನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳು [illegible] ಆತ ತೀರ್ಪಾಯಿತು. [illegible] ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆ ಸೇರಿ [illegible] ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. [illegible] ಅವನಿಗೆ ಮರಣ ದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಡಲು ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ಅವರ ಕೊನೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು [illegible] ಕನ್ನಡ ಪಟ್ಟಣಗಳು [illegible].

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಂಗತಿ [illegible] ಅನೇಕರು [illegible] ಸ್ಪೇನ್ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರು [illegible]. [illegible] ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ [illegible] ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ [illegible] ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು [illegible] ಜನರು [illegible]. [illegible] ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible] ಒಪ್ಪಿ [illegible] ಜನರು [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷರ [illegible] ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ [illegible] ಸೇರಿ [illegible] ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷರು [illegible] ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಇಟ್ಟರು.

ಪ್ರಕಟನೆಗಳು.

ನೋಟೀಸ್.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಶಿವಗಂಗೆ [illegible] ವಾಸವಾಗಿ ಇರುವ [illegible] ತಿಪ್ಪಣ್ಣನವರಿಗೆ — ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ [illegible] ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ [illegible] ತಿಳಿಸ ಬರೆದರೆ — ನನ್ನ ತಂದೆ [illegible] ನೀನು ಕೊಡತಕ್ಕ [illegible] ಸಂಬಂಧ [illegible] ಈ ದೇಶವನ್ನು [illegible] ನನ್ನ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡು [illegible] ಇದೆ. ಈಗ [illegible] ಒಂದು ತಿಂಗಳು [illegible] ನೀನು ಒಂದು [illegible] ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾನು [illegible] ನನ್ನ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ತಿಪ್ಪಣ್ಣನ ಗೆರೆ [illegible].

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ—ಈಗತಾನೇ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು.

ಬರ್ಮ ದೇಶವೂ—ಬರ್ಮಿಯರೂ.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರ್ಮ ದೇಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಒಳಗೆ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವವು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾದ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಕ್ರಯ ೩ | ಅಣೆ, ಹಾಸಲು ಬೇರೆ.

ವಿಳಾಸ.—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಈಗತಾನೇ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರುಗಳ ತಸ್ವೀರುಗಳೂ, ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಅಡಕವಾಗಿರುವವು. ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ತಸ್ವೀರುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹು ಸುಂದರವಾದ ಕಾಗದ.

ಕ್ರಯ ೮ ಅಣೆ ಮಾತ್ರ; ಹಾಸಲು ೧ ಅಣೆ.

ವಿಳಾಸ.—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮಹಾರಾಜರ ಫೋಟೋ ಒಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ೨ ಅಣೆ

"ಮಹಿಳಾ ಸಖಿ" ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಹಾರಾಜರ ಪೋಲ್ಕಂಡ ಚಿತ್ರವು ಅರ್ಧ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕೀತು. ಕ್ರಯ ೪ ಅಣೆ; ಹಾಸಲು ೧ ಅಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಹಿಳಾ ಸಖಿ, ಮೈಸೂರು. ಅಥವಾ, ಶಾಲೋಪಯೋಗಿ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ ಆಫೀಸಿನಿಂದಲೂ ಸಿಕ್ಕುವುದು.

ಪುಸ್ತಕವ್ಯಾಪಾರ.

ಕೇಶಿರಾಜ ಕವಿಯ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ	೧—೮—೦
ನಾಗವರ್ಮನ ಛಂದಸ್ಸು	೧—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್—ಕನ್ನಡ ಸಂಭಾಷಣವಾಕ್ಯಗಳು	೦—೧೦—೦
ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ	೧—೮—೦
ವಿರಾಟಪರ್ವ	೦—೩—೦
ಶಾಕುಂತಲನಾಟಕ	೦—೧೨—೦
ದಮಯಂತಿ ಸ್ವಯಂವರ	೦—೧೨—೦
ಪಂಚತಂತ್ರ	೦—೮—೦
ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ	೧—೦—೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೧—೩ ಭಾಗಗಳು	೧—೦—೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೪—೬ ಭಾಗಗಳು	೧—೦—೦
ಪತ್ರ ರತ್ನಾಕರ } ಅರ್ಜಿ ಬರಿಯುವ ಕ್ರಮ	೦—೮—೦
ಲೆಖ್ಖತತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆ } ವನ್ನು ತೋರಿಸುವವು	೦—೧೨—೦
ಗೀತಮಂಜರಿ	೦—೩—೦
ರಾಜಕಥಾವಳಿ	೦—೮—೦
ನಡತೆಯ ಸೂತ್ರಗಳು	೦—೨—೦
ಕೊಲಂಬಸನ ಚರಿತ್ರೆ	೦—೧—೦

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದಲಾಗಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ —ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!

ಬೋಯರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಯರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಯರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಯರರಿಗೂ ನಡೆದ ಕದನಗಳು. (೪) ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಯರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಜೋಕಾದ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳೂ [illegible]. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಕಳಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯವು ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವುದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

37

ನಯನಾಮೃತಕ್ಕೆ ಸುಖಾಂಜನವು.—ಹೊಸದಾಗಿ ಆದುದಾಗಲಿ ಬಹುದಿನದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣವಾಗುವುವು. ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಪೊರೆ, ಪಿಸರು, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಒಸರುತ್ತಿರುವುದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದೂ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ. ೧. ಪೋಸ್ಟ್ ಬಿಚಾರ ಬೇರೆ.

ವಾಯುಸಂಹಾರಕಕ್ಕೆ.—(ಪಿಇ ಮಾತ್ರೆ). ಇದನ್ನು ಶೀತದಿಂದ ಉಂಟಾದ ನಿಮಿತ್ತಗಳಿಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ವಾತದ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಬೆಕ್ಕು ಹಿಡಿದಂತೆ ನೋವು, ಹಸಿವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ ಗುಣವಾಗುವುದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಬಿಚಾರ ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಸರ ಅತಿಸಾರ.—ಇದರಿಂದ ಬೇದಿಯಿಂದಲೇ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಹ ವಿದ್ದ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಕ್ರಯ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೨. ಬಿಚಾರ ಬೇರೆ.

ಗರ್ಭರಕ್ಷಕಮಾತ್ರೆ.—ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಗರ್ಭದ ಎಲ್ಲಾ ಕಠಿಣವಾದ ಗರ್ಭಸ್ರಾವ ಯಾವುದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣಗುಣವಾಗುವುದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೪ ಆಣೆ. ಬಿಚಾರ ೧ ರಿಂದ ೩ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ಆಣೆ ೬. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ಓದಿಸಿನೋಡಿ.

ಅಂಟಾನ್ನ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬಿಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

4-7-1902ರಿಂದ 11-7-1902ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಹೊಸ ಕೇಸು.	ಪ್ಲೇಗ್. ಮರಣ.	ಒಟ್ಟು ಮರಣ
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	1	0	38
ಮೈಸೂರು ,,	18	17	45
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	14	23	
ಮೈಸೂರು ,,	146	105	
ಕೋಲಾರ್ ,,	41	24	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	4	1	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	0	0	
ಹಾಸನ ,,	27	15	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	50	32	
ಕಡೂರ್ ,,	35	14	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	11	5	
ಒಟ್ಟು	376	234	

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ನೇ ಶುಭಕೃತ್‌ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ಏಕಾದಶಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ಬಿದಿಗೆ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ಮತ್ತು ಆಗಸ್ಟು

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	ಸೂರ್ಯ ದಿನ
31	ಗುರು*	ಏಕಾದ.	12 52	ರೋ	0 22	16
ಆಗ 1	ಶುಕ್ರ§	ದ್ವಾದ	6-58	ಆ	52 2	17
2	ಶನಿವಾರ	ತ್ರಯೋದ	0-39	ಪು	55 30	18
3	ರವಿ ¶ †	ಅಮಾ	50-10	ಪು	45 5	19
4	ಚಂದ್ರ	ಅಮಾ	45-2	ಮ	42 9	20
5	ಮಂಗಳ ‖	ಪಾಡ್ಯ	41-21	ಪು	40 30	21
6	ಬುಧ	ಬಿದಿಗೆ	38 40	ಉ	39 16	22

* ಉತ್ಪತ್ತಿಯೋಗ, ಮೃತ್ಯುಯೋಗ, ಸರ್ವತ್ರ [illegible] § [illegible] ದೋಷ, ಅಧಿಕ್ಯವಾರ † ಸರ್ವತ್ರ ಅಮಾವಾಸ್ಯ, [illegible] ಕ್ರತುವ್ರತ ‖ ಮಂಗಳಗೌರೀವ್ರತ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು.		ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಶಣ್ಣೇ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕೆ	ರೂ	[illegible]	[illegible]
ಕೆಂಬೂತಿ ಅಕ್ಕಿ ಅಸದ್		[illegible]	[illegible]
ಡಿಟೋ ದಯಂ		[illegible]	[illegible]
ಜಾಡಾ [illegible] ಅಕ್ಕಿ		[illegible]	[illegible]
ಸಣ್ಣ ಅಸದ್		[illegible]	[illegible]
ಡಿಟೋ ದಯಂ		[illegible]	[illegible]
ಕೊಗರ ದೇಶ ಪಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಡಿಟೋ ದಯಂ		[illegible]	[illegible]
ಕೈಶ ರಾಗಿ ಪಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಕರಾಗಿ		[illegible]	[illegible]
ಜೋಳ		[illegible]	[illegible]
ಹುರಳಿ ಪಲ್ಲ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಬೇಳೆ ಅವರೆ		[illegible]	[illegible]
ತೊಗರಿ		[illegible]	[illegible]
ಉದ್ದು		[illegible]	[illegible]
ಕಡಲೆ		[illegible]	[illegible]
ಎಳ್ಳು		[illegible]	[illegible]
ಹುರುಳಿ		[illegible]	[illegible]
ಹರಳು [illegible]		[illegible]	[illegible]
ಸೀಗೇಕಾಯಿ ಮಣ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
ದಯಂ ತರಹ		[illegible]	[illegible]
ಬೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಅಚ್ಚು		[illegible]	[illegible]
ಒಳ್ಳೆ [illegible] ಮಣ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಹರಳೆಣ್ಣೆ		[illegible]	[illegible]
ಕೊಬ್ಬರಿ [illegible] ಮಣ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ತುಪ್ಪ		[illegible]	[illegible]
ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು		[illegible]	[illegible]
ಹಳೇ ಹುಣಸೇಹಣ್ಣು		[illegible]	[illegible]
ಉಪ್ಪು		[illegible]	[illegible]
[illegible] ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಅಡಿಕೇಕಾಯಿ ಮಣ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible] (ದೇಶ) [illegible]		[illegible]	[illegible]
,, ,, [illegible]		[illegible]	[illegible]
,, ,, [illegible] ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. F. W Thompson, [illegible] the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission [illegible] Mysore 31/7/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು ——o—— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬ | ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೫ ನೇ ಇಸವಿ ಆಗೀಷ್ಟು ತಾರೀಖು ೩ ನೇ ಗುರುವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೧೫

ROBINSON'S PATENT BARLEY.

—

ರಾಬಿನ್ಸನ್ಸ್ ಪೇಟೆಂಟ್ ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಪಾಯಸವಾದ ಮೇಲೆ [illegible] ಗಂಟೆ ಕಾಲ [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಕೊಡಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ [illegible] ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ [illegible] [illegible] ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲಿರುವ [illegible] ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

[illegible] ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ

[illegible] ಭಾಗ. [illegible] ಭಾಗವನ್ನು [illegible] ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

[illegible] ಕ್ರಯ ೧—೮—೦

[illegible] ಕ್ರಯ ೨—೦—೦

[illegible] ೧೧೦ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ೨—೦—೮

[illegible] ಫಾರಂ, [illegible] ವಗೈರೆ ಇತರ ಪ್ರಿಂಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನೂತನವಾದ [illegible] ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

[illegible]—ಸರ್ವ ಗುಣವೂ ಉಳ್ಳದ್ದು. [illegible] ೦—೧೨—೦, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ೦—೮—೨.

ಜ್ವರನಾಶಿನಿ :—ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಗುಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಜ್ವರ, ಮೂರನೆ ಜ್ವರ, ನಾಲ್ಕನೆ ಜ್ವರ, ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ವರಗಳೂ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. [illegible] ಅಧಿಕ ಉಪಯೋಗ. [illegible] ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ [illegible]

ಸಮ್ಮ ವಿಳಾಸ.—ಕೆ. [illegible] ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ—ಮೈಸೂರು.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

20

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಜೀವನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮೆದುಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ [illegible] ಬಲಿಷ್ಠವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ [illegible] ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಶಾರೀರಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿನ [illegible] ಎಂದೂ [illegible] ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಾದರೂ [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು [illegible] ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ [illegible] ಆಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ದೇಹದ [illegible] ಆಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ [illegible]

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು [illegible] ಮಕ್ಕಳಿಗೂ [illegible]

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಇಲ್ಲ. [illegible]

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು [illegible]

೧೪. [illegible] ಆಹಾರವು, [illegible]

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‍ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು [illegible] ಗುಣವು [illegible] ಸಮರ್ಥವಾಗುವದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು [illegible] ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳ ವರ್ತಕರು, ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಪಡೆಯಬಹುದು :—

ಮದ್ರಾಸು :—ಮೆ॥ [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು :—ಮೆ॥ [illegible] ಕಂಪೆನಿ.

[illegible] :—ಮೆ॥ [illegible] ಕಂಪೆನಿ.

ಕೋಲಾರ :—ಮೆ॥ [illegible] ಕಂಪೆನಿ.

[illegible] :—ಮೆ॥ [illegible] ಕಂಪೆನಿ.

ಮದ್ರಾಸು :—ಮೆ॥ [illegible] ಕಂಪೆನಿ.

ರಂಗೂನ್ :—ಮೆ॥ [illegible] ಕಂಪೆನಿ.

ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಕಸ್ಟಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು.

ಮಾವಿನಗಿಡ —ಕಸಿ	ಒಂದು ಡಜನ್‍ಗೆ		೬—೦—೦
,,	ಬಾದಾಮಿ	,,	೯—೦—೦
,,	ಮಲಗೋವಾ	,,	೯—೦—೦
,,	ಸುಂದರಷಾ	,,	೧೨—೦—೦
,,	[illegible]	,,	೯—೦—೦
ಕಸ್ಟಿದ—ಸಿಂಪೀಗಿಡ		,,	೬—೦—೦
,,	ಕಿತ್ತಳೆ	,,	೬—೦—೦
,,	ದಾಳಿಂಬೆ	,,	೫—೦—೦
,,	[illegible]	,,	೭—೦—೦
,,	ಪೇರಳೆ	,,	೪—೦—೦
,,	[illegible]	,,	೪—೦—೦
,,	[illegible]	,,	೩—೦—೦
,,	ಸಂಪಿಗೆ	,,	[illegible]

[illegible] ಗಿಡಗಳು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ [illegible] ಬರೆದರೆ ತಕ್ಷಣ ರವಾನಿಸಲ್ಪಡುವುವು.

ವಿಳಾಸ:—ಹೆಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್,
ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ರೋಡ್,
ಬೆಂಗಳೂರು.

[illegible] ಕ್ರಯ 5 ರೂಪಾಯಿ

[illegible] ಸಹಿತ

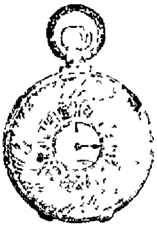

ಈ [illegible] ಎಂಬ [illegible] [illegible]

ವಿಳಾಸ

[illegible]

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

[illegible]	೦—೨—೬
[illegible] ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೧—೦
[illegible] ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೧—೦
[illegible] ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೨—೬
[illegible] (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೨—೬
[illegible] ಜನಗಳು	೦—೩—೬
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	೦—೩—೬
[illegible]	೦—೧—೦
[illegible]	೦—೧—೦
ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಥಿತಿ	೦—೧—೦
[illegible] ಚರಿತ್ರೆ	೦—೧—೬
[illegible]	೦—೧—೬
[illegible]	೦—೦—೬
[illegible]	೦—೦—೬
[illegible] ಕಾರಣಗಳು	೦—೦—೬
ಮಕ್ಕಳನ್ನು [illegible]	೦—೦—೬
ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ	೦—೨—೦

[illegible] ವಿ. ಪಿ. [illegible] ಪಡೆಯಬಹುದು

ವಿಳಾಸ:—[illegible], ಮೈಸೂರು.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖ್ಯಬೋಧಿನಿ.

ಹೆಮ್ಮೆ ಅಷ್ಟಪುಟಗಳು ೩೪೦—ವಿಷಯಗಳು ೩೧೦—ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹೊಸಗೆಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗೇ ಉಳಿವೆ ಅವು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುವದು ಉತ್ತಮವು ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮುಲ್ಕಿ ವಿಷಯದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕೈಫಿಯತ್ತು, ಜಿಲ್ಲೆ ವಿವಿಧ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರಿವಿಜನ್ನು ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಪ್ಪೀಲು ಅರ್ಜಿಗಳು, ಸು ಭವ, ನಡವಳಿಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು, ಬಿಲ್ಲುಗಳು ವಿವರಗಳು, ಕರಾರು ಪತ್ರಗಳು, ಮತ್ತೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಓದಬಲ್ಲವರು ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಬರೆಯಲು ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಇದು ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಪುಸ್ತಕವು. ಹಸಿರು ರಂಗಿನ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಸಾಧಾರಣ ರಂಗಿನ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ—ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೩. ಮುಂಗಡ ಹಣ, ಅಥವಾ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಹತ್ತರಿಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹಣ ಮುಂದೇ ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸಲ್ಲುವದು

ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಣಿ ಸ್ಟೋರ್ಸ್, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು

ನಯನಪುಷ್ಟಿಗೆ ಅಂಜನವು—ಇದು ಅನೇಕ ಅನುಭವಿಕ ಔಷಧಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣವಾಗುವವು. ಕಣ್ಣು ತುರಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರು, ಪಿಸರು ಇರುವದು, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಇರುವದು, ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ರೂ. ೧. ಪೋಸ್ಟ್ ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೩.

ವಿಷಮುಷ್ಟಿ ರಸಾಯನವು.—(ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ) ಇದನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ವಾತ, ಸಂಧಿವಾತ, ಚಳಕು, ಮತ್ತು ಗಾಯಗಳ ನೋವು, ತಲೆನೋವು, ಚೇಳು ಕಚ್ಚಿದ್ದು, ಕೆಮ್ಮು ಕೂಡ ಗುಣವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ೧ ಬಾಟಲಿಗೆ ರೂ. ೧. ಪೋಸ್ಟ್ ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ಸಿಂದೂರ—ಇದು ಅನೇಕ ಸಂಧಿ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆ ಹಳೇ ವಿಷಮಜ್ವರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗುಣವಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ. ೩. ಪೋಸ್ಟ್ ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮಲಾಮು—೩ ದಿನ ೩ ಆವರ್ತಿ ಹಚ್ಚುವದರಿಂದ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೪ ಆಣೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಖರ್ಚು ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೩ ಆಣೆ ೬ ಡಬ್ಬಿ ತನಕ ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉತ್ತಮ ಔಷಧಗಳಿಗೆ ಒಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಆಯುರ್ವೇದ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಲಿಗೆಟ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್, ಗುತ್ತೂರು ಕೃಷ್ಣಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಆಗೀಸ್ಟು ೭ನೇ ತಾ ಗುರುವಾರ

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ

ಹಿಂದೆರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು "ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ" ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತೇವೆ

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವು

ಏಳುವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಳಿದ ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರು ಉತ್ತರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಇಹಲೋಕ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ ಮಹಾ ದುಃಖವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶೋಕ ಸಂತಪ್ತಹೃದಯರಾದ ವಿಷಯವು ಎಲ್ಲರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೀತು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಾಲ್ಯವಯಸ್ಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ತಾವೇ ವಹಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರೌಢವಯಸ್ಕರಾಗುವವರೆಗೂ ಶ್ರೀ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಸನ್ನಿಧಾನದ ಮಹಾರಾಣಿಯವರೇ ರೀಜೆಂಟರಾಗಿ ನಿಂತು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆಲೋಚನಾ ಸಭೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ರಾಜಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದವರು ಅನುಮೋದಿಸಲು ಮೈಸೂರು ನಿವಾಸಿಗಳು ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗದೆ ಹೋದರು. ಅನ್ಯಸಹಾಯ ಆ ಕಾಲದಿಂದೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾದದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಹಾರಾಣಿ ರೀಜೆಂಟರವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸವೂ ಗೌರವವೂ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿವೆ. ನಾಳೆಯ ದಿನ ಇಂಡ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವೈಸರಾಯಿಗಳಾದ ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರನ್ನು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರೆಂಬದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ರೀಜನ್ಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಮುಗಿಯುವದು

ಶ್ರೀಮತ್ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಪುರಾತನವಾದ ಈ ದೇಶದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವದು ಅವರ ಮಾತೃಶ್ರೀಯವರಿಗೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಭಕ್ತಿಯುತರಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಕೇವಲ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವದು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಕಲ ರಾಜಲಕ್ಷಣ

ಜನನಿರ್ದ್ಯ —೧೮೮೪ನೆ ಇಸವಿ ಜುನ್ ೧೦

ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ —೧೯೦೨ನೆ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ೮

ಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಅವರ ಸದವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಹಾ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ವಶ್ಯವಾದ ವೇಷದವಾರ್ಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಲಭಿಸಿರುವ ಪರಿಶ್ರಮವು ಬಹು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ ಕುದುರೆ ಸವಾರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಟೆಯಾಡುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಯೂರೋಪ್ಯನ್ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಅಂಗ ಸಾಧನೆಯುಂಟಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಸ್ವಭಾವಿಕವಾದ ಅವರ ದೇಹಾರೋಗ್ಯವು ಬಲಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವದಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ದೈವಯೋಗದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ವೃದ್ಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರಯಾಸವನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿರುವದಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯತಃ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನ್ಯಾಯವಿಚಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಕೂತುಕೊಂಡು ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ ವಾಜ್ಮೂಲವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಇವರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಈ ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯವಿಚಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ ಮಿ ಫ್ರೇಸರ್ ಸಾಹೇಬರು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದವರಾಗಿಯೂ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿರುವ ಆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಆಗಾಗ ಸಾರಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಟೇಲ್ ಶಾನುಭೋಗರ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದನ್ನೂ ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರಷ್ಟೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವು ಹುಟ್ಟಿ ಅವರನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹಣವು ಸರಿ ರೀತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ರಶೀತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಕೇಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ವಿನೋದಪಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮನ್ನಾಳುವದಕ್ಕೆ ಉಪಾಸನಾರೂಢರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರನ್ನು ಕೇವಲ ವಿದ್ಯಾಯುಕ್ತರಾದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಂಬಿರುವದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುಖದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಂತಾಪಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆವು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೇವಲ ವಿವೇಕದಿಂದಲೂ ನೀತಿನ್ಯಾಯಗಳಿಂದಲೂ ಆಳತಕ್ಕ ರಾಜಾಧಿಪತಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬುವದೇ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಅವರ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಐಶ್ವರ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುಖ ಸಂಪತ್ತು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗುವವಂತೆ ನಾವು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತೇವೆ ಇಂಥ ಸುಗುಣಸಂಪನ್ನರಾದ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದಯಪಾಲಿಸಿರುವದರಿಂದ ನಾವು ಈಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ

ನಮ್ಮ ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶದ ರಾಜರುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಯೋಗ್ಯರಾದವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ತಾವೂ ಅಯೋಗ್ಯರಾಗಿ ಹೋಗಿರುವದನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ವಿಷಯ ಗೌರವಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭೋಗಾಸಕ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರುವದನ್ನೂ ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು ಅಂಥ ದುರಾಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜರು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕ ಸದ್ಗುಣಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅವರ ದಿವ್ಯಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಎಂಥ ದುಷ್ಟರು ಹುಟ್ಟುವಂಥ ಇಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಲೋಪವೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದ ಸತ್ಪುರುಷರಿಂದಲೇ ಒಳ್ಳೆಯವರಿಂದ ಕಾರಣವಿದೆ ತಮಗೆ ಭಗವಂತನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟ ಅಲ್ಲವಂತೆ ದುಷ್ಟಮಾರ್ಗಗಳು ಎಷ್ಟು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಭಗವಂತನ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಿಡದೆ ನಡೆಯುವರೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಕಾಲವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಭ್ಯಾಸವು ಅವರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾಮಾತ್ಯರು ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೂ ಅವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಭಗವಂತನ ಸೇವಾಕರದಿಂದ ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ, ಕುಲ, ಜಾತಿ ಮೊದಲಾದ ಯಾವ ಭೇದವನ್ನೂ ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಸಮದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವದೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಬಲ್ಲೆವು. ಹಿಂದುಗಳಾಗಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಾಗಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತರಾಗಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮನ್ನಾಳುವದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ನೇಮಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಮತ್ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಅರಸರಿಗೆ ಕೇವಲ ವಿಧೇಯ

ಯುರಾಗಿರುವದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಜಗದೀಶನು ಅವರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನೂ ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲದ ದಾಂಪತ್ಯಸುಖವನ್ನೂ ವಂಶೋದ್ಧಾರಕರಾದ ಪುತ್ರರನ್ನೂ ಸೌಜನ್ಯಶೀಲರಾದ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನೂ ಬುದ್ಧಿಸಾಗರರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ ಸುಖ ಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಿರ್ಮಲವಾದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ತುಂಬಿಸಿ ಉದಯಿಸುವ ಬಾಲಸೂರ್ಯನಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹಾದರವರ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯು ದಿನಕ್ರಮೇಣ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ! ಅವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆಯಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಜೃಂಭಣೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಲಿ! ಅವರ ಅರಸುತನದ ವೈಭವಕ್ಕೆ ಮಾಲಿನ್ಯವುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಸಮಸ್ತ ಅಶುಭ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ದೂರವಾಗಿರಲಿ! ಅವರ ಯಶಸ್ಸು ದಿಗಂತ ವಿಶ್ರುತವಾಗಿರಲಿ!

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು.

ವೈಸರಾಯಿಯವರು.

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟು ೭ನೇ ತಾರೀಖು ಗುರುವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೮.೧೫ಕ್ಕೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡುವರು. ಬೆಳಗಿನ ಸುಮಾರು ೪.೩೦ಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ೭ ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಚೋಟಾ ಹಾಜರಿ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ಮೈಸೂರನ್ನು ತಲುಪುವರು. ಮೈಸೂರು ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಎರಡು ಲೈನ್ ನಿಂತು ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವರು. ೩೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಂದ ಹೊರಡುವಾಗ್ಗೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಹಿಂದೆಯೂ ಮುಂದೆಯೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕುದುರೆ ಸವಾರರು ಬರುವರು. ದಿವಾನರೇ ಮೊದಲಾದ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯೋದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ರೆಸಿಡೆಂಟವರೂ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರೂ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವರು. ತರುವಾಯ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಿಟ್ಟು ಸಿಲ್ವರ್ ಲೈನ್, ಸಯ್ಯಾಜಿರಾವ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಪಟ್ಟಣದ ಚೌಕದ ಬಳಿ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ [illegible] ಗಳು, [illegible], ನರಸಪ್ಪನವರ ಮಳಿಗೆ, [illegible] ಯಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಚೌಕ, [illegible], ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಬಳಿ [illegible] ಮನೆ ಮುಂದೆ ಹೊರಟು, ಹಳೆ ಗುಂಡಿನ [illegible] ಬಳಿ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು [illegible] ಸ್ಕೂಲ್, [illegible] ಗಾಗಿ ಒಂದು [illegible] ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಸೇರುವರು. ಆಗ ೩೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರ ಸಿಪಾಯಿಗಳು [illegible] ಸಲ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ೧೧.೩೦ಕ್ಕೆ [illegible] ಸರದಾರರು ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ(?).

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪರಿವಾರ ಸಹಿತ ಮ.ರ್ಯಾದಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ವಾಪಸು ಅರಮನೆಗೆ ಚಿತ್ತೈಸುವರು. ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಬರುವಾಗಲೂ ೨೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಡುವವು. ತರುವಾಯ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಸಾಯಂಕಾಲ ೪.೩೦ಕ್ಕೆ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ಹೊರಟು, ಅರಮನೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ, ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿಕೊಂಡು, ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಬರುವರು. ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಬರುವಾಗಲೂ ೩೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಡುವವು. ರಾತ್ರಿ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಮಂದಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರಿಗೆ ಔತಣ ಆಗುವದು.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ.

ತಾರೀಖು ೮ ನೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ೯ ಗಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವರು. ೯.೧೫ಕ್ಕೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಸಕಲವಾದ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸವಾರರು ಹಿಂದೆಯೂ ಮುಂದೆಯೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಬಿರುದುಗಳ ಸಮೇತ ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಂಟಪವನ್ನು ಸೇರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ದಿವಾನರೇ ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ, ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ, ಬಕ್ಷಿ ಬಸಪ್ಪಾಜಿ ಅರಸಿನವರೂ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಬಂದು, ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡು, ಅವರನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸುವರು. ಕೂಡಲೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಡಿನವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆನ್ಥಮ್ ಎಂಬ ಸುಧೆಯನ್ನು ವಾದ್ಯದ ಮೂಲಕ ಉದ್ಘೋಷ ಮಾಡುವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನಿಕರ ಪೈಕಿ ಒಂ

ದು ಭಾಗದವರು ಮಂಟಪದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದವರು ಒಳಭಾಗದಲ್ಲೂ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಸುಮಾರು ೧೦ ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಾಯಿತೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾಪನವನ್ನು ಸಾರುವರು. ಕೂಡಲೇ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಡಿನವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಜಯಮಂಗಳಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಘೋಷವಮಾಡುವರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಅನಂತರ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಸನ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ವಾಪಸು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ದಯಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಡ್ರೆಸ್ಸುಗಳು.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಶುಕ್ರವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುಮಾರು ೧-೩ ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ದರ್ಬಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ್ಯೆ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಂದು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಅಡ್ರೆಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓದಿ ಒಪ್ಪಿಸುವರು. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಜರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಯಂಕಾಲವೂ ದರ್ಬಾರ್ ನಡೆಯುವದು.

ಪರೇಡ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣ.

ತಾರೀಖು ೯ನೆ ಶನಿವಾರ ವಿಜಯನಗರ(?) ರಾಜ್ಯದ ಮಹಾರಾಜಾ ಛತ್ರಪತಿಯವರಿಗೆ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವವು ನೆರವೇರುವದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪೋಲೋ ಆಟಕ್ಕೆ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನಿಕರ ಕವಾಯತು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಪರಾಂಬರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಭೋಜನ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸುಮಾರು ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ನಂಜನಗೂಡು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಶಿಕಾರಿ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಜಿಂಖಾನಾ ಆಟಗಳು.—ಸೈನಿಕರಿಗೆ

ತಾರೀಖು ೯ನೆ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಸವಾರಿ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನ್ಯ, ಸಿಲ್ಲೇದಾರ್ ಕುದುರೆ ಸೈನ್ಯ, ರಿಸರ್ವ್ ಪೊಲೀಸ್ ಸೈನ್ಯ, ಫೂಟ್ ಸಿಪಾಯಿ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಜಿಂಖಾನಾ ಆಟಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಇನಾಂ ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ತರುವಾಯ ಆನೆಗಳ ಓಟವೂ ಆಗುವದು. ಅನಂತರ ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಬಾಡಿಗಾರ್ಡಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಓಡಿಸಿ ಇನಾಂ ಕೊಡುವರು.

ಜಿಂಖಾನಾ ಆಟಗಳು.—ಸ್ಕೂಲ್ ಹುಡುಗರಿಗೆ.

ತಾರೀಖು ೧೧ನೇ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ರಾಜಧಾನಿಯ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಾಲಕರುಗಳಿಗೆ ಜಿಂಖಾನಾ ಆಟ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾರುವದು, ಓಡುವದು, ಕಾಲಿನ ಓಟ, ಮಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಓಡುವದು—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ತಮಾಷೆಗಳು ನಡೆಯುವವು. ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಇನಾಂಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕುದುರೆ ಸೈನಿಕರ ಅಂಗಸಾಧನೆ. ಗುಮ್ಮಟ ಮುಂತಾದ್ದೂ, ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಹಗ್ಗ ಎಳೆಯುವದು, ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದು, ಜೋಡೆತ್ತಿನ ಬಂಡಿ ಓಟ ಮುಂತಾದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತೆ. ಆನೆ ಓಟವೂ ಆಗುವದು.

ಪಟ್ಟಣ ಶೃಂಗಾರ ಮುಂತಾದ್ದು.

ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಯೊಳಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಮಂಟಪವನ್ನು ನವೀನವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ವಿವಾಹ ಮಂಟಪವನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ಹೊಸ ತರಹದಲ್ಲಿ ಬಹು ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿರುವಂತೆ ಶೃಂಗರಿಸಿರುವರು. ಬಂಗಲೆಯ ಎದುರು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿದೆ. ಇದು ಬಹು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿರುವದು. ಅರಮನೆ ಕೋಟೆ ತೊಟ್ಟಿಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಮೂನೆಯ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಕಟ್ಟಿದಾರೆ. ಪಟ್ಟಣದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉದ್ದವೂ ತೋರಣಗಳನ್ನೂ ಬಾವುಟಗಳನ್ನೂ ನೆಟ್ಟು, ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲೂ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದಾರೆ. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್, ಸಿಲ್ವರ್ ಲೈನ್, ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎದುರು, ಲ್ಯಾನ್ಸ್‌ಡೌನ್(?) ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಚೌಕ, ದೊಡ್ಡ ಗಡಿಯಾರದ ಚೌಕ, ಹಳೆ ಗಡಿಯಾರದ ಚೌಕ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಗಳನ್ನೂ ಕಮಾನುಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಎತ್ತಲಾಗಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿದರೂ ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಸ ಕಡ್ಡಿ ರೇಣು ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿಟ್ಟಿದಾರೆ. ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಗೆ ಇನ್ನೆರಡು ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಜೋಡಿಸಿದಾರೆ. ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಕೂಲ್, ಕಾಲೇಜ್, ಕಛೇರಿ, ಬಂಗಲೆ, ಸತ್ರ, ಧರ್ಮಶಾಲೆ ಮೊದಲಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿ, ಬಣ್ಣ ಮುಂತಾದ್ದು ಹಾಕಿ, ಅತಿಥಿಗಳು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ಮೈದಾನುಗಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಡೇರಾಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಸಿ, ಜನರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿರುವರು. ಸತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಕೋಮಿನ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೂ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೧೫ರ ವರೆಗೆ ಭೋಜನಾದಿಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಸಂಗೀತಗಾರರು, ಹರಿಕಥೆಯವರು, ವಾದ್ಯಗಾರರು, ನಾಟಕದವರು, ನಾಟ್ಯಗಾತಿಯರು ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ಕರೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿದಾರೆ. ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ವಿವರಿಸಿ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ದೇಶದಿಂದಲೂ ಕೆಲವು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿರುವದರಿಂದ ಉತ್ಸವಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ನೆರವೇರುವವು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ಉತ್ಸಾಹವೂ ಸಂತೋಷವೂ ವಿವರಿಸಲಶಕ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಷಿಕಾರಿ ಕ್ಯಾಂಪು.

ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಷಿಕಾರಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ಯಾಂಪು ೧೦೦ರಾದ ಕಾಡುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಹು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಸ್ಥಳವು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು ೩,೫೦೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರವುಳ್ಳ ದಿಣ್ಣೆಯಾಗಿರುವದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುತ್ತಾ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಹು ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳೂ ಗುಡ್ಡಗಳೂ ಕಾಣಿಸುವವು. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು ೫-೬ ಮೈಲಿ ಫಾಸಲೆಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಹೆಬ್ಬಳ್ಳ(?) ಎಂಬ ಸ್ಥಳದ ಬಳಿ ಕ್ಯಾಂಪು ಮಾಡಿದಾರೆ. ನಂಜನಗೂಡು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಂದ ಈ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ೩೭ ಮೈಲಿ ದೂರವಿರುವದು. ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯಿಂದ ಸುಲ್ತಾನ್ ಬತ್ತೇರಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ೧೪ ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋದರೆ ಈ ಕ್ಯಾಂಪು ಸಿಕ್ಕುವದು. ಅಲ್ಲಿ ೯-೧೦ ಡೇರೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೀಟಿಂಗ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಕರ್ನಲ್ ಜೋನ್ಸ್ ಎಂಬವರೇ ನಿಂತು ಈ ಸಣ್ಣ ಕ್ಯಾಂಪಿನ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದೊಳಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಡೇರಾ ಹಾಕಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಷಿಕಾರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡತಕ್ಕವರು ಇರುವಂಥಾ ಡೇರಾಗಳು ಹೊಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ತಿಂಗಳ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಆ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು.

೧೦ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಆನೆಯಮೇಲೆ ಸವಾರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ೭-೮ ಮೈಲಿ ದೂರ ಜಂಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಹೊರಟು ಷಿಕಾರಿ ಮಾಡುವರು. ಕಾಡು ಕೋಣಗಳು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿಯೂ ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಕಾಡಾನೆಯು ಅಲ್ಲೇ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಾಚಾರವಿದೆ. ಒಂದು ಹುಲಿಯು ಇದುವರೆಗೆ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ದನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿಂದುಹಾಕಿ ಅಲ್ಲೇ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದಕಾರಣ ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಈ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಷಿಕಾರಿ ದೊರೆಯುವದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವೈಸರಾಯಿಯವರು ೯ ನೆ ತಾರೀಖು ಶನಿವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೯॥ ಗಂಟೆ ಸುಮಾರಿಗೆ ಸ್ಪೆಶಲ್ ರೈಲು ಹತ್ತಿ ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ರೈಲು ಇಳಿದು ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಯಮೇಲೆ ಷಿಕಾರಿ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ದಯಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ೧೩ ನೆ ತಾರೀಖು ಸಾಯಂಕಾಲ ಅವರು ಕ್ಯಾಂಪಿನಿಂದ ಹೊರಟು ೧೪ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗೆ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ, ಆ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲೇ ಶಯನವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನೀಲಗಿರಿ ಘಾಟಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿಗೆ ದಯಮಾಡುವವರಾಗಿದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

ಮೈಸೂರು ಅಷ್ಟುರ ಬೊಕ್ಕಸದ(?) ಕೋಟೆಗೇರಿಯ ಉತ್ತರಭಾಗದ ಮನೆಗಳ ಆರೋಗ್ಯವಿಚಾರವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಆ ಮನೆಗಳೂ ನಿವೇಶನಗಳೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮೆ॥ ಎಸ್. ವೈದ್ಯನಾಥ ಐಯರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾದ ಹುಕುಂ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಪುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ(?) ಮೆ॥ ಎಸ್. ವರದರಾಜೈಯಂಗಾರ್ಯ ಸಿಟಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಮೆ॥ ಎ. ಎಸ್. ನಾಗರಾಜರಾವ್ ಅವರು ಪ್ರಥಮ ಸರ್ಕಲ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಮೆ॥ ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್ಯ ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಜೂ॥ ಇಂಜನಿಯರ್ ಮೆ॥ ಸಿ. ರಘುಪತಿರಾಯರು ಅರಮನೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಎಡವಂತ(?) ರಾಜಕುಮಾರಿಯರ ಬಂಗಲೆ ಕಟ್ಟಡದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರತಕ್ಕದ್ದು.

[illegible] ಸರ್ಕಲ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರ್ [illegible] ಯವರಿಗೆ ೩ ತಿಂಗಳು ೨೫ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಸಮೇತ ೩ ತಿಂಗಳು ೬ ದಿನಗಳ ಫರ್ಲೋ ರಜವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೆ.

[illegible] ಮೆ॥ ಸಿ. [illegible] ನಾಯುಡು ಅವರಿಗೆ ೨೫ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಇಂಜನಿಯರುಗಳ ಎಲ್ ಸುರ್ವೆ(?) ಪರೀಕ್ಷೆ.— ಮೆ॥ [illegible] ಸುಬ್ಬರಾಯರು, ವಿ. [illegible] ರಾಯರು, ಟಿ. ಎಸ್. [illegible] ಗಾರ್ಯ, [illegible], ಪಿ. ಸಿ. [illegible] ಗಾರ್ಯ, ಕೆ. ಆರ್. [illegible], ಸಿ. [illegible], ಕೆ. ಆ. ಎ [illegible] ಕೆ. [illegible], ಬಿ. [illegible], ಬಿ. [illegible].

ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್‌ಸ್.

ಹಸಾಂಬ್ಲದ ಅರ್ಜಿಗಳು.

ಅಯ್ಯಾ,

ಹೊಸೇನಹುಣ್ಣೆ ಪುರವಲ್ಲಿನ ಶಿಲವರಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬರದು ಮೊಳಪತ್ತು ಹುಡ್ಡೇದಾರರುಗಳಿಗೆ ದವಾಸೆ ಮಾಡಿಕೆಕ್ಕವು ಅವರ ಜೀವನ ದಾಸ್ಯತನವಾಗುತ್ತೆ. ಅಂಥಾ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹುದ್ದೇದಾರರುಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಡಪೆದ್ದುಗಳು ಜೀವನವಾದು ಮಾಡು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತೆ. ಈ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗಾಯಿಟ್ಟು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣದ ಜನರುಗಳು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜೀವನಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

[illegible]

ಅರಸೀಕೆರೆ ವಿಷಯಗಳು.

ಅಯ್ಯಾ,

ಅರಸೀಕೆರೆ ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಬನವರಗಳ ಮಧ್ಯದ ಹೋಬಳಿ ಕೃಷ್ಣ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ. ಈ ಊರಿನ ಹಿಂದಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು ಈ ಊರ ಹೊರಗೆ [illegible] ಬನಿಯಾ ಪೇಟೆ, ಬಂಗಲೆ ತಪ್ಪಲು ಮುನ್ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಈ ಮಠದ [illegible] ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ಛತ್ರಗಳು ಯಾವೂ ಇರುವ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಿಲ್ಲ. ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೂ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಛತ್ರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಪ್ರಭುಗಳು ಅನ್ನಪಾನ ಇಡುವುದಕ್ಕೂ ಅನ್ನಕ್ಕೂ ಒಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಮುಷ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಮುಜರಾಯಿಯವರು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಏನು ಒಂದಕ್ಕೆ ಈ ಆಣೆ ಮೇಲೆ ಬಾಡಿಗೆಯು, ಮಾಡಿ [illegible] ಛತ್ರ [illegible] ಇಂಥಾ ಧರ್ಮ ಪ್ರಭುಗಳು ಹಿಂದೆ ಯಾವೂ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ನಗರಕ್ಕೆ ಛತ್ರದ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಾವಿ ಥಾವಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಇನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಜನಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಈ ಥಾವಿಗೆ ಹಿಂದಿನವರು ಬಿಟ್ಟ ಪೋಲೀಸಿನವನನ್ನು ತಾಕಿ, ನೀರು ಗಲೀಜು ಸಗ್ಗರ ಮಾಡದಂತೆ ವಿಚಾರಿಸು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಪುಣ್ಯಪುರುಷರು ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೆಟ್ಟಿಲುಮೇಲೆ ನಿಂತು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು, ಪ್ರಕ್ಷಾಳನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ, ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು.

ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಗಾರರೂ ನಾಯಕರಸಾನಿಯರೂ ಸುಮಾರು ಕೀಳಗೆ ೪—೫ ಜನಗಳು ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಂಗೀತ ಪಾಠ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಸೌಕರರಿಗೂ ಒಂದು ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿ ಆದರೆ ಎಷ್ಟನ್ನು ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹೇಳಬಹುದು? ಸಂಸಾರವು ನಡೆಸಿರುವ ಈ ವಾಕ್ಷಣ್ಯ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಸವೋ ತಿಳಿಯದು.

ತ. ರು.

ವಿದ್ಯಾ ವಿಷಯ.

ಅಯ್ಯಾ,

೧. ಈ ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನ್ನಛತ್ರಗಳು ಪೂರಿಯಿಂದಿರುವದು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿದವಿಷಯವಷ್ಟೆ. ಈ ಛತ್ರಗಳ ಖರ್ಚು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೇವಲ ಧರ್ಮವಾಗಿ ಇದೆಯೋ ಅಥವ ಬೇರೆ ವಿಧದಿಂದ ಸಲ್ಲುತಿದೆಯೋ? ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಖರ್ಚು ಸಲ್ಲುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಸರ್ವಪ್ರಜೆಗಳು ಆ ಛತ್ರದ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರೇ ಅಥವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾತ್ರ ಛತ್ರದ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಬಾಧ್ಯರೆ? ಛತ್ರದ ಊಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರುಮಾತ್ರ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರೇ ಅಥವ ಊರಿಯವರು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರೇ?

೨. ಪರಮಾಪ್ತವಾದ ಧರ್ಮ ಜನಗಳಿಂದ ಅನೇ ಧರ್ಮಗಳು ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೧ ವಿದ್ಯಾದಾನವು, ೨ ಸುವಾಸಿನೀದಾನವು. ಈ ೨ ದಾನಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶದ ಜನರು ಪೂರ್ವದಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದರು. ಅಂಥ ತೆರೆದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಬಹುದಲ್ಲ ನತು ಮುಂದೆ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟವರಾದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ಭಗವದನುಗ್ರಹದಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ೨ ದಾನಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕರು ಆತುರರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಸಲು ಇನ್ನೂ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಾ ಇರುವದು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ ದೂರಬೇಕು? ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ದಾನಗಳು ಮೈಸೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲ್ಯೂ ಮಲೆನಾಡಾದ ಕೊಪ್ಪ, ನಗರ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಈ ಮುಂತಾದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯದಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ದಿವಾನ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಈ ಕಾಡುಪ್ರದೇಶದ ಜನರಮೇಲೆ ದಯಬಾರದೇ? ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಸೀಮೆಯ ಜನರಮೇಲೆ ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಸುವಾಸಿನೀ[illegible], ಯೋಜಿಸಿ ಇವರನ್ನು [illegible]? (ದ ಕ್ಷಿಣಾಪ್ರಾ[illegible] ಇರುವ ಜನಗಳು) ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ [illegible] ಮತ್ತು, ಮುಂತಾದ ನಿಜಾ[illegible] ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible] ಬಹು ವಿಧವೇ, [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಇದೆಯೇ? [illegible]

ಹಿಗಳಾದ ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಕರುಣೆತೋರಿ ಒಳ್ಳೆದಾರಿ ತೋರಿಸು. ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಓದುವದಕ್ಕು ಕೇಳುವದಕ್ಕು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಲ್ಲದ ನನಗೇನುಗತಿ? ನಿನ್ನ ನಿಜವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರವೇನಿದೆಯೊ ಅದನ್ನಾದರು ನಿನ್ನ ಶಿಕ್ಷಕರಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಬೇಗನೇ ಕಳುಹಿಸು. ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ನಾನು ಕೇಳುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಉಪಾಯ ತೋರಿಸಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತವಿದ್ದಂತೇ ಆಗಲಿ.

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಾಲೂರ ಮ. ರಂ. ಗಿರಿಯಪ್ಪಗೌಡ.

ಅಭಿನಂದನವೂ ಸತ್ಕಾರವೂ.

ಆಗೀಸ್ಟು ೧ ನೆ ತಾ॥ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ರಾಜಧಾನಿಯ ಮಿಸನ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜಧಾನಿಯ ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಎಂಬ ಸಂಘದವರು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕರ್ನಲ್ ಜೆ. ಎ. ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ರವರನ್ನೂ, ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ಟ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಗೌರ್ನರ್ ಮಿ॥ ಎಸ್. ಎಂ. ಫ್ರೇಸರ್, ಸಿ. ಎ. ಇ., ರವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಇಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೂ ಈ ಸಂಘದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರಾದಕಾರಣ ಈ ಔತಣವು ಏರ್ಪಾಡಾಯಿತು. ಮಿ॥ [illegible] ಮಯೂ[illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿನವರೂ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಘದ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಹೊರಗಿನ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ದಯಮಾಡಿ ಸಭೆಯನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು. ಕರ್ನಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್, ಮಿ॥ [illegible] ಫ್ರೇಸರ್, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು, [illegible] ಮೊಣ್ಣೆಸ್ಕಿ, ಟಿ. ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯ, ಎಂ. ರಾಮರಾಯರು, [illegible] ನಾರಾಯಣರಾಯರು, [illegible], ಮಿ॥ [illegible] ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಅನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದು ಹಿಂದುಗಳು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ, ಯೂರೋಪಿಯನ್‌ರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಕುಳಿತು ಫಲಾಹಾರವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಮಿ॥ [illegible]ರೂ, ಮಿ॥ ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರೂ ಪಿಟೀಲು ನುಡಿಸಿ ಸಭಿಕರಿಗಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಮಿ॥ ಸುಬ್ಬರಾಯರೂ ಮಿ॥ ಕರಿಗಿರಿರಾಯರೂ [illegible]. ಮಿ॥ [illegible] ಎಂಬ ವಾದ್ಯವನ್ನು ಬಾರಿಸಿದರು, ಮಿಸ್ [illegible]. ತರುವಾಯ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ [illegible] ಕೆಲವು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು. [illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು [illegible] ಸಭಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು [illegible] ಉಂಟುಮಾಡಿದನು. ಇವಾದ ಮೇಲೆ ಮಿ॥ [illegible] ಅನೇಕ ಬಾರಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಾಶನ[illegible] ಮಾಡಿದರು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಬಹು ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು.

ತರುವಾಯ ದಿವಾನ್ ಪೇ॥ ಪಿ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಎದ್ದು ಸಭಿಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ,—ಕರ್ನಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ರವರೂ, ಮಿ॥ ಫ್ರೇಸರ್ ರವರೂ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋಗುವವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಸನಕರವಾದ ಬೀಳ್ಕೊಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ರವರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊಸಬರಲ್ಲ; ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದವರು; ಮೊದಲು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇದ್ದವರು, ಆಗಿನ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇವರು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಕಾಲ [illegible] ಇದ್ದರು. ಇಂಥಾ ವಿಶೇಷವಾದ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಕರ್ನಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ರವರು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಈ ಅಪರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯುವ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರಾಗಲಿ ಎಂಬುವದೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೋರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಿ॥ ಫ್ರೇಸರ್ ರವರಾದರೋ ಇನ್ನು ನಡುಪ್ರಾಯದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಅವರಿಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಪದವಿಯಿಂದಲೇ ಅವರು ಮಿ॥ ಫ್ರೇಸರ್ ರವರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಪ್ರಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತರಪೇತು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲೂ ಘನವಾದ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮರಳಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಬರುವರೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಎದುರುನೋಡತಕ್ಕವರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಅನಂತರ ಕರ್ನಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ರವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ,—ಈ ದಿನ ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ತೋರಿಸಿದ ಗೌರವವನ್ನೂ ಸನ್ಮಾನವನ್ನೂ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ದಿವಾನರನ್ನು ವಂದಿಸುವೆನು. ನಾನು ಹೋಗುವಾಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸುವದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವೂ ವ್ಯಸನವೂ ಆಗುತ್ತೆ. ನಾನು ಮೈಸೂರು ಈ ದೇಶವನ್ನೇ ನನ್ನ ಎರಡನೇ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯಾಗಿ ಎಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಲೆಯ ರಾಜರುಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸಾಹದೊಡನೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವದರಿಂದಲೇ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಫಲ್ಯವಾಗಿ ನೆರವೇರಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಆತ್ಮಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವದು. “ನ್ಯಾಯವಾದುದನು, ಕನಿಕರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಡುವದು, ದೈವದೊಡನೆ ವಿನಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವದು” ಇದೇ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮಿ॥ ಫ್ರೇಸರ್ ರವರು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ,— ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ದಿವಾನರವರೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವದು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವೇ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಉಂಟಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಯೂರೋಪಿಯನ್‌ರಿಗೂ ಹಿಂದುಗಳಿಗೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಪರಸ್ಪರ [illegible] ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳು ಒಳಿಕೆಗಳು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಇನ್ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆನು ಎಂದರು.

ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಭಾಸದರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪುಷ್ಪ ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸಭೆಯು ಬರಖಾಸ್ತಾಯಿತು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ನೇಟಿವ್ ವೈದ್ಯರೂ ಶಸ್ತ್ರವೈದ್ಯರೂ ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ತಡೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಆರ್ಯ ಮತಗಳ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ [illegible] ಪಟ್ಟಣದ [illegible] ಸಭೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾದ [illegible] ಎಂಬಾತನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬರುವನು.

ಮದರಾಸ ಅಧಿಪತ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಛಾಯಿಸಿ [illegible] ಸೀಮೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ರಾಜಾ ಸರ್ ಸವಾಯ್ [illegible] ನೆಲ್ಲೂರು ಕಾರಿಯಾಂತರಿಗೆ [illegible] ಬಂದು ಸೇರಿದರು.

ಪೂನಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದು ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಿಂದುಗಳ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ೪೦,೦೦೦ ರೂ. ಧರ್ಮ ಕೊಡುವ [illegible] ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಆತನ [illegible] ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರು.

ರಂಗೂನ್ ಪಟ್ಟಣದ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜೂರರ್‌ಗಳು ಎಂಟೆಂಟು [illegible] ನಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಂಡು [illegible] [illegible] ಆಗಿರುವ ಮಾತು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

[illegible] ಡಾಕ್ಟರ್ [illegible] ಎಂಬೊಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ವೈದ್ಯನು ತುಂಬಾ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ [illegible] ಅನೇಕ [illegible]. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಧರ್ಮದ [illegible] ಆತನಿಗೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇನಾಮು [illegible] ಕೊಡುವದಾಗಿ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಮಲಬಾರ್ [illegible] ವಿ. [illegible] ಮಿ॥ [illegible] ಎಂಬವರ [illegible] ಕೋರ್ಟಿಗೆ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೈಲ್ವೇ ಕಂಪನಿಯವರು ಕೆಲವು ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸಿಕ್ಕು ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಜನರು ಅವರಿಗೆ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡ ರೈಲು [illegible] ಪಟ್ಟಣದ ಆಯಾ ಜಾತಿಯ ಜನರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವ [illegible] ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

[illegible] ಗವರ್ನರವರು ಈ ತಿಂಗಳ ೪ ನೆಯ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ನೀಲಗಿರಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವದಾಗಿ [illegible] ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಆಗೀಸ್ಟು [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible] ಇವರಿಗೆ [illegible].

[illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೆರೆ [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible]

ರು. ಆ ಅಗಸರೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೀಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವುದೇ [illegible] ಹಟ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಗ್ರಾಮದ ಅಗಸರು ಕೂಡ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅಗಸರಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು.

[illegible]

ವಿವೇಕ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಕುರ್ಚಿ.

ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಅವಶಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಇಡುವದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶಸ್ಥರು ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಎಡ್ವರ್ಡರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯಾಗತಕ್ಕ ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಸ್ಟರ್ ಅಬಿ ಎಂಬ ದೇವಾಲಯವು ಲಂಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧,೦೦೦ ವರುಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಎಡ್ವರ್ಡ್ ದಿ ಕನ್ಫೆಸರ್ ಎಂಬ ದೊರೆಯು ಕಟ್ಟಿದ ಆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಈಗ ಉಳಿದಿರುವ ಭಾಗವು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. ಆ ದೇವಾಲಯವು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ವರೆಗೂ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಅರಸರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯು ಇದರೊಳಗೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೦೬೬ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೧ನೇ ವಿಲಿಯಮ್ ಎಂಬ ರಾಜನ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿರುವದು ಈ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಇಂದಿದೆ. ಆಗಿನ್ನ ಮುಂದಿನವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವದ ವಿವರವ್ಯಾವದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

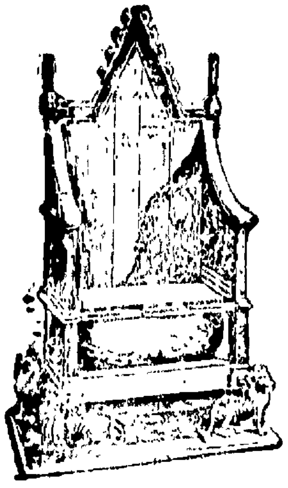

ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯವರು "ಸ್ಕೋನ್" ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಒಂದು ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವ ಭಾಗದ ಕೆಳಗೆ ಪುರಾತನವಾದ ಒಂದು ಕಲ್ಲುಂಟು. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ರಾಜನಾಗಿದ್ದ ೧ನೇ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಎಂಬಾತನು ಸ್ಕಾಟ್ಲಂಡಿನ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಹೋಗಿರುವಾಗ ಈ ಕಲ್ಲನ್ನು ೧೨೯೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಇದು ಸ್ಕಾಟ್ಲಂಡಿನ ಪುರಾತನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಸ್ಕೋನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿತ್ತು. ಆ ರಾಜ್ಯದ ೧೩—೧೪ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಟ್ಟ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯು ಈ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ಕಾಟ್ಲಂಡಿನ ರಾಜರನ್ನು ಬಹುಕಾಲ ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಇದೇ ಕಲ್ಲನ್ನು ಇಂಗ್ಲಂಡಿಗೆ ತಂದು ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಸ್ಟರ್ ಅಬಿ ಎಂಬ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ಆ ಕಾಲದಿಂದೀಚೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದೊರೆಗಳೂ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸೀನರಾಗುವದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಾನರಾದ ಅರಮನೆ ಕಾವಲಿನವರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ "ಬೀಫ್ ಈಟರ್ಸ್" ಎಂಬ ಪಹರೆಯವರು ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಅರಮನೆ ಕಾವಲಿಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಉಡುಪು ೪೦೦—೫೦೦ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವ ಆಯುಧವು ಈ ಕಾಲದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಿಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಪಹರೆಯವರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ರಾಜಭಕ್ತಿ.

ನಾಳೆ ದಿನ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರನ್ನು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮೈಸೂರು ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡುವರೆಂಬ ಅಂಶವು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಮಾರನೆ ದಿನ ಅಂದರೆ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೯ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ ನಗರದ ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಸ್ಟರ್ ಅಬಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಮಹಾರಾಜರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯಾಗುವದು. ಈ ಎರಡು ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಉತ್ಸವ ಮಾಡತಕ್ಕವರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತಮತವು ಬೋಧಿಸುವದೇನೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ಜೀವಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಲಸ್ತೀನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಯೆಹೂದ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ರೋಮ್ಯರೆಂಬ ಜನಗಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಯೆಹೂದ್ಯರು ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು—ರೋಮ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಕೈಸರನಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವದು ಸರಿಯೋ ಸರಿಯಲ್ಲವೋ? ನಮಗೆ ಹೇಳು ಅಂದರು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದವರ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನಂದರೆ—ನಾವು ಯೆಹೂದ್ಯರು, ನಮ್ಮ ಮತವು ಬೇರೆ; ಈ ರೋಮ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಯಾದರೋ, ಬೇರೆ ದೇಶಸ್ಥನು, ಬೇರೆ ಮತಸ್ಥನು. ಕೈಸರನಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಆತನ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಆತನಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವವರಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವದು. ಇದು ನಮಗೆ ಉಚಿತವೋ? ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಲಾಗಿ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ—ಕೈಸರನದನ್ನು ಕೈಸರನಿಗೆ ಕೊಡಿರಿ, ದೇವರದನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡಿರಿ ಅಂದನು. (ಮತ್ತಾಯ ೨೨: ೨೧).

ಮತ್ತೊಂದು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಪೆರ್ನೌಮ್ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಆತನು ಬಂದಿರುವಾಗ ಆ ಊರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಆತನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕರೆದು ತೆರಿಗೆಯ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದವರಿಗೆ ನಾವು ವಿಧೇಯರಾಗಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಉಚಿತ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದನು. (ಮತ್ತಾ. ೧೭: ೨೪—೨೭).

ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಹತ್ತಿರದ ಮುಖ್ಯ ಶಿಷ್ಯರೊಳಗೆ ಮುಖ್ಯನಾದ ಪೇತ್ರನೆಂಬಾತನು ಕ್ರೈಸ್ತರಾದವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವದೇನಂದರೆ—"ಸಾರ್ವಭೌಮನಾಗಿರುವ ಅರಸನಿಗೂ ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಯುಳ್ಳವರನ್ನು ದಂಡಿಸಿ ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆಯುಳ್ಳವರನ್ನು ಹೊಗಳುವದಕ್ಕೆ ಆತನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವ ಅಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ಅಂತೂ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೂ ಕರ್ತನ ನಿಮಿತ್ತ ಅಧೀನರಾಗಿರಿ. ದೇವರ ಚಿತ್ತವು ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ನೀವು ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ, ಮಂದಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಮೂಢಜನರ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸನ್ಮಾನಿಸಿರಿ. ದೇವರಿಗೆ ಭಯಪಡಿರಿ. ಅರಸನನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿರಿ." (೧ ಪೇತ್ರ, ೨: ೧೩—೧೭).

ಇವು ಮೊದಲಾಗಿರುವ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೇನಂದರೆ—ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಭಗವಂತನು ಅರಸನನ್ನು ಅವನ ಕೈ ಕೆಳಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಾವು ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ವಿಧೇಯರಾಗಿರುವದು ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೋ ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅರಸರಾದವನು ಬಹು ಅನ್ಯಾಯವಂತನಾಗಿ ದುಷ್ಟನಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸಂಕಟಪಡಿಸುವದುಂಟು. ಅಂಥವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸಂತೋಷದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅರಸನಾದವನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂಸಕನಾಗಿರಲು ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಹ ಆತನ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿಬಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನಭ್ರಷ್ಟನಾಗ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಉಂಟು.

ಆಗಲಾದರೋ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವದಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಗುಣವೂ ರಾಜ್ಯಭಾರವೂ ಈ ವಿಧವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರಾದ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಶೀಲ ಸ್ವಭಾವಗಳೂ ಕೇವಲ ಸದ್ಗುಣ ರೂಪದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಏಳು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅರಸು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ಕ್ರೈಸ್ತರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಕೈಸರನ ಅರಸನಿಗೂ ತೆರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಿದನು. ಆತನ ಅಪ್ಪಣೆಯೇನಂದರೆ "ಅರಸರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೋಸ್ಕರವೂ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನೂ ಮನವಿಗಳನ್ನೂ ಕೃತಜ್ಞತಾಸ್ತುತಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಬುದ್ಧಿಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ನಾವು ಪೂರ್ಣ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಗೌರವದಿಂದಲೂ ಶಾಂತವಾದ ಸಮಾಧಾನ ಜೀವನವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಅರಸರಿಗೋಸ್ಕರವೂ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರವೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದು ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಕನಾದ ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇದಾಗಿಯೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆ." ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸತ್ಯವೇದದ ಅಪ್ಪಣೆಯನುಸಾರವಾಗಿ ನಾವು ಸಹ ರಾಜಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ "ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ" ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದಲೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ ಹೇಳಿ ಅವರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಗೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೂ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನೂ ಸುಖಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಮದರಾಸ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಾದ ಸರ್ ವಿ. ಭಾಷ್ಯಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪಟ್ಟದ ಉತ್ಸವದ ದಿವಸ ಬಂದಿರುವ ಜನರನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಔತಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅರಮನೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ದಿವಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಧಿಯನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ದಂಡಿನ ಹೊಸ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಕವಾಯತು ಮಾಡಿದರು.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ಈ ಉತ್ಸವ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳ ವರ್ತಕರು ಸ್ವಸ್ಥಳದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವೈಸರಾಯಿ ಯವರು ದರ್ಬಾರ ನೋಡುವರು.

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ ಮಿ॥ ಫ್ರೇಸರ್ ರವರು ಈ ವಾರ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲ ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮಿ॥ ರಾಬರ್ಟ್ಸನ್ ರವರನ್ನು ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆಯ ವರ್ತಕರು ಒಂದು ದಿನ ರಜೆ ಎಂದು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಚಂದಾ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಮಾಗಡಿ ತಾಲೂಕು ಸೋಲೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಸ್ಥಳ ದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ವಿಷಪಾನದಿಂದ ಮೃತಳಾದಳು. ಆಕೆಯ ಗಂಡನು ಕೂಲಿಗೆ ಹೋದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಈ ದುಷ್ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಳೆಂದು ಪೊಲೀಸಿನವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋಲಾರದ ಮಹಾಜನರು ೩,೫೦೦ ರೂ. ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಸದ್ಯ ೪—೫ ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕೊಡಲಾರೆವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿದ್ದ ಮಿ॥ ಬಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿ ನಾಯುಡು ಅವರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸೇವೆಗೆ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾರಾಜರವರು ದಸರಾ ಹಬ್ಬದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಹೋಗುವರು. ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ದಿವಾನರೂ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಿ॥ ರಾಬರ್ಟ್ಸನ್ ರವರನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೂರು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರವಾಹ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ಅನೇಕ ಜನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಷ್ಟಪಟ್ಟರು. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ಕೋಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ನೀರು ನುಗ್ಗಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸಾಹುಕಾರರು ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸದ್ಯ ಈ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಿರುವದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುವದೆಂದು ರೈತರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ವೈದ್ಯರು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ಲೇಗು ರೋಗವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮರಣ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ವರುಷ ಮಿ॥ ಸ್ಯಾಮುಯೆಲ್ ಎಂಬುವರು ಹಾಸನದಿಂದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಡಾಕ್ಟರರಾಗಿ [illegible]

[illegible]

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವವು.

[illegible]

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ.

[illegible]

ಸ. ಸ. ಸ.

ಊರೊಳಗಿನ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

[illegible] ದಿಂದ ಬಂದಿದೆ

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರಪಟ್ಟ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳೂ, ಮೈಸೂರು ದೊರೆಗಳ [illegible] ಚಿತ್ರಪಟಗಳೂ [illegible]. ಬಹು ಸುಂದರವಾದ ಕಾಗದ.

ಕ್ರಯ ೧ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ; ಅಂಚೆ ೧ ಆಣೆ.

ಮಹಾರಾಜರವರ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫ್ ಕ್ರಯ ೨ ಆಣೆ.

"ಮಹಿಳಾ ಸಖಿ" ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ ಮಹಾರಾಜರವರ ಚಿತ್ರಪಟವು [illegible]. ಕ್ರಯ ೪ ಆಣೆ; ಅಂಚೆ ೧ ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್ [illegible], ಮೈಸೂರು.

ಬರ್ಮ ದೇಶವೂ—ಬರ್ಮಿಯರೂ.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರ್ಮ ದೇಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪೂರ್ವೋತ್ತರವನ್ನೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವವು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಕ್ರಯ ೩॥ ಆಣೆ, ಹಾಸಲು ಬೇರೆ.

ವಿಳಾಸ:— ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪುಸ್ತಕವ್ಯಾಪಾರ.

ಕೋಲಾಹಲ ಇವಿದು ಶಿಷ್ಟಮಣಿದರ್ಪಣ	೧—೮—೦
ಶಾಗವನ್ನ ಸಂಗ್ರಹ	೧—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್—ಕನ್ನಡ ಸಂಭಾಷಣಾವಾಕ್ಯಗಳು	೦—೧೦—೦
ಮಹಾತ್ಮರ ಸಂಗ್ರಹ	೧—೮—೦
ವಿರಾಟಪರ್ವ	೦—೩—೦
ಶಾಕುಂತಲನಾಟಕ	೦—೧೨—೦
ಸಮಯಂತಿ ಸ್ವಯಂವರ	೦—೧೨—೦
ಪಂಚತಂತ್ರ	೦—೮—೦
ಬಾಲಶಿಕ್ಷಾ	೧—೦—೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೧—೩ ಭಾಗಗಳು	೧—೦—೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೪—೬ ಭಾಗಗಳು	೧—೦—೦
ಪತ್ರ ರತ್ನಾಕರ } ಅರ್ಜಿ ಬರಿಯುವ ಕ್ರಮ	೦—೮—೦
ಲೋಕತತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆ } ವನ್ನು ತೋರಿಸುವವು	೦—೧೨—೦
ಗೀತಮಂದಾರ	೦—೩—೦
ಬಾಲಕಥಾವಲ್ಲರಿ	೦—೮—೦
ನೀತಿಯ ಸೂತ್ರಗಳು	೦—೨—೦
ಕೊಲಂಬಸ್‌ನ ಚರಿತ್ರೆ	೦—೧—೦

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡೋಣದ್ದರಿಂದಲಾಗಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:— ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

ಪ್ಲೇಗು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ. ಹಲ್ಲಿನ ನೋವು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತೆ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಪ್ಲೇಗು, ಕಾಲರ, ಕಾಮಾಲೆ, ... [illegible] ... ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ ಕೊಂಟೋರ್, ಕಛೇರಿ, ಮುಂತಾದ ... [illegible] ... ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧ ... [illegible] ... ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ... [illegible] ... ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ... [illegible] ... ಮುಂತಾದವರು ಅದರ ಗುಣವನ್ನು ... [illegible] ... ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ... [illegible] ...

ಈ ತೈಲವು ... [illegible] ... ಗಾಯಗಳು ... [illegible] ... ತಲೆನೋವು ... [illegible] ... ಹಲ್ಲುನೋವು ... [illegible] ... ಚೇಳು ... [illegible] ... ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ... [illegible] ... ಬೇರೇ ಯಾವ ... [illegible] ...

ಕ್ರಯ:— ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೮ ... [illegible] ... ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲು ... [illegible] ...

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಯುಂಬ್ರೊಕೇಷನ್.

ಈ ತೈಲವು ಒಳ್ಳೇ ... [illegible] ... ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಮೋಸಿಯಾದ ಗುಣಗಳು ಬಹು ... [illegible] ... ಇರುತ್ತವೆ. ... [illegible] ... ಬಹು ಬೇಗನೆ ... [illegible] ... ಡಬ್ಬಿಗೆ ... [illegible] ... ೧ ರೂ. ... [illegible] ... ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ... [illegible] ... ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ... [illegible] ...

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳೂ ... [illegible] ... ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

ವಿಳಾಸ:— ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಕಂಪೆನಿ, ... [illegible] ..., ಮದ್ರಾಸ್.

ಸೂರ್ಯೋದಯ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

... [illegible] ... ವರ್ಷ ೧ಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ರೂಪಾಯಿ. ... [illegible] ... ಟಪಾಲ್ ಹಾಸಲ್ ೧ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. ... [illegible] ... ಪುಸ್ತಕವು ಬೇರೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

ವಿಳಾಸ.— ಬಿ. ನರಸಿಂಗರಾವ್, ಎಡಿಟರ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!

ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ಯಾ ನಿಪುಣನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಅರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಧಾನಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಧಾನಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಅರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಕೈಲಿ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಹೊರಡುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಜೋಕಾದ ಪ್ರಿಂಟಿಗೂ, ಬೈಂಡಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಕಳಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಜ್ವರಹರಿ.

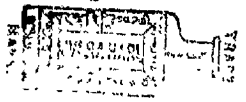

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ... [illegible] ..., ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ... [illegible] ... ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ... [illegible] ... ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ... [illegible] ... ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ... [illegible] ... ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ... [illegible] ... ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ... [illegible] ...

ಕ್ರಯ:— ... [illegible] ... ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ... [illegible] ...

ಓಮಂ ಕರ್ಪೂರ.

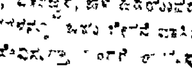

ಈ ಔಷಧವು ... [illegible] ..., ಸಾಧಾರಣ ... [illegible] ... ನಾನಾತರದ ... [illegible] ... ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ... [illegible] ... ಕಡಿಮೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ... [illegible] ...

... [illegible] ... ಗಣಪತಿಯವರು ... [illegible] ... ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ... [illegible] ... ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ... [illegible] ... ಔಷಧಿ ಎಂತ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪಾಲ್ಕು ಔಷಧಗಳೂ ... [illegible] ... ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ... [illegible] ..., ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ... [illegible] ...

ವಿಳಾಸ:— ... [illegible] ... ಔಷಧಗಳ ಕಂಪೆನಿ ... [illegible] ..., ಮದರಾಸ್.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

11-7-1902ರಿಂದ 18-7-1902ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಹಿಡಿದದ್ದು.	ಸತ್ತದ್ದು.	[illegible]
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	3	1	3[illegible]
ಮೈಸೂರು ,,	33	26	6[illegible]
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	55	31	
ಮೈಸೂರು ,,	106	78	
ಕೋಲಾರ್ ,,	28	21	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	10	9	
ತುಂಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	8	1	
ಹಾಸನ ,,	2	8	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	27	16	
ಕಡೂರ್ ,,	33	20	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	15	8	
ಒಟ್ಟು	314	215	

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ ನೇ ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ೪ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ... ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

... [illegible] ...

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.
7	ಗುರು*	ಚೌತಿ	37 10	[illegible]	10 3
8	ಶುಕ್ರ§	ಪಂಚಮಿ	36 58	ಹಸ್ತ	11 29
9	ಶನಿವಾರ†	ಷಷ್ಠಿ	37 56	ಚಿತ್ತ	11 31
10	ರವಿವಾರ	ಸಪ್ತಮಿ	10 2	ಸ್ವಾತಿ	48 18
11	ಚಂದ್ರ	ಅಷ್ಟಮಿ	13 22	ವಿ	53 18
12	ಮಂಗಳ¶	ನವಮಿ	47 27	[illegible]	00 0
13	ಬುಧ	ದಶಮಿ	52 32	ಜೇ	00 0

* ನಾಗರಚತುರ್ಥಿ. § ಗರುಡಪಂಚಮಿ, ಅಧಿಕುಕ್ರವಾರ.

† ಶ್ರಾ ಶನಿವಾರ.

¶ ಮಂಗಳಗೌರೀವ್ರತ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು.	ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಶಿರ್ಸೀ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ.	[illegible]	[illegible]
ಕೆಂಬೂತಿ ಅಕ್ಕಿ ಅವರ್	[illegible]	[illegible]
ಹಿಟ್ಟೋ ಜೋಳ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ [illegible]	[illegible]	[illegible]
ಹಿಟ್ಟು ಜೋಳ	[illegible]	[illegible]
ತೊಗರಿ ಬೇಳೆ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಮೈಸೂರು ರಾಗಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಜೋಳ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಬಿಳೇ ಅವರೆ	[illegible]	[illegible]
ಹೆಸರು	[illegible]	[illegible]
ಉದ್ದು	[illegible]	[illegible]
ಕಡಲೆ	[illegible]	[illegible]
ಎಳ್ಳು	[illegible]	[illegible]
ಹುರಳಿ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
ಕೊತ್ತುಂಬರಿ	[illegible]	[illegible]
ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	[illegible]	[illegible]
ಬೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಅಚ್ಚು	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
ಹರಳೆಣ್ಣೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
ತುಪ್ಪ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಉಪ್ಪು	[illegible]	[illegible]
ಸೀಮೆ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] (ಕಾಫಿ) ಕೆಂಪು	[illegible]	[illegible]
,, ,, [illegible]	[illegible]	[illegible]
,, ,, [illegible] ೧ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ ಕ್ಕೆ	[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thom[illegible] the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission [illegible] Mysore 7/8/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

REGISTERED

ಯ ೧ ಡ ಡ್ಡ —o— ತ್ರೈ ಯ ೧ ಡ ಡ್ಡ

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬ — ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಆಗೋಷ್ಟು ತಾರೀಖು ೧೪ ನೇ ಗುರುವಾರ. — ಸಂಚಿಕೆ ೧೧

ROBINSON'S PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಹಿಸಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ದೊಡ್ಡವಾದ ಕಾಯಿಸಿ ಬಿಸಿನೀರು ಹಾಕಿ ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದರೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೇದಾಗಿಯೂ ಅರಗುವ ಪಾನಕವಾಗುವದು.

ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅತಿ ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೇರುಚಿಯಾದ ಶೀತೋಪಚಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣಿನರಸವನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದ ಹೆಸರಿನ ಮೋಸದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾರುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ತಾವು ಕೊಳ್ಳುವ ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಲೇಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಹೆಸರನ್ನೂ ನಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನೂ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಲೋವರ್ ಸೆಕಂಡರಿ ಕನ್ನಡ ನೋಟ್ಸು ೩ನೇ ಭಾಗ. ಮೈಸೂರು ಮರಿಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಸ್ಕೂಲು ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತ ಮಹಾದೇವ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. ೧ನೇ ಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ಕಾರ್ಡನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ೨ನೇ ಭಾಗವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

"ಸ್ಟೈಲೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಇಂಡಿಪೆನ್ಸಿಬಲ್ ಪೆನ್" ಈಗತಾನೇ ಸೀಮೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ತಾನೇ ಬರೆಯುತ್ತೆ. ಪದೇ ಪದೇ ಮಸಿಯಲ್ಲಿ ಅದ್ದಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಂತೂ ಬಹು ಅವಶ್ಯಕ. ಕ್ರಯ ೧—೮—೦

ಅನಂದೀಲ್ "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಡಿಕ್ಷನರಿ." ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ. ಕ್ರಯ ೨—೦—೦

"ಲಗ್ನ ಕಾಲವೂ ಬಂತು." ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಚನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಗಿಲೀಟು ಅಕ್ಷರ. ಅಂದವಾದ ಬೇಲುದಾರಿ ಅಲಂಕಾರ. ೧೦೦ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ೨—೦—೦

ನೋಟೀಸು ಫಾರಂ, ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಷೀಟ್ ವಗೈರೆ ಇತರ ಪ್ರಿಂಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಚಾರ್ಜಿ ಸುಲಭ, ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಮನಿಯಾರ್ಡರು ಮಾಡಬೇಕು.

ಸೂರ್ದೇವೀರಿನ ಪರುಪತ್ತು:—ರಕ್ತಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕಜ್ಜಿ, ತುರಿ ಮೊದಲಾದ ಪಿತ್ತವಿಕಾರಗಳೂ—ಪಣ ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಶೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೦—೧೨—೦, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ೦—೮—೦.

ಜ್ವರನಾಶಿನೀ:—ನಮಂತಾರು ಮಂದಿ ಗುಣ ಹೊಂದಿದಾರೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಜ್ವರ, ಮೂರರ ಜ್ವರ, ನಾಲ್ಕರ ಜ್ವರ, ವಂಶಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ವರಗಳೂ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಗ್ನಿಬಲ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಶೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೧೨ ಆಣೆ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ೮ ಆಣೆ.

ಪುಸ್ತಕ ವಿಳಾಸ.—ಕೆ. ಪಟೇಲಪ್ಪಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ—ಮೈಸೂರು.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

21

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಸ್ನಾಯುಗಳೂ ಮೂಳೆಗಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವದೇಹದವರಿಗಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹಾಲ ಬೆರಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ಸೇವನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದಿನಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಶರೀರ ದೇಹದ ಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಿಡುವ ಹಾಕಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತನ್ಯದಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ವಿಕಾರದ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವದೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್ನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಕರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಾಘುಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮದರಾಸು:—ಮೆ॥ ಕಾವಲ್ ದಿವಾನ ಬ್ರದರ್ಸ್.
ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಲೇಡಂ ಅಪೊತಿಕರಿ ಕಂಪೆನಿ.
ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕೆನ್ಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕೊಲೊಂಬೊ:—ಮೆ॥ ಹಾವರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜಿ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ.
ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ ಕಂಪೆನಿ.
ರಂಗೂನ್:—ಲೇಡಂ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಈಗತಾನೇ ವಿಲಾಯಿತಿಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವೀಯರುಗಳ ತಸ್ವೀರುಗಳೂ, ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳ ಪಟ್ಟಗಳೂ ಅಡಕವಾಗಿರುವವು. ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ೩೦ ತಸ್ವೀರುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹು ಸುಂದರವಾದ ಕಾಗದ. ಕ್ರಯ ೮ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ; ಹಾಸಲು ೧ ಆಣೆ.

ಮಹಾರಾಜರ ಫೋಟೋ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ೨ ಆಣೆ.

"ಜನಾನಾ ಸಖಿ" ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವು ಅರ್ಧ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕೀತು. ಕ್ರಯ ೪ ಆಣೆ; ಹಾಸಲು ೧ ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ — ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;
ಅಥವಾ
ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಜನೀವ ಕೈಗಡಿಯಾರ ಕ್ರಯ ೬ ರೂಪಾಯಿ
ಟಪಾಲು ಚಾರ್ಜ ಸಹಿತ

ಈ ಕೈಗಡಿಯಾರವು ಜರ್ಮನ್‌ಸಿಲ್ವರ್ ಎಂಬ ಶ್ವೇತ ಲೋಹದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾದದ್ದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ...

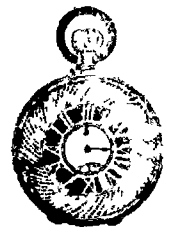

... ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮತ್ತು ... ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ...

ವಿಳಾಸ
ಟಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಯ್ಯರ್, ಅಂಡ್ ಕೊ.
... ಮದ್ರಾಸು.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ	೦—೩—೦
ವಾಲಿಸಿ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೨—೧—೬
ಜಾರ್ಜ ಸ್ಟೀವನ್‌ಸನ್ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೧—೦
ಫ್ಲಾರೆನ್ಸ್ ನೈಟಿಂಗೇಲ್ ಸ್ತ್ರೀಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೨—೬
ಹಿಮವತ್ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೨—೬
ಚೀನಾ ದೇಶ ವೃತ್ತಾಂತವೂ, ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	೦—೨—೬
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕವೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	೦—೨—೬
ಕ್ರಿಮಿಯನ್ ಯುದ್ಧ	೦—೧—೦
ದೇವನೊಬ್ಬ ನಮ್ಮ ತಂದೆ	೦—೧—೦
ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ	೦—೧—೦
ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂತರನ ಚರಿತ್ರೆ	೦—೧—೬
ಅದ್ಭುತ ವೃತ್ತಾಂತ	೦—೧—೬
ಶುದ್ಧವಾದ ಜೀವನರೀತಿ	೦—೦—೬
ವಿಗ್ರಹ ಪೂಜೆ	೦—೦—೬
ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಒಡೆಯರ ಅರಸರುಗಳು	೦—೦—೬
ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳಸತಕ್ಕವಿಧ	೦—೦—೬
ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ	೦—೨—೦

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ವಿಳಾಸ.—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮೈಸೂರು.

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

39

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುರ್ಮಾಅಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಬರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗ ದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಆಣೆ.

ವಾಯುಸಂಹಾರಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು. ಕೆಂಪು ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ೧ನೆ ನಂಬರು.—ಇದರ ಸೇವನದಿಂದಲೇ ಏನೊಂದು ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ರೂ. ೨-೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣದಮಲಮು.—೨ ಯಾ ೩ ಆವರ್ತಿ ಹಚ್ಚುವದರೊಳಗೆ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ಆಣೆ ೬. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬೆಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖ್ಯಬೋಧಿನಿ.

17

ಡೆಮ್ಮಿ ಅಷ್ಟಪುಟಗಳು ೩೪೦—ವಿಷಯಗಳು ೩೧೦—ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಾರಿಗೆಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಅತಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುವುದು ಉತ್ತಮವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, ಅಲ್ಲದೆ ವಿವಿಧ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನುಭವ, ನಡವಳಿಕೆ, ಸ್ಟಾಂಪು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ಸರ್ಕಾರ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಓದುಬರಹ ಬಂದವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅಡ್ವೋಕೇಟರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಲಾಯರುಗಳ ಆಲೋಚಿಸುವಂಥಾ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಹೊಸನು ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಸಾಧಾರಣ ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ—ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಗಡ ಹಣ; ಅಥವಾ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಹನ್ನೆರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸಲ್ಲುವದು.

ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಸಂಘ್ರಹಾಲಯ, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

—:o—

ಸಂ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟು ತಾ ೧೪ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೂ, ಪ್ರಜೆಗಳೂ.

ವಿಲಾಯತಿಯ ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಾದ ಏಳನೇ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಪ್ರಭುಗಳು ತಮ್ಮ ಕಿರೀಟಧಾರಣೋತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿರುವ ಪ್ರೇಮಪೂರಿತವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಚನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೈಸೂರಾಯ ಪ್ರಭುಗಳು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಯೆ ಕಳೆದ ೯ನೆ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ತಂತೀವರ್ತಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—

ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಿರಾ,

ನಾನು ನನ್ನ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯೇ ನನ್ನ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಹಾ ವಿಶೇಷವೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಗಾಂಭೀರ್ಯಯುಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಎಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿನ ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಕರವಾದ ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಕಲರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸಂಚಿತ್ತ ಹೃದಯರಾಗಿ ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದಲೆಂದು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿರುವರು. ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಗಳ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಪಟ್ಟ ಸಂತಾಪಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕಾಯಿಲೆಯ ನಿಮಿತ್ತ ಕಿರೀಟಧಾರಣೋತ್ಸವವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆದರಿಂದ ಆ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಆಗಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ನಿಮ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಅನನುಕೂಲವೂ ತೊಂದರೆಯೂ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವೆನು. ಆದರೆ ನೀವುಗಳು ಬಹು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಲೂ, ಶಾಂತಗುಣದಿಂದಲೂ ಈ ಕಾಲವಿಳಂಬವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ. ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನೀವು ನನಗೆ ಬೇಗನೆ ರೋಗ ವಾಸಿಯಾಗಲೆಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ್ದು ಸಫಲವಾಯಿತು. ಆ ದಯಾಸಾಗರನಾದ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಾನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾದ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವೆನು ಮತ್ತು ಆ ಸರ್ವಶಕ್ತನು ಈ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆತನನ್ನು ನನ್ನ ಅಂತರಾತ್ಮದಿಂದಲೂ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಇತಿ

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಆರ್ ಐ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯು

ಈ ತಿಂಗಳ ೯ನೇ ತಾರೀಖು ಶನಿವಾರದ ದಿನ ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಾದ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ದಿ ಸೆವಂತ್ ಯವರಿಗೆ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಿರೀಟಧಾರಣೋತ್ಸವವು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು. ಆ ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು.

ಹವಾ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಜೆಗಳನೇಕರು ಉತ್ಸವದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆದರು. ಉತ್ಸವವು ಹೊರಟಿತು. ಮೊದಲು ಪರರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದಿದ್ದ ಅತಿಥಿಗಳು ಹೊರಟರು. ಇವರ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸ್ ಯವರು ಪತ್ನಿಸಹಿತರಾಗಿ ಹೊರಟರು. ಇವರಾದಮೇಲೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರೂ ದಯಮಾಡಿದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ವಾದ್ಯಘೋಷಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ಉತ್ಸವವು ಬಕಿಂಗ್ಹಾಂ ಎಂಬ ರಾಜಭವನದಿಂದ ಹೊರಟಿತು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಪತ್ನಿಯುತರಾಗಿ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿವಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಟರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೋಗಿದ್ದ ಸೈನಿಕರು ನೋಟಕರ ಕಣ್ಮನಗಳನ್ನು ಸೆಳೆದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಯವರು ತುಂಬಾ ಆಹ್ಲಾದಚಿತ್ತರಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು ಸುಮಾರು ೧೧½ ಗಂಟೆಗೆ ಈ ಉತ್ಸವವು ವೆಸ್ಟ್ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಬಿ ಎಂಬ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ತಲಪಿತು. ವೆಸ್ಟ್ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಾಲಕರು ದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಉತ್ಸವವು ದೊಡ್ಡ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಮೊದಲು ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರು ಗಾಡಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಒಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲಾ "ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ರಾಣಿಯವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹರ್ಷಧ್ವನಿ ಮಾಡಿದರು. ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳಾದ ನಂತರ ವಾದ್ಯಗಳೂ ಕಹಳೆಗಳೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಆಗಮನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಘೋಷಗರೆದವು. "ಎಡ್ವರ್ಡ್ ರಾಜರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ" ಎಂಬದಾಗಿ ಹರ್ಷಧ್ವನಿಯಾಯಿತು.

ದೊರೆಯವರು ನೆಟ್ಟಗೆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯ ಕಡೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಾಣಿಯವರಿಗೆ ವಂದನೆ ಮಾಡಿ ಕಿರೀಟ ಧಾರಣೆಯ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಮೊಣಕಾಲೂರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ ಸಕಲರೂ ಜಯಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ದೇವಾಲಯದ ಒಳಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಲಂಕಾರವು ವಿವರಿಸಕೂಡದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳು ಬಹು ಅಟ್ಟಹಾಸವಾದ ದಿರಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಥಳಥಳಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದರು.

ಕ್ಯಾಂಟರ್ಬರಿ ಆರ್ಚ್ಬಿಷಪ್ ಎಂಬ ಮಠಾಧಿಪತಿಯವರು ದೊರೆತನದವರಿಗೆ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಮಠಾಧಿಪತಿಯವರು ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ್ಯೆ ಕಾರ್ಯ ಗೌರವದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತರಾದರು. ಅವರನ್ನು ಇತರರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಾದರೋ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಹವರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೀರ್ತನ ಸಂಸ್ಕಾರವಾಗುವಾಗ ಅವರು ಮೊಣಕಾಲೂರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುವಾಗ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು.

ದೊರೆಯವರು ಭಾಷಾ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ರುಜು ಹಾಕಿದ ತರುವಾಯ ಅವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಾಗಿಸಿ, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ರಾಜಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು.

ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಹುಡುಗರು ಜಯಘೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ವಾದ್ಯಗಳು ಭೋರ್ಗರೆದವು. ಸಂತೋಷ ಸೂಚಕವಾದ ಘಂಟಾನಾದಗಳಾದವು. ಗೌರವಾರ್ಥವಾದ ಫಿರಂಗಿಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಅನಂತರ ದೊರೆಯವರನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿದರು. ವೈದಿಕ ಮಂಡಲಿಯವರು, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳು, ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ಸಿಂಹಾಸನದ ಬಳಿಗೆ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಗೆ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಶರಣುಮಾಡಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಭೇರೀ ಮೃದಂಗಗಳೂ ಕಹಳೆಗಳೂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ "ದೇವರೇ, ದೊರೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡು" ಎಂಬದಾಗಿ ಜಯಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಯೋರ್ಕಿನ ಆರ್ಚ್ಬಿಷಪ್ಪರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮಹಾರಾಣಿಯವರಿಗೆ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಧರಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ದೊರೆಯವರೂ ಮಹಾರಾಣಿಯವರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಂಕೀರ್ತನ ಭೋಜನ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆದನಂತರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ದೊರೆಯವರೂ ರಾಣಿಯವರೂ ಉತ್ಸವವಾಗಿ ಹೊರಟು ಎಡ್ವರ್ಡ್ ದೊರೆಯ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಪದವಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ತೊಡಿಸಿ, ತಲೆಗೆ ಕಿರೀಟ, ಕೈಗೆ ರಾಜದಂಡ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಲಂಕಾರಯುಕ್ತರಾಗಿ ವಾಹನಾರೂಢರಾಗಿ ಬಕಿಂಗ್ಹಾಂ ಎಂಬೀ ರಾಜಭವನಕ್ಕೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ದಯಮಾಡಿದರು.

ದೊರೆಯವರು ಅರಮನೆಯ ಬಾಲ್ಕಾನಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ರಾಣಿಯವರನ್ನು ಕರೆದು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ, ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿವಂದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಪ್ರಜೆಗಳ ಜಯಧ್ವನಿಯು ಮೇಘಮಂಡಲವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂತಾಯಿತು

ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಚನರ್ ಯವರು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೂ ರಾಣಿಯವರೂ ಕೂತಿದ್ದ ವಾಹನದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕುದುರೆ ಸೈನಿಕರೂ, ಸ್ವಸ್ಥಲಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಕುದುರೆ ಸವಾರರೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೂವರು ರಾಜರುಗಳು—ಕುಚ್‌ಬೀಹಾರ್ ಮಹಾರಾಜರು, ಇದರ್ ಮಹಾರಾಜರು, ಗ್ವಾಲಿಯರಿನ ಸಿಂಧ್ಯಾ ಮಹಾರಾಜರು—ದೊರೆಯವರ ಪಡಿಕಾಂಗರಾಗಿ ಗಾಡಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸವಾರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು.

ಲಾರ್ಡ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸ್ ಯವರು, ಕುಮಾರ್ ಪ್ರೌಲ್ ಸಿಂಗರು, ಬಿಕಾನಿರ್ ಮಹಾರಾಜರು—ಇವರು ಮೂವರೂ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸ್‌ರವರ ಅಂಗರಕ್ಷಕರಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜನರಲ್ ಸರ್ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಗೆಸೆಲಿಯವರು, ನಾವೆಯ ಅಧಿಪತಿಗಳಾದ ಸರ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಸೇಮೂರ್ ಯವರು, ವೈಕೌಂಟ್ ಕಿಚನರ್ ಯವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು.

ಜನರ ದೊಂಬಿಯೂ ಪಟ್ಟಣದ ಅಲಂಕಾರವೂ ದೀಪೋತ್ಸವವೂ ವಿವರಿಸಕೂಡದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಕುದುರೆಯು ಬೆದರಿ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಎಳಕೊಂಡು ನುಗ್ಗಿತು. ಇದರಿಂದ ೧೦ ಮಂದಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಗಾಯಗಳಾದವು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಗುಣ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಲಂಡನ್, ಆಗಸ್ಟ್ ೧೧.—ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶರೀರಾಯಾಸವನ್ನು ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ತಡೆಕೊಂಡರು. ಎಲ್ಲವೂ ತೀರಿದ ಮೇಲೆ ಅವ

[illegible]ಳ ಬಳಲಿರುವಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆ ರಾತ್ರಿ ಸುಖವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯ ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಈ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಾತ್ಪರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೂ ಮಹಾರಾಣಿಯವರೂ ಐದು ಗಂಟೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಯ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗುಂಪನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಗುಳುನಗೆ ನಕ್ಕರು. ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಹರ್ಷಧ್ವನಿ ಮಾಡಿದರು.

ಐಲ್ ಆವ್ ವೈಟ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಲೇಟ್ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದ ಆಸ್ಬರ್ನ್ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವದಾಗಿ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ದಿನ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾಗಿರುವ ಮಿ|| ಬಾಲ್ಫರ್ ಯವರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊಟ್ಟಡಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಅಮ್ಮನವರು ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿ ದೇಹ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ದಿನ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪತ್ನೀ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ಸೆಂಟ್ ಜೇಂಸ್ ಅರಮನೆಗೆ ಸೇರಿದ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಸ್ತುತಿ ಸಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದೇವಾರಾಧನೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇತರ ದೇಶಗಳಿಂದ ಕಿರೀಟಧಾರಣೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ದೇವಾರಾಧನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಸೆಂಟ್ ಪಾಲ್ಸ್ ಎಂಬ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಉದ್ದೇಶ್ಯ ಆರಾಧನೆ ನಡೆಯಿತು. ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಮೇಯರ್ ಎಂಬ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಪರಿವಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ನಗರದ ಪ್ರಧಾನ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪಾದ್ರಿಗಳ ಸಮೇತ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲದೆ ನಗರವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿಯೂ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಧೊರೆಸಾನಿಗಳೂ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಸಾಲ್ಸ್‌ಬರಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಕಿರೀಟಧಾರಣೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬರುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ನಿಂತರು.

ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕೂಟವು.

ತಾರೀಖು ೯ನೆ ಶನಿವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆ ವೇಳೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಮಹಾರಾಜರಾಗಿಯೂ ಇಂಡ್ಯಾ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ರಾಜಧಾನಿಯ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಪೋಲೋ ಆಟದ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ದೇವಾರಾಧನೆ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸೇವೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯದ ಸವಾರರೂ ಪದಾತಿಗಳೂ ಫಿರಂಗಿಯವರೂ ಬಂದು ಹಾಜರು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸೈನಿಕರು ಚೌಕವಾಗಿ ಮೂರು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಈ ಚೌಕದ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರುಬದರಾಗಿ ಪದಾತಿಗಳೂ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸವಾರರೂ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆದುರಾಗಿ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಯೂರೋಪಿಯರ್ ಸ್ತ್ರೀ ಜನರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಪೆಂಡಾಲನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ದಿವಾನರವರೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಇದ್ದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಯುವರಾಜರ ಸಮೇತವಾಗಿ ಆರಾಧನಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಸವಾರರಿಂದ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತರಾಗಿ ಬಂಗಲೆಯಿಂದ ಹೊರಟುಬಂದರು. ಆರಾಧನೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರವರೂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರೂ ವೈಸರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳನ್ನೆದುರುಗೊಂಡು ಪೆಂಡಾಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಮಹಾರಾಜರು ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಸೀನರಾಗಿದ್ದರು.

ಆರಾಧನಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಡತಕ್ಕ ಸ್ತೋತ್ರಗೀತಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ [illegible] ಸೇನೆಯ ಬ್ಯಾಂಡಿನವರು ಗಾಯನಮಾಡಿದರು. ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಾದ್ರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾರ್ವಭೌಮರೂ ಅವರ ಪತ್ನಿಯವರೂ ಅವ[illegible] ಧರ್ಮ[illegible] ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು [illegible] ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು [illegible] ಆಯಿತು.

[ಹಿಂದಿನ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ್ದು.]

[illegible] ಸಂಘದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವು.—ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿನಂದನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. [illegible] ಧರ್ಮಕ್ಕೆ [illegible] ನಿಮ್ಮ ಸಂಘಕ್ಕೆ [illegible] ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು [illegible].

ವೈಶ್ಯರು [illegible] ಸಂಘದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ.—[illegible] ಮತ್ತು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾದ ನಿಮ್ಮ ಸಂಘದ [illegible] ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾದ ಸರಿ. [illegible] ಧರ್ಮ [illegible] ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿರುವದು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನಡೆದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ದಂಡಿನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರ.—ನೀವು [illegible] ಸೇರಿದವರಾದರೂ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗೆ [illegible]. ನೀವು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯು ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ನಿಮ್ಮ [illegible] ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. [illegible] ಎಂದು [illegible].

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ, ಮೈಸೂರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರವು.—ನಿಮ್ಮಗಳ ರಾಜಭಕ್ತಿಯುತವಾದ ಈ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ [illegible] ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು [illegible]. ಈ ಎರಡು ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ದಿನೇ ದಿನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬರಬೇಕೆಂಬುವದೇ ನಮ್ಮ ಕುತೂಹಲವಾಗಿರುವದು.

ಮೈಸೂರು [illegible] ಸಂಘದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ.—ನೀವುಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿನಂದನರೂಪವಾದ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ [illegible] ಪರಾರ್ಥಪರರೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀವುಗಳು ಬಹು ಮುಖ್ಯರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ. [illegible] ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

[illegible] ಸಂಘದವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ.—ನೀವುಗಳು ನಮಗೆ [illegible] ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ನೀವುಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಎಂಬ ಸಾಹಸ [illegible] ನಾವು ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವುಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಕಲರಿಗೂ [illegible]. ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧಿಗೆ ನೀವು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಹರ್ಷಪೂರ್ವಕರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ನಮ್ಮ ಮಹಾಪಿತೃಗಳಂತೆಯೇ ನಾವೂ ಅವರ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು [illegible]. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಜಾತಿಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಸಕಲರ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಂತೆಯೇ ಕೋರುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಮದರಾಸ್ ಗವರ್ನರ ಸಂತೋಷದ ಕಾಗದ.

ಮದರಾಸ್ ಗವರ್ನರ ಲಾರ್ಡ್ ಆಂಪ್ಟಿಲ್ ರವರು ಪತ್ರಿಕಾ [illegible] ಮೇಜರ್ ಮಿ|| [illegible] ಯವರ ಮೂಲಕ ಬರೆದು ಅಭಿನಂದನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಅವರು ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಹೇಗಂದರೆ:—ಮದರಾಸ್ ಗವರ್ನರವರು ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ, ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ನನ್ನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಚಿರಕಾಲ ಸುಕ್ಷೇಮಿಗಳಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾ ಬರಬೇಕೆಂತಲೂ, ನಿಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಿ ಎಂತಲೂ ಅವರು ಕೋರುತ್ತಾರೆ. ನಾನಾದರೋ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ದೊರೆತು ಅದಾಗ್ಯೆ ಬಂದಿದ್ದೆನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವರು ಕಾಲವಾಗುವ ಪರ್ಯಂತರ ನನಗೆ ಪರಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ಅಭಿಷೇಕಗಳು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪುರೋಹಿತರಾದ ಮ|| ಗಂಗಾಧರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕಾವೇರಿ ಕಪಿಲಾ ನದಿಗಳ ಉದಕಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಕಳಶಗಳಿಗೆ ತುಂಬಿ ೪೯ ಮಂದಿ ವೈದಿಕರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು, ಆವಾಹನೆ, ಪೂಜೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಾಗ ಈ ಪೂಜಿಸಿದ ಕಳಶಗಳ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ವೈದಿಕರೆಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಹಾರಾಜರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಅನಂತರ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ತರಿಸಿ, ದರ್ಬಾರ್ [illegible]. ಮಹಾರಾಜರವರು ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಬಳಿಕ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಗಳಾದವರಿಗೆಲ್ಲ ಮಹಾರಾಜರವರು ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಮಹಾರಾಜರೂ ವೈಸರಾಯರೂ.

[illegible] ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜರವರು [illegible] ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು [illegible] ಸಕಲ ಗೌರವಗಳೊಡನೆ [illegible] ಬಂದು, ಪುನಃ ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು [illegible] ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅರಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿದರು.

ದೀಪಾವಳಿ, ಬಾಣಬಿರುಸು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದೀಪಾಲಂಕಾರ [illegible] ಪಟ್ಟಣದ [illegible] ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಬಾಣಬಿರುಸುಗಳನ್ನು ಸುಡಿಸಿದರು. [illegible] ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ [illegible]. ಅರಮನೆಯ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಜನರು [illegible] ಭೋಜನ ಮಾಡಿದರು. ಭೋಜನವಾದ ಮೇಲೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಮಹಾರಾಜರ [illegible] ಅವರು [illegible] ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. [illegible] ನಾಟಕದ [illegible] ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು.

ವೈಸರಾಯರ ಪ್ರಯಾಣ.

ತಾ. ೧೦ನೆ ರವಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರು [illegible] ರೈಲಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದರು. [illegible] ೩೧ [illegible] ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಅನೇಕ ವಿನೋದಗಳು.

ತಾ. ೯ನೆ ಶನಿವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವೂ, ೧೧ನೆ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಗಳೂ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಮೈದಾನಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೋಲ್ಜರುಗಳಿಗೂ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನಿಕರಿಗೂ, [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] ಮುಂತಾದ [illegible] ವಿನೋದಗಳು ನಡೆದವು. ಗೆದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು [illegible] ಕೊಡಿಸಿದರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible] ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ[illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರಂತೆ.

[illegible] ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಒಂದು ಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ತಲೆ, [illegible] ಕಣ್ಣುಗಳು ಇದ್ದವು. [illegible] ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದಿಂದ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ನಿಂತಿದ್ದ ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಬಂದು [illegible]. ಒಬ್ಬ ಗಾರ್ಡ್ [illegible]. [illegible] ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಎರಡು [illegible] ಗಾಡಿಗಳು [illegible]. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೬ ಜನ [illegible] ಪ್ರೇತಪಟ್ಟರು. ೯ ಮಂದಿ [illegible] ೨೧ ಮಂದಿ [illegible] ಗಾಯಗಳಾದವು.

[illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು ವೈಸರಾಯಿ ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್ ಯವರ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಭಾರೀ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದಾಗಿ [illegible]. ಬಂಗಾಳಾ [illegible] ಗವರ್ನರು ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ [illegible] ಆಸ್ತಿಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಕಾಮಗಾರಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೈನಿಕನು [illegible] ತನ್ನ [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. [illegible] ಆ [illegible] ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. [illegible] ಪ್ರಾಣವಾಗಿ, [illegible] ಸತ್ತುಹೋದರು.

[illegible] ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ನೀರು [illegible]. [illegible] ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು [illegible] ನೀರು [illegible] ರಾತ್ರಿ [illegible] ಒಬ್ಬ [illegible] ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಭೇಟಿಯೂ, ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವೂ.

ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಗಮನ.

ತಾ. ೪ನೆ ಸೋಮವಾರ.— ವೈಸರಾಯಿ ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್ ರವರು ಆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ತಲಪಿದರು. ಅವರ ಸಂಗಡ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ॥ ಲಾರನ್ಸ್, ಮಿಲಿಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ಬೇರಿಂಗ್, ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ॥ ಉಡ್, ಡಾಕ್ಟರ್ ಆರಂಸ್ಟ್ರಾಂಗ್, ಇವರುಗಳು ಪರಿಕರಾಂಗರು ಬಂದರು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಸೈನ್ಯದ ಕಮಾಂಡರು, ದಿವಾನ್ ರವರು, ಇನ್ನೂ ಬಹುಮಂದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೂ ಇದ್ದು, ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ಎದುರ್ಗೊಂಡರು. ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಆ ಕೂಡಲೆ ದಿವಾನ್‌ರೇ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವರನ್ನು ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಗುರುತು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನ್ಯವು ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾದಿದ್ದು ಸನ್ಮಾನವಮಾಡಿದರು. ಮೈಸೂರು ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸೈನಿಕರು ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಆರು ಕುದುರೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದು, ಪಟ್ಟಣದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವಮಾಡಿ, ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿದರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಸಿಟಿ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣದೊಳಕ್ಕೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಕಾದಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಸುಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಬಯಸಿ ಹಾರ ತುರಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಅವರು ಕ್ಯಾಂಪ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಇಳಿದಾಗಲೂ, ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿದಾಗಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನಿಕರು ಹೈ ಗ್ರೌಂಡ್ ಎಂಬ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ೩೧ ತೋಪುಗಳನ್ನು ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಾರಿಸಿದರು.

ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನ್ಯ.

ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಸಂಗಡ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟು, ಮೈಸೂರು ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನ್ಯದ ಕವಾತು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೆಪ್ಪಳ್ಳದ ಜಾಗಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ರವರು ಕಾದಿದ್ದು ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ಎದುರ್ಗೊಂಡು ಬಾವುಟದ ಹತ್ತಿರ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಸವಾರಿ ಸೈನ್ಯದವರು ಬಹು ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ಕಸರತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕುದುರೆಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಕಮಾಂಡರು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ ಸವಾರರು ಕುದುರೆಗಳನ್ನಿಳಿದು ದೂರವಾಗಿ ನಿಂತರು. ಕುದುರೆಗಳು ನೆಲದಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಅಲಿಸದೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಒಳಯಲ್ಲೇ ಬಾಣ ಬಿರುಸುಗಳನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹಾರಿಸಿದರೂ ಅವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಲ್ಲಾಡಲಿಲ್ಲ. ತರುವಾಯ ಸೈನಿಕರು ಕುದುರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಿಂತು ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಹರ್ಷಧ್ವನಿಮಾಡಿದರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟವರಾಗಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕರ್ನಲ್ ದೇಶರಾಜ ಅರಸಿನವರೂ, ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಮೆಕಾಯಿಡಾಯವರೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿತ ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ಶಾಬಾಸ್‌ಗಿರಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಲೈನ್ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ಪರಾಂಬರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಛೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರು ಕರ್ನಲ್ ಮೆಕ್ನೀಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ಯವರು ಕಾದಿದ್ದು, ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೋರಿಸಿದರು. ಕರ್ನಲ್ ಜೋನ್ಸ್‌ಯವರು ಸಹ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಗತಿಗಳ ವಿವರಿಸಿದರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡು, ವಾಪಸು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ತಲಪಿದರು. ಆ ರಾತ್ರಿ ದಿವ್ಯವಾದ ಔತಣವೂ, ಸಂಗೀತವೂ ಆದವು.

ಫಲಪುಷ್ಪಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ.

ಅದೇ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ಎಂಬ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಫಲಪುಷ್ಪ ಪ್ರದರ್ಶನೋತ್ಸವ ಜರುಗಿತು. ಸುಮಾರು ೫॥ ಗಂಟೆಗೆ ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಪತ್ನೀಸಮೇತರಾಗಿ ದಯಮಾಡಿದರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದರಾದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಸಮಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಂಗಡ ಬಂದಿದ್ದವರು ಮಾತ್ರ ಲಾಲ್‌ಬಾಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಅದಮನೆಯ ಕೆಲವು ವೃಕ್ಷಗಳು ಫಲಮಾನವಾಗಿದ್ದವು, ತರಕಾರಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆದರೂ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರಕಬಹುದಾದದ್ದು ಒಳ್ಳೇ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವೆಂದೂ ತಿಳಿಯುವದು.

[illegible]

ತಾ॥ ೫ನೆ ಮಂಗಳವಾರ.— ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ದಿವಾನ್ ಮಿ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಾಸಾದವೆಂಬ ತಮ್ಮ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಔತಣ ಮಾಡಿದರು. ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಾಸಾದದ ವರೆಗೆ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣದ ದೀಪಗಳನ್ನು ಇಡಿಸಿ, ತೋರಣ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಬಂಗಲೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಒಂದು [illegible] ದೀಪವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಔತಣಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ೫೦೦ ಜನ [illegible] ಕರೆದಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದು [illegible]. ಸುಮಾರು ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರು, ಪರಿವಾರ ಸಹಿತ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿದರು. ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ ಪತ್ನೀಸಹಿತ ಹಾಜರಾದರು. ಬಂಗಲೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಂಬಾವುರಿಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ಕರೆದು ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಭಾರೀ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ರವರು ಅವರನ್ನು ಎದುರ್ಗೊಂಡು, ಬಂಗಲೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ೧೨ ಜನ ಸಖಿಯರು ಸೇರಿ ನರ್ತನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಭಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬ್ಯಾಂಡಿನವರು ಒಂದು ಒಳ ಮನೆಯೊಳವಾಗಿ ವಾದ್ಯವಮಾಡಿದರು. ಭೋಜನಾನಂತರ ನಾನಾ ಬಗೆ ಬಾಣ ಬಿರುಸುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಅಂತು ಆ ರಾತ್ರಿ ಮಿ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ ಔತಣವು ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ತುಂಬಾ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು.

ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಔತಣವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ೧೨॥ ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ರೈನು ಹತ್ತಿ ಮದ್ದೂರಿಗೆ ಬಂದು, ರೈಲ್‌ಗಾಡಿ ಯಲ್ಲೇ ಶಯನಮಾಡಿದರು.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ.

ತಾ॥ ೬ನೆ ಬುಧವಾರ.— ಆ ದಿನ ಶಿವಸಮುದ್ರದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ತೋರಣ ಬಾವುಟ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರಮಾಡಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕಮಿಷನಾಗಿ ಕೋಲಾರ್ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ಕಂಬ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯಿತಿ, ಮೈಸೂರು, ಸ್ವಿಟ್ಸರ್ಲೆಂಡು, ಅಮೇರಿಕ ಎಂಬೀ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬಾವುಟಗಳು ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ರೆಸಿಡೆಂಟು ಸರ್ಜನ್ ಲೆಫ್ಟನೆಂಟ್ ಹಂಟರ್‌ಯವರೂ, ಮೊದಲನೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಮಿ॥ ಫರ್ಬರ್‌ಯವರೂ, ಛೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಕರ್ನಲ್ ಮೆಕ್ನೀಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ಯವರೂ, ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಜಾಲಿ ಡಿ ಲಾಟ್ಬಿನಿಯರ್ ಯವರೂ ಕಾದಿದ್ದು ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ಎದುರ್ಗೊಂಡು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋದರು. ತರುವಾಯ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತಯಾರಾಗುವ ಅನೇಕ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಹೋಗಿನೋಡಿ, ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಇತರ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿರುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಪರಾಂಬರಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಗಗನಚುಕ್ಕಿ ಬರಚುಕ್ಕಿಗಳೆಂಬ ಜಲಪಾತಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರು. ಆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅಗಾಧವಾದ ನೀರು ಅವೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಮಹಾ ಅರ್ಭಟದಿಂದ ಧುಮುಕುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ನೇತ್ರಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಶಿವಸಮುದ್ರದಿಂದ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಹೊರಟು ಮದ್ದೂರು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ರೈಲ್‌ಗಾಡಿಯೊಳಗೇ ಶಯನಮಾಡಿದರು.

ಮೈಸೂರನ್ನು ತಲಪಿದ್ದು.

ತಾ. ೭ನೆ ಗುರುವಾರ.— ಬೆಳಗಿನ ಝಾಮದ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಮದ್ದೂರಿನಿಂದ ಹೊರಟು ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಸುಮಾರು ೭ ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಚೋಟಾ ಹಜಾರಿ (ಬೆಳಗಿನ ಊಟ) ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸುಮಾರು ೮॥ ಗಂಟೆಗೆ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ತಲಪಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಗೌರವಾರ್ಥವಾದ ೩೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸ್ಟೇಷನ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು, ದಿವಾನ್‌ರು, ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳು, ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಕಾದಿದ್ದು ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ಎದುರ್ಗೊಂಡರು. ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸೈನಿಕರೂ ಬ್ಯಾಂಡು ವಾದ್ಯಗಾರರೂ ನಿಂತು ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಮಹಾರಾಜರೇ ಮುಂತಾದವರ ಸನ್ಮಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಗಾಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿದರು. ಆ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ವಿವರವೇನೆಂದರೆ:—

ಮೊದಲನೇ ಗಾಡಿ, ೪ ಕುದುರೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು.— ವೈಸರಾಯಿಯವರು, ಮಹಾರಾಜರವರು, ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ವೈಸರಾಯರ ಪರಿಕರಾಂಗರು— ಇವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಎರಡನೇ ಗಾಡಿ.— ಬೆಂಗಳೂರು ಸೈನ್ಯದ ಕಮಾಂಡರ್ ಜನರಲ್ ಸರ್ ಜೇಂಸ್ ವೊಲ್ಫ್ ಮರ್ರೆಯವರು, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನರಾದ ಮಿ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು, ಮಹಾರಾಣಿ ರೀಜಂಟರವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕರ್ನಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್‌ಯವರು, ಮಹಾರಾಜರವರ ಟ್ಯೂಟರ್ ಮತ್ತು ಗಾರ್ಡಿಯನ್ ಮಿ॥ ಫ್ರೇಸರ್‌ಯವರು— ಇವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಮೂರನೇ ಗಾಡಿ.— ವೈಸರಾಯರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ॥ ಲಾರನ್ಸ್‌ಯವರು, ಫಾರಿನ್ ಇಲಾಖಾ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ॥ ವುಡ್‌ಯವರು, ವೈಸರಾಯರ ಒಬ್ಬ ಪರಿಕರಾಂಗರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮಿ॥ ರಸ್ಸೆಲ್‌ಯವರು— ಇವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ನಾಲ್ಕನೇ ಗಾಡಿ.— ವೈಸರಾಯರ ಮಿಲಿಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ಬೇರಿಂಗ್ ಯವರು, ವೈಸರಾಯರ ಸರ್ಜನ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆರಂಸ್ಟ್ರಾಂಗ್‌ಯವರು, ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ॥ [illegible]ಯವರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಅಡ್ಜುಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ಯವರು— ಇವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಐದನೇ ಗಾಡಿ.— ಮಿ॥ [illegible] ಅರಸಿನವರು, ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ಜೆ. [illegible] ಅರಸಿನವರು, ಮಿ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು, ಮಿ॥ [illegible]ಯವರು— ಇವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಐದು ಗಾಡಿಗಳ ಹಿಂದೆಯೂ ಮುಂದೆಯೂ ಹುಸಾರ್ ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕುದುರೆ ಸೈನಿಕರು ಸವಾರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಸಿಲ್ಲೇದಾರ್ ಕುದುರೆಯವರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಿಟ್ಟಕೂಡಲೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆಯವರು ಸ್ಲೀಪರ್ ದಿಮ್ಮಿಗಳನ್ನು ಚೌಕಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಕಮಾನುಮಾಡಿದ್ದರು. ರಸ್ತೆಯ ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲೂ ತೋರಣಗಳೂ ಬಾವುಟಗಳೂ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮಧ್ಯಮಧ್ಯೆ ಬಗೆಬಗೆ, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ಗುಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಸ್ಟೇಷನ್‌ಬಿಟ್ಟು ಸಿಲ್ಲೇದಾರ್ ಲೈನ್ ಬಳಿಗೆ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹು ಅಲಂಕಾರವಾದ ಒಂದು ಕಮಾನ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದರೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಸಯ್ಯಾಜಿರಾವ್ ರಸ್ತೆಗೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಎದುರಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಬಂತು. ಆ ರಸ್ತೆಯೊಳಗೆ ಜ[illegible]ಮಹಲ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾರೀ ಗೋಪುರಾಕಾರದ ಚಪ್ಪರವೂ, ಸರುವತೀಯ ಅಂದರೆ ರಾಯಿಯ ಹಣ್ಣು ಎಲೆಗಳಿಂದ ತಯಾರಾಗಿದ್ದ ಚಪ್ಪರವೂ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಈ ಪೈಕಿ ಒಂದು ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರು ನಿಂತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದ ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ಎದುರ್ಗೊಂಡು ಸುಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಬಯಸಿ ಹಾರ ತುರಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ್ಯೆ ಆ ಜಗಧಾನಿಯ ಸರ್ಕಲ್ ಬಳಿಯಲ್ಲೂ, ಬಾಲಕಿಯರ ಎಂಬುವರು ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶೀರ್ವಚನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಹೊರಟು ಪಾರ್ಕಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಜನ್ ಉದ್ಯಾನವನದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ, ಲೇಟ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫೌಂಟನ್ (ನೀರು ಹಾರುವ ಸ್ಥಳ) ಬಳಿ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು, ಅಪ್ಪರ್ ಎಸ್ಟರ್ ರಸ್ತೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ, ಸಣ್ಣಗೆ ದೊಡ್ಡಗಡಿಯಾರದ ಬಳಿ ಬಂದು, ಭಕ್ಷಿ ನರಸಪ್ಪನವರ ಮನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಕಮಾನಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿ ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆಯಲ್ಲೇ ಹೋಗಿ, ಸರದಾರ್ ಚಾವಡಿಯ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದ್ದ ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾದ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲೇ ಬಲಗಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ವೆಲ್ಲಿಂಗ್‌ಟನ್ ರಸ್ತೆ ಬಂಗಲೆಯ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು, ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಾಗಿಲ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿದರು. ಬಂಗಲೆಯ ಬಳಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕುದುರೆ ಸೈನ್ಯದವರು ಲೈನುಕಟ್ಟಿ ಕಾದಿದ್ದು ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಕೂಡಲೇ ೩೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮಹಾರಾಜರವರು ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ಬಂಗಲೆಗೆ ತಲಪಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಪಾಲಿ ಗಾರ್ಡ್ ಸವಾರರನ್ನು ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಸೇರಿದರು.

ತರುವಾಯ ಸುಮಾರು ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ದಿವಾನ್‌ರು, ಮಿ॥ [illegible] ರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು, ಮಿ॥ ಗೋಪಾಲರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು, ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಮಿ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ ಪಡೆದು ವಾಪಸು ಬಂದರು.

ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಮರುಭೇಟಿ.

ಅದೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ೨೧ ತೋಪು ಹಾರುತ್ತಿರುವಾಗ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ವೈಸರಾಯಿಯವರನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಸಂಗಡ ಮಾತುಕತೆ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾ ಸಲ್ಲಾಪ ಬೆಳೆಸಿದರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಬಹು ಆದರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆಮಾಡಿ, ಗಂಧಪುಷ್ಪ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಗೌರವಾರ್ಥವಾದ ೨೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮಹಾರಾಜರು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ತಲಪಿದರು.

ಸುಮಾರು ೪॥ ಗಂಟೆಗೆ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯಿಂದ ಹೊರಟು, ೩೧ ತೋಪುಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ಅರಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ಕಲ್ಯಾಣಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಮರುಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ರೇ ಮುಂತಾದವರನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅರಸುಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಮಹಾರಾಣಿ ರೀಜಂಟರನ್ನು ಕಂಡು ಅವರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಮಹಾರಾಜರು ಹಾರ ತುರಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಅವರ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ದಿವಾನ್‌ರೇ ಮುಂತಾದವರು ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟು ೩೧ ತೋಪುಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಬಂದು ತಲಪಿದರು.

ಟೌನ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ [illegible].

ತಾ. ೭ನೆ ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಟೌನ್ ಹಾಲ್ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಉತ್ಸವದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿನೋದಗಳು ನಡೆದವು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಚ್ಯುತರಾಯರೇ ಮುಂತಾದವರು ಮುಂದಾಗಿ ನಿಂತು ಟೌನ್ ಹಾಲ್ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಬಹು ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಲಂಕಾರವಮಾಡಿದ್ದರು. ಒಳಗೆ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೂ ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಲಂಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದ ಮಂಟಪ ತಯಾರಾಗಿ ಇತ್ತು.

ಸ್ತಂಭಗಳು ಮರೆಯಾಗುವಂತೆ ನೌರಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮೇಲ್ಗಡೆ ಸುತ್ತಲೂ ಝಾಲರಿಗಳೂ, ತೋರಣಗಳೂ, ಹೂವುಗಳೂ, ಕಂದೀಲು ಗುಳೋಪುಗಳೂ ಕಟ್ಟಿದ್ದುವು. ಮಂಟಪದ ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೋಫಾ ಕುರ್ಚಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಲಿ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಯರು ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೂರೋಪಿಯನ್, ಹಿಂದು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರುಗಳೂ, ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಮುಂತಾದವರೂ, ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವದ ನಿಮಿತ್ತ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರುಗಳಿಗೂ, ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರುಗಳಿಗೂ, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ ಮುಂತಾದವರಿಗೂ ಆ ಟವನ್ ಹಾಲ್ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿನೋದಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಟಿಕೀಟುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ೫ ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಟವನ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು. ಒಳಗಡೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಸೋಫಾ, ಕುರ್ಚಿ, ಬೆಂಚುಗಳು ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಂದವರನ್ನು ಬಾಗಿಲ ಹೊರಗೆ ಕೂರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಜನಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಟವನ್ ಹಾಲ್ ಎರಡನೇ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಲರಿಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು ಬೆಂಚುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಕೂರಿಸಿದರು. ಅದರೂ ಸ್ಥಳ ಸಾಲದೆ ಹೋಯಿತು. ನೂರಾರು ಜನರು ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಅಂದರೆ ಟವನ್ ಹಾಲಿನ ಒಳಗೂ [illegible] ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನೋಡುವವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಹಾರಾಜರಾಗಲಿ ವೈಸರಾಯರಾಗಲಿ ಬರುವ [illegible]. ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳೇ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ದಯಮಾಡಿದ್ದರು.

ಸುಮಾರು ೫|| ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವಿನೋದಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಪಾರ್ಸಿ ನಾಟಕದ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರು ಸುಮಾರು ೧೨—೧೪ ಮಂದಿ ರಂಗಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಹು ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಕುಣಿದರು. ಅವರ ದಿರಿಸು, ಅವರ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕುಣಿಯುವುದು, ಒಟ್ಟಾಗಿಯೂ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿಯೂ ಹಾಡುವುದು, ನರ್ತನಮಾಡುವುದು — ಇದೆಲ್ಲಾ ಬಹು ಆಹ್ಲಾದಕರವಾಗಿತ್ತು. ತರುವಾಯ ಒಬ್ಬ ಮಹಮ್ಮದೀಯನು ಜಲತರಂಗ ಬಾರಿಸಿ ಸಭಿಕರನ್ನು ಆನಂದಪಡಿಸಿದನು. ೨೫—೩೦ ಗಾಜಿನ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಟ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಹಾಕಿ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟು, ಬಿದಿರು ಕಡ್ಡಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ, ಹಾಡು ಪಿಟೀಲು ತಬಲಾಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗುವಂತೆ ಜಲತರಂಗ್ ವಾದ್ಯ ಸಂಗೀತವು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ನಡೆಯಿತು. ಅನಂತರ ಪಾರ್ಸಿ ಕಂಪೆನಿಯ ಕೆಲವು ನಾಟ್ಯಗಾರರು ಹೆಂಗಸರ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು, ಪೈಲ್ವಾನರು ಹಿಡಿಯುವಂಥಾ ಮೋಟಾದ ದೊಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾ ಕಸರತ್ತು ಮಾಡಿದರು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ೮—೯ ಜನ ಇಲ್ಲಿನ ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಹಾಡುತ್ತಾ, ನರ್ತನಮಾಡುತ್ತಾ ಜನರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನ ವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕೋಲಾಟವನ್ನು ಆಡಿದರು. ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇವರ ನರ್ತನವನ್ನು ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಅನಂತರ ಪಾರ್ಸಿ ಕಂಪೆನಿ ಹುಡುಗರ ನರ್ತನವೂ, ನಕಲಿಯೂ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದವು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಲಾಂ ಬಾಜಾ ಆಯಿತು. ಮಹಾರಾಜರವರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ವಿನೋದಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದವು.

ಹೊರಗಡೆ ಟವನ್ ಹಾಲ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿಯನರಿಗೂ, ಹಿಂದುಗಳಿಗೂ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೂ ಉಪಹಾರಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿನೋದಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆದಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಫಲಾಹಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, "ಇಂಥಾ ವಿನೋದವನ್ನು ನಾವೆಂದೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಲೋಪವೂ ನ್ಯೂನತೆಯೂ ಆಗದೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿಯೂ ವಿಶೇಷ ಸಂತೋಷಪ್ರದವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು" ಎಂಬುದಾಗಿ ಪಾರ್ಕ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಯರೇ ಮೊದಲಾದ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾ ತಂತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದರು.

ದೀಪೋತ್ಸವವೂ ಮೋಜುವಾಣಿಯೂ.

ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಪಟ್ಟಣವೆಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ದೀಪಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ ರಸ್ತೆ, ಟವನ್ ಹಾಲ್ ಬಾಗಿಲು, ಕರ್ಜನ್ ಪಾರ್ಕ್, ಕೋಟೆ ಗೋಪುರಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆ ಈ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಾನಾ ತರದ ದೀಪಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳಕುಮಾಡಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಲುಗಳ ಮೇಲೂ, ಏರಿಯ ಮೇಲೂ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ದೀಪಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಅವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂತೆಯೂ, ನಕ್ಷತ್ರ ಮಂಡಲವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಇಳಿದಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವಂತೆಯೂ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ರಾತ್ರಿ ವೈಸರಾಯರವರಿಗೆ ಔತಣವಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಜನರ ವರೆಗೆ ಸರದಾರರು ಕೂತುಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡಿದರು. ಭೋಜನಾನಂತರ ವೈಸರಾಯರವರು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಮಹಾರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಶ್ರೇಯಃಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ತರುವಾಯ ಬಂಗಲೆಯ ಎದುರಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬಾಣಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವವು.

೮ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ.— ಆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಗಂಟೆಗೆ ಮೊದಲೇ ಪಟ್ಟಣದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವದ ವಿಜೃಂಭಣೆಯನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ವೈಸರಾಯರವರು ದಯಮಾಡುವ ರಸ್ತೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ವೈಸರಾಯರವರ ಮೆರವಣಿಗೆ ೯||| ಗಂಟೆಗೆ; ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾಗುವದು ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯಿಂದ ವೈಸರಾಯರವರು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟು, ಕುಪ್ಪಣ್ಣನ ತೋಟದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಕರ್ಜನ್ ಪಾರ್ಕಿನೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಲೇಟ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊರಟು, ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ವಿಕ್ಟರ್ ರಸ್ತೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಲಾನ್ಸ್‌ಡೌನ್ ಬಜಾರ್ ಮುಂಭಾಗದ ರಸ್ತೆ, ಮುಂದೆ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಯಿಸಿ, ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಯ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕಂಭಗಳನ್ನೂ ತೋರಣಗಳನ್ನೂ, ಬಾವುಟ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿ ಶೃಂಗಾರಮಾಡಿದರು. ಈ ರಸ್ತೆಯ ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲೂ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ೪-೬ ಗಜಗಳಿಗೊಬ್ಬನಂತೆ ಪೋಲೀಸಿನವನೂ, ಮೈಸೂರು ಸಿಲ್ಲೇದಾರ್ ಕುದುರೆ ಸವಾರನೂ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಲೇಟ್ ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರತಿಮೆಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕುದುರೆ ಸವಾರರೂ, ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಬರುವವರೂ, ಕಟ್ಟಿಗೆಯವರೂ, ಸಿಪಾಯಿಗಳೂ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಬಿರುದುಗಳೂ ಬಾಡಿಗಾರ್ಡ್ ಸವಾರರೂ ನಿಂತುಕೊಂಡರು. ನೋಟಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ತುಂಬಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗದು. ಜನರ ಗುಂಪೂ ಮೋಜಾಟವೂ ವಿವರಿಸಕೂಡದು. ರಸ್ತೆಗೆ ಬಹಳ ನೀರು ಚೆಲ್ಲಿ ತಂಪಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹವಾ ಕೂಡಾ ಹರ್ಷಕರವಾಗಿತ್ತು. ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳು ಬಹು ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದುವು. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಭಗವದನುಗ್ರಹವೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಉತ್ಸವದ ಸಂತೋಷವು ಅಪಾರವಾದದ್ದಾಯಿತು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧವಾದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೯| ಗಂಟೆಗೆ ದಿವಾನ್ ಮೆ|| ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರೂ, ಅಳಿಯಂದಿರುಗಳಾದ ಮೆ|| ಕಾಂತರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು ಮೆ|| ದೇವರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು, ಮೆ|| ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತರಾಜೇ ಅರಸಿನವರೂ ಒಂದು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಯಿಂದ ಹೊರಟು, ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ, ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವೈಸರಾಯರವರಿಗೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ವಾಪಸು ಬಂದರು.

ವೈಸರಾಯರವರು ೯||| ಗಂಟೆಗೆ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಂಟಪವನ್ನು ೯|| ಗಂಟೆಗೆ ತಲುಪಿದರು. ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಅಪೂರ್ವವಾದದಾಗಿತ್ತು. ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಐದೈದಾಗಿ ಸಾಲುಕಟ್ಟಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕುದುರೆ ಸವಾರರು ವಿಶೇಷವಾದ ದಿರಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಕತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊರಟರು. ಎಡಪಾರ್ಶ್ವದ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದಿರು [illegible]ಗಳನ್ನು ತೂಗಿಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಸ್ವಾರರು ೨೪೦ ಮಂದಿ ವೈಸರಾಯರವರ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದರು. ವೈಸರಾಯರವರ ಗಾಡಿ ಬಂದಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ವೈಸರಾಯರವರೊಬ್ಬರೇ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಇವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ದಿರಸು ಬಹು ಅಟ್ಟಹಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಬಿರುದುಗಳೆಲ್ಲಾ ಎದೆಯಮೇಲೂ, ಕೊರಳುಗಳಮೇಲೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಸುವರ್ಣ ವಜ್ರಖಚಿತವಾದ ಭುಜಕೀರ್ತಿಗಳೂ, ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ರಂಗಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಕಾಲ್‌ಪಟ್ಟಿ, ಕಮರುಬಂದಿ, ಕಂಠಾಭರಣಗಳೂ ನೋಟಕರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಹಾಗೆ ಥಳಥಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಟೋಪಿಯಮೇಲೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸ್ವಚ್ಛ ಬಿಳಿಯ ಗರಿಗಳು ಮಂದವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಲೂ ಅಲುಗುತ್ತಲೂ ಇದ್ದವು. ಮಂದವಾದ ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳು ಅವರ ಪೋಷಾಕಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬಹು ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದವು. ಅದೇ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರವರ ಎದುರು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ, [illegible] ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇವರ ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಎರಡನೇ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರ ಸಂಗಡ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ, ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರದಾರರೂ ಬಂದರು. ತರುವಾಯ ಐದೈದಾಗಿ ಸಾಲು ಕಟ್ಟಿದ ೨೦೦ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕುದುರೆ ಸವಾರರು ಮೇಲ್ಕಂಡಂತೆ ಆಯುಧಪಾಣಿಗಳಾಗಿ ಸಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಇವರ ಹಿಂದೆ ೬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಫಿರಂಗಿಗಳು ಬಂದವು. ಪ್ರತಿ ಫಿರಂಗಿ ಗಾಡಿಗೂ ೬ ಜತೆ ಕುದುರೆಗಳಂತೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಿಪಾಯಿಗಳೇ ಗಾಡಿಗಳ ಮೇಲೂ ಕುದುರೆಗಳ ಮೇಲೂ ಕೂತು ಇದ್ದರು. ಈ ಫಿರಂಗಿ ಗಾಡಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕುದುರೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಕಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಭೀತಿ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಉಲ್ಲಾಸ, ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಪಟ್ಟರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅಟ್ಟಹಾಸದೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ವೈಸರಾಯರವರು ಸುಮಾರು ೯||| ಗಂಟೆಗೆ ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ತಲುಪಿ, ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದರು. ಇವರು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬಂಗಲೆಯಿಂದ ಹೊರಟಾಗಲೂ, ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಂಟಪವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗಲೂ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ೩೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಂಟಪವು.

ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮತ್ ವೈಸರಾಯ ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸತಕ್ಕ ಶುಭಕಾಲವು ಈ ತಿಂಗಳ ೮ನೇ ತಾರೀಖು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯||| ಗಂಟೆಗೆ ನೆರವೇರತಕ್ಕದ್ದೆಂಬದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಶುಭಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ದರ್ಬಾರಿಗೆ [illegible] ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ಆಗಂತುಕರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಕುರ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ದರ್ಬಾರು ಮಂಟಪದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದ ಜಗಲಿಯಿತ್ತು. ಇದರಮೇಲೆ ವೈಸರಾಯರವರಿಗೋಸ್ಕರವೂ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೋಸ್ಕರವೂ ಎರಡು ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿದ್ದರು. ವೈಸರಾಯರವರು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸುವ ಸಂಕೇತ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಜಗಲಿಯ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಸುಂದರವಾದ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಕುರ್ಚಿಗಳಿದ್ದುವು. ದರ್ಬಾರು ಮಂಟಪದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸುಂದರವಾದ ಜಮಖಾನವನ್ನು ಹಾಸಿತ್ತು. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕುಳಿತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂಟಪದ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗವಾಗಿ ನಿಂತು ಬಾಗಿಲು ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯರವರಿಗೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯು ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯು ಎಡಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದವು. ಮಂಟಪದ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಸಾಲಾಗಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರೂ ಅವರ ಸಂಸಾರದವರೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆಯ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಸಿವಿಲ್ ಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಎಡಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನರವರೂ ಸರ್ಕಾರದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳೂ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಈ ಕುರ್ಚಿಗಳಿರುವ ಪಾರ್ಶ್ವದ ಹಿಂದುಗಡೆ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ರೇಶಿಮೆಯ ತೆರೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಬಿಜಯಮಾಡಿದ್ದರು. ಬಲಗಡೆಯ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸ್ತ್ರೀ ಜನರು ಕೂತಿದ್ದರು. ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಎಡಗಡೆಯ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ಪರದೆಗಳಿರುವ ಹಿಂದೂ [illegible] ದೇಶೀಯ ಸ್ತ್ರೀ ಜನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮಂಟಪದ ದ್ವಾರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸ್ವಾರರು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಇವರು ವಿನೋದವನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದವರಿಂದ [illegible] ಮೇಲೆ ಒಂದಿದ್ದರು. ಆಗಂತುಕರಿಗೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದವು. [illegible] ಕೆಲವು ಮಂದಿ [illegible] ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ವೈಸರಾಯರವರು ದರ್ಬಾರು ಮಂಟಪದ [illegible] ದರ್ಬಾರು ಇಷ್ಟು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆದದ್ದನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರೆಂಬದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮಂಟಪದ [illegible] ಕಾವಲು ಕಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆಯು [illegible] ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಆಗಂತುಕರೆಲ್ಲರೂ ಮೆತ್ತಗೆ [illegible] ಕಾಲು ಘಂಟೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ೩೧ ತೋಪುಗಳ ಹಾರಾಟವಾಗಿ ವೈಸರಾಯರವರು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಹೊರಟ [illegible] ದರ್ಬಾರು ಮಂಟಪಕ್ಕೆ [illegible] ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಕೂಡಲೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಯಿತು. [illegible] ವೈಸರಾಯರವರನ್ನು [illegible] ಕರೆದುಕೊಂಡು [illegible] ವೈಸರಾಯರವರು [illegible] ರಾಜ್ಯಭಾರದ [illegible] ಮಂಟಪದ [illegible] ತರುವಾಯ ವೈಸರಾಯರವರೂ ಮಹಾರಾಜರವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ [illegible] ಮಂಟಪದ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು [illegible] ವೈಸರಾಯರವರ [illegible] ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು [illegible] ವೈಸರಾಯರವರೂ ಮಹಾರಾಜರವರೂ [illegible] ವೈಸರಾಯರವರೂ ಮಹಾರಾಜರವರು [illegible] ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು [illegible] ಪತ್ರಗಳನ್ನು [illegible] ತರುವಾಯ [illegible] ವೈಸರಾಯರವರ [illegible] ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳು [illegible] ಗಾಂಭೀರ್ಯವಾಗಿಯೂ, [illegible]

...ಗಳನ್ನು ಸಕಲರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಒರುವಂತೆಯೂ ಕೆಲವು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು.

ವೈಸರಾಯರ ಅಗ್ರಾಸನ.

ಹೈನೆಸ್ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸುವಾಗ್ಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—

ನಾನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಯಾವ ಮಹಾರಾಜರಿಗಾದರೂ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ಬಂದದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲನೇ ಸಾರಿ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೂ ಈ ಮಹಾರಾಜರವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಹು ಲಕ್ಷ್ಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವದರಿಂದಲೂ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣಾರ್ಧವಾದ ಹಿತಚಿಂತನೆಯಿರುವದರಿಂದಲೂ ಅವರನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಭಿಷಿಕ್ತರಾಗಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಶುಭಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪರಮಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸುಂದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಬಹು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಸಿಮ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಇಷ್ಟು ದೂರದವರೆಗೂ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಜರವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಭಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ರಾಜ್ಯೀಯ ಆಧಿಪತ್ಯದವರು ಇಷ್ಟು ಆಸಕ್ತರಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಾಯಿತೆಂಬುವದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನವು ೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ತಿಂಬ ವನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಧಿಪತ್ಯದ ಕ್ರಮ, ತಿದ್ದುಪಾಟು, ಅನುಭವ ಇವುಗಳಿಂದ ಕಡೆಯುವಮಾದ ಫಲಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಲಭಿಸಿದವು. ಸ್ವದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಆಳುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಧಿಪತ್ಯದವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಪುನಃ ಮಹಾರಾಜರವರ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತರಾಗಿ ನಡೆಸಿದವರು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಯುತ ಗ್ಲಾಡ್‌ಸ್ಟನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ್ಸ್‌ಬರಿ ಪ್ರಭುಗಳು. ಇವರ ಪ್ರಯಾಸದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಧಿಪತ್ಯದವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದಷ್ಟೆ. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಯೆಯಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಇತರ ದೇಶೀಯ ರಾಜರುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸತಕ್ಕ ಮಹಾಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ದೇಶೀಯ ರಾಜ್ಯಭಾರಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಅಧಿಪತಿಗಳು ನಡಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವದು ನಿಷ್ಫಲವೆಂದು ಕೇಳಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದೊಡನೆ ಸಮಸ್ತ ದೇಶೀಯ ರಾಜರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕಾರಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಇಂಥಾ ವಿಪತ್ತಿಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವದೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತರೂ ಬಹು ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆಯೆಂದಾಗ ಲಿ ಇದರ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ರಾಜಧರ್ಮಸೂತ್ರಗಳು ಸಕಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದವುಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದಾಗಲಿ ನಾನು ಸಾಧಿಸಲಾರೆನು. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹೆಚ್ಚು; ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವದು ಮಾತ್ರ ಕಠಿಣ. ಇದಂತೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದದ್ದಷ್ಟೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳತಕ್ಕದೇನೆಂದರೆ—ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವ ರಾಜವಂಶದ ಅಧಿಪತಿಗಳೂ ಸಂಬಿಗಸ್ತರಾಗಿಯೂ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಈ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಮಿ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಲು ಯವರು ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯು ದೇಶೀಯ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೆ ಬಂದನಂತರ ಬಹುಕಾಲ ಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಭಗವಂತನ ಚಿತ್ತವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರ ತರುವಾಯ ದಿವಾನ್ ಪದವಿಗೆ ಬಂದ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರು ೧೮ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಗುಣಕ್ಕೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೂ ಅನುಸಾರವಾದ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೋದರು. ಲೇಟ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಕಲ ಗುಣಸಂಪನ್ನರಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕಾಲ ಮರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಅವರ ತರುವಾಯ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿಯ್ಯರವರೂ ತೀರಿಹೋದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ವಿಕ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ತೀರಿದು ಹೋಗಿ ಈಗ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಭಾರವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣಿ ಯವರು ದಿವಾನರಿಂದಲೂ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದಲೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರ ನಿರಂತರವಾದ ಬಲವಾದ ಅಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಜರವರು ಪ್ರಬುದ್ಧವಯಸ್ಕರಾಗುವವರೆಗೂ ಈ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣಿ ರೀಜೆಂಟರವರ ವಿವೇಕವೂ ಕಾಲೋಚಿತವಾದ ಸಹವಾಸಿಕೆಯೂ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿರುವವನಾದ ನಾನು ಬಹು ಸಂತೋಷದೊಡನೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಅಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಮನೆತನದವರಿಗೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ತಾತ್ಕಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯು? ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಸರ್ವಜನಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾದವರನ್ನಾಗ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ ಆಧಿಪತ್ಯದವರೂ ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಇವರು ಯಾವಜ್ಜೀವವೂ ೧೯ ತೋಪುಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಲಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ದಯಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಡಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸುವದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಹ್ಲಾದವುಂಟಾಗಿದೆ. ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಇಷ್ಟುಕಾಲ ಸಣ್ಣಂತರವೂ ತಾಳಿದ್ದ ಘನವಾದ ಪದವಿಯನ್ನು ಇತರರ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತರಾಗಿರುವಾಗ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ ಧೃಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ನಡಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಫಲವನ್ನು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಪುತ್ರರಾದ ಮಹಾರಾಜರವರ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಈಗ ನಾನು ಈ ದಿನದ ಶುಭಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷಿಕ್ತರಾಗುವದಕ್ಕಿರುವ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ೧೮ ವರ್ಷ ತುಂಬಿತು. ಅವರು ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರೌಢರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ೮ ವರ್ಷ ಕಾಲವನ್ನು ಅವರು ಸೋಮಾರಿತನದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕಟ್ಟುಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ತಾವು ಮಾಡುವದಕ್ಕಿರುವ ಘನವಾದ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಸುಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾಲವು ಅತ್ಯಂತ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ೫೦ ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಆಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸವು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವದಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇಂಥ ಘನವಾದ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಕಲ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುವ ಮಿ॥ ಫ್ರೇಸರ್ ಯವರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ದೊರೆತಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವೇ ಸರಿ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ ಭಾರವನ್ನೂ ಬಹು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವರಾಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಾರಾಜರವರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವಂಥ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ ಮಿ॥ ಫ್ರೇಸರವರಿಂದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪಡೆದಿರುವ ವಿದ್ಯೆಯ ಸಂಗಡ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಇತರ ಕಾರ್ಯಸಾಧನಾ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಕರ್ನಲ್ ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್ ಯವರು ಬಹು ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಲೂ ನಾನು ಮೊದಲು ಸೂಚಿಸಿದ ಮಾತೃಶ್ರೀ ಯವರ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮಾತೃಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ವಿವೇಕವು ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನವಾಗಿ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದ ಭಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುವಂತಾಗಿದೆ.

ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನಾಳುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಕಷ್ಟಗಳುಂಟೆಂಬುವದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವಂಥ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಈ ದೇಶಸಂಚಾರದಿಂದುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವರಿತು ಕಾಲವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದಲೂ ಇತರರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ತಾವೇ ಸ್ವಯಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವ ಗುಣದಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದವರಾದ ಮಹಾರಾಜರವರು ರಾಜ್ಯಭಾರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟಕರವಾದ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆದರ್ಶವಾದ ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಒಬ್ಬ ದಿವಾನರೂ ಇಬ್ಬರು ಸಮರ್ಥರಾದ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಾಮಾಜಿಕರೂ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಆಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರೆಂದು ಹೆಸರು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರೆಸಿಡೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ಬರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಕಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನೇಹಭಾವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದು ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುವದು ನನ್ನ ತಾತ್ಪರ್ಯವಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಜರವರು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿಯೂ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯತೆ ಸಹ ಒಳ್ಳೆದನ್ನೂ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅತಿಶಯವಾದ ವಿಸ್ತಾರಿತ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಅವರಿಗೆ ಸಕಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೀರ್ತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡಸಲಿ!

ಈಗ ನಾನು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೇ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತೇನೆಂದು ತಾವು ಯೋಚಿಸಬಾರದು. ಉಪದೇಶ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸುಗುಣವಂತರಾದ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವದೇ? ಆಗಲಾರದು. ಆ ಪದವಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರಾಜಲಕ್ಷಣಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಾದವರು ಪ್ರಂಪಾಸರ್ವರಾದ ವಾದ ಶಿಕ್ಷಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಬೇಕು. ಇತರರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಅನುಭವವನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಿ ತಾವೂ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ೧೪ ನೇ ಲೂಯಿ ಎಂಬ ದೊರೆಯು ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ರಾಜಧರ್ಮವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಮಹಾ ಸಮರ್ಥನಾದ ಒಬ್ಬ ಗುರುವನ್ನು ನೇಮಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಗುರುಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಯೆಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದ ಸಾಲಮನ್ ಎಂಬ ಯೆಹೂದ್ಯರ ಅರಸನು ಎಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಅವನ ಕುಮಾರನು ಮೂರ್ಖತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶೀಲವಂತನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಲೋಕಾನುಭವವು ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ರಾಜಧರ್ಮಸೂತ್ರಗಳ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡುವದಕ್ಕಿರುತೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ತಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಏನೆಂದರೆ—ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಯೌವನಸ್ಥರು ರಾಜ್ಯಾಭಿಷಿಕ್ತರಾಗುವಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಸುವದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆಂದೂ ಈ ಪದವಿಯು ಮಹಾ ಉತ್ತರವಾದಿತ್ವವನ್ನು ಹೊರಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುಖಸಂತೋಷಗಳಿಗೆ ತಾವೇ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ. ತಮಗೆಯೇ ಪ್ರೈವಸ್ಪತಿಗಳಾದ ಈ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇವಲ ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾಣುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಇವರನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಆಳಿದರೆ ಇವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಚನ್ನಾಗಿ ಆಳದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ತಿರಸ್ಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಆಶೆಯನ್ನು ತೊರೆಯುವಂಥವರಾಗುವರು. ತಮಗೆ ಈ ಪದವಿಯು ಬಂದಿರುವದು ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷ ಸುಖಭೋಗಕ್ಕಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ತಾವು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾನವರು ತಪ್ಪುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಪರಾಧವ ತಪ್ಪನ್ನಿಲ್ಲಿ ತೋರುತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಪ್ರಜೆಗಳ ಶ್ರೇಯಸ್ಸೋಸ್ಕರ ಈ ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಕೊಂಡರೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಮರಣೆಯು ಮರೆಯಲಾರದಂಥದ್ದಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವದು. ಈಗ ತಮಗೆ ಲಭಿಸಿರುವ ಈ ಒಳ್ಳೇ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅಥವಾ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸದೆ ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸವನ್ನೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಮರಣೆಯು ನೀರಮೇಲಣ ಬರವಣಿಗೆಯಂತೆಯೂ ಹಾರಿಹೋಗುವ ಹೊಗೆಯಂತೆಯೂ ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವದು. ಆದಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದ ಈ ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರಲಿ. ನೀತಿಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಅಧೈರ್ಯಪಡಬೇಡಿ. ಕನಿಷ್ಠರಾದವರಲ್ಲಿ ಕನಿಕರವುಳ್ಳವರಾಗಿರಿ. ಸಕಲರ ಹಿತೈಷಿಗಳಾಗಿರಿ. ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ೫೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ ಪದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳುಂಟೆಂದು ಭಾವಿಸುವವರಂತೆ ಕಾಲವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಅಧಿಪತಿಗಳಾದವರಿಗೆ ವಿರಾಮಸುಖವಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ನೆನಸಬೇಡಿ. ಅವರು ಯಾವ ದಿನವನ್ನಾದರೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಕಳೆಯುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ದೇಶಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಕಾಲದೊಳಗೆ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಈ ಕಾರ್ಯವೇ ಮುಂದೆ ಸ್ಮರಣೀಯವಾದ ಸಂತೋಷದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುವದು. ನಾನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವತನಕ ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಸಹಾಯವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದೇ ಇರುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋದಮೇಲೆ ಈಗಲು ವೈಸರಾಯಿ ಪದವಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಈ ರಾಜ್ಯವಹನಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೋ ಅಂಥ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿಯೇ ತಾವು ಸರ್ವದಾ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನರಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂಬ ಶುಭವರ್ತಮಾನವು ನನಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿರುವದೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವೈಸರಾಯಿ ಯವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ್ಯೆ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಪಟ್ಟಣದ ... ಮುಂತಾದ ... ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆಯಲ್ಲಿ ...

ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಸ್ಥ ಹೊತ್ತು [illegible] ಎದ್ದು ನಿಂತು [illegible] ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ [illegible] ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. "ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು [illegible]" ಎಂದು ಹೇಳಿ [illegible] ಕೊಟ್ಟರು. ತರುವಾಯ ವೈಸರಾಯಿಯವರ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] "ಮಹಾರಾಜಾ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದರವರು" ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆಯು [illegible] ರಾಜಾಂಗದ [illegible] ಗಾಯನ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಸಭಿಕರ [illegible] ವೈಸರಾಯಿಯವರ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು ವೈಸರಾಯಿ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಅವರ [illegible] ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ [illegible]

ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ.

ಪ್ರಭುಗಳೇ,

ತಮ್ಮ ಕೈಗಳಿಂದ ಈಹೊತ್ತು ನಾನು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು [illegible] ಈ ಮಹಾ ಶುಭದಿನವನ್ನು [illegible] ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಣಿಯವರ [illegible] ಎಷ್ಟು [illegible] ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ [illegible]

ತಮ್ಮ ಈ ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪೂರ್ವಾಪರ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಭುತ್ವದ [illegible] ಈ ಸಭಾ [illegible] ವೈಸರಾಯಿಯವರು [illegible] ಈ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು [illegible]

ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಮಗೆ ನಾನು ಸಾಧಾರಣವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವದು ಸಾಲದು. [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳ [illegible] ವೈಸರಾಯಿಯವರು [illegible]

[illegible] ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ [illegible] ನಾನು [illegible]

ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಈ ದಿನ [illegible] ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ [illegible]

ನನಗೆ [illegible] ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರವು [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ [illegible] ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ [illegible]

[illegible] ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ನನಗೆ [illegible] ರಾಜ್ಯಭಾರದ [illegible]

ಈ ವಿಷಯ [illegible] ನಾನು [illegible]

ನಾನು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು [illegible]

ಸಭಾ ಮುಖರೇ.

ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು [illegible] ವೈಸರಾಯರು ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ವೈಸರಾಯಿಯವರ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ವೈಸರಾಯಿಗೆ [illegible]

ಅನಂತರ ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಗಂಧ [illegible] ವೈಸರಾಯಿಯವರ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible]

ವೈಸರಾಯರು ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದು.

ವೈಸರಾಯಿಯವರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible] ೧೯ [illegible]

ಪ್ರಾಂತಗಳ ಆಣಸ.

ಮಹಾರು ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ [illegible] ವೈಸರಾಯಿಯವರ [illegible] ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. [illegible]

ವೈಸರಾಯಿಯವರು, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ [illegible] ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರ [illegible]

ಮಹಾರಾಜರ ಆಜ್ಞೆಗಳು.

ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು [illegible]

ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜ [illegible] ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರ.— [illegible]

ಕೆಂಪರಾಜ ಅರಸು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರ.— [illegible]

ಉತ್ತರ, ದಕ್ಷಿಣ [illegible] ಸುಭೇದಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ.— [illegible] ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ [illegible]

ಮುಸಲ್ಮಾನ್ [illegible] ಉತ್ತರ.— [illegible] ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆ [illegible]

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರ.— [illegible]

[ಇನ್ನೊಂದು ಮುಂದಲ ಮುದ್ರಣೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ.]

ಧರ್ಮ ದೇವತೆ—ಬರ್ನ್ನಿಯರು.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೇವರನ್ನು ಅರ್ಚಿಸ ಬೇಕಿರ ಪೂ ರ್ಣತ್ತ್ವರನ್ನೂ ಓದು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವವು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಕ್ರಯ ೩॥ ಆಣೆ, ಹಾಸಲು ಬೇರೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪುಸ್ತಕವ್ಯಾಪಾರ.

ಕೇರಿಬಾಟ ಕವಿಯ ಕಬ್ಬುಮಂದಿದರ್ಪಣ	೧—೮—೦
ನಾಗವರ್ಮನಛಂದಸ್ಸು	೧—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್—ಕನ್ನಡ ಸಂಭಾಷಣವಾಕ್ಯಗಳು	೦—೧೦—೦
ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ	೧—೮—೯
ವಿಂಶತಿವರ್ಣ	೦—೩—೦
ಶಾಕುಂತಳನಾಟಕ	೦—೧೨—೦
ದಮಯಂತಿ ಸ್ವಯಂವರ	೦—೧೨—೦
ಪಂಚತಂತ್ರ	೦—೮—೦
ವಾಣಿಕಶಾಸ್ತ್ರ	೧—೦—೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೧—೩ ಭಾಗಗಳು	೧—೦—೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೪—೬ ಭಾಗಗಳು	೧—೦—೦
ಪತ್ರ ರತ್ನಾಕರ } ಅರ್ಜಿ ಬರಿಯುವ ಕ್ರಮವ	೦—೮—೦
ಲೇಖ್ಯತತ್ತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆ } ನನ್ನು ತೋರಿಸುವವು	೦—೧೨—೦
ಗೀತಮಂದಾರ	೦—೩—೦
ಬಾಲಕಥಾವಲ್ಲರಿ	೦—೮—೦
ಹಿತೋಪದೇಶ ಸೂತ್ರಗಳು	೦—೨—೦
ಕೊಲಂಬಸನ ಚರಿತ್ರೆ	೦—೧—೦

ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥ ವಾ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡೋಣದ್ದರಿಂದಲಾಗಲಿ ಪಡೆಯ ಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೊ, ಮೈಸೂರು

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

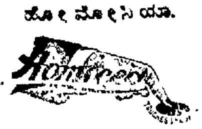

ಹುಗಲುತ್ತಲೇ ನೋವು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತೆ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಮುಕ್ಕ, ಒಡದುನ, ಕಾಪಾಡಾನೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಪೋ ಲೀಸ್ ಠಾಣಾ, ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಕಛೇರಿ, ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟೇ ಇರಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷ ಧಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವು ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ಕಷ್ಟಬಂದಿ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ತಾಗಿ ಸಿ ಕ್ಕಿದ ಔಷಧ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರುಗಳು, ಮುಂತಾದವರು ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಸ ರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೋವು ಇಂದಿಗೇ ಇದನು ಹಚ್ಚಿದರೆ ಕೂಡಲೇ ವಾಸಿಯಾಗುವದು.

ಈ ತೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಮೊಣಕಾಲನೋವು, ಚರ್ಮರೋಗಗಳು, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಗಾಯಗಳು, ಗಾಯಗಳು, ಪರಪೊರೆಗಳುವದು, ಬಾವುಗಳು, ಶೀತವಾಯು, ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ಮೂಗು ಬೀಗುವಿಕೆ, ಊತಗಳು, ಸಿಡುಬಿನ, ಗಾಯಗಳು, ಕುರುಹನ್ನು, ಸೊ ಳ್ಳೆ ಕಡಿತ, ಚೇಳು ಕಡಿದದ್ದು ಹಚ್ಚಿರುವದು, ಚಂಡಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಕೊಂಡದು, ಕತ್ತಿ ಗಾಯ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ಬಾ ಧೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕದ್ದೆ. ಜಾಕ್ರತೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದರೆ ಕೂಡಲೆ ಹಸ್ತಾಂತರ ನೋವು ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ!

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಾ ಒಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೫ ಆ. ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಾ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಎಂಬ್ರೊಕೇಶನ್.

ಈ ತೈಲವು ಹಳೇ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಚರ್ಮ ಒಡೆದ ಕಡೆಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಕೂಡದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋ ಮೋಸಿಯಾದ ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಹೊಸಭಾಗವಿರುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ಚರ್ಮವು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಸೇವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ಕ್ರಯ ಹುಂಡಿ ೮ ಆಣೆಗಳು, ೧ ರೂ. ಗೂ ಒಂದರಂತೆ ಬಿಕರಿ ಮಾ ಡಲ್ಪಡುವದು. ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಮಾಫ್. ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳೂ ಉಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

ವಿಳಾಸ:—ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಕಂಪೆನಿ, ೨೨ ಸೇಂಟ್ ಬ್ರೈಡ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಲಂಡನ್.

ಸೂರ್ಯೋದಯ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ. 3

ಇದರ ಈಗ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ವರ್ಷ ಒಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ರೂಪಾಯಿ. ಪಡೆಯುವವರು ಟಪಾಲ್ ಹಾಸಲ್ ೧೨ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವು ಬೇರೆ ಬಹುಮಾನ ವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

ವಿಳಾಸ:— ಬಿ. ನರಸಿಂಗರಾವ್, ಎಡಿಟರ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!

ಬೋಯರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ಯಾ ವಿಶಾರದನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿ ದರೆ ಬೋಯರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು,ಯುದ್ಧ ನಡೆದರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂ ಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿ ದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಯರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಯರ ರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆ ದ ಸಂಗತಿಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಯರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಡೋಕಾದ ಪ್ರೀತಿಗೂ, ಬೈಂಡಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಕಳಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ,
ಮೈಸೂರು.

ಅಥವಾ

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ,
ಬೆಂಗಳೂರು.

ಜ್ವರಹರಿ. 2

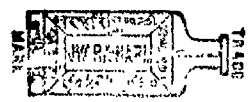

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಮೈಕೈಜ್ವರ, ಪಿತ್ತ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಇ ದರಿಂದಲೂನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಶರೀರಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊ ಡುವದು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯ ವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹ ಳ ಒಳ್ಳೇ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿ ಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಆಗು ಯಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ಒಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ., ೩ ರೂ., ೧೧ ರೂ. ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಬಿಡಲಾಗುವದು.

ಓಮುಂತ ಸ್ಫೂರ್ತಿ.

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳೆಯುವದು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ನಾನಾತರದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮಹೌಷಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ಗು ಣ ತೋರಿಸುವದು. ಇದು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೊ ರಗೆ ಆಗುವಾಗ್ಯೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ಪದವು ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷ ಧದಂತೆಯೇ. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು.

ಚಕ್ರಪಾಣಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಗಣಪತಿಯವರು—ಪ್ರಿನ್ಸಿಯ ಓಮು ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಬಹಳ ಮಂದಿಗೆ ದಾರರೂ ಮತ್ತು ಇ ಚಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಲರಾ, ಅತಿ ಸಾರಭೇದಿ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಿಷ್ಠರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕಡೆ ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕಾಲ್ಪ ಔಷಧಗಳೂ ಊರೂರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯಶಾ ಲೆಗಳಲ್ಲೂ, ಹೊಸ ಶಾಪುಗಳಲ್ಲೂ, ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದವರಲ್ಲಿ(ವಿ ಳಾಸ: — ಕೆ. ಸಿ. ಪಾಲ್‌ರ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಔಷಧಗಳ ಕಂಪೆನಿ ಸೆವೆನ್ ಕೋರ್ಟ್ ಫೈಲ್, ಮದರಾಸು.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

11-7-1902ರಿಂದ 18-7-1902ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಹಿಡಿದ ಪ್ರಕ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಸತ್ತ ಪ್ರಕ.	ಒಟ್ಟುಮರಣ
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	3	1	57
ಮೈಸೂರು ,,	33	26	61
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	55	31	
ಮೈಸೂರು ,,	106	78	
ಕೋಲಾರ್ ,,	28	21	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	10	9	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	8	1	
ಹಾಸನ ,,	2	8	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	27	16	
ಕಡೂರ್ ,,	33	20	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	15	8	
ಒಟ್ಟು	314	214	

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ ನೇ ಶುಭಕೃತ್‌ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳ ಪಾಡ್ಯ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಆಗೀಸ್ಟು.

ತಾ.	ವಾರ	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸ ತೇದಿ
14	ಗುರು*	ಏಕಾದಶಿ	55-33	ಚಿ	5-30	30
15	ಶುಕ್ರ§	ದ್ವಾದಶಿ	60-0	ಮೂಲ	11-38	31
16	ಶನಿವಾರ	ದ್ವಾದಶಿ	2-20	ಪೂರ್ವ	18-4	1
17	ರವಿವಾರ	ತ್ರಯೋದಶಿ	6-32	ಸ್ವಾತಿ	23 52	2
18	ಚಂದ್ರ†	ಚತುರ್ದಶಿ	9-55	ಉತ್ತರಾ	28-18	3
19	ಮಂಗಳ¶	ಪೌರ್ಣಮಿ	12-2	ಶ್ರ	31-50	4
20	ಬುಧ	ಪಾಡ್ಯ	12-58	ಧ	33-50	5

* ಸ್ಮಾರ್ತರನಾಮವೇಕಾದಶಿ. § ಅಧಿಕಶ್ರಾವಣ, ವರದ. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀವ್ರತಂ, ಶರವಾಸರ. † ಅಶ್ವಲಾಯನೋಪಾಕರ್ಮ.
¶ ಅಪಸ್ತಂಭೋಪಾಕರ್ಮ, ಋಗ್ವೇದಯೋಗ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ದಿನಸು.		ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಕಿಮ್ಮೀ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧೧—೮—೦	೧೧—೮—[illegible]
ಕೆಂಬೂತಿ ಅಕ್ಕಿ ಅಪರ್		[illegible]	[illegible]
ಎರಡೋ ದುಯಂ		[illegible]	[illegible]
ಜಾವಸ್ರಾಲ ಅಕ್ಕಿ		[illegible]	[illegible]
ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ ಅಪರ್		[illegible]	[illegible]
ಎರಡೋ ದುಯಂ		[illegible]	[illegible]
ಕೂಗರೇ ಬೇಳೆ ಪಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಎರಡೋ ದುಯಂ		[illegible]	[illegible]
ಹೈಲ ರಾಗಿ ಪಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಜವಾರಿ		[illegible]	[illegible]
ಜೋಳ		[illegible]	[illegible]
ಹುರಳಿ ಪಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಬಿಳೇ ಅವರೆ		[illegible]	[illegible]
ಹೆಸರು		[illegible]	[illegible]
ಉದ್ದು		[illegible]	[illegible]
ಕಡಲೆ		[illegible]	[illegible]
ಎಳ್ಳು		[illegible]	[illegible]
ಹುರುಳಿ		[illegible]	[illegible]
ಹುರುಳಿ ಎಂಡ ಕಡಲೆ		[illegible]	[illegible]
ಸೀಗೇಕಾಯಿ ಮೂಟ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಬೆಲ್ಲಕಾಯಿ		[illegible]	[illegible]
ಮೆಣಸು ತರಕ		[illegible]	[illegible]
ಬೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಅಚ್ಚು		[illegible]	[illegible]
ಒಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮೂಟ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಸರಳೆಣ್ಣೆ		[illegible]	[illegible]
ಕೊಬ್ಬರಿ ಮಣ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ತುಪ್ಪ		[illegible]	[illegible]
ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು		[illegible]	[illegible]
ಸಳೇ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು		[illegible]	[illegible]
ಮೆಣಸು		[illegible]	[illegible]
ಸೀಮೆಯಂಚಿ ಬಿಟ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಅಡಕೇಕಾಯಿ ಮೂಟ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಅಡಿಕ್ಯೆಲೆಹಳಾಯಿ ಮೂಟ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಚಿಲ (ಹೆಗ್ಗ) ರೆಂಬೆ		[illegible]	[illegible]
,, ,, ಮಟಕು		[illegible]	[illegible]
,, ,, ಸಣ್ಣ ತೊಲ ಒಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ದೇವ್ರ ಸಣ್ಣ ತೊಲ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore 14/8/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ — o: — ಕ್ರಯ ೧ ರೂಪಾಯಿ

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೦. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಆಗೋಸ್ಟ್ ತಾರೀಖು ೨೧ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಚಿಕೆ ೧೨

ROBINSON'S PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ರವರ ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಮಂದವಾದ ... ಕಾಯಿಸಿ ... ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದ ... ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾನವಾಗುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯಾದ ... ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹುಳಿಯನ್ನೂ, ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.— ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದ ... ರಾಬಿನ್‌ಸನ್ ... ಪೇಟೆಂಟ್ ಬಾರ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ... ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ... ಮೋಹರನ್ನೂ, ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ... ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗಲೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಲೋವರ್ ಸೆಕಂಡರಿ ಕನ್ನಡ ನೋಟ್ಸು ೨ನೇ ಭಾಗ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು. ೧ನೇ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಆದರಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಡನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ೨ನೇ ಭಾಗವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

"ಸ್ಟೈಲೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪೆನ್" ಇಗತಾನೇ ... ಬಂದಿದೆ. ಶಾಯಿಯಿಂದಲೇ ಬರೆಯುತ್ತೆ. ದೌತಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಂತೂ ಬಹು ಅವಶ್ಯ. ಕ್ರಯ ೧—೮—೦

ಅನಂದ್‌ಲಾಲ್ "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಡಿಕ್ಷನರಿ." ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ. ಕ್ರಯ ೨—೦—೦

'ಲಗ್ನ ಕಾಗದ ಬಂತು.' ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹು ಚನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಗಿಲೀಟು ಅಕ್ಷರ, ಅಂದವಾದ ಬೇಲು ದಾರಿ ಅಲಂಕಾರ, ೧೦೦ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ೨—೦—೦

ನೋಟೀಸು ಫಾರಂ, ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಷೀಟ್ ವಗೈರೆ ಇತರ ಪ್ರಿಂಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಚಾರ್ಜು ಸುಲಭ, ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಮನಿಯಾರ್ಡರು ಮಾಡಬೇಕು.

ಸೊರ್ದೆಬೀಜದ ಪರುಷತ್ತು:—ರಕ್ತಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕಜ್ಜಿ, ತುರುಚಿ, ... ವಿಕಾರಗಳೂ— ಸಹ ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಶೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೦—೧೨—೦, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ೦—೮—೦.

ಜ್ವರನಾಶಿನಿ:—ಸೂರಿನ ಮಂದಿ ಗುಣ ಹೊಂದಿದಾರೆ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕ ಜ್ವರ, ಮೂರರ ಜ್ವರ, ನಾಲ್ಕರ ಜ್ವರ, ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ವರಗಳೂ ಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಗ್ನಿಬಲ ಉಂಟಾಗಿ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಶೀಸೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೨ ಆಣೆ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ೮ ಆಣೆ.

ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ.—ಕೆ. ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ—ಮೈಸೂರು.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

22

೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ನಮುಗಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮೂಳೆಗಳು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ... ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ... ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯುಕ್ತರೀತಿಯಾಗಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ದಿನಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ತಾನೇ ದೇಹದ ಪಿಂಡಕರವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹಾಕುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾದ ರೋಗಗಳ ... ಯೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವದೂ ಸೇರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಬಿರುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಾಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ವಿಂದಬಂದ ... ರುವ ಶಾಖೆಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮಿಶನ್:—ಮೆ॥ ಕಾವಸಿ ದಿನಷಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಲೇಡಂ ಆಬೆಕಾರ್ಡಿ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕೆನ್‌ಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಹಾರ್ಬ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ.

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ರಂಗೂನ್:—ಲೇಡಂ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಬೇಗ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವೀಯರುಗಳ ತಸ್ವೀರುಗಳೂ, ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳ ತಸ್ವೀರುಗಳೂ ಅಡಕವಾಗಿರುವವು. ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ೪೦ ತಸ್ವೀರುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಬಹು ಸುಂದರವಾದ ಕಾಗದ.

ಕ್ರಯ ೮ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ; ಹಾಸಲು ೧ ಆಣೆ.

ಮಹಾರಾಜರ ಫೋಟೋ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ೨ ಆಣೆ.

"ಮಹಿಳಾ ಸಖಿ" ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವು ಅರ್ಧ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕೀತು. ಕ್ರಯ ೪ ಆಣೆ; ಹಾಸಲು ೧ ಆಣೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಜರ್ಮನ್ ಸಿಲ್ವರ್ ಗಡಿಯಾರ ಕ್ರಯ ೬ ರೂಪಾಯಿ

ಟಪಾಲು ಚಾರ್ಜ ಸಹಿತ

ಈ ಗಡಿಯಾರಕ್ಕೆ ಜರ್ಮನ್‌ಸಿಲ್ವರ್ ಎಂಬ ಸ್ವಚ್ಛ ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂದ ...

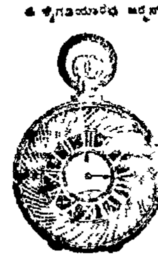

... ಗಡಿಯಾರದ ... ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ... ವಾರಂಟು ...

ವಿಳಾಸ.

ಟಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಯ್ಯರ್, ಅಂಡ್ ಕೋ.

... ನಾಗಪಟ್ಟಣ ...

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ	೦—೩—೦
ವಾಲಿಸಿ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೧—೦
ಜಾರ್ಜ್ ಸ್ಟೀವನ್‌ಸನ್ ಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೧—೦
ಘನಶೆಯಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಚರಿತ್ರೆ (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೨—೬
ಹಿಮವತ್ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಸಚಿತ್ರ)	೦—೨—೬
ಚೀನಾ ದೇಶ ... ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	೦—೨—೬
ದಕ್ಷಿಣ ಅಫ್ರಿಕವೂ ಮತ್ತು ಅದರ ಜನಗಳು	೦—೨—೬
ತ್ರಿವರ್ಗ ಮಾಲಿಕೆ	೦—೧—೦
ದೇಹವೆಂಬ ನನ್ನ ಮನೆ	೦—೧—೦
ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ	೦—೧—೦
ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರನ ಚರಿತ್ರೆ	೦—೧—೬
ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ	೦—೧—೬
ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರಾವಳಿ	೦—೦—೬
ವಿಷಾಚಿ ...	೦—೦—೬
ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ... ಕಾರಣಗಳು	೦—೦—೬
ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳಸತಕ್ಕವಿಧ	೦—೦—೬
ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ	೦—೩—೦

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಿ ತರಿಸಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ.—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖ್ಯಬೋಧಿನಿ.

18

ಡೆಮ್ಮಿ ಅಷ್ಟಪುಟಗಳು ೫೪೦—ವಿಷಯಗಳು ೬೧೦—ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಾರಿಗೆಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳೇ ಉಳಿದವೆ. ಅತಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುವುದು ಉತ್ತಮವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಯಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, ಜಿಲ್ಲೆ ವಿವಿಧ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯು ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಪ್ಪೀಲುಗಳು ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಲಸು ಖತ, ಸಟವಳಿ, ಸ್ಟಾಂಪು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನು ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ಪೋಲಿಸ್ ಲೆಖ್ಖಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅನೇಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಲಾಯರುಗಳ ಆಫೀಸಿನಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಹಸನು ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಸಾಧಾರಣ ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ—ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಗಡ ಹಣ; ಅಥವಾ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ದಳಾಳಿ ಸಲ್ಲುವದು.

ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಶೃಂಗಗಿರಿ ಕಂಪೆನಿಯ, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

40

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಖಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಬರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಅಣೆ.

ವಾಯುಸಂಹಾರಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ವಗೈರೆ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಕೂಡ ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಅಣೆ ೬

ಅಮೃತರಸ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಾರ.—ಇದರ ಸೇವನದಿಂದಲೇ ಏನೊಂದು ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ರೂ. ೩—೪ ಅಣೆ. ಖರ್ಚು ಅಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣದಮಲಮು.—೨ ಯಾ ೩ ಅರ್ಜಿ ಹಚ್ಚುವದರೊಳಗೆ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೪ ಅಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ಅಣೆ ೬. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ, ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬೆಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮಹಾಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು.

ಆದಿಪರ್ವ ಎರಡೇ ಭಾಗ	೩	೦	೦	ಸ್ತ್ರೀಪರ್ವ	೦	೬	೦
ವಿರಾಟಪರ್ವ	೧	೦	೦	ಅನುಶಾಸನಿಕ			
ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ	೨	೦	೦	ಶಲ್ಯಪರ್ವ	೩	೧೨	೦

ಶ್ರೀಚಾಮರಾಜೋಕ್ತಿವಿಲಾಸವೆಂಬ ಕನ್ನಡ ರಾಮಾಯಣ.

ಬಾಲಕಾಂಡ	೧	೦	೦	ಸುಂದರಕಾಂಡ	೧	೦	೦
ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡ	೨	೦	೦	ಯುದ್ಧಕಾಂಡ	೨	೮	೦
ಅರಣ್ಯಕಾಂಡ	೧	೦	೦	ಉತ್ತರಕಾಂಡ	೧	೮	೦
ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡ	೧	೦	೦				

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸವೆಂಬ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತದ ಕನ್ನಡಟೀಕು.

ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಕಂಧಗಳು	೨	೦	೦	ದಶಮಸ್ಕಂಧ	೨	೮	೦
ತೃತೀಯ ಸ್ಕಂಧ				ಏಕಾದಶ ದ್ವಾದಶ			
ಚತುರ್ಥ ಪಂಚಮ				ಸ್ಕಂಧಗಳು	೧	೧೨	೦
ಸ್ಕಂಧಗಳು	೧	೧೨	೦	ಷಷ್ಠ ಸಪ್ತಮ ಅಷ್ಟಮ ನವಮಸ್ಕಂಧಗಳು	೨	೮	೦

ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳೇ ಗದ್ಯರೂಪ... ಪದ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಂಗಳೂರು ... ... ದೊರೆಯುವವು. ... ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ... ... ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತ.

ಉತ್ತಮವಾದ ಕಸೀ ಗಿಡಗಳು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಸೀ ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು ... ... ಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ... ... ಗಿಡಗಳು ತರತರ ... ...

... ... ಸಾಬ್,

... ...

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

:o:

ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಆಗೋಸ್ಟು ತಾ ೨೧ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೋತ್ಸವದ ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಎಡ್ವರ್ಡರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಚಂದಾ ಎತ್ತಿ ೧,೧೫,೦೦೦ ಪೌಂಡುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಮಹಾರಾಜರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಫಂಡೆಂಬ ಒಂದು ನಿಧಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಎಡ್ವರ್ಡರು ಯುವರಾಜರಾಗಿರುವಾಗ್ಯೆ ಲನ್‌ಡನ್ ನಗರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹಿತೈಷಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಹುಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ನಗರಾಧಿಪತಿಯು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಎಡ್ವರ್ಡರು ಬಹು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ತಮಗೆ ಭಗವಂತನು ಜೀವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿಸಿರುವ ವರೆಗೂ ಲನ್‌ಡನ್ ನಗರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ಹರಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಿಂದಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನಡದೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟ್‌ಮಿನ್‌ಸ್ಟರ್ ಗೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶದ ಸೈನಿಕರು ವಾಟರ್‌ಲೂ ಸ್ಟೇಷನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ನಗರವಾಸಿಗಳು ಕೋಲಾಹಲ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಆರ್ಭಟಿಸಿದರು.

ಜಯಪುರದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಭೇಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ೧೮,೦೦೦ ಪೌಂಡು ಬಾಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ನಜರು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಸೈನಿಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಸಾರ್ವಭೌಮರು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕವಾತು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಮಳೆಗಾಳಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಉತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆವ್ ವೇಲ್ಸರು ಸೈನಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾದ ಬಿರುದಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದರು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸೈನಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ—ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೈನ್ಯಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡುವೆನೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ನಮಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ದೈವಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುವದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಾನು ದೇಹಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ್ಯೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಪಟಾಲಮುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು ಈಗ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತೆ. ನೀವು ಲನ್‌ಡನ್ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ತರುವಾಯ ಆ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಟಾಲಮಿನ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾ ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡಿಸಿದರು.

ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಹೋಗಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜಾ ಕುಮಾರ ಟಾಗೂರ್ ಯವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಮೂಲಕ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸಾರಾಂಶವೇನಂದರೆ—ಬ್ರಿಟಿಷ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೋತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದವರಾದ ಇಂಡ್ಯಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೃದಯಪೂರ್ವಕವಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವದೇನಂದರೆ—ಈ ದಿವಸ ನಾವು ವೆಸ್ಟ್‌ಮಿನ್‌ಸ್ಟರ್ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಕೇಳಿದ ವೈಭವಪೂರ್ಣ ಸಂಸ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬಹು ದೂರದೇಶ ವಾಸಿಗಳಾದ ನಾವೂ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ೩೦ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದೆವು.

ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದ ರೋಗವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದ, ಸೌಖ್ಯವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಭಗವಂತನನ್ನು ನಾವು ಹೃದಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಈ ದಿನ ಇಂಡ್ಯಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾಗಿಯೂ ಅವರ ಆಳ್ವಿಕೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಇತರ ದೇಶಗಳ ರಾಜರಾಗಿಯೂ ಅಭಿಷಿಕ್ತರಾದ ದಿವ್ಯವೈಭವದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರಭೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಉಲ್ಲಾಸಿತರಾಗಿ ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಗೂ ಅವರ ವಂಶಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸಾರ್ವಭೌಮರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತೇವೋ ಆ ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶ ವಾಸಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದವರಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವೂ ಚಿರಕಾಲ ರಾಜ್ಯಭಾರವೂ ಲಭಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತೃಶ್ರೀಯವರಾಗಿರುವ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರಿಗೂ ಭಗವಂತನು ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಶುಭದಾಯಕನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಗ್ವಾಲಿಯರ್, ಕೊಲ್ಹಾಪುರ, ಇದಾರ್, ಬಿಕಾನಿರ್, ಜಯಪುರ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಈ ತಿಂಗಳ ೨೨—೨೪ ನೇ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರಾಗಿದಾರೆ. ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮತ್ತು ನಾವೆಯವರ ಸಂಸಾರ ಮಕ್ಕಳ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರು ಫಂಡನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ಈ ಫಂಡಿಗೆ ಬಿಕಾನಿರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರು ೧೦೦ ಪೌಂಡುಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯು—ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜೋತ್ಸವಗಳಾಗುವಾಗ್ಯೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕೆಂದು ಟೈಂಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜ್ ಕುಮಾರ್ ಪ್ರದ್ಯೋತ ಕುಮಾರ್ ತಗೋರಯವರು ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಲಾರ್ಡ್ ಮೇಯರ್ ಎಂಬ ಪುರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವವನ್ನೂ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಂಡ ವಿಷಯಗಳೇನಂದರೆ.—ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಲಾರ್ಡ್ ಮೇಯರ್ ಯವರ ಮೂಲಕ ಸಕಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನರನ್ನೂ ವಂದಿಸುವೆವು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಕ್ಷಾಮ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನರು ಉದಾರಿಗಳಾಗಿ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದಾರೆ. ಲಾರ್ಡ್ ಮೇಯರ್, ಮ್ಯಾನ್‌ಷನ್ ಹೌಸ್ ಎಂಬೀ ಹೆಸರುಗಳು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಹು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿರುವವು. ಈ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಹೋದರ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡು ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದಿರಿ. ಮತ್ತು ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀವುಗಳು ನಮಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಸ್ನೇಹಭಾವಗಳನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ತೋರಿಸಿದ ಪ್ರೀತಿ, ಸ್ನೇಹಭಾವ, ಔದಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ವಿವರಿಸಿದರೂ, ಅವುಗಳಗಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ಸಾಲದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಮಗಿರುವ ಗುರುಭಾವವೂ ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳೂ ನಾವು ಪತ್ತರ ಸೇರಿದಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಾ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವವು. ನಿಮ್ಮ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಂಟಾದರಾಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ದೇಶವೂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಐಶ್ವರ್ಯ ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬಂದಾರೆಂಬುವದು ವೃತ್ತಾಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಯು ವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತಾ ಬರಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಅದರ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೂ ಅದರ ದೊರೆಯನ್ನೂ ರಾಣಿಯನ್ನೂ ರಾಜವಂಶೀಕರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಕಲರನ್ನೂ ಸರ್ವೇಶನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿ. ಯಾಕಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ...

ದ ಸಂತೋಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಪಾಲುಗಾರರಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಇಂಥಾ ವಿಶೇಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಕ್ಕಾಗಿ ಬನ್ನೆಯ್ಯಡುಸಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ವಂದಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವೆವು.

ಈ ಪೊಳ್ಳಂಥ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಲಾರ್ಡ್ ಮೇಯೊ ರವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು:ದೇನಂದರೆ.—ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಶ್ರೇಯಃ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದಲೂ, ಸತ್ಪ್ರಜಾ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದಲೂ ನೀವುಗಳು ಬರೆದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಈ ದೇಶಕ್ಕೂ ಪರಸ್ಪರವಾದ ಪ್ರೀತಿ ಸ್ನೇಹಭಾವ ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನೆಲಸಿರುತ್ತವೆಂದು ನಂಬುವೆನು. ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪರವಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಈ ಸುಖ ಪ್ರಯಾಣವೂ ದೇವರಾಶೀರ್ವಾದವೂ ದೊರಕಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುವೆನು.

"ಹಾಗಾದರೆ ಅರಸನು ನೀನು ಹೌದಲ್ಲವೇ?"

ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದವನು ಪಾಲೆಸ್ತೀನ್ ದೇಶದ ರೋಮದಾಯ ಸೀಮೆಯ ರೋಮನ್ ಅಧಿಪತಿ. ಇವನು ತನ್ನ ನ್ಯಾಯಾಸನದ ಮುಂದೆ ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಯೇಸುವನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಸ್ಯವಾಗಿ ನಿಂದಿಸಿ ಹೀಗೆ ಕೇಳಿದನು. ಯಾಕಂದರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೇಸು ನಿಂತಿದ್ದ ವಿಧವನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಆತನನ್ನು ಅರಸನೆಂದು ಹೇಳುವರೇ? ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆತನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನವರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಕಿರೀಟವಿತ್ತೇ? ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ದಂಡವಿತ್ತೇ? ಆತನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಶಿರಸ್ಸಾವಹಿಸಿ ನಡೆಯುವ ಸೈನ್ಯದವರಾಗಲಿ, ಆತನ ಪಾದಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಆಳುಗಳಾಗಲಿ ಆತನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆತನು ಬಡವನೂ, ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವನೂ, ಹರುಕು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೊದ್ದವನೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಇಂಥ ಪುರುಷನನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಪಿಲಾತನೆಂಬ ಅಧಿಪತಿ—ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಅರಸನು ಹೌದಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಲಾರರು.

ಸುಮಾರು ಎರಡು ವಾರಗಳ ಕೆಳಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಲಂಡನ್ ನಗರದ ವೆಸ್ಟ್‌ಮಿನ್ಸ್ಟರ್ ಆಬಿ ಎಂಬ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯಾಯಿತಷ್ಟೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಗುರುಗಳು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರದಂಡವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ದಂಡದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಒಂದು ಶಿಲುಬೆಯಿರುವುದು. ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಿಲಾತನೆಂಬವನಿಂದ ಶಿಲುಬೆಗೆ ಜಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಹೀನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ಯೇಸುವೇ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆಂದಾಗಿಯೂ ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಏಕಚ್ಛತ್ರವಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಸಾರ್ವಭೌಮರು ಪಿಲಾತನ ಮುಂದೆ ಅಪರಾಧಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಆ ಯೇಸುವಿಗೆ ಕಿರಿಯರಾದವರೆಂದಾಗಿಯೂ ಆ ಅಧಿಕಾರದಂಡದ ಮೇಲಿರುವ ಶಿಲುಬೆಯು ಸೂಚಿಸುವದಾಗಿದೆ. ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೋಳಾಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಆಕಾರದ ಮೇಲೆಯೂ ಒಂದು ಶಿಲುಬೆಯು ಇರುವದು. ಆ ರಾಜಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಗುರುಗಳು ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಭೂಮಂಡಲವೆಲ್ಲಾ ಯೇಸುವಿನ ಅಧಿಕಾರ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟದೆಯೆಂಬುವದೇ ಈ ಗೋಳಾಕಾರದ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಶಿಲುಬೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿರುವದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಆ ಯೇಸುವನ್ನು ಈಗ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲರೂ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆಂದೂ ರಕ್ಷಕನೆಂದೂ ಒಪ್ಪಿ ಪೂಜಿಸುವದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಸರಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿಯು ಆ ಪಿಲಾತನಿಗೆ—"ಅರಸನು ನೀನು" ಎಂದು ನೀನು ಹೇಳುವದು ಸರಿಯೇ. ನನ್ನ ರಾಜ್ಯವು ಈ ಲೋಕದ್ದಲ್ಲ, ಈ ಲೋಕದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಯೆಹೂದ್ಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೀಳದಂತೆ ನನ್ನ ಪರಿವಾರದವರು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆತನ ರಾಜ್ಯವು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರುವದು ಸೈನ್ಯ ಬಲದಿಂದಲ್ಲ, ಆತನಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜಲಕ್ಷಣಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ರಾಜಾಧಿರಾಜ ನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾತನ ಲಕ್ಷಣಗಳ್ಯಾವವು?

I. ಬುದ್ಧಿಯಿರಬೇಕು.—ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅರಸನಾದವನಿಗೆ ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿಯಿರಬೇಕಷ್ಟೆ. ಸಕಲರ ಬುದ್ಧಿಗಿಂತಲೂ ದೇವರ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಂಥಾ ಬುದ್ಧಿ ಯೇಸುವಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಸತ್ಯವನ್ನರಿಯದೆ ಇತರರು ಕುರುಡರಂತೆ ಪಾಪದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಡವರಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಯೇಸುವಿಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಸತ್ಯವೆಂಬುವದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. "ನೀವು ಆತನನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದೀರಿ, ನಾನಂತೂ ಆತನನ್ನು ಬಲ್ಲೆನು" ಎಂದು ಆತನು ಒಂದು ದಿನ ತನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಆತನು—"ಮಗನೇ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವನೂ ತಂದೆಯನ್ನು ತಿಳಿದವನಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಮಗನು ತಂದೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೋ ಅವನೂ ಆತನನ್ನು ತಿಳಿದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆತನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದಿವ್ಯ ಮಹಿಮೆಯಿದ್ದದರಿಂದಲೇ, ಆತನು ಜನಾಂಗವನ್ನು ನೋಡಿ—ಎಲೈ ಕಷ್ಟಪಡುವವರೇ, ಹೊರೆ ಹೊತ್ತವರೇ, ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬನ್ನಿರಿ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವನು. ಆತನು ಕರೆಯುವದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆತನ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಆತನನ್ನು ಕುರಿತು—ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ನೀನೇ ನಿಜವಾಗಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾಗಿರುತ್ತೀ. ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಆನಂದವನ್ನೂ ಹೊಂದತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೀನೇ ತೋರಿಸುತ್ತೀ ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

II. ಅನ್ಯಾರ್ಥತೆಯಿರಬೇಕು.—ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನು ಇತರರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನೋಪಕಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವನಾಗಿರಬೇಕು. "ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯವನಾಗಬೇಕೆಂದಿರುವವನು ಎಲ್ಲರ ಆಳಾಗಿರಬೇಕು" ಎಂದು ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿ ಹೇಳಿದನು. ಈ ಬೋಧನೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ವೈಸರಾಯಿ ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಭಿಷಿಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ—"ನಿಮ್ಮ ಸುಖಸೌಖ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಟ್ಟದೆಯೆಂದು ನೀವು ಯೋಚಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಬೇರೆ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಇತರರ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿದ್ದೀರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಂದೆಯು ಮಕ್ಕಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಅರಸನು ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೇಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಜೀವಿಸತಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಯೇಸು ತನ್ನ ಮೇಲನ್ನು ಕೋರುವದು ಬಿಟ್ಟು ಇತರರ ಮೇಲನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಆತನಲ್ಲಿ ರಾಜಲಕ್ಷಣವಿತ್ತು. ಮಹಾಯಾಜಕನು ಗೆತ್ಸೆಮನೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಯೇಸುವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತನ್ನ ಆಳುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಆತನು ತಾನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆಂದು ಯೋಚಿಸದೆ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ತೋರಿಸಿ—ನೀವು ನನ್ನನ್ನೇ ಹುಡುಕುವವರಾದರೆ ಇವರು ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು ಮತ್ತು ಶಿಲುಬೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ವಧಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಆತನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಳುತ್ತಾ ಗೋಳಾಡುವ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಆತನು ನೋಡಿ—ನನಗೋಸ್ಕರ ಅಳಬೇಡಿ, ನಿಮಗೋಸ್ಕರವೂ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರವೂ ಅಳಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಹೀಗೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ಇತರರಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯವನ್ನೂ ತನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾಳಿದ ಅಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಭರಿತರಾಗಿ ಆತನು "ಅರಸನೇ ಹೌದು" ಎಂದು ಅನೇಕರು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿರುವರು.

III. ನೀತಿಯೂ ಧೈರ್ಯವೂ ಇರಬೇಕು.—ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾದವನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ನೀತಿವಂತನಾಗಿಯೂ ಸತ್ಯವಂತನಾಗಿಯೂ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಯಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ವೃತ್ತಾಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಇಬ್ಬರೊಳಗೆ ಅರಸನನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದವರು ಯಾರು? ಪಿಲಾತನೋ, ಯೇಸುವೋ? ಪಿಲಾತನು ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದನು. ಯೇಸು ನಿರಪರಾಧಿಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಜನರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಆತನನ್ನು ಮರಣದಂಡನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಯೇಸು ತನ್ನ ಜೀವಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯವಂತನಾಗಿ ಪಾಪರಹಿತನಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದನಾದಕಾರಣ ಆ ಕಡೇ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೌನವಾಗಿದ್ದರೂ ನಿರ್ಭೀತನಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದನು. ಆತನೇ ನಿಜವಾದ ಅರಸನು. ಆತನು ಬಡವನಾಗಿದ್ದರೂ ನಿಕೃಷ್ಟನೆಂದು ಹೀನಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಮೋಡಗಳಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಸೂರ್ಯನು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆತನಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅರಿತು—"ನೀನೇ ನಿತ್ಯನಾದ ಮಹಿಮಾ ರಾಜನು" ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಅರಸೀಕೆರೆ ವಿಷಯಗಳು.

ಅಯ್ಯಾ,

ಆಗಸ್ಟ ೭ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ತರ" ಎಂಬ ನಾಮಧೇಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅರಸೀಕೆರೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವು ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳೆಂಬುವದು ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಅಂಶಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೆ ತೋರದೇ ಇರಲಾರದು.

ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ರಂಗಾಚಾರ್ರ ಛತ್ರವು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಟ್ರಾವಲರ್ಸ್ ಬಂಗ್ಲೆ, ಮುಸಾಫರ್ ಖಾನೆ ಮತ್ತು ನರಸಿಂಗರಾಯನ ಹಳೇ ಛತ್ರ ಸಹ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತೆ. ರಂಗಾಚಾರ್ರ ಛತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಛತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ಕೊಠಡಿಗಳು ಇರುವವು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟು ಆ ಬಾಡಿಗೆ ಮೊಬಲಗಿನಿಂದ ಛತ್ರದ ಸಾಕೀಬಾ ಉಸ್ತುವಾರಿಗ್ಯೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುವದೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿ ಹೋಟ್ಲು ಇದ್ದದ್ದೇ ಅದರ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಜೂಜಾಡುವವರಿಗೂ ಇತರ ಕೆಟ್ಟ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೂ ಈಗಲೂ ಅವಕಾಶವಾದೀತೆಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಹೋಟ್ಲು ಈ ಛತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದೆಂದಾಗಿಯೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಮಾಡದೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಮಲ್ದಾರ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೇಮ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲೇ ನಿರತರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರನ್ನು ದೂಷಿಸುವದರ ಕಾರಣವು ಏನೋ ನಿಮ್ಮ ವಾಚಕರೇ ಊಹಿಸಲಿ.

ಈ ಪುರದ ಛಾವಿ ಎಂಬ ತೋಟವು ಪಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಕ್ಕ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಇಟ್ಟೇ ಇದೆಯಿತ್ತೆ. ಈ ತೋಟವು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಚಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವದು. ಹೀಗಿರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಗಲೀಜಾಗಿರುತ್ತೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವು ಸುದಿಕೆಗೆ ಆಧಾರವಾದದ್ದಷ್ಟೇ ಬಿಡುವಂಥ "ತರ" ಎಂಬ ಸಂಕೇತದಾರು ಈ ತೋಟದ ಕಡೆ ಬಂದು ನೋಡಿದ್ದೇ ಇರಲಾರದು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಪಕ್ಕದ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಈ ಅರಸೀಕೆರೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶವೆಂಬುವದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರಾದ ಪಾದ್ಯಗಾರರೇ ಆಗಲಿ ಜಂಗಮರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಅನಾಥರಾದವರೇ ಆಗಲಿ ಈ ಊರಿಗೆ ಬರಕೂಡದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೂ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಮುಖ್ಯರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಅವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಶ್ರಮಪಡುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅನ್ನ ಆಹಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವ ಮಾತ್ರವೇ ಬಡನೌಕರರು ಸಂಗೀತಗಾರರಿಗೋಸ್ಕರ ಬುತ್ತಾನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅನ್ವಯಿಸಿದ ನಿಮ್ಮ "ತರ" ಬಾತ್ಮೀದಾರರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ಕಡಿಮೆಯೇ. ಬಡನೌಕರರು ಇದುವರಿವಿಗೂ ಸಂಗೀತ ಮೇಳ ತಾಪತ್ರ ಚಂದಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವನಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವಾದಿ.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಜುಲೈ ೭ ರಿಂದ ಆಗೀಷ್ಟು ೧೯ ರ ವರೆಗೆ ೨೪೦ ಜನರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ತಗಲಿತು; ೨೦೨ ಮಂದಿ ಮೃತಪಟ್ಟರೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಬಾತ್ಮೀದಾರರು ಬರೆದಿದಾರೆ.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ದಿವಾನರೇ ಮೊದಲಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಭಾನುವಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು.

ಕಳೆದ ವಾರ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ದರ್ಬಾರ ನಡಿಸಿ ಆಹ್ವಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಶಾಲು ಜೋಡಿ, ಪದಕಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದರು. ಮಿ॥ ಮೀರ್ ಹುಮಾಯೂನ ಜಾನ್ ಬಹಾದರ ಸಿ. ಎಸ್. ಐ. ರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಬಿರುದಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಭಂಗಾರದ ಕೈಕಡಗಗಳನ್ನು ಅವರ ಕೈಗಳಿಗೆ ತೊಡಿಸಿದರು.

ಕಳೆದ ೧೦ ನೇ ತಾ॥ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದ ಮಿ॥ ಫ್ರೇಸರ್ ರವರು ರೈಲುಹತ್ತಿ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಅವರನ್ನು ಸಾಗಕಳುಹಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು, ಯುವರಾಜರು, ದಿವಾನರು, ಕರ್ನಲ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸರವರು, ಮಿ॥ ಕೆ. ಶಾನಿಭೋಗರು, ಮಿ॥ ಕ್ಯಾಮಲ್ ಯರ್ಲಿ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

ಹಿಂದಿನವಾರ ರಾಜಧಾನಿಯ ಅನಾಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೊಟ್ಟು ಬಡಜನರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಸಮಾಜದ ಯಥಾರ್ಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದುವದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದವರು. ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾದ ದಿನ ಅವರು ಕಾವೇರಿ ಸ್ನಾನವಾಡಿ ಬಂದು, ಪಂಚಗವ್ಯ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ, ಸರ್ವದಾನ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ, ಪುನರುಪನಯನ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅರಿಶಿ, ಮೊದಲಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಕೀರ್ತಿಪಡೆದಿರುವ ವೈದಿಕರುಗಳೇ ಸೇರಿ ಈ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ನಡಿಸಿ, ಅವರ ಸಂಗಡ ಕೂತುಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಅಗ್ರಹಾರದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೂ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅದ್ದರಿಂದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಪುನಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವೈದಿಕರು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಯಾತ್ರೆಮಾಡಿ ಬಂದ ಒಬ್ಬನ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ನಿಂದಿಸಿ ಹೇಳಿ ಮಾತ್ರದವರು ಅವನಿಂದ ಸಭೆಗೆ ದ್ರವ್ಯದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕಾರು ರೂಪಾಯಿ ದಂಡವನ್ನೂ ತೆಗೆದರು. ಹೀಗಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪದಿನಗಳಲ್ಲಾ ಸಾಂಸಾರಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸತಕ್ಕ ಪುರುಷರು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬರುವರು.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪ್ಲೇಗ್ ತಡೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಸನದಿಂದ ಮಿ॥ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರರನ್ನು ಪ್ಲೇಗ್ ಕಮಿಷನರ್ ರವರು ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹಾಕ್ಕರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡುವವರೆಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಮನೆಗಳ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲ ಜನರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆಂದು ಕಳೆದವಾರ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. "ಇದುವರೆಗೂ ಬಾರಿಯಲ್ಲಿದಂತೆ ರಾಜಧಾನಿ ನಗರದ ಪ್ಲೇಗ್ ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗಬಾರದು" ಎಂಬದಾಗಿ ಹ.ಕಂ. ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ೨೩ ನೆ ಬುಧವಾರದಿಂದ ೩೦ನೆ ಸೋಮವಾರದ ವರೆಗೆ ವಿವರಗಳು:—

ಮೊಹಲ್ಲಾ.	ಪ್ಲೇಗಾಗಿದ್ದು.	ಪ್ಲೇಗುಮರಣ.	ಚೆನ್ನಾದವು.
ಅಗ್ರಹಾರ	೬೩	೫೦	೬೪
ಮಂಡಿ	೪೫	೨೫	೪೨
ದೇವರಾಜ	೪೦	೨೦	೪೦
ಲಷ್ಕರ್	೫	೬	೧೧
ಕೃಷ್ಣರಾಜ	೧೧	೪	೯
ಕೋಟೆ	೩	೨	೩
ನಜರಬಾದ್	೯	೪	೯
ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್	೫	೧೨	೭
ಒಟ್ಟು	೧೭೬	೧೨೨	೧೮೫

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು.

ಹೊಸ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನ ಕ್ರಮಗಳು.

೧೯೦೨ನೆ ಇಸವಿ ಆಗೀಸ್ಟು ೮ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜಾ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಹ್ಯಾಗೆಂಬುವದನ್ನು ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

"ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಕೌನ್ಸಿಲ್" ಎಂಬುದೊಂದು ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ರೂ ಇಬ್ಬರು ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜರಾಯಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್‌ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ.—

ದಿವಾನ್‌ರು ನೋಡತಕ್ಕ ಖಾತೆಗಳು.—ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯ, ಮುಜರಾಯಿ ಜಮಾ ಖರ್ಚು, ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರದ ಇಲಾಖೆ, ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆ, ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆಗಳು, ಮಿಲಿಟರಿ (ಸೈನ್ಯ), ಅಮೃತಮಹಲು, ಮುಜರಾಯಿ, ಪೋಲೀಸ್.

ಮೊದಲನೇ ಕೌನ್ಸಿಲರು ನೋಡತಕ್ಕ ಖಾತೆಗಳು.—ಜಮಾ ಕಂದಾಯ, ಎಕ್ಸೈಜು, ಸಾಯರ್, ಮುಹತರ್ಫಾ, ಇನಾಮು, ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್ಮೆಂಟ್, ವ್ಯವಸಾಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಮುಂತಾದವು.

ಎರಡನೇ ಕೌನ್ಸಿಲರು ನೋಡತಕ್ಕ ಖಾತೆಗಳು.—ಫಾರೆಸ್ಟ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ನ್ಯಾಯ ನಿಬಂಧನೆ, ಕೋರ್ಟುಗಳು, ವೈದ್ಯ, ಜೈಲು, ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಪೆನ್‌ಷನ್, ಸ್ಟಾಂಪು, ಲೋಕಲ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಫಂಡುಗಳು, ಒಸಗೆ ಮರಣ ಧಾರಣೆವಾರ್ತೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಚಿಲ್ಲರೆ ಖಾತೆಗಳು.

ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದಿವಾನ್‌ರೂ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಚರ್ಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಹುಕುಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. (೧) ಹೊಸ ಕಂದಾಯ ಶಿಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವದು, ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕವುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವದು. (೨) ಹೊಸ ನ್ಯಾಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳು. (೩) ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಜಮಾ ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಗಳು. (೪) ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳು. (೫) ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಸಬ್‌ಜಡ್ಜ್, ಪೊಲೀಸ್ ಅ: ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್, ಅ: ಮತ್ತು ಸಬ್ ಅ: ಸರ್ಜನ್, ಅ: ಮತ್ತು ಸಬ್ ಅ: ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಟರ್, ಅ: ಮತ್ತು ಸಬ್ ಅ: ಇಂಜನಿಯರ್, ಮುಹತಮ್ಮತ್ ಅಕೌಂಟ್ ಅ: ಎಕ್ಸಾಮಿನರ್, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್, ಅ: ಜಿಯಾಲಜಿಸ್ಟ್, ಅ: ಕಂಟ್ರೋಲರ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ವೆ ಅ: ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಿ. ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಟೌನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲ್ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೆಸ್ ಮೊದಲಾದ ಇಲಾಖಾ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್, ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್, ಮುನ್‌ಸಿಫ್, ಅಮಲ್ದಾರ್, ಡಿಪ್ಟಿ ಅಮಲ್ದಾರ್—ಈ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಮತ್ತು ಇವರಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ನೇಮಕ, ವಜಾ ಮಾಡುವದು, ಬಡ್ತಿ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದದ್ದು. (೬) ಶಿಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಫ್ ಮಾಡುವದು. (೭) ಸೈನ್ಯದ ಏರ್ಪಾಡು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಮಹಾರಾಜರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅವರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಯಾವ ವಿಷಯವಾದರೂ ಆತುರವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ರೇ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆ ತಾವೇ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸನಡಿಸಿ, ಹೀಗೆ ನಡಿಸಿದೆ ಎಂದವರಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೂ ದಿವಾನ್‌ರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರಬೇಕು. ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ರೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟಾಗಿ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಸತಕ್ಕದ್ದು. ದಿವಾನ್‌ರೂ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾರವೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡಬೇಕು. ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೀಟಿಂಗು ವಾರಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿಯೋ ಎರಡಾವರ್ತಿಯೋ ಗೊತ್ತಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಬಿದ್ದಾಗ ಮಹಾರಾಜರಾಗಲಿ ದಿವಾನ್‌ರಾಗಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆಯಬಹುದು.

ಮಿ॥ ಪಿ. ಎನ್. ಮಾಧವರಾವ್, ಬಿ. ಎ. ಯವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್‌ರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮಿ॥ ಪಿ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಸಿ. ಐ. ಇ. ಯವರೂ, ಮಿ॥ ಸಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ‍್ಯರೂ ಮೊದಲನೇ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಕೌನ್ಸಿಲರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ೩ ವರುಷಗಳ ಪರ್ಯಂತರ ಅಥವಾ ಮಹಾರಾಜರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಮಿ॥ ಇ. ಮೆಕಾನಕಿಯವರು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿಯೂ, ಮಿ॥ ಪಿ. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿಯೂ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ರಾವ್ ಬಹದೂರ್ ಮಿ॥ ಟಿ. ಮಾದಪ್ಪನವರು ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಯಾವ ವಿಷಯವಾದರೂ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ್ಯೆ ಇಬ್ಬರು ಮೆಂಬರುಗಳು ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ರವರು ಅವರೀರ್ವರ ಪೈಕಿ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಹುಕುಂ ಜಾರಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಹುಕುಮನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳು ಬದಲಾಯಿಸುವವರಾದರೆ, ಒದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ (ಕಕ್ಷಿಗಾರರು)ಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಹಾಜರು ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಖುದ್ದಾಗಿ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಹೆಂಗಸಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಾರ್ಟಿಯು ಮೈನರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಅಥವಾ ಮೈನರ ಹಿತಚಿಂತಕರಾಗಲಿ ಗಾರ್ಡಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಹಾಜರಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರ ಅಧಿಕಾರಗಳು.—ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಛಾರ್ಜ್ ವಹಿಸಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಹುಕುಂ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲ್ ವಿಚಾರಿಸುವದು. ಪಟೇಲ ಶಾನುಭೋಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ಕಂ ಪಡೆಯುವ ಪಟೇಲ ಶಾನುಭೋಗರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮಿಷನ್‌ರಿಗೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡುವದು ಅಲ್ಲದೆ, ತಾಲೂಕಿನ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ನೌಕರಿಗಳಿಗೂ, ತಾಲೂಕು ದರ್ಜೆಯವರಿಗೂ ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸುವದು. ಹೀಗೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರ ಒಡಲ ಬದಲಿ, ತರಫ್ ಮುಂತಾದದನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಬನ್ನಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಂತೆ ವಿಧಿಸುವದು ಮತ್ತು ವಜಾ ಮಾಡುವದು. ಸರ್ವೆ ನಂಬರುಗಳನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವದು. ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಿ, ನೋಟೀಸ್ ಫೀ, ಜಫ್ತಿ, ಹರಾಜು ಮುಂತಾದ ಬಾಬುಗಳ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡುವದು. ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನ್‌ರಿಗೆ ವಹಿಸಿರುತ್ತೆ.

ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹಿಡಿದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.—(೧) ಗವರನ್ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಮೊಕರರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಮುಂಜೂರಾತಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯದ ಯಾರಾದರು ಆಫೀಸರ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಇತರಗ್ರಾಮ ಆಫೀಸರ ಯಾ ನೌಕರನ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವದಾದರೂ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕುರಿತು ಗವರನ್‌ಮೆಂಟಿನವರಮೇಲೆ ದಾವೆಗಳು, ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಯಾರಾದರೂ ಆಫೀಸರ ಯಾ ನೌಕರನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಉದ್ಯೋಗ ಅಥವಾ ನೌಕರಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿಯಿಂದ ಉಂಟುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವದಾದರೂ ಲುಕ್ಸಾನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತರಲ್ಪಡುವ ದಾವೆಗಳು, ಅಥವಾ ಗವರನ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದಾಗಲಿ, ಆ ಬಗ್ಯೆ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾರಾದರೂ ಆಫೀಸರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕ ದಾವೆ, ಅಂಥಾ ಉದ್ಯೋಗ ಅಥವಾ ನೌಕರಿ ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಆಫೀಸರ್ ಯಾ ನೌಕರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವ ಹುಕುಮನ್ನಾಗಲಿ ವಜಾಮಾಡಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು, ಅಥವಾ (೨) ಜಮಾನ್ ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಾತಿ ಬಗ್ಯೆ, ಅಥವಾ ಗವರನ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದಾಗಲಿ ಆ ಬಗ್ಯೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವ ಆಫೀಸರಿಂದಾಗಲಿ, ವೇಲ್ಪಟ್ಟ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಅವರುಗಳ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ, ಕುಮ್ಮಕ್ ಮಾಡುವಬಗ್ಯೆ ಯಾವದಾದರೂ ನಡವಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಅವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ದಾವೆಗಳು, ಅಥವಾ ವಿಗ್ರಹ ಹಿಡಿತದ ಅಕ್ರಮ ಗಲ್ಲತ್ ಅಥವಾ ಮತ್ಯಾವದಾದರೂ ಇತರ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಮಾನ್ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿಕ್ರಯಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವಬಗ್ಯೆ ದಾವೆಗಳು. (೩) ಗವರನ್‌ಮೆಂಟಿನವರಮೇಲೆ ದಾವೆಗಳು.—ಜಮಾನ್ ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ವೇಲ್ಪಟ್ಟ ಹಿಡುವಳಿದಾರನಂತೆ, ಕಮ್ಮಿಹಿಡುವಳಿದಾರ ಅನುಭವದಾರ ಅಥವಾ ಹಿತ್ತಿಲದಾರನಂತೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ವೆ ಅಥವಾ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ದಾಖಲಾಗ್ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ವೆ ಅಥವಾ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಯಾವ ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವದಾದರು ಖಿತಾಬಿತಿ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ಅಂಥಾ ಯಾವ ಖಿತಾಬಿತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ವಿಡುವದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ತಿದ್ದು ಪಾಡುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ. (೪) ೧೮೭೦ನೇ ಇಸವಿಯ ೪ನೇ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆ ಶಾಸನಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಅಥವಾ ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಸಂಕೆ ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರೀ ಇರುವ ಯಾವದಾದರೂ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ್‌ಮೇರಿಗೆ ಯಾವದಾದರೂ ಎಸ್ಟೇಟಿನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಮಾನ್ ಹಂಚಿಕೆ ಅಥವಾ ಜಮಾನ ಕಂದಾಯದ ನಿರ್ಣಯ; (೫) ಜಮಾನ್ ಕಂದಾಯ ಪೂರಾ ಆಗಲಿ, ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗಾಗಲಿ, ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಜಮಾನನ್ನು ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಗವರನ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ದಾವೆಗಳು, ಅಥವಾ ಜಮಾನ್ ಕಂದಾಯದಮೇಲೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರೀ ಇರುವ ಯಾವದಾದರು ಕಾನೂನಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಗವರನ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವದಾದರು ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ದರವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬಂಜರ್ ಯಾ ಖಾರೀ ಜಮಾನಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಕುರಿತು.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಉತ್ಸವಗಳು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ದಿವಸ ಎಲ್ಲಾ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ನಡೆದವು. ಸರ್ವರೂ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಆದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆನಂದವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ಲೇಗ್ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಡ್ಡಿಯಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮಿಂದಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲಾ ಮತದವರಿಗೆ ದಾನ ಧರ್ಮಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಹರಸಿದರು.

ಹಾಸನ.

ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಯೇ ನಡೆದವು. ಆ ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಎಲೆ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದಲಂಕೃತವಾದ ತೋರಣಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡ, ಸರಕಾರಿ ಮುದ್ದೇದಾರರ ಬಂಗ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕೃಷ್ಣ ಮಂಡಲಿಯವರು ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಜನಗಳ ವರಗಡಿ ವಿಷ್ಣು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಬಾಲಕ ಬಾಲಿಕೆಯರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತತರವಾದ ತಿಂಡಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವೇಳೆ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ವಿನೋದವಾದ ಆಟಪಾಟಗಳು ನಡೆದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ಬಹುಮಾನಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇಲ್ಲಿನ ಛಾವಣಿ ಹುದ್ದೆದಾರರೆಲ್ಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ॥ ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯನವರೂ, ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಅಮಲ್ದಾರರವರೂ ಮುದ್ದು ನಿಂತು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಗನಾಡಿಸಿದರು. ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾದ ದೀಪಗಳು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಆದರೆ ಶನಿವಾರ ಇಲ್ಲಿನ ಬಿಳಿ ಪಾಳೆ ಆಟದವರು ಸೇರಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮತ್ತು ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಎಂಬ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡುವದಾಗಿಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ಇನಾಮುಗಳು ದೊರಕುವದಾಗಿಯೂ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ಕರ್ತನು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ, ಈ ದೇಶವನ್ನು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲೆಂಬುವದೇ ಎಲ್ಲರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೊಳೆ ನರಸೀಪುರ.

ತಾರೀಖು ೮ನೇ ಶುಕ್ರವಾರದವಸ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಗೂ ಚತುರ್ಭುಜ ಕಟ್ಟೆ ಭವಾನೀಸ್ವಾಮಿಗೂ ಮತ್ತು ಈಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಗೂ ಅಭಿಷೇಕವು ನಡೆದನಂತರ ಸಮಸ್ತ ಮಹಾ ಜನಗಳೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಚಿತ್ರಫಲಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಾರಾಜರವರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾರಾಜರಂತೆ ಸನ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಡುವ ಅದರ ವರವಶರಾಗಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಿ॥ ಬಿರಸ್ತೇದಾರ್ ಮಹಲಿಂಗಣ್ಣನವರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಜಯವಾದಗಳನ್ನು ಓದಿದರು. ಇವಾದನಂತರದಲ್ಲಿ ರಾಜಾಲ್ಯದ್ಧರಿಂದವೂ ಜನ ಶಿವಾಲಯಗಳ ಸುದ್ದಿ ಉಳಿ, ಜ್ಯಾಂಸು ವಾದ್ಯವೂ, ತಿಗ ಗುಂಡುಗಳೂ ಮಂತ್ಯದಾರ್ಥವಾಗಿ ಆದವು. ಇವಾದನಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್ ಮಿ॥ ಛತ್ರೀಸೇನಾ ಚಾರ್ಯರು ಕೆಲವು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕವನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ಮಿ॥ ಆವಧ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಸಂಗೀತದಿಂದ ಸಭೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದರು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ತಾಂಬೂಲ ವಿತರಣವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ಸಮಸ್ತ ಮಹಾಜನಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಪುನಃ ಸಮಸ್ತ ಮಹಾ ಜನಗಳೂ ಈ ಸ್ಥಳದ ಆಂಗ್ಲೋವರ್ನಾಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಸಮಸ್ತರಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದಲೂ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಿಸಿ ಗೆದ್ದವರಿಗೂ ಮತ್ತೂ ಬಾಲಿಕೆಯರ ಮಧುರವಾದ ಗಾನ ಮಾಡಿಸಿ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಬಹುಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಹಂಚಿಗೆಯಿಂದಲೂ ಸರ್ವರ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಅನಂತರ ಸರ್ವರೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದೇವರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೂ ಸಹ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮೆರವಣಿಗೆ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಜಳಸಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಾಪಸು ಬಂದನಂತರ ಉಳಿದ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಂಗವಾಗಿಸಿ ಅವರವರ ಮನೆಗೆ ಸರ್ವರೂ ದಯಮಾಡಿದರು.

ಕುಣಿಗಲ್.

೮ನೆ ತಾರೀಖು ಶುಕ್ರವಾರ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ ದಿನವಾದ್ದರಿಂದ ಊರೆಲ್ಲಾ ಬಹು ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆ ದಿನ ೧೨ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣಯ್ಯನವರ ಛತ್ರದಲ್ಲಿ ಊಟಮಾಡತಕ್ಕ ಸಕಲ ಜನರಿಗೂ ಸಂತರ್ಪಣೆ ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕೆಲವು ಬಡವರಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಆ. ಮಿ॥ ವಾಸುದೇವಮೂರ್ತಿಯವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ೪ ಘಂಟೆಯಿಂದ ೬ ಘಂಟೆವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಆ. ಕೆ. ಮಿ॥ ಗೋಪಾಲ ಅಯ್ಯಂಗಾರರೂ, ಅಮಲ್ದಾರರೂ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಹಿಂಭಾಗದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡೇರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಿಕರುಗಳನ್ನೂ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರ ಮತ್ತು ಶೆಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದ ಮುಖ್ಯರೂ, ಅವರ ಹೆಂಗಸರೂ, ಸಹ ಬರುವಂತೆ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿ ವಿವಿಧ ಆಟದ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹಂಚಿದರು, ಆ ಡೇರೆಯ ಮುಂ

...ಗದಲ್ಲಿ ಜನರ ನೋಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ತಮಾಷೆ ಆಟಗಳು ಆಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಒಂದು ಕಡೆ ದೊಂಬರ ಆಟವೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ...ಗಳ ಕುಣಿತವೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಸರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ರೀತಿಯೂ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸ್ಕೂಲ್ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಓಡಿಸಿದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಗೆದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಇನಾಮುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನೋಡಲು ಈ ತಮಾಷೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿದ್ದರು. ೬ ಘಂಟೆಯಿಂದ ೧೧ ಘಂಟೆ ವರೆಗೆ ದೀಪಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಣ ಬಿರುಸುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆ ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ದೀಪಗಳು ಇಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇದೇ ದಿನ ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯ ರೇಣುಕರ ಮಠದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೬ ಘಂಟೆಯಿಂದ ೧೧ ಘಂಟೆವರೆಗೆ ಮಹಾನ್ಯಾಸ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕವೂ, ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಸಂತರ್ಪಣೆಯೂ, ಸಾಯಂಕಾಲ ದೀಪೋತ್ಸವವೂ ನಡೆದು ಬಹಳ ವಿನೋದವಾಗಿ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಪಿ. ರುದ್ರಪ್ಪನವರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ದೇವಲಾಪುರ.

ಈ ತಿಂಗಳು ೭ನೇ ತಾರೀಖು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂತೋಷಾನುಭವಕ್ಕಾಗಿ, ಈ ಊರು ಅಮಲ್ದಾರರವರು, ಮುನಿಸಿಪಾಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ಸೇರಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ, ವೀಣೆ, ಪಿಟೀಲು, ಮೃದಂಗದ ಗಾನ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದಲೂ, ನಂತರ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರವರು ಮಾಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸದಿಂದಲೂ ಅತ್ಯಾನಂದವನ್ನನುಭವಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ನಂತರ ಚದುರಿದರು. ಪುನಃ ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ಆಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಉಡುಗೊರೆಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಊರುವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಎ. ವಿ. ನವರಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅಣಿಪಡಿಸಿದ್ದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಉಭಯ ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತರಾಗಿಯೂ, ಇದರ ಮೆ. ಪಿ. ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ, ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಧೀರರು, ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಗಳು, ಪರಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾದ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುವ ನಾವು ಬಹಳ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳೆಂದು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನೇ ಕೋರಬೇಕೆಂದೂ, ಮಹಾರಾಜರವರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ, ಈ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಜನರ ಆನಂದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ, ಅತ್ಯಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಅಲ್ಲಿನ ಜಾತಿಕ ರೀತಿ ಪಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು. ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು, ಸಂಗೀತವೂ, ತಾಂಬೂಲಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ದಾನಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿ ಊರಿನವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದರು. ಶ್ರೀ ಸೌಮ್ಯಕೇಶವ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ನಂತರ ಆ ವಿಗ್ರಹ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಉತ್ಸವವು ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರೂ, ಮುನ್ಸೀಫರೂ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಶೇಖದಾರರೂ, ವಕೀಲರು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖರು ಇದ್ದರು. ಈ ಉತ್ಸವವು ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮೊದಲನೆಯದು. ಎಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ವನಗೊಗ್ಗ.

ಈ ಪಟ್ಟಣವು ರಾಜಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೂ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಸೂಚನೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಾದ ಏಳನೆ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಅವರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಮಹೋತ್ಸವ ಈ ಎರಡು ಮಹಾ ಆನಂದಕರವಾಗಿತ್ತು. ಟರ್ಕಿಯ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ರವರೂ ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖರೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಾಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ದಿನ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರೈಮರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಕೈದಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಸೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ಪೂಜೆಯೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೂ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತಕ್ಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೧,೨೦೦ ಜನಗಳಿಗೆ ಆ ದಿನ ಸಂತರ್ಪಣೆಯಾಯಿತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರಾದ ಮಿ| ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರು ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಊರಿನ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದನಂತರ ಊರಿನ ಎಲ್ಲಾ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೂ ದೇವತಾ ಮೆರವಣಿಗೆಯೂ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆದವು. ಮರುದಿನ ಏನ ಬಾಣ ಮತ್ತು ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದವು. ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಮುಂದಿನ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರು ಈ ಊರಿನ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಅವರ ಛಾಯಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರು ಈ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಬಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೆಲವು ನಟರನ್ನು ನೆಟ್ಟು ನಂತರ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಪುನಃ ದರ್ಬಾರಿನ ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸಿದರು. ಆಗ್ಯೆ ಊರಿನ ಜನಗಳು ಸುಮಾರು ೩,೦೦೦ ಜನರಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಗ್ರಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳು ಆ ಮಹಾ ಸಭೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯನ್ನು ವಿಜೃಂಭಿಸುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಸುರಟ್ ಮಾಡಿದನಂತರ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಸಿಹಿ ಹಂಚುವುದು, ಹಾಡುವುದು, ನೆಗೆಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಆಟಗಳು ನಡೆದವು. ಆ ಮೇಲೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ವಸ್ತ್ರ ಪ್ರದಾನದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಹಸವುಳ್ಳ ವಿನೋದವಾದ ಆಟಗಳನ್ನು ಆಡಿದರು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಶಿವಪೂಜೆಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಸುವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಒಂದು ಆಟವನ್ನು ಚಿಕ್ಕವರೊಡನೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಕುದುರೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯವರು ಕವಾಯತನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಆಟಗಳಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಇದುಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದ ಬಾಲಕರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಇನಾಮುಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ನಂತರ ಸಭಿಕರು ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರ ಚಿರಕಾಲ ಬಾಳಲಿ ಎಂದು ಹರ್ಷತಾಡನ, ಜಯಘೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದನಂತರ ಸಭೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಪಟ್ಟಣದ ಸುಬೇದಾರರಾದ ಮಿ| ಹನುಮಂತರಾವ್ ಮೊದಲಾದವರು ತಮ್ಮ ಸಿಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಆಟಗಳನ್ನಾಡಿಸಿದರು.

ದಾವಣಗೆರೆ.

ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಸಡಗರವೇ ಸಡಗರ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜನಗಳ ಕೋಲಾಹಲ ವಾದ್ಯಘೋಷ. ಮನೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗು ಹತ್ತಿ ಹಾರ ತೋರಣ ಹಾಕಿ ತೆಗೆದು ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದಿಸಿದರು. ೭ನೇ ತಾರೀಖು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಂದಲೂ ಗುರು ಮಠಗಳಿಂದಲೂ ಮಸೀದಿಗಳಿಂದಲೂ ಭಜನೆಯ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಟ್ರಾವೆಲರ್ಸ್ ಬಂಗಲೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದ ರಮಣೀಯವಾದ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಭೆ ಸೇರಿದರು. ಹತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಮಿ|| ಸಿ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರವರು ಸಭೆ ಸೇರಿರುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಒಡನೆಯೇ ಎಲ್ಲರೂ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿದರು. ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ೨೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಬಾರ್ ಸಿಪಾಯಿಗಳೂ ಪೊಲೀಸರೂ ರಾಯಲ್ ಸೆಲ್ಯೂಟನ್ನು ಗೈದರು. ರಾಜರವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಗೌರವಗಳಾದನಂತರ ಮಿ| ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಉರ್ದು ಪಂಡಿತರು ಬಿ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರೂ, ಸುಸ್ವರದ ಪಾದ್ರಿಗಳೂ, ಪಂಡಿತರಾದ ಮಿ| ಹೆಚ್. ಧೀಮಾರಾಯರವರೂ, ಮಿ| ರಾಮಣ್ಣನವರೂ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷು, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಸರವಾದ ಕವನಗಳನ್ನೂ ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಓದಿದರು. ಅನಂತರ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಮನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಕೂಡಿದ್ದ ಸಭಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗಂಧಪುಷ್ಪ ತಾಂಬೂಲಗಳಿಂದ ಉಪಚಾರವಾಗಿ ಸಂತೋಷವಾದ ಜಯಧ್ವನಿಯೊಡನೆ ಸಭೆಯು ವಿಸರ್ಜನವಾಯಿತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶ್ರೀ ಮಿ| ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರವರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥ ನೂತನವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕೊಠಡಿಯ ಆರಂಭೋತ್ಸವವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಘಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ಸಭಾಮಂಟಪವು ಬಹು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಿ| ರಾಮಣ್ಣನವರೂ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರೂ, ಚನ್ನಪ್ಪನವರೂ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸ್ವಭಾವವಾದ ಪವಿತ್ರ ರಾಜಭಕ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಿತ್ತರು. ನೆರೆದ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಉಪಚರಿತರಾಗಿ ಪೂರ್ಣಭಾವದಿಂದ ವಿಸರ್ಜನವಾದ ಪ್ರಕಾರದ ಸತ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಬಾಲಕರ ವಿಧ ವಿಧ ಆಟಗಳು ನೋಟಕರಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದವು. ಅಮಲ್ದಾರರವರು ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳಿಂದ ಕರೆಯಿಸಿದ್ದ ಗಾಣಿಗರೂ, ಕೇಡಿಗಾರರೂ, ದೊಂಬರೂ ತಮ್ಮ ಕಲೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಬಾಲಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಿಠಾಯಿ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ರಾತ್ರಿ ಅಮಲ್ದಾರರು ಗ್ರಾಮದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೊಡನೆ ದೀಪಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪ್ರತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಛಾಯಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ರಾತ್ರಿ ಅಮಲ್ದಾರರವರ ಗೃಹದಲ್ಲಿಯೇ ಪಂಡಿತರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ನಂತರ ದ್ವೈತ ಪ್ರಯೋಗವೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯೂ ನಡೆದು ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಗೃಹಗಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಳೆದು ಆನಂದಾಬ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರು.

ಸಿಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದ ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರ ಗೃಹದ ಮುಂದೆ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸವಾರಿ ದಿನಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ಸಭೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ತಾಲ್ಲೂಕ ಸೇರಿ ಬಾಗಿನ್ನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೧೧ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಕದಳೀಸ್ತಂಭಗಳಿಂದಲೂ, ಬಾಳೆ ಫಲಗಳಿಂದಲೂ, ತೋರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ, ಮಹಾರಾಜರವರ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಲಾದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಿ| ಗಳಾದ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರೂ, ಶಾನುಭೋಗರು ದಫೇದಾರರೂ, ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳೂ, ಸಾಹುಕಾರರೂ, ಜನರೂ, ಬಾಲಕರೂ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರೂ ನೆರೆದಿದ್ದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಸಿಪಾಯಿಗಳೂ, ಪೊಲೀಸಿನವರೂ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ವಂದಿಸಿದರು. ಮಹಾರಾಜರವರ ಚಿತ್ರಪಟಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಹೋತ್ಸವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸೆಲ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಗಂಧಹಾರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಕುರಿತು ಸಭೆಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗುವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹರ್ಷದಿಂದ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಹಾರಿಸಲ್ಪಡುವ ೨೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿದವು. ಬಾಲಿಕೆಯರು ಮಂಗಳ ಗಾನವೂ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಸಭಾ ಮಂಡಲಿಯು ಆದರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕೋರಿ ಜಯಘೋಷದಿಂದ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಗೃಹಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ಹಸ್ತತಾಡನದಿಂದ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಂತರ ಸಂಗೀತ ಗಾನವನ್ನು ವಾದ್ಯ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದಪಡಿಸಿದರು. ಬಾಲಕರಿಗೆ ಹಂಚಲು ತಂದಿದ್ದ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಯಿತು. ೩ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಸಭಾ ಒಟ್ಟಾಯಿತು. ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ತರ್ಫಿ ನಡೆಸಿದರು. ಒಂದು ಕಡೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಾಲಕರು, ಹೀಗಾಗಿ ಆಟವಾಡಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ. ಆಗ ಮಹನೀಯರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರು ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೀಡಿಸಿದರು. ಇದರ ದೇಶೀಯ ಆಟಗಳು ಜರುಗಿದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಬಹುಮಾನಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಊರಿನ ಸಕಲ ಜನರು ಸೇರಿ ಮಹಾರಾಜರ ಛಾಯಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ನಡೆದವು. ರಾತ್ರಿ ಸಿಡಿಮದ್ದುಗಳು ಸುಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲು ಸಾಯಂಕಾಲದ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ೮ನೇ ತಾರೀಖು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾಪ್ರದಾನ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಟಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಿವಸ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಮಹೋತ್ಸವ ಆದುದರಿಂದ ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಇರುವ ಆಸಕ್ತಿ ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಗಿರಿಯಪ್ಪನವರೂ, ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸವಪ್ಪನವರೂ, ರಘುನಾಥಯ್ಯಂಗಾರರೂ, ಭೀಮರಾಯರೂ, ಕೃಷ್ಣರಾಯರೂ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ತಾಂಬೂಲಗಳಿಂದ ಸಭಾ ವಿಸರ್ಜನವಾಯಿತು. ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಬಹಳ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಅರಕಲಗೂಡು.

ಈ ತಿಂಗಳು ೭ನೇ ತಾರೀಖು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೭ ಘಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕಾಗಿ ತಾಲೂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಕಲ ಜನರೂ ಸೇರಿದರು. ನಂತರ ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಕವಾಯಿತು ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಸಂತೋಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದ್ದರು. ನಾವುಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಲೋಪಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಮಾರಂಭ ಪೂರೈಸಿತು. ಅನಂತರ ಸ್ಕೂಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಿಹಿ ಹಂಚಲಾಯಿತು. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ, ತಮ್ಮಗಳ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಭಿಕರ ಸಂತೋಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆನಂದಪಡಿಸಿದರು. ಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ನಾಗರಿಕರುಗಳೂ ತಮ್ಮಗಳ ಆನಂದ ಗಾನದಿಂದ ಸಭೆಯವರನ್ನು ಆನಂದಪಡಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಭೆಯವರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಾಂಬೂಲ ಫಲ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಸ್ಕೂಲ್ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಸಿಹಿ ಫಲಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ನೀಲಕರೂ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯುಂಟಾಗಲೆಂದು ಸ್ತುತಿಸಿ ಜಯವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸಭೆಯು ವಿಸರ್ಜನವಾಯಿತು. ಆ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಊರಿನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆದವು. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಆನಂದಕರವಾಗಿದ್ದುವು.

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ [illegible]

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ

[illegible]

ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ

[illegible]

ನಂದಿಗಿರಿ

[illegible]

[illegible] ಸಂತರ್ಪಣೆಯು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. [illegible] ರ್ಥಿಗಳ ಆಟಪಾಟ ನಡೆಯಿತು ಗೆದ್ದವರು ಬಹುಮಾನ ತೊಂಡಿದರು ಸಾಯಂಕಾಲ ೬೧ ಗಂಟೆಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸಭೆ ಬರ್ಖಾಸ್ತು ಆಯಿತು. ಹೀಗೆ ಉಭಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಹರ್ಷಭರಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ತಾಲ್ಲೂಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.—ಮಂಗಳವಾರ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುರುಬರವನು ತೀರಿಹೋದನು. ಆ ಗ್ರಾಮದ [illegible] ನು ಅದೇ ತಿಂಗಳು ೮ ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಸತ್ತಹಾಗೆ ಜನನ ಮರಣದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ಕುರುಬನು ಮೊದಲಿನ ತಿಂಗಳು ೧೬ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡದಿ ತೆರದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಈ ಊರು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿರುತ್ತೆ. ಯಾವುದು ನಿಶ್ಚಯವೋ ಗೊತ್ತಾಗಲೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಹುಯ್ದು ಭೂಮಿ ತಣ್ಣಗಾಗಿದೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ಲೇಗ್ ಇದೆ. ಹೋದವರುಷ ಸ್ಥಳದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಬಂತು! ಪುನಃ ಹಾಗೇ ಆದೀತೇ! ಪ್ಲೇಗ್ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಭೈರಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೩–೪ ಜನ ಸತ್ತರು ಚನ್ನನಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸತ್ತರು ನೀಲಸಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸತ್ತರು. ಜನರು ಊರು ಬಿಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಬಿತ್ತಿದ ಹೊಲಗಳು ಒಣಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ನೀರಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದ ಕುನ್ನೂರು ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಬಹು ಕಷ್ಟ ಒಂತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೋ ತಿಳಿಯದು. ನೀರು ಇಲ್ಲದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರಂಜಿ ಕೊಳಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೇದು, ರತ್ನಗರ ಬಚ್ಚು ಹೆಂಗಸು ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡಳೆಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.—ಈ ಕಡೆಗೂ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ ಬೇಸಿಗೆಯಂತೆ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯುತ್ತಿರುವುದು. ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕಡಿಮೆ. ಊರೊಳಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ನೀರು ಬಿಡುವರು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಪೈಪೋಟಿ ಜಗಳ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನ ಹೇಳಲಸಾಧ್ಯ. ಬಲಾಢ್ಯರಾದವರು ನುಗ್ಗಿ ತಮಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವರು; ಬಡವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ [illegible] ಏನಾದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಫಿಟ್ಟರ್ ನಲ್ಲಿಯನ್ನು ಬಂದುಮಾಡಿ ಹೊರಡುವರು. ಫಿಟ್ಟರ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಲ್ಲಿ ಬಳಿ ಕೊಡಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದೆ ಬರಿ ಕೊಡಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರ ಗೋಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ! ಅಂಥವರನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾವೂ ಮರುಗದೆ ಇರಲಾರರು. ಭಗವಂತನೇ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೀಗಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂತೇಪೇಟೆ ಚಿಕ್ಕವೀರಪ್ಪನವರು ಹೊಸದಾಗಿ ತೋಡಿಸುವ ಭಾವಿಯಿಂದ ಈ ಊರಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಭಾವಿಯಲ್ಲೂ ಎರಡು ಮೂರು ಸರ್ತಿ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋಯಿತು. ಬತ್ತಿದಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಸದರಿ ವೀರಪ್ಪನವರು ಭಾವಿಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ತೋಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹೋದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು. [illegible]

[illegible]

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible]

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

ಬರ್ಮ ದೇಶವೂ—ಬರ್ಮಿಯರೂ.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರ್ಮ ದೇಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವವು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಕ್ರಯ ೩॥ ಆಣೆ, ಹಾಸಲು ಬೇರೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪುಸ್ತಕವ್ಯಾಪಾರ.

ಕೇಶಿರಾಜ ಕವಿಯ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ	೧—೮—೦
ನಾಗವರ್ಮನಛಂದಸ್ಸು	೧—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್—ಕನ್ನಡ ಸಂಭಾಷಣಾವಾಕ್ಯಗಳು	೦—೧೦—೦
ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ	೧—೮—೦
ವಿರಾಟಪರ್ವ	೦—೩—೦
ಶಾಕುಂತಳನಾಟಕ	೦—೧೨—೦
ದಮಯಂತಿ ಸ್ವಯಂವರ	೦—೧೨—೦
ಪಂಚತಂತ್ರ	೦—೮—೦
ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ	೧—೦—೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೧—೩ ಭಾಗಗಳು	೧—೦—೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೪—೬ ಭಾಗಗಳು	೧—೦—೦
ಪತ್ರ ರತ್ನಾಕರ } ಅರ್ಜಿ ಬರಿಯುವ ಕ್ರಮ	೦—೮—೦
ಲೇಖ್ಯತತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆ } ವನ್ನು ತೋರಿಸುವವು	೦—೧೨—೦
ಗೀತಮಂದಾರ	೦—೩—೦
ನಾಟಕಕಥಾವಲ್ಲರಿ	೦—೮—೦
ಪಡೆಯ ಸೂತ್ರಗಳು	೦—೨—೦
ಕೊಲಂಬಸನ ಚರಿತ್ರೆ	೦—೧—೦

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡೋಣದ್ದರಿಂದಾಗಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

ಪ್ರಥಮ ಉಪಚಾರ. ಹಾಗಲುತ್ತಲೇ ನೋವು ವಾಸಿ ಯಾಗುತ್ತೆ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಸುಟ್ಟ, ಬರಮನೆ, ಕಾಣಾಗಳ, ಅಸ್ವಸ್ಥ ನ್ಯೂರಲ್ಜಿಯಾ ... ವಿದ್ಯುತ್ತು, ಕೊರ್ಟುರ್, ಕಥೇರಿ, ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ... ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧಿ ... ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ... ಬೇಸಗಾತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಹಸ್ತಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಔಷಧಿ ... ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು, ... ಅದರ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ... ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೋವು, ಕಂಡಕಡೆ ಇದನ್ನು ... ಹಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೇ ವಾಸಿಯಾಗುವದು.

ಈ ತೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ... ಗಾಯಗಳು, ... ಕೀಲು ... ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ... ಗಂಟುಗಳು, ... ಗಳು, ... ಕಡಿದದ್ದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವದು. ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ... ಕತ್ತಿ ಗಾಯ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ... ಹುಟ್ಟಿದ ... ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ... ಕೊಡಲೇ ವಾಸಿಯಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨-೮ ಆ.; ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತೆ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಯುಂಬ್ರೊಕೇಷನ್.

ಈ ತೈಲವು ಹಳೇ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ... ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ... ಗುಣಗಳು ... ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದ ... ಇದರಲ್ಲಿ ... ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಹೊಸಭಾಗವಿರುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ... ಬಹು ಬೇಗನೆ ಸೇದಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಡಬ್ಬಾಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಆಣೆಗೂ, ೧ ರೂ. ಗೂ ಒಂದರಂತೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಲ್ಪಡುವದು. ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ. ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೂ ಉಳ್ಳ ನೋಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

ವಿಳಾಸ:—ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಕಂಪೆನಿ, ೩೩ ಸೆಕೆಂಡ್ ಲೈನ್ ಬೀಚ್, ಮದ್ರಾಸ್.

ಸೂರ್ಯೋದಯ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

4

ಇಂದಾ ಈಗ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ವರ್ಷ ೧ಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ರೂಪಾಯಿ ... ಟಪಾಲ್ ಹಾಸಲ್ ೧೩ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವು ಬೇರೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

ವಿಳಾಸ.— ಬಿ. ನರಸಿಂಗರಾವ್, ಎಡಿಟರ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!

ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ಯಾ ನಿಪುಣನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಅರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಘಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಧಾನಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಅರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಹೊರುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಜೋಕಾದ ಪ್ರಿಂಟಿಗೂ, ಬೈಂಡಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಕಳಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಜಟ್ಟಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಜ್ವರಹರಿ.

3

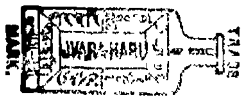

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ ಚಳೀಜ್ವರ, ಮೊರೇಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ... ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಜ್ವರಹರಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ... ಶಾರೀರಪುಷ್ಟಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುವದು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಜತ್ತರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ಬಿಡಲಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ., ... ರೂ., ೧೧ ರೂ. ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಬಿಡಲಾಗುವದು.

ಓಮುಂ ಕರ್ಪೂರ.

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳೆಯುವದು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ನಾನಾತರದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮಹೌಷಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಇದು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಆಗುವಾಗ್ಯೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ದರವು ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧದಂತೆಯೇ. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು.

ಅಪರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಗಣಪತಿಯವರು—ಹನ್ನೆರಡು ಓಮುಂ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ನಾನೂ ನನ್ನ ಪಾಲೇದಾರರೂ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿ ... ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ... ಕಾಲರಾ, ಅತಿಸಾರಭೇದಿ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊಟ್ಟಕೂಡಲೆ ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂತ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಔಷಧಗಳೂ ಊರೂರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ, ದೊಡ್ಡ ಊರುಗಳಲ್ಲೂ, ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದಾತ್ರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ:—ಹೆನ್ರಿ ... ಹೋಮಿಯೋಪತಿ ಔಷಧಗಳ ಕಂಪೆನಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಲೈನ್ ಬೀಚ್, ಮದ್ರಾಸ್.

ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಶ್ರೀ ಮಿಸಗರ್ವಣನೆ	೦—೧
ದೇವರೆಂಬ ನನ್ನ ಮನೆ	೦—೧
ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ. (ಪೂರ್ವದ ಪೈಸಿರಾಯಿಗಳೊಬ್ಬರು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಷಾಂತರ)	೦—೨
ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶವಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿ	೦—೧
ಹಿಮವತ್ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಗ್ರೀನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶದ ವರ್ಣನೆ)	೦—೨
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕವೂ ಅದರ ನಿವಾಸಿಗಳೂ	೦—೩
ಚೀನಾ ದೇಶವೂ ಅದರ ಜನರೂ	೦—೨

ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳು:—

ಮೈಸೂರು:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಬೆಂಗಳೂರು:—ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಮಂಗಳೂರು:—ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ ನೇ ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳ ... ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್.

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ	[illegible]
21	ಗುರು	ಬಿದಿಗೆ	12-38	ಪೂಭಾ	31-44	[illegible]
22	ಶುಕ್ರ	ತದಿಗೆ	11-10	ಉಭಾ	31 31	[illegible]
23	ಶನಿವಾರ*	ಚೌತಿ	8-18	ರೇ	33 23	[illegible]
24	ರವಿವಾರ	ಪಂಚಮಿ	4-30	ಅ	31 8	[illegible]
25	ಚಂದ್ರ§	ಸಪ್ತಮಿ	0-12	ಭರಣಿ	55-1	[illegible]
26	ಮಂಗಳ†	ಅಷ್ಟಮಿ	49-9	ಕೃ	50-20	[illegible]
27	ಬುಧ¶	ನವಮಿ	43-0	ರೋ	20 28	[illegible]

* ಶ್ರಾವಣ ಶನಿವಾರ. § ಪ್ರಸನ್ನ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿರಥ.
† ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿ.
¶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜಯಂತಿ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು.		ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧೧-೦-೦	೧೧-೪
ಕೆಂಬೂತಿ ಅಕ್ಕಿ ಅಷ್ಟೆ		೧೦-೧-೦-೦	೧೦-೪
ಬಿಳೀ ದಾಯಂ		೧೦-೪-೦	೧೧-
ಜಾವಾಳಿ ಅಕ್ಕಿ		೧೦ ೪ ೦	೧೩-೧
ಸಣ್ಣ ಅವರೆ		೧೩-೦ ೦	೧೩-೧
ಬಿಳೀ ದಾಯಂ		೧೨ ೪-೦	೧೦-೧
ತೊಗರೀ ಬೇಳೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕೆ		೧೦-೪ ೦	[illegible]
ಬಿಳೀ ದಾಯಂ		೧೧ ೮ ೦	೧೦-
ಕೈಗ ರಾಗಿ ಪಲ್ಲಕ್ಕೆ		೪-೪-೦	೬-೧
ಕಡಲೆ		೪-೦-೦	೪-೩
ಜೋಳ		೪-೨-೦	೩-
... ಪಲ್ಲಕ್ಕೆ		೫-೦-೦	೩-೧
ಬಿಳೀ ಅವರೆ		೫ ೧೨ ೦	೩-
ಹೆಸರು		೩-೦-೦	೪-
ಉದ್ದು		೪-೪-೦	೯-೪
ಕಡಲೆ		೯-೪-೩	೯-೪
ಎಳ್ಳು		೧೩-೪-೦	೧೧-೧
ಹುರುಳಿ		೪-೪-೦	೫-
ಹರಳು ... ನೇಗಿಲ		೩-೪-೦	೩-೦
... ಮೂಟೆ ೧ಕ್ಕೆ		೯-೨-೦	೧-
...		೨-೩-೦	೧-೧
ದಾಯಂ ಕರಡ		೨-೨-೦	೨-
ಬೆಲ್ಲ ಬಿಳುಪು ಅಚ್ಚು		೪-೪-೦	೫ ೧-
ಒಳ್ಳೆ ... ಮೂಟೆ ೧ಕ್ಕೆ		೬-೪-೦	೪-
ಸಕ್ಕರೆ		೬-೩-೦	೬-
ಕೊಬ್ಬರಿ ... ೧ಕ್ಕೆ		೬-೪-೦	೨-೧
...		೯-೪-೦	೯-
ಮುಣಸೇ ಹಣ್ಣು		೦-೧೨-೦	೦ ೧
... ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು		೦-೪-೦	೦-೧
ಉಪ್ಪು		೧೨-೪-೦	೧೧-೧
... ೧ಕ್ಕೆ		೪-೪-೦	೬-
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ		೪-೪-೦	೬-
... ಕಾಯಿ ... ೧ಕ್ಕೆ		೧-೪-೦	೩-
... ಕಾಯಿ ... ೧ಕ್ಕೆ		೦-೧೨-೦	..
... (...) ...		೧೫-೬-೦	೧೫-
,, ,, ...		೧೫-೪-೦	೧೫-
,, ,, ... ೧ಕ್ಕೆ		೨-೦-೦	೨-
... ೧೦೦ ಕ್ಕೆ		೨-೦-೦	೨೫-

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore 21/8/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

REGISTERED

ಕ್ರಯ ೧ ಪ ಡ್ಡು ಕ್ರಯ ೧ ಪ ಡ್ಡು

—:0:—

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೩. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಅಗೀಷ್ಟು ತಾರೀಖು ೨೮ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಚಿಕೆ ೧೭

ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತಕಗಳು ಈಗ ತಾನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ!!

ಬರ್ಮ ದೇಶವೂ—ಬರ್ಮ್ಯುರೂ.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರ್ಮ ದೇಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪ್ರೋತ್ಸ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಚಿತ್ರಗಳುಂಟು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ನಾಟ್ಯಗಾತಿಯರು.

೪೦ ಚಿತ್ರಗಳು, ಬಹಳ ಬೆಲೆ.

ಕ್ರಯ ೫ ಪೈ ಮಾತ್ರ.

೧. ಹಿಂದೂ ನಾದ ಸೀರಿನ ಬೆಳೆ—ಸೀರಿನ ಉಪಯೋಗ, ಅದನ್ನು ಕುಡಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯಾಗ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒರೆದಿದೆ.

೨. ... ಮುಂತಾದ ಅವತಾರಗಳಿಗೆ ... ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೩. ವೇದಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು? ಹಿಂದೂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ... ಅರ್ಥಸಮೇತ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ.

೪. ಹಿಂದೂ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಾರಣಗಳು.

೫. ... ವ್ಯಾಧಿಗಳು:—ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಇವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಈ ರೋಗಗಳು ತಗಲಿದರೆ ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:—

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆ.

ವೀರಶೈವ ಮತಕೃತ್ಯಂಕೋಪಯುಕ್ತವಾದ ಗರ್ಭಾಧಾನ, ಪುಂಸವನ, ಸೀಮಂತ ಜಾತಕರ್ಮ, ನಾಮಕರಣ, ಅನ್ನಪ್ರಾಶನ, ಉಪನಿಷ್ಕ್ರಮಣ, ಚೌಲ, ಪುತ್ರಸ್ವೀಕಾರ, ನವಗ್ರಹಪೂಜಾ—ಇಷ್ಟು ವಿಧಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೂ ಮಂತ್ರವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತೆ ತಂತ್ರವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ಈ ಗರ್ಭಾಧಾನಾದಿ ವಿಧಿ ಪುಸ್ತಕ ೧ಕ್ಕೆ ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆ. ಟಪಾಲು ಚಾರ್ಜು ೧ ಆಣೆ. ಬೇಕಾದವರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದವರಿಗೆ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿಳಾಸ.—ಬೆಂಗಳೂರು ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆ ಅಡಿಕೆ ಅಂಗಡಿ ಕೆಂಗೇರಿ

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

21

೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮಿದುಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಬದಲಾಗದೆ ... ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸಿಗಾದರೂ ಯಾವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಕೊಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹಸು ಹಾಲಿನೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೂಸಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಧಾನ್ಯವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಕೂಸಿನ ದೇಹದ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಿಡುವ ಬಾಕಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷೀಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಕಾರದ ರೋಗಗಳು ಮುಂತಾದವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾದ ವಸ್ತು ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೊಂದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮುಂತಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು :—

ಮಿಷನ್ :—ಮೆ|| ಕಾಮತು ದಿನಕಾರ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ :—ಮೆ|| ಲೇಡಿಂ ಆದೇಕಾರೆಂದಿ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತ :—ಮೆ|| ಮೆಕ್ಕನಜೆ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತ :—ಮೆ|| ಹಾರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕರಾಚಿ :—ಮೆ|| ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ.

ಮದ್ರಾಸು :—ಮೆ|| ಓಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ರಂಗೂನು :—ರೋಸಿ ಪ್ಯಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ.

ಈ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವಾರಗಳಲ್ಲೇ ಗ್ರಾಹಕರು ಖರೀದಿಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರೂ ನೇಟಿವ್ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ಚಿತ್ರಗಳು ಸುಂದರವಾಗಿವೆ ಎಂದೂ ಕ್ರಯವು ಬಹು ಸುಲಭವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಥ ಸುಂದರವಾದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ತಡವಿಲ್ಲದೆ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿ ೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಟಪಾಲು	೦—೧—೦
ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಚಂದಾದಾರರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಟಪಾಲು	೦—೧—೦
ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಚಂದಾ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	೦—೧೪—೦

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:—

ಮೈಸೂರು:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮ್ಯಾನೇಜರ್. ಅಥವಾ

ಬೆಂಗಳೂರು:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮ್ಯಾನೇಜರ್.

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

41

ನಯನಪ್ರಾದಿಗೆ ಸುಖಾಂಜನವು.—ಹೊಸದಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಜಾಡ್ಯಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣವಾಗುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಂಬನಿಯಿಳಿ, ಕಣ್ಣಿನ ರೆಪ್ಪೆ, ಪಿರದು ಬರುತ್ತಿರುವದು, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದು, ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಅಣೆ.

ವಾಯುಸಂಹಾರಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದ ಈ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಳಿ, ಹುಡಿಗಳ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇವು ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ಆನೆ ಸಂಬರ.—ಇದರ ಲೇಪನದಿಂದಲೆ ವಿನೋದಿಯಾದ ತಿಳ್ಳದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ಸರಕ್ಕೆ, ಪದ್ಮ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಇದು ಕುಪ್ಪಿಗೆ ರೂ. ೨-೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣಾದಿ ಮಲಾಮು.—೨ ಯಾ ೩ ಅವಿರ ಹಚ್ಚುವದರೊಳಗೆ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿಗಳಿಗೆ ಆ ೬. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು. ... ಶುದ್ಧವಾದ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ... ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಪಾ... ಅತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಆಗೀಷ್ಟು ತಾ|| ೨೮ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಮೈಸೂರಿನ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಭಾರವು.

ಕಳೆದ ಎರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವದ ಸಮಾಚಾರಗಳೂ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಉತ್ಸವದ ಸಮಾಚಾರಗಳೂ, ಪ್ರಕಟಿಸುವದರಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾತ್ಮೀದಾರರ ಕಾಗದಗಳನ್ನೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದೆ ತಗೆದಿಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈಗಲಾದರೋ ಈ ಗಲಾಟೆಯು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲು ವಿರಾಮ ದೊರೆತಿರುವದು. ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ಆಗೀಷ್ಟು ೮ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ನಡೆದ ಗಾಂಭೀರ್ಯಯುಕ್ತವಾದ ಆ ಮಹಾ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವವು ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಹೃದಯಂಗಮವಾದದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಚನ್ನಾಗಿ ನಡಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ರೂ, ಇತರ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ತುಂಬಾ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಕಲರೂ ಕೊಂಡಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೊಸ ಆಳಿಕೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಕೌನ್‌ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಸತರಹಾ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮಗಳು ಈಗಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ ಎಂತಲೂ, ಕೌನ್‌ಸೆಲರುಗಳು ಪ್ರಜಾ ರಂಜನೆಯನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಿಕೆಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕೆಂತಲೂ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಬಾಬುಗಳ ಪೈಕಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವದೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತೆ: ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನ್‌ರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಬೊಂಬಾಯಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವರು. ಅದಕ್ಕೂ ಮೈಸೂರಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಾಬಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ರೈತಪ್ಪಿಗೂ ಪ್ರಜಾ ಹಿತಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವಂತೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಯಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಅಂತು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಗೌವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಬಹು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ಉದ್ದೇಶಗಳಂತೆಯೇ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಾರೆಂತಲೂ, ಅದರಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಅಧಿಕಾಧಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದೀತೆಂತಲೂ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಯುಕ್ತರಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

ರೇಲ್ವೆ ಅನಾಹುತ.

ಈ ತಿಂಗಳ ೨೩ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗುಂಟಕಲ್ಲು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ೯ ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟ ಮೈಲ್ ಗಾಡಿಯು ಪೆನುಕೊಂಡೆಗೂ ಗೊಲ್ಲಪಲ್ಲಿಗೂ ನಡುವೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦ ಮೈಲುಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಭಾಗದ ಇಳುಕಲಾದ್ದರಿಂದ ರೈಲು ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಿಂದೂ ಗಾಡಿಗಳೂ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಓಡುತ್ತಿದ್ದವು. ರೈಲಿನ ಗೇಟ್ ಕೀಪರು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಪಾಯಸೂಚಕ ಧ್ವಜವನ್ನೆತ್ತಲು ಇಂಜಿನ್ ಡ್ರೈವರು ಗಾಡಿಯ ವೇಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದನು. ಆಗ ಹಿಂದಿನ ಗಾಡಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಮುಂದಿನ ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ ತಾಗಿ ಜಖ್ಖಮುಮಾಡಿದವು. ಆರು ಜನರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ೧೭ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಗಾಯವಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ೫ ಮಂದಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಯವಾಗಿದೆ. ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಗೋಷಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇದ್ದರಂತೆ. ಇವರ ಸಾಮಾನುಗಳಾದ ಪಾಟಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಗಾಯವಾಗಿದೆ. ಟ್ರೇನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೂರೋಪಿಯನರಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಅಪಾಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಗಾಯವಾಗಿದೆ. ಚೀಫ್ ಗಾರ್ಡ್ ದೈವವಶಾತ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಸುದ್ದಿಯು ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ಒಂದು ಗಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ರೇಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕರ್ನಲ್ ಸ್ಮಿತ್ ಸಾಹೇಬರವರೂ, ಮೈಸೂರು ತೀನ್ ಬವರೂ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸಹಾಯಕರನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೋದರು. ಇವರಿಂದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಟ್ರೇನಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೂಪ್ರೆಂಟು ಹಾಗೂ ಸಾಹೇಬರು ಮೊದಲಾದ ರೈಲ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹೋದರು. ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದದರಿಂದ ಸಹಾಯಕಾರ್ಯವು ನಿಧಾನವಾಗುವದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ಲವರೂ ಅನಾಹುತ ನಡೆದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.

೨ನೇ ತರಗತಿಯ ಒಂದು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಳನು ತನ್ನ ಸಂಸಾರಸಹಿತ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ಗಾಡಿಗೆ ೩ನೆ ತರಗತಿಯ ಒಂದು ಗಾಡಿ ಬಂದು ಬಡಿದದ್ದರಿಂದ ಎರಡೂ ಪೂರಾ ನಾಶವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಎರಡು ಕಂದುಗೆಗಳದ್ದ ಗಾಡಿಯೊಂದು ಒಡೆದು. ಕಂದುಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆಯುವದು ತುಂಬಾ ಪ್ರಯಾಸವಾಯಿತು. ೨ನೆ ತರಗತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಯುರೋಪಿಯನರೂ, ಗೋವಿಂದನೆಂಬ ಅಮಲ್ದಾರ್ ವಿ. ಮಹೇಶ್ವರನವರೂ ಇದ್ದರು. ದೈವಕಾತ್ತು ಅವರೀರ್ವರಿಗೂ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೂವರೂ ಬಹಳ ಸಾಹಸವಾಡಿ, ಗಾಯಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಿ|| ಡೇವಿಡ್ ಎಂಬೊಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು ಕೂಡ ಗಾಯಪಟ್ಟವರನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಜನರು ನೋಡುತಿದ್ದಂತೆ ಹೊರಟು ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಹೋದರು. ಎರಡಾವರ್ತಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗಾಡಿಗಳು ಬಂದು ಗಾಯಪಟ್ಟವರನ್ನು ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಈಚೆಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಸತ್ತರೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು.

ದೇಶಾಂತರದ ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಪರ್ಷಿಯಾ ದೇಶದ ಷಾರವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ದೇಹಾರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಮುದ್ರಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜರ್ಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಈ ತಿಂಗಳ ೨೦ ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಟ್ಸ್‌ಮತ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಡಗು ಬಿಟ್ಟಿಳಿದು ಒಂದು ಷಾರವರನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹಡಗಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಇವರ ಮರ್ಯಾದಾರ್ಥವಾಗಿ ನವ ಇದ್ದ ರೇವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಡಗುಗಳಿಂದ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇಂಡೋ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಕಂಪೆನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಒಂದು ಷಾರವರ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ ವಂದನಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆವ್ ವೇಲ್ಸ್ ಯುವರಾಜರು ಷಾರವರನ್ನು ಆ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಟಕಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಉಪಚರಿಸಿದರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಬೋಯರ್ ದಳಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವಿಲಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರಷ್ಟೆ. ಇವರು ಸೌಥಾಂಪ್ಟನ್ ರೇವು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯವಾಗ್ಯೆ ರಾಬರ್ಟ್ಸ್ ಸರದಾರರೂ ಕಿಚ್ನರ್ ಸರದಾರರೂ ಇದಿರುಗೊಂಡು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಭೇಟಿಮಾಡಿಸಿದರು. ಮಹಾರಾಜರವರು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬಹು ಸನ್ಮಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇವಲ ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಸಲ್ಲಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಬೋಯರರ ಸಾಹಸವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗಾಯಪಟ್ಟವರಿಗೂ ಸೆರೆಯಾದವರಿಗೂ ಬೋಯರರು ತೋರಿಸಿದ ದಯೆಯನ್ನೂ ಮಹಾರಾಜರು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಹಾರಾಜರ ಭೇಟಿಯು ಮುಗಿದನಂತರ ಈ ಬೋಯರ್ ದಳಪತಿಗಳನ್ನು ಕಿಚ್ನರ್ ಸರದಾರರು ತಮ್ಮ ಬಿಡಾರವಿದ್ದ ಹಡಗಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಉಪಚರಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ಆ ದಳಪತಿಗಳು ದಾಡಿಮ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋದರು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುನಃ ಲಂಡನ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲೇ ಬರುವರು.

ಚೀನಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇತರ ದೇಶಗಳಿಂದ ಹೋಗುವ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಪರ್ಯಂತರ ಬಹು ದುಬಾರಿಯಾಗಿ ಸುಂಕವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಸರಕು ಇಳಿಯತಕ್ಕ ರೇವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತರುವಾಯ ಅದನ್ನು ದೇಶದೊಳಕ್ಕೆ ತಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ದಾರಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಠಾಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಂಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಒಳದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೇ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೀನಾ ವರ್ತಕರನ್ನು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸಿ ಸುಂಕದ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟಪಡುವರಷ್ಟೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳಿರುವದರಿಂದ ಪರದೇಶ ವರ್ತಕರು ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವ ಕಾಲವು ಒದಗಿಬಂದಿರುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಪರದೇಶೀಯರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಚೀನಾ ರಾಜ್ಯಭಾರದವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನು ನೀಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಳದೇಶದ ಸುಂಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಜಾ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕು ಇಳಿಯುವ ರೇವು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸುಂಕಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ವರ್ತಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆಯು ಬಹು ಸಮಂಜಸವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಾಪಾರವು ಮುಂದೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವದಕ್ಕನುಕೂಲವಾಗುವದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಲಹೆಗೆ ಅಮೇರಿಕದವರೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಭಾರದವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೂ ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೂ ನಡುವೆ ಇರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚಾನಲ್ ಎಂಬ ಸಮುದ್ರದ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಈಜಿಕೊಂಡು ದಾಟಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಮರ್ಥರು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೈಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬಾತನು ಒಂದು ಧನದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಧನಕ್ಕೆ ಈಜಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಂತತನ್ನು ಗೆದ್ದು ಹೆಸರು ಪಡೆದನು. ಆಮೇಲೆ ಮಿ|| ಹಾಲ್ಬೇನ್ ಎಂಬಾತನು ಅನೇಕ ಸಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳ ದೂರದಿಂದ ಜಯವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಹೋದನು. ಆದರೆ ಅವನು ಧೈರ್ಯಗೆಡದೆ ಪುನಃ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಹಸಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡನು. ಆತನು ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಕರೆಯದಿಂದ ದಡವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೩೦ ಮೈಲುಗಳವರೆಗೂ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಈಜುತ್ತಿದ್ದನು. ತನಗೆ ಆಯಾಸವಾಗದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನೆಟ್ಟಗಿರುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಈಜದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದದರಿಂದ ಆತನು ಆ ದಡವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಳಲಿಹೋಗುವನೆಂದು ಎಂಜಿನ ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲೇ ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವರು ಆತನನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ದೋಣಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮನೋರಥವು ಸಿದ್ಧಿಸದೆ ಹೋದರೂ ಪುನಃ ೧೦—೧೨ ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವನೆಂದು ಹೇಳಿದನು.

[ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ೨ ತಿಂಗಳ ೧೪ನೇ ತಾ|| ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ದರ್ಶನವು ಕಸ್ಟಮ್ ಪಾರ್ಕಿನ ಪೂರ್ವ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾದರವಾಗಿ ಒದಗಿದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವದಾಗಿ ಉತ್ತರ ದಯಪಾಲಿಸಿದರು. ರೈತರ ಅಹವಾಲನ್ನು ಮಹಾ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ನಡಿಸಿಕೊಡುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಇದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದೇವೆ. — ಎಡಿ]

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರ ಮಹಾ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ —

ಅಜ್ಞಾಧಾರಕರಾದ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೋಕು ಹೇಮಗಿರಿ ನಾಲಾ ಕೆಳಗಿನ—ಬಂಡಿಹೊಳೆ ವಗ್ಗರ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರುಗಳು ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕರಾಗಿ ಬರೆದುಕೊಂಡ ಅಹವಾಲ್ ಅರ್ಜಿ ಮಹಾಸ್ವಾಮೀ!

ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದ ಹೇಮಗಿರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಸನ್ ೧೮೦೦ ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಒಡೆದುಹೋಯಿತು. ಇದನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇನಾಂದಾರರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಹವಾಲ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಸ್ತುಹವಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಸಾಹೇಬರವರಿಗೂ ಶ್ರೀಮನ್ ದಿವಾನ್ ಸಾಹೇಬರವರಿಗೂ ಅರ್ಜಿಗಳು ಕೊಟ್ಟೆವು. ಎರಡು ವರುಷವಾದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಿ ಇಲ್ಲ.

ಕಟ್ಟೆ ಒಡೆದುಹೋದ ಕಾರಣದಿಂದ, ಜಲಾಭಾವದಿಂದ ಏನೂ ಫಸಲ್ ಇಲ್ಲದೇನೂ, ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬುಷ್ಕಿ ಫಸಲ್ ಆಗದೇನೂ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಕಟ್ಟೆ ಒಡೆದುಹೋದ ವರುಷ ಪೂರ್ತ ತೀರ್ವೆ ಕಂದಾಯವೂ, ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷ ಅರ್ಧ ಕಂದಾಯವೂ ಜೀವನಕ್ಕೇ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದ ನಮ್ಮಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಿಸುವದರ ಮೂಲಕ ವಸೂಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಂದಾಯ ರಿಮಿಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳೂ, ಮತ್ತು ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಸಹಾ ಕೊಟ್ಟು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆವು. ಇದಕ್ಕೂ ತಹಲ್‌ವರೆಗೆ ಯಾವ ಹುಕುಮೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆದಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ, ದಂಡದ ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ, ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಕೋಲುಗಳಂತೆ ಮುಕ್ಕಾಗಿ ಧನಾಢ್ಯರ ಪಾಲಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ದೇಶಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಹೋಗುವ ಗತಿ ಒದಗಿದೆ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ.

ಇತರ ವಿಧವಾದ ಜೀವನೋಪಾಯವಿಲ್ಲದ ಬಡ ರೈತರಾದ ನಾವುಗಳು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಹವಾಲನ್ನು ಘನಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತಂದು, ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಈ ವರುಷದಲ್ಲೇ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಕಂದಾಯ ದಯಪಾಲಿಸುವದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಮಾಡಿ, ಅನಿರ್ವಚನೀಯವಾದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಮಹಾ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ.

ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವದು.

ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿಯು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಪ್ಪಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾಯನ ಸುವಾರ್ತೆ ೫: ೪೪ ರಲ್ಲಿ "ನಿಮ್ಮ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿರಿ" ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಅಪ್ಪಣೆಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಕರವಾದದ್ದೆಂದು ಅನೇಕರು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ದಯೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ದಯಾಶಾಲಿಗಳಾಗಿರುದು ಸುಲಭವೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಜನಗಳು ಮರೆತುಬಿಡುವರು, ಕೆಲವರು ತಮಗೆ ಇತರರು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪರೋಪಕಾರವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ತಮಗೆ ನಷ್ಟವೋ ಅನನುಕೂಲವೋ ಆಗುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತನಗೆ ಅಪಕಾರ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಕೇವಲ ಅಪೂರ್ವವೇ ಸರಿ. "ಕಣ್ಣಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕಣ್ಣು, ಹಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹಲ್ಲನ್ನು ಕೀಳು" ಅಂದರೆ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರವನ್ನೂ ಅಪಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪಕಾರವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದೇ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಾಗಿದ್ದ ಧರ್ಮಸೂತ್ರ. ಇಂಥ ಧರ್ಮಸೂತ್ರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ "ನಿಮ್ಮ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿಯು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಹೊಸ ಧರ್ಮಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುವದು ಎಂಥವರಿಗಾದರೂ ಕಷ್ಟ. ಕಡಮೆ ಅಪರಾಧವೆಂದೆ ಹೇಳಬೇಕು ತನ್ನನ್ನು ನೆರೆಯವನು ಯಾವದೋ

ಒಂದು ದಿನ ಬೈದರೆ ತಾನು ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಇರುವದು ಬಹು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದೆ ಯಲ್ಲವೇ? ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೋಪವೆಂಬ ಬೆಂಕಿಯು ಎಷ್ಟು ದಿನವಾದರೂ ಆರದೆ ಉರಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ನೋಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹು ಸಂತೋಷವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಸ್ನೇಹಭಾವವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ತೋರಿದರೂ ಆ ನೆರೆಯವನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೋಪವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಸಮಯ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವನಲ್ಲವೇ?

ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವ ಈ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿಯು ಕೊಟ್ಟದ್ದಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದನು. ಆತನು ಶಿಲುಬೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟಪಡುತ್ತಾ ತೂಗಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ವೈರಿಗಳಾದವರನ್ನು ಶಪಿಸದೆ ಅವರಿಂದ ತನಗೆ ಅಷ್ಟು ಸಂಕಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವರು.

ನಾವು ವೈರಿಗಳಾದವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂಬುವಲ್ಲಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವು ಹುಟ್ಟುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ—"ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗುವಿರಿ; ಆತನು ಕೆಟ್ಟವರ ಮೇಲೆಯೂ ಒಳ್ಳೆಯವರ ಮೇಲೆಯೂ ತನ್ನ ಸೂರ್ಯನು ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ." ಈ ವಾಕ್ಯದ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನಂದರೆ—ಮನುಷ್ಯರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ದೇವರ ಮಕ್ಕಳಾಗುವಂತೆ ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ ದೇವರನ್ನು ತೋರುವ ಸತ್ಪುರುಷರು ಮಾತ್ರವೇ ಆತನ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗುವರು.

ಇದೊಂದೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕೋಪವನ್ನೂ ಹಗೆಯನ್ನೂ ಮತ್ಸರವನ್ನೂ ಇತರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಾಧಿಸುವವರಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಭಗವಂತನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಆತನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವೆಲ್ಲಿಯದು? ನಾವು ಇತರರಿಗೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗಲಾರೆವಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿಯು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಅದೇನಂದರೆ—ಒಬ್ಬ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಆಳುಗಳಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು ದಣಿಯ ಒಳ್ಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಂತ ದಪ್ಪವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದು ತೀರಿಸುವದಕ್ಕೆ ವಾಗ್ದಾನದ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನನು ಆ ಸಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು. ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ಆಳಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಆಳು ಕೆಲವು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಲಗಾರನಾದವನು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವನ ಮುಂದೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ಅವನು ಒಪ್ಪದೆ ಅವನನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಮಿಕ್ಕಾದ ಆಳುಗಳು ನೋಡಿ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿ ಆತನು ಈ ಕ್ರೂರನಾದ ಆಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಗದರಿಸಿ, ಅವನು ಸಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀರಿಸುವ ವರೆಗೂ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದನು. ನಮ್ಮನ್ನು ಇತರರು ಬಯ್ಯುವದೂ ವಂಚಿಸುವದೂ ನಷ್ಟಪಡಿಸುವದೂ ನಾವು ಭಗವಂತನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತೂಗುವವೇ? ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಭಗವಂತನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ವೈರಿಗಳು ಯಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೋಪವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಭಗವಂತನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾಪಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

"ನೀವು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವಾಗೆಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ಯಾರಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡಿರಿ; ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕ್ಷಮಿಸಿಬಿಡುವನು."

ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದಲ್ಲದೆ ಬಿಡಲು ಮಾಡಿ ಸೀನಿಯರ್ ಸರ್ಜನರವರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಪೇಟೆಯೇ ಹೊಸ ವಿಚಾರದಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುವವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬಹುದೆಂದು ತೋರುವದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಿ|| ಸ್ಕೆ ದುದ್ದೀನ್ ಸಾಹೇಬರ ಜೊತೆಯ ಚಳ್ಳರಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಪಟ್ಟೇಗಾರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಡತಿಯರ ಪೈಕಿ ಚಿಕ್ಕವಳು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯಿಂದಲೋ ಸತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಗಂಡನು ಹೊಡೆದನೆಂದು ಕೆಲವರೂ, ಹಿರಿಯವಳು ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಳೆಂದು ಕೆಲವರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪೋಲೀಸ್ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ೧೫ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಅನೇಕ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಟ್ರೈನುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಹಾರಾಜ್ಯ ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ೩೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾರದ್ದರಿಂದ, ಕಂಪೆನಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ ಸರಾಸರಿ ನೋಟೀಸ್ ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಪ ವೇತನದ ನೌಕರರು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಮ್ಯಾನೇಜರು ಹೊರಪಡಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಅಲ್ಲಿಕ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ಮಿ|| ಎಸ್. ಜಿ. ಪದ್ಮನಾಭ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಬಿ. ಎ. ಯವರು ನಿನ್ನೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಅವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ಕಳೆದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರಾಗಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಪ್ರೊಬೇಶನರಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವರು ವ್ಯಾಧಿಗೊಂಡು ೩—೪ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಂಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೈಸೂರು ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಕಾನಲ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸನ್ ರವರು ರಾಜಕೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳವರೆಂದೂ, ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಇದೇ ತಾ|| ೧೫ ನೆ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಒದಗಿ ನೋಡಿ ಏನೂ ಉತ್ತರವಾಗದೆ ಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ವರೆಯಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದದ್ದು ಉತ್ತರವಿಲ್ಲದಿರುವದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ನೂತನ ಕೆಲಸಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಮಾನ್ಯರಾದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗದಿರುವದು ಸಹಜ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವರೆಂದು ಕೇಳಿ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಅರಮನೆ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ದಿನದಿನ ಅವರು ದರ್ಬಾರು ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಅವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವರು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಗಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದು, ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆಯೂ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಾನಾ ಅನುಕೂಲಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆಯೂ, ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಹೇಳುವರು. ಮಹಾರಾಜರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದಿವಸ ದರ್ಬಾರಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಭೆಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಮರಣಪಟ್ಟವರ ವಾರಸುದಾರರು ಮರಣದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹೊಸ ಕಾನೂನನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಈಸಲ ನವರಾತ್ರಿ, ಹಬ್ಬವಾದನಂತರ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಸಭೆಗೆ ಸ್ವತಃ ಮಹಾರಾಜರೇ ದಯಮಾಡಿ, ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಒಂದು ಬೈಸಿಕಲ್ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಗಾರ್ಸನೆಂಬುವನು ಕದ್ದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನ ಕಠಿಣಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು

ತಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಜೈಲಿನಿಂದ ೧೭ ಮಂದಿ ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪೈಕಿ ೧೬ ಮಂದಿ ಗಂಡಸರು; ೧ ಮಂದಿ ಹೆಂಗಸರು.

ಅಂಚೆ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ, ಅರಮನೆ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಆಗಿದ್ದ ಮಿ|| ಸುಬ್ಬರಾಯರು ಹಿಂದಿನ ಮಂಗಳವಾರ ಸ್ವಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದರು. ಅವರಿಗೆ ಅವಸಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ೯೩ ವರುಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಮರು ಅನೇ ದಿನ ಮಿ|| ಅಣ್ಣಾಜ್ಯೆಯಂಗಾರು ಎಂಬುವರು ೫೦ ನೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದರು. ಇವರು ಮೊದಲು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿದ್ದು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಪಿಂಚನ್ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಗೌರವವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆ ಅಲಾಹಿದಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರಾದ ಮಿ|| ರಾಘವಲು ನಾಯುಡು ಯವರು ೬ ತಿಂಗಳ ರಜಾ ಪಡೆದು ಹೋಗುವದರಿಂದ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಿ|| ಮಿ|| ಮ|| ರಾ|| ಸಿ. ಮಾಧವರಾವ್ ರವರು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು.

ಮಿ|| ಆಳರ ಇನ್ನು ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದ ಆಲಸೂರಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನೀರ್ ನೌಕರಿ ಕೆಲಸ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಿ|| ಆರ್. ರಂಗ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಪೂರ್ತಿ ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜು ಪಂಡಿತರಾಗಿ ಬಂದರು. ಇವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿದ್ದ ಮಿ|| ಹಿರಿಯಣ್ಣನವರು ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆ ಸರ್ವೆಯ ಸ್ಕೂಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಹೋದರು.

ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದಗಣಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹೊಸಕೋಟೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಕೋಲಾರದ ಊರನ್ನು ಹಾದು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಆ ಸುತ್ತು ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹೊಸಕೋಟೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೇರ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಹಾಕುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಾರೆಂದು ಕೋಲಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ, ರೋಗಿಷ್ಟರನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟನ್ನು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ನ

ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ರೈಲು ರಸ್ತೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಣವಂತರು ಒಂದು ಕಂಪನಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಂಪನಿಗೆ ಸುಮಾರು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೂಲಧನವೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಷೇರಿಗೂ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ೨೦ ಸಾವಿರ ಷೇರು ದಾರರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಆ ಮಹನೀಯರು ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಂಪನಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಮಿ|| ಪಿ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾಗಿಯೂ, ಮಿ|| ಗೆಳಾದ ಸುಬ್ಬರಾಯರು, ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರು ಮುಂತಾದ ಏಳು ಮಂದಿ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಣಕ್ಕೆ ಖಜಾನೆ ಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಿ. ದಾಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಸುಮಾರು ೩,೫೦೦ ರೂ, ಆದಾಯ ೭,೫೦೦ ರೂ. ಆಗಬಹುದೆಂದೂ ಷೇರುದಾರರಿಗೆ ಶೇ|| ೬ ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಸಿಗಬಹುದೆಂದೂ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೆ ಪ್ರಕಾರವಾದರೆ ಈ ರಸ್ತೆ ಬಹುಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವದರಿಂದ ಅವರೂ ಈ ಸಾಹುಕಾರರೂ ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ದಾನಧರ್ಮವಾಗಿ ಎತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಘದವರನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರು ನಡಿಸಿದ ಮೊದಲನೇ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯ ವಿವರ.

ಸನ್ ೧೯೦೭ ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೪ ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ದಿವಾನರನ್ನೂ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನೂ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಮಾಡಿದರು.

ಕೌನ್ಸಿಲ್ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಗ್ರಾಸೀನರಾಗಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಭೆಯವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—

"ನಾವು ಈ ದಿನ ಸಭೆ ಮಾಡಿರುವದು ವಿಶೇಷವಾದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಪ್ರಾರಂಭಕಾಲದ ವಿಷಯವು ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತೋರುವಂತೆ ಕಾಲವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೊಂದು. ಎರಡನೇದು ನಮ್ಮ ದಿವಾನರವರೂ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸ್ವೀಕಾರದಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುವದು.

"ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಪರೀಕ್ಷಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲವು ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ಜಯವಾಗುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲವೋ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದೀರೆಂಬುವದು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಯು ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. [illegible]

[illegible]

ಪಂಜಾಬ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸಾಯ.

ಪಂಜಾಬು ದೇಶದ ಚೀನಾಬ್ ನದಿಯಿಂದ [illegible]

[illegible]

ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಅನ್ನವಿಟ್ಟವರ ಹುಡುಗ ತಪ್ಪಿದಾನೆ.

ಅಯ್ಯಾ,

[illegible]

ಮೈಸೂರು. [illegible]

ಅರಸೀಕೆರೆ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಈ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ [illegible]

ಸೇಂಟ್ ಲೂಯಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ವಸ್ತುಗಳು.

ಅಮೆರಿಕದ ಸೇಂಟ್‌ಲೂಯಿಸ್ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಒಂದು ನಡೆಯುವದಕ್ಕಿದೆಯಷ್ಟೆ. [illegible]

[illegible]

ಪ್ರಜಾ ಹಿತೈಷಿ.

ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಬಾರು.

ಅಯ್ಯಾ,

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಉತ್ಸವಗಳು.

ದೇವನಹಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವವು [illegible]

[illegible]

ಯಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಹು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ನಡಿಸಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಗುಬ್ಬಿ.

ಇದೇ ಆಗಸ್ಟು ತಾರೀಖು ೮ನೇ ಶುಕ್ರವಾರದ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುಗಳು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ದೌಲತ್ತು ಆದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಚಂದಾ ಎತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ—ಶಾಲಾ ಭವನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಕಛೇರಿ ಒಳ ಪ್ರದೇಶದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ರೆವರೆಂಡ್ ಟ್ರವಿಲಿಯನ್ ಸಾಹೇಬರು ಅಮಲ್ದಾರ್, ಶಿವರ್... ಶೇಷಾಚಾರ್ಯ ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಇನ್ನು ಮುಂತಾದ ಕಛೇರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೆಂಬರ್ ಮುದರ್ ಸಾಹೇಬರು ಕಗ್ಗೆರಪ್ಪನವರು ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜಮಾದಾರ್ ವಗೈರೆ ದಫೇದಾರ್ರು ಕಾನಿಸ್ಟೇಬಲ್ರು ಬಂದು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರುಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರು ಮ|| ಚನ್ನಸ್ವಾಮಿ ನಾಯಿಡರು ಸಹಾ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸ್ಕೂಲ್ ಹುಡುಗರನ್ನು ಓದಿಸಿದರು ಕೆಲವರನ್ನು ಜೋಲಿ ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲಿಸಿ ಓಡಿಸಿದರು. ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಆಟವನ್ನು ಆಡಿಸಿದರು ಕೆಲವರಿಗೆ ಟ್ರವಿಲಿಯನ್ ಸಾಹೇಬರ ಹಸ್ತ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ೩೦ ಜನರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲಾಗಿ ದಾನಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಜನರು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕಷ್ಟ ಕೊಡದೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಈ ಬಡವರ ಆದರಣೆಯು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಗುಬ್ಬಿ ಪೇಟೆ ಕಛೇರಿ ಹಿಂದಣ ಮುಖವಾಗಿ ಕೆಲವು ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ್ದರು. ಕಛೇರಿ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಚಿನ ಬೆಂಚುಗಳು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಸ್ಕೂಲ್ ಬಾಲಕಿಯರು ಒಂದು ಮಂಗಳಕರವಾದ ಗಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಟ್ರವಿಲ ಸಾಹೇಬರು ಆಗ್ರಾಸನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರು. ಮುಜ್ಸರ್ರು ವಗೈರೆ ಆಫೀಸರು ಮೊದಲಾದವರು ಇನ್ನು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಬಾಣ, ಬಿರುಸು, ಜಗಜಂತ್ರಿ ಪಟ್ಟುಗಳು ಹಚ್ಚಿದರು. ದೀಪಕ-ಪಾತ್ರ ಕಾಂತಿ ಬಹಳ ರಂಜಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಊರಿನ ತರಗತಿಯವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗಾನ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ದುಗ್ಗ ನಂತರ ಮುರಿಗಪ್ಪನವರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಡ್ರೆಸ್ ಓದಿದರು ನಂತರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಜನರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ನಂತರ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರ್ರು ಪ್ರೈಜ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಮಾಷೆಗಳನ್ನು ಓದಿದರು. ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನವರು ಮಂಗಳಕರವಾದ ಸ್ವರದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಇನಾಮು ಕೊಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಸಕ್ಕರೇ ಪಟ್ಟಣ.

ಕಳೆದ ತಾರೀಖು ೮ ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಾದ ಮಹೋತ್ಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯೊಡನೆ ಉತ್ಸವ ಜರುಗಿತು. ಅದರ ಕಳೆದ ಪ್ರತಿಪದ ಆರಂಭವಾಗಿ ೩೦ ದಿವಸಗಳೂ ದೇವರಿಗೆ ಉತ್ಸವ, ದೇವತಾರ್ಚನೆಯೂ ಎಂದೂ ನಡದಿರಲಿಲ್ಲ, ಪೂರ್ವ ಛಾಯಾ ದೀಪಾಲಂಕಾರಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಡಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ... ಕಾರಣರಾದ ಮ|| ಪಟೇಲರಾಗಿಯೂ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ... ಮುನಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನಾರ್ಯಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮ|| ಶ್ರೀ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಮ|| ಪಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಎಸ್. ಶೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಮ|| ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿರವರು ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು ಈ ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ತುಂಬಾ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ನಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತನು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಚಿರಕಾಲವೂ ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಊರು ಸಮೀಪದ ಇರುವ ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಅಣ್ಣನ ತೋಟದ ಸಮೀಪ ಇರುವ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರದೋ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಶವವು ತೇಲಾಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಇದು ಈ ಊರಿನ ಹತ್ತಿರದ ಹುಲಿಕೆರೆ ಗ್ರಾಮದ್ದೆಂದೂ ಜನಗಳು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹರಗ್ರಾಮದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಾಧಿ ಬಂದು ಮೃತಪಟ್ಟ ೮ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಂಣು ಶವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಾರವೂ ಹೊರ ಪಡದೇ ಗುಪ್ತವಾಗಿರುವದು, ನೋಡಿದರೆ ಬಹು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ದವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟ ಸಂತೋಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦—೧೫೦ ಜನ ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಜೈಲಿನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯೂ ಇಂಥಾ ವಾರ್ತೆಗಳು ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ತಡವೆಯೂ ಕೇಳುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಪಾತಕಾರಿಗಳು ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಗೋದಾವರಿಗಳು ದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ೮—೧೦ ದಿವಸಗಳು ಇದ್ದು ಹೊತ್ತು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು, ನೀರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಬಹಳ ಬಲಹೀನವಾಗಿ ಇರುವದನ್ನು ಇಂಥಾ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವರೆಂಬ ವಿಷಯು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸುಮಾರು ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಗುಂಗನಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಧನುವಾರಗಳ ದೊಡ್ಡಿ ನೋಡಿದೆ. ಈಗಲೋ ಆಗಲೋ ಸಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಬಲಹೀನವಾದ ಸುಮಾರು ೪೦—೫೦ ದನಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಪಟ್ಟ ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ಪಾರವಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಕೊಡದೇ ಗಿಡ್ಡ ೪ ದಿನ್ನು ಬಾಕ್ಸ್ ಆದರೂ ಅವುಗಳ ಗೋಳು

ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ಮೂಗುಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ನಿಗವನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ವಿಚಾರಣೆಯೂ ತುಂಬಾ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ಥಾನಿಕವಾಸಿಗಳ ಇಂಸಂ ಸಾಲದು. ಈಗಿರುವ ನೌಕರರಿಗೂ ಚಲಬು ಕೇವಲ ಕಮ್ಮಿ. ಸ್ಕೂಲ್ ಇನ್ನು ಓಪನ್ ಆಗಿ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನನ್ನನ್ನು ದಯಾ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಓಪನ್ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ್ಯದಿಂದ ತುಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥರಾದ ಕೆಲವರು ಕಳೆದ ಜೂಲೈ ಮಾಸ ೩೦ ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ "ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ"ವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ವೀರಶೈವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಾತ್ರವರು ತು ತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಪೋಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈ ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಜಂಡಾ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಾಗಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಸದರೀ ವೇತನಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಮ|| ಪಿ. ಮಹದೇವಯ್ಯ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್. ಯವರು ಈ ಸಂಘದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತುಂಕೂರು ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೬೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಚಂದಾ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೆ. ಮ|| ಸಾಹುಕಾರ್ ಘಟ್ಟಿ ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಇವರ ಸಹೋದರರಾದ ಮ|| ಗುರುಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಸೇರಿ ೧೦೦೦ ರೂ. ಚಂದಾ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ೬೫೦ ರೂ. ವರಿಗೆ ಪಸೂಲಾಗಿ ಗೌರ್ನಮೆಂಟು ಟ್ರೆಜರಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟು ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತೆ.

ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶ್ಯ ಬೇಗ ಜಾರಿಯಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಂಘಕ್ಕಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುವ ಮೊಬಲಗು ದಯಮಾಡಿ ಗೌರ್ನಮೆಂಟು ಟ್ರೆಜರಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ಟಾಗಿ ಇರಲ್ಪಡಬೇಕೆಂದೂ; ಹಾಗೆ ವಸೂಲಾದ ಮೊಬಲಗು ಸರ್ಕಾರ ಟ್ರೆಜರಿಯಲ್ಲಿ ೧೯ ನೇ ರೂಪಾಯಿ ವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿದ ವಸೆಯೇ ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರೊಂದಿಗೆ ಈ ಸಂಘದ ಕಡೆಯ ಡಿಪಾಜಿಟ್ಟು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಡಿಪಾಜಿಟ್ಟಿನ ಮಾಸುಮಾಸಾ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ವಗೈರೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂತಲೂ, ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖಾ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೆಂತಲೂ ಈ ಸಂಘದವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ರವರಾದ ಮ|| ಭಾಭಾ ಎಂ. ಎ. ಸಾಹೇಬರವರು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರಾಗಲು ಅನುಮೋದಿಸಿದವರಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತೆ. ಈ ಸಂಘದವರು ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥರಾದ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಶಾಲಿಗಳಿಂದ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶ್ಯವನ್ನು ಊರ್ಜಿತಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವೀರಶೈವ ಮತಸ್ಥರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಧಾರವಾಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿನ ವೀರಶೈವರು ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಫಂಡು ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಫಂಡಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡ ಬೆಳಗಾಂ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿರುತ್ತಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಹು ದೂರ ಹೋಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟೋ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ವೀರಶೈವ ಮಂಡಲಿಯವರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಧಾರವಾಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ವೀರಶೈವ ಮಂಡಲಿಯವರ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವೀರಶೈವ ಮಹನೀಯರು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಂಥಾ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸೌಕರ್ಯವುಂಟಾಗುವದೆಂದು ಅನೇಕರು ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವದು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರವರು ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ಶುಭಸಮಯ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ನಿಲಿಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಘವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರು ಇಂಥಾ ಸತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವರೆಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಸದ್ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿ.

ತಾಲ್ಲೋಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—ಪ್ಲೇಗ್ ಊರೆಲ್ಲಾ ಹಾಳುಬಿದ್ದಿದೆ. ಬಹು ಕೊಂಚಜನರು ನಡತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಸರಾಸರಿ ೧೧ ಜನರಿಗೆ ಕಮ್ಮಿಯಿಲ್ಲ ಪ್ರತಿದಿನ ೬ ಜನರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ರೋಗ ತಗಲುತ್ತಿದೆ. ರೋಗವು ಬಹು ಕ್ರೂರವಾಗಿದೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಲ್ಲೂ ಇತರ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ಲೇಗ್ ಕೇಸುಗಳು ಬಹು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ

ದೆ. ಈ ರೋಗಕ್ಕೆ ಜನರು ೨೦೦ ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸತ್ತರು. ಯಾವದೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲೂ ಜನಗಳು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಯೂ, ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸ್ವಾರ್ಥಕವಾಗಿಯೂ ಕೆಲ ಸಲ ಪಟ್ಟಣದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿ ಕೂಡಾ ಸತ್ತ ದನಗಳ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲಾರದೆ ಅವನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೊರೆಗಳು ತುಂಬಾ ಹಾಳಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಜನಗಳು ಬಹು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೂ ಇತರ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ಬೀಗ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟು, ಒಳಗೆ ಸತ್ತ ಇಲಿಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಲು ಬಂದವರು ದುರ್ಲಭವಾದವು. ಜಾರ್ಜ್ ಎಂಬಾತನ ಹೋಟೆಲ್ ರೋಡನ್ನು ನೆಲಬಾಕೆ ಮಾಡಿ ಕಗಲಿ ಇತರುಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಂದರೂ ದಿನದಲ್ಲೇ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು. ಅಂಗಡಿಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಕೊರತೆಯಾಗಿವೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಅಂಗಡಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು. ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ದುಬಾರಿ ಆಗಿದೆ. ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರಾಗಿ ಅವರು ಕೀರಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಳದ ದುಃಖವು ನಿವಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಹೆಣಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಹೊರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮರಣಗಳು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಕೇಳಬರುವದಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ೮ ಘಂಟೆ ಒಳಗೆ ಆಗಲೆ ೯—೧೦ ಮರಣಗಳೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುವದು. ಕೆಲವರು ಹೆಣಗಳನ್ನು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಶವಗಳು ಕೊಳೆತು ಕಟ್ಟವಾಸನೆ ಬರುವ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಸುಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮತ್ತು ಇದಲ್ಲದೆ ವರ್ತಕರೆಲ್ಲಾ ಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕೂತುಕೊಂಡು ಇದೆ. ಸಾಹುಕಾರರೂ ಪೊಲೀಸಿನವರೂ ಪ್ಲೇಗ್ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪರಾಂಬರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಪ್ಲೇಗ್ ನಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾರಾಗಲಿ ವಾಸಮಾಡುವದು ತುಂಬಾ ಅಸಾಧ್ಯವೇ ಸರಿ. ಪ್ಲೇಗ್ ಸಾನಿಟರಿ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟಿನ ದಯಾಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತ. ಹೊಸ ಪ್ಲೇಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಆಫೀಸ್ ಬೇಕು, ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಬದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯಾ ದವಾಖಾನೆ ಇದೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಬಿಡಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಗಳು ಬಾಯಿಂದ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ರೋಗಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಆಗದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವದು ದುಸ್ತರವಾಯಿತು. ಹೊಸ ಟೌನ್ ಪ್ಲ್ಯಾನ್ ಗಾಗಿ ಕೊಂಡ ಅರಮನೆ ತೋಟದ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಭೂಮಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ತೋರುತ್ತೆ. ಹೊಸ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಕೊಂಡವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವರು ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಶೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಮೇರಿಯಾ ಪ್ರಭುಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ತೀರ್ಥರಾಜಪುರ ಎಂಬುವರು ಊರು, ಎಂದೇ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡ ಜನರಿಗೆ ಬೇಗದ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ ಕೊಂಡ ಕಾಲ ಪ್ಲೇಗ್ ನಿಲ್ಲುವ ರೋಗವೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಯಂದೊನವು ಅವಶ್ಯವು. ಯಾತಕೆಂದರೆ ಇಂಥವರು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಮಾತ್ರ ವಿಷಯದ ಬರುವದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತು. ಇಂಥ ಪ್ಲೇಗ್ ಆಕ್ಷೇಪಕರವರು ತಮ್ಮ ದಯವಿಟ್ಟು ಆಕ್ಷೇಪ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.— ಮಳೆ ಸುಮಾರು ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಧಾರಣೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವವು. ಬಿಸಿಲು ಬಲು ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲೂ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಊರಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟು ನಡಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ಲೇಗ್ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಊರೆಲ್ಲಾ ಹಾಳೂರು ಆದರೆ ಸಾರ್, ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೋಡೋಣ. ಈ ಸಾಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ರೋಡ ಸಹಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಕೂಲ್ ನಡಸುವ ಸ್ಥಳವು ದೂರವಾಯಿತು. ಸ್ಕೂಲ್ ಹುಡುಗರು ಸುಮಾರು ಬಾರದೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾಠ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ಲೇಗ್‌ನಿಂದ ಊರಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಹುಡುಗರಾದರೂ ಬಿಡ್ಡಾಗೋಣವೆಂದು ಶಾಲೆಗೂ ಹೋಗಬೇಕು ಸ್ಕೂಲು ಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು. ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕದ ರೀತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡುವರು ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದಿ ಪ್ರಯಾಣ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಂತೆಯೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗಲು ತಾವುಗಳು ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ. ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರವರು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಕೃಷಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅರೋಗ್ಯವನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊಪ್ಪ.—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಿಲ್ಲೆ ೧೪—೨೦ ದಿನ್ನಿಂದಾ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಗದ್ದೆ ನಾಟುವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿ ಪೈರು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿರುಕಾದ ಮಣ್ಣಿಂದ ಸಾಲಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಬೆಳೆ ಆಗಿದೆ. ಅಕಿತ ಸ್ವಯಂ ಕೆಲಸ ಸಾಧನಾವಾಗದೆ ದೇವರ ದಯೆ ಬಿಟ್ಟೆ ಕೊಳೆ ರೋಗ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರು ಮತ್ತು ತಾವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಜ್ವರ ರೋಗದ ಅಮ್ಮ ಗ್ರಹದಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ನವ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಜೀವನೋಪಾಯ ಕ್ಕೆ ... ಮಾಡುತ್ತಾ ತುಂಬಾ ಕೊಡ ಕೊಳೆ ಬೀಳದಂತೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲಿನ ಜನ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ದರ್ಶನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿನ್ನ ಅತ ಕಾಲ ಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ಹೊಸದ ೧ ಜಂಕ್ಷನ್ ಅಮಲ್ದಾರು ಮ|| ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರವರು ಸಂಭಾವಿತ ಉದ್ಯೋಗಿ ಪಟೇಲ ಮತ್ತು ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ರವಾಯಿತು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಬಹು ಸರಳವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ. ಸಕಲರು ಈ ಹಿರಿಯ ಅಮಲ್ದಾರರ ಯುಕ್ತವರಿಂದ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿಯಿದ್ದೆ.

[illegible] ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಪದಸ್ಥರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ನೀ[illegible] ಬಹಳ ಸುಖವಾಯಿತು. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಾಣ್ಯ[illegible] ಶೀಘ್ರ ತಗೆದುಕೊಂಡಿರುವದು ಬಹುಜನ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ [illegible] ಸಂತೋಷವೇ ಸರಿ. ಈ ದಿನಸ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆ [illegible]ವುದರಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕು (ರಕ್ತ ದಾರು) ದಾವಣಗೆರೆಯವರ [illegible] ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ[illegible] ದಯಾಪ್ತ ದೃಷ್ಟಿ ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ[illegible] ಅಳವಾಗಿದೆ.— ವಿನಂದರೆ ವೇಲಗುಂದದವನು ಒಂದು ಹೊಲದ[illegible] ಮನೆಗೆ ಜವಾನನ ಮೂಲಕ ಕಳಿಸಿ ಕೊಡಿಸಿಕೊಂ[illegible] ರುಪಾಯಿ ಬಂದು ಕೊಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾಲೂಕು [illegible] ಸರಿ ಕೇಳದಾರ್ಯ ಕೊಡಲಾರೆ ಯಂಬಾ ವಿನಯದಿಂದಾ ಹೇ[illegible] ಸದು ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ಮನುಷ್ಯಗೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳದೆ [illegible] ಬಟ್ಟೆ ಕೊಂಡು ಗವದಕ್ಕೆ ಸಾಲಿಕರವಾದ ದಾಸು[illegible] ಉರವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಹೊಡಿಯುತ್ತಲೇ ಯಿದ್ದಾ[illegible] ನೀಕೇದಾರು ಅಗವರವಾದ ದಾಕುಗಳನ್ನ ಸಿಲ್ಲಿ[illegible] ಸಿಲ್ಲಿಸುವ್ವರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರಗಾವಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದಾ ಹೇಳಿದಾ[illegible] ಕೇಳದ ಕ್ಕ ಹರಿದಿಂದ ಕದಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದದ್ದಾಗಿಯೂ ಈ ದ[illegible] ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಕೃಪ ಪಟ್ಟು ದುಃಖದಿಂದ ತಾಲೂಕು ಆಪೀಸಾ ರ[illegible] ತೆಗೆಸಿ ಡಾಕ್ಟರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಹೊಂದಲು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ[illegible] ಕೊಡದೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ ತಾಲೂಕು ಪೋಲೀಸು ಅಪೀಸಿನಲ್ಲಿ [illegible] ದಾಖಲು ಮಾಡಿಸಿದಂತೆಯೂ ಶ್ರೀಮಾನ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ವ[illegible] ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರಲ್ಲಿ ಫಿರ್ಯಾದು ಕೊಡುವಂದರೊಳಗೆ ಕೆಲವು [illegible] ನೇರಿಕೊಂಡು ತಾಲೂಕಿಗೆ ಗವದಕ್ಕೆ ಹುಂಡಿ ಬಂದಿ[illegible] ಮಾಡಿ ಹೇರವಶವಂತೆ ಫಿರ್ಯಾದುದಾರನಿಗೆ [illegible] ತರುವದಾಗಿರುವದು ಈ ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳುತೇನೆ. ಗದ[illegible]ಟಿನವಕರರಲ್ಲಿ ಯೂ ಇಂಥಾ ಅವಿವೇಕ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದ[illegible] ಏನು ಹೇಳಬೇಕು? ಜಸ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕು ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ[illegible] ಹಾಜರು ನಡಿಸಿದರಲ್ಲಿದ್ದಗ್ಯಾ ತಾಲೂಕು ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು [illegible] ಜನಾಬ್ಬಾರ ನವಕರ ಮೇಲೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದಾ ಯಿಂಥಾ ಕೆಲಸ [illegible] ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.

ಕಡೂರು.— ಈ ಊರು ಸವಿಪ ಟೆಲ್ಲಿಗಳ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ [illegible] ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಜೀವಿತ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಹಾ[illegible] ಯಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಈಗ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡುತಾ [illegible]. ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿನವರು ಎರಡು ಮೂರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಇಟ್ಟಿ[illegible]. ಅದನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದು ಏನು ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬುದು [illegible] ತಿಳಿಯದು.— ಕಳದ ಜನವರಿ ಬಗಾಯಿತು ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇ[illegible] ಬಾಧಿಸಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ೩೦–೪೦ ಜನಗಳು ಅಳಿದಿರುವರು. [illegible] ಈ ದೇವರಿಗೆ ಕೃಪೆ ಯಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲಾ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ [illegible] ಮುಂದಿನಾದ್ದ ಕೊಡತಕ್ಕವರೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಹಸ [illegible]ಗೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ೧೫ ದಿವಸದ ಕೆಳಗೆ ಆದೇ ಊರ [illegible] ಡಾಕ್ಟರ ಸಾಹುಕಾರ ಸ್ಮಿಥ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಹುಟ್ಟಿ[illegible] ಈ ಪಂಡಿತನನ್ನ ಕರಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಲಾಜು [illegible] ಇದ್ದಾರೆ. ಈವರೆಗೆ ೩–೪ ಜನಗಳಿಗೆ ಗೆದ್ದ ಮುಂ[illegible] ಕೊಟ್ಟಿರು ಇಲಾಜು ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ೩೪ ಜನಗಳು ಗುಣ [illegible]. ಇಂಥಾ ಮಹಾ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಸಾಹುಕಾರ್ರಿಗೆ [illegible] ಸ ಬಹುಮತಿ.— ಈ ಟೌನ ಪ್ರಜೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ [illegible]ಸಿಪಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಊರು ಪ್ರಜೆ[illegible] ಮನವಾ ಬಡತನ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲ ಹೊಂಡಗಳ ಈಗ ಎರಡು ತಿಂ[illegible] ನೀರು ಬತ್ತಿ ಇದರಿಂದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿ[illegible] ಅನಾರೋಗ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗ ವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಾಳ [illegible] ಕೇಳಿದರೆ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಏನುಮಾಡುವರು ಎಂತ ಹೇಳು[illegible] ಹೊರಗೆ ಜವಿನ ಗಳ ಸ್ಥೈರ್ಯಗೆ ನೀರು ಬಿಡುವದು ನೋಡಿದರೆ [illegible] ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ಊರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನಿಷ್ಕರುಣತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವರೋ [illegible].— ದೀಪಗಳ ವಿಚಾರವಂತೂ ಹೇಳುವಂತೇ ಇಲ್ಲ. ಪ[illegible] ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಅನುರಾಗತೆಯನ್ನು ತೋ[illegible] ಬಳಿಕ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಯಿಂದ ಕೆಲಸ [illegible] ಸಾಹುಕಾರ ಉಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗಾದರೂ ನಮ್ಮ [illegible] ಮನಸ್ಸಿನ ನೀರಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅದರೂ ಗಮನಕ್ಕೆ [illegible] ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.— ಈಗ ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ [illegible] ಪ್ಲೇಗಿನಲ್ಲಾ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಈಗ [illegible] ಅಗುವದೋ ಎಂಬ ಅಳುಕನ್ನು ತೋರಿಸುವ [illegible] ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು ಬಡವರಿಗೆ ಪಟ್ಟಣದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಲ್ಲಿ ಸಂಘ [illegible] ರುಗಳಿಂದ ಜನಗಳು ದುಃಖ ಬಂದು ಕರೆ ದುಃಖ [illegible] ಬಡಗುವದು ಬಂದು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಎರಡರಿಂದಲೂ [illegible] ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಭಗವಂತನು ಯಾವಾಗ್ಯೆ ತನ್ನ [illegible] ತೋರಿಸುವನೋ ಆ ಸ್ವಾಮಿಗೇ ಗೊತ್ತು.

ಬಿದರೇಹಳ್ಳಿ.— ಈ ಮಲನಾಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವಿಶೇಷ ಮಳೆಯಾಗ [illegible]. ಈಗ ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಸುಮಾರು [illegible] ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟಿ ಬೀಳಿ ಸ್ಥಿರಗಳನ್ನು ಹೊಡಿಸಿ [illegible] ತುಂಬಾ ಹೊಂದರೇವಾಗಿದೆ ಸದ್ಯ ಪಕ್ಕಿಗೆ ಹೊಡೆದ ಸೈರಿಗೆ [illegible] ಸುರಿದ ಸ್ಥಿರಲಾ ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ಸುತ್ತು[illegible] ಅರಗ, ಮೆಣಸು, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕಡೂರು [illegible]. ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಹಾವಳಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ [illegible] ಅದ್ದರಿಂದ ಯಾಕಟವಿರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಪ್ಲೇಗ

ಯಾವಾಗ ಬರುವದೋ ಯೆಂಬ ಭಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸರಿ[illegible] ದ್ರವು ಅಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಾಧಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಳಗೆ ಹರಡದಿರುವ ಕಾರಣ[illegible] ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ. ಈ ಊರಿನವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ಲೇಗು ಕ್ಯಾಂಪನ್ನು [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಹಾಕಿಸ ಮಾಡಿಸಿಯ[illegible]. ಆದರಿಂದ ಪ್ಲೇಗ್ ಆದಿಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಕಾ[illegible]ವಾಗಿ ಊರೊಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು ಎದು[illegible] ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾ ಅಗ್ರಹಾರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂದು ಗೊಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ಕೆಸರು, ಗೊಬ್ಬರ, ಕಸ ಗುಡಿಗಳೂ ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರು ಸವಾರಿಯನ್ನೇ ಯದುರು ನೋಡುತಿದೆ ವ ಸ್ಪಿಪಲ್ ಸುನಿಸಿಪಲುಗಳು ಯೆಲ್ಲರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಗುವದಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ ವ್ಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರು ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ತುಂಬಾ ಮಾನವರೆಯಿಂದ ಪ್ಲೇಗ ಆದಿಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನಗಳನ್ನು ಹತ್ತು ದಿವ್ಸಗಳವರೆಗೆ ಅಂದವಾಯಿಸಿ ಮಾತ್ರ ಬಂದಾಗಿದ್ದರೆ ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅವರಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡಿ ದಂತಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರವರು ನೋಡ್ಬೇಕು ಎರ ಡು ಕಾವಲಗಳನ್ನು ಸಂಬಳಕೊಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಪ ಜೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯವರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗ ತ್ತೆ. ಈ ಊರಿಗೆ ಹೊ ಸದಾಗಿ ಬರಳಪಟ್ಟ ಎಂದಿರುವ ಪೋಲೀಸ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರರು ಒಳ್ಳೇ ಗುಣವಂತ್ಯರು. ಇವರು ಯಾವರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷ ಪರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾ ಡುವವರಲ್ಲ. ಕೆಳಗಡೆ ಕಲಗು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಗಳು ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸು ವರೂ ಬಾಹುಗಳುಳ್ಳವರು ಉತ್ತಮ ಮಾಡಿದವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಯೋಚಿಸಲಾಗದ. ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳವುಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಕಾನೂ ನು ಪ್ರಕಾರ ವಿಚಾರಿಸಿ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ [illegible] ಶ್ರೀ ಹೆಡ್ ಕಾನಸ್ಟೇಬಲ್ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿ ಸಲೇ ಬೇಕು. [illegible] ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಗಸನಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಾಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿನ ಟಾಸ್ಪಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕೈದಿಯನ್ನ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ಅವನಿಗೂ ಬಂದು ತಿಂಗಳ ಸಜಾ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಪಾರ್ವತಿ ಬೆಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಮಾಜಿ [illegible] ನ ಬೆಗೆ ಯಾರೋ ಕನ್ನ ಹಾಕಿ ಸುಮಾರು ಅರುವ ಪದ್ಧ ಭಂಗಾರದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ತೊಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ಕಳವು ಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಯಿ ಮನೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಎರಡು ವರುಷಗಳು ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಈ ಊರಿನ ಜನಗಳು ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲೇ ಮಲಗಿ ಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವದೂ, ಅಲ್ಲದೇ ಅ ವರ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವದೂ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿತ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ಎತ್ತು ಒಬ್ಬನನ್ನು ತಿವಿದ ರಿಂದ ಅವನು ಸತ್ತುಹೋದನು. ಇಂಥಾ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪೋಲೀಸ್ ಜಮಾದಾರರು ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೆ ರಾತ್ರಿ ಕಾ ಲದಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಬಂದು ನಾಕಂಡ ಗಳಿಂದ ಅ ಥಾ ತೊಂದರೆ ನಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾ ಬರುವದರಿಂದ ಈಗ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೊಡಲಾರದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊ ಪ್ಪರಿಗಳಲ್ಲೇ ಈ ಅನೇಕ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯ ವೇಯಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಜನಗಳು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಟೌನ ಗ ಸ್ತು ತಿರುಗುವದರಿಂದ ಕಳ್ಳರಿಗೂ ಜೂಜುಗಾರರಿಗೂ ಭಯ ಉಂಟಾಗು ವದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವದು ಬಾ ನಮ್ಮದೇಯೂಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇರು ವದಿಲ್ಲ.

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.— ಹಿಂದಿನ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ತಾಲೋಕು ಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಪಟ್ಟಿಬಿಸ್ಕೇಟ ರಾಜಭಕ್ತಿಯುತವಾದ ಉತ್ಸವವು ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಾಗಿ ನಡೆದಿತೆಂದು ಓದಿದೆವು. ಆದರೆ ಈ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ವೈಭವವು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನರು ವಿಷಾದಿಸುತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಇದ್ದು ಎಷ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಕೂಲ್ ಕೇವಲ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಟ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಆಡಿಸಿ, ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತೋರಣ, ಕರೇಶ ಇಥರ ಅಲಂಕಾರವೂ ದೀಪೋತ್ಸವವೂ ಇಲ್ಲ ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೆರವಣಿಗೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಹುಡು ಗರನ್ನು ಕರಸಿ ಸಲು ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಹೊದ್ದರಿಂದ ದ ಹೆಚ್ಚಾಗ ಹುಡುಗರು ಬರಲಿಲ್ಲವಂತೆ ಕಾವಾಗಿ ಬಂದ ಕೆಲವು ಹು ಡುಗರಿಗೂ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಹಳೇ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವ ಲ್ಪ ಮಿಠಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಛತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಊಟವೂ ದಕ್ಷಿ ಣಾದಾನವೂ ಆಯಿತು. ಮಿಷನ ಸ್ಕೂಲ್ ಪಂಚಮರ ಹುಡುಗರನ್ನು ಪ್ರ ಶ್ನಾವಾಗಿ ಮೆರವನು, ಕನ್ನಡ ದಾಡಿಪಲ್ಲಿ ಅನೇಕರವಿವರ ಹೋದದ್ದು ವಿಷಾದ ಕರವಾಗಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಮಿಠಾಯಿ ಆದೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ತಾ॥ ೩೦ ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟು ಮು ನ್ಸಿಫ್ರ ಸಾಹೇಬರೂ, ಪೋಲೀಸ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್ ಪೆಕ್ಟರರೂ ನೆರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ದಿವಸಪೂರ್ವಕ್ಕೆ, ಪೇಟೆ ಕೊಡಿಗೆಗಳನ್ನು ನೋ ಡಿದರು. ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಗಳ ಪಾತಾಳಕ್ಕಿದ್ದವು ಮುಂದಿನ ಯುವಜನರ ನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು ನೋಡಿ, ಅವರಾದೇ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಗೊಡಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅಸ್ಪತ್ರೆಯವ್ವರ ಅಗಳಿದರೆಯೂ ಹೇಗೇರು. ಹುಟ್ಟುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಿಪಟ್ಟು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಕಾಯಿಲಗಳವರಿಗೆ, ಕೆಲವು ಬಾಲ ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು. ಅನೇಕರ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಕೊಟ್ಟರೊಳಗೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ತಾ॥ ೨೯ರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹದ ಬಿರು ದವಳಿಗಿರುವರು, ಇನ್ನೆರಡುಕಟ್ಟಿಗೆ ೧॥ ತಿಂಗಳ ಸೆರೆಯಂತು. ತಾ॥

[illegible]ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಗುಂಟಕಲ್ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರೈಲಿನ[illegible] ಬಂಗಳೂರಿಗೂ ಯಶವಂತಪುರಕ್ಕೂ ದ ಮ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ ಹೊ[illegible] ಮುದ್ಯ ಗಾಡಿಯು ಹಳಿಯ ತಪ್ಪಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಉರುಳಿತು. ಇದ[illegible] ಗಳ ಅದ್ದಗಾಡಿಗಳು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದವು. ಅಗ ಮುಂದಿನ[illegible] ವನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಗುರುತು ತೋರಿಸಿದನ ಆ ಬಾ ನೀ[illegible] ಅಳದಿಂದ ಗಾಡಿಗಳು ಬಿದ್ದು, ನಿಂತಿದ್ದ ಗಾಡಿಗೆ ಬಡಿ[illegible] ಕ್ಕೆಗೆ ಬಿದ್ದು ೬ ಜನಗಳು ಧಾಯಗಳಾದರೆ [illegible] ಯಿತು, ಈ ಲೇಸಿಸ್ಟೆಂಟ ಡಾಕ್ಟರವರು ಭೈರ್ಯಾನ್ನಗು [illegible] ಸ್ಪಿನವರು ಈ ಲೇಸಿಸ್ಟೆಂಟರೂ ವರೆಗೆ ಅಸ್ಪತ್ರೆ ಏರಿದ್ದು. [illegible] ಜನರು, ಡಾ. ಮೆ|| ಮಾಸಲಾಮಣಿ ಮೊದಿ ಯಾರು ಅಲ್ಲಿ[illegible] ರುಪ್ಪೆಂದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಂಡರು. ಈಗ ಅವರು [illegible] ಯಲ್ಲೇ ಅರುವದಾಗಿ ಉತ್ತರವೆಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. [illegible] ಸರ್ಜನ ಡಾ. ಜಿ. ಫೆರಿಸಿಯವರಿಗೆ ಚಿತ್ರರುಗಳಿಗೆ [illegible] ಅದೆ. ಅವರು ಏನನರವಿನವು ಏನು ಸಂತಾಪ[illegible] ರು. ಮುಂದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಪ್ಲೇಗ ತಗಲದೇ, ಒಬ್ಬ ದಾನ[illegible] ಗನನ್ನು ಅಳಿಯ ಮಗನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋ[illegible] ಅಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆಯಿಂದ ಬೇರೊಬ್ಬಕೆಟ್ಟರು, [illegible] ಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಹಾಸಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಬುತ್ತಿಯನ್ನು, ಸಾಲಿಗೆ ಮತ್ತಿನಿಂದ ಮಗುವನ್ನು ಸಾಕಿಸಿ, ಅಳಿಗೆ ವಾಸಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಗುವನ್ನು ಅಳಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಇವರು ಮಾಡುವದು ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ದಯಾವಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರೀ[illegible] ಮೆ|| ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬರುತ್ತಾರಂತೆ. ರಕ್ಷ ನಗರ ಸಿ[illegible] ಸೇನಾಪಾಠಕೊಂಡದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ—ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಕೆಲವು ಪಾಠಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದವು. ಈ ನಡು[illegible] ನಾನು ಊರಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ ಆ[illegible] ಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾದ ಕನುಮೈಯ್ಯನು ನನ್ನ ತಾಯಿ[illegible] ಹೀನಾ ಕರವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬೈದು ಹೊಡದು ತಿಗೆದುಕೊಂಡು [illegible] ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಇನ್ನು ಅನೇಕವಿಧವಾದ ಅವರ[illegible]ನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ನೇಣುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸತ್ತಳು. ಈ ತಿಂಗಳು [illegible] ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ನು ಅಸೀಸ್ಟೆಂಟರು ಅಮಲ್ದಾರರ[illegible] ಬರುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾಮಸಾನಿವಾರ ಹ್ಯಾಗಾದರ[illegible] ಜಾಗ್ರತೆ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ, ಅದೇ ರೀ[illegible] ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ವಗ ಮಂತರಾಯನಾದ ನಾನು ಮುಟಿಪಟ್ಟ[illegible] ನೋಡಲು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ತಮ್ಮ ತಂಗಿ ಅವರ ಬಹು [illegible] ಕ್ಕಳು. ನಮ್ಮ ತಾಯನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಬಹು [illegible] ದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಹಣ ಹೊಡೆದಾಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಲ್ಲ[illegible] ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಧರ್ಮ ಪ್ರಭುಗಳು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ತಕ್ಕ [illegible] ಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ [illegible] ಕಾರ್ಯಕರಲ್ಲಾ ಏನಿದ್ದಾರ ಹಾರಿದಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ವಿಜಾಪುರ ರಾಜ್ಯದ ಖಜಾನಾ ಛಸ್ಸಿಯ ಮರಾಪ ಖರಿ ಮಿ[illegible] ಹಿಕ್ ಬೀಬಿ ಯವರು ೭ ದಿನ ಪರದಾನಲ್ಲಿ ಹೆತ್ತುವಾಹ [illegible] ದಿಯ ಗಾರಿಗೆ ಲರ್ ಪಡಾಗಿದಾರೆ.

ವ ಜಿಂಬಿಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಪಾ ಮೇರಿ ಫಕ್ಸ್ಟ್ರಾರಿನ ಸೇ[illegible] ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿಪ ಇಲಾಖೆ ಕಾಲಿಟಿ ಕೊತ್ತ ಗಳ [illegible] ಗಿ ಇ-ಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟವರು ೫೦, ೧೯೦ ರೂ॥ ಕೃ[illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಗಾಗಿ ಇ[illegible] ಡಿನ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಇಂಡಿಯಾ ಸೈನ್ಯಗಳ [illegible] ವೂ ಏದು ಅಕ್ಷಯವೂ ಅಪ್ಪತ್ತೈಮು ಹಿಂದಿನ ದಾಟುವುದಗಳ [illegible] ದು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ.

ಬಲ್ಲಾರಿ ಪುರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದಾ ಎಂ[illegible] ಬೀಸಿಯುವಳ ಪಿ.ದಿಸಿಷನಾದ ಜಗನ್ನಾಥಯಳು ಎಂ[illegible] ದುಃಖ್ಖ ಕೊಂಡುಹಾಕಿದನಷ್ಟೆ. ಇವನ ಸೆಷನ್ ವಿಚಾರಣೆ[illegible] ರ ಪ ತಿಂಗಳು ೮ ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು.

ಪೂನಾ ನಕ್ಷೆದಲ್ಲಿ ರಾವ ಒಬ್ಬ ನೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕರ ನಾ[illegible] ಕುತಿಕ್ಕೊಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರನಾಗಿದ್ದನು ೧೯೯೯೮೦೦ [illegible] ಬೆಲ್ಲಯ ಗೆಬ್ಬಿಯಿದ್ದ ನೋಟಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿದೆಂದು ತೆಗೆದು [illegible] ದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಸಜಾ ಆಯಿತು.

ಕೆಲವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಫ[illegible] ಇನಿಸಿಸಪಟರಾಗಿದ್ದ ಮೆ|| ಪಿಗಟ್ ಯವರನ್ನು ಈಗ [illegible] ಗೌವರ್ನಮೆಂಟವರು ಸಿಲೋನ್ ಪ್ರೀಟಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾ[illegible]ರು ಅಲ್ಲಿನ ಫಾರೆಸ್ಟುಗಳ ಪ್ರೆರೆಕ್ಷೆ[illegible] ಗಿರುವರು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾತಿವ ರೇಲ್ವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರ[illegible] ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ ಆಗಿದೆ ಯೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಹುಟ್ಟಿರುವದು ನಿಜ[illegible] ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಡೆಯೂ ತುಂಬಾ ಭಯವಾಗಿದೆ. ಅ[illegible] ಹಕ್ಕೆ ಸುರಂಗವನ್ನು ತೋಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ೧೯ ತಿಂಗಳು [illegible] ದರು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಸೇನಾಪತಿಯಾಗಿ ನೇಮಿ[illegible] ರಾವ ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಚ್ಚನರ್ ಸವಾರರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವ[illegible]

... ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿರುವ ... ಪಟ್ಟಣದವರು ... ಗವರ್ನರ್ ... ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯನ್ನು ... ಬರುವರು.

ಅಫ್ಘನಿಸ್ಥಾನದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿರುವ ಕಾಬೂಲ್‌ದಲ್ಲಿ ಈ ... ದಲ್ಲಿ ... ಬಹು ... ಅಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ ಏಜೆಂಟ ... ವರ್ತಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿರುವ್ಯಾಗೆ ಅದೇ ... ಭೂಕಂಪ ಆಗಿತು.

ಕಳೆದ ವಾರ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ... ಜನರು ... ಯವರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ... ಮುಂಬಯಿ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲೇ ... ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ... ದರು.

ಮುಂದಿನ ಚಳಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಕೆಲವು ... ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಸಮೇತರಾಗಿ ಇಂಡಿಯಕ್ಕೆ ... ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ... ದರ್ಬಾರಿಗೂ ... ಬರುವರೆಂದು ... ಬಹುದು.

ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ... ಮಳೆಯು ... ಕ್ಷಾಮಭಯವು ತಗ್ಗಿದೆ. ... ಸೇಲಂ, ... ತಂಜಾವೂರು, ... ಹತ್ತೀ ... ದರು.

ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ... ಎಂಬ ... ಬೆಂಗಳೂರು—... ರೈಲ್ವೆಗಳಲ್ಲಿ ... ದಿ ... ಬರೆಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ದೆಹಲಿ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ... ಸಂಸ್ಥಾನದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ... ದೆಹಲಿ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ... ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ ೩ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಅಫ್ಘನಿಸ್ಥಾನದ ಅಮೀರ್ ... ಅಮೀರ್ ... ದೇಶದ ... ದಾನಧರ್ಮಗಳನ್ನು ... ಅಮೀರರವರು ... ದಂತೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ... ಪ್ಲೇಗು ... ಬೊಂಬಾಯಿ ... ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ... ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರ ... ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ... ರಾಜಕೋಟೆ ... ದರ್ಬಾರ್ ... ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಕಲ್ಕತ್ತಾದ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ... ಪ್ರಜೆಗಳು ... ಇದನ್ನು ... ಬೊಂಬಾಯಿ ... ಕಲೆಕ್ಟರ ... ತಾರೀಖಿನ ... ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ...

ಪಂಜಾಬ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ ... ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಿಂದ ... ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ... ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ ... ಬೊಂಬಾಯಿ ... ಪ್ಲೇಗಿನ ವಿಷಯ ... ಜನರು ... ಪ್ಲೇಗಿನ ವಿಷಯ ... ರಾಜರೂ ... ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ... ಪರೀಕ್ಷೆ ... ಇನಾಕ್ಯುಲೇಷನ ... ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತೀ ಬೀಜಗಳನ್ನು ... ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ... ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ೧೮೯೯—೯೯ ... ೧೯೦೦ ... ಬೀಜವು ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ ರಫ್ತಾಯಿತು. ... ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ... ೧೫,೦೦೦ ... ರಫ್ತು ... ದೇಶದಲ್ಲಿ ... ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ... ಇದರ ... ಮುಂದೆ ... ಪರದೇಶ ... ದೇಶದ ... ಕಾಳಜಿ ... ಬರುವದು!

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಇಟಲಿರಾಜ್ಯದ ... ಯುದ್ಧದ ಹಡಗುಗಳು ಆಫ್ರಿಕದ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಟ್ರಿಪೋಲಿ ಪಟ್ಟಣದ ಸಮುದ್ರತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ... ಜನರು ... ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ... ವರೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು.

ಅಮೇರಿಕದ ... ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ... ಅನೇಕ ... ನಷ್ಟವಾಗಿವೆಯೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

ವೆನಿಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ... ಎಂಬ ... ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ.

ಕೊಲಂಬಿಯಾ ... ಪ್ರಜೆಗಳು ದಂಗೆ ಎದ್ದು ... ಸೇನಾಪತಿಗಳನ್ನು ... ವಿಚಾರಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮರಣದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಿದರು.

ಚೀನಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ... ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ... ನೂರಾರು ಮನೆಗಳೂ ... ಕೊಚ್ಚಿಹೋದವು. ... ಜನರು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ... ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.

ಜರ್ಮನಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ... ಗಾಡಿಯು ... ಗಾಡಿಯು ... ಬೀಳುವದನ್ನು ... ಗಾಡಿಯಿಂದ ... ದನು.

ದೀವಳಿಗೆಗಳನ್ನು ... ಅಮೇರಿಕ ... ಕೊಡಬೇಕಾದ ... ಎಂದು ...

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬೋಅರರ ... ೩೫,೦೦೦ ... ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ... ೩,೦೦೦ ... ೨,೦೦೦ ... ಎಂಬದಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಅದುವರೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧನೆಂಬದಾಗಿ ... ಎಂಬವನು ... ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದ ...

... ೫೦ ... ಇರುವದು ... ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಮನಿಲಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಯಂಕರವಾದ ಒಂದು ... ಜನರು ... ಸಂಭವಿಸಿ ... ದವು.

ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ... ಸಭೆಯು ... ವಿದ್ಯಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ... ಸಭೆಯ ... ಈ ಸಭೆಗೆ ಸೇರಿದೆ.

ಆಫ್ರಿಕದ ಉತ್ತರಭಾಗದ ... ದೇಶದಲ್ಲಿ ... ಸೈನಿಕರ ... ೧೫,೦೦೦ ... ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

ಫಿಲಿಫೈನ್ ... ದೇಶದ ... ಜನರು ... ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ವಿಲಾಯತಿಯ ... ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ... ಅನೇಕ ... ಮಾಡಿದರು.

ರಷ್ಯಾ ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ... ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ... ಮಂತ್ರಿಯು ... ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ... ದಂಗೆ ... ಸರ್ಕಾರದವರು ...

ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದ ಉತ್ತರಭಾಗದ ... ಭೂಕಂಪ ... ಅನೇಕ ... ಪಟ್ಟಣ ... ಬಂದಿದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ... ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ... ಇಂಗ್ಲಿಷ ... ಮುಖ್ಯ ... ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ...

[illegible]

ROBINSON'S

PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್ನರವರ

ಬಾರ್ಲಿ ರವೆ.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಬಾರ್ಲಿಯನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಿ ಮೃದುವಾದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ [illegible] ಶಿಶುಗಳಿಗೂ [illegible] ಇರುವ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ [illegible] ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು [illegible] ಉಪಯೋಗಕರವಾದ ಪದಾರ್ಥ.

ಇದನ್ನು [illegible] ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದ ಹೋಲುವ ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳು [illegible] ಹಾಕಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಹೆಸರನ್ನೂ ಕಳಗೆ ನಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನೂ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೋಲೋವೇಸಿನ ಮುಲಾಮು.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಹುಣ್ಣು, ಗಾಯಗಳು, ಕಜ್ಜಿ, ತುರಿ, ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿ, ಕೀಲುವಾಯು, ಬಾವು [illegible] ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಔಷಧಿ.

ಈ ತೈಲವು [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಿದ [illegible] ಅನುಭವದಿಂದ ಗುಣಗಳನ್ನು [illegible]

[illegible]

ಕ್ರಯ:—[illegible]

ಹೋಲೋವೇಸಿನ ಮಾತ್ರೆಗಳು.

ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳು [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ [illegible] ಗುಣಗಳು [illegible]

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಮವೂ [illegible] ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ವಿಳಾಸ:—ಹೋಲೋವೇಸಿನ ಕಂಪನಿ, [illegible], ಲಂಡನ್.

ಸೂರ್ಯೋದಯ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

ಇಂದಿನ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹೊರಟಿದೆ. ವರ್ಷ ೧ಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ರೂಪಾಯಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದವರು ೧ಅ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವು ಬೇರೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

ವಿಳಾಸ.— ಪಿ. ನರಸಿಂಗರಾವ್, ಎಡಿಟರ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!

ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ಎಂಬ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಅರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ [illegible] ನಡೆದ ಸಂಧಿಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಅರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ಗಾತ್ರದಿಂದ [illegible] ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ [illegible] ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಗಾಗಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ [illegible]

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಮಿಷನ್ ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಶನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವೆಸ್ಲಿ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪ್ಯಾಕ ಹರಿ.

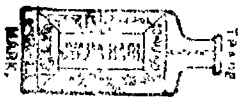

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ದೋಷಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಹಳೆ ಜ್ವರ [illegible] ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. [illegible]

[illegible]

ಕ್ರಯ:—[illegible]

ಪಿ ಮು ಹ ಶ ಪ ರ ಣ.

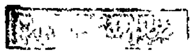

ಈ ಔಷಧವು [illegible], ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು [illegible]

ಡಾಕ್ಟರ [illegible] ಗಣಪತಿಯವರು—[illegible]

ಈ ಎರಡು ಔಷಧಗಳು [illegible] ದೊರೆಯುವವು. [illegible]

ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಶ್ರೀ [illegible]	೦–೧
ದೇವರೆಂಬ ಸಣ್ಣ ಮಾತು	೦–೧
ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ. (ಪೂರ್ವದ ವೈರಾಗ್ಯರೊಬ್ಬರು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಷಾಂತರ)	೦–೩
ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶವಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿ	೦–೧
ಹಿಮವತ್ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಗ್ರೀನ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ವರ್ಣನೆ)	೦–೩
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕವೂ ಅದರ ನಿವಾಸಿಗಳೂ	೦–೩
ಚೀನಾ ದೇಶವೂ ಅದರ ಜನರೂ	೦–೩

ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳು:—

ಮೈಸೂರು:—ಮಿಶನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಬೆಂಗಳೂರು:—ವೆಸ್ಲಿ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಮಂಗಳೂರು:—ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೫ ನೇ ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳ ದಸಮಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ [illegible] ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೩ನೇ ಇಸವಿ ಆಗೋಸ್ಟು, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ

ತಾ.	ವಾರ	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	[illegible]
28	ಗುರು	ದಶಮಿ	36 11	ಪುಷ್ಯ	16-16	[illegible]
29	ಶುಕ್ರ*	ಏಕಾದ	30 18	ಆಶ್ಲೇ	12 10	[illegible]
30	ಶನಿವಾರ§	ದ್ವಾದ	25-6	ಮಘ	8-18	[illegible]
31	ರವಿವಾರ	ತ್ರಯೋದ.	20 2	ಪುಬ್ಬ	1 18	[illegible]
ಸೆಪ್ಟಂ 1	ಚಂದ್ರ†	ಚತುರ್ದ	15 30	ಹ	2-12	[illegible]
2	ಮಂಗಳ¶	ಅಮಾವಾಸ	11 10	ಚಿತ್ತ	0-10	[illegible]
3	ಬುಧ‡	ಪಾಡ್ಯ	8 10	ಸ್ವಾ	59 6	[illegible]

* ಸರ್ವೈಕಾದಶೀ. § ಶನಿಪ್ರದೋಷ ಶ್ರಾವಣ ಶನಿವಾರ. † ಸರ್ವಸ್ಯಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ¶ ಮಾಸಶಿವರಾತ್ರಿ ‡ ಚಂದ್ರದರ್ಶನ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ದಿನಸಿ.		ಮೈಸೂರು.	ಬೆಂಗಳೂರು.
ಅಕ್ಕಿ ಅತಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆ	ರೂ.	೧೨–೦–೦	೧೧–[illegible]
ಕೆಂಪುಬತ್ತ ಅಕ್ಕಿ ಅಡಕೆ		೧೦–೧೨–೦	೧೧–[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission [illegible]

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —:೦:— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೩. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೦ ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಾರೀಖು ೬ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಚಿಕೆ ೩೬

ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಶ್ರೀರಂಗವರ್ಣನೆ	೦—೧—೦
ದೇಹವೆಂಬ ನನ್ನ ಮನೆ	೦—೧—೦
ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ. (ಪೂರ್ವದ ವೈಸಿರಾಯಿಗಳೂ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಷಾಂತರ)	೦—೨—೦
ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶವಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿ	೦—೧—೦
ಹಿಮವತ್ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಗ್ರೀನ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶದ ವರ್ಣನೆ)	೦—೨—೦
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕವೂ ಅದರ ನಿವಾಸಿಗಳೂ	೦—೨—೦
ಚೀನಾ ದೇಶವೂ ಅದರ ಜನರೂ	೦—೨—೬

ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳು:—

ಮೈಸೂರು:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.
ಬೆಂಗಳೂರು:—ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.
ಮಂಗಳೂರು:—ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು! ಈಗ ತಾನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ!!
ಬರ್ಮ ದೇಶವೂ—ಬರ್ಮಿಯರೂ.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರ್ಮ ದೇಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಚಿತ್ರಗಳುಂಟು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ನಾಟ್ಯಗಾತಿಯರು.

ಕ್ರಯ ೩ ಆಣೆ, ಹಾಸಲು ಬೇರೆ.

ಜನರಂಜಿತ ಪತ್ರಗಳು. ಕ್ರಯ ೬ ಪೈ ಮಾತ್ರ.

೧. ಶುದ್ಧವಾದ ಜೀವನ ಬೆಲೆ:—ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ. ಅದನ್ನು ಶುಚಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದೆ.

೨. ಪತ್ರಿಯಚರಿತ್ರೆ:—ವಿದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರದ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

೩. ವೇದಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು? ಹಿಂದೂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸಮೇತ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ.

೪. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು.

೫. ವಿಷೂಚಿಯೂ ಕರುಳಿನ ಉಪದ್ರವಗಳು:—ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಇವಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಈ ರೋಗಗಳು ಹಿಡಿದರೆ ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:—

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;
ಅಥವಾ
ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ.

MELLIN'S FOOD.
ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಎಂಬವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

24

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮೆದುಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯುವ ಮಾಂಸದ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾಯುಗುಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವದೇಶದಲ್ಲಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹಾಲ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಶಿಶು ಪೋಷಣೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ದಿನಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಶರೀರ ದೇಹದ ಒಂದಂಶವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಿಡುವಾಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಶೈಶವದಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ಮಿಶ್ರವಾದ ರೋಗಗಳಿಂದಲೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವದೂ ಸೇರಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದ್ದಾದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಕೋಲಾರದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಾರ್ಫುಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮೈಸೂರ್:—ಮೆ॥ ಕಾವಸಿ ದಿನ್‌ಷಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.
ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಲೇಮ ಆಪೆಕಾರೀಸ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕೆನ್‌ಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕೊಲಂಬೊ:—ಮೆ॥ ಹಾಲ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ.
ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ ಕಂಪೆನಿ.
ರಂಗೂನ್:—ಲೇಮ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಮಹಿಳಾಮಣೀ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ.

ಈ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೆಲದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಸಿಗರು ಮಾರಿದೊಳದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರೂ ಸ್ವದೇಶದ ಮನುಷ್ಯರೂ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೂ ಚಿತ್ರಗಳು ಸುಂದರವಾಗಿವೆ ಎಂದೂ ಕ್ರಯವು ಬಹು ಸುಲಭವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

☞ ಇಂಥ ಸುಂದರವಾದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ಬರಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಕ್ರಯ ಪ್ರತಿ ೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಹಾಸಲು	೦—೧—೦
ಮಹಿಳಾಮಣೀ ಚಂದಾದಾರರಾಗತಕ್ಕವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಾಸಲು	೦—೧—೦
ಮಹಿಳಾಮಣೀ ಚಂದಾ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	೦—೯—೦

☞ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:—

ಮೈಸೂರು:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮ್ಯಾನೇಜರ್. ಅಥವಾ
ಬೆಂಗಳೂರು:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮ್ಯಾನೇಜರ್.

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

42

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಖಾಂಜನವು.—ಹೊಸದಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಬರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಅಣೆ.

ವಾಯುನಾಶಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ವಾತರೋಗಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಶೀತ, ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇಂಥ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಶಾಸ್ಸಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತಸಾರ ಶಾಸ್ತ್ರದ ನೀಲ.—ಇದರ ಲೇಪನದಿಂದ ವಿಷಜಂತುಗಳ ಕಡಿತಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ಶರೀರ ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಳು ಬೇಗನೆ ವ್ಯಾಸಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕಯ ಶಾಸ್ಸಿಗೆ ರೂ. ೨—೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣದ ಮಲಾಮು.—೨ ಯಾ ೩ ಅವರ್ ಹಚ್ಚುವದರಿಂದ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ೬ ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಕಾಶೀವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ದಣಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ಅನಂತವ್ರತಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನಂತದಾರ.

ರೂಪಾಯಿಗೆ ೩ ೪,೬,೮,೧೦,೧೨,೧೬ ಜತೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಪರಸ್ಥಳದವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಇವರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಿಳಾಸ.—ಎಚ್. ಎಸ್. ರಾವ್ ಅಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್, ೩೪೪ ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ತಕ್ಷಣವೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎಫ್. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ, ಕನ್ನಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲಂಥಾ ಒಬ್ಬ ಕ್ರಿಸ್ತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟವುಳ್ಳವರು ಕೆಳಗೆ ಸಹಿಯಾಗುವ ವಿಳಾಸದಾರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಬರೆದು ಕಳುಹಬಹುದು.

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್
ಎಂ. ಇ. ಮಿಷನ್ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲ್,
ರಾಯಚೂರು, ಡೆಕ್ಕನ್.

ಗಂಧದ ಮರಗಳ ಹರಾಜು.

ಸನ್ ೧೯೦೨ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹರಾಜಿನಮೂಲಕ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಮೈಸೂರು—ನೊವೆಂಬರ್ ೨೪ರಿಂದ ೨೬ರವರೆಗೆ. ಬೆಂಗಳೂರು—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧. ಹಾಸನ—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೪. ಕಡೂರು—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೮. ಶಿವಮೊಗ್ಗ—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೨ರಿಂದ ೨೦ರವರೆಗೆ.

ಈ ಹರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಿ. ರಿಬ್ಬೆಂಟ್ರಾಪ್,
ಛಾರ್ ಆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್.

ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ.

ತಾರೀಖು ೨೬ನೆ ತಾರೀಖ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೦೨.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—

ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ದೇವರಾಜ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೧ ನೆ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ಆರಂಭವಾಯಿತು ೧೯೦೨ನೆ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ಆಖೈರವರೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಮನೆಗಳು, ಬಿಚ್ಚಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಹೊಸದಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಂಗಡಿಗಳು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಬಾಡಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಶೇಗೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇವುಗಳ ತಪಸೀಲ್ ತೋರಿಸುವ ಅಸೆಸ್ಮೆಂಟ್ ಬುಕ್ಕು ತಯಾರಿಸಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಆಫೀಸು ಇರತಕ್ಕ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಾಚಾರ್ಲು ಮೆಮೊರಿಯಲ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಸನ್ ೧೯೦೨ನೆ ಇಸವಿ ಸಪ್ಟಂಬರು ೧೮ನೆ ತಾರೀಖಿನ ಅರಾಗಾಯಿತು ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರವರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಂದಾಜಾವನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಿವಿಜನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ರಿವಿಜನ್ ತಾರೀಖಿಗಿಂತಲೂ ಮೂರು ದಿವಸ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವದು.

K. Sreenivasa Rao,
ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖಬೋಧಿನಿ.

ಡೆಮ್ಮಿ ಅಷ್ಟಪುಟಗಳು ೩೪೦—ವಿಷಯಗಳು ೩೧೦—ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಾರಿಗೆಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುವುದು ಉತ್ತಮವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿವಿಧ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನುಭವ, ನಡವಳಿಕೆ, ಸ್ಟಾಂಪು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ವರ್ತಕರ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಓದಬಲ್ಲ ಬಂದವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅಡ್ವೋಕೇಟರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಲಾಯರುಗಳ ಬಳಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ಇರಬೇಕು. ಹಸನು ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಸಾಧಾರಣ ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ—ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಗಡ ಹಣ; ಅಥವಾ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ೧೨ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ದರ್ಬಾರಿ ಸಲ್ಲುವದು. ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಸಂಗಮೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

:o:

ಈ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಸಪ್ಟಂಬರ್ ೪ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯು

ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಾತ್ಮಿದಾರರು ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ ಅನೇಕ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರುಗಳಿಗೆ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುವದೇ ಆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗ. ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಾಲವಿಳಂಬಿ ತಲುಪಿದ್ದು, ಮುಖ್ಯರಾದ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ಹೋದದ್ದು, ಬರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಏರ್ಪಾಡು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದದ್ದು, ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯೂ ಕ್ರಮವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದದ್ದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮದರಾಸ್ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಮೆ॥ ಆನಂದಾಚಾರ್ಲು ಇವರೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ ಭವನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳು ಏರ್ಪಡದೆ, ಉತ್ಸವದ ವೇಳೆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರುಗಳಲ್ಲೇ ಗಲಿಬಿಲಿಯುಂಟಾದದ್ದು—ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಾ ಆರ್ಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

"ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದವು" ಎಂಬದಾಗಿ ನಾವು ಕಳೆದ ವಾರ ಹೇಳಿದೆವು. ಮತ್ತು ಈ ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ದಯಮಾಡಿದ್ದ ವೈಸ್‌ರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳೂ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಸಮಾಧಾನವೂ ಗೊಣಗಾಟವೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು; ಬಹಿರಂಗಕ್ಕೇನೋ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ, ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದವು.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಲ್ಪವಾದ ಲೋಪಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣವಿದ್ದಿತೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುವದು. ಅದೇನೆಂದರೆ—ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಳೆ ಆಗಲಿ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದುಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತಾ ಕಡೇ ಗಳಿಗೆಯ ತನಕ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡುಬಂದದ್ದೇ. ಕರ್ಜನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಎಂಬ ಉದ್ಯಾನವನವು ಸರಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಉದ್ಯಾನದೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ನಾಲ್ಕು ಬಾಗಿಲುಗಳ ಕಮಾನುಗಾರಿಯು ಅತ್ಯಂತ ತರಾತುರಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತನೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲದೆಹೋದದರಿಂದ ಬೇಗ ಮುಗಿಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗಾರೆಯಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟರು. ಸಯ್ಯಾಜಿರಾವ್ ರಸ್ತೆಯೇ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗಾರೆ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಕಾರೇಗಾರರು ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲೂ ಆತುರಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರಾದಾಗ್ಯೂ ಕೊಂಚ ಕೊಂಚ ಮುಗಿಯದೆ ಹೋಯಿತಾದ್ದರಿಂದ ಎಲೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮರೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಕುರ್ಚಿ ಮೇಜು ಮಂಚ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಡೇ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆತುರಪಟ್ಟು ತರಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ದಿನವೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳೇನೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಗುಣಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅತ್ತಲಾಗಿ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆ ಆ ಮೂರನೇ ದಿನ ಆಯಿತಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಆಭಾಸವೇನೂ ಉಂಟಾಗದಂತೆ, ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ, ಉತ್ಸವಗಳನ್ನೂ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನೂ ನಾಲ್ಕಾರುಸಲ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸಿ ತರಬೇತು ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಲ್ಪ ಭಾಗವಾದರೂ ಆಭಾಸವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾರೀ ದರ್ಬಾರು ನಡೆಯುವದಷ್ಟೆ. ಈ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಈಗಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಏರ್ಪಾಡುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಓದುತ್ತಲೇ ಇರುವರು.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೊದಲೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕಡೇ ಗಳಿಗೆಯ ತನಕ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಉತ್ಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಭಾಸವಾಯಿತು; ಕಡೇ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಣವನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ನಡೆದು ಹೋದದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ನುಡಿದು ಫಲವೇನು? ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದಸರಾ ದರ್ಬಾರು ಮೊದಲಾದ ದೊಡ್ಡ ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ್ಯೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೂ ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಯೂ ಪೂರೈಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಶ್ರೀಮನ್‌ಮಹಾರಾಜರವರು ಖಂಡಿತವಾದ ಹುಕುಮನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸ್ಯಾರೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

ಕಾಲಜ್ಞಾನ.

ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರವಾಗಿ ಭೂಕಂಪವಾಗುವದೆಂದು ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಕಾಲಜ್ಞಾನಿಗಳೊಬ್ಬರು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ನುಡಿದಿದ್ದದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತು ಒಂದೆರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಡೆದ ಕಾರಣ ಆ ಸಾರಿಯೂ ನಿಜವಾಗುವದೆಂದು ಬಹು ಮಂದಿ ನಂಬಿ ಆ ದಿನ ಕಂಗಾಲು ಭಯಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಧವಾದ ಕಾಲಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳುವದನ್ನು ನಂಬದೆ ಇದ್ದವರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಿತರಾದವರೂ ಈ ಸಾರಿ ನಂಬಿ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೩೦—೩೧ ನೇ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪವಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಒಂದು ಗಂಟೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚತ್ತಿದ್ದು ಮನೆಯ ಕಳೆಯ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದೀತೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಜನಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿವೇಕಿಗಳಾದರೂ ಪಕ್ಷಿಯೆಂಬ ಬಂಧಕ್ಕೆ ಒಳಬಿದ್ದವರಾಗಿ ಕಾಲಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂಬುವರು ಹೇಳುವದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಹಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಇರುವದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೌಢ್ಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪರಾಗಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಡಸದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದಾದ ಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ನಮಗೆ ತೋರುವ ಪೂರ್ವ ಚರಿತ್ರಾಂಶವನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಯುಕ್ತಿವಾದವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಆ ಚರಿತ್ರಾಂಶವು ಯಾವದೆಂದರೆ, ಯೆಹೂದ್ಯರೆಂಬ ಜನಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಮೋಶೆಯೆಂಬ ಮಹಾ ಪುರುಷನು ಸಾಯುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಬುದ್ಧಿವಾದದ ಸಾರಾಂಶವೇ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ:—

"ಯೆಹೋವನು ಕೊಡುವ ದೇಶಕ್ಕೆ (ಕಾನಾನಿಗೆ) ಬಂದಾಗ ಆ ದೇಶದವರು ನಡಸುವ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಡ. ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮೊಲೋಕನೆಂಬ ದೇವರಿಗೆ ಬಲಿಕೊಡುವವನು, ಕಣಿ ಹೇಳುವವನು, ಮೇಘಮಂತ್ರದವನು, ಸರ್ಪಮಂತ್ರದವನು, ಕಣಿಸ್ವಗಾರನು, ಯಕ್ಷಿಣಿಗಾರನು, ಮಂತ್ರಜ್ಞನು, ಸತ್ತವರ ಹತ್ತಿರ ವಿಚಾರಿಸುವವನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಆ ಕಾನಾನಿನ ಜನಗಳು ಕಣಿ ಹೇಳುವವರ ಮಾತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಆದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ದೇವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಗೊಡಿಸಲಿಲ್ಲ.

'ನನ್ನ ಹಾಗಿರುವ ಪ್ರವಾದಿಯನ್ನು ದೇವರು ನಿಮ್ಮೊಳಗಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡುವನು. ಆತನ ಮಾತು ನೀವು ಕೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆತನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವನು. ಆತನು ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ನನ್ನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವನು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲವೋ ಅವನನ್ನು ನಾನು ವಿಚಾರಿಸುವೆನು.'

ಮೋಶೆಯು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಈ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ.—

ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸ ತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ದೇವರೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು.—ಮುಂದೇನು ನಡೆಯ ಬೇಕಾದದೆಂಬುವದನ್ನು ಆತನೇ ವಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳು ಆತನ ಕೈಯಲ್ಲಿವೆ.

ಮುಂದೆ ಸಂಭವಿಸ ಬಹುದಾದ ಕೇಡಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದಾಗಲಿ ಮೇಲನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಾಗಲಿ ಅವರು ಬುದ್ಧಿಹೀನವಾದಂಥ ಅಥವ ಕೆಟ್ಟ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿ

ಸ್ತ್ರೀ.—ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಸತ್ತವರ ಆತ್ಮಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಮುಂದೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆವೆಂದು ನಾನಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವನು ಪೆ [illegible] ಸ್ತನ ಸಂಬಳವುಳ್ಳವನೂ ಪೋಲೀಸಹೋದನು. ಇಂಥವರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಬಳಕೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡ ಬಾರದೆಂದು ಭಗವಂತನು ಇಸ್ರಾಯೇಲ್ಯರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದನು. ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಸ್ವಂಗಾರರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರು ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರಾಗದೆ ಹೋಗುವರು. ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭರವಸವಿಡುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಭರವಸವುಳ್ಳ, ತಮ್ಮ ಪತ್ರಗಳು ಪಿಶಾಚಿಗಳ ವಶದಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವುಂಟು. ಆದಕಾರಣ ಜೋಯಿಸರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವವರಾಗಲಿ ಶಕುನಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವವರಾಗಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಅವರು ದೇವರನ್ನು ಪೂರ್ಣಹೃದಯದಿಂದ ನಂಬಬೇಕು.

ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರವಾದಿಗಳನ್ನು ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರವಾದಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಮೋಶೆಯೆಂಬಾತನೊಬ್ಬನು. ಈತನು ಮಾಡಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರವೇ ತನ್ನಾದಾಯ ಯೆಹೋಶುವ, ಸಮುವೇಲ, ಎಲೀಯನು ಯೆಶಾಯನು ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರವಾದಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಹಾಗೆ ದೇವರ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಭಗವಂತನ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪ್ರವಾದಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೆ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನೇ ದೊಡ್ಡವನು.—ಮೋಶೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವದಾಗಿ ಯೆಹೂದ್ಯರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರವಾದಿ ಈತನೇ. (ಯೋಹಾನ. ೬: ೧೪) ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಂಶಯದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತನ ನಡತೆಯನ್ನು ಮಾತನ್ನೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ಆತನ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮನ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆಗ ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಚಿತ್ತವೇನೆಂಬುವದನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುವನು.

ಕರೆಸ್‍ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಸಕಲೇಶಪುರದ ಕಛೇರಿ ವಿಷಯಗಳು.

ಅಯ್ಯಾ,

ಹಾಸನದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟು ಮಂಜರಾಬಾದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೋರ್ಟನ್ನು ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕೋರ್ಟ್ ಸಹ ಸ್ವಾರಾಗಿ ೮-೧೦ ವರ್ಷವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕೋರ್ಟುಗಳ ನೋಕರರುಗಳು ದಿನವು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಈ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಅರ್ಜಿದಾರರುಗಳು ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ದಿವಸ ವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೋದಿನ ಮುಂಗಡವಿಲ್ಲದೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಒಂದು ನಂಬ್ರು ೩-೪ ರಿಂದ ೮-೧೦ ವರಿಗೆ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಪೋಲಿಸರೊಡನೆ ಅನ್ಯರ್ಥ ಮಾರ್ಗವಿದ್ದರೆ ಸಂಕಟಗಳುಪಡುವದೇ ವರಿತು ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯೂ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಸಂಕಟಪಡುವವರ ಪೈಕಿ ಆಗಾಗ ಈ ಮಂಜರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಂಗ ಹಿಡಿಸಿ ಸಕಲೇಶಪುರಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಾಫಿ ಪ್ಲಾಂಟರು ಜಮೀನುದಾರರು ಸಾಹುಕಾರರು ಸಹ ಈ ಸಕಲೇಶಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಂಡನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅಂದಾಜ ಸುಮಾರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟ್ ಖರ್ಚಾದ ಬಾಬಿನಾಯಿತು ಈ ವರಿಗೆ ೩೦-೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಧರ್ಮ ಸತ್ರವನ್ನಾದರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಕೀರ್ತಿಯಾದರು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಇವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೈವವು ಪ್ರೇರಿಸದೆ ಹೋದದ್ದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರಿ ಯಾದ ಏರ್ಪಾಡಿನಿಂದ ಒಂದು ಸತ್ರವನ್ನಾದರು ಮಾಡಿದರೆ ಕೀರ್ತಿ ಯುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲವೇ? ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮತ್ತಾಗೂ ದಯ ಬರುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ದಯ ಬಂದಿದ್ದರೆ ೧೦-೧೫ ಮೈಲಿ ಫಾಸಲೆಯಿಂದ ಬರುವ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಅರ್ಜಿದಾರರುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಂಬ್ರು ಕೂಗಿಸಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅವ್ವನ ಪಡಿಸುವದಾಗಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ದಯ ಬಾರದೆ ಹೋದ್ದರಿಂದಲೇ ರಾತ್ರಿ ೯-೧೦ ಘಂಟೆ ವರಿಗೆ ಯಾವದಾದರು ಒಂದು ನಂಬ್ರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಬಾಕಿ ನಂಬ್ರುಗಳವರನ್ನು ನಾಳೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಬಿಡಾರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ದೂರ ಫಾಸಲೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ರವಿಲ್ಲ, ದೇವಾಲಯವಿಲ್ಲ. ಊಟ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೋಟೆಲುಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೆ ಹೊಳೆ ಬದಿಯಲ್ಲು, ಮರದ ಬುಡಗಳಲ್ಲು ವಾಸಮಾಡಬಹುದು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತು ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಕೆಲವರು ಪರಿಚಿತ ಇದ್ದವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಹೊತ್ತಾಗುವದರಿಂದ ಅಷ್ಟೇನು ಬಿದ್ದು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದು ಪುನಹ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಂದರೆ ಪುನಹ ಸಾಯಂಕಾಲದ ವರಿಗು ಇದು ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಈ ತೆಯುವ ಪರಿತಾಪಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮುದ್ದೆಯನ್ನು ಕೇಳದೆ ಸಿವ್ವ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಈ ದಿನವೇ ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಕೆಡುತ್ತೀಯೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ತಿಂದಿ ವಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಅಷ್ಟಾದಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿದ್ದಾಗ ಗೆಲುವ ಹಾದೀನೆಂಬುವದು ಅವರಿಗೆ ಅವ ಗಾಹನೆಯಾಗುವದುಂಟೇ? ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಆದಂತ ದಾರರುಗಳೂ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಸಾಹೇಬರುಗಳೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬೀಳದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಈಗ ಅನ್ಯಾಯ ಈ ವಿಧವಾದ ಕಷ್ಟ ಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಒದಗಿರಾ ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟು ಒಂದು ಸತ್ರವಾದರು ಮಾಡಿದರೆ ಅನ್ನಕ್ಕಾದರು ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತೆ. ದುಷ್ಟಂತು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಕಲಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕಲ್ಲವೇ ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಖಂಡಿತವಾಗುವದು ಸಿಲ್ಲುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಧರ್ಮ ವಿಚಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹೋದಲ್ಲಿ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋರ್ಟು ಮಾಡುವ ಟೈಂಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಾಯಿಸಿದಲ್ಲಿ ಲೋಕೋಪಕಾರವಾದಂತಾಗುವದು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಈ ಕಾರಣಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ದವರಾಗಿ ಕೊಡಗು ದೇಶದಲ್ಲಿಯು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದ ೪ ಗಂಟೆ ವರಿಗೆ ಕೋರ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ರಾತ್ರಿ ೯-೧೦ ಗಂಟೆ ವರಿಗೆ ಕೋರ್ಟು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಬಡವರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟು ಹಾಗೀಗ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಕೋರ್ಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿರುವದು. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಂದರೆ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಂಡಿ ಮತ್ತು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡ್ಡಿಯೇ ಬಾರದು. ತಾಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಗಂಡನ ಹಂಬಲವೇ? ಎಂಬ ಗಾಧೆಯು ಈಗ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಒಂತು. ಅಯ್ಯಾ, ಸರ್ಕಾರದವರಂತೆ ಇಂದ್ರಿಯ ಪಾಟವವು ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಿಲ್ಲವೇ? (ಆತ್ಮವತ್ ಸರ್ವಭೂತೇಷು) ಎಂಬುವ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಗಮನಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಇದನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರವು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವದೇ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯು.

ಬಿ. ಸಾ ಮಲ್ಲೇಗೌಡ.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಬ್ರಿ

ಬಂಗಳೂರು ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರಿಯು ಸರ್ಜರಿ ಪಾತ್ರದ ಡಾಕ್ಟರು ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಮೊದಲನೆಯವರು ಡಾಕ್ಟರವರು ಕಾಲವಾದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮಿ॥ ನಾಗಪ್ಪಾಜಿ ಯವರು ಪ್ರಸೂತಿಕಾಲ ಸಹಾಯಕ ಅಂಬಸಿ ಯಾಗಿರುವ, ಮೆ॥ ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಆಂಜನಿಯರಾಗಿರುವ ಕೆಲಸವಿರುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬಂಗಳೂರಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗುರುಗಳು ಈಗ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾದನು ಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅತಿ ಶೀಘ್ರ ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವದು.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸೇವಿಸಿದ್ದ ಕೃತಿ ಕಾಲಾಂತರ ಈ ಬಾರಿ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಆಸ್ಪತ್ರಿ ರೈಟರ್ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಸೇವಕನಿಂದ ಹಣಕ್ಕೆ ಈ ಹಣ ಇರುವ ತರುವ, ೩,೦೦೦ ರೂ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕಮಿಷನರು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಲ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಗೆ ಚೆನ್ನರು ಇರುವ ಎಲ್ಲ ೬ ಬಾಸ್ಯಕಾಸ್ಸಿನ ಯವರು ದೊಂಡಾಗಿ ಎಂದು, ರಸ್ತೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ, ಪೋಲಿಸ್, ರೈಲ್ವೆ, ಅಂಚೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ನೀರು, ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಮಿಲ್ಲಿ ದಿಬಾನರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತನ್ನ ದಿವಾನರವರು ಅವರ ದರ್ಬಾರದವರು ಅಲ್ಲಿನ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಔತಣಕೊಟ್ಟರು. ಬಂಗಾಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಬಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ದಿವಾನರಾದ ಯವರು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತನ್ನ ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಆ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಹೋಗುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಪಡಿಸಿ ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ೬೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು, ಅದಕ್ಕೆ ಕರುಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವ ಕ್ಕಾಗಿ, ೩,೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು, ಪೋಲಿಸ್ ಚಿಕ್ಕದ ಗಡಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ೯,೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಿ.ಬಿ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್ ಎಂಬ ಭಾರೀ ಕಾಫಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮೇಲೆ ಅಟಾರ್ನಿ ಜನರಲ್ ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರುವ ಕೋರ್ಟಿನ ವಿವರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಬಂಗಳೂರು ಛೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಹಣ ಕಳೆದ ವಾರ ಈ ವ್ಯಾಪಾರಿಯನ್ನು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದ ರೆಂದೂ, ಸಂಬಂಧಿಸಿ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹಿತ್ತೆಂದು ಕೊಟ್ಟ ರೆಂದೂ ತಿಳಿಯುತದೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ದನಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ನೇಟಾಲ್ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೇ? ಅಲ್ಲಿ ದನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗುವದೇ? ಎಂಬದಾಗಿ ನೇಟಾಲ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ತನ್ನ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಗತಿಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎನು ನಮಗೆ ಕೆಲವು ಸಿದ್ದಾಪುರದ ದೇವಸ್ಥಾನ ಅರ್ಚಕ ಕೃಷ್ಣನ್ನು, ತನ್ನ ಪೂಜಾರಿ ಸ್ಥಾನ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಮಹಾರಾಜರ ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಬಿಡುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮೈಸೂರು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದೆಂದು ಸಂತೋಷವಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ೩ ನೇ ತರಗತಿ ಕ್ಲಾಸಿನ ಮುಖ್ಯಗುರು " ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು" ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಶ್ರೀ॥ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಮ್ಮನವರು ಒಂದನೆಯ ಬಹುಮಾನವನ್ನೂ, ಶ್ರೀ॥ ವೆಂಕಮ್ಮನವರು ಎರಡನೆಯದನ್ನೂ ಪಡೆದರು. ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವುದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಟೌನ್ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಶಹರಿನ ನಿವೇಶನಗಳ ಆ ಧ್ರುವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಪೂಜಾಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಅರ್ಧಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ೧,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಇದು ಪತ್ರ ಸಂ ಕಳೆದವಾರ ಅವನು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟನು. ದಸ್ತಾವೇಜೆಟ್ಟು ಆ ಮೋಸಗಾರನಿಗೆ ೧ ವರುಷ ಕಠಿಣ ಸಜೆ ವಿಧಿಸಿದರು.

ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಯವರ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಕಮ್ಮರಮ್ಮನ ನಾರಾಯಣ ಎಂಬುವನು ನೀಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಇರುವಿಕೆಯಿಂದ ೩ ಹಸ್ರದು ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯ ಪದಾರ್ಥ ಕಳುವಾಗಿದ್ದವು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ್ನು ೫೦ ನೆಯ ಆಶ್ರದು ಕಳೆದವಾರ ಛೀಫ್ ಜಡ್ಜರು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ೫ ನೆ ಅಪರಾಧಿಗೆ ೧೦೦೦ರೂ., ೬ನೆ ಅಪರಾಧಿಗೆ ೫೦೦ರೂ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿ ಹಾಕಿ, ಈ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿ ಫಿರ್ಯಾದಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವಾರ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀಯು ತನ್ನ ಮಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಆಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು, ಸೊಸೆಯು ೩೦೦ ರೂ ನಗನಗಳನ್ನೂ ನಗದು ಹಣವನ್ನು ಅವಳ ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ವಗದ ಬಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವಳು "ನಿನ್ನ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕಾಣೆ" ಎಂದ ಮಗನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ, ಸಂತರ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರನೊಬ್ಬನು ಹೋಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಹೆದರಿಸಿದಾಗ ನಗಗಳನ್ನೂ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ನಾಡ ತಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟಹಾಗೂ, ಜನರ ಆಕೆಗೆ ಮಗನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿದ ಆ ಸ್ತ್ರೀ ಎಷ್ಟಾಗಿ ಎಂಬುವ ಬಸ್ಸು ಹರಡುತ್ತ ಏರುತ್ತಿದೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಶಮನಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾನರಬಲ್ ಮಿ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ರ ಮೊದಲಾದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದ ವಾರ ಟೌನ್‍ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆಸೇರಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದರೆ ಹೊರತು ಪಡಿಸದ, ಪ್ಲೇಗ್ ಹಾನಿಯಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇನು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಖಾಲಿಮಾಡುವದು, ಆರೋಗ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವದು, ಇವೆಲ್ಲ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಆಗಷ್ಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದ ಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಹಣಿ, ೪೦೦ ಜನರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ; ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದರಲ್ಲಿ ತಿಂದಿನ ಮುಂದಾರಭದಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಜನರ ಹಣಿಗೆ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವಾರ್ತೆ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದೆ:—

ಡಿವಿಜನ್.	ಪ್ಲೇಗ್ ಹಾನಿಯಿದ್ದು.	ಪ್ಲೇಗ್ ಮರಣ.	ಒಟ್ಟು ಮರಣ.
ಲಷ್ಕರ	೯೦	೩೩	೬೫
ಮಂಡಿ	೩೮	೩೩	೩೩
ದೇವರಾಜ	೩೪	೨೫	೩೮
ಚಾಮುಂಡಿ	೦	೦	೦೩
ಕೃಷ್ಣರಾಜ	೫೫	೫೩	೨೫
ಕೋಟೆ	೩	೩	೫
ಹಳೆಬೀಡು	೩	೩	೩
ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್	೦	೩	೩
ಒಟ್ಟು.	೨೨೨	೧೫೫	೨೩೦

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

ಕೋಲಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕನ್ನಡನಾಡು, ಮುಳಬಾಗಿಲು ಟೌನು, ಸಂಜೀವ ಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಹಮ್ಮದ್, ಬಂಗಾರಪೇಟೆ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಹೊಸಕೋಟೆ; ಯಲಹಂಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಾಗಲೂರು, ಮಾಗಡಿ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಹಿಂಗಳಪೇಟೆ; ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬನ್ನೂರು, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ, ಕುಣಿಗಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಂತಗಳು ಮುಂತಾದ ಈ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಪ್ಲೇಗಿನಿಂದ ಪ್ಲೇಗಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫೀಸಿನ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಹೆಡ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ರಜೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕ್ಷೀಣಗತಿ.

[ಒಬ್ಬ ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಂದ.]

ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯು ಅಲ್ಪ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಹುಲುಸಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಆಗಾಗ ಘಟಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೃಷಿಜೀವನವು ಕೇವಲ ಕಷ್ಟತರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದರ ಭರಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪೈರಾಗದೆಯೂ ಪರದೇಶದ ಧವಸವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲೂ ಉಪಪತ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆಯೂ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಸಂಭವವು ಕೂಡಾ ಒದಗುತ್ತಲಿರುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಲಿರುವದರಿಂದ ಇವರ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿಯೂ ನೂತನ ನಾಲೆಗಳು ಏರ್ಪಡುತ್ತಲಿರುವವು. ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಲಿರುವದು. ರೈಲ್ವೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಕಲ್ಪಡುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ದಯಾರ್ದ್ರಹೃದಯರಾದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೇ ಸರಿ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ ಪರದೇಶಗತವಾಗಿ ಅತಿ [illegible]ತರವನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೇನೇ ಒಂದು ಒಂದಕ್ಕೆರಡು ಲಾಭಕ್ಕೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವದು. ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಮಿಸ್ತರೂ ಸಾಲದು ಎಂಬ ಸಾಮತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸದೆ ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರುತ್ತಲಿರುವ ಸಾಮಾನನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದನೆಯು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ಸಾಕಾದೀತು! ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಸುಬುದಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದ್ರವ್ಯವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಲು ದಾರಿಯಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಸ್ವದೇಶೀಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾದಂತೆಯೂ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೂ ಆಗಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಪ್ರಜಾಸೌಖ್ಯವು ದಿನೇ ದಿನೇ ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವದು.

ಪ್ರಕೃತ, ನಮ್ಮ ಮಹಿಸೂರು ರಾಜ್ಯವು ಮೊದಲು ಶಿಲ್ಪವಿದ್ಯೋದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿರುವ ಗೋಮಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿಭೂತವಾಗಿರುವದು. ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಔನ್ನತ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಕೌಶಲ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇದನ್ನು ಮೀರಿಸುವದು ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ. ಹಳೇಬೀಡು, ಬೇಲೂರು, ಹರಿಹರ, ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೈವದ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಈಗಲೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರಿಗೆ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಲಿವೆ. ಈಗಲೋ ಶಿಲ್ಪವಿದ್ಯೆಯು ಚಿತ್ರಲೇಖನ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂವತ್ಸರಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕೆತ್ತನೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶವು ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈಗ ಇದು ಸೊರಬ ಮತ್ತು ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಧದಮರದ ಕೆತ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಚನ್ನಪಟ್ಟಣವು ಗಾಜಿನ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೂ ಬಣ್ಣದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡೆದಿದ್ದಷ್ಟು ಈಗಲದು ಪೇಲವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಬಣ್ಣ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ನಾಮ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಊವಣಗೆರೆಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಂಬಳಿಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುಗೊಂಡಿದ್ದದ್ದು ಈಗ ನೇಗೆಯುವರಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆರ್ಜನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಸುಬುಗಳಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಕ್ಷೀಣಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಸುಬುದಾರರುಗಳು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಹೋದದರಿಂದಲ್ಲವೇ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುತ್ತಲಿರುವ ಅರಮನೆಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೋಲ್ಹಾಪುರ ಮುಂತಾದ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕಾಯಿತು! ಇದೆಲ್ಲಾ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಲು ತೊಡಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇವುಗಳು ನಿರ್ನಾಮವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತಲಿರುವದು. ಈಗ ಐವತ್ತು ಸಂವತ್ಸರಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಜನರೆಯು ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನಾದಿ ಪರೋಪಕಾರ ಸಂಗಡ ಹೋರಾಡಲು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ಮೂಲಮಂತ್ರವಾಗಿರುವದು. ಈಗ ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ದೀಪದ ಕಡ್ಡಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಡಿದ್ದ ನಾರ್ವೆ ಸ್ವೀಡನ್ ದೇಶಗಳ ದೀಪದ ಕಡ್ಡಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತಲು ಹೊರಡಿರುವದು ಸರ್ವಜನವಿದಿತವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ತತ್ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಗುರುತರವಾದ [illegible]ಸೆಯಿಂದಲ್ಲವೇ ನೂತನವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಿತಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ [illegible] ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಮಿಷನ್ ಎಂಬ ಸಂಘದವರು [illegible] ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ [illegible] ರು? ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅಶಕ್ತರಾದ ಮತ್ತು [illegible] ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯವೃದ್ಧಿಗೆ ಗಮನ [illegible] ಯಾರೂ ದಕ್ಷರಿಲ್ಲದ ಬಾಲಕರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿಲ್ಲ! ಇಂಥವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ [illegible]ವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೀಟಿಂಗುಗಳು.

೧. ಮೈಸೂರು.

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರು ಸಭೆ ಸೇರಿ ತಿಂಗಳುವಾರಿಯ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡಿಸಿದರು. ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ಮುಂತಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳು ಓದಲಾಯಿತು. ಆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ರೂ. ೧೧,೯೯೪—೬—೪ ಪೈ ಜಮಾ, ರೂ. ೮,೫೭೭—೯—೪ ಪೈ ಖರ್ಚು ಆಯಿತು. ಜನನ ೧೪೭, ಮರಣ ೩೭೯. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ ಆಡಿಟರು—ಯಾರೋ ೭೫ ರೂ. ನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಲಿಸೆನ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೇ ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಒರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಆ ನೌಕರನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಮೆ॥ ಅನಂತರಾಮಯ್ಯನವರು—ಸ್ಕೂಲ್ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳು ೬ ತಿಂಗಳಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು—ಈ ಲೆಕ್ಕ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ಕೂಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರುಗಳಿಗೆ ಬರೆಯುವದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನಿಂದ ಒಂದು ಭಾರೀ ಹಣವನ್ನು ಪಟ್ಟಣದ ಆರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿರುತ್ತಾರಷ್ಟೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮೊಹಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟರಂತೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಮೆ॥ ಪಂಡಿತರು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಮೊಹಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಒಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಮಲಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡದಂತೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಅಗಬಹುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ೧೮೯೯ರಲ್ಲಿ ಬಳ(?)ದಲ್ಲಿ ನೀರು ಎತ್ತುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತಗಲಿದ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ವರುಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೪,೦೦೦ ರೂ. ತನಕ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರಸ್ತೆ ಗಟ್ಟಿಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಈಗ ಕಲ್ಲಿನ ಗುಂಡನ್ನು ಎತ್ತುಗಳು ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಹಬೆ ಯಂತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೆ॥ ಪಂಡಿತರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಂಥಾ ಯಂತ್ರ ಒಂದಕ್ಕೆ ೫,೦೦೦ ರೂ. ಆಗಬಹುದು. ಈ ಯಂತ್ರದಿಂದ ರಸ್ತೆ ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿದರೆ ೧೫—೨ ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನೂರು ಶೇಕಡ ೩೦ ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಬರುವದು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಹೊಸ ಯಂತ್ರವನ್ನು ತರಿಸಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಮೆಂಬರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿದರು.

ಉಳಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರುವ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂದಿಟ್ಟರು.

೨. ಬೆಂಗಳೂರು

ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸ್ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ತಿಂಗಳುವಾರಿಯ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡಿಸಿದರು. ಮೆ॥ ಸ್ವಾಮಿನಾಥನ್‌ಯವರೇ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿದ್ದರು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ಲೇಗ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸ್, ಕನ್ಸರ್ವೆನ್ಸಿ ಆಫೀಸ್‌ಗಳ ಸಂಗಡ ಸೇರಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಒತಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಒಳ್ಳೇದೆಂತಲೂ, ಇದರಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ೫೦೦೦ ರೂ. ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದೆಂತಲೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪಲ್ಪು ಯವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೆ॥ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ಇತರ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಾ॥ ಪಲ್ಪು ಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಮಾಡುವದೇ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ ೩ ರಂತೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದಂಡಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೬ ರಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಪೇಟೆಯಲ್ಲೂ ಶೇಕಡ ೫ ರಂತೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ್ ಇಂಜನಿಯರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯವು ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಮೆ॥ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರೇ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ—ದಂಡಿನ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಪೇಟೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಂಗಲೆಗಳೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಪೇಟೆಯಲ್ಲಾದರೋ ಕಳೆದ ವರುಷ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳು ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಾವಿಯ ನೀರನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಫಿಲ್ಟರ್ ನೀರಿನಿಂದ(?) ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆಯ[illegible]ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು ತರವಲ್ಲ ಎಂಬುವದೇ. ಕಡೆಗೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವರುಷಕ್ಕೆ ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಮಾ ಮಾಡಬಲ್ಲೆವೆಂತಲೂ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಲಾರದೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋಟೆಯ ಕಂದಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ರೂ. ೩,೫[illegible]—೯—ಲಪ್ಪೆ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೂ, ಅದರ [illegible] ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೆ॥ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯನವರು—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಂದಕವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಅದರಮೇಲೆ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ೭,೦೦೦ ರೂ. ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ಮಜರಾ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಯಾಕೆ ಈ ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು—ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಂದಕ ಮುಚ್ಚಿಸಿರುತ್ತೆ ಎಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂತಲೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯು.

ಕಳೆದ ೧೯೧೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಘನವೆತ್ತ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡನಂತರ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯ ವ್ಯಯಗಳೂ, ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದವೆಂಬುದನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ದಿವಾನರವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬರೆದು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿದುಬರುವದು.

ಆದಾಯವ್ಯಯಗಳು.

ಕಳೆದ ೧೮೯೫ನೇ ಜೂನ್ ೩೦ಕ್ಕೆ ಮುಗಿದ ಒಂದು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೮೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಅದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೯೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಯೋಜನೆಗೆ ೨೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಖರ್ಚು ಅಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಕಳೆದ ೧೮೯೮ ರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ರಿಸರ್ವ್ ಫಂಡ್ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಜೂನ್ ಆಖೈರಿನ ವರೆಗೆ ಈ ರಿಸರ್ವ್ ಹಣದ ಪೈಕಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯಿತು. ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವನ್ನು ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ೧೭ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಶಿವಸಮುದ್ರದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೪೯ ಲಕ್ಷ ರೂ., ಮಾರಿ ಕಣಿವೆ ಭಾರೀ ಕೆರೆಯ ನಾಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ೧೯ ಲಕ್ಷ ರೂ., ಹೊಸ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕಾಗಿ ೧೨॥ ಲಕ್ಷ ರೂ., ಮೈಸೂರು—ಅರಸೀಕೆರೆ—ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ರೈಲ್ವೆ ಮುಂತಾದ ಭಾರೀ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂ., ಈ ಪ್ರಕಾರ ರಿಸರ್ವ್ ಹಣದಿಂದಲೇ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೧೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಉಳಿದಿರುವ ೬೦ ಲಕ್ಷದ ಪೈಕಿ ಲೋನ್ ಇವುಗಳ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವದಕ್ಕೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪೇಪರ್ ಕರೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಉಳಿಯುವ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಮೀಸಲು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಲದ್ದಾಗಿ ಕಾಣುವದು. ಸಾಲದ ಲೆಕ್ಕದ ಪೈಕಿ ಇನ್ನೂ ೫೦ ಲಕ್ಷದ ತನಕ ಉಳಿದಿದೆ. ವರುಷ ವರುಷಕ್ಕೆ ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಆದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಧಾರಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜರುಗಿಸಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಾಮ, ಪ್ಲೇಗ್, ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಖರ್ಚುಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದಲ್ಲಿ ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ೩೦ ಲಕ್ಷವಾದರೂ ಉಳಿಕೆಯು ಹಣವಿರಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೆ. ಮತ್ತು ಹೊಸ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ್ಯೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಂಬಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಉಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ಬಾಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವಲೋಕಿಸುವದೂ ಸರಿ ಚನ್ನಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೆ॥ ಕೀರ್ತ್ಲೆಂಡರ್ ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ೧೮೯೫ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ಗುರುವಾರದಿಂದ ೧೯೦೫ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ಆಖೈರುವರೆಗೆ ಜಮಾ ಖರ್ಚು ಬಾಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚನ್ನಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವರು. ಚಾಲ್ತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೨,೦೬,೭೭,೦೦೦ ರೂ. ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಆಗುತ್ತದೆಂತಲೂ, ೨,೮೧,೦೦,೦೦೦ ರೂ. ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂತಲೂ, ೫,೩೭,೦೦೦ ರೂ. ಉಳಿತಾಯವಾಗುವದೆಂತಲೂ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣೆ.

ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಮಾರಿಕಣಿವೆ ಕೆರೆಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಭಾರಿಯಾದದ್ದು. ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಂವತ್ಸರಗಳಾದವು. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ[illegible]

...ಲ್ಲರವಾಯು ಆಗುವದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ... ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಭಾರಿಯಾದ ಕೆರೆಯಾಗು ... ಇದರಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಮಹಾ ಅನುಕೂಲವಾದೀ ... ಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮದ ಹೆಸರೇ ನಿಶ್ಶಕ್ತವಾಗಲಾರದು. ಈ ತಲಾವಿನಿಂದ ... ಧುಮುಕುವ ಪ್ರವಾಹದಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉ... ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಾರಖಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಮಹಾ ... ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಛೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರವರ ಅಂದಾ... ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಶಿಥಿಲವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ... ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ತುಂಬಾ ಮನಃಪೂರ್ವಕದಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳು ಸುಮಾರು ೩೦,೦೦೦ ಆಗಬಹುದು. ಇವುಗಳ ದುರಸ್ತಿಯೋ ಅಲ್ಲದ ಬಿಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ... ಹೋಗುತ್ತಿರುವವು. ಇವುಗಳಿಂದ ರೈತರೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಜೆಗ... ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟೆಂದು ವಿವರಿಸಲಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ ... ದುರಸ್ತಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ... ಕೊಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲ; ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋ... ಪಡೆಯುವ ರೈತರೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ... ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಚೀಫ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ, ನೀರಾವರಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ... ಪಡಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು, ಅದನ್ನು ... ವಿಷಯಗಳನ್ನು ... ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ... ಕಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕರಗಳು.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟೂ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕರಗಳೂ ... ಕ್ರಮಗಳಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಮಾವಣೆಯಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿಯುವುದೂ ... ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ ... ಮೆಂಬರಾದ ಮಿ|| ಪಿ. ಸಿ. ... ಮಾಧವರಾಯ್, ಸಿ. ಎ. ... ವರನ್ನು ... ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ... ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ... ಮಿ|| ಮಾಧವರಾಯರು ... ಬೆಂಗಳೂರು, ... ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಶಕ್ಕರ.

... ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕೋರ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಗಾಡಿಗಳೂ, ೭೨೦ ಟಟ್ಟುಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ... ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ... ವರುಷ ಐದು ... ಅದಕ್ಕಾಗಿ ... ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವದು. ಇದ... ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಮುಂದಿನ ... ಇದು ... ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ೩೦,೦೦೦ ಎಕರೆಯನ್ನು ... ಅದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ... ಶಾಲೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವದು ... ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ... ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ... ಈ ವಿಷಯ ... ಆದರೆ ... ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ... ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವದನ್ನು ... ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ.

ಶಿವನಸಮುದ್ರದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಕಳೆದ ಜೂನ್ ... ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ... ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ೬೦೦ ... ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಮಾಡಿದರು. ಮೊದಲು ... ಗಣಿಯವರೇ ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಮೊದಲನೆ ವರುಷದಲ್ಲಿ ... ಲಕ್ಷ ರೂ. ರಾಜಧನವು ಬರುವದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ... ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ... ೧೯೦೬ನೇ ಜೂನ್ ... ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ... ವರ್ಷಗಳ ... ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ... ಮಾಡಿದೆ ... ಇಂಜನಿಯರ್ ... ಯವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ... ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ... ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ... ವೇಕೆಂದು ಮಿ|| ... ಯವರಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಷಯವನ್ನು ... ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ... ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ... ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ... ಗೆ ... ಬರುವದನ್ನು ...

ಯುವರು ಸಹಾ ಬರಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ... ಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಅನುಮಾನಿಸಿ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವರು.

ಮುಂದಿನ ಮಿ|| ... ಎಂಬವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ... ಒಂದು ... ತೆಗೆದು ... ಅವರು ... ಇದಕ್ಕೆ ... ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಆ ಕಂಪೆನಿಯವರ ... ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು.

೧೯೦೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ... ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿತು. ಒಟ್ಟು ... ಔನ್ಸು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ... ಚಿನ್ನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತು.

ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ... ಒಬ್ಬ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟು, ೩ ಮಂದಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು, ... ಮಂದಿ ಛೀಫ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲರು, ... ಮಂದಿ ... ಆಫೀಸರು, ... ಮಂದಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲರು ಇದ್ದು ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ... ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವದು.

ಗಣಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ... ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚಾಗುವ ಒಂದು ಸಲಹೆಯು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ... ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಗಣಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕಾಗದ ಪತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದು. ... ಒಪ್ಪಂದವಾದನಂತರ ಕಾರ್ಯಗಳು ... ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಕಳೆದ ... ಗಣಿಗಳ ಕಂಪೆನಿಯವರು ... ಒಂದು ಮೈಸೂರು ... ಕೋರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ... ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೂ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೂ ... ಗಿರುವದು. ಈ ... ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳೇನೆಂದರೆ: — ೧೯೧೦ನೇ ... ಚಿನ್ನ ತೆಗೆಯುವ ಅವಧಿ ... ೩೦ ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಚಿನ್ನ ತೆಗೆಯಬಹುದೆಂದು ... ಕಂಪೆನಿಯವರು ಚಿನ್ನ ತೆಗೆದುದರಲ್ಲಿ ... ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ... ರಾಜಧನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ... ಅವರು ... ಈ ಹಣವಲ್ಲದೆ ... ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ... ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವದಾದರೆ ... ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತೆಗೆಯುವ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ... ಅವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜಧನವು ... ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಒಟ್ಟು ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ... ರಾಜಧನವು ... ೨೫,೦೦೦ ಪೌಂಡಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ... ಹಣದಲ್ಲಿ ... ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ... ಸರ್ಕಾರದವರು ... ಹೊಸ ಕರಾರಿನಲ್ಲಿ ... ದಾಖಲೆ ...

ತಾಲ್ಲೋಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ.— ... ಈಗ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ಅನೇಕರು ... ದೊಡ್ಡ ಕಳ್ಳರು ... ಜನ ... ಮಳೆ ... ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ... ಅನೇಕರು ... ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ... ಜನಗಳು ... ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ... ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ... ಗಳು ... ನಿವಾರಣೆ ಆಗ... ವೈದ್ಯರ ... ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ... ಬೆಂಗಳೂರು ... ಆದರೆ ... ಈ ಪತ್ರ ... ಮತ್ತು ... ಹಾಕಿದ ... ತಿಂಗಳ ... ಜನ ... ಗ್ರಾಮದ ಗಣ್ಯರ ... ಮನೆ ... ಬಿಲ್ಲಿ ... ದೇವರ ... ಮಿ|| ... ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ... ಗ್ರಾಮದ ಪಟೇಲ ... ಹೊರಟು ...

ಜಾಲಂ ... ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ... ಸರ್ಕಾರ ... ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ದಾವಣಗೆರೆ.— ಈ ಊರ ... ಜನ ... ವರ್ತಕರು ... ಮನೆ ... ಭಾರಿ ... ಅದರಲ್ಲಿ ... ಕೃಷ್ಣ ... ರಾಯರ ... ಶಾಲೆ ... ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ... ಅವರು ... ಹಬ್ಬದ ... ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ... ಗಣ್ಯ ... ಮನೆ ... ಅವರು ... ಊರಿನ ... ಗಳನ್ನು ... ಸಭೆ ... ಆ ... ಭಾರತೀಯ ... ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ... ಬಂದ ... ಮಳೆ ... ಬೆಳೆ ... ಜನಗಳು ... ಮಾಡಿದ ... ಕೆರೆ ... ಪ್ರಾಂತ್ಯ ... ಅಂಗಡಿ ... ಮೈಸೂರು ... ಶಾನಭೋಗ ... ಗ್ರಾಮದ ... ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ...

ಹಾಸನ.— ಕಳೆದವಾರ ... ವಿವಾಹ ... ದೇವರ ... ಮಹೋತ್ಸವವು ನಡೆಯಿತು. ... ರಾವ್ ಅವರ ... ಮಿ|| ... ಶಾಸ್ತ್ರಿ ... ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ... ಮಾಡಿದರು ... ಸಂಭಾವಿತರ ... ಬ್ಯಾಂಡಿನವರು ... ಮೈಸೂರು ... ಅರಮನೆಯ ... ಮಿ|| ... ಅವರ ... ಪ್ರಭುಗಳು ... ಗಳಿಂದ ... ವಿವಾಹ ... ಹೋಮ ... ತಾಲ್ಲೋಕಿನ ... ವೈದಿಕ ... ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ... ಪಟ್ಟಣದ ... ಮತ್ತು ... ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ... ಬ್ಯಾಂಡಿನವರ ... ವಿವಿಧ ... ಎಲ್ಲರಿಗೂ ... ಸಂತೋಷ ... ವಿವಾಹ ... ನೋಡಿದ ... ಆದರದಿಂದ ... ಜನರು ... ವಿವಾಹ ... ದ ... ಸಭೆ ... ಸ್ಥಳ ... ವೈಭವದಿಂದ ... ದ ಕಾರಣವು.

[illegible]

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.—[illegible]

ಶಿಕಾರಿಪುರ.—[illegible]

[illegible]

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible] ಸ್ವಸ್ಥಾಧಿಪತಿಯವರು [illegible] ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಾ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

-8-1903ರ ವರೆಗೆ 22

14	12	76
166	140	181
148	104	
116	75	
51	41	
10	5	
2	2	
45	22	
166	108	
140	103	
19	14	
887	626	

7-17		60-0	
7-3		0-12	
8-0		2-41	
10-10		6-26	
13-33	ವಿ	11-10	
7-48		17 2	
22-42		23-13	

ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂ

the Rev. E W Thompson,
Wesleyan Mission P

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೩. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೩ ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಾರೀಕು ೧೧ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಅನಂತಪ್ರತಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನಂತದಾರ

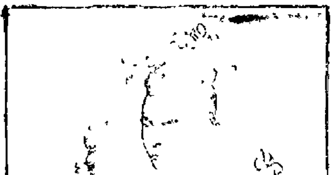

ಒನರ್ಸ್ ದೇಶದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಞಿ.

೧. ಶುದ್ಧವಾದ ಸೀಸ ಬೆಳೆ:—ಸ್ಲೀನ ಉಪಯೋಗ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದೆ.

೨. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ:—ವಿದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

೩. ವೇದಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು? ಹಿಂದೂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸಮೇತ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ.

೪. ಕಾಮಿಷನರ್ ಬಳಕೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು.

೫. ವಿಷೂಚಿ ಕರುಳಿನ ಉಪದ್ರವಗಳು:—ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಇವುಗಳು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹೇಗೆ? ಈ ರೋಗಗಳು ಬಂದರೆ ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:—

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯಾರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ...

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ...

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾ ... ತಾಯಿ ಮೊಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದ್ದಾದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಬಿಡಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಬೆಳೆಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಷಾಪುಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮದ್ರಾಸ್:—ಮೆ॥ ಕಾಮಸ್ ದಿನ್‌ಷಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಲೇಡಂ ಆಡೆಕಾರ್ಗಂಬಿ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಸೆನ್‌ಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕೋಕನಾಡ:—ಮೆ॥ ಹಾರ್ಪ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಮ್‌ಜಿ ಕಂಪೆನಿ.

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ರಂಗೂನ್:—ಲೇಡಂ ಬ್ರಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಹಳ್ಳೀ ಪ್ರಾಪಂಚಗಳು.

ವಿಶೇಷ ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ

ಕಟ್ಟಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು

ಕಟ್ಟಿದ ಕೂಸಗು ಕಿತ್ತಳೆ, ಸಾತಕುಡಿ ಕಿತ್ತಳೆ, ಮಾವು, ... ಒಂದಕ್ಕೆ ೬ ರೂ. ಅಂಜೂರ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ... ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂ.

ಇತರ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಜ ... ಸರ ಒರೆದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗ... ದುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಮೊಬ... ದ ಟೀಕು:— ಆದಿಪರ್ವ ೩ ೦ ೦, ವಿರಾಟ ಪರ್ವ ೨ ೦ ೦, ಸ್ತ್ರೀಪರ್ವ ೦ ೬ ೦, ಅನುಶಾ

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ಭಾ... ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ತೃತೀಯ ಸ್ಕಂಧಗಳು ೨ ೦ ... ೧ ೧೨ ೦, ಷಷ್ಠ ಸಪ್ತಮ ಅಷ್ಟಮ ... ೨ ೮ ೦, ಏಕಾದಶ ದ್ವಾದಶ ೧ ೮ ೦.

ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೋಕ್ತಿ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ರಾ... ಕ... ಬಾಲಕಾಂಡ ೧ ರೂ., ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾ... ಕಾಂಡ ೨ ೮ ೦, ಉತ್ತರಕಾಂಡ ೧ ೮ ೦.

೧೦ ರೂ. ಮುಟ್ಟ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗ... ಕೇಕಡ ೧೦ರಂತೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಕ್ ಡಿಪೋಯ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಯಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂ...

ಲಾಲ್ ಬಾಗ...

ಬೆಂ...

ಕ್ರಯದ ನೋಟೀಸ್.

ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಯ್ಯಾಜೆರಾವ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜಾಗಾದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮುಂಭಾಗ ಕಟ್ಟಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಗೆ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವುಳ್ಳವರು ತಮ್ಮ ದರಖಾಸ್ತನ್ನು ಶ್ಯಾನಿಟರಿ ಸೂಪ್ರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೆಸ್ಟರ್ ಲೀಸಾಣೀಬರವರಿಗೆ ಸೆಪ್ಟಂಬರು ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗಾಗಿ ಸೇರುವಂತೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶಿವಾಯಿ, ಇವುಗಳ ನಕ್ಷೆಗಳೂ, ನಿಬಂಧನೆಗಳೂ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದಿರುವವರು ಸದರಿಯವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!

ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಿಲ್ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಅರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಲಹೆಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಲಹೆಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಅರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲವೋ!

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಜೋಕಾದ ಪ್ರಿಂಟಿಗೂ, ಬೈಂಡಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ ಬೆಂಗಳೂರು

ಜ್ವರಹರಿ. 5

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ ಚಳಿಜ್ವರ, ಮೋರೆಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಜ್ವರಹರಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಶರೀರಪುಷ್ಟಿ ಯುಕ್ತೂ ಶಕ್ತಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ಕಾಗದಗಳು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮಾರಲ್ಪಡುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ., ೨ ರೂ., ೧೧ ರೂ., ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

... [illegible]

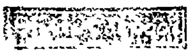

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ನಾನಾತರದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಹೌಷಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಇದು ಮಂಗಳೂರು ಸೀಮೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೊರಟ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ವರವು ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧದಂತೆಯೇ, ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಕಡಪದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಗಣಪತಿಯವರು—ಪಿತ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಧದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ... [illegible] ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಔಷಧಗಳು ೧೦ ಊರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ, ಬೇರೆ ನಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ, ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದಲ್ಲಿ ವಿ ಕೇಳಿ.—ಹೆಡ್ಡಾಫೀಸು ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಔಷಧಗಳ ಕಂಪೆನಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಬೀಚ್ ಲೈನ್, ಮದರಾಸ್.

ROBINSON'S PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಮಂದವಾದ ಕಲಸಾಗುವವರೆಗು ಹಾಕಿ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದ ಕಂಜಿಯಾಗಿಯೂ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾನವಾಗುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯೂ ಶಾಂತಿಕರವೂ ತಣ್ಣಗಿನ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹುಳಿಯನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೊಡುತ್ತಾರಾದ್ದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಹಿಟ್ಟು ತುಂಬಿದ ಡಬ್ಬಿಯ ಮುಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವ ಹೆಸರನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನೂ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೋಮಿಯೋಪತಿ.

ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ಔಷಧಿ ಯಾಗುತ್ತ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಮನೆ, ಅರಮನೆ, ಶಾಲೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಫೀವರ್ ಕ್ಯಾಂಪು, ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ, ಕೋರ್ಟು, ಕಛೇರಿ, ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧವು ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮಹತ್ತಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಔಷಧ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು, ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, ಮುಂತಾದವರು ಅದರ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೋವು ಕಂಡರೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೇ ವಾಸಿಯಾಗುವದು.

ಈ ತೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ವಾತರೋಗ, ಮೂಳೆಬಾಧ್ಯ, ಉಬ್ಬಸ, ಗಾಯಗಳು, ನರಹೊಸೆತಗಳು, ಊತಗಳು, ಕೀಲುವಾಯು, ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ಮುಖನೋವು, ಉಳುಕುಗಳು, ಗೆಡ್ಡೆಗಳು, ಕಜ್ಜಿಗಳು, ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಪ್ಪಿರುವದು, ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡದ್ದು, ಕತ್ತಿ ಗಾಯ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಗಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಮಲಗಿದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತಿರ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ!

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೮ ಆ.; ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೋಮಿಯೋಪತಿಯಾ ಯುಂಬ್ರೋಕೇಷನ್.

ಈ ತೈಲವು ಹಳೇ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕಸ್ತೂರಿ ಹಿಡಿದ ಕಡೆಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳಲ್ಲ ಹೊಸಬಗೆಯದಿರುತ್ತ. ಇದನ್ನು ಚರ್ಮವು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಸೇದಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ೮ ಆಣೆಗೂ, ೧ ರೂ. ಗೂ ಒಂದರಂತೆ ಬಿಕರಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ. ಎಲ್ಲಾ ಶಾಪುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳೂ ಉಳ್ಳ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

ವಿಳಾಸ:—ಹೋಮಿಯೋಪತಿಯಾ ಕಂಪೆನಿ, ೩೩ ಸೆಕೆಂಡ್ ಬೀಚ್ ಲೈನ್ ಮದ್ರಾಸ್.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

೧೫-೮-೧೯೦೨ರಿಂದ -೮-೧೯೦೨ರ ವರೆಗೂ

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್. ತಗಲಿ ಬಿದ್ದ.	ಸತ್ತು ಬಿದ್ದ.	ಬಿಟ್ಟುಹೋದ
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	14	12	74
ಮೈಸೂರು ,,	166	140	197
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	148	104	
ಮೈಸೂರು ,,	118	75	
ಕೋಲಾರ್ ,,	57	41	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	10	5	
ತುಂಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	2	2	
ಹಾಸನ ,,	45	32	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	165	108	
ಕಡೂರ್ ,,	140	103	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	19	14	
ಒಟ್ಟು	887	626	

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ ನೇ ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ಬಿದಿಗೆ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ಅಷ್ಟಮಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ.

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	[illegible]
4	ಗುರು*	ಬಿದಿಗೆ	7-17	ಹಸ್ತ	60-0	[illegible]
5	ಶುಕ್ರ§	ತದಿಗೆ	7-3	ಹಸ್ತ	0-12	[illegible]
6	ಶನಿವಾರ†	ಚೌತಿ	8-0	ಚಿತ್ತ	2-41	[illegible]
7	ರವಿವಾರ	ಗ. ಪಂಚಮಿ	10-10	ಸ್ವಾತಿ	6-26	[illegible]
8	ಚಂದ್ರ¶	ಷಷ್ಟಿ	13-33	ವಿ	11-10	[illegible]
9	ಮಂಗಳ	ಸಪ್ತಮಿ	7-48	ಅ	17 2	[illegible]
10	ಬುಧ	ಅಷ್ಟಮಿ	22 42	ಜೇ	23-13	[illegible]

* ಸಾಮಶ್ರಾವಣಿ.
§ ಸ್ವರ್ಣಗೌರೀವ್ರತ, ಸಿದ್ಧಿವಿನಾಯಕವ್ರತ.
† ಋಷಿಪಂಚಮಿ. ¶ ಉತ್ಪಾತಯೋಗ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ದಿನಸಿ.		ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಕಪ್ಪೇ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧೧-೦-೦	[illegible]
ಕೆಂಬತಿ ಅಕ್ಕಿ ಅವಲ್		೧೦-೧೨-೦	[illegible]
ಬಿಳೀ ರಾಗಿ		೧೦-೪-೦	[illegible]
ಜಾವಾ ೧ನೆ ಅಕ್ಕಿ		೧೦-೮-೦	[illegible]
ಸಣ್ಣ ಅವಲ್		೧೪-೦-೦	[illegible]
ಬಿಳೀ ರಾಗಿ		೧೨-೮-೦	[illegible]
ತೊಗರಿ ಬೇಳೆ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೧೧-೮-೦	[illegible]
ಬಿಳೀ ರಾಗಿ		೧೧-೪-೦	[illegible]
ಹೈಗ ರಾಗಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೩-...-೦	೩ [illegible]
ಜವಾಗಿ		೭-೦-೦	[illegible]
ಜೋಳ		೬-೧೨-೦	[illegible]
ಹುರುಳಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೫-೦-೦	[illegible]
ಉದ್ದು ಅವರೆ		೫-೮-೦	[illegible]
ಹೆಸರು		೬-೮-೦	[illegible]
ಉದ್ದು		೯-೦-೦	[illegible]
ಕಡಲೆ		೮-೮-೦	[illegible]
ಎಳ್ಳು		೧೨-೮-೦	[illegible]
ಹುರುಳಿ		೪-೪-೦	[illegible]
ಹರಳು ... ಸೇರಿಗೆ		೨-೮-೦	[illegible]
ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ		೧-೦-೦	[illegible]
ಜೊಂಬಿನಕಾಯಿ		೨-೩-೦	[illegible]
ಮೆಣಸು ತರಕ		೨-೨-೦	[illegible]
ಬೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಅಚ್ಚು		೪-೪-೦	[illegible]
ಒಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ		೪-೮-೦	[illegible]
ಹರಳೆಣ್ಣೆ		೬-೩-೦	[illegible]
ಕೊತ್ತುಂಬರಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		೬-೪-೦	[illegible]
ತುಪ್ಪ		೯-೪-೦	[illegible]
ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು		೦-೧೦-೦	[illegible]
ಸಕ್ಕರೆ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು		೦-೮-೦	[illegible]
ಹುಸ್ಸ		೦-೮-೦	[illegible]
ಸೀಮೆಯುಂಡೆ ಬೆಟ ೧ಕ್ಕೆ		೪-೪-೦	[illegible]
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ		೪-೮-೦	[illegible]
ಅಡಿಕೆಯಕಾಯಿ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ		೧-೪-೦	[illegible]
ಅಲ್ಯಾಕೈವೆರಕಾಯಿ ಮೂಟೆಗೆ		೦-೧೦-೦	[illegible]
ಅಡಿ (ಡೌಗ) ಕೆಂಪು		೦-೧೨-೦	[illegible]
,, ,, ಬಿಳುಪು		೦-೧೨-೦	[illegible]
,, ,, ಸಣ್ಣ ತೋಳು ೧ಕ್ಕೆ		೦-೩-೦	[illegible]
ಬೇ, ನಸ್ಸು ಕಾಲು ೧೦೦ ಕ್ಕೆ		೧-೨-೦	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W Thompson, the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore 4 9/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ಪು ಡ್ಡು —o— ಕ್ರಯ ೧ ಪು ಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬ | ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ತಾರೀಖು ೧೧ ನೇ ಗುರುವಾರ. | ಸಂಚಿಕೆ ೧೪

ಅನಂತವ್ರತಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನಂತದಾರ.

—— 4

[illegible] ಕರ್ಸ್ಥಳದವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ [illegible] [illegible] ವೆಂಕಟ [illegible].

ತಕ್ಷಣವೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

—— 2

[illegible] ಕನ್ನಡ [illegible] ಬೇಕಾಗಿದೆ [illegible].

[illegible]

ಹೊಸ [illegible] ಪ್ರಕಟವಾದ [illegible]

ಬರ್ತ್ರ ಹರಿಶತಕ—ಬರ್ತ್ರಿಯುರೂ.

——

[illegible]

[illegible] ದೇಶದ ನಾಟ್ಯಶಾಲೆಯಾರ.

[illegible] ಚಿತ್ರ.

[illegible] ಕ್ರಯ ೩ ಪೈ ಮಾತ್ರ.

೧. [illegible]:—[illegible] ಉಪಯೋಗ, [illegible] ವಿಷಯಗಳನ್ನು [illegible].

೨. [illegible]—[illegible] ವಿಚಾರವಾ [illegible] ಹೇಳಿದೆ.

೩. ವೇದಗಳನ್ನು [illegible] ಯಾರು? [illegible] ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ [illegible] ಅರ್ಥಸಹಿತ [illegible].

೪. [illegible] ಕಾರಣಗಳು.

೫. [illegible] ಉಪದ್ರಗಳು:—[illegible]? [illegible] ರೋಗಗಳು [illegible]? [illegible] ಹೇಳಿದೆ.

ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:—

[illegible] ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

[illegible] ಬುಕ್ [illegible], ಬೆಂಗಳೂರು [illegible].

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಫುಡ್ ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

—— 25

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್ ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. [illegible] ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು [illegible] ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. [illegible] ಸುಲಭವಾಗಿದೆ.

೪. [illegible]

೫. [illegible] ಸುಲಭವಾದ [illegible].

೬. [illegible]

೭. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು [illegible] ಸಮಾನವಾಗಿ [illegible].

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್ [illegible] ರಕ್ತದಲ್ಲಿ [illegible].

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್ ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶಿಶುಗಳಿಗೆ [illegible] ಬರುವ [illegible] ರೋಗಗಳು [illegible] ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್ ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಒಪ್ಪವಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್ ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್ ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶಿಶುಗಳಿಗೆ [illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ದಕ್ಷತೆಗೆ [illegible].

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್ ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು [illegible] ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾರಕ [illegible] ಶಮನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್ ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು [illegible] ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ಪದಾರ್ಥವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು [illegible] ಬರೆದು [illegible]:—

[illegible]:—ಮೆ॥ [illegible].

[illegible]:—ಮೆ॥ [illegible].

[illegible]:—ಮೆ॥ [illegible].

[illegible]:—ಮೆ॥ [illegible].

[illegible]:—ಮೆ॥ ಎಸ್. [illegible].

[illegible]:—ಮೆ॥ [illegible].

[illegible]:—[illegible].

[illegible] ಬಾಧಕಗಳು.

—— 43

[illegible]—[illegible] ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧಕಗಳು [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಕಣ್ಣು [illegible].

ವಿಶೇಷ ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ!

ಕಟ್ಟಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು

——

[illegible] ಗಿಡಗಳು:—[illegible].

ಕಟ್ಟಿದ [illegible], [illegible]—[illegible].

[illegible] ಗಿಡಗಳು [illegible].

[illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ [illegible].

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ [illegible]—[illegible].

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ [illegible]—ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ತೃತೀಯ ಸ್ಕಂಧಗಳು [illegible].

ಶ್ರೀ [illegible].

[illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳು [illegible].

[illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳು [illegible].

[illegible] ರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,

[illegible] ಬಾಗ್ [illegible],

ಬೆಂಗಳೂರು [illegible].

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಲೇಖಬೋಧಿನಿ.

ಒಟ್ಟು ಅಚ್ಚುಪುಟಗಳು ೨೪೦—ವಿಷಯಗಳು ೩೧೦—ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳು ಮೊದಲಾಗಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುವುದು ಉತ್ತಮವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರದ ಕಾಗದಗಳು, ಒಗಿ ಬಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, ಇಲಾಖೆ ವಿವಿಧ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಇಲ್ಲಿನಮೇ ಅನುಪುಗಳ ವಿಗ್ರ, ಆಸು ಧನ, ಸಾಪತಿಕೆ, ಸ್ಟಾಂಪು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನು, ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ಮರ್ಕೇಶರ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಓದುಬರಹ ಬಂದವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅನೇಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆಯಾಯುಗಳ ಬಳ ಯೋಚಿಸುವಂಥಾ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಹಸನು ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಸಾಧಾರಣ ಕಾಗದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ—ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಗಡ ಹಣ; ಅಥವಾ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ೧೨ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ದರ್ಜೆ ಸ್ಟೋರ್‍ಸ್.

ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಸೋಂಗಿರಾಮಯ್ಯ, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ನೋಟೀಸ್.

ಮೈಸೂರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ.

ತಾರೀಖು ೪ ನೆ ಮಾಹೆ ಸೆಪ್ಟಂಬರು ೧೯೦೨

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—

ಸಿಟಿ ಮೊಹಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಮೊಹಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ೧೯೦೧ ನೆ ಜುಲೈ ಸಾಹಿಲಾಗಾಯಿತು ೧೯೦೨ ನೆ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ಆಖೈರವರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಮನೆಗಳು. ಜಖ್ಖ ಹೊಸದಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಹೊಸದಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಬಾಡಿಗೆ ಅಂದಾಜಾ, ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯವು ಇವುಗಳ ತಪಸೀಲ್ ತೋರಿಸುವ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಬುಕ್ಕು ತಯಾರಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಆಫೀಸ್ ಇರತಕ್ಕ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಾಚಾರ್ಲು ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು ರವರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಂದಾಜನ್ನು ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿರುವ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಜಿ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ರಿವಿಜನ್ ತಾರೀಖಿಗಿಂತ ಮೂರುದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

೧. ದೇವರಾಜ ಮೊಹಲ್ಲಾ ೩ ನೆ ಡಿವಿಜನ್:—೧೯೦೨ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರು ತಾರೀಖು ೧೮ ನೆ ಗುರುವಾರ. ೨. ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಮೊಹಲ್ಲಾ:—೧೯೦೨ ನೆ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರು ತಾರೀಖು ೧೯ ನೆ ಶುಕ್ರವಾರ. ೩. ಚಾಮರಾಜ ಮೊಹಲ್ಲಾ:—೧೯೦೨ ನೆ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ ತಾರೀಖು ೨೦ ನೇ ಶನಿವಾರ.

K. SRINIVASA RAO,
ಫಾರ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು.

ಬೇಗನೋಡಿ! ಓಡಿಹೋದೀತು!! ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ!!!

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೆಲವುಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಗಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ!!! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಜನಗಳು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ವಿಶಾಲಪಟ್ಟ ಉನ್ನತಮಂಡಲ ಪಾಲಿಗೆ ಕೊಡಗು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಮೇರಿಕ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು, ಯುವರಾಜರು, ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಫ್ರೇಸರ್ ಸಾಹೇಬರು, ಕೇಂ ... ದಿವಾನರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗಳು. ಅರಮನೆಯ ದೇವರಾಯಸಮುದ್ರ, ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಬೆಟ್ಟ, ಮೈಸೂರು ಬಿಗ್ಗ ... ರವಾದ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಬಾಗಿಲು, ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ—ಇವುಗಳು ಬಹು ರಮಣೀಯವಾಗಿವೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲ, ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಎಂಟಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹನ್ನೊಂದು ಆಣೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕವು ಸಾಲ್ಯಾಣಗೆ ದೊರೆಯುವದು.

ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಚಂದಾ ವರುಷ ಒಂದಕ್ಕೆ:—ಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ೦—೬—೦

„ „ „ —ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ೦—೯—೦

ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ಸಾಲ್ಯಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವವು. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದ ಪರಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ಆರಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರ್.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ತಾ॥ ೧೧ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರು.

ಕಳೆದ ೫ನೇ ತಾರೀಖು ಶುಕ್ರವಾರ ವೈಸಿರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿನ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಬಂಡಿತವಾದ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳ್ಯಾವವೆಂದರೆ—

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಪ್ರೀತಿಗಳನ್ನು ಈ ದರ್ಬಾರು ಬಲಪಡಿಸಿ ವೃದ್ಧಿಗೆ ತರುವದು. ಈ ದರ್ಬಾರಿನಿಂದ ವಿಲಾಯತಿ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಆಧಿಕ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವದು. ಈ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೇ ಸ್ವತಃ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯ ಗೌರವದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅವರು ಕೆಲವು ವಾರಗಳ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ವಿಲಾಯತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸಹೋದರರಾದ ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಕಾನ್ನಾಟ್ ಯವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ವದೇಶ ರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಲೆತು ರಾಜ್ಯಭಾರ ವಿಷಯಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ, ಪ್ರೀತಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುವದಕ್ಕೂ ಈ ದರ್ಬಾರಿನಿಂದ ಅನುಕೂಲವುಂಟು. ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದ ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಯೆ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸವವೇ ಮೊದಲಾದ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿ ಮಾತು ಕಥೆ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಪ್ರೀತಿ ಸಮಾಧಾನಗಳಿಂದ ಬೆಳವಳಿಗೆ ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುವವು.

ಈ ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಇಂಡಿಯಾ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವರೆಂತಲೂ, ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ದುಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವದು ತರವಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ವಾರಗಳ ಕೆಳಗೆ ಪಂಜಾಬ್, ಗುಜರಾತ್, ದಕ್ಷಿಣದೇಶ, ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದಾರಲ್ಲಾ ಎಂಬುದಾಗಿ ವೈಸಿರಾಯಿಯವರೇ ಮರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದೈವವಶಾತ್ತು ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಮಳೆ ಆಗಿ ವೈಸಿರಾಯಿ ಯವರ ಮನೋ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಳೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇನ್ನೊಂದಾವರ್ತಿ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದೆಂದೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಈ ದರ್ಬಾರಿಗೋಸ್ಕರ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತರನ್ನು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುವದು ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರ ಮೊದಲನೇ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಈ ದರ್ಬಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಸುಮಾರು ೨೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವದು. ಆದರೆ ಈ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟವಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲಿನಷ್ಟು ದರ್ಬಾರ್ ಕಳೆದನಂತರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆದೀತು. ಕಟ್ಟಡಗಳೆಲ್ಲಾ ಶಾಶ್ವತವಾದವು. ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಕರಿ ಮಾಡೋಣದರಿಂದ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವದು. ಗಾಡಿಗಳು ಕೊಂಡಷ್ಟಕ್ಕೇ ವಿಕರಿಯಾಗುವವು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸೈನಿಕರಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ದೀಪವನ್ನು ಇಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವನ್ನು ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ರೈಲ್ವೆ, ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಾಮಾನುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವು ನಡೆಯುವದು. ಇದರಿಂದ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕಸಬುದಾರರಿಗೆ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಯೂ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಾರೆವು. ಈ ದರ್ಬಾರಿನಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಜನಗಳುಂಟೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವದೆಂದು ಎಂದಿಗೂ ಚಿಂತಿಸಲಾರರು.

ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರು ಕಳೆದನಂತರ ವೈಸಿರಾಯಿಯವರು ರಜೇನಾಮೇ ಕೊಟ್ಟು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳು—ನಮಗಿರುವ ಐದು ವರುಷಗಳ ಅವಧಿಯು ಪೂರೈಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾವು ಹೊರಟುಹೋಗುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಾರೆ.

ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ವೈಸಿರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳು ಹೇಳಿರುವದೇನೆಂದರೆ—ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ಭಾರೀ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಬಂದು ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುವದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸಕಲರೂ ಈ ಉತ್ಸವವನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಊರುಗಳಲ್ಲೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಚರಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕೆಂಬುವದೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಮಾನ ಸಂಚಾರ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯಾದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಸನ್‌ವೇಲ್ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ವಿಮಾನ ಸಂಚಾರಿಯು ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಇಬ್ಬರನ್ನು ವಿಮಾನ ಸಂಚಾರಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಈ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಅವರು ಡೆವನ್ ಎಂಬ ದೇಶದ ಪಟ್ಟಣದ ಹತ್ತಿರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚಾನೆಲ್ ಎಂಬ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨,೦೦೦ ಅಡಿಗಳ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಗಂಟೆ ವೇಳೆಗೆ ಡೆವನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿ ೫,೩೦೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿದರು ... ಹಾರುತ್ತಿರುವಾಗ ಕೆಳಗಡೆ ಆ ಉತ್ಸವದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳು ಉರಿಯುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಆ ದೀಪಗಳಲ್ಲ ಒಂದಾದರೂ ಕಾಣಿಸದೆ ಹೋಯಿತು ... ಗಾಳಿಯು ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ... ಅವರು ದಿಕ್ಕು ತೋರಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ತಾವು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ವಾಯುವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವದನ್ನೂ ಸಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರಲು ಶಕ್ಯವಾಗಿ ಇಳಿಯ ಬಂದಿರುವದನ್ನೂ ಕಂಡು ವಿಮಾನದಿಂದ ಭಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಪುನಃ ೪,೧೦೦ ಅಡಿಗಳ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ವಿಮಾನವು ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಕಡೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೋಯಿತು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಕಲಾಯಸ್ ರೇವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ವಿಮಾನವನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಆ ಕಡೆಗೆ ಸುಮಾರು ೨,೫೦೦ ಅಡಿಗಳ ವರೆಗೂ ಇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಭಂಗವಾಗುವಂತೆ ವಿಮಾನವು ಪುನಃ ಬಲವಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಏಳೆಂಟು ಮೈಲುಗಳ ದೂರ ಹೋಯಿತು. ವಿಮಾನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಲಂಗರನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರು. ಹೇಳತಕ್ಕದಷ್ಟು ಶತ್ರುವಾದ ಆ ಗಾಳಿ ... ಮಾರ್ಗವನ್ನು ... ಬಂದಾಗಲೆ ಎಷ್ಟು ದೂರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬುವದು ತಿಳಿಯಬಾರದೆ ಹೋದರು. ಆದರೂ ಪದೇ ಪದೇ ವಿಮಾನವು ನೀರಿಗೆ ತಗಲುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ತಾವು ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇರುವೆವೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಲಂಗರು ನೆಲವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ವಿಮಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮರಳಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿರುವದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಗಟ್ಟಿ ನೆಲವು ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೂ ಪ್ರಾಣ ಭಯವು ತುಂಬಾ ಇತ್ತು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಒಂದೂವರೆ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ಕಲಾಯಸ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮೈಲುಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಜನವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಜನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ವಿಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಆ ರಾತ್ರಿ ... ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರನೆ ದಿನ ಹೊರಟರು.

ಆಲ್ಪ್ಸ್ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಸಪ್ಟಗಳು.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಟ್ಸರ್ಲಾಂಡಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳಾಗಿರುವ ಆಲ್ಪ್ಸ್ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಕಳೆಕೊಂಡರು. ಆ ಪರ್ವತವನ್ನೇರಿ ಶಿಖರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಇಳಿದು ಬರುವದು ಬಹು ಪ್ರಯಾಸಕರವಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ಬೆಟ್ಟವು ಸದಾ ಹಿಮದಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಹಿಮವು ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ ಕರಗಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬಂಡೆಗಳನ್ನೂ ಮರಗಳನ್ನೂ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ನದಿಯಾಗಿ ಇಳಿದು ಬರುವದರಿಂದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಅದಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ ೧೬ ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ ಆಯಿತು. ಇಬ್ಬರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರು ಆ ದೇಶಸ್ಥರಾದ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವ ಇಬ್ಬರು ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪರ್ವತವನ್ನು ಏರಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಹಿಮವು ಕರಗಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಹರಿದು ಬರಲು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು ೧,೦೦೦ ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರು. ಇವರಿಬ್ಬರು ಹ್ಯಾಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೋ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಏರುವವರು ಮುಂದೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರಿಗೂ ಹಿಂದೆ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸತ್ತು ಹೋದರೆ ಇಬ್ಬರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ದೈವಾಧೀನವೇ ಸರಿ.

ಆ ಸ್ವಿಟ್ಸರ್ಲಾಂಡಿನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆರ್ಗಿನ್ ಎಂಬಾತನು ಆಲ್ಪ್ಸ್ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ೧೪,೦೦೦ ಅಡಿಗಳ ಎತ್ತರವಾದ ಒಂದು ಶಿಖರವನ್ನು ಹತ್ತಬೇಕೆಂದು ನಡುವನವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಒಬ್ಬೊಂಟಿಯಾಗಿ ಹೊರಟನು. ಒಂದೆರಡು ದಿನವಾದಾಗ್ಯೂ ಆತನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಾರದೆ ಹೋದ ಕಾರಣ ಜನರು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಆತನನ್ನು ಹುಡುಕುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಆತನು ಶಿಖರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊರಕಲಿನ ಕೆಳಗಡೆ ಅಗಾಧದಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವದನ್ನು ಕಂಡರು. ಆತನಿಗೆ ೫೦ ವರುಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತೆಂತಲೂ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹು ಹೆಸರು ವಾಸಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನೆಂತಲೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಆ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಮೋಂಟ್ ಬ್ಲಾಂಗ್ ಶಿಖರವನ್ನು ಹತ್ತುವದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಇಬ್ಬರು ದಾರಿ ತೋರಿಸುವ ನಾಯಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಆ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಆಹಾರ ಸಳಗಳಲ್ಲಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರುವದುಂಟು. ಆದರೆ ಆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಸ್ಥಾನಗಳೊಂದರನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಸ್ವಂತಗಾರದು [illegible] ಯಾಗಿ ಬಾಹ್ಯ ಮಾಗದ ಕಾರಣ [illegible] ನೀರು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ [illegible] ಹಗ್ಗದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಲೂ [illegible] ಆದರು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದರು. [illegible] ದಾರಿ ದೂರವಾದುದರಿಂದಲೂ ತಂಗಲು [illegible] ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೪೦೦ [illegible] ಅಡಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಸತ್ತು ಹೋದರು.

ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಇಬ್ಬರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಹತ್ತುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ [illegible] ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಗಾಧವಾದ ಕೊರಕಲು ಮುಂದೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದ ಮರದ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಲು ಹಲಗೆ ಮುರಿದು ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ದೈವಾಧೀನದಿಂದ ಆ ಹೊಳೆಗೆ ಅತ್ತಲಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಬಹು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಆಚೆ ದಡವನ್ನು ಸೇರಿದನು.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಕಳೆದ ವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಲ್ಲೂ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಆಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಅರಮನೆ ಬಿಡಾರ್ ಸರ್ಕಾರಾಗಿರುವ ಕರ್ನಲ್ ಮೇಗ್ರಾ ಅವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಅದೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹೋದ ಮಂಗಳವಾರ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಮದೀಯರು ಮುಸಲ್ಮಾನರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಈದ್ಗಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಜುಮ್ಮಾ ನಮಾಜಿನಲ್ಲಿ ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು, ೪,೦೦೦ ಮಂದಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಸಹಾರಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು.

ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅರಮನೆ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಕೋಟೆಯು ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಅರಮನೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಪಹರೆ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ಸೇನಿಯವಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಪಾದಸ ಹೆಚ್ಚು ಪಹರೆಗಳು ಮಹಾರಾಜರವರ ಹುಕುಂ ಪ್ರಕಾರ ಪಹರೆ ಅದಲ್ಲದೇ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಮೈಸೂರು ಜವಾಬ್ ಉತ್ತರ ಕೆಲಸಾ ಹಿಂದೂ ಜೆನಿಟಾಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾಭಿಯುಕ್ತನಿಗೆ ಹಿರಿಯರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವರ ಶಿಕ್ಷಣಗಳ ವಿವರವುಳ್ಳ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಈ ವಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಗಡ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ.

ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲಿನ ಕೆಲವು ಸಾಹುಕಾರರು ಬಂದು ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳ ಉತ್ತರ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನವೇನಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುವದೋ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಇಂಜನಿಯರಾದ ಮಿ|| ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ಟನ್ ಎಂಬವರು ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಗಾ ಇಳಿದು ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಹೆಚ್ಚು ಸೇವಿಸಿದ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಸರದಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರವಾಗುವಂತೆ ದಿವಾನರಿಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆಂತಲೂ, ದಿವಾನರವರು ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೋ ಮೀರ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡುವರೋ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಕಳೆದ ವಾರ ದಿವಾನರವರು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ, ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮೊದಲಾದ ಹುದ್ದೇದಾರರು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದು ಇಳಿದಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ದಸರಾ ಗೆ ಹೋಗುವವರ ವಿಚಾರವು, ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಶಾಲೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ಚಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳು, ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವನ್ನು ಅಳಿಸುವ ವಿಚಾರವು —ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಿ|| ಸಿ ಮಡಿಯರ ನವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸೆಲವು ತಿಂಗಳು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪದವಿಯೂ, ಹಕ್ಕುಗಳೂ, ಸಂಬಳ ಮುಂತಾದ್ದು ಇದ್ದೇ ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಲೋಪ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಮಿ|| ಮಡಿಯರವರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೨೩ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹೋದ ಮಂಗಳವಾರ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಭಿನಂದನ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿನೋದಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಮಹಾರಾಜರವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅತಿಥ್ಯವನ್ನು ಬಹು ಸಂತೋಷ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ದಯಮಾಡಿದರು.

ಕಳೆದ ಭಾನುವಾರದ ದಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಿಂದ ಸುಮಾರು ೬೦ ಮಂದಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೈನಿಕರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಪಂಜಾಬಿನ ಸೈನ್ಯ ಕೂಡ ಸಾಹುಕಾರರೂ ಚಂದಾ ಹಾಕಿ, ಆ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ, ಔತಣ ಮುಂತಾದ್ದು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದರು. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಹನ್ನೊಂದು ಸ್ವದೇಶಗಳು ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿರ್ಧಾರವು ಕಂಡೊರಗಿನ ಕೆಳಗಿನ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಆಸಾಮಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಹನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವದು. ಬೇತಮಂಗಲ ಹೊಳೆಗೆ ಏಳು ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರು ಬರುವಂತೆ ಕಾಲವೆ ಗಾಡಿ ನಡೆಸುವರು. ಅದನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳವರೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹೋದ ತಿಂಗಳು ೨೯ನೇ ತಾರೀಖು ಗುರುವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದಿವಾನರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲರುಗಳು ಸೇರಿ ದರಿನಸ್ಯ ಹೊಸದ್ದನ್ನು ಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಹೊಸ ಸೈನಿಕ ಮಹಾಸಭೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ದಿನ ಬಹು ಮಂದಿ ಸಾಹುಕಾರರು ಆಫೀಸಿನ ಬಳಿ ಕಾದುಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲರು ಇತರ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಮರುದಿನವೇ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ಹೊಸದ್ದಗಳನ್ನು ಪೈಸಲ್ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಅನಂತರ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮಿ|| ರಸ್ಸೆಲ್ ಯವರು ರಜಾ ಪಡೆದು ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ರಜಾ ಪೂರೈಸಿದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲೇ ಫಾರಿನ್ ಆಫೀಸಿನ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎಂಬ ಕೆಲಸ ಸೇರುವಂತಾಗುವದು. ಮಿ|| ಹನ್ಸಿಂಗ್ ಎಂಬವರು ಇಲ್ಲಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ, ಇವರು ಈ ತಿಂಗಳ ಅಖೈರಿನೊಳಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು, ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುವದು.

ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೇ ರಾಜಪುತ್ರಿಯರ ವಿವಾಹಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಒಟ್ಟು ೧೩,೩೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಅದರ ವಿವರ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ಪೀಠ ವಿವಾಹ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ೩,೪೬,೩೫೦ ರೂ, ವಿವಾಹ ಮಂಟಪದ ಕಟ್ಟಡ ಮುಂತಾದ ನಗರಗಳಿಗೆ ೧,೪೦,೦೦೦ ರೂ, ವಿವಾಹ ಮಂಟಪದ ಅಲಂಕಾರ ಬಗ್ಗೆ ೩,೪೫,೦೦೦ ರೂ., ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ ೧,೬೬,೦೦೦ ರೂ., ಇತರ ಚಿಲ್ಲರ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ೧,೨೫,೭೭೦ ರೂ —ಈ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂತಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಸಿವಿಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಡಾಕ್ಟರ ಕೃಷ್ಣರಾಯನಿಗೆ ಶಾಸನದ ಸರ್ಕಾರ ಇಪ್ಪತ್ತು ೯ ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಸಜಾ ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಗಿದ್ದ ಮೊಯು ಪೇಟೆ ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ಟು ಆಯಿತು. ಮೊದಲ ಫೋರ್ಜರಿ ಎಂಬ ಅಪರಾಧಗಳು ಇವನ ಮೇಲೆ ರುಜುವಾತಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧಿಯು ಜಾಗ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನರನ್ನು ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಾಹಸಪಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಅವನು ಹೀಗೆಯೇ ಅಲ್ಲೇ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನ್ ರುಗಳಿಗೆ ಮೋಸಪಡಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವನೆಯು ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹೇಳಿದರು.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಸರ್ಕಾರ ಪಾರ್ಕುಗಳು ಉದ್ಯಾನವನಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆನೆ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹುಕುಂ ಆಗಿದೆ. ಅರಮನೆಗಳಿಂದಲೂ, ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆ, ಸಬಬಾದ್, ಮರಾಮತ್ತಿನ ಹುಕುಂ ಇದ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಕೋಟೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಕೋಟೆಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಸಾಗತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರಿ ಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪಥ ಇನ್ನೂ ಸುಗಮವನ್ನು ಈ ಹುಕುಂ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಹು ಗುಣಗುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಅನಾವಶ್ಯವಾದ ಹುಕುಂನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಹೋದ ಸೋಮವಾರ ದಿವಾನರೇ ಮಾಧವರಾಯರು ರಾಜಧಾನಿಯ ಬ್ಲಾಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ರಿಯು ಕಡೆ ದಿಯವಾರಿ ನಾಗವಿಲಾಸ ಎಂಬ ಹೊಸ ನಗರದ ಬಡಾವಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ೧೯,೦೦೦ ರೂ. ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ, ಅದರ ಗಾಡಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಇದು ಬಹುಶಃ ಪೂರಾ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಇನ್ನೊಂದು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾಗವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಫಾರ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಏಡಿಯವರೆಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಒಂದು ಕೋಣೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಸುತ್ತಲೂ ಗಿಡ ಮುಂತಾದ್ದು ಹಾಕಿಸಿ ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಷ್ಠಿತರಾದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರು ಕಳೆದ ೧೮ ನೆ ತಾ|| ನಲ್ಲಿ ದಿವಾನ ರನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಮುಖ್ಯಾಲೋಚನೆಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆ ಒರೆಸುವದೇನೆಂದರೆ — ಒಪ್ಪತ್ತು ದಿವಸದ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಮುಖ ದಿಂದ ಹೊರತಕ್ಕಂಥ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅನ್ಯತ್ರ ವರ್ಣವನ್ನು ಅನಶ್ಯಕವಾದರೂ ಕೃಷ್ಣ ಮಹಾರಾಜರವರ ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಟದ್ದು ಪರವಾಗ್ಗಳಾದ ಸಂಗತಿಯು ಮಹಾರಾಜರವರು ಬಹು ಕಾಲಗಳಿಂದ ವಿಶಾಲವಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆಯುವರೆಂಬ ರಕ್ಷೆ ಈ ಭಾಷಣಾಪ್ರೌಢಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಮಹಾರಾಜರ ಜೊತೆ ಕೂಡಿದ್ದು ರಕ್ಷೆಕ್ಕೆ ಕುಂದೂ ತಾರದ ಹಾಗಾಗಿದೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಕೆಂಪಿಸ್ಯರ ಸಹಾಯದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ತದೇಕವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವರೆಂದು ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಸ್ವರ್ಯಸಹಿತ ಹಿರೆಯರೊಡನೆ ರಾಜ್ಯಸುಖವನ್ನು ಭೋಗಿಸಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ."

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವವು ಹೋದ ವಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ ವಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ರೋಗಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹುಮಂದಿ ಬದುಕಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂದಾಗಿ ಕ್ಯಾಂಪಿನ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡರು ವಾರವಾರವೂ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವವೆಂದು ಕಾಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವಾರದ ಪ್ಲೇಗ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮೊಹಲ್ಲಾವಾರಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದೆ. ೨ ರಿಂದ ೯ನೇ ತಾರೀಖು ವರೆಗೆ—

ಮೊಹಲ್ಲಾ.	ಪ್ಲೇಗ್ ಬಂದಿದ್ದು.	ಪ್ಲೇಗ್ ಮರಣ	ಒಟ್ಟು ಮರಣ
ಲಷ್ಕರ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಮಂಡಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ದೇವರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಚಾಮರಾಜ್	೧೪	[illegible]	೯
ಕೃಷ್ಣರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕೋಟೆ	೪	[illegible]	[illegible]
ಪಾಳ್ಯಾಗಡ	[illegible]	೯	೧೦
ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್	೧	[illegible]	[illegible]
ಒಟ್ಟು	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

ಹೊಸ ಶಾಸನಗಳು.

ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳು ಬಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸದೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಊರೂರುಗಳ ಮೇಲೂ, ಪೇಟೆ ಜಾತ್ರೆಗಳ ಮೇಲೂ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಮೊಹತರ್ಫಾ ರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರಕಾರ ಸುಂಕವನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪೇಟೆ ಮಾತು ನಡೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥವರ ಬಾಬು ೯ ಅಲ್ಲಿನವರಾಗಲಿ, ಕ್ವಲಡ್ಯಾಗಾಗಲಿ, ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಸರಹದ್ದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಜೈಲುಗಳ ರಿಪೋರ್ಟು.

೧೯೦೦ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರು ವರೆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜೈಲುಗಳ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ೧೯೦೧ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೫ ರಲ್ಲಿ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಈ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ೧೯೦೨ನೇ ಜುಲೈ ೧೫ ರಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳ್ಯಾವುವೆಂದರೆ.—

೧೯೦೦ ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜೈಲ್ ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ೧,೦೭೫ ಮಂದಿ ಖೈದಿಗಳಿದ್ದರು; ಆ ವರುಷದ ಆಖೈರ್ ವರೆಗೆ ಇನ್ನು ೧೦,೦೬೪ ಮಂದಿ ಬಂದೀವಾನರು ಬಂದು ದಾಖಲಾದರು. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ೧೧,೧೩೯ ಜನ ಖೈದಿಗಳು ಬಂದೀಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಹಾಗಾಯಿತು. ಆ ವರುಷ ೪,೧೩೭ ಮಂದಿ ಖೈದಿಗಳ ಹೊರತು, ೫,೭೪೩ ಮಂದಿ ದಂಡನೆ ಹೊಂದದ್ದ ಖೈದಿಗಳನ್ನೂ, ೬೭ ಮಂದಿ ಸಿವಿಲ್ ಖೈದಿಗಳನ್ನೂ, ೬,೩೭೩ ಜನ ಖೈದಿಗಳನ್ನು ಬಂದೀಖಾನೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು, ವರುಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ೧,೧೬೬ ಜನಗಳು ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದರು.

ಆ ವರುಷ ೧೦ ಜನ ಖೈದಿಗಳು ಜೈಲಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಈ ಪೈಕಿ ೮ ಮಂದಿ ಆಚೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರು.

ಜೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೀವಾನರು ಮಾಡಿದ ತಕ್ಸೀರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೩೩೭ ರಿಂದ ೨೯೩ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಛಡಿ ಶಿಕ್ಷೆಯು ೧೧ ಜನರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಜೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜೈಲುಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ತರಹದ ಶಿಕ್ಷೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವಂತೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಆ ವರುಷ ೧೫೦ ಖೈದಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಫ್ ಮಾಡಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

೧೯೦೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜೈಲ್ ಖಾನೆಗಳ ಖರ್ಚು ೧,೧೭,೧೮೫ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ದಿನಸಿಗಳ ಧಾರಣೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಬಂದೀವಾನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೂ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಅಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಸುವರು. ಜೈಲ್ ಬಂದೀವಾನರಿಂದ ತಯಾರಾದ ಸಾಮಾನು ಮುಂತಾದ್ದು ೧೭,೧೮೫ ರೂ. ಖರೀದಿ ಬಾಳುವುದಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ವಜಾ ಮಾಡಲಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬ ಖೈದಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೂ. ೮೪-೧೧-೦ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಮದರಾಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೀವಾನರಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗುವದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮದರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಗ್ಗಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲೇ ಬೇಕಾದ ದವಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಂಡು, ಜೈಲ್ ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಕೆಟ್ಟುಹೋಗತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿದು ಬರುವದು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಳ್ಳಿಕೊಂತ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದೀತೆಂದು ತೋರುತ್ತೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಹ್ಯಾಗೂ ಜೈಲ್‌ಖಾನೆಗಳ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಖೈದಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು. ಸರಾಸರಿ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧,೧೧೦ ಜನ ಖೈದಿಗಳಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೮ ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಯಿಲೆಯವರಾಗಿದ್ದರು.

ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವೋ ?

ತುಂಕೂರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೀರ್ಯ ತಾಲ್ಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಆಚೆಗೆ ೧೩ ಮದುವೆಗಳು ಆದ ಹಾಗೂ, ಈ ಪೈಕಿ ಎರಡು ವಿವಾಹಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಯಸ್ಸಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಈ ವಿವಾಹಗಳು ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ ಎಂತಲೂ ಒಬ್ಬ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಮಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಯಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವೆವು. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ.—ಎಡಿಟರ್.

ದೊಡ್ಡಹಳ್ಳಿ ವರ್ತಕನ ದು.ಸ್ಥಿ.

ಮೊಡಹಳ್ಳಿ ಅನ್ನೋ ಸಣ್ಣ ಮಾಗ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಬೇಗ್ ಸಾಹೇಬ್ರನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯ ನೌಕರರು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ... ಅವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ೫೦೦ ರೂಪಾಯನ್ನು ಕಸುಕೊಂಡು ... ಅಮಲ್ದಾರ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ದರ್ಖಾಸ್ತನ್ನು ... ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ, ಫೈಸಲಾಗದೆ ಹೋದ್ದನ್ನು ... ಸಾಹೇಬರು ಮತ್ತೆ ಅಮಲ್ದಾರ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ... ಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟಾಗ್ಯೂ, ಇದು ನಡೆದು ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಾದಾಗ್ಯೂ ಆ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಅವರು ನಮಗೆ ಒಂದು ಚಾಕೀಯನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚಾಕೀಯನ್ನೇ ನಾವು ಈ ತಕ್ಕರಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಡೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ರ ಬಳಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯವಿದ್ದಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿಯಾರೆಂತ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಡಿಟರ್.

ಅರಸೀಕೆರೆಯ ವಿಷಯಗಳು

ಅರಸೀಕೆರೆ ಸ್ವಾಮಿರಾವ್ ಎಂಬುವರು ಅರಸೀಕೆರೆಯ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ರುಸುಂ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡದೆ ಸ್ವಿನಾಡಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಗುರುತು ತಮಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಗಲೀಜು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಭಾವನಾಕಾರದ ಸ್ಟಾಂಪು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ವಿಕರಿ ಮಾಡುವವರು ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೋಕ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮಾರದೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ವಿಕರಿ ಮಾಡುವದು ಜನಗಳ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗೊಳಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಅದೇ ಚಾಕೀಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಲಿ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಾಡಿಯಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.—ಎಡಿಟರ್.

ಸರ್ಕಾರಿ ಅನ್ನಸತ್ರಗಳು

ಜಿಂ. ಕಿ. ರಾ. ಎಂಬವರು ಮಾರಿಕಣಿವೆ ತಲಾವಿನ ಕಾಮಗಾರಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ವಾಪಸು ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಹಿರಿಯೂರಿನ್ನ ತಂಗಿದರು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಸತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅನ್ನದಾನದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೩ ಗಂಟೆಯಮೇಲೆ ಅಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. "ಇದರಿಂದ ಅನ್ನ ದಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುವದೇ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಇಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಮಾರ್ಗಸ್ಥರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾದ್ದರಿಂದ ದಿವಾನ್‌ರವರು ಆದಿಗೆ ತಪ್ಪಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಛತ್ರಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪೂರ್ವಿಕರು ಮಾಡಿದ ಅಗಾಧವಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂತೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ದಾರೀ ನಡದು ಆಯಾಸಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಸಿದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಛತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೂತುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಧರ್ಮವೂ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ತೃಪ್ತಿಯೂ ವಿವರಿಸಿ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಿಕರುಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಮಾಡಿಯೇ ಸರಿಯಾದ ತಸ್ತೀಕು ಇಟ್ಟು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿರುವರು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಏರ್ಪಾಟನ್ನೇ ಮತ್ತೇ ಜಾರಿಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ" ಎಂಬದಾಗಿ ಒಂದು ಚಾಕಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ದೂರದಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅನ್ನ ಸತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಗ್ರಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭೋಜನಮಾಡಿಸುವದೇ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವೂ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸತ್ರಗಳ ನೌಕರನಾದವನು ಮೋಸಮಾಡಲು ತುಂಬಾ ಅವಕಾಶವಾಗುವದು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಯವರಿಗೂ ಪರಿಚಾರಕರಿಗೂ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವದೂ ಉಂಟು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಈ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆಳವೂ ನೋಡಿಯೇ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಕಡೆಗೆ ಅನ್ನ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಪಥಿಕರಿಗೆ ಸಾಮಗ್ರಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ೧೩ ಗಂಟೆಗೆ ಕೊಡುವದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಯ ಒಳಗಾಗಿ ಕೊಡುವದೇ ಉತ್ತಮ.—ಎಡಿಟರ್.

ಬೆಂಗಳೂರ್ ಟವನ್ ವಿಷಯಗಳು.

ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಆಚೆಗೆ ೧—೩ ಹದ ಮಳೆ ಆದದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಬಹು ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಸುತ್ತಿರುವರು. ಅನ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆಯು ತಗ್ಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ತಗ್ಗಿರುವದರಿಂದ ವರ್ತಕರು ಹೆಚ್ಚು ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತ, ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತರದೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ವರ್ತಕರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಪ್ಲೇಗು ಮುಕ್ತಿಕೊಂಡು, ಜನರಿನ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಹವ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೊಂದಿ. ಅನೇಕರು ಶೀತ ಬಾಧ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿರುವರು. ಇಷ್ಟು ಶೀತವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿನ ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿರುವರು. ಈಗಿನ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರರವರು ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಆಗಿದ್ದ ವೇಳೆ ಬಹು ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಒಂದು ಭಾರೀ ಭಾವಿಯನ್ನು ಹೊರಪೇಟೆ ಎಕ್ಸ್ ತಯಾರ್ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಭಾವಿಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೊರಪೇಟೆ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸರ್ಕಾರಿ ಭಾವಿಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಬಾರದಂತಾಗಿವೆ. ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾಗಿ ತೋಡಿಸಿ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬುವ ಧರ್ಮ ಗುಣವು ನಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸಂಘದವರಿಗೆ ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಈ ಸಂಘದವರು ಹೊಸ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾ, ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ತಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬಾರದು? ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರೂ ಗಮನ ಕೊಡಲಾರರೇ! ಹೆಂಗಸರಂತು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ನೀರಿನ ವ್ಯಸನ ಉಂಟಾಗಿ ಅಲೆದಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವರಲ್ಲ! ಅಯ್ಯೋ, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ದಯ ಬಾರದೇ?

ಈ ಊರು ಹೊರಪೇಟೆ ಮಿಷನ್ ಗರ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಳಿ ಮೊಹಿಯೀನ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಸಾಹೇಬರೆಂಬುವರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬಡಪರಾಧಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಔಷಧ ಕೊಡುತ್ತಾ, ತುಂಬಾ ಕೀರ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರುವ ರೋಗಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಜನರು ಇವರಿಂದ ಔಷಧ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆಚೆಗೆ ಇವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುವದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಭಾವಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಬೇಕೆಂತ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಈ ಟವನಿನಲ್ಲಿ ೪ ಬಾಲಿಕಾ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಎರಡು ಮಿಷನ್ ಸಂಘದವರಿಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಕೂಲಾಗಿಯೂ, ಬೇರೊಂದು ವರ್ತಕರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ಹೊಂದುವ ಸ್ಕೂಲಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ೪ನೇ—೫ನೇ ತರಗತಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ೩ ಮತ್ತು ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ವೇತನ ಕೊಡುವರೆಂದು ತಿಳಿದು, ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಬರೆದುಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ೧೮—೧೯ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಮಿಷನ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ೮—೯ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಬರೆದಾಗ್ಯೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗದೆ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಿಷನ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಗಮನವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ, ಮಿಷನ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಸಂಘದವರು ತಿಳಿದು ತಾವೇ ಕೆಲವು ಮಂದಿಗೆ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತವೇ ಉಂಟೇ? ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಿ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂಘದವರ ಸ್ಕೂಲುಗಳಮೇಲೆ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ದಯವಿಲ್ಲವೇ? ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಪಕ್ಷಪಾತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕೂಡಲೆ ಇತರ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಇವಕ್ಕೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳೆಂದು ಪೂರ್ವದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡುವ

T. G.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಲಾಹೋರ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಮಳೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಮನೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಐದುಮಂದಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು.

ಗೋದಾವರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಂಡಾರಿಯಿಂದ ತಿರುಪತಿವರೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ರೈಲು ರಸ್ತೆ ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ೧೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಡಾಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ದಿಲ್ವಾರ್ ಬೇಗಂ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯು ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ... ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ವರುಷ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಯಿತು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಬೋಯರ್ ಖೈದಿಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದರೆ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅವನ್ನು ಸೆನ್ಸಾರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಲಾಯತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಬಂದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪಟ್ಟಣದ ಮಿ. ರಂಗನಾಥ ಎಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಯೌವನಸ್ಥನು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಗೆ ಪುನಃ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಮುಂದಿನ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ವಿಲಾಯತಿಯ ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಕನ್ನಾಟ್‌ರವರ ಸಹೋದರ ರಾಜ ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಕನ್ನಾಟ್ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಸಹಿತ ಬರುವರೆಂತಲೂ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ವಾಪಸು ಹೋಗುವರೆಂತಲೂ ವೈಸ್‌ರಾಯಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸತಾರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಪಂಢರಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ವೃಷ್ಟಿ ಆಗಿದ್ದು ವಿಠೋಬನ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಬೋರ್ಡ್ ಕಾನಿಸ್ಟೇಬಲರು ಯಾರಿಗೂ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ತುಂಬಾ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದ್ದು ... ಕಾಲವಾದರೆ ದ ... ಬಂದಿದೆ.

ನಾಗಪುರದ ಹುಚ್ಚರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ... ಅಂತರದಿ ಕವಲ್ದುರ್ಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಗುಣಹೊಂದಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರುಷ ೩೦೦ ಜನರೂ, ಹೋದ ವರುಷ ೫೧೦ ಜನರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಗುಣಪಟ್ಟರು. ಬೇರೆ ದೇಶದವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಹೊಂದಿ ಆರೋಗ್ಯ ಹೊಂದುವರು ... ಹೊಂದಲಾಗದವುಗಳಿಂದ ... ಕೊಂಡು ಅನೇಕರು ಸಾಯುವದು ತಪ್ಪುತ್ತೆ.

ಬೀದರ್ ಕೋಟೆ ಎಂಬಲ್ಲಿದ್ದ ಅಬ್ದುಲ್ ನಿಜಾಮುದ್ದ ಸೈನಿಕನು ... ಎಂಬ ಜನರಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ವೈರವನ್ನು ತಂದು ...

[illegible] ಯುದ್ಧ [illegible] ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನು ಈಚೆಗೆ ಕಾಬೂಲ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೂ, ಅಮೀರರು ಅವನಿಗೆ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಈಗ ಬಂದ [illegible] ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಂಧಿಸುವ [illegible] ಸಮಾಚಾರವಿದೆ.

ಮೈಸೂರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸುರಿದ. ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರವಾಹಗಳು ಬಂದವು. ಇದರಿಂದ ೫೦ [illegible] ಸೇತುವೆಗಳು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋದವು. ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ೫೪ ಜನಗಳು ೧೭ ಗೋವುಗಳೂ [illegible] ಸತ್ತು ಹೋದವು. ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋದವು. [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಭಾರಿ ಸೇತುವೆಗಳು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಬಹುಮಂದಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರು[illegible] ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರಿಗೆ ದರ್ಬಾರು ಪೂರ್ತಿ [illegible] ದಿನ ೧ ಕ್ಕೆ ತಲಾ ೧೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಈಗೀಗ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆಯಾದರೂ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆ [illegible] ಅನೇಕರು [illegible] ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಹೋಗುವದನ್ನೇ [illegible] ತಿಳಿಯುವದು.

[illegible] ಬಿಕ್ಕಾನಿಯರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರೂ, ಇದರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ ಪ್ರತಾಪ್ ಸಿಂಗ್ ರವರೂ, ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜಾ ಸಿಂಧ್ಯಾಯವರೂ, ಕೊಲ್ಹಾಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರವರೂ [illegible] ವಿಲಾಯಿತಿಯಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು [illegible] ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಬಹು ಮಂದಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಅವರನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಎದುರ್ಗೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಹಾರ ತುರಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು.

ನೀಲಗಿರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಬರೋಡಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪತ್ನೀ ಕಳತ್ರ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಕಳೆದ ವಾರ ಮದರಾಸಿಗೆ ಬಂದು, [illegible] ಎಂಬ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಎಂಬ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿನ [illegible] ಬಂಗಲೆ, [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸೆನೆಟ್ ಹೌಸ್ ಎಂಬ ಬಂಗಲೆ, [illegible] ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೈಲು ಹತ್ತಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ಇಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ೧೧೧ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ರಾಜರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ೧೮೭೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ೬೩ ರಾಜರು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಈ ಸಲ ಹೋಗುವ ಮುಖ್ಯ ರಾಜರುಗಳ್ಯಾರೆಂದರೆ — ಹೈದರಾಬಾದ್ ನೈಜಾಮರು; ಮೈಸೂರು, ಗ್ವಾಲಿಯರ್, ಕಾಶ್ಮೀರ, ಹೋಲ್ಕರ್, ಜಯಪುರ, ಜೋಧಪುರ, [illegible], ಉದಯಪುರ, [illegible], ಭರತಪುರ, ಕೊಲ್ಹಾಪುರ, ಇದರ್, ಪಟಿಯಾಲ, ನಾಭ, ಜೀಂದ್, ಬರೋಡಾ, ಭಾವನಗರ, ಕಪೂರ್ಥಲ, [illegible], ಸಿಕ್ಕಿಂ, ಕೂಚ್ ಬಿಹಾರ್, ಮಣಿಪುರ, [illegible] ಎಂಬೀ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಮಹಾರಾಜರುಗಳು.

ಮದರಾಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತಿರುನೆಲ್ವೇಲಿ [illegible] ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಡೆದ ಒಂದು [illegible] ೨,೦೦೦ ಗಾಡಿಗಳಷ್ಟು [illegible] ೧,೫೦೦ [illegible] ಊಟವಿತ್ತಿದ್ದರು. [illegible] ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ [illegible] ಈ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಮದರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗಳು [illegible] ಎಂ. ತ್ರಿವೇದಿ, [illegible] ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ [illegible] ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರು ಆಗುವ ಎರಡು ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಮನೆಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಈಗಲೇ ಒಂದು [illegible] ೨,೫೦೦— ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನೆಯವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರು ಒಂದು ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ೨೫,೦೦೦ ರೂ. ಬಾಡಿಗೆಗೂ, ಕೂಚ್ ಬಿಹಾರ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಒಂದು ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ೧೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೂ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ನೈಜಾಮರವರು ಒಂದು ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೂ, ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ [illegible] ಟಾಗೋರ್ ಯವರು ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ದರ್ಬಾರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಗೆ [illegible] ಸುತ್ತಿ [illegible] ಬರುವದಕ್ಕೆ ಗಾಡಿಯವರು ೯೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ೧೧ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನರಿಂದ ತಲಾ ೧ ಆಣೆಯಿಂದ ೪ ಆಣೆವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಕೂಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಜಾತ್ರೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗೊಣಗುಟ್ಟದೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಕಾರಣ ಮದರಾಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಥರ ಯಾತ್ರಿಕರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಹುದೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮದರಾಸ್ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಜವಾಡ, ಚಿತಂಬ್ರ, ಕುಂಭಕೋಣ, ಮಧುರೆ, ಮನ್ನಾರುಗುಡಿ, ಮಾಯಾವರಂ, ನಾಗಪಟ್ಟಣ, [illegible], ಪಳ್ನಿ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಶ್ರೀವಿಲ್ಲಿಪುತ್ತೂರು, [illegible] — ಎಂಬೀ ಸ್ಥಳಗಳ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌಂಸಿಲಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ಥಾನದ ಅಮೀರರು ಲಾಹೋರ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಮದೀಯರ ಅಂಜುಮಾನ್ ಹಿಮಾಯತ್ ಇಸ್ಲಾಂ ಎಂಬ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯ ಮೂಲಧನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ [illegible] ೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವದಾಗಿಯೂ, ಅವರ [illegible] ಈ ಹಣವನ್ನು [illegible] ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ಥಾನದಿಂದ [illegible] ಇದಲ್ಲದೆ ಆ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣದ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ೧೧೫ ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಕೊಡುವದಾಗಿಯೂ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಈ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿ [illegible] ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಅಲ್ಲಿಂದ [illegible] ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಓದತಕ್ಕ ಇಬ್ಬರು ಮಹಮದೀಯ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಅಮೀರರ ಸಹೋದರರೊಬ್ಬರು ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದಾಗಿಯೂ, [illegible] ಅಮೀರರ ಪತ್ನೀಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಾದವಳು [illegible] ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನಾಥಾಲಯದ ಮೂಲಧನಕ್ಕೆ ೧,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವದಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಹಮದೀಯರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗಿರುವದು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಸೇಂಟ್ ಹೆಲೀನಾ ಎಂಬ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ [illegible] ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಬೋಅರ್ ಖೈದಿಗಳು ಕಳೆದ ವಾರ ಹಡಗು ಹತ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಫಿಲಿಪೈನ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಭೂಕಂಪಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. [illegible] ಎಂಬ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪವು ಬಹಳ ಬಲವಾಗಿ ಆದ್ದರಿಂದ ೬೦ ಮಂದಿ [illegible] ನಾಶವಾದರು.

ಕೆನ್ಯಡಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆ ಈ ಸಲ ಬಹಳ ಅಧಿಕವಾದದರಿಂದ ಕೊಯಿಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ವಿಲಾಯಿತಿಯಿಂದ ೨೦,೦೦೦ ಜನರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬೋಅರ್ ದಳಪತಿಗಳಾದ [illegible], ಬೋಥಾ, ಡಿಲಾರೆ ಎಂಬುವರ [illegible] ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲ್ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಭೆಯ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದ [illegible] ರಾಜ್ಯಗಳವರು [illegible] ಸಕ್ಕರೆ [illegible] ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೇರಿಕ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ [illegible] ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಒಂದು [illegible] ಎರಡು ಲಕ್ಷದ ದ್ರವ್ಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕಲಹವು ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕಲಹವನ್ನು ಹೇಗ್ ಪಟ್ಟಣದ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕೋರ್ಟಿನವರು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೆನ್ಯಡಾ ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮೂಲಧನಕ್ಕೆ [illegible] ಬರುವದಾಗಿ [illegible].

ಚೀನಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಪಟ್ಟಣದ [illegible] ಕೈಗೊಂಡು [illegible] ಶಾಂತವಾದವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ವಿಲಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ [illegible] ೧ ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡು [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ೫೫,೦೦೦ [illegible] ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ [illegible] ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಪಟ್ಟಣವನ್ನು [illegible] ಸೈನಿಕರು [illegible] ಜನರು [illegible] ಪರರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ [illegible] ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು [illegible].

ಅಮೇರಿಕ ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ [illegible] ಒಂದು ಗಾಡಿಯು [illegible] ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ [illegible] ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. [illegible]

[illegible] ರಾಜ್ಯದವರು [illegible] ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ [illegible] ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ [illegible] ಸಕ್ಕರೆ [illegible] ಲಕ್ಷ [illegible] ಈ ಸಕ್ಕರೆಯು [illegible] ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ [illegible] ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಪರರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

[illegible] ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ [illegible] ರಾಜರು [illegible] ರಾಜನನ್ನು [illegible] ಎಲ್ಲಿಗೋ [illegible].

ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ [illegible] ರಾಜ್ಯಗಳ [illegible] ಅಮೇರಿಕ [illegible] ಪರರಾಜ್ಯಗಳ [illegible] ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ [illegible].

[illegible] ಯೂರೋಪಿಯನ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ [illegible].

[illegible] ಬಹಳ [illegible] ಅಮೇರಿಕ [illegible] ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ [illegible].

[illegible] ೨,೦೦೦ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಬಿದ್ದವು.

ಇಂಗ್ಲಾಂಡ್ ಸೀಮೆಯ ಕಿರೀಟಾದಿ ರಾಜಚಿಹ್ನೆಗಳು.

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವೆವು. A ಎಂಬದಾಗಿ ಗುರುತು ಮಾಡಿರುವ ದಂಡಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ದಂಡವೆಂದು ಹೆಸರು. ಇದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕದಲ್ಲ.

B, D ಎಂಬವುಗಳಲ್ಲಿ B ಎಂಬ ದಂಡವನ್ನು ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿಯೂ D ಎಂಬದನ್ನು ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡುವರು.

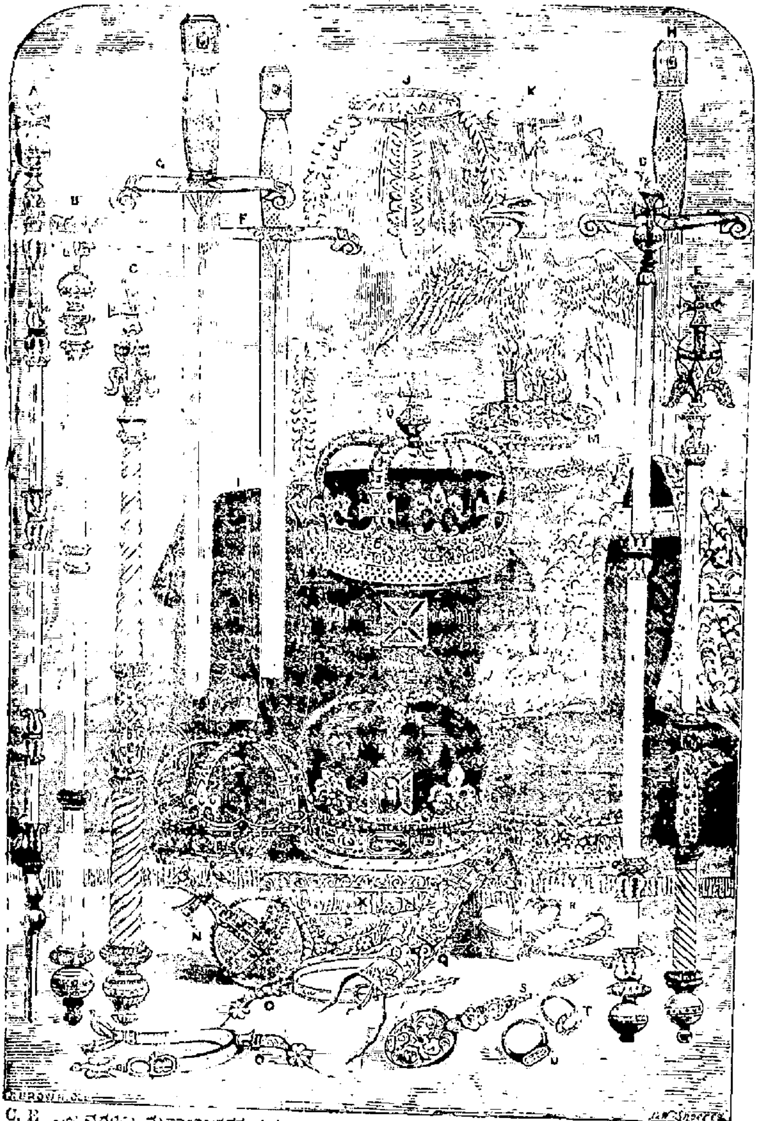

C, E ಎಂಬವುಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಎಡಗೈಗಳಲ್ಲಿಡುವರು.

B ದಂಡವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಗುರುವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿವಾದವೇನೆಂದರೆ —

“ನೀವು ಕನಿಕರವುಳ್ಳ ಗೋವಳರಾಗಿರುವ ಈ ದಂಡವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಯಾವಾತನಿಂದ ನಮಗೆ, ಪವಿತ್ರ ಅತಿಗಳೂ ಒಳ್ಳೇ ವಿವೇಕವೂ ನೀತಿಯು ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಹೊರಟು ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಆ ಭಗವಂತನು ಈಗ ತಮಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನಡಸುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾ

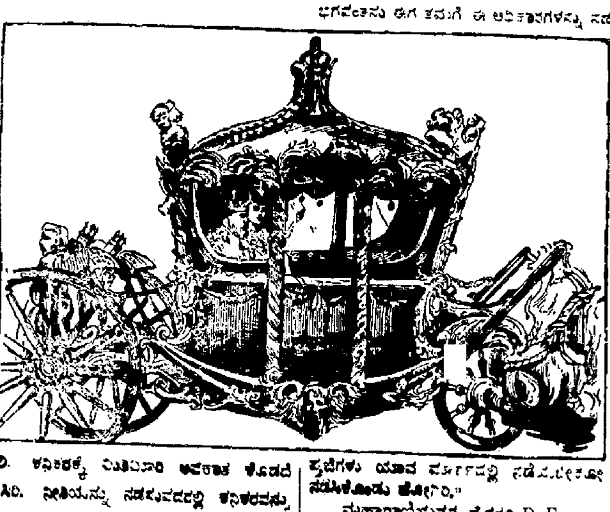

ಯವನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಕನಿಕರಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡದೆ ನೀತಿಯನ್ನು ನಡಸಿರಿ. ನೀತಿಯನ್ನು ನಡಸುವದರಲ್ಲಿ ಕನಿಕರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರಿ. ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೋ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಿ.”

ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ D, E ಎಂಬ ದಂಡಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.—

“ಸಕಲ ಸಂಪೂರ್ಣತ್ವವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಭುವೇ, ನಮ್ಮ ರಾಣಿಯಾದ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ಅಮ್ಮನವರು ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪದವಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುವಾದ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಮೂಲಕ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.”

V ಎಂಬ ಗುರುತು ಹಾಕಿರುವ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಮಹಾರಾಜರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇನೆಂದರೆ—

“ಭಕ್ತರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರಿಯನಾದ ಭಗವಂತನೇ, ನಮ್ಮ ಅರಸನಾದ ಎಡ್ವರ್ಡೆಂಬ ನಿನ್ನ ಸೇವಕನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಪವಿತ್ರಮಾಡು. ಆತನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ದಿನ ನೀನು ಅಪರಂಜಿಯ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಇಡುವ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಿನ್ನ ಕೃಪಾ ಬಾಹುಳ್ಯದಿಂದ ಆತನ ಹೃದಯವನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ, ರಾಜಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಕಲ ಗುಣಸಂಪನ್ನನಾಗುವಂತೆ ನಿತ್ಯ ರಾಜನಾದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುವಾಗಿರುವ ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತನ ಮುಖಾಂತರ ಅನುಗ್ರಹಿಸು.”

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಧರಿಸುವ ಈ ಕಿರೀಟಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ ಎಡ್ವರ್ಡನ ಕಿರೀಟವೆಂದು ಹೆಸರು. ಇದು ಸುಮಾರು ೨೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೨ನೇ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ದೊರೆಯು ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿಸಿದ ಕಿರೀಟವಾಗಿದೆ.

W ಎಂಬ ಕಿರೀಟವು ಪೂರ್ವದ ರಾಣಿಗಳು ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಿರೀಟ. ಗತಿಸಿದ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ೧೮೩೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಕಿರೀಟವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇದು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ X ಎಂಬ ಗುರುತಿನ ನೇರ್ಪಡೆ ತೋರಿಸಿದೆ. ಈಗ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ರಾಣಿಗೋಸ್ಕರ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಕಿರೀಟವು ಬಹು ಅತಿಶಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಿರೀಟದಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡ್ರುವ ಪಟ್ಟಿಯು ಒಂದೂವರೆ ಅಂಗುಲ ಅಗಲವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಒಂದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಇರುವಂತೆ ಬಹು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ವಜ್ರಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕೊಹಿನೂರ್ ಎಂಬ ಮಣಿಯನ್ನು ಕೂಡ್ರಿಸಿದೆ. ಈ ಕಿರೀಟದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ವಜ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಕುಂದಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಲೋಹವೆಲ್ಲಾ ಬೆಳ್ಳಿಯೇ. ಇದರಿಂದ ವಜ್ರಗಳ ಪ್ರಕಾಶವು ಹೆಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕೆಳಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದೆ ಇರುವ ಭಾಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪರಂಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಒಳಗೆ ಧೂಮ್ರವರ್ಣದ ಮಖಮಲ್ಲು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಟೋಪಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕ್ರಯವೆಷ್ಟಿರುವದೋ ಊಹಿಸಬಹುದು.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ M ಎಂದೂ S ಎಂದೂ ಗುರುತು ಮಾಡಿರುವದನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ M ಎಂಬುವದು ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ತೈಲವಿರುವ ಭರಣಿಯಾಗಿದೆ. S ಎಂಬ ಸವುಟಿನಿಂದ ತೈಲವನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವರು.

I, J, K, L ಎಂಬವುಗಳು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಕಿರೀಟಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೊಡಿಸುವ ವಸ್ತ್ರಗಳು.

O, O, P, R ಎಂಬುವುಗಳು ಪಾದಗಳ ಆಭರಣಗಳು.

Q ಎಂಬುದು ತೋಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಾಜುಬಂದು.

F, G, H ಎಂಬವುಗಳು ಮೂರು ಖಡ್ಗಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳು ಮಹಾರಾಜರ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿವೆ.

F ಎಂಬದು ನೀತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಖಡ್ಗ. ಇದರ ತುದಿ ಮೊಂಡಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂಬುವದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

U ಎಂಬದು ಮಹಾರಾಜರು ತೊಡುವ ಉಂಗುರ.

T ಎಂಬದು ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಉಂಗುರ.

Y ಎಂಬದು ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ತೊಡುವ ಒಂದು ವಿಧ ಕಡಗವು.

ಸಂತೋಷೋತ್ಸವ.

ಮೊನ್ನೆ ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ರಾಜಧಾನಿಯ ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರೇ ಮುಂತಾದವರು ನೆರೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರಾದ ಮೆ|| ಪಿ. ಆರ್. ಕರಿಬಸವ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ರಚನೆಮಾಡಿ ಓದಿದ ವೃತ್ತ ಕಂದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಪ್ರಶಂಸೆ.

೧. ವೃ|| ಶ್ರೀಮಚ್ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ನಿರುಪಮ ಕರುಣಾಲಬ್ಧ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮುಲಾ । ಚಾಮುಂಡೀನಾಯಕೀದ್ರಾಕ್ಷಯ ವಿಮಲ ಸುಧಾಬ್ಧಿ ರಾಕೇಂದುಲೀಲಾ ॥ ಧೀಮದ್ವಂದಿಪ್ರಕಾಶಪ್ರಕರ ವಿಬುಧಶ್ಲಾಘನೀಯಾಂಕಮಾಲಾ । ಭೂಮಿಪಾಲಸ್ತುತ್ಯಶೀಲಾ ಪೊರೆ ವಸುಮತಿಯಂ ನಾಡೆ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಜಾಲಾ ॥

೨. ಜನಕಂ ಶ್ರೀಚಾಮನೃಪಂ ಕಲಿಯುಗ ಪೊರೆದಿರದಸ್ತಂಗತನಾದೊಡೆ ಗರ್ಭಾ । ವನಿಯೊಳ್ದುಃಖಾಂಧಕಾರಂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಮಂ ಮುತ್ತಿ ಕೊಂಡಿರ್ಪ್ಪಿನಂ ನೀಂ । ವನಜಾಧೀಶಂಬೊಲುದ್ಯತ್ಸುರುಚಿರಕರದಿಂ ಪೋಗಲಾಡಿಂ ಬೇ । ಗನೆ ಭಕ್ತ್ಯಾನಂದಸಂತೋಷದಯಗಿರಿಶಿರಮಂ ಪತ್ತಿದೈ ಕೃಷ್ಣರಾಜಾ ॥

೩. ಜನನಿಸುಸೂರ್ಯಾವರೂ ತನುವಿನಾಯುಷಮಂ ನಿನಗಿತ್ತ ತಾಯಿ ಜನಪದಮಂ ಜನೋತ್ಸವಕರಿಯಿಂದ ಸಾಕಿ ರಾಜ್ಯಭಾರಿಯಂ । ಬಹುಮುವಿದ್ಯೆಯಂ ಬಿಡದೆ ಸಾಧಿಸಿ ಬೋಧಕಜಾಲಕೊಲ್ಮೆಯಂ । ಪಡೆದು ಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರಸಮರ್ಥತೆಯಂ ಪಡೆದೈ ಧರಾಧಿಪಾ ॥

೪. ಗುರುಜನದಲ್ಲಿನಮ್ರತೆಯುಂ [illegible] ಪರಿಜನದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಜೆಯೊಳ್ [illegible] ಭಲರೇ ನೃಪ ತಾಳ್ದೆ ಬಾಲ್ಯದೊಳ್ ॥

೫. [illegible] ಸರ್ವದೇಶದೊಳೆ ಕೀರ್ತಿಯನಾಂತ [illegible] ॥ [illegible] ರಾಜ್ಯಮನಿತ್ತ [illegible] ॥

೬. ಕಂ॥ [illegible] ಪ್ರತಿ । [illegible] ॥ [illegible] ।

೭. ವೃ॥ [illegible] ॥ [illegible] ।

೮. [illegible] ॥ [illegible] ॥

೯. ಕಂ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥

೧೦. [illegible] । [illegible] ॥ ಶ್ರೀ [illegible] ॥

೧೧. ವೃ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥

ಸ್ಥಾನಿಕ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ದಾವಣಗೆರೆ.—ಈ ವಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಡಿ ಮಳೆಯಾಗಿ [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಹೊಳೆ ನರಸೀಪುರ.—[illegible]

[illegible]

ಬೇಲೂರು.—[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಸಿರ್ಸಿ.—[illegible]

[illegible]

ಹೊಸಕೋಟೆ.—[illegible]

[illegible]

ಕ್ರಯದ ನೋಟಿಸ್.

2

ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮುಂಗಡ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಚಂದಾದಾರರು ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಬಾಕಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವವರು, ತಪ್ಪದೆ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದು ಮೇನೇಜರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಚಂದಾ, ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಪತ್ರಗಳೂ, ಪ್ರಬಂಧನೆಗಳೂ ವಿಶದವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ... ಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!
ಬೋಯರ ಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ... ವಿದ್ಯಾ ಪಠಣವು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಯರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳು ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತವೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಯರ್. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರೂ ಬೋಯರರೂ ... (೪) ... (೫) ... (೬) ಬೋಯರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ... ತಕ್ಷಣ ...

ಇದರ ... ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕ ... ನಾಲ್ಕಾಣೆ ... ಸಾಕ್ಷಾತ್ ... ಸೋಲ್ಡಿಯರ್ ... ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ...

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ... ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ... ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಜ್ವರಹರಿ 6

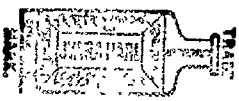

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಮರುಕಳಿಸುವ ಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಇದರಿಂದ ಸೇವಿಸತಕ್ಕ ... ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ... ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದವರು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೪ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ. ೨ ರೂ., ೧೧ ರೂ. ... ಸೀಸೆ ... ಪೋಸ್ಟೇಜು ಹೆಚ್ಚು ...

ಪೇಯಿನ್ ಕಿಲ್ಲರ್

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ... ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು ... ಇದು ಹೆಂಗಸರು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ... ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ... ಎಂಬ ಔಷಧ ... ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು.

ಇದನ್ನು ... ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ... ಅನೇಕ ... ಹೊರಗೆ ... ಈ ಔಷಧ ... ಮಾಡುವದು ... ಔಷಧಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಗಳೂ ... ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ... ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ... ವಿಳಾಸ:—ಪಶ್ಚಿಮದ ... ಮೆಡಿಕಲ್ ... ಮೈಸೂರ್, ...

ROBINSON'S
PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ
ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ... ಹಾಕಿ ... ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ... ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ... ಇರುವ ... ಗುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ... ಯವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯಾದ ... ಆಗುತ್ತದೆ.

... ದೊರಕಿದ ...

... ಹೇಳು.

ಹೋಲಿ ನೋಡಿ ...

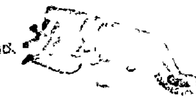

... ಸೋಪ್ ... ಯಾಗುತ್ತೆ.

ಈ ... ಮೈಕೈ ... ಶರೀರ ...

ಈ ತೈಲವು ... ಜನರ ಗುಣವನ್ನು ... ತಲೆ ... ಇದನ್ನು ... ವದು.

ಈ ತೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ... ಮೊದಲಾದ ... ಹಲ್ಲುನೋವು, ... ಚರ್ಮರೋಗಗಳು, ... ಗಳನ್ನು ... ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ...

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ ... ಮಾರುತ್ತಾರೆ.

ಹೋಮಿಯೋಪತಿಯ ಯಂತ್ರಶಾಲೆ.

ಈ ತೈಲವು ... ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ...

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರವನ್ನೂ ... ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ... ಬರೆಯುವದು.

ವಿಳಾಸ—... ಬೆಂಗಳೂರ್ ...

ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಕ್ರಿಸ್ತನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ	೦—೧—೦
ದೇವರೆಂಬ ಸಣ್ಣ ಮನೆ	೦—೧—೦
ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ. (ಪೂರ್ವದ ವೈರಾಗ್ಯಗಳೂ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಷಾಂತರ)	೦—೨—೦
ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶವಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿ	೦—೧—೦
ಹಿಮವತ್ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಗ್ರೀನ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶದ ಮಿಶನ್)	೦—೨—೦
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕವೂ ಅದರ ನಿವಾಸಿಗಳೂ	೦—೨—೦
ಚೀನಾ ದೇಶವೂ ಅದರ ಜನರೂ	೦—೨—೦

ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳು:—
ಮೈಸೂರು:—ಮಿಶನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.
ಬೆಂಗಳೂರು:—ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.
ಮಂಗಳೂರು:—ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೨ ನೇ ... ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ನವಮಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ಪೌರ್ಣಿಮೆ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಸ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್.

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ.	ಘಳಿಗೆ.	ವೈದಿಕ ಮಾಸದ ತೇದಿ.
11	ಗುರು	ನವಮಿ	27 50	ಮೂಲ	[illegible]	27
12	ಶುಕ್ರ	ದಶಮಿ	33 43	ಪೂರ್ವಾ	[illegible]	28
13	ಶನಿವಾರ*	ಏಕಾದ	36 39	ಉತ್ತರಾ	11 1[illegible]	29
14	ರವಿವಾರ§	ದ್ವಾದ.	10 20	ಶ್ರ	[illegible]	30
15	ಚಂದ್ರ†	ತ್ರಯೋದ	12 12	ಧ	[illegible]	31
16	ಕುಜವಾರ‡	ಚತುರ್ದ	13 1[illegible]	ಶ	[illegible]	1
17	ಬುಧ¶	ಪೌರ್ಣಿಮೆ	43 13	ಪೂರ್ವಾ	[illegible] 10	2

* ... § ... † ಸೋಮಪ್ರದೋಷ ‡ ... ¶ ಅನಂತನ ವ್ರತ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ದಿನಸಿ.		ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು.
... ಅಕ್ಕಿ ...	...	[illegible]	[illegible]
... ಅಕ್ಕಿ ...		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, for the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 11/9/1900.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

REGISTERED

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —:0:— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೩. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೩ ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಾರೀಖು ೧೭ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಚಿಕೆ ೧೩.

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

44

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಮಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಒಸರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಆಣೆ.

ವಾಯುಹಾರಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ) ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ವ ಇತರ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಇವು ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬

ಅಮೃತರಸ ಅಥವಾ ನಂಬರ.—ಇದರ ಸೇವನದಿಂದಲೇ ಏನೊಂದು ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ರೂ. ೩-೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣಾದಮಲಮು.—೨ ಯಾ ೩ ಅರ್ಜಿ ಹಚ್ಚುವದರೊಳಗೆ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ಆಣೆ ೬. ವಿ. ಪಿ. ಮುಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿರಿ.

ಧನ್ವಂತರಿ ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಸಿರಸಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಶೇಷ ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ!

ಕಸಿಕಟ್ಟಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು.

2

ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು:—ರಸಪುರಿ ಡಜನ್‌ಗೆ ೬ ರಿಂದ ೮ರೂ., ಮಲ್‌ಗೋವಾ ೮ ರಿಂದ ೧೦ರೂ., ಬಾದಾಮಿ ೯ ರಿಂದ ೧೨ರೂ., ಸುಂದರ್‌ಶಾ ೧೨ರೂ., ಅವಿನಾಶಿ ೯ ರಿಂದ ೧೨ರೂ.

ಕಸಿಕಟ್ಟಿದ ಕೊಡಗು ಕಿತ್ತಲೆ, ಸಾತಕಡಿ ಕಿತ್ತಲೆ, ಸೀಬೆ ಚಕೋತ್ರ, ಚಿಕ್ಕು, ಮಾಂಗೋಸ್ಟೀನ್, ದಾಳಿಂಬೆ, ಪಿಚ್ಚೀನು ಮತ್ತು ಲೀಚು:—ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೬ ರೂ. ಅಂಜೂರ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಬಾದಾಮಿ, ಪಪ್ಪಾಯಿ,—ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂ.

ಇತರ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನೂ ಕಾಗದ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ವೆಂಬ ಮಹಾ ಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:— ಆದಿಪರ್ವ ೩ ೦ ೦, ವಿರಾಟಪರ್ವ ೧ ೦ ೦, ಭೀಷ್ಮಪರ್ವ ೨ ೦ ೦ ಸ್ತ್ರೀಪರ್ವ ೦ ೬ ೦, ಅನುಶಾಸನೀಕಪರ್ವ ೩ ೧೨ ೦

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ಭಾಗವತ ಕನ್ನಡಟೀಕು—ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ತೃತೀಯ ಸ್ಕಂಧಗಳು ೨ ೦ ೦, ಚತುರ್ಥ ಪಂಚಮ ೧ ೧೨ ೦, ಷಷ್ಠ ಸಪ್ತಮ ಅಷ್ಟಮ ನವಮ ೨ ೮ ೦, ದಶಮ ೩ ೮ ೦, ಏಕಾದಶ ದ್ವಾದಶ ೧ ೮ ೦.

ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೋಕ್ತಿ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ರಾಮಾಯಣ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು—ಬಾಲಕಾಂಡ ೧ ರೂ., ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡ ೨ ರೂ., ಯುದ್ಧಕಾಂಡ ೨ ೮ ೦, ಉತ್ತರಕಾಂಡ ೧ ೮ ೦.

೧೦ ರೂ. ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರಿಗೆ ೧೦ ರಷ್ಟು ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮತ್ತು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಯಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್,
ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ರೋಡ್,
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

20

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮೆದುಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾತಾವರಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ದಿನಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಶರೀರ ದೇಹದ ಬಿಂದಂಶವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಸಿಡುಬು ಹಾಕಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಶೈಶವದಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ಮಿಕ್ಕಾದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವದೂ ಸೇರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದ್ದಾದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಾಪುಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು :—

ಮದ್ರಾಸ :—ಮೆ॥ ಕಾವಸ್ ದಿನಷಾ ಬ್ರದರ್ಸ್,
ಬೊಂಬಾಯಿ :—ಮೆ॥ ಲೇಡಂ ಆಪೊತಕಾರಿ ಕಂಪೆನಿ.
ಕಲ್ಕತ್ತಾ :—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕೆನಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕೊಲಂಬೋ :—ಮೆ॥ ಹಾಲ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕರಾಚಿ :—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜಿ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ
ಮದ್ರಾಸು :—ಮೆ॥ ಓಕ್ ಕಂಪೆನಿ
ರಂಗೂನ್ :—ಲೇಡಂ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು! ಈಗ ತಾನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ!!

ಬರ್ಮ ದೇಶವೂ—ಬರ್ಮಿಯರೂ.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರ್ಮ ದೇಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪೂರ್ಣ ಚರಿತ್ರವನ್ನೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವವು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಕ್ರಯ ೫॥ ಆಣೆ, ಹಾಸಲು ಬೇರೆ.

ಜನರಂಜಿತ ಪತ್ರಗಳು. ಕ್ರಯ ೩ ಪೈ ಮಾತ್ರ.

೧. ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರಿನ ಬೆಲೆ:—ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ, ಅದನ್ನು ಶುಚಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದೆ.

೨. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ:—ವಿದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಸೇವಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ ವಿಚಾರವ್ಯಾವಕವೂ, ತೋರಿದೆ.

೩. ವೇದಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು? ಹಿಂದೂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಶ್ಲೋಕ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸಮೇತ ಕೊಡಿಸಿದೆ.

೪. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು.

೫. ವಿಷೂಚಿಯೂ ಕರುಳಿನ ಉಪದ್ರವಗಳು:—ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಇವಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಈ ರೋಗಗಳು ತಗಲಿದರೆ ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:—

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;
ಅಥವಾ
ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ.

ಬೇಗನೋಡಿ! ಓಡಿಹೋದೀತು!! ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ!!!

ಕಟ್ಟಾಳ್ವಿನೋದ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೆಲವೆ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ!!! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದ ಸಂಬಂಧ ಇದಿದ್ಯನ್ನು ಜನಗಳು ಕೇಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ವಿಶಾಲಪಟ್ಟ ಉದಕವುಂಟಾಗಲು ಮುಂಗಡ ಕೊಡುವ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಸ್ಕಾಟ್ಲೆಂಡ್ ಅನೇಕ ಮುಂತಾದ ಪರದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು ಯುವರಾಜರು ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಫ್ರೇಸರ್ ಸಾಹೇಬರು, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗಳು ಅಕಾರಕಛೇರಿ ದೇವರಾಯಪಟ್ಟಣ, ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಬೆಟ್ಟ, ಮೈಸೂರು ಪೇಟೆ ಸುಂದರವಾದ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಬಾಗಿಲು, ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ—ಇವುಗಳು ಬಹು ರಮಣೀಯವಾಗಿವೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಎಂಟಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿ. ಪಿ. ಡಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚೊಂದು ಆಣೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಎಂಬ ಹೊಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕವು ನಾಲ್ಕಾಣೆಗೆ ದೊರೆಯುವದು.

ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಚಂದಾ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ:—ಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ೦—೬—೦

" " " —ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ೦—೯—೦

ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ದೇಶಾಕ ಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ಪಾರ್ಸೆಲ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವವು. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ದೇಶಾದ ಪರಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ಅಂಚೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು. } ಅಥವಾ { ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಗಂಧದ ಮರಗಳ ಹರಾಜು.

ಸನ್ ೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಮೈಸೂರು—ನೊವೆಂಬರ್ ೨೪ರಿಂದ ೨೭ರವರೆಗೆ. ಬೆಂಗಳೂರು—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧, ಹಾಸನ—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೪, ಕಡೂರು—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೮. ಶಿವಮೊಗ್ಗ—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೨ರಿಂದ ೨೦ರವರೆಗೆ.

ಈ ಹರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಿ. ಹೀರಾಸಿಂಗ್,
ಡಾರ್ ಆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕನಸರ್ವೇಟರ್.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೆಖ್ಖ ಬೋಧಿನಿ.

10

ದೆಮ್ಮಿ ಅಷ್ಟಪುಟಗಳು ೩೪೦—ವಿಷಯಗಳು ೩೧೦—ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳು ಮಾಡಿಸಿಯಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳೇ ಉಳಿದಿವೆ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ವಿವಿಧ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನುಭವ, ಸಾಲವಳಿಕೆ, ಸ್ವಾಂತ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ವರ್ತಕರ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಓದಬಲ್ಲ ಓದವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅಡ್ವೋಕೇಟರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಲಾಯರುಗಳ ಬಳಿ ಹೋಗಬೇಕಾದಂಥಾ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ಇರಬೇಕಾದದ್ದು. ಹಸನು ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಸಾಧಾರಣ ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ—ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಗಡ ಹಣ, ಅಥವಾ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ೧೨ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ದರಾಕ್ಷೆ ಸಲ್ಲುವದು. ವಿಳಾಸ:— ಪ್ರಕಾಶಕ ಸೋಮಸುಂದರ ಮೈಸೂರು, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

—:o:—

ಈ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಸಪ್ಟಂಬರ್ ತಾ|| ೧೮ ನೇ ಗುರುವಾರ.

ರಾಜಧಾನಿಯೂ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವೂ.

ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೧೯೦೦ನೆ ಇಸವಿಯ ಹಾಗೆಯೇ ಈಗಲೂ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯು ವಾಚಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಚನ್ನಾಗಿಯೇ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬಹುದು. ದಿನಕ್ಕೆ ೭೩ ಜನರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ತಗಲಿದರೂ, ೬೦ ಜನರು ಅದೇದಿನ ಮೃತಪಟ್ಟದ್ದೂ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಉಪದ್ರವು ಇನ್ನೂ ಪಟ್ಟಣದ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗಕ್ಕಾಗಲಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಕ್ಕಾಗಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅದು ಇನ್ನೂ ಲಷ್ಕರ್, ಮಂಡಿ, ದೇವರಾಜ್ ಎಂಬೀ ಮೂರು ಮೊಹಲಗಳಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಉಪದ್ರದ ಲಕ್ಷಣವು ಈ ಬಾರಿ ಬಹು ಕಠಿಣವಾದದ್ದಾಗಿರುವದು. ರೋಗಿಗಳು ಮನೆಗಳಲ್ಲೇ ಇರುವದಾದರೆ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ ಮಂದಿಯಂತೆ ಮರಣವಾಗುವರು. ಜ್ವರಬಂದ ೨—೩ ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ರೋಗಿಯು ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವನು. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಾದರೋ ಶಕ್ತಿಕೊಡುವ ಒಳ್ಳೇ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರ ಮಾಡುವರು; ಸುತ್ತಮುತ್ತ ತುಂಬಾ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಒಳ್ಳೇ ಹೊಸ ಗಾಳಿಯೂ ಬೆಳಕೂ ಅಪಾರವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದ ರೋಗಿಗಳ ಪೈಕಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೩೫ ಮಂದಿಯಷ್ಟು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಗೌರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರ್ ಕುಪ್ಪುಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್ರನ್ನೇ ಛೀಫ್ ಪ್ಲೇಗ್ ಆಫೀಸರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ, ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಐದು ಮಂದಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ಇವರು ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಕಡೆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವರು. ಅನೇಕಾನೇಕ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೊಳಕಾಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಂತೆ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವದಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ರೋಗಿಯು ಬದುಕಬಹುದೆಂಬ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೋ ರೆಕೀಜುವಾರ್ ಮರಣದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡುತ್ತಾರೆ; ಮನೆಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಇನ್‌ಫೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇವೆರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಉಪದ್ರವನ್ನು ಅಣಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವರು ಇನ್ಯಾವ ಏರ್ಪಾಡೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಶುದ್ಧಿಮಾಡುವ ಕೆಲಸವಾದರೋ ತುಂಬಾ ಅತಿಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ, ದೇವರ ಮನೆ, ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡುವದನ್ನು ಮನೆಯವರಿಗೇ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮನೆಯವರು ಸುಂಕಿರುವ ಒಟ್ಟಿಬರೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಶುದ್ಧಿಕಾರ್ಯವನ್ನು ಲೋಪ ಮಾಡುವರು.

ಇತ್ತಲಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಚ್ಯುತರಾಯರು ಪ್ಲೇಗ್ ಶಿಡುಬು ಹಾಕುವದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಜನರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೈಕಿ ೬೦೦ ಮಂದಿ ಜೈಲಿನವರೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು. ಟವನ್‌ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಡುಬು ಹಾಕುವದನ್ನು ಬಂದುನೋಡಿ ಎಂಬದಾಗಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಕಳುಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಬಂದು ದಿನ ಬಂದಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಮಿಷನರು ಬಂದು ನೋಡಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮೊಹಲ್ಲೆಗಳ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ವಿವೇಕ ಹೇಳಿ ಶಿಡುಬು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡ್ಯಾರೆಂಬದಾಗಿ ಊಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಡುಬು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುವದು ಯಾಕಂದರೆ (೧) ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ತಗಲುವದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಬರುವದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಯಾವ ಡಾಕ್ಟರೂ ಅಭಯ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಶಿಡುಬು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ತಗಲುವದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವದು. (೨) ಶಿಡುಬು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಜ್ವರ ಬರುವದು, ರಟ್ಟೆನೋವಾಗುವದು, ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗುವದು ಎಂಬದಾಗಿ ಅನೇಕರು ಹಿಂತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಈ ಶಿಡುಬಿನ ಹಾಲು ಅಷ್ಟು ಶುದ್ಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಈಚೆಗೆ ಅನುಭವ ಬಂದಮೇಲೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬಹು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಲನ್ನು ತಯಾರ್ಮಾಡಿದಾರೆ. ಈ ಹೊಸ ಹಾಲನ್ನು ಮೊದಲು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿಯೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಇದರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಚ್ಯುತರಾಯರು ೩೦೦ ಮಂದಿಗೆ ಶಿಡುಬು ಹಾಕಿದಾರಷ್ಟೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಯಾಯಿತೆಂತಲೂ ಜ್ವರ ಕಡಿಮೆಯೆಂತಲೂ ತೋಳಿನ ನೋವು ಬಹಳವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಡಾಕ್ಟರೇ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇಷ್ಟವುಳ್ಳ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಟರಿಂದ ಶಿಡುಬು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಾರೆಂದು ನಾವು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

ನಾಲ್ವರು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟರು.

(ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಂದ.)

ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗುಬ್ಬಿ ಟವನ್‌ನಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮೀದಾರರು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ —

ಇದೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೦ ನೆ ತಾರೀಖು ಬುಧವಾರ ಗುಬ್ಬಿ ಟವನ್ನಿನ ಗುಬ್ಬಿ ಶೆಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬ ಹುಚ್ಚಪ್ಪನವರು ಹೊಸಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೮ ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು ಆಗ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಹೊನ್ನಮ್ಮನವರು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಬಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಭೋಜನವಾದನಂತರ ಮಲಗಿಕೊಂಡರು. ಹುಚ್ಚಪ್ಪನವರು, ನಿಟ್ಟೂರು ಪುಟ್ಟಣ್ಣಪ್ಪನವರು, ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಸರಕೆರೆ ಗ್ರಾಮದ ದೊಡ್ಡಯ್ಯ, ಈ ಮೂರು ಜನಗಳು ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಮಂಚದ ಎದುರಾಗಿ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಮಕ್ಕಳಾದ ೧೮ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಗಳೈಯ ಮಲಗಿದ್ದನು ಆ ರಾತ್ರಿ ಮನೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಒಬ್ಬ ಕ್ರೂರರಾದ ಮಂಡಿಮಾಳಿಕರಾದ ಕಳ್ಳರು ನುಗ್ಗಿ, ಹುಚ್ಚಪ್ಪ, ಹೊನ್ನಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡಯ್ಯ, ಹೊನ್ನಮ್ಮ—ಈ ನಾಲ್ವರನ್ನು ಮಲಗಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಘಾತುಕವಾದ ಕತ್ತಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, ತುಂಡುತುಂಡು ಮಾಡಿ, ಪಾಪಾತ್ಮರಾದ ಕ್ರೂರದೆವ್ವಗಳಾದ ಕಳ್ಳರು ನಗನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು, ಹೊನ್ನಮ್ಮನವರ ಮೈಮೇಲಿದ್ದ ಆಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೊನ್ನಮ್ಮನವರು ಈ ಗೌರಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇಂಥಾ ಮಧ್ಯ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಡೆದ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಯದ ವಿಷಯ ಬೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆನಂತರ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮರುಳೈಯ ಎದ್ದು ಬಂದು ನೋಡುವಾಗ್ಯೆ ಹೊನ್ನಮ್ಮನಾದ ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನವರನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಪಟ್ಟು ಕೂಗಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ೩—೪ ಗಂಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ನೋಡಿದರು. ಆನಂತರ ಸೂಪರೆಂಟರು ವಗೈರೆಯವರು ದಯಮಾಡಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ದುಷ್ಟರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಹುಚ್ಚಪ್ಪನವರ ಶವವನ್ನು ಜಂಗಮರು ಮಾಡಿ ದಫನ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸತಿ ಪತಿಯ ದಫನ್ ಮಾಡಿದ ಮಾರನೇ ದಿನ ಹೊನ್ನಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡಯ್ಯ ಇವರುಗಳನ್ನು ಜಂಗಮರೆ ಮಾಡಿಸಿ ದಫನ್ ಮಾಡಿದರು.

ಇಲ್ಲಿನ ಪೋಲೀಸು ಠಾಣ್ಯ ಮಾಡಿರುವ ರೀತಿಯು ಗಸ್ತು ಮಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಮುಂತಾದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಭಯಪಟ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವವಲ್ಲದೆ, ಇವರು ಈ ದಂಡಮರಣಕ್ಕಾಗಿ ಗೋಣಾಡು ಅನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ೩ ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಕತ್ತಲು ಕವಿದಂತೆ ಆಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆ. ದಫನ್ ಮಾಡಿದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ತದನಂತರ ಮುಖ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯ ಮಾಡಿದ ನೀಚರನ್ನು ಹಿಡಿದು ವಿಶೇಷ ಕ್ರೂರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥಾ ಮಧ್ಯ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಜನರು ಭಯಂಕರಪಟ್ಟು, ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮದ್ರಾಸ್ ರೈಲ್ವೆ ಅನಾಹುತವು.

ಸ್ಥಳ.

ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಕಡ್ಡಿ ಪ್ರಕಾರ ೯ ಘಂಟೆ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಲು ಗಂಟೆಗೆ ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಮೈಲ್ ಹೊರಟು, ಸುಮಾರು ಬೆಳಗಿನ ಝಾವದ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಮದರಾಸಿನಿಂದ ೩೦೪ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಮಂಗಪಟ್ಟಣ ಸ್ಟೇಷನ್ ತಲುಪಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಕಡಪಾ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೂ ಮೈಲಿ ದೂರವಿದೆ ಮಂಗಪಟ್ಟ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ಆಚೆ ರೈಲು ಮಾರ್ಗವು ಜಾಗವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿ ಪಾಪಘ್ನಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಳೆ ಮೇಲೆ ರೈಲು ಹೋಗುವಂತೆ ೯೦ ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಇರುವದು, ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಮಾನುಗಳಿದ್ದವು. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಕಡಪಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೧೫ ವರುಷಗಳಿಂದ ಸುರಿಯದೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಮಳೆಯು ಆ ರಾತ್ರಿ ೫ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಯಿತು. ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳ ಮೇಲೆ ಸುರಿದ ಮಳೆ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬಂದು ಈ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮುಚಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಆ ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ೯ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಮದರಾಸ್ ಕಡೆಗೆ ಬಂದ ರೈಲುಗಾಡಿ ಆದೇ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂತು. ೯ ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಗುಡುಗು ಮಿಂಚು ಸಿಡಿಲು ಬೇಗನೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರವಾಹದ ಭಯಕ್ಕೆ ಸೇತುವೆಯೇ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡುಹೋಗಿತ್ತು, ತಳಹದಿ ಕಡಿದುಹೋಗಿ ಗಾಡಿಗಳು ಹಾದುಹೋದರೆ ಮುರಿದುಹೋಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂತು ಬೆಳಗಿನ ಝಾವದಲ್ಲಿ ಆ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಮೇಲ್ಗಾಡಿ ಮದರಾಸ್ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಯು ಅನಾಹುತವಾಗಿ ಹೊಳೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಮಗುಚಿಕೊಂಡಿತು. ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹದ ಬಹು ರಭಸವಾಗಿದ್ದದರಿಂದ ಸೇತುವೆ ಕಮಾನು ಮುಂತಾದ ಕಲ್ಲುಗಳು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಗಜಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡವು.

ಗಾಡಿಗಳು.

ಈ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂಜನ್ ಗಾಡಿಯಲ್ಲದೆ ೧೦ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ೧ನೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಗಾಡಿ ೨, ೨ ನೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಗಾಡಿ ೩, ಅಂಚೆ ಸಾಮಾನುಗಳಿದ್ದದ್ದು ೧ ಗಾಡಿ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು.—ಈ ಪೈಕಿ ೧ನೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಗಾಡಿ ಒಂದು, ೨ ನೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಗಾಡಿ ಒಂದು, ಇವೆರಡು ಹೊರತು ಉಳಿದ ಒಂಭತ್ತು ಗಾಡಿಗಳೂ ಸೇತುವೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನುಚ್ಚುನೂರಾದವು. ಅವೆರಡೂ ಮುಂದುಗಡೆ ಬಿದ್ದ ಗಾಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡವು. ಮದರಾಸ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಟಪಾಲ್ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಂಚೆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ್ದವು.

ಪ್ರಾಣನಷ್ಟ.

ಇದುವರೆಗೆ ೫೫ ಶವಗಳು ಸಿಕ್ಕವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವದು. ಸುಮಾರು ೬೨ ಮಂದಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಮಾತ್ರ ಬದುಕಿಬಂದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ನಾನಾ ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಪಾಗೆ ಒಯ್ದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಉಪಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಪ್ರಾಣ ಕಳಕೊಂಡಿರಬೇಕೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರು ಇಷ್ಟೇ ಮಂದಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಹೇಳಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಏನಾದರೋ ತಿಳಿಯದು. ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸೋಲ್ಜರುಗಳೂ, ಪಾತ್ರಿಗಳೂ, ಅವರ ಪತ್ನೀಯರುಗಳೂ, ಮೊಹಮ್ಮದೀಯರೂ, ಹಿಂದು ಮಹನೀಯರೂ, ಇನ್ನೂ ಬಹು ಮಂದಿ ಏನಾದರೆಂಬುವದು ತಿಳಿಯದೆ ಇದೆ. ಮದರಾಸಿನ ಜಾರ್ಜಿ

...ಗಾರರ ಕಡೆ ಹೊಂಟನು ಕಂಪಿಸಿಯು ಬಹಳ ನಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ...ದು ಅದೇ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದನು. ನಗಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ...ದುವನಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ೫ ಮೈಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ...ಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಸೋಡರು, ರೈಲ್ವೆ ನೌಕರನ - ನಿಯರೇ ಎಂಟನಾದ ...ಗಳು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀಯ ... ಮೈಮೇಲಿದ್ದ ನಗಗಳ ಸಮೇತವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆಚೆ ... ಗಾಡಿಯು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅದರೊಳಗಿದ್ದ ... ಆಚೆ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಬದುಕಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದಿರು ... ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ತಂತೀ ಕಂಭಗಳೂ ಕಿ... ಹೋದವು.

ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿದ್ದು.

ಹೀಗೆ ಅನಾಹುತವಾಯಿತೆಂಬ ಸಂಗತಿಯು ಮದರಾಸಿಗೂ ಕ... ತಿಳಿದಕೂಡಲೆ ಆ ನಾನಾ ಸ್ಥಳಗಳ ರೈಲ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಡಾ... ...ಗಳೂ ಬೇಕಾಗುವ ಸಲಕರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅನಾ... ...ವಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿ, ಬದುಕಿದ್ದವರನ್ನೂ ಗಾಯಪಟ್ಟ... ...ನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹೆಣಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿ, ಸೇತುವೆಯೊಳಗೆ ...ಕೊಂಡಿದ್ದ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ತಂದವರೆಗೆ ಯಂತ್ರಗಳ ಸ... ...ದಿಂದ ಎತ್ತಿ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಎಳೆಸಿದರು. ಮೂರು ದಿನಗಳ ತನಕ ೩೦೦—೪೦೦ ಮಂದಿ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಯ... ...ಸರಿಮಾಡಿದರು. ಸಿಕ್ಕಿದ ಹೆಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಿ... ...ಕೊಂಡು ರಿಪೋರ್ಟು ಬರೆದು ದಫನ್ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ವಿಚಾರಣೆ

ಈ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಮಂಗೆ ಪಟ್ಟಣದ ಸ್ಟೇಷನ್ ...ರನ್ನೂ, ಗ್ಯಾಂಗ್ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನೂ, ... ಗಾರ್ಡನ್ನೂ ವಿಚಾ...ರಿಸಿದರು. ಈ ಸೇತುವೆಯು ಅಪಾಯಕರವಾಗಿತ್ತೇ ಎಂಬದಾ... ...ಕ್ಕೆ ಅವರು—ಅನಾಹುತವಾಗುವದಕ್ಕೆ ೪—೭ ಗಂಟೆಗಳ ಹಿಂ... ...ಶು ರೈಲುಗಾಡಿಗಳು ಬೇರೆ ಬಾಯಿಕಡೆಯಿಂದ ಅದೇ ಸೇತುವೆ... ಮೇಲೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹೋದವೆಂತಲೂ, ಒಬ್ಬ ಮೇಸ್ತ್ರಿಯು — ...ರಾತ್ರಿ ... ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ರಸ್ತೆಯು ಮೇಲ್ಗಡೆ (ಸೇತುವೆಯಿಂದ ...ಷ್ಟು ದೂರ ಮಳೆ ನೀರಿನಿಂದ ಕಂದಿಗಳು ಅಪಾಯಕರವಾ... ...ವೆ ಎಂಬದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಗ್ನಲ್ ... ...ದಿನ ... ಇದ್ದು ... ಅದರ ೫ ಸೇತುವೆಗೆ ... ಸಂಭವಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ... ಇದ್ದರೂ ... ಇವನೊಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲದೆ ... ೩—೬ ದಿನಗಳ ಹಿಂ... ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪನಿಯ ... ಸೇತುವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ...ದರಲ್ಲಿ ... ಸೇತುವೆ ... ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಎಂ... ...ಗಿ ತಿಳಿದು ರಿಪೋರ್ಟು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆಂಬುವದೂ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಆದಕಾರಣ ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪನಿ ಮೇಲೆ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಈ ಅನಾಹುತವಾಯಿತೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಧಾರ ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಬದುಕಿ ಬಂದವರು ಹೇಳುವದು.

ಪೆನ್ಷನ್ ಎಂಬ ಪಾದ್ರಿಯವರು ಅನಾಹುತವಾದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ... ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ... ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ — ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಮೂರು ಪಾದ್ರಿಗಳು ... ರೈಲು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬೋಂಬಾಯಿನ ಕಡೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ... ಸಿದ್ಧ ... ನಿದ್ರೆ ... ದಿನ ... ನನ್ನ ತಲೆಗೆ ... ಬಂತು. ಗಾಡಿ ... ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು. ತರುವಾಯ ಗಾಡಿ ... ಮುಳುಗಿತು. ಗಾಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ನೀರು ನುಗ್ಗಿತು. ಪ್ರವಾಹದ ವೇಗಕ್ಕೆ ಎತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ತೋರಿತು. ಗಾಡಿ ಒಡೆದುಹೋಯಿತು. ಆಗ ... ಕಗ್ಗತ್ತಲು ಕವಿದಿತ್ತು. ಬಲಪ್ರಯೋಗದ ... ಮನುಷ್ಯನ ಶಬ್ದವೂ ಕೇಳಿಬರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಹವು ಉಕ್ಕಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ... ಗುಡುಗುತ್ತಿತ್ತು. ... ಕಣ್ಣು ... ನೀರು ನನ್ನನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗಾಡಿಯ ... ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೇ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ... ಬರುತ್ತಿದ್ದ ... ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಮೆತ್ತೆ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ರೇಪೆ, ಎತ್ತು, ಗಾಡಿಗಳ ಮುರುಕು ಮುಂತಾದವು ನನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದೊಂದಾವರ್ತಿ ನಾನು ಪ್ರವಾಹದ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಹೀಗೆ ... ಪ್ರವಾಹವು ನನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟುದೂರ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿತೋ ಹೇಳಲಾರೆ. ಕಡೆಗೆ ನನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ನೆಲ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದರ ಪ್ರವಾಹ ಜೋರಾಗಿದ್ದದರಿಂದ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹೋದೆ. ... ವರೆಗೆ ನೀರಿತ್ತು. ತಪ್ಪದ ಹಲಗೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಮಳೆ ... ... ಅಲ್ಲೇ ... ನಿಂತುಕೊಂಡೆ. ಬೆಳಕು ಹರಿ... ...ಲಕ ... ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಕು ಹರಿಯುತ್ತಾ ಸುತ್ತಲೂ ... ಎಲೆಗಳೂ ಬೇಲಿಗಳೂ ಕಂಡುಬಂದವು. ನನ್ನ ಸುತ್ತ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಮನೆಗಳೇನಾದರೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದೀತೇ ... ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ನೋಡಿದರೂ ಒಂದೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಒದ್ದೆ ... ನಡಿಯುವದು ಮಹಾ ಪ್ರಯಾಸವಾಯಿತು. ತಡವರಿಸುತ್ತಾ ಮುಗ್ಗರಿಸುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಹೋದೆ. ರೈಲ್ ಕಂಬಿಗಳಂತೆ ಕಾಲಿಗೆ ...ದವು. ಅದೇ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದು ೧ ಮೈಲಿ ದೂರ ಮೋರಿ ... ಹೋದೆ. ಒಬ್ಬ ಕಾವಲುಗಾರ ಸಿಕ್ಕಿದ. ಅವನ ಸಹಾಯದಿಂದ

ಇನ್ನೊಂದು ಮೈಲಿದೂರ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗೌಡನಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ತೆಗೆದು ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಒದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಣಹಾಕಿದೆ. ... ಹಾಲು ಕೊಂಡು ಕುಡಿದೆ. ... ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ... ನನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ... ಅನಾಹುತವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊರಟೆ. ಈ ಅನಾಹುತದ ಪರಿಣಾಮ ... ಕಣ್ಣಾರ ನೋಡಿದೆ. ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ... ...ಗಳಿಂದ ಹೊರಟುಕೊಂಡು ಮುರಿದು ಹೋದ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಆಚೆ ಕಡೆಯನ್ನು ಸೇರಿ, ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಪಾದ್ರಿಗಳೇನಾದರೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಅವರೂ ನನ್ನಂತೆಯೇ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಗಾಡಿಗಳ ನಡುವೆ ಕಾಲು ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಅಪಾಯವಾಯಿತು. ಕತ್ತಿನವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಮುಸುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪ್ರವಾಹವು ಅವರನ್ನು ಮುಳುಗಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕಡೆಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಾಹೇಬರು ... ಅವರನ್ನು ... ಮತ್ತೊಬ್ಬ ... ಬಹಳ ... ರಗೆ ಕಂಬಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸೇತುವಾಗಿಕೊಂಡೇ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆ... ...ಮುಂದಕ್ಕೆ ... ದ್ದರು. ನೀರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿ ಬಂದರು.

ಇತರ ವಿಷಯಗಳು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ... ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದನ್ನೆಲ್ಲಾ ... ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ... ಗಳು ... ನೀರಿನಲ್ಲಿ ... ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಕೆಲವ... ... ಅಂದರೆ ... ಗಾಡಿ... ... ಈ ಮಾರ್ಗ... ... ಆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಿವೆ.

ಬಳಿದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

೩

ಬೆಂಗಳೂರು ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಛತ್ರಿಗೆ ೯,೯೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ.

ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹೆಂಗಸರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದಾರೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯ ... ಕಲೆಕ್ಟರ್ ... ಅವರು ... ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲವಾದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಿಸುವೆವು.

ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವಗಳು ... ಪ್ಲೇಗು ... ದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಸಿನ್ಫೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿ ... ಅಗಿದೆ.

ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ... ಪ್ರದರ್ಶನವೊಂದು ನಡೆಯುವದು ... ಬೆಂಗಳೂರು ... ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ವಾರ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಮೆ|| ... ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ... ಸಾಹೇಬರ ಸಂಗಡ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ... ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು.

ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಸದ್ಯ ನಾಲ್ಕು ... ಮೈಲಿ ವಿಸ್ತಾರ ... ಉಳಿದ ಭಾಗವೆಲ್ಲಾ ... ಸರಕಾರದವರು ... ತಿಳಿಸಿದಾರೆ.

ಪ್ರೆಜಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ ... ಪ್ಲೇಗ ... ಜನರನ್ನೆಲ್ಲಾ ... ದೆ. ... ಕೆಲವು ... ಸಾವಿರಾರು ... ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

... ತಾಲೂಕು ... ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ... ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ... ಕಳೆದ ... ಅವನಿಗೆ ... ಜೀವಪರ್ಯಂತ ಸಜಾ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದಾರೆ.

ನೆಲಮಂಗಲದ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣವನ್ನು ತಿಂದುಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ... ೧೮ ತಿಂಗಳು, ... ವೆಂಕಟಾಚಲಯ್ಯನಿಗೆ ೧ ವರುಷ ಸಜಾ ... ರೂ ಜುಲ್ಮಾನೆ, ... ತಿಂಗಳ ಸಜಾ ... ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮದರಾಸ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಪ್ರತಿಮೆಯೊಂದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ... ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ... ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮೆ|| ರಾಘವಲುನಾಯುಡು ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದಾರೆ.

ಕೋಲಾರ ಫಾಂಡಿಯನ್ ರೀಫ್ ಎಂಬ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆದದ್ದು ಚಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ಇನ್ಯಾವ ಗಣಿಯಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂ...

ಬೂ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದೇ ಈ ಜಾಸ್ತಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುತದೆ.

ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿನ ಪದಕಗಳನ್ನು ... ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ... ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ... ಗಾಗಿ ಬರಲು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾರೆ.

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ರಾಜಧಾನಿಯ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರು ಸಭೆ ಸೇರಿ ಈ ಸಲ ದಸರಾ ... ಗಳಾದ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು, ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು, ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರು, ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ... ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ... ಮಾಡಿದರು.

ಸಾಹೇಬ ... ಆಗಿರತಕ್ಕ ... ರವರು ... ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ... ರನ್ನು ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮಹಾರಾಜರವರು ... ತಾರೀಖಿನ ... ... ಪೆನ್ಷನ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹುಕುಂ ... ವರ್ತಮಾನವಿದೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ ಉಪದ್ರವು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ... ರಾಗುತ್ತಿದೆ. ... ಕೌನ್ಸಿಲರು, ... ಕಮಿಷನರು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಪದ್ರವನಿವಾರಣೆ ... ಹೊಸ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ ... ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರು ... ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಉಪದ್ರವ ... ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕಳೆದ ವಾರ ಉಪದ್ರವದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ತಾ. ೧೦ರಿಂದ ೧೬ ವರೆಗೆ

ಮೊಹಲ್ಲೆ.	ಪ್ಲೇಗು ತಗಲಿದ್ದು.	ಪ್ಲೇಗು ಮರಣ	ಒಟ್ಟು ಮರಣ.
ಲಷ್ಕರ್	೩೩	೫೯	೬೫
ಮಂಡಿ	೧೧೪	೯೧	೧೦೭
ದೇವರಾಜ್	೫೩	೬೦	೫೧
ಚಾಮರಾಜ್	೩೦	೨೪	೩೬
ಕೃಷ್ಣರಾಜ್	೫೭	೩೩	೪೭
ಕೋಟೆ	೪	೩	೭
ನಜರಬಾದ್	೧೩	೯	೧೩
ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್	೪	೨೪	೨೮
ಜುಮಲಾ	೩೫೧	೨೯೪	೩೪೪

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

ಕುಣಿಗಲ್ ತಾ|| ಅಮಲ್ದಾರರಾದ ಮ|| ಗುರುರಾಯರವರಿಗೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೧೫ ತಿಂಗಳು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ... ಹುಜೂರ್ ಆಫೀಸ್ ... ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಕೆಲಸನೋಡುವದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದಾರೆ.

ದಿವಾನರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮ|| ಬಿ. ದೇವರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು ಕಳೆದ ಜೂನ್ ೧೬ ನೇ ತಾರೀಖು ಲಾಗಾಯತು ೩ ತಿಂಗಳು ಸಂಬಳವಿಲ್ಲದ ರಜಾವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ

ಕಳೆದ ಏಪ್ರಲ್ ೨೫ ನೇ ತಾರೀಖು ಲಾಗಾಯತು ಎಡತೊರೆ ತಾ|| ಅಮಲ್ದಾರರು ಮ|| ಸಿ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ರಾಯರಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳು ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ

ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರಾದ ಮ|| ರಂಗರಾಯರಿಗೆ ಕಳೆದ ಮೇ ತಿಂಗಳು ೨೬ ಲಾಗಾಯತು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮಸ್ಟರ್ ಸರ್ಕಲ್ ಸಬ್ || ಇಂಜನಿಯರಾದ ಎ|| ... ಅವರು ... ಮೈಸೂರು ... ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳು ೭ ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಎ|| ... ಸಾಹೇಬರು ಛಾರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

ಮೈಸೂರು ಡಿ|| ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರಾದ ಮ|| ಬಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯನವರು ತಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾರೀಖು ಲಾಗಾಯತು ೩ ತಿಂಗಳು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು. ಅವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅ|| ಕನ್ಸರ್ವೇಟರಾದ ಮ|| ಎಚ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರವರು ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡುವರು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮ್ಯಾ|| ಮೈಸೂರು ... ರಾಮಕೃಷ್ಣರಾಯರವರಿಗೆ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾರೀಖು ಲಾಗಾಯತು ೩ ತಿಂಗಳು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೆ. ಅವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ... ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ... ಮ|| ... ಅವರ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಸಿಟಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಆಫೀಸ್ ಛಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲೂಕ್ ... ಹೊಸ ... ಗ್ರಾಮವನ್ನು ... ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ... ಯಷ್ಟು ಸ್ಥಳ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಾವನಹಳ್ಳಿಯ ... ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ... ಮಾಡುವ ನಿವೇದನಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಣ್ಣ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿದ್ದು.

ಕಳೆದ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ೯ರಲ್ಲಿ ಹೊರಟಂಥ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹಡಗು ಒಂದು ತಿಂಗಳಾದ ವೇಳೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಾಂಡನ್ನು ಮುಟ್ಟಿತು. ಈ ಹಡಗು ೧೯ ಅಡಿ ಉದ್ದವಾಗಿಯೂ ೮ ಅಡಿ ಅಗಲವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಇದರಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಗ್ಯಾಲನುಗಳ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ನ್ಯೂಮನ್ ಎಂಬಾತನು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ೧೭ ವಯಸ್ಸಿನ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟನು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಡಗು ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಎರಡು ದಿನಗಳು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಟ್ಟಿತು. ಹಡಗು ಬಹು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ನಡೆದಾಗ್ಯೂ ಅದರೊಳಗಿದ್ದ ಎಣ್ಣೆಯ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳು ಸೋರುತ್ತಿದ್ದಕಾರಣ ಪ್ರಯಾಣವು ಬಹು ನಿಧಾನವಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣ ಅವರು ಗೊತ್ತಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರುವದರೊಳಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೩೨ ದಿನವಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟುವದಕ್ಕಾದೀತೇ, ಆಗಲಾರದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನ ಒಂದು ವರ್ತಕ ಮಂಡಲಿಯವರು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಕಾಲ ಕೆಟ್ಟುಹೋಯಿತು.

(ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮೀದಾರನಿಂದ)

ವಿಟ್ಠಲಾಚಾರ್ಯರವರು ನಿತ್ಯಪಾಠಕ್ಕೆಗೆ ಹೋಗುತಲಿದ್ದರು. ಅವರ ಕಂಪನಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೩-೩ ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮನೆಯು ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತು. ತಾರಾಕರರಾಯರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತಲಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವೇ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು:

“ಇವರೊಬ್ಬರು; ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನವರು; ಅದೇನೋ ಸಮಾಜ ಸಾಂಸಾರಿಕವೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರವೋ—ನೋ, ಅದೊಂದು ಸಂಘವಂತೆ. ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಇವರು ತರ್ಕಿಸುವರು. ಇವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ? ವೃದ್ಧರ, ಪೂಜ್ಯರ, ಆರ್ಯರ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಗಲುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲ ಕೆಟ್ಟುಹೋಯಿತು; ಕಲಿಗಾಲವು ಬಂದಿತು. ಅನಾದಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ, ಕನ್ಯಾವಿಕ್ರಯ, ಮೂರ್ತಿಭಕ್ತಿ, (ಕೇಶಮುಂಡನ) ಸ್ವದಾಚಾರ, ಮೊದಲಾದವುಗಳು ನಿಂತುಹೋದವು. ಈಗ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿರುದ್ಧಕಾರ್ಯಗಳೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ವಿಧವಾವಿವಾಹ, ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಸಮುದ್ರಯಾನ, ಮೊದಲಾದ ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಇವರು ಹೊಡೆದಾಡುವರು. ಇಂತಹವರು ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಗೆ ಮಣ್ಣು; ಈಗಿನ ಯುವಕರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮುಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಹಣೇಬರಹ. ಇವರು ನಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿದರು. ಈಗ ಶಿವಮಂತ್ರಗಳೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ಉಪಕ್ರಮಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲಿನಂತೆ ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಊಟ, ದಕ್ಷಿಣೆ, ಸೀರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಎರಡು ತಿಂಗಳವರಿಗೂ ಸಂಪಾದನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಸಾರಿ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಮೂರು ಕಾಸಿಗೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಶಂಕರರಾಯರ ಮನೆಯ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ‘ರಾಯರೇ, ಆಚಾರ್ಯರಿಗೇನು ಕೊಡುವಿರಿ? ಅದರ ಬದಲು ಯಾರಾದರೂ ಬಡವರು ಇದ್ದರೆ ಭೂದಾನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಮೈಮೇಲೆ ಉರಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಒಳ್ಳೆಯದು, ಇವನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಶಾಪವು ತಪ್ಪದು. ಅಯ್ಯೋ! ಈಗ ಬ್ರಹ್ಮಶಾಪದಿಂದ ಯಾರಿಗೇನು ಫಲವಾದೀತು! ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಗುರು-ಪುರೋಹಿತರು—ಇದ್ದರು, ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಭಕ್ತಿ! ಎಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸ!! ಈಗಿನವರು ನಮಗೆ ಭಯಪಡುವದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ನುಡಿದುದನ್ನು ಮೀರಿನಡೆದವರು ನಿಂದಂತೆ ಈಗಿನವರು ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಡ್ಡಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿಸಿಬಿಡುವರು. ಈಗ ಆಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಗ್ರಹಚಾರ; ಆಗಲಿ. ನಾಗಾದ್ರಿಯು ಇವನ ಬಳಿ ಒಮ್ಮೆಗಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾನಲ್ಲಾ! ಇವನೂ ಬೇಗನೆ ಕೆಟ್ಟಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಓಹೋ! ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದ, ಬಂದನು, ಒಳ್ಳೆಯದು, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೋ ನೋಡುವ! ಇದೇನು, ತಾರಾಕರರಾಯನ ಮನೆಯನ್ನೇ ಹೊಕ್ಕನು! ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ತಾರಾಕರರಾಯನ ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹೊಂಚು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಿದುದೇನೆಂದರೆ:—

ತಾರಾಕರ.— ಕಮ್ಮಿ, ನಾಗಾದ್ರೀ, ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಓಡಿಬಂದೆ! ಹೋಗುವ ದಿನವನ್ನು ಸುಖದಿಂದ ಕಳೆದೆಯೋ?

ನಾಗಾದ್ರಿ.—ಏನು ಸುಖವೋ; ನಾನು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗದೇನೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.

ತಾ.—ಅದೇಕೆಯೋ! ಹಳ್ಳಿಯು ವಾಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೇ! ಒಳ್ಳೆಯ ನೋಟಗಳು! ರಮಣೀಯವಾದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು! ಚೆಲುವಾದ ತೋಟಗಳು! ಹಳ್ಳಿಯು ಎಷ್ಟು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವುದು! ಹಳ್ಳಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳಾದರೋ ಪರಮ ಸಾಧುಗಳು! ಪೇಟೆಯ ಮೋಸದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವರಲ್ಲ.

ನಾ.—ಅಹುದಹುದು, ಆದರೆ ನೀವು ಹೇಳಿದುವೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದೆ. ನನಗಿರುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ:—ಹಳ್ಳಿಯವರು ಶುದ್ಧ ಮೋಸಗಾರರು; ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನವರು; ಒಬ್ಬರು ಒದಗಿದರೆ ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರರು; ಆಗುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹರಕತ್ತು; ಆಗದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕು.

ತಾ.—ಇದೇನು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುವೆ? ನಿಮ್ಮ ಊರು ಪೂರ್ತಿ ಹಾಗೆ ಸರಿಯಾಗಿವೆಯೋ!

ನಾ.—ಸರಿಯಾಗಿರುವದೇ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ೧೦—೧೫ ಮೈಲುಗಳೊಳಗಾಗಿ ಇದೆ. ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ; ನಮ್ಮೂರಿನವರು ಮಾರೀಚ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರು. ಇಂಥವರ ನಡುವೆ ಇರಲು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ.

ತಾ.—ಏಕೆ, ಹಾಗೆಂದರೇನು?

ನಾ.—ಹಾಗೆಂದರೆ, ಮಾರೀಚ ಮಾಯಾಮೃಗದಂತೆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಒಳಗೊಳಗೆ ಬತ್ತಿಕೊಯುವವರು. ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಗುಹೆಯೊಂದಿದೆ. ಆ ಗುಹನೆಂಬುವನಲ್ಲಿ ಮಾಯೆ ಎಂಬ ಮೃಗರಾಜನು ಕಣ್ಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಅಸೂಯೆ, ಮತ್ಸರ ಮತ್ತು ಮೋಸವೆಂಬ ಮೃಗಗಳ ಸಂಗಡ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ತಾ.—ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬಾರದೇ? ಮಾಯಾಮೃಗಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರು ಯಾರು?

ನಾ.—ದಾಸನೆಂಬುವನು; ಈ ಮರುಳನು ಮಾರೀಚನ ಮಾಯೆಗೆ ಮೈಮರೆತು ಮಣ್ಣುತಿಂದು ಮಾತೃದ್ರೋಹವನ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ದುರ್ಜನನಿಗೆ ದುರಾಸೆಯುಂಟೆಂದು ದೂರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ದುಡಿದು ದುಡಿದು ದುರ್ಗತಿಗೆ ದುಮ್ಮಿಕ್ಕಿದನು.

ತಾ.—ಛೆ! ಛೆ! ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬಾರದೇ? ನೀನು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾ.—ವಿಜಯಪುರದ ವಿ. ರಾಮಸೆಟ್ಟಿ ವಿಪ್ರನು ವಿಚಾರವಾಗಿ ವಿಧವಿಧವಾದ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ವಿಲೋಕಿಸಿ ವಿಮುಖನಾದನು. ದಾಸನು ಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ದರಿದ್ರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸನಾಗಿ ಹೋಗಿ ದ್ರವ್ಯನಷ್ಟಮಾಡಿಕೊಂಡು ದಾರುಣತೆಯಿಂದ ದುಃಖಪಟ್ಟನು.

ತಾ.—ನಿನ್ನ ಕವಿತ್ವವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಿಡು; ಸಮಾಚಾರವೇನು ಹೇಳು.

ನಾ.—ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನೂ, ಸೇರಿಕೊಂಡ ಶೀನಯ್ಯನೂ ಮಾಯೆಗೆ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಆಶ್ರಿತರಾಗಿ ಕಸಾಯ್ದರ್ಗಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ವಯಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡಿಸುವರು.

ತಾ.—ಪುನಃ ನಿನ್ನ ದಾರಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ! ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬಾರದೇ?

ನಾ.—ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಸಾರ್, ದಾಸನೆಂಬವನಿಗೆ ರಾಮಯ್ಯನು ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ೩-೪ ವರುಷದ ಪರ್ಯಂತ ಬಿಟ್ಟಿ ಚಾಕರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈಚೆಗೆ ಗುಪ್ತಾಂಕಿತನಾದ ಮಾರೀಚ ಗುಣವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಮಾತನ್ನು ಮುರಿದನು. ದಾಸನು ಬೇರೊಂದು ಕಡೆ ಸ್ವಸ್ತ್ರೀಪ ಮಾಡಲು ಗುಪ್ತಾಂಕಿತನಾದ ಮಾರೀಚ ಮೃಗ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಮರಳಿ ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡುವದಾಗಿ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟು ಬೆಟ್ಟಹಳ್ಳಿಯ ಬಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ (—ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ!) ಅನೇಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ತಾ.—ಸರಿ; ಮೊದಲೇನೇ ಮಾತು ತಪ್ಪಿದನು. ಈಗಲಾದರೂ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಟ್ಟನಲ್ಲ.

ನಾ.—ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿಸಿಕೊಟ್ಟ? ಕಡೆಗೂ ಮಾತು ತಪ್ಪಿದ!

ತಾ.—ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲಾ ನಷ್ಟಪಟ್ಟುಕೊಂಡ ಮದುವೆಯು ನಿಂತಿತೇ?

ನಾ.—ನಿಂತಿತ್ತಯ್ಯ? ಮಾತ್ಸರ್ಯವುಳ್ಳವರು ತಮ್ಮ ಹುಡುಗಿಯ ಕೊಯಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಅವಕಾಶನ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವರೇ!

ತಾ.—ಹಾಗಾದರೆ ಸರಿ; ನಿಲ್ಲಲು ಕಾರಣವೇನು?

ನಾ.—ಕಾರಣವೇನು? ಹಣವೆಂದರೆ ಹೆಣವಾದರೂ ಬಾಯಿ ತೆರೆಯುವದು. ಕನ್ಯಾವಿಕ್ರಯದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ. ಸಾಲದೇ ಒಂದುದರಿಂದ ಅರ್ಧ ನೆರವೇರಿದುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಂದರು.

ತಾ.—ಕಡೆಗೆ!

ನಾ.—ಕಡೆಗೇನು? ಆವಾಗ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಯಸ್ಸಿನವಳೂ, ಹೆಚ್ಚು ರೂಪವುಳ್ಳವಳೂ, ಹೆಚ್ಚು ಗುಣವುಳ್ಳವಳೂ ಆದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದನು. ಇದು ತಪ್ಪಿಹೋದುದು ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

ತಾ.—ಅಹುದಪ್ಪಾ; ಮನುಷ್ಯಶಕ್ತಿಯು ಅವ್ಯದನ್ನೂ ಅರಿಯಲು ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದುದು. ದೇವರು ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಒಂದು ಕಳವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೋಗಲಿ ಹುಡುಗಿಗೆ ವಯಸ್ಸೆಷ್ಟು?

ನಾ.—ಈಗ ಆಗಿರುವ ಹುಡುಗಿಗೆ ಸುಮಾರು ೯—೧೦. ಮೊದಲು ಮಾತಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೬.

ತಾ.—ಛೆ! ಛೆ! ೬ ವರುಷಕ್ಕೆ ಮದುವೆಯೇ.

ನಾ.—ಒಳ್ಳೆಯ ೬ ವರುಷ. ೫ ವರುಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮದುವೆ ಆಗಿಲ್ಲ!

ತಾ.—ಚೆನ್ನಾಯಿತು. ಅದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಕನ್ಯೆಯರಿಗೆ ೧೩ ವಯಸ್ಸಿನೊಳಗಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಲೇ ಬಾರದು. ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಾನಾವಿಧ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುವದು. ಮದುವೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ? ಈಗ ನೋಡು, ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚಾರ್ಯರ ಮಗಳು! ಅವಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಎಂಟು ದಿನಗಳ ಪರ್ಯಂತರ ತಡೆದಿದ್ದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಈ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವೈಧವ್ಯವೇ ಈಗಲೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಾ.—ನಿಜ ನಿಜ. ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಸುಮಾರು ೮—೧೦ ಗ್ರಾಮಗಳು ಇವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮವರೇ. ಎಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸಿದರೂ ೮ ವಯಸ್ಸಿನ ಕನ್ಯೆಯು ಸಿಗುವುದು ಅಪರೂಪ. ಹೀಗೆ ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅನರ್ಥಗಳು ಇಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿತಂತುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಮುಂದೇನು ಗತಿಯೋ ಭಗವಂತನೇ ಬಲ್ಲ!

ತಾ.—ಛೆ! ಛೆ! ಇದನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಸೇಕೆ? ಅಂತು ಅವರಿಗೆ ಎಂದಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬರುವುದೋ! ಎಂದಿಗೆ ಅವರು ಬೆಳಕಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವರೋ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೂ ನಾವು ಸುಮ್ಮನಿರದೆ ನಮ್ಮ ಬಡಹುಟ್ಟಿದವರನ್ನು ಸನ್ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವರ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ.

ನಾ.—ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾಳೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ತಾ.—ಒಳ್ಳೆಯದು; ಆಗಲಿ, ಈಗ ನಮಸ್ಕಾರ.

ಆಚಾರ್ಯರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ “ಚೆನ್ನಾಯಿತು” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಮನೆಯ ದಾರಿ ಹಿಡಿದರು. ಅವರ ಮುಖಕಳೆಯು ಬದಲಾಯಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಅವನನ್ನು ಸಂಧಿಸಿದವರಾರೂ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಗೆ ನೋಟಿಸ್.

ಲೋಕೋಪಕಾರಿ (ವಿನಾಯಕ); ಯಥಾರ್ಥವಾದಿ (ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ನೂತನ ಪದ್ಧತಿ)—ಕರೀಂಶ; ಈ ಬಾತ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಾರದೆಂದು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇವೆ.—ಎಡಿ.

ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್‌ಸ್.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಯೆಡೆಹಳ್ಳಿ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ದಾನಿವಾಸದ ತಿಮ್ಮಯ್ಯನವರು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ. ಸನ್ ೧೯೦೩ ನೆ ಇಸ್ವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಾರೀಖು ೮ನೆ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾ ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆದಂತೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ ನೆ ತಾರೀಖಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡಿ ಆನಂದಪಟ್ಟೆವು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಂತೆ ಯೆಡೆಹಳ್ಳಿ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದಿವಟೆ ಅಮಲ್ದಾರರವರು ಎಲ್ಲಾ ರೈತ ಮಾಕುಲಿಗೂ ಪಟೇಲ ಮುಂತಾದವರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರವರ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಸೇವೆ ನಡಿಸಿ ಆನಂದ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಉತ್ಸವಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಬಲ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿರುವಂಥಾ ಶ್ರೀದಾಸಿವಾಸದ ಮುಗ್ಗಯ್ಯನವರು, ಕುಸಗಲ್ಲು ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ ದೇವರು ಇವರು ಬಲ ದೇವರುಗಳು ಈ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣು ಕಾಯಿ ಮುಂತಾದ್ದು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿಹೋದ್ದು ಯಾವ ಲೋಪವೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಿ ಈ ಸೀಮೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದ

ನೆಲಗದೆ ಮುಂಶ್ಯಪ್ಪ.

ಆರ್ಯರ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಇವರಡಸ್ಸರಿಯದ ಮನುಷ್ಯನು ಲೋಕದಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ಲೋಕೋಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಈ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯವುಳ್ಳವರು ಮಾತ್ರ ವಿರಳವಾಗಿರುವರು. ಆದರ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಕೈವಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವು. ಈ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯು ಪೂರ್ವದೊಳು ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳೊಳಪಟ್ಟು ಮತ್ತು ಅನ್ಯರುಗಳಿಂದ ಉದ್ದಾಮವಾದ ಗತಿಯುಳ್ಳವುಗಳ ಗುಣಾವಗುಣಗಳು ... ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗ್ರಂಥರಾಶಿಗಳನ್ನು ಗರ್ಭೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು. ಆಗಿಂದೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಹಿಂದೂ ದೇಶವು ಅನೇಕ ರಾಜರುಗಳ ಕೈವಶವಾದುದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಆರ್ಯವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕಾಟಬಿಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾಶನವಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ... ಪದ್ಯೆಯು ... ಆಂಗ್ಲ ವೈದ್ಯರು ... ಆರ್ಯರ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವು ... ಆಧುನಿಕ ವೈದ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ... ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವೇ ... ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ... ವಿದ್ಯ. ಈಗ ಕಲ್ಕತ್ತೆ ... ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕೆ. ಎ. ಠಾಕೂರ್ ... ನಿಯಮಬದ್ಧ ... ಮಂದಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ... ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ... ಅನೇಕ ... ಗುಣವಾಗುವುದು. ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನದಲ್ಲಿ “ಜಲವೈದ್ಯ” ಮುಂತಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ

[illegible] ಆರ್ಯರ ವೈದ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು "ಚೂರ್ಣಾದಿ ವೈದ್ಯ" "[illegible] ಗ್ನಿವೈದ್ಯ" ಮತ್ತು "ಶಸ್ತ್ರವೈದ್ಯ" ವೆಂದು ಮೂರು ತೆರನಾಗಿರುವದು. [illegible] ಗ್ರಂಥಕಾರನು ಅನೇಕ ಶಸ್ತ್ರಗಳ ನಾಮವನ್ನೂ ಅವುಗಳ [illegible] ಯೋಗವನ್ನೂ ಹೇಳಿರುವನು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವೇ [illegible] ಇಲ್ಲವಾದದರಿಂದ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. [illegible] ವೈದ್ಯವು ನೋಡು ಲಕ್ಷಣ ಕಾವಮಾಲೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾ[illegible] ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ವನಸ್ಪತಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಚೂರ್ಣ, [illegible] ಮುಂತಾದವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗವು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ [illegible] ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಸಿರುವ ಆಂಗ್ಲ ವೈದ್ಯ ಶೈಲಿಯು ಸಾರ್ವ[illegible] ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವದು ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇರು[illegible]. ನಮ್ಮ ದಯಾರ್ದ್ರ ಹೃದಯರಾದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರ್ಯರ ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಪಾಠಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ರಾಜಧಾನಿ[illegible] ಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಕೇಗಡೆ ತೋರಿಸಿದವರು, ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವ ವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾ[illegible] ಈಗ ಮಲಿನವಾಗಿರುವ ಆರ್ಯರ ವೈದ್ಯವು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿತವಾಗಿ [illegible] ದೇಶೋನ್ನತಿಯೂ ಪ್ರಜಾ ಸೌಖ್ಯವೂ ಆಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂ[illegible] ಶಯವಿಲ್ಲ.

ಆರ್ಯವೈದ್ಯಪ್ರಿಯ.

ಗ್ರಾಮ, ಠಾಣ್ಯಗಳ ವಿಚಾರ.

ಅಯ್ಯಾ,

ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಗೌಡ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಜಿಹೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ರೈತರಿಗೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆನ್ನುವದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವು ನವ್ಮನ್ನು ಬರ್ತರಫ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ವಿಚಾರವಾದ ತಪ್ಪು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುವೆಂದರೆ ಜುಲ್ಮಾನೇ ಆದೀತು. ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲ ಕಾಲ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಆದೀತು, ಅಷ್ಟು ಕಾಲ. ನಮ್ಮ ಸಂತತಿಯಾದರೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವಾರಸುದಾರರಿಗೂ ಹಕ್ಕೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಬರತಕ್ಕವನಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರವರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರೇ ಪಾಳೇಗಾರರಂತಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ರೈತರುಗಳ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರುಗಳಿಗೆ ನಡುಗುತ್ತಾ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಧನ, ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ, ದಂಡ ದ್ರೋಹಗಳನ್ನೂ ಇತ್ತು ಹಾಳಾಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೇನು ಕೇಡು ಬರುತ್ತದೋ ಯೆಂದು ಹೆದರುವದಲ್ಲದೆ ಇವರಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳು ಕೆಲವರಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರ ತರುವಾಯ ಇವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಬರುತ್ತೆ. ಆಗಲಾದರೂ ನವ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಭಯಪಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ. ಡೀಕದಾರ್, ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್ ಮುಂತಾದ ನೌಕರರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಬರ್ತರಫ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಮಾರ್ಗ ಇವರಿಗೂ ಅದೇರೀತಿ ಇದ್ದದೇ ಆದರೆ, ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಭಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವದಲ್ಲದೆ, ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದು ಅವರ ದ್ರೋಹಗಳಿಂದ ಮೋಚನೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈಗ ಹೊಸ ದೌಲತ್ತು ಆಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವೆಂದು ಧರ್ಮಿಷ್ಠರಾದ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರಿಸುವರೆಂದು ಪ್ರಜಾ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ರೈತರು ಕಂದಾಯವು ಮುಂತಾದ್ದು ಕೊಡದೆ ತಂಟೆಮಾಡುವಾಗ [illegible] ನೀವೇ ಸ್ವಾಗಾದು [illegible] ವಸೂಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ಯಾನುಭೋಗ [illegible] ಉಂಟಾಗುವದು ಯಾವನ್ಯಾಯ? ಇದು [illegible] ಎಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತೆ.

ಪಟೇಲ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಕಾಲಂ [illegible] ಸರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು [illegible] ಗುಮಾಸ್ತೆಯವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾಡುವುದು. [illegible] ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕ [illegible] ಯಾಗಿ? ಇದನ್ನು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಯಾರ[illegible] ಗೆ ತಟ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು [illegible] ಭಗವಂತ[illegible] ನ [illegible] ಸಂಬಳ [illegible] ಮಾಗಿ ಕೊಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ [illegible] ನಿರ ಸಂಬಳವನ್ನು ತೆಗೆದು [illegible] ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? [illegible] ಗೌಡಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಪಡ್ಡಿದ್ದ [illegible] ಗಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳಿದ್ದವೆ. ಆದಕಾರಣ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟ [illegible] ನ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಧರ್ಮವಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀಮಂಜುನಾಥ

ಗೋಲ್ಡನ್‌ಸೂರಿ ಸಕ್ಕರೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಮರಣ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಗತ ಆಗಸ್ಟು ಮಾಹೆ ೩೧ ನೇ ಬೆಳಗಿನಜಾವ ೪ ವರೆ ಘಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ [illegible] ಮನುಷ್ಯನು ಗಂಡಸೊಬ್ಬನು ಒಂದು ಮೆಷೀನ್ ಚಕ್ರಗಳ ಗೋಡೆಗೂ ಮಧ್ಯೆ ತಲೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸ್ವಕಪಟ್ಟನು. ಇವನು ತುಂಬಾ ಹುಷಾರಾದವನಾದಾಗ್ಯೂ ಕಬ್ಬು ಅರೆಯಲು ಏರ್ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ತೂಕಡಿಕೆಯಿಂದ ಕೊಂಚ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ವೇಗದಿಂದ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಚಕ್ರವು ತಲೆಯನ್ನೇ ಎಳೆದುಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಮೃತಪಡಲು ಕಾರಣವಾಯಿತಂತೆ.

ಇದುವರೆವಿಗೂ ಇಂಥಾ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಮರಣಗಳು ೫ ಆದವೆಂತ ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಪಂಚಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಆಹುತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದೇ ಆಯಿತು. ಇನ್ನುಮೇಲಾದರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋಲಾರದ ಭಂಗಾರದ ಗಣಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಹಾಗೆ ೮ ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಮೇಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥಾ ಅಪಮೃತ್ಯುಗಳು ಜರಗದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ೧೨ ಘಂಟೆ ೧೪ ಕಾಲ ಕೊಂಚವೂ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಬಹಳವಾದ ದೇಹಾಯಾಸವೊಂದುವದೂ ನಿದ್ರೆಗೆ ಒಳಪಡುವದೂ ಸಹಜವೇ ಇರುತ್ತೆ.

ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವಗ್ಯೆ ಕೊಂಚಮಾತ್ರದ ಬೇಸಾವಾರಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡನಲ್ಲಾ! ಅಗ್ಯೆ ಈ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಿ ೨೪ ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಈ ಯೌವನೆ ವಿಧವೆಗೆ ಯಾರು ದಿಕ್ಕು? ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ! ಇದೆಂಗೆ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಸುವರೆಂತ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಕೈ ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಘಾಯಗಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದಿನಂಪ್ರತಿಯಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರತಕ್ಕವರ ಗೋಳು ನೋಡಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರು ತುಂಬಾ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದಲೂ, ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಆದರಣೆಯಿಂದಲೂ ಇವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆವಿಗೂ ನೂರಾರು ಜನಗಳನ್ನ ಗುಣಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರ್ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಜೀವನವಾದ ವ್ಯವಸಾಯವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜರಗದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಂತೆ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಬಡವರನೇಕರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಮಾರ್ಗವೂ ಕಾಣದೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾದ ೧೨ ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಮಾಡಿ ಜೀವಿಸಲು ಬಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಾಣಹತ್ಯಗಳು ಆಗುವದನ್ನ ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಬಹಳ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಬರೆದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ವಾಚಕರಿಗೆ ಅನ್ಯಾ ತೋರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಪರಿಶೀಲನೆ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವರೆಂತ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರ್ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನ ೧೮೯೩ ನೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೫ ನೆ ಮಸ್ಥಿನ ೪ ನೆ ನಂಬರು ಎ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ದಿವಾವಣೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ [illegible] ರುಗುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯಾದರೂ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂತ ನಮೂದಿರುತ್ತೆ. ೫. ಜ. ನಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ಜಾರಿಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ಯಾವ ದಿನವಾದ್ದಾದರೂ ವಾರಕ್ಕೆ ೧ ದಿನ ರಜಾ ಇರಬೇಕೆಂತ ಇರುತ್ತೆ.

ಭಂಗಾರದ ಗಣಿ ವಗೈರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೂಲಿಗಳಿಂದ ವ ನೌಕರರವರಿಂದ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ೮ ಘಂಟೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗೋಲ್ಡನ್‌ಸೂರಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ರೂಲ್ಸು ಈ ಯಾವದಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸದೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರೋ ನಾನು ಕಾಣೆ.

ಮೈಸೂರ್ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನ ೧೮೯೫ ನೆ ಡಿಸೆಂಬರು ೧೫ ನೆ ಮಸ್ಥಿನ ಪ್ರಾರಾ ೪ [illegible] ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಸಾಹೇಬರು ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಕೋಲಾರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಸ್ಟೀಮ [illegible] (ಹ [illegible]) ನ [illegible] ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತವೆ. [illegible] ಪ್ರೊವಿನ್ಸ್ (ಕ್ವೀನ್ಸ್‌ಲಾ[illegible]ದ) ಸಿಂದಾ ಬರುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ೭ ಸಹಜವೇ ಇರುತ್ತೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಗಲಾಟೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದದರಿಂದ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ತಿಂ [illegible] ಗ್ಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧,೨೦೦ ರೂ. ಒಳಗಾದ ಸಂಬಳ ಸಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನ ನೇಮಕ ಮಾಡುವದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತೆ.

ಆಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರು ಜಾಮದಾರ್ ಮತ್ತು ಬಹುಸ ರವರು ಪಾಲ್ಯವಿವಾಹವನ್ನ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ೩ ವಿಷಯವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಕೆಲ [illegible] ದಾನ [illegible] ಜಾರಿಗೆ ಬರ [illegible] ಗಳಿದ್ದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಈ ನಮ್ಮ ಆಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಒಬ್ಬ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನ ನೇಮಿಸಿ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ರೂಲ್ಸು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಬಡವರಿಗೆ [illegible] ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ

ಕರುಣಾಕರ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಜೋಧಪುರದ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸಹೋದರರಾದ ಉದಯಸಿಂಗಜಿ ಮಹಾರಾಜ್ ಯವರು ೫೦ [illegible] ಪರಿವಾರದವರೊಂದಿಗೆ ಜೋಧಪುರದಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ರಾಜಾ [illegible] ಟಾಗೂರ್ ರವರಿಗೆ ವ್ಯಾಸ [illegible] ತವ. [illegible] ಪಾಲ್ಸವಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ಬಹು ದಿವಸವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತಿದೆ.

[illegible] ಅನಾಥರ. [illegible] ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು [illegible] ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದಿದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ [illegible] ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ [illegible] ವಿಚಾರವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

[illegible] ಕನ್ನಡ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ[illegible] ರಾಜ ಬೆಂಗಾಲ್ ಪ್ರಾಂತಗಳ [illegible] ಮಂಡಳಿಯನ್ನು [illegible] ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಅಯರ್ಲೆಂಡ್ ಎಂಬ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, [illegible] ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಕೊಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೇರದ ನಾಯಕ್ರ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಜನರು ಒಂದು ಹಸುವಿನ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದು [illegible] ತಿಂದುದರಿಂದ [illegible] ಸತ್ತು ಹೋದರು.

ರಾಜಕೋಟೆ ಡಿವಿಜನ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ [illegible] ಗೋಖಲೆಯವರು ತಮ್ಮ ೩೬ ನೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದರು. ಇವರು [illegible] ಒಂದು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ೫,೦೦೦ ರೂ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ದಾನಮಾಡಿದ್ದರು.

ಬಿಲಾಯತಿಯ ಮಹಾರಾಜ [illegible] ದಕ್ಷಿಣದ ಸಂತೋಷದಲ್ಲು ಪ್ರಕಾರ [illegible] ರಾಂಪುರದ ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂದಾಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ [illegible] ಕ್ಕೆ ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ೧೯ ಜನ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬಂದು ಕೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಇಳಿದರು. [illegible] ಮುಂದಿನವಾರ ಬರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು.

ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಬರ್ನ್ (ಜರ್ಮನಾ) ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ [illegible] ಸ್ಥಳವನ್ನು [illegible] ಬರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂದದು. ಆಲ್ಲಿನ ಬಳ್ಳಿ ಪ್ರದರ್ಶನಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಜನಾನಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಸಾಗರಪುರದ ಹತ್ತಿರ [illegible] ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಲಿಯು [illegible] ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ರಾಜರು ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಅದು [illegible] ; ಒಂದು [illegible] ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಕಾಶಿ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಎಂಬವರು [illegible] ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು.

ಬಾಂಬೆ ಪಟ್ಟಣದ ರೈಲ್ [illegible] ರೈಲು ಹೋಗ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಬಂದು ಆದರೆ [illegible] ಗಳಿದರು.

ಗುರುದಾಸಪುರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ [illegible] ಎಂಬುದಾಗಿ [illegible] ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರು.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣದ [illegible] ಎಂಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ [illegible] ಕಾಲನ್ನು ಕುಯ್ದು ಹಾಕಿದರು.

ಮದರಾಸಿನ [illegible] ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ [illegible] ಒಂದು ಕಾರಣ [illegible]

ಅಲಹಾಬಾದ್ (ಪ್ರಯಾಗ) ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಲಿ ರಾಜಾ ಸಾಹೇಬ ಎಂಬೊಬ್ಬ ಸಬ್‌ಜಡ್ಜಿಯು ಅಲ್ಲಿನ ನವಾಬರುಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿದನು. ಅಲ್ಲಿನ ನವಾಬರವರು [illegible] ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಸಂಬಂಧಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಸಬ್‌ಜಡ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ಫಿರ್ಯಾದು ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಉತ್ಸಾಹಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದು ಪುಸ್ತಕಂತರು [illegible] ಗಣಪತಿ, ಶಿವ, ಭಗವಂತನಾದ ಪರಮನು [illegible], ತಮ್ಮ [illegible] ದಂಡನೆಯನ್ನು [illegible], ಸಂಕಾರ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಒಂದು ರಾತ್ರಿ [illegible] ವಾಸ ಮಾಡಿ [illegible]. ಆ ದಿನದ [illegible] ಮಾಡಿದ್ದರ್ಲ್ಲಿ [illegible] ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜೆ [illegible] ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ [illegible] ಕೆಲವು ಹುಂಡಿಯನ್ನು [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] ಸರಕ್ಷಕರಾಗಿ [illegible]. ಈ [illegible] ವಾಹನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ [illegible], ಕೆಲವು [illegible] ಸವಾರರನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಿಂದ [illegible] ಕರೆಸಿಕೊಂಡು, [illegible] ಅಂಗರಕ್ಷಕರ [illegible] ಎಷ್ಟರ [illegible]

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಹತ್ತಿರ [illegible] ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ ಬಳಿ ಎರಡು ರೈಲು ಗಾಡಿಗಳು ಎದುರು ಬದುರಾಗಿ ಬಂದು ಢಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದವು. ಅವೆರಡರಲ್ಲಿ [illegible] ಅಗಿತು. [illegible] ಗಾಡಿಗಳ [illegible] ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ [illegible] ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ [illegible]. [illegible] ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂ. ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಕೊಚ್ಚಿ ಪಟ್ಟಣದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೧೦ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿ [illegible]. [illegible] ಅಪಾರ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅನೇಕ [illegible] ಕಲ್ಲಿನ [illegible] ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು [illegible], [illegible] ಸುಟ್ಟು ಹೋದವು. ಇದನ್ನು [illegible] ಗಂಟೆ [illegible] ಬರೆದಿರುವನು.

[illegible] ರಾಜಕಾರಣದ [illegible] ಕೆಳಗೆ [illegible] ಇವರು ಪರ್ಷಿಯನ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದಿ, ಬಂಗಾಳಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಉರ್ದು ಎಂಬೀ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ವಿದ್ಯಾವಂತರೆನಿಸಿಕೊಂಡರು. [illegible] ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ [illegible] ೧೧ [illegible] ಕೊಟ್ಟರು [illegible].

[illegible] ಸಿ. ಐ. [illegible] ವಿಷಯಗಳು. [illegible] ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ [illegible] ವಿಷಯಗಳ್ಯಾವುವೆಂದರೆ—(೧) [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] (೨) ಕೆ. ಸಿ. ಐ. ಇ. ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು [illegible]. (೩) [illegible]. (೪) [illegible] ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವು. [illegible] ವಿಷಯವ್ಯಾವುದೋ ಅವರು [illegible] ಈ ವಿಷಯ [illegible] ಎಂದು [illegible].

ಮತವಿಚಾರ.

ನಾನು [illegible] ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. [illegible]

ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನೇ ಭಗವಂತನ ಸ್ವರೂಪವೇ? ಆತನ ಕ್ರಿಯೆ ಏನು? ಸಗುಣನೋ, ನಿರ್ಗುಣನೋ? ಈ ಸಚರಾಚರಗಳು ಯಾರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ? [illegible] ಪುನರ್ಜನ್ಮಗಳು ಉಂಟೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಾದಿಗಳು ಉಂಟೋ ಇಲ್ಲವೋ? ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಯವೇದವೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವೋ, ಅಥವಾ ಅನುಮಾನಪ್ರಮಾಣವೋ? ನೀವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ಉಪದೇಶಿಸುವದರಿಂದ ಹೊಂದುವ ಲಾಭವ್ಯಾವುದು? [illegible] ದೈವಪ್ರಯತ್ನವೋ, ಮನುಷ್ಯಪ್ರಯತ್ನವೋ? ಅದೃಷ್ಟವೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ? ಈ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸದುತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಈ ನಮ್ಮ ಕೆಂದಾರಂಬಾದವರು ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ಒಡನೆ ಹತ್ತು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವದು ಸುಲಭವಾಗಿರುವದಷ್ಟೇ ಒಂದೇ ಸಲವಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆಯುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರಣ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧. ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತ ಸ್ವಾಮಿಯು ಪಾಲಸ್ತೀನ್ ದೇಶಸ್ಥನಾಗಿದ್ದನು. ಆತನು ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ಅನೇಕ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ ಮಾಡಿ ಈಗ ದೇವರ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆಂದು ಸತ್ಯವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ದೇವರ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆಂಬ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾವಾರ್ಥವೇನಂದರೆ—ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಕಲ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಆತನು ಹೊಂದಿರುವನೆಂದು ತೋರಿಸುವದು. ಆತನು ಧರಿಸಿರುವ ಈ ಪ್ರಭಾವಾದಿಗಳು ಸ್ಥಳಪರಿಮಿತವಾದದ್ದೆಂದು [illegible] ಅಥವಾ ಇದೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದೋ ಎಂಬುವದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ನಮಗೆ [illegible] ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ೨. ಆತನ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸುವಾರ್ತೆಗಳೆಂಬ ಆತನ ಜೀವಮಾನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕು. ೩. ಆತನು ಸಗುಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಪ್ರೀತಿ, ಸತ್ಯ, ಪವಿತ್ರತೆಗಳೆಂಬ ಗುಣಪೂರಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ೪. ಸಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳೆಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನೇ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದನು. ೫. [illegible] ಉಂಟು. ೬. ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಾದಿಗಳು ಉಂಟು. ಸ್ವರ್ಗ ನರಕಗಳೆಂಬ [illegible] ಹಿಂದೂ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಕ್ರಿಸ್ತಮತಸ್ಥರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ೭. ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವುಂಟು. ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ—ಇಸ್ರಯೇಲ್ಯರೆಂಬ ಜನರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶಾಸನಗಳೆಂಬ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣಗಳುಂಟು. ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತನು ಜೀವಿಸಿದ್ದನು ಎಂಬುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಅನುಮಾನಪ್ರಮಾಣವೂ ಉಂಟು. ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಪ್ರಮಾಣವೇ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಗೆ ಮೀರಿದ ಪ್ರಮಾಣವುಂಟು. ಅದು ಯಾವದೆಂದರೆ [illegible] ಕೊರಿಂಥದವರಿಗೆ ಬರೆದ ಮೊದಲನೇ ಪತ್ರಿಕೆಯ ೨ ಅಧ್ಯಾಯ ೬-೧೬ ನೇ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತೇವೆ:—"ದೇವರು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರಿಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿರುವಂಥಾದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ಕಿವಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಅದು ಮನುಷ್ಯನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ, ನಮಗಾದರೋ, ದೇವರು ತನ್ನ ಆತ್ಮನ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು." ೮. ಇತರರನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸುವದರಿಂದ ಲಾಭವೇನಂದರೆ—ಕ್ರಿಸ್ತಸ್ವಾಮಿಯು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ—"ನೀವು ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಶಿಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ; ನಾನು ನಿಮಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ" ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಆತನ ದಾಸರು ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ [illegible] ಉಪದೇಶಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು [illegible] ಅನೇಕರು [illegible] ಹೊಂದಿ [illegible] ಲಾಭವಾಗಿದೆ. ೯. ಈ ಭೂಲೋಕ ಪರಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮನುಷ್ಯನು [illegible] ನಡೆಸುವ ದರ್ಶನಗಳಿ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಭಗವಂತನೇ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು ದೇವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದ್ದಾನೆ. [illegible] ಪಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೈವಪ್ರಯತ್ನವೂ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಎರಡೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೦. ಅದೃಷ್ಟವೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯವೇದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರತಿಪಾದನವೂ ಇಲ್ಲ;

ತಾಲೂಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.—ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಮಳೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದು ನಿನ್ನೆ ಶನಿವಾರ ಒಂದು ಹದಾ ಒಳ್ಳೇ ಮಳೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಬಾವಿ ನಾಲೆಗಳಿಗೂ ಕೆರೆಗಳಿಗೂ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಕಟ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿವೆ. [illegible] ನೀರು [illegible] ನೀರಿನ ಕ್ಷೋಭೆ ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಇಂಥಾ ಮಳೆ ಕೆಲವು ಹದ [illegible] ನೀರು [illegible]. ನೀರಿನ ಕ್ಷೋಭೆ ತಪ್ಪೀತು.—ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಾರ್ಗದ [illegible] ಗಂಟೆ [illegible] ಒಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ [illegible] ವೇಳೆ ಬಂದಹಾಗೂ, ಇಲ್ಲಿನ [illegible] ರವಾನಿಸಿ [illegible] ಮೊ॥ ಕೃಷ್ಣ [illegible] ರವಾನಿಸಿದ [illegible]. ಮುಂದೆ [illegible] ಮೊ॥ ಸೊ॥ [illegible] ಮೊ॥ ಕೃಷ್ಣ [illegible] ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೊಸನಗರ.—ಈ ತಿಂಗಳ ಆಗಾಗ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಜನರನ್ನು [illegible]. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ರೋಗದಲ್ಲಿ [illegible] ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ—ಇಲ್ಲಿನ [illegible] ಪ್ರವಾಹ [illegible]. [illegible] ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ [illegible] ಅವನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡರು.—[illegible] ಮುತ್ತಿನ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. [illegible] ತಿಳಿಯುವರು [illegible] ಅರಮನೆ ಸರ್ಕಸ [illegible] ಒಂದು ಸರ್ಕಸ ಆಟಗಳನ್ನು [illegible] ಜನರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ [illegible] ಬಾಲಕರು [illegible] ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಾರಿದರು. [illegible] ಸ್ವಾಮಿಗಳು [illegible] ಸವಾರಿ [illegible]. ಆ ಬಾಲಕರು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಅದನ್ನು [illegible] ಜನರು [illegible]. [illegible] ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರು. ಇವರಿಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಉತ್ಸವದಿಂದ ಪಟ್ಟವಾಯಿತು. [illegible] ಅನುರಾಗವುಳ್ಳವರಾಗಿರ [illegible] ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿನ [illegible] ದೇವತೆಯು [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ಆಭರಣಗಳು ಕಳುವಾದವೆಂದು [illegible]. [illegible] ಊರಿನ [illegible] ಆದೇ ಜಾತಿ [illegible] ಬಂಗಾರ ಕೆಲವು [illegible] ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು [illegible] ಕೆಲವು ಜವಾನರು ಬಹು [illegible]. ಅಪರಾಧಿಯು [illegible].

ಅರಕಲಗೂಡು.—ಈ [illegible] ಅಸ್ಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ [illegible] ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ [illegible] ವರ್ಗವಾಗಿರ [illegible] ಇಲ್ಲಿನ [illegible] ವೃದ್ಧರಿಗೂ [illegible] ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ [illegible] ಅವರು [illegible] ಸಂಭವಿಸಿದ್ದ [illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ದೇಶಕ್ಕೂ [illegible] ಸಹಾಯವೂ [illegible]. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ಸಂಕಟವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡಿ [illegible] ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ [illegible] ೫೦—೧೦೦ ಸೇರು [illegible] ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಕೇಳಿರುವೆವು. ಇವರು [illegible] ಗ್ರಾಮ [illegible] ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ [illegible] ಅವಶ್ಯವೆಂದು [illegible] ಕೆಲಸಗಳನ್ನು [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ ಇಲ್ಲಿನ [illegible] ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ [illegible] ಸಭೆಸೇರಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ [illegible] ಪ್ಲೀಡರ್ ಮ॥ ರಂಗನಾಥರಾಯರು ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಮತ್ತು ಸಭಿಕರ [illegible] ನಮ್ಮ ಅಸ್ಸಿಸ್ಟೆಂಟರು [illegible] ಸಹಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ [illegible] ಮ॥ [illegible] ನಿವಾಸರಾಯರು ವಿವರಿಸಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು. ನಂತರ ಇಲ್ಲಿನ ಮುಸಲ್ಮಾನ [illegible] ಪ್ರತಿಫಲವು [illegible] ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ [illegible] ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು. ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ವರ್ಗವಾಗಿ [illegible] ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರವರು [illegible] ಮ॥ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಂತೆಯೇ [illegible] ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ [illegible] ಹೇಳಿದರು. [illegible] ಮ॥ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಮ॥ ಅ॥ [illegible] ಕ್ಷಮಿಸಿ, [illegible] ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. [illegible]

[illegible]ದ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಗಾನವಾದ್ಯಾನಂದವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಭೆಯು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಿಸರ್ಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮಂಡ್ಯ.—ಈಗ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್‌ರೋಗ [illegible] ತಾರೀಖು ಈಚೆಗೆ ಯಾರೂ ಸಾಯಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಜನರು ಊರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಚೇರಿ ನೌಕರರೆಲ್ಲಾ ಸಂಜೆವೇಳೆ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ವಾಸಮಾಡುವಹಾಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವಾಸದ ಜನರು ಸಹ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಳಿದು [illegible] ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜನರು ಅವರ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಬರುವದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಮೇಲೆ ಊರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆ ವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಇರುತ್ತಾರೆ — ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ಬರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ [illegible] ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. [illegible] ಹೊರಗೆ ಬಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದರು. [illegible] ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. [illegible] ಫೋರ್ಸ್ ಪ್ರಭುಗಳ [illegible] ಬಂದು [illegible] ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಹೀಗೆ [illegible] ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ [illegible] ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ [illegible] ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. — ಈ ಊರ ಮಧ್ಯೆ [illegible] ಹಾಳುಬಿದ್ದದೆ ಎಂತ ಹಿಂದೆ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆವು. [illegible] ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಎಂಬ ಅತಿಕಠಿಣ ನಷ್ಟವಾದಿತು. ಗ್ರಾಮವು [illegible] ಚನ್ನಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ [illegible] ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಮಧ್ಯೆ ಹಾಳುಬಿದ್ದ ಕಲ್ಲು, ದನ, ನಾಯಿಗಳ [illegible] ಅನುಕೂಲವು, ಜನರು ಮಲಮೂತ್ರವಿಸರ್ಜನೆಗೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಬಹಳ ಮಳೆ ಬರುವದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯರು [illegible] ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗುವರು. ಇಂಥಾ ಹಾಳುಸ್ಥಳವನ್ನು [illegible] ಜನರು [illegible] ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಒಂದು ಬಳ್ಳೀ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಕಟ್ಟು [illegible] ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ.— ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಗಸ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾನರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಗ್ರಾಮದ ಗಸ್ತು [illegible] ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೇ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಕಳವು ನಡೆದಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.—ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಗುತ್ತಲು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವು, ಕೆಲವರು ಸತ್ತರು. ಆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು [illegible] ಮನುಷ್ಯರು ಭಯಪಟ್ಟರು. [illegible] ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಆ ಸತ್ತ ಜನರನ್ನು ಮಧ್ಯದ [illegible] ದಫನ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. [illegible] ಪ್ಲೇಗಿಗೆ ಭಯಪಡದೆ [illegible] ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸ್ ಜವಾನರು ಸಹ [illegible] ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡಿಸಿದ್ದಾರೆ —ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು [illegible] ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು [illegible] ಕಳ್ಳರು ಕದ್ದರು. [illegible] ಕೆಲವರು ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ [illegible]. [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ಸೊಪ್ಪುಗಳೂ ಕದ್ದರಂತೆ. ಆಗ ಯಾರ [illegible] ಇರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಈಚೆಗೆ ಈ ಸಂಗತಿಯು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದು, ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ [illegible] ಸಣ್ಣ [illegible] ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಲು ಮರಗಳನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ [illegible] ಮಧ್ಯದ [illegible] ಮರಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕತ್ತರಿಸಿದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಾರದು. ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—ಈ ವರೆಗೂ ಈ ಪಟ್ಟಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆ [illegible] ಹೋಗಿರುವವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಪ್ಲೇಗ್ ತಗಲಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೭೦೦. ಒಟ್ಟು ಮರಣವಾದ್ದು ಸುಮಾರು ೬೦೦ [illegible] ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಬಳಿ ಸತ್ತವರು [illegible]. ತಗಲಿದ್ದು ೬೦೦. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಟ್ಟಣದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವೇ ನಾಶವಾಯಿತು. ಈ [illegible] ಅನೇಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ನನ್ನರ ಮೈಸೂರು [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೯ ಜನರೂ, [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೯ ಮಂದಿಯೂ [illegible] ಹಾಯುತ್ತಿರುವವರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೫ ಮಂದಿಯೂ, [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆ [illegible] ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮೂಲವಾಗಿ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, [illegible] ಮಕ್ಕಳೂ, ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು [illegible] ಮರಣಕ್ಕೆ [illegible]. ಹೊಳೆ ಸಮೀಪದ ಮುದ್ದ [illegible] ಮನೆಯೂ, [illegible] ಅನೇಕ ಮನೆಗಳೂ ಮುಳುಗಿಹೋದವು. ಕಳೆದವಾರ [illegible] ೧೪ ಮರಣಗಳು. ದಿನವೂ ಸರಾಸರಿ ೧-೨—೩ [illegible] ಈ ವೇಳೆಗೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅವಘಡ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಣ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತಗಲಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಣವು ಇಂಥ ಪ್ಲೇಗ್‌ರೋಗದಿಂದ [illegible] ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲು. [illegible] ಅವರ [illegible] ಎಂಥಾದ್ದಂತ [illegible]. ಇಲ್ಲಿಗೆ [illegible] ದೊಡ್ಡಗ್ರಾಮದ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂತೆಯಿಂದ ಜನರು [illegible] ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಊರಿಗೆ [illegible] ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂತೆ [illegible]. [illegible] ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ [illegible]

[illegible] ಗಸ್ತುಹಾಕಿ, ಛಾಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ [illegible] ಪರಸ್ಪರ ಅನ್ಯೋನ್ಯರಾಗಿದ್ದರು [illegible]. ಇವರು [illegible] ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. [illegible] ದಫೇದಾರ [illegible] ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು. [illegible] ಎಲ್ಲ. [illegible] ಗ್ರಾಮದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಆ ಸ್ಥಳ [illegible] ಶ್ರೇಷ್ಠರಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಮಂದಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು [illegible] ಯುವ್ವನಸ್ಥರು. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಸಾಮಾನು [illegible] ಪಾರಸುಮಾಡಿದರು ಯಾರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಕೀಲ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟರು. ಅವರು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಪ್ಲೇಗ್ [illegible] ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. [illegible] ಜನರು [illegible] ಸುಕ್ಷೇಮವನ್ನು [illegible] ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮುಳಬಾಗಿಲು ಮುಂತಾದ [illegible] ಪ್ಲೇಗ್ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಸ್ಥಳವು ನಿರ್ನಾಮವಾಗುವ ದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಮುಳುಗಿದ್ದರೆ ಈ ಊರಿಗೆ ಘನತೆ ಜನರು ಕೆರೆಬೀಳಾದರೆ [illegible] ತಿಂಗಳು ಒದಗೀತಾಗಿದೆ. ಆ ಹೊಳೆಗೂ [illegible] ಸಾಯುವವರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. [illegible] ಗಾಡಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಬಿದ್ದಿರುವ [illegible] ಉಂಟು. ಪ್ಲೇಗ್ [illegible] ಮರಣ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. [illegible] ಸಾಹೇಬರು [illegible] ದಿನವೂ ಸಾಹೇಬರು, ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟು, ಡಾಕ್ಟರು [illegible], ಮುನಿಸಿಪಲ್ [illegible] ಕಾಪಾಡುವದಕ್ಕೆ. [illegible] ಈ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪೂರ್ವ ನೋಡಿದವರು ಈಗ ಬಂದು [illegible] ಹಾಳುಬಿದ್ದ ಸ್ಥಳವೆಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಪಡಲಾರರು.

ತರೀಕೆರೆ.—ಇಲ್ಲಿನ ಹವಾ [illegible] ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿದ್ದು [illegible] ಇರುತ್ತಿರುವದು. ಸುಮಾರು ಎರಡು ವಾರಗಳಿಂದ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ [illegible] ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆರೆ [illegible] ನೀರು [illegible] ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ [illegible] ರಾಗಿ ಪೈರಿಗೆ [illegible] ಹೊಡೆದು [illegible] ಪೈರಿಗೆ ಸಾಕಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತೆ. ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸೂಚನೆಗಳು [illegible] ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಖಾಲಿಮಾಡಿ, ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ [illegible] ವಿಶೇಷ ಮರಣಗಳು ಇಲ್ಲ —ಈ ಊರು ಈಗ [illegible] ಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ [illegible] ಇಲ್ಲಿಗೂ ಬಂದು ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಕಳೆದ ವಾರ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ [illegible] ಪೂರ್ಣ [illegible] ಬಂದು ಎರಡು ದಿವಸ ಮೊಕ್ಕಾಂ ಮಾಡಿ, [illegible] ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಊರಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದ ವಿಷಯ [illegible] ಇಟ್ಟಿರುವರು. [illegible] ಅಮಲ್ದಾರರವರು ಈಗ ವಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಸಾರಿಯು ಊರೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮೊಹಲ್ಲಾಗಳಿಗೂ ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾ, [illegible] ಕೊಳಕಾಗಿರುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುತ್ತಾ ಇರುವದರಿಂದ ಊರು [illegible] ಹೊಂದುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಊರನ್ನು ಪೂರ್ಣ [illegible] ಒಂದು [illegible] ವಾಗುವದೆಂದು ಹಾರೈಸುವೆವು. —ನಮ್ಮ ಈ ಊರಿಗೆ [illegible] ನೀರಿನ ವಿಷಯ ತುಂಬಾ ಅನಾನುಕೂಲವಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯ ನೀರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ. ಆಗಲಾದರೋ ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಊರಿಗೆ [illegible] ನೀರು ಇಲ್ಲ ಇರುವ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಆ ಬಾವಿ ನೀರನ್ನೆ ಊರಿನ ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೂರು ಪಾಲು ಜನರು ಬಳಸುತ್ತಾ [illegible] ನಾನಾ ವಿಧ ಮುತ್ತು [illegible], ನೂತನವೂ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ [illegible] ಇದ್ದರೂ ಅದು ಬತ್ತುವದಿಲ್ಲ. ಆ ನೀರಿನ ಕಾವಲಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನಾದರೂ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ. ಭಾವಿಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಎತ್ತಿ [illegible] ನೀರು ಬರಗುವಂಥಾ ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿ [illegible] ಯೋಚನೆ ಇದೆ ಹಾಗೆ ಭಾವಿ [illegible] ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ [illegible] ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದರೂ [illegible] ಸಾಕಾದೀತೋ ಇಲ್ಲವೋ.—ಈ ಊರಿನ [illegible] ಸುಮಾರು [illegible] ಗಾಡಿಗಳು [illegible]. ಆದರೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಗಾಡಿಗಳೂ ಬಾರದವೆಂದು ತಿರುಗುತ್ತಾ [illegible] ಸಂತೆ ಕೂಡುವ ಸ್ಥಳವಾದರೋ ಸರ್ಕಾರಿ ರಸ್ತೆ [illegible] ರಸ್ತೆಯ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲೂ ಜನರು ನಾನಾ ತರದ ದಿನಸಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವರು. ರಸ್ತೆಯ ಮಧ್ಯೆ [illegible] ಇವುಗಳ ಸ್ಥಳವಿದ್ದರೂ ಜನಸಂಘದಿಂದ ಬಿಗಿಯಾಗುವದರಿಂದ [illegible] ಬತ್ತಿ [illegible] ನಡೆದಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇಂಥಾದ್ದರ ಮಧ್ಯೆ ಗಾಡಿಗಳೂ ಬಂದವೆಂದರೆ; ಕೆಲವು ಸಲ ಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತುಗಳು [illegible] ಗಾಡಿಗಳು [illegible] ಇರುತ್ತಿರುವವು ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನೇಕ ಸಲಗಳೂ [illegible] ನೋಯುತ್ತಿರುವುದುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ವರೆಗೂ ಅಪಾಯಗಳು ಸಂಭವಿಸದೆ ಇರುವದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಮುಂದೆ ಅಪಾಯಗಳು ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವದಾಗಲಿ, ಬಾಗಾಯಿತಿ ನವಲೂ ಇದ್ದ [illegible] ಸ್ಥಳಕ್ಕೇನೇ ಸಂತೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಾಗಲಿ ಉಚಿತ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಂಥ [illegible] ಎರಡು ಸಂತೆಗಳಿಂದಲೂ [illegible] ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಊರಿನ [illegible] ಜನರು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible]ದ್ದಾರೆ. ಈ [illegible] ದೊರೆಗಳು ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ [illegible] ಅಪರ್ಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ನಮ್ಮ ಅಮಲ್ದಾರರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡರೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ತರದ [illegible] ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠತರವಾದ್ದೆಂದು ಈಗ ಒಬ್ಬ ಶೋಧಕರು ತಿಳಿಸಿದಾರೆ.

ಅಮೇರಿಕ ರಾಜ್ಯದ ವಾಷಿಂಗ್‌ಟನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಖಜಾನೆಯ [illegible] ಕೋಟಿಯೂ [illegible] ಲಕ್ಷ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆಂತಲೂ, ಇನ್ನು ದಿನವೂ ಹೊಸದಾಗಿ ನಾಣ್ಯಗಳು [illegible] ಬರುತ್ತವೆ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿಯುತದೆ.

ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ನ್ಯೂ [illegible] ಪಟ್ಟಣದ [illegible] ಮಧ್ಯಾಹ್ನ [illegible] ಬಂದು [illegible] ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು.

ವಿಲಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರುಷ್ಯರುಗಳಿಂತಲೂ ಭಾರಿಯಾದ [illegible] ಯುದ್ಧದ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಜರ್ಮನ್ ರಾಜ್ಯದವರು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ಇವರೂ ಕ್ರುಪ್ ಪಟ್ಟಣದ ಕಾರಖಾನೆಯವರು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

ಚೀನಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ದಕ್ಷಿಣ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಬಂದವು. [illegible] ಎಂಬ ಭಾರೀ ನದಿಯು ದಡದಿಂದ ಹೊರಟು ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಲಯವಾದವೆಂದು ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ.

ಅಂಡರ ಪಟ್ಟಣದ ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ ಎಂಬ [illegible] ದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ [illegible] ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸೌಂದರ್ಯವಾಗಿ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅಂಥಾ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಜನರು [illegible] ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುವರು. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರತಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಬಂದರೆಂತಲೂ, [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಆದಾಯ ಬಂದಿತೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯಬಂದಿದೆ.

ಜರ್ಮನಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಯವರು ಫ್ರಾಂಕ್ ಫರ್ಟ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಸೈನಿಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಅವರ ಕೈಲಿ [illegible] ಮಾಡಿಸಿ ನೋಡಿದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಲಾರ್ಡ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸ್, ಮಿ॥ ಬ್ರಾಡ್ರಿಕ್, ಜನರಲ್‌ಗಳಾದ ಕಾರ್ಬೆಟ್, ಯಂಗ್, ಇಮ್ ಎಂಬೀ [illegible] ಆಹ್ವಾನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪ್ರಷ್ಯಾ, ಆಮೇರಿಕಾ ರಾಜ್ಯಗಳ [illegible] ಹೋಗಿದ್ದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ವಿಲಾಯಿತಿಯ ದಳಪತಿಗಳನ್ನ ವಿಶೇಷ [illegible] ಎದುರುಗೊಂಡು, ಬಹಳ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರುಗಳಿಂದ ೪,೪೮,೪೩೫ ಮಂದಿ ಸೈನಿಕರು ಹೋಗಿದರು. ಈ ಸೈನ್ಯ [illegible] ೨,೪೨,೧೪೯ ಮಂದಿ, [illegible] ೧೯,೫೨೮ ಮಂದಿ, [illegible] ೫೨,೩೩೬ ಮಂದಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ೫೨,೪೧೪ ಮಂದಿ ಎಂದು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಈ ಸೈನ್ಯ ೫೭೭೪ ಜನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿಯೂ, ೫,೭೫೬ ಜನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು [illegible] ೧,೭೫೯ ಜನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ [illegible] ೨೨,೮೨೯ ಜನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಗಾಯ ಪಾಡಿದರು. [illegible] ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ, ೧೯,೯೧೬ ಜನ ಸಿಪಾಯಿಗಳೂ [illegible] ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದು [illegible] ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟರು.

ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸೆಂಟ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸೌಫ್ರಿಯರ್ ಎಂಬ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ [illegible] ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಗೆ [illegible] ಆರಂಭವಾಗಿ [illegible] ೧೧ ಗಂಟೆ [illegible] ಅತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದವು. [illegible] ಪ್ರಕೆಗಳು [illegible] ಗಾಬರಿಬಿದ್ದು [illegible]. [illegible] ಒಂದೇ [illegible] ಒಂಬತ್ತು [illegible] ಧ್ವನಿ [illegible] ಧರ್ಮ [illegible] ಚೆಂಡುಗಳು [illegible] ಬಿದ್ದವು. ಸಮುದ್ರವು ಕೆಲವು [illegible] ಸಮುದ್ರದ ನೀರು [illegible] ಹಳ್ಳಿ [illegible] ಬಂದವು. [illegible] ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ನೀರಿನ [illegible] ಈ ಕಡೆ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ. [illegible] ಬಿದ್ದ [illegible] ಪರ್ವತವು ಬಹಳ [illegible] ಬೆಂಕಿ [illegible]. ಇದರ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ [illegible]. ಹೊಸ ಬಂಡೆಗಳೂ [illegible] ಅನೇಕರಿಗೆ [illegible] ದ್ವೀಪದವರೂ ಈ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ [illegible] ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬಂದಿದೆ.

ROBINSON'S

PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್ಸನ್‌ಯವರ

ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಕುದಿಸಿದಾಗ ಅದು ಹಾಲಿನಂತಾಗುವದು. ಅದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹಿತವಾಗಿಯೂ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆಹಾರವಾಗುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯಾದ ಶೀತಲ ಪಾನಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪಾನಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹುಳಿಯನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದಂಥ ಪಾನಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.— ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾರುತ್ತಾರಾದ್ದರಿಂದ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲಿನ ಲೇಬಲನ್ನು ಮತ್ತು ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

ಜಗತ್ತಿನ ಸರ್ವೌಷಧ. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಮೂಗು, ಗಂಟಲು, ಕಾಲುಗಳು, ಕಣ್ಣು, ಹಲ್ಲು ನೋವು, ಗಾಯ, ಏಟು, ಸುಟ್ಟಗಾಯ, ಕಜ್ಜಿ, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ರೋಗಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾಡುವವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಔಷಧ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಪ್ರಶಂಸೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. [illegible]

ಈ ತೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ವಾತನೋವು, ಮೊಣಕಾಲು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ಗಾಯಗಳು, ಸರ್ಪಸುತ್ತು, ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ಮುಖದ ನೋವು, ಊತಗಳು, ಗಿಡ್ಡಗಳು, ಹುಣ್ಣುಗಳು, ಸುಟ್ಟ ಗಾಯ, ಮತ್ತು ಚೇಳು ಕಡಿದದ್ದು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇದು. [illegible]

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ೨ ರೂ. ಅ: ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಯಂತ್ರಶಾಲೆ.

ಈ ತೈಲವು ಹಳೇ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible] ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಮೋಸಿಯಾದ ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಗುಣಗಳೂ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರೆ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಶಮನವಾಗುವದು. [illegible] ೧ ರೂ. ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ. ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವದು.

" ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಕಂಪನಿ, ೨೧ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಮದ್ರಾಸ್.

ಕ್ರಯದ ನೋಟೀಸ್.

ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತರಾವು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬಂಗಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮುಂಭಾಗ ಕಟ್ಟಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಗೆ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ದರಖಾಸ್ತನ್ನು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಸೂಪ್ರಿಂಟೆಂಡೆಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೈಸೂರು ಈ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿ [illegible] ಒಳಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿಚ್ಛೈಸುವವರು ಸದರಿಯವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!

ಬೋಯರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ಯಾ ವಿಶಾರದನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಯರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಯರರು (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಯರರಿಗೂ ನಡೆದ ಕಲಹಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಕಲಹಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಯರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲ್ಮೆ ಯಾವ ತರವು ಹೊರುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಜೂಕಾದ ಪ್ರಿಂಟಿಗೂ, ಬೈಂಡಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಯಿಂದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.		ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಜ್ವರಹರಿ. 7

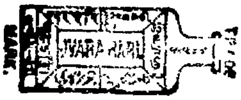

ಗುಣ:—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಜ್ವರ ಬಿಡುವದಲ್ಲದೆ ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಶರೀರಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಆಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೬ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ., ೨ ರೂ., ೧೧ ರೂ. ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

Amrutanjan

ಈ ಔಷಧವು ಅರ್ಧ ತಲೆನೋವು, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ತಲೆಶೂಲೆ, ವಾತಶೂಲೆ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು, ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಗುಣವಾಗುವದು. ಇದು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಆಗುವ ಅನಿರ್ವಾಚ್ಯ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ಹರವು ಪ್ರತಿ ಎಂಬ ಔಷಧ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವದು.

ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಗಣಪತಿಯವರು—ಮೈಸೂರು ಒಂದಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. [illegible] ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. [illegible] ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಜಾತ್ಯ ಔಷಧಗಳು ಅನೇಕರು ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹಿಂದೂ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಅಧಿಕವಾದ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ. ವಿಳಾಸ:—ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ ಅಂಡ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಹಾಲ್, ಸೇಲಂ ಹೈ ರೋಡ್, ಮದ್ರಾಸ್.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

೨೯-೭-೧೯೦೨ರಿಂದ ೫-೯-೧೯೦೨ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್.		ಒಟ್ಟು ಮೃತ
	ಬಂದ ಕೇಸು.	ಸತ್ತ ಕೇಸು.	
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	37	22	19
ಮೈಸೂರು ,,	262	204	[illegible]
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	235	86	
ಮೈಸೂರು ,,	104	85	
ಕೋಲಾರ್ ,,	36	31	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	43	29	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	0	1	
ಹಾಸನ ,,	18	12	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	128	93	
ಕಡೂರ್ ,,	185	139	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	26	25	
ಜುಮಲಾ	974	725	

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ನೇ ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಬಹುಳ ಪಾಡ್ಯ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಭಾದ್ರಪದ ಬಹುಳ ಸಪ್ತಮಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್.

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ.	ಘಳಿಗೆ.	ಸೂರ್ಯೋದಯ ತಿಥಿ
18	ಗುರು*	ಪಾಡ್ಯ	41–58	ಪೂಭಾ	53–50	[illegible]
19	ಶುಕ್ರ	ಬಿದಿಗೆ	39–19	ಉಭಾ	52–42	[illegible]
20	ಶನಿವಾರ§	ತದಿಗೆ	35–40	ರೇ	50–38	[illegible]
21	ರವಿವಾರ†	ಚೌತಿ	31–15	ಅ	47–50	[illegible]
22	ಸೋಮ	ಪಂಚಮಿ	26–4	ಭ	44–18	[illegible]
23	ಮಂಗಳವಾರ	ಷಷ್ಠಿ	20–40	ಕೃತ್ತಿ	40–28	[illegible]
24	ಬುಧ¶	ಸಪ್ತಮಿ	14 30	ರೋ	36–26	[illegible]

* ಅಂದರದಕ್ಷಾರಂಭ. § ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀವ್ರತ, ಸಂಕಷ್ಟಹರಚತುರ್ಥಿ.
† ಭರಣೀಶ್ರಾದ್ಧ.
¶ ಮಧ್ಯಾಷ್ಟಮಿ, ವ್ಯತೀಪಾತ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ತಿನಿಸು.	ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು.
ಇಪ್ಪೀ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲಾ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ..	೧೧-೦-೦	೧೧-[illegible]
ಕೆಂಪುಬತ್ತಿ ಅಕ್ಕಿ ಅದರ	೧೦-೧೨-೦	೧೧-[illegible]
ಸಣ್ಣ ಮಾಯಂ	೧೦-೪-೦	[illegible]
ಅರಿವಾನ ಅಕ್ಕಿ .	೧೦-೮-೦	[illegible]
ಸಣ್ಣ ಅದರ	೧೪-೦-೦	೧೩-[illegible]
ಕಿರಿ ಮಾಯಂ . ..	೧೨-೮-೦	[illegible]
ಕಿರಿಸೇ ಶೇರ್ ಪಲ್ಲಾ ೧ಕ್ಕೆ ..	೧೧-೮-೦	[illegible]
ಸಣ್ಣ ಮಾಯಂ	೧೧-೪-೦	೧೧-[illegible]
ರಾಗಿ ಪಲ್ಲಾ ೧ಕ್ಕೆ	೪-೩-೦	೪ ೧೧ ೦
ಜೋಳ	೪-೦-೦	[illegible]
ಹುರುಳಿ .. .	೪-೧೨-೦	೬-೪-[illegible]
ಕಡಲೆಬೇಳೆ ಪಲ್ಲಾ ೧ಕ್ಕೆ	೫-೦-೦	೬-೪-೦
ತೊಗರಿ ಅದರ .. .	೫ ೮-೦	೬-೪-೦
ಹೆಸರು	೬-೮-೦	೮-೪-[illegible]
ಉದ್ದು	೯-೬-೦	೯-೮-[illegible]
ಅವರೆ	೧೦-೨-೦	೯-೮-[illegible]
ಎಳ್ಳು	೧೪-೪-೦	೧೦-[illegible]
ಹುರುಳಿ	೪-೮-೦	೪ ೧೨-[illegible]
ಹರಳು .. ನೆಲಗಡಲೆ	೬-೮-೦	[illegible]
ಹುರಿಗಡಲೆಯು ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	೮-೨-೦	[illegible]
ಕೊಬ್ಬರಿ	೨-೮-೦	೧-೧೨-[illegible]
ಮಾಯಂ ಹರಳು	೨-೪-೦	೧-೩-[illegible]
ಬೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಅಚ್ಚು	೩-೮-೦	[illegible]
ಒಣ ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ ..	೪-೮-೦	೪-೧೨-೦
ಜೀರಿಗೆ .. .	೩-೬-೦	೩ ೪ [illegible]
ಕೊತ್ತುಂಬರಿ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	೩-೪-೦	೨-೧೪-[illegible]
ಉಪ್ಪು	೯-೪-೦	೯-೮-[illegible]
ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು	೦-೧೨-೦	೦ ೧೨-[illegible]
ಹಳೇ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು	೦-೮-೦	೦-೧೦-[illegible]
ಸಾಸುವೆ	೧೨-೦-೦	೧೧-[illegible]
ಹರಳೆಣ್ಣೆ ಸೇರು ೧ಕ್ಕೆ	೪-೦-೦	೩-[illegible]
ಕೊಬ್ಬರಿಯೆಣ್ಣೆ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ	೪-೮-೦	೩-೨-೦
ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ . .	೧ ೪-೦	೦-೧೨-[illegible]
ಅರಳೆ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ ..	೦-೧೨-೦	[illegible]
ಸಕ್ಕರೆ (ನಾಡ) ಕೆಂಪು ..	೧೪-೪-೦	೧೪-[illegible]
,, ,, ಬಿಳಿದು ..	೧೪-೮-೦	೧೪-೮-[illegible]
,, ,, ಮಿಶ್ರಿ ಪಿಸುಕು ೧ಕ್ಕೆ ..	[illegible]	[illegible]
ಬೇಳೆ ಮಣ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ..	[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thomson, the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 18/9/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

REGISTERED

ಕ್ರಯ ೧ ರುಪಾಯಿ —:o:— ಕ್ರಯ ೧ ರುಪಾಯಿ

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೭ ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ತಾರೀಖು ೨೬ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಚಿಕೆ ೧೭.

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿಗಳು

45

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಖಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರು, ಪಿಸರು ಒಸರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೩.

ವಾಯುಹಾರಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ಮ ಇತರ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು, ಇವು ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ಆನೆ ಸಂಜೀವನ.—ಇದರ ಲೇಪನದಿಂದಲೇ ಏನೊಂದು ಗಾಯ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಬ್ರಣಗಡೆಗಳು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ರೂ. ೨—೪ ಆಣೆ, ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣಾದಿಮಲಮು.—೨ ಯಾ ೩ ಆವರ್ತಿ ಹಚುವದರೊಳಗೆ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ಆಣೆ ೬. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಔಷಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ನೋಡಿರಿ—ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಶೇಷ ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ!

ಕಸ್ತೂರಿ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು

3

ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು:—ರಸಪುರಿ ಡಜನ್‌ಗೆ ೬ ರಿಂದ ೮ ರೂ., ಮಲ್‌ಗೋವಾ ೮ ರಿಂದ ೧೦ ರೂ., ಬಾದಾಮಿ ೯ ರಿಂದ ೧೨ ರೂ., ಸುಂದರಾ ೧೨ ರೂ., ಆಪೂಸ ೯ ರಿಂದ ೧೦ ರೂ.

ಕಸ್ತೂರಿ ಕೊಬ್ಬರಿ ಕಿತ್ತಳೆ, ಸಾತಕುಡಿ ಕಿತ್ತಳೆ, ನಿಂಬೆ, ಚಕೋತ್ರ, ಚಿಕ್ಕು, ಮಾದಳ, ದಾಳಿಂಬೆ, ಪೇರು, ಮತ್ತು ಸೇಬು:—ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೬ ರೂ. ಅಂಜೂರ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಬಾದಾಮಿ, ಪಪ್ಪಾಯಿ,—ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂ.

ಇತರ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೋಸ್ಕರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ವೆಂಬ ಮಹಾ ಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:— ಆದಿಪರ್ವ ೩ ೦ ೦, ವಿರಾಟಪರ್ವ ೧ ೦ ೦, ಭೀಷ್ಮಪರ್ವ ೨ ೮ ೦ ಸ್ತ್ರೀಪರ್ವ ೦ ೬ ೦, ಅನುಶಾಸನಿಕಪರ್ವ ೩ ೧೨ ೦

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ಭಾಗವತ ಕನ್ನಡಟೀಕು:—ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ತೃತೀಯ ಸ್ಕಂಧಗಳು ೨ ೦ ೦, ಚತುರ್ಥ ಪಂಚಮ ೧ ೧೨ ೦, ಷಷ್ಠ ಸಪ್ತಮ ಅಷ್ಟಮ ನವಮ ೨ ೮ ೦, ದಶಮ ೩ ೮ ೦, ಏಕಾದಶ ದ್ವಾದಶ ೧ ೮ ೦.

ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೋಕ್ತಿ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ರಾಮಾಯಣ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು-ಬಾಲಕಾಂಡ ೧ ರೂ., ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡ ೨ ರೂ., ಅರಣ್ಯಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಸುಂದರಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಯುದ್ಧಕಾಂಡ ೨ ೮ ೦, ಉತ್ತರಕಾಂಡ ೧ ೮ ೦.

೧೦ ರೂ. ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಶೇಕಡ ೧೦ ರಂತೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮಾಲಿಕರಾದ ನಾಗೇಶ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಇತರ ಕನ್ನಡ, ಆಂಧ್ರ, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೋಸ್ಕರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಎಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್,

ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ರೋಡ್,

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

27

೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮಿದುಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾಯುಗುಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಂಪಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ದಿನಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಶರೀರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಿಡುಬಿಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಶೈಶವದಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ವಿಶಿಷ್ಟದ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ವಿಪತ್ತನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವದೂ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೪ ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫ ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮದ್ರಾಸ್:—ಮೆ॥ ಕಾವಸ್ ದಿನಷಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಲೇಡಂ ಆಡೆಕಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕೆನ್‌ಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕೊಲಂಬೋ:—ಮೆ॥ ಬಾಬ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ರಂಗೂನ್:—ಲೇಡಂ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಶ್ರೀ ವಿಠಲಗಿರಿವರ್ಣನೆ	೦—೧—೦
ದೇಹವೆಂಬ ನನ್ನ ಮನೆ	೦—೧—೦
ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ. (ಪೂರ್ವದ ವೈರಾಗಿಗಳೊಬ್ಬರು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಷಾಂತರ)	೦—೨—೦
ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶವಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿ	೦—೧—೦
ಹಿಮವತ್ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಗ್ರೀನ್ಲಾಂಡ್ ದೇಶದ ವರ್ಣನೆ)	೦—೨—೦
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕವೂ ಅದರ ನಿವಾಸಿಗಳೂ	೦—೨—೦
ಚೀನಾ ದೇಶವೂ ಅದರ ಜನರೂ	೦—೨—೬

ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳು:—

ಮೈಸೂರು:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಬೆಂಗಳೂರು:—ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಮಂಗಳೂರು:—ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!

ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ 'ಕೋನನ್‌ಡಾಯಿಲ್' ವಿದ್ಯಾನಿಪುಣನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಅರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಲಹೆಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಲಹೆಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಅರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಹೊರುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಜೋಕಾದ ಪ್ರಿಂಟಿಗೂ, ಬೈಂಡಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದ ತರಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು! ಈಗ ತಾನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ!!

ಬರ್ಮಾ ದೇಶವೂ—ಬರ್ಮಿಯರೂ.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರ್ಮಾ ದೇಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪ್ರವರ್ತನೆಯನ್ನೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವವು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಕ್ರಯ ೩॥ ಆಣೆ, ಹಾಸಲು ಬೇರೆ.

ಜನರಂಜಿತ ಪತ್ರಗಳು. ಕ್ರಯ ೩ ಪೈ ಮಾತ್ರ.

೧. ಶುದ್ಧವಾದ ಹೀರಿನ ಬೆಲೆ:—ಹೀರಿನ ಉಪಯೋಗ, ಅದನ್ನು ಶುಚಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದೆ.

೨. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ:—ವಿದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ ವಿಚಾರವ್ಯಾಪಕತ್ವ ಹೇಳಿದೆ.

೩. ವೇದಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು? ಹಿಂದೂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸಮೇತ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

೪. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು.

೫. ವಿಷೂಚಿಯೂ ಕರುಳಿನ ಉಪದ್ರಗಳೂ:—ಇವುಗಳ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಇವುಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಈ ರೋಗಗಳು ತಗಲಿದರೆ ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳು:—

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಳ್ಳ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ.

ರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಔಷಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗ

ಮತ್ತು

ಶರೀರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಪಥ್ಯ, ರೋಗಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಪ್ರಾರಂಭಸೂಚನೆಗಳು ಸಹ ಅವೆ.

೨೩೪ ಪುಟಗಳು.

ಕ್ರಯ: ರೂ. ೧ ಆಣೆ ೮ ಮಾತ್ರ.

ಟಪ್ಪಾಲ್ ಹಾಸಲು ಸಹಿತ ರೂ. ೧ ಆಣೆ ೧೦.

೧೮೭೭—೧೮೮೮ನೇ ಇಸವಿಗಳ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶರೀರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎಂಬ ವೈದ್ಯಸಂಗ್ರಹವು ವಾಚಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ತೋರಿದ ಕಾರಣದ ಆ ಕಾಲದ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾದವಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಹ ವಿಕ್ರಯವಾಗಿ ಹೋದವು. ಇನ್ನೂ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಬಹಳ ಬರುವದರಿಂದ, ಪಂಚಾಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ಆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೆಲ್ಲ ಪುನಃ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ತಿದ್ದಿ, ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಅನುಕೂಲವಾದ ಪುಸ್ತಕರೂಪವಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅಪೇಕ್ಷಕರು "ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಬುಕ್ ಎಂಡ್ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್ ಡಿಪೋಸಿಟರಿ" ಮಂಗಳೂರು, ಎಂಬ ಮಿಶನ್ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆಯ ಮೇನೇಜರವರಿಗೆ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೆಟ್

ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಆಫೀಸ್ ಮೈಸೂರು,

ತಾ॥ ೧೫ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್, ೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸದ ನೌಕರಿಗಳೇ ಅಥವಾ ಇತರ ಕೆಲಸದ ನೌಕರಿಗಳೇ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಉಚ್ಚ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ನೋಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಹೊರತು ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಭಾನುವಾರ ಮತ್ತು ರಜಾ ದಿವಸಗಳು ಹೊರತು ಮಿಕ್ಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೧ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮುಕ್ಕಾಲು ಘಂಟೆ ವರೆಗೆ ಅರಮನೆಯ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕವರು ಅವರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಲಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವರ ಆಫೀಸು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ, ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರು ಅರಮನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರ ಉಡುಪನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಮಯ ತಿಳಿಸಲಾಗುವದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಅಂಶಗಳು ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸವಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಅರಮನೆ,
ಮೈಸೂರು.

ಇ. ಮೆಕಾನ್ಕಿ, ಎ. ಸಿ. ಎಸ್.,
ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ
ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖಬೋಧಿನಿ.

20

ಡೆಮ್ಮಿ ಅಷ್ಟಪುಟಗಳು ೩೪೦—ವಿಷಯಗಳು ೩೧೦—ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇರುವುದು ಉತ್ತಮವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, ಕಲೆಕ್ಟರ ವಿವಿಧ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಪೀಲು ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಕ್ರಯ, ಗೇಣಿ, ಸಾಲಪತ್ರ, ಸ್ಟಾಂಪು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ಸರ್ಕಾರದ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಓದುಬರಹ ಬಂದವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅನೇಕ ಜನರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ರಾಯರುಗಳ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ಇರಬೇಕು. ಹೊಸ ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಸಾಧಾರಣ ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ—ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಗಡ ಹಣ; ಅಥವಾ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ೧೦ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸಿಕ್ಕುವದು. ಸಿಕ್ಕುವ ಸ್ಥಳ—[illegible], ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ನೋಟೀಸ್.

ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ೩ನೇ ಪ್ರಕರಣ ಪ್ರಕಾರ ೮ನೆ ಕಲಂ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಅಂಶಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ನೋಟೀಸಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದೆ.

೧. ಆಸ್ತಿಯ ನಕ್ಷೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸು ತೀರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿನ ಖಾವಣಿ ಅದಾಯತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವ ನಿಯಮ ತನ ಪ್ರತಿ ಮೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಪೋಜಿಷನ್.

೨. ದಹನ ಮತ್ತು ದಫನ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲದೇನೆ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತವರಿಗಾಗಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಇಲಾಖಾ ಬಡವರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಇನಾಮು ತಲಾ ೧ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ದಹನ ಅಥವಾ ದಫನ್ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮ॥ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರ ಪ್ರಪೋಜಿಷನ್.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

———:o:———

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ತಾ॥ ೨೫ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯು.

ಕಳೆದ ಮೂರು ವಾರಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಳೆಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ವರುಷ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸುಭಿಕ್ಷವೇ ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೇನೂ ಅನುಮಾನ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯು ಈ ವರುಷದಷ್ಟು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಎರಡು ವರುಷಗಳಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮವಿದ್ದೇ ಇರುವದು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವದು. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಳೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೇಕಾನೇಕರು ಈ ವರುಷವೂ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆಂದು ಗಾಬರಿಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುಜರಾತ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರಜೆಗಳು ಬಹಳ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮಾಡಿದ್ದ ಬೆಳೆಗಳು ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಣಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಪೈರುಗಳು ಮಳೆ ಬಂದರೂ ಬದುಕಲಾರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಲಿ ಗೋಕಾಮಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಅಭಾವವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದೆ, ನೋಡಿದಿರಾ! ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಗುಜರಾತ್ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸುರಿದದರಿಂದ ಪೈರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆ ಎಂತಲೂ, ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳ ತನಕ ಮಳೆ ನಿಂತು ಬಿಸಲು ಕಾಯುವದನ್ನೇ ರೈತರೆಲ್ಲಾ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಾರೆಂತಲೂ ಇಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಳೆ ನಿಂತು ಬಿಸಲು ಬಂದರೆ ಈ ಸಲ ೧೬ ಆಣೆಯಷ್ಟೂ ಬೆಳೆ ರೈತರ ಕೈ ಸೇರುವದಂತಲೂ ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪ್ರದವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುವದು.

ಅತ್ತಲಾಗಿ ವಿಲಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯು ಈ ವರುಷ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದ ಕೆಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪದ್ಧತಿ ಏನಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಆಗೋಷ್ಟು ತನಕ ಸೆಕೆ ಇರಬೇಕು; ಬಿಸಲು ಕಾಯಬೇಕು. ಈ ವರುಷ ಅದು ತಪ್ಪಿ, ಸಾರ್ವದಾ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಾ ಬಂದು, ಚಳಿಯೂ ಬಹಳವಾಯಿತು. ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದು ಜೋಳವಲ್ಲ. ಈ ಹುಲ್ಲು ಚನ್ನಾಗಿಯೂ ಹುಲಸಾಗಿಯೂ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಹವಾ ಶೀತವಾಗಿರಕೂಡದು; ಮಳೆ ನಿಂತು ಬಿಸಲು ಕಾಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹುಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಳೆತುಹೋಗುವದು. ಮತ್ತು ಗೋಧಿ, ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಧಾನ್ಯ, ಓಟ್ಸ್ ಎಂಬ ಧಾನ್ಯ, ಈ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕುಯಿಲು ಮಾಡುವಾಗಲೂ, ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಮಳೆ ಇರಕೂಡದು; ಬಿಸಲು ಕಾಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅಂತು ವಿಲಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರುಷ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆ ಕೈಸೇರದೆ ತುಂಬಾ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ ಎಂಬದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾರೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿದ ತರುವಾಯ ದೇಶದ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಸಭೆಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರು. ಮೊದಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಂಗಳುಂಟು. ಕೇಪಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಅಧಿಕ ಪಾಲನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಆಫ್ರಿಕಾಂಡರ್ ಬಾಂಡ್ ಎಂಬ ಡಚ್ ಜನರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಕೂಡಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಡಚ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಅವಶ್ಯವೆಂದೂ ವಾದಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ಕಲೋನಿಯಲ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾದ ಮಿ॥ ಚೇಂಬರ್ಲೇನರ ಅನುಮತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರೊಳಗೆ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದ [illegible] ಬಂದನಾಂತ ತನ್ನ ಪಾರ್ಟಿಯವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಫ್ರಿಕಾಂಡರ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ಸಭೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದ. ಈಗ ಆ [illegible] ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲೊಂದು ಇಂಡೆಮ್ನಿಟಿ ಬಿಲ್ ಎಂಬುವದು. ಇದರ ವಿವರವೇನಂದರೆ—ಯುದ್ಧವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಕ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದವುಗಳೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೋ ಅಂಥಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧವು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ತರುವಾಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಫೀಸರುಗಳು ನಡಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೋಸ್ಕರ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವದು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದರೂ ಆಫೀಸರುಗಳಾದವರು ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯವಾಯಿತು. ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ನಡವಳಿಕೆಯೆಲ್ಲಾ ಸಕ್ರಮವಾದದ್ದೇ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವದು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ನಿರಾಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ಎರಡನೇ ವಿಚಾರವೇನಂದರೆ—ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದವರ [illegible] ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೇಟಾಲ ಪ್ರಾಂತಗಳು ನಡಸಿದರೆಂದು ಆಪಾದಿಸುವ [illegible] ಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾ. [illegible] ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಪಂಜೆಯ [illegible] ಡಚ್ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ರಾಜದ್ರೋಹಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪುನಃ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. [illegible] ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಸರಕಾರದವರೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಎರಡು ಪಕ್ಷದವರು ವಾದಿಸುವರು. ಆದರೂ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವದೆಂಬುವದನ್ನು ನಂಬಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಡಿವೆಟ್, ಬೋಥ, ಡಿಲಾರೆ ಎಂಬ ಬೋಯರ ಸೇನಾನಾಯಕರು ಯುದ್ಧವು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಯೂರೋಪಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರಷ್ಟೆ. ಇವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನವರಿಂದ ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ವಕವಾದ ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಹಾಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಕ್ರೂಗರ್ ಮಹಾಶಯರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಮುಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಪುನಃ ಮಿ॥ ಚೇಂಬರ್ಲೇನ್ ಸಾಹೇಬರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಚೇಂಬರ್ಲೇನರು ಒಪ್ಪದೆ ಹೋಗಲು ಆ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಪುನಃ ಯೂರೋಪಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಡಿದುಹೋದ ಬೋಯರ ವಿಧವೆಯರಿಗಾಗಿಯೂ ಇನ್ನು ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವವರ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಜನರಲ್ ಡಿವೆಟ್ಟರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬೋಯರ್ ಯುದ್ಧದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ದೇಶಾಂತರದ ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ರಾಜ್ಯದ ರಾಣಿಯವರು ಕಳೆದ ಶನಿವಾರದ ದಿನ ಸ್ಪಾ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದರೆಂದು ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಕೂತುಕೊಂಡು ಭೋಜನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೃದಯ ಶೂಲೆ ಬಂದು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟರು. ಮರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಂಧು ಬಳಗಗಳ್ಯಾರೂ ಅವರ ಸಮೀಪ ಇರಲಿಲ್ಲ.

• • •

ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರದ ದಿನ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾನ್ಲಿ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್ ಎಂಬಾತನು ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಓಡುವ ವಿಮಾನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕಾಲೋ ಪಟ್ಟಣದ ತನಕ ಹೋಗಿ ಬಂ

[illegible]

ಸ್ವದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿರುವ ಮಿ|| [illegible] ರವರು ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹಾಜರಾಗುವವರಾಗಿದ್ದರು.

[illegible]

ರಾಜಧಾನಿಯ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಈ ಸಲ ನಡೆದುವು. [illegible]

[illegible]

ನಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಲ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಡೆಯಲಿರುವವೆಂದು ತೋರುವದು. [illegible]

[illegible]

ಲಷ್ಕರ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಮಂಡಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ದೇವರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಚಾಮರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕೃಷ್ಣರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕೋಟೆ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ನಜರ್‌ಬಾದ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಒಟ್ಟು	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾದ ಏರ್ಪಾಡು.

ಹಿಂದಿನ ಬುಧವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ದಿವಾನ್ ಮೆ॥ ಪಿ. ಎನ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಠಾರಾ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡಿಸಿದರು. ಈ ಸಭೆಗೆ ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಕೌನ್ಸಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳು, ಛೀಫ್‌ಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜಿಗಳು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾಹುಕಾರಿ ಪ್ರಭೃತಿಗಳು, ೭೦ಲ ಮಂದಿ ಯೂರೋಪ್ಯಿಯನ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ದಯಮಾಡಿದ್ದರು. ಹದಿನೆಂಟು ವರುಷ ಕಾಲ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನ್‌ಗಿರಿ ಮಾಡಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಧುರಂಧರರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಪ್ರಖ್ಯಾತರೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಲೇಟ್ ಸರ್ ಕೆ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಶಾಶ್ವತಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸನ್ನಾಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವದೇ ಈ ಸಭೆಯುದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವೈಸರಾಯಿ ಪ್ರಭುಗಳಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್ ಯವರೂ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರೂ, ಮಾತೃಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಣಿಯವರೂ ಅತಿ ವಿಶೇಷ ಆದರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ದಿವಾನರ ಉಪನ್ಯಾಸ.

ದಿವಾನ್ ಮೆ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಆ ದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೂತನಾಕಾರ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಕೆಲವರನ್ನು ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳಂತೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಚಂದಾ ವಸೂಲಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜರುಗಿಸಲು ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ಲೇಟ್ ದಿವಾನ್‌ರವರು ಮಹಾ ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಏಳಿಗೆಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜಾ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡಸುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರೆಂಬದಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಹೆಸರು ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಹೆಸರು ಯೂರೋಪ್ಯಿಯನ್ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಮುಟ್ಟಿರುವದು. ಅವರ ಹೆಸರು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್‌ಮಹಾರಾಜರವರೂ, ಮಾತೃಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಣಿಯವರೂ ಕುತೂಹಲಪಡುತ್ತಿರುವರಲ್ಲದೆ ಅಂಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಬಹು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರಾಗಿಯೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ಕಾರ್ಯವು ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುವದು ಅವರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಚಂದಾ ಕೊಡತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಂದಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳುವರೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ನೆರವೇರಲಿ ಎಂಬದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವರು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ದಿವಾನ್‌ರವರು ಹೇಳಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ತರುವಾಯ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಕರ್ನಲ್ ಡಿ. ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್ ಯವರು ಎದ್ದು, ವೈಸರಾಯಿ ಯವರು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾದ ಮಾರನೇ ದಿನ ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ತೆಗೆದು ಓದಿ ಸಭಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು.

ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಕಾಗದ.

ವೈಸರಾಯಿ ಕ್ಯಾಂಪ್,

೯ ನೆ ಆಗೋಸ್ಟು, ೧೯೦೨ ನೆ ಇಸವಿ.

ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾದ ಕರ್ನಲ್ ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್‌ರವರೇ,

ಲೇಟ್ ದಿವಾನ್ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ೧೮ ಸಂವತ್ಸರಗಳತನಕ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರಷ್ಟೆ. ಈಗ ಶ್ರೀಮನ್‌ಮಹಾರಾಜರವರು ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಳಿಕೆಯ ಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವರು. ಅಂಥಾ ಸಂತೋಷವಾದ ಮತ್ತು ಶುಭಕರವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಯಾವದಾದರೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಲೇಟ್ ರೀಜೆಂಟರವರನ್ನೂ ಶ್ರೀಮನ್‌ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನೂ ಕಂಡು ಮಾತನಾಡಿದೆನು. ಮಹಾ ಪುರುಷರೆನಿಸಿಕೊಂಡವರ ಹೆಸರನ್ನು ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸಿ ಶಾಶ್ವತಪಡಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವೆಂಬದಾಗಿ ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮುಂದಿನವರು ಘನಪಡಿಸುವದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ; ಇತರರಿಗೂ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ಯೋಗ್ಯತೆಯೂ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ಉಂಟಾಗುವವು. ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರು ರಾಜ್ಯಧುರಂಧರರೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ (ನೇಟಿವ್) ಸ್ವದೇಶೀಯ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತರಲು ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶವಿರುವದು. ಅವರು ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿದಾಗ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂಥಾ ಮಹದುಪಕಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರಂತೆ ಮಾಡುವರು. ಮಹಾರಾಣಿಯವರಾದ ಲೇಟ್ ರೀಜೆಂಟರವರೂ, ಮಹಾರಾಜರವರೂ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರಿಗೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಹಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಈಗ ಮಹಾರಾಜರವರು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಭಾಗವೆಲ್ಲಾ ಆ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಸಾಹಸಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವದಾಗಿದೆ. ಅಂಥಾ ಯಶೋವಂತರ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಶಾಶ್ವತಪಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಮಹಾರಾಣಿಯವರೂ ಇಷ್ಟವುಳ್ಳವರಾಗಿದಾರೆಂದು ಅವರೇ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಂಥಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನಿಮಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಚಂದಾ ಎತ್ತಬಹುದು. ಈ ಘನವಾದ ಫಂಡಿಗೆ ನಾನು ಮುಂದಾಗಿ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ಕರ್ಜನ್.

ರೆಸಿಡೆಂಟರು ತಿಳಿಸಿದ್ದು.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾಗದವನ್ನು ಓದಿದನಂತರ ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ಸಭಿಕರನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ.—ಈ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ವಿಶೇಷ ತರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲಾ ಬಹು ಉತ್ಸಾಹಶೀಲರಾಗಿ ಕೇಳಿರುತ್ತೀರಷ್ಟೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ನನಗಿಂತಲೂ ಸಭಾಸದರಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀವು ಕೆಲವರು ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರನ್ನೂ ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾನೂ ಅವರ ಸಂಗಡ ನಾಲ್ಕು ಸಂವತ್ಸರಗಳತನಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಲ್ಲೆನು; ಸ್ವದೇಶ (ನೇಟಿವ್) ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಲೇಟ್ ದಿವಾನ್‌ರವರು ಮಹಾ ಶಕ್ತರು, ಧಾರಾಳ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳವರು, ಧೈರ್ಯವಂತರು, ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯುಳ್ಳವರು, ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂತರು. ಇಂಥವರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನಸ್ಕಂಧರಾದವರನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲ, ಕೇಳಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಯೋಗ್ಯತಾಪಕ್ಷವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಅವರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಧುರಂಧರತೆಯ ಶಕ್ತಿಯು ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವದು.

ಕಾಗದಗಳೂ, ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನಗಳೂ.

ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಶಾಶ್ವತಪಡಿಸುವದು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯವೂ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೂ ಆದದ್ದೆಂಬದಾಗಿ ಬಹು ಮಂದಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನವನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯರಾದವರು ಯಾರ್ಯಾರೆಂದರೆ.—

- ಸರ್ ವಿ. ಭಾಷ್ಯಂ ಐಯಂಗಾರ್, ಮದರಾಸ್.
- ಸರ್ ಎಸ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಐಯರ್, ಕೆ. ಸಿ. ಐ. ಇ., ಮದರಾಸ್.
- ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಘವ ಐಯಂಗಾರ್, ಸಿ. ಐ. ಇ., ಮದರಾಸ್.
- ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಆರ್. ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಐಯರ್, ಮದರಾಸ್.
- ಸಿ. ಆರ್ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮೈಯರ್, ಮದರಾಸ್ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್.
- ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಸಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಸಾಹೆಬ್.
- ಸಿ. ಶಂಕರನಾಯರ್, ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ಲೀಡರ್.
- ಎಂ. ಓ. ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ ಐಯಂಗಾರ್, ಸ್ಮಾಲ್ ಕಾಸ್ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್.
- ವಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಐಯರ್, ಪಿ. ಆರ್. ಸುಂದರಂ ಐಯರ್, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ವಕೀಲರು.
- ರಾಜಾ ವಿ. ವಾಸುದೇವ ರಾಜಾ, ಕಳ್ಳಿಕೋಟೆಯ ವಳಿಯ ನಂಬಿದಿಯವರು.
- ಸಿ. ಮಾನವ ದೇವನ್ ರಾಜಾ, ಉತ್ತರ ಆರ್ಕಾಟಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜರು.
- ಟಿ. ಎಂ. ಸ್ವಾಮಿನಾಥ ಐಯರು, ನೆಲ್ಲೂರಿನ ,, ,,
- ಪಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯ, ಕಡಪದ ,, ,,
- ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಆರ್. ರಘುನಾಥ ರಾಯರು.
- ಆರ್. ವಾಸುದೇವ ಐಯಂಗಾರ್, ತಿರುಚನಾಪಳ್ಳಿ.
- ಮೆ॥ ಗಳಾದ ಜಾನ್ ಟೇಲರ್ ಕಂಪನಿ, ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.
- ಕೊಚ್ಚಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜರು, ೫೦೦ ರೂ, ಚಂದಾ ಸಹಿತ.

ಕಮಿಟಿಯ ಏರ್ಪಾಡು.

ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುವದಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹಾಲ್, ವಾಚಕಶಾಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರವರ ಭಾವಪ್ರತಿಮೆಯೊಂದನ್ನು ಅದರೊಳಗೆ ಮಾಡಿಸಿಡಬೇಕೆಂಬುವದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ಸೇರಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ತರುವಾಯ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಖಂಡಿತವಾದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವದಕ್ಕೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಚಂದಾ ಎತ್ತುವದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಮೆಂಬರುಗಳ್ಯಾರೆಂದರೆ.—ಮೆ॥ ಗಳಾದ ಕಾಂತರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು, ವಿ. ಪಿ. ಮಾಧವರಾಯರು, ಸಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸೈಯಂಗಾರ್ಯ, ಛೀಫ್ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಗಳು, ಕರ್ನಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್, ಕರ್ನಲ್—ಬೆನ್‌ಸನ್, ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕಚ್ಚನ್, ಮೆ॥ ಗಳಾದ ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಚಾರ್ಲು, ಮೈಗಂಡದೇವ ಮೊದಲಿಯಾರ್ಯ, ಹಾಜಿ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಸೇಟರು, ಪೂರ್ಣಯ್ಯನವರು ಮುಂತಾದವರು.

ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್‌ರವರು ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಆ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಸಭಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಎರಡನೇ ಮೀಟಿಂಗ್.

ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಮೆ॥ ವಿ. ಪಿ. ಮಾಧವರಾಯರು ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸಿದರು. ಮೆ॥ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಐಯರೂ, ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ಭಾಭಾ ಯವರೂ ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ನಿಂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಆ ದಿನ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಹೇಳುವ ಚಂದಾ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.—

ಶ್ರೀಮನ್‌ಮಹಾರಾಜರವರು	ರೂ.	೫,೦೦೦
ಮೆ॥ ಪಿ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು		೧,೦೦೦
,, ವಿ. ಪಿ. ಮಾಧವರಾಯರು		೧,೦೦೦
,, ಸಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸೈಯಂಗಾರ್ಯ		೧,೦೦೦
,, ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಐಯರವರು		೧,೦೦೦
,, ಹಾಜಿ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಸೇಟರು		೧,೦೦೦
ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳು		೫೦೦
ಕೊಚ್ಚಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜರವರು		೫೦೦
ಮೆ॥ ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಲು ಯವರು		೫೦೦
ಕರ್ನಲ್ ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್‌ರವರು		೩೦೦
ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕಚ್ಚನ್ ಯವರು		೩೦೦
ಕರ್ನಲ್ ಜೆ. ಪಿ. ಗ್ರಾಂಟ್ ಯವರು		೨೦೦
	ಜಮಾ ರೂ.	೧೨,೩೦೦

ಬಾತ್ಮಿದಾರರಿಗೆ ನೋಟಿಸ್.

ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮರಿಸಾಹಿ.—ನೀವು ಬರೆದಿರುವ ಬಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳು ಯಾವೂ ಕಾಣಬರುವದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಲಾರದು.

ಬಾತ್ಮಿದಾರ್, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ.—ನೀವು ಬರೆಯತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದು. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸೋಣದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ ನೆರವೇರುವದಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದ ಉಪಕಾರವೇನೂ ಆಗಲಾರದು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಮಾನಿ, ಕೋಲಾರ್.—ನೀವು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೇರಾ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಲವಶ್ಯವೆಂದು ತೋರಿದರೆ ಅವರೇ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎಡಿಟರ್.

ಕರೆಸ್‌ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ತ್ಯಾಮಗೊಂಡ್ಲು ಮೊಕದ್ದಮೆ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಕಳೆದ ಜೂನ್ ತಾರೀಖು ೨೬ ರಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಮಗೊಂಡ್ಲುನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಡುಗನನ್ನು ಬಾವಿಗೆ ತಳ್ಳಿದನೆಂದು ಕೇಸು ಮಾಡಿ ಸೆಷನ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ. ಈ ಕೇಸು ಅಪೀಲ್ ಆಗಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಸುಳ್ಳಾಗಿದೆ ಎಂತಲೂ, ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಅಕ್ರಮವೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ ಕೆಳಗಣ ಕೋರ್ಟಿನ ಫೈಸಲನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸದೆ ಹೋದದ್ದಾಗಿ ಸಮಾಚಾರವಿದೆ. ದೈವಸಹಾಯದಿಂದ ಆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಫೈಸಲಾಯಿತು. ಆ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಯಿತು. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅನ್ಯಾಯವಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಡವರಿಗೆ ಹಿಂಸೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವರ ಧರ್ಮವಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಪಟೇಲ.

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ—ಅರಸೀಕೆರೆ.

ಶ್ರೀಮನ್‌ಮಹಾ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜಾ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರಿಗೆ ದವಲತ್ತಾದ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಅರಸೀಕೆರೆ ಮೇಲಣ ಮಠದ ವಿಚಾರಕರ್ತರು ಚಿಕ್ಕ ಗುರುಗಳಾದ ತಿಮ್ಮಣ್ಣಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಗುರುಗಳಾದ ಯಳನಡು ಜಟಾಮುಕುಟ ಶ್ರೀಮನ್‌ಮಹಾ ಪಟ್ಟದ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕಳೆದ ಆಗಸ್ಟು ತಿಂಗಳು ೭ ನೆ ಗುರುವಾರ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಇವರ ದರುಶನಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬಹು ಜನ ಶಿಷ್ಯಂದಿರು ಈ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಸಭಾ ಅಲಂಕರಿಸಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರಿಗೆ ದವಲತ್ತು ಆಗಿ ದೇಶಪ್ರಭುಗಳಾದ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದನಂತರ್ಯಾಗಿ ಶ್ರೀ

ಗಳು ಕೂಡಿ ಸಂತೋಷಿಸಿ ಧೊರೆಗಳ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾದ ದಿವಸದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಇದೆ ತಮ್ಮಗಳ ಮೇಲೂ ಮುಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾರಿ ಎಯೂ, ಭಾರಿ ಮರವೂ, ಅಗ್ರಹಾರಮಠರಾದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಣಾಶ್ರಮದವ ರಿಗೂ ಪಡಿಗೆಗಳು, ಮಧ್ಯಾನ್ನ ಭೋಜನವೂ ನಡಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಆ ದಿವಸವೇ ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಪ್ರಕಾರ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನಗಳು ನಡದು ಮ ಹಾರಾಜರ ಹೆಸರಿಗೆ ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಡಸಿ, ದಾನಧರ್ಮಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಹ ನಡೆಯಿತು. ಇಂಥಾ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳು ಈ ಅರಸಿ ಕೆಯಲ್ಲಿ ನಡಸುವದಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮಹನೀಯರುಗಳಾದ ಕುಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅತಿಶಯವಾಗಿದೆ.

ವಾಚಕ.

ಹರಿಹರ ತಾ|| ಕೆರೆ ಕಾಂಗಾರಿ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಈ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರದ ಸಬ್ ತಾಲ್ಲೋಕ್ ಕ್ಕೆ ಬೆಳಕೆರೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಆಗಿ ಕಾಂಗಾರಿಗೆ ಶುರುವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಸುತ್ತಲಿಗೆ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರವು ಮತ್ತು ಒಡಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೀರು ನಿಂತು ಈ ಎರಡೇ ಕೆತ್ತರ್ಪವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೨ ದಿನ ದಾರಿಗೆ ಇರುವ ಮೈಲಿ ದೂರದೊಳಗೆ ಇರುವ ಸೂಳೆಕೆರೆಗೆ ಎರಡು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊತ್ತಿನ ಕೆರೆ ಒಂದು ಉಂಟು. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಮೈಲಿಯ ವರೆಗೂ ಸುತ್ತಲ ನೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತೆ. ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳ ಬೇಚರಾಕ್ ಸ್ಥಳವಾಗಿರುತ್ತೆ, ಮತ್ತು ೩೦ ದುರಸ್ತಿನ ಸ್ಥಳ ಒಂದು ಫರ್ಲಾಂಗಿನ ಒಳಗೆಯೇ ಇರುತ್ತೆ. ಈ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಸೂಳೆಕೆರೆ, ಕೊತ್ತಿನ ಕೆರೆ ಈ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಹರಿಹರದ ವರೆಗೂ ಸಾಗುವಳಿ ಯಾಗುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ೧೦೦ ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಆದಾಯವೇ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಿರುತ್ತಾ ಇದನ್ನು ಇಂಜನೀಯರ್ ಇವರು ಪರಿ ಶೋಧಿಸದೆ ಇರುವುದು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿರುತ್ತೆ. ದೇವರ ಬೆಳಕೆರೆ ಬಳಿ ಪ್ಲಾನ್ ತೆಗೆದಿರುವುದು ದುರಸ್ತು ಅದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ೩ ಮೈಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತೆ. ಒಳಗೆರೆಯಾಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ೮೦ ಗ್ರಾಮಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ತುಂಬಾ ಫಲವತ್ತಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರು ಸಾಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸ್ವಂತ ಭಾಗವಡಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಗಳು, ಭಾವಿಗಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅನೇಕ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈಗಲೇ ಆ ರೈತರ ಗೋಳು ಹೇಳುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ದೇವರ ಬೆಳಕೆರೆ ಬಳಿ ಪ್ಲಾನು ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ, ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕೊತ್ತಿನ ಕೆರೆ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಿ, ಬಹು ಮಂದಿ ಬಡರೈತರನ್ನು ಬದುಕಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಹಿತಚಿಂತಕ.

ಗೋರೀ ಬಿದನೂರು ಆರೋಗ್ಯವಿಚಾರ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಈ ಗೋರೀ ಬಿದನೂರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ೧೯ ನೇ ಇಸವಿಯ ಲಾಗಾಯಿತು ನೋಡಿದಾಗ್ಯೂ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದ ನಂತರ ಟವನ್ ಪಾಕೀಜಾ ವಿಷಯವಾಗಿ ತುಂಬಾ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಶುಚಿಯಾಗಿರುವುದೆಂತ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಕೊರತೆಗಳು ಕೆಲವನ್ನು ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪೂರು ತಲುಪಲಿಗೆ ಬಳಿ ಜನರು ಬಹಳ ಗಲೀಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಳಿ ಒಂದು ಕಕ್ಕಸು ಏರ್ಪಾಟು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಮಾದಿಗರ ಮನೆ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಜನಗಳು ತಿರುಗಾಡುವ ದಾರಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಳಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಆಗಿ ಒಂದು ರೋಡ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆದರೆ ಉತ್ತಮವೆಂತ ತೋರುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಟವನಿಗೆ ಹೊಲಗೇರಿ, ಮಾದಿಗ್ಗೇರಿ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಹತ್ತಿರಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಹೇಸಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವದಲ್ಲದೆ ಮನೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಹುಲ್ಲು ಗುಡಿಸಲುಗಳಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತೆ. ಇಂಥಾ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳದ ಗಾಳಿಯು ಊರಿನ ಮೇಲೆ ಸದಾ ಆಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಜಾಡ್ಯಗಳು ಹುಟ್ಟಬಹುದು. ಈ ಮನೆಗಳು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಯಾರೂ ಆಚೋಚಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಪತ್ರಿಕಾ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಗೋರೀ ಬಿದನೂರು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ದೇವರಿಗೆ ತಾವು ಸನ್ನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಮುದ್ರೆ (ಊರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರ) ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅರ್ಚಕರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವೋ ದೇವರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಭಾಗದ ಗಲೀಜು ವಿವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕಕ್ಕಸು, ಒಂದು ಕಡೆ ಬಚ್ಚಲು, ಒಂದು ಕಡೆ ಅಡಿಗೆಯ ಮನೆ, ಈ ರೀತಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಚಿತ್ರ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ಟವನ್ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿ.

ಸಂಭಾಷಣೆ.

ಅರ್ಚಕರು.—ಉಪದೇಶಿಗಳೇ, ಇದೇನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಿರೋ, ಏನು ಸಮಾಚಾರ?

ಉಪದೇಶಿ.—ನಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಕಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ತಮಾಷೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗ ಬಂದೆನು. ತಾವು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನು, ಸ್ವಾಮಿ?

ಅ.—ಒಂದೆರಡು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಬಾಕ್ಯಗಳು ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣವೆಂದು ಬಂದೆನು.

ಉ.—ಸ್ವಾಮಿ ಭೋಜನವೆಲ್ಲಿ ಆಯಿತು?

ಅ.—ಮಿಲಿಟೇರಿ ಹೋಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ಆಯಿತು.

ಉ.—ಈ ಗಲಾಟೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಊಟ ಹ್ಯಾಗಿತ್ತು? ನಿಮಗೆ ಒಗ್ಗಿತೋ?

ಅ.—ಸೂದ್ರರು ಜನರು ಒಂದು ತಿನುಸೋ ಇಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬ. ನನಗೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಾರೆ? ನಾನು ಉಪವಾಸಿಗಿತ್ತು. ದಾಹವಾಗುತ್ತೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ?

ಉ.—ನೋಡ, ಲಿಮನೇಡ್ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ದಾಹ ಹೋಗುತ್ತೆ.

ಅ.—ಆಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ ದಾಹ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ.

ಉ.—ಆ ಪೈಪಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿದರೆ, ಆಗ ದಾಹ ನಿಲ್ಲುತ್ತೆ.

ಅ.—ಮಡಿ ಉಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಶೂದ್ರರು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ, ಬೇಡಿ ಹೋಗುವ ಬನ್ನಿ.

ಉ.—ಕುಡಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತೆ? ಪಟ್ಟಣದಿಗೂ ಈ ನಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ನೀರೇ ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಲ್ಲವೇ?

ಅ.—ನಾವೂ ಇತರರೂ ಒಂದೇನೋ. ನಾಗೆ ಜೊತೆ ಮಾಡಬಹುದೋ? ಶೂದ್ರರ ನೆರಳು ಅವರು ಮುಟ್ಟಿದ ನೀರು ನಮಗೆ ಆಗೀತೇ?

ಉ.—ನೀವು ಶೂದ್ರರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವದಿಲ್ಲವೇ?

ಅ.—ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ.

ಉ.—ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಅವರು ಮಾಡುವದೇನು? ಹೊಲೆಮಾದಿಗರ ಜೀವ ತುಯ್ಯ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಅವರನ್ನು ತಾವಲ್ಲ. ಮುಡಿಯಾಗದೆ ಅಂದರ ವೈದ್ಯರು ಬಿಟ್ಟಾರೆ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸತ್ತ ಹೆಣಗಳನ್ನು ತೋಟಿಗಳು ಎತ್ತಿಹಾಕಿದರಲ್ಲ. ಜಾತಿ ಎಲ್ಲಿ?

ಅ.—ಮನೆಗೆ ಒಂದು ಪುನಃ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ. ಆಗ ಶುದ್ಧರಾದರು.

ಉ.—ಮೈಸೂರಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರಲ್ಲ. ಆಗ ತಿಂಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಹೋಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ?

ಅ.—ಇಲ್ಲ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಏನು ಮಾಡೋಣ? ಯತ್ನವಿಲ್ಲ.

ಉ.—ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಜಾತಿಯವರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಲಿಮನೇಡ್ ಸೋಡಾ ಬ್ರಾಂಡಿ ರೈಲ್ ಪೈಪ್ ನೀರು ಎಲ್ಲರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಅಸ್ಪಂಕರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಅ.—ಅದಕ್ಕೇನು ಆಗುವುದು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೈಸೂರ್ ಮಂದಿ ನಲ್ಲಿ ಆದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರಲ್ಲ. ನೀರಿಗೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಉ.—ಕೆಲವು ಮೂಢರು ಇದ್ದಾರಲ್ಲ; ಅವರು ಈ ಭಾವಿ ನಮ್ಮದು ಇತರರು ಮೊಗೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಹಟ ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ. ಕಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ.

ಅ.—ಇವೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಗುತ್ತೆ. ಟಿನ್ ಬಿಸ್ಕತ್ತು, ನಾನ್ ರೊಟ್ಟಿ, ಕಾಡ್ಲಿವರ್ ಆಯಿಲ್, ರಸರಿಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಊಟ, ಬವರಿಲ್ ಮೊದಲಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠರೆ ಕೊಂಡು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜಾತಿ ಕಟ್ಟು ಶೀಘ್ರ ಸಡ್ಲವಾಗುತ್ತ ಒಂದು ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತೆ.

ಉ.—ಕ್ರೈಸ್ತ ವೇದದಲ್ಲ ಉತ್ತಮರು ಅಧಮರು ಎಂಬ ಎರಡು ಪಂಗಡ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದೆ.

ಅ.—ಉತ್ತಮರ್ಯಾರು, ಅಧಮರ್ಯಾರು?

ಉ.—ದೇವರಿಗೆ ಭಯಪಟ್ಟು ಪರರನ್ನು ವಂಚಿಸದೆ ದೇವಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ದೇವರಾ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಪಡುವವರೇ ಉತ್ತಮರು.

ಅ.—ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ.

ಉ.—ಲಂಚ ತಿನ್ನುವದು, ಕಳವು ಮಾಡುವದು, ಹಾದರತನ ನಡಿಸುವದು, ಹಗೆ ಮಾಡುವದು, ಸುಳ್ಳುಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವದು, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವದು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಅಧಮರ ಕೆಲಸಗಳು. ಇವುಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ಪಾಪವೂ ಮುಂದೆ ನರಕದ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಉಂಟು.

ಅ.—ಉತ್ತಮರ್ಯಾರು?

ಉ.—ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಾಗಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಗುಣ, ಪರೋಪಕಾರ ಸತ್ಯ, ನೀತಿ, ಶುದ್ಧತೆ, ಸದ್ಗುಣಗಳು ಇದ್ದರೆ ದೇವರು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾನೆ.

ಅ.—ಹಾಗಾದರೆ ಉಣ್ಣುವದು, ತಿನ್ನುವದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಇಲ್ಲ ಅಂದಹಾಗಾಯಿತು.

ಉ.—ಹೌದು, ಯಾರು ಯಾವ ಆಹಾರ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಬಹುದು. ಕ್ರೈಸ್ತರಾದ ಅನೇಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಾಂಸಾಹಾರ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರನ್ನು ನಾವು ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಅ.—ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೇದು. ನಾನು ಈ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಉ.—ನೋಡಿ, ವಿದೇಶದ ಧರ್ಮಗಳೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತದ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬಲವಂತದಿಂದ ಆ ಮತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೋ? ಇಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಅ.—ನಿಮ್ಮ ಕ್ರೈಸ್ತರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಭೇದ ಉಂಟೋ?

ಉ.—ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಒಬ್ಬ ಆದಿಕಾಂತ ಒಬ್ಬ ಆದಿತಾಯಿಯ ದ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು. ಆ ದೇವರೇ ಲೋಕದ ರಕ್ಷಕನೂ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಜಾತಿಭೇದ ಮಾಡುವದು ದೇವದ್ರೋಹವೂ ಗರ್ವವೂ ಆಗಿದೆ.

ಅ.—ನೀರು ಕುಡಿಯುವದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು; ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ, ಬರ್ತೇನೆ.

ಉ.—ಒಳ್ಳೇದಯ್ಯಾ ಮಿತ್ರರೇ ನಾನೂ ನೀವೂ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾಗಿರುವದೇ ಒಳ್ಳೇದು.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ತಿರುಚನಾಪಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ [illegible] ಹಿಂದೂ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದ್ದರು.

ರಂಗೂನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಪುರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ [illegible] ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ [illegible] ನಿಂತು [illegible] ತ್ತಿದೆ.

ಅಬೋಟಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಫಿರಂಗಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು [illegible] ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು [illegible] ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂಬ ಜಾತೀಯ ಮಹಾಸಭೆಯು ಈ ಸಲ [illegible] ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು. ಅಮರಾವತೀ ಪಟ್ಟಣದ ವಿ.। ಆರ್. ಎಚ್. ಮುಧೋಳ್ಕರ್ ಯವರು ಆ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಮಹಾರಾಜರು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಸಹೋದರರಾದ ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಕನ್ನಾಟ್ ರವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ [illegible] ದರ್ಬಾರಿಗೆ ದಯಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ. [illegible] ರಾಜ್ಯದ [illegible] ರಾಜರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ತರ್ಕಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ಥಾನದ ಅಮೀರ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವಂತೆ [illegible] ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible] ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳ [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಗೌವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದು [illegible] ಕೋಟಿ [illegible] ಲಕ್ಷ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ವರೆಗೆ ಇದ್ದು [illegible] ಆಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು [illegible]

ಉಷ್ಣದೇಶಗಳ ಜಾಡ್ಯಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಪಟ್ಟಣದ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ [illegible] ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು.

[illegible]

ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರವು.

೧. ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಅಲ್ಬರ್ಟ್ ವಿಕ್ಟರರ ... ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ

ಬ್ರಿಟಿಷ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ... ಯುವರಾಜರೂ, ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾ ... ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ... ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರರಾದಂಥ ... ಸಿಂಗಳು ... ಅಸ್ತಂಗತರಾದರೆಂದು ... ಸರ್ವ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ... ಸ್ವರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಡುವ ... ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಈ ನೂತನವಾದ ಪುಸ್ತಕವು ... ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ... ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳೊಳಗೆ ... ಅತ್ಯಂತ ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿದೆ. ಕಾಗದವೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ... ಮತ್ತು ಅವರ ... ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿಯೂ ಓದಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ... ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ... ಚಿತ್ರಗಳೂ ... [illegible]

೨. ... [illegible]

[illegible]

ಮುದ್ರಣವು ... [illegible]

ಮಿಶನರಿ ... [illegible]

[illegible]

ಕಾಲೋಚಿತ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

[illegible]

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಸೆಂಟ್ ಪಾಲ್ ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ದೇವಾಲಯವು [illegible] ಬಂದಿತೆ ಎಂತಲೂ, ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ೫೦,೦೦೦ ಪೌಂಡು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳಿದಾರೆ.

ಟೇಕಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬಾಕ್ಸರ್ ಎಂಬ ದಂಗೇಕೋರರ ಹಾವಳಿಯು ಹರಿಟಿದೆ. ಹಲಕೆಲವು ಜನ ಸ್ವದೇಶೀಯ ಕ್ರೈಸ್ತರನ್ನು ಅವರು ಕೊಂದಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಂದ [illegible] ಪಡುತ್ತಿದೆ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

[illegible]

ROBINSON'S
PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ
ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲದೆ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಕುದಿಸಿ [illegible] ಹಾಕಿ ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿ [illegible] ಹಿತಕರವಾಗಿಯೂ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾನಕ [illegible].

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ [illegible] ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯೂ [illegible] ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣಿನ ರಸವನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತಕರವಾದಂಥ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.— ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ [illegible] ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದದರಿಂದ [illegible] ಹಿಟ್ಟು ಕೊಂಡ [illegible] ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

ಅಜೀರ್ಣ ನಾಶಕ. [illegible] ಸೋಪು ಮಾಡುತ್ತೆ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಮನೆ, ಅರಮನೆ, ಕಾರಾಗೃಹ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ [illegible] ಶಾಲಾ, ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ, [illegible], ಮುಂತಾದ [illegible] ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷ[illegible] ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜೀವರಕ್ಷಣೆಗೆ ಮಹತ್ತಾಗಿ [illegible] ಔಷಧ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ [illegible] ವೈದ್ಯರುಗಳು, ಮುಂತಾದವರು ಇದರ ಗುಣವನ್ನು [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೋವು ಕಂಡಕಡೆ ಇದನ್ನು [illegible] ಸವರಿದರೇ ವಾಸಿಯಾಗುವದು.

ಈ ತೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, [illegible], ಸಂಧಿವಾತ, ಉಳುಕು, ಗಾಯಗಳು, ಪರಚಿಕೊಂಡದ್ದು [illegible], ತೇಲುಬಾಯಿ, ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, [illegible] ನೋವು, [illegible], ಗಡ್ಡೆಗಳು, ಕಣಗಳು, [illegible] ಮುಂತಾದ ಚರ್ಮ ರೋಗಗಳನ್ನು ವಾಸಿ ಮಾಡುವದು. [illegible] ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡದ್ದು, ಶಸ್ತ್ರ ಗಾಯ— ಇವೇ ಮೊದಲಾದ [illegible] ಗುಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. [illegible] ಹತ್ತಿರ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ.

ಕ್ರಯ:— ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧೦ಆ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೫ ಆ; ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ [illegible] ವಜಾ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಯೂಕ್ಯಾಲಿಪ್ಟಸ್.

ಈ ತೈಲವು ಹಳೇ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible] ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ [illegible]. ಇದರಲ್ಲಿ [illegible] ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. [illegible] ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಗುಣಗಳುಳ್ಳ [illegible]. ಇದನ್ನು ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಹು ಬೇಗನೆ [illegible]. ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆಗೂ, ೧೦ ಆ. [illegible] ಮಾರುವದು. ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ [illegible] ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧದ ವಿವರವೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೂ ಉಳ್ಳ [illegible] ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ವಿಳಾಸ— ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಕಂಪೆನಿ, [illegible] ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಮದ್ರಾಸ್

ಬೇಗನೋಡಿ! ಓಡಿಹೋದೀತು!! ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ!!!

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೆಲವುಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರು!!! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದ ಮುಖಪಟದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಕಳೆದ ಒಳ್ಳೆ ವಿತಾನವುಳ್ಳ ಉದಕಮಂಡಲ [illegible] ಕೊಡಗು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕಾಗದ ಒಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲಾಂಡ್ ಅಮೇರಿಕ ಮುಂತಾದ ದರ್ಶನಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು, ಯುವರಾಜರು, ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಪ್ರೇಸರ್‌ಸಾಹೇಬರು, ಕೇಂಬಲ್ ಸರದಾರರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗಳು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲದೆ ದೇವರಾಯಸಮುದ್ರ, ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಬೆಟ್ಟ, ಮೈಸೂರು ಪೇಟೆ ಮುಂತಾದ ಧುವನೇಶ್ವರಿಯ ಬಾಗಿಲು, ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ—ಇವುಗಳು ಬಹು ದರ್ಶನೀಯವಾಗಿವೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಎಂಟಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹನ್ನೊಂದು ಆಣೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕವು ನಾಲ್ಕಾಣೆಗೆ ದೊರೆಯುವದು.

ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಚಂದಾ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ—ಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ೦—೬—೦

„ „ „ —ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ೦—೯—೦

ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವದು. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದ ಪರಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ಆರಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ.

ಜ್ವರಹರಿ. 8

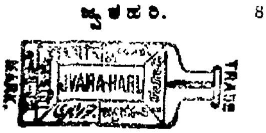

ಇದು— ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ನೋಡೆಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಜ್ವರದಿಂದುಂಟಾದ [illegible] ಬಂದರೆ ಕಾಮಾಲೆ [illegible] ಕೊಡುವದು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಇಟ್ಟು ಮಾರುವದು.

ಕ್ರಯ:— ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧೦ ಆ., ೧೨ ಆ., ೧ ರೂ., ೩ ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

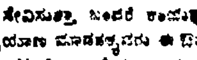

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳಿಯುವದು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ವಾವಾಶಕ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮಹೌಷಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, [illegible] ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ [illegible] ಆಗುವಾಗ್ಗೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ಪಟ್ಟಿ [illegible] ಎಂಬ ಔಷಧ [illegible]. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು.

[illegible] ಸರ್ಜನ್ [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible] ಔಷಧವನ್ನು ಪಾನಕ [illegible] ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ [illegible] ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. [illegible] ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎರಡು ಔಷಧಗಳೂ [illegible] ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, [illegible], ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದಲ್ಲಿ ವಿ [illegible]:— [illegible] ಔಷಧಶಾಲೆ [illegible]

[illegible] ಮದ್ರಾಸ್.

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರ ಜೀವ ಚರಿತ್ರೆಯು.

ದಪ್ಪನಾದ ಹೊಳೆಯುವ ಕಾಗದ, ಅನೇಕ ಫೋಟೋ ಗ್ರಾಫ್‌ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು; ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು, ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರು, ಯುವರಾಜರು, ಇವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಮುಂತಾದವರ ಫೋಟೋಗಳು ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಟ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಭವನಗಳೂ, ಸೆಂಟ್ ಪಾಲ್ ದೇವಾಲಯವೂ, ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆ ಎಂಬ ಭವನವೂ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ಪ್ರತಿಗೆ ೪ ಆಣೆ. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ.

ವಿಳಾಸ:— ಮೈಸೂರು ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ; ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ನೇ ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಭಾದ್ರಪದ ಬಹುಳ ಅಷ್ಟಮಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಭಾದ್ರಪದ ಬಹುಳ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್.

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	ಸೂರ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರ ಕೊ.
25	ಗುರು	ಅಷ್ಟಮಿ	8-22	ಆ	32-13	10
26	ಶುಕ್ರ*	ನವಮಿ	2-28	ಪುನರ್	54-32	11
27	ಶನಿವಾರ§	ಏಕಾದ	52-10	ಪು	24-40	12
28	ರವಿವಾ†	ದ್ವಾದ	47-27	ಆಶ್ಲೇ	21-43	13
29	ಸೋಮ ‡	ತ್ರಯೋದ	43-50	ಮ	19-39	14
30	ಮಂಗಳ	ಚತುರ್ದ	41-11	ಪುಬ್ಬ	18-18	15
1	ಬುಧ¶	ಅಮಾ	39-39	ಉ	17-50	16

* ಧರಣಿರಾಜಪಡಮಿ, ಗಜಗೌರೀವ್ರತ. § ಸ್ಮಾರ್ತ ಏಕಾದ, [illegible]. ವೈಷ್ಣವ ಏಕಾದ, ದಗ್ಧಯೋಗ. † [illegible] ‡ [illegible]. ¶ ಸರ್ವಪಿತೃ ಮಹಾಲಯ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು.		ಮೈಸೂರು.	ಬೆಂಗಳೂರು.
ಕಿತ್ತಲೆ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	[illegible]	[illegible]
ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಕಿ ಅಡಿ		[illegible]	[illegible]
ಸಿಹಿಕೋ ಮಧ್ಯಮ		[illegible]	[illegible]
ಜಾಡ್ಯ ಅಕ್ಕಿ		[illegible]	[illegible]
ಸಣ್ಣ ಅಡಿ		[illegible]	[illegible]
ಸಿಹಿಕೋ ಮಧ್ಯಮ		[illegible]	[illegible]
ಕೆಂಗಿಣಿ ಬೆಳ್ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಸಿಹಿಕೋ ಮಧ್ಯಮ		[illegible]	[illegible]
ಸೈಕ್ ರಾಗಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಜೋಳ		[illegible]	[illegible]
ಗೋಧಿ		[illegible]	[illegible]
ಹುರುಳಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಬೇಳೆ ಅವರೆ		[illegible]	[illegible]
ಹೆಸರು		[illegible]	[illegible]
ಉದ್ದು		[illegible]	[illegible]
ಕಡಲೆ		[illegible]	[illegible]
ಎಳ್ಳು		[illegible]	[illegible]
ಹುರುಳಿ		[illegible]	[illegible]
ಹರಳು [illegible]		[illegible]	[illegible]
ಸೀಗೇಕಾಯಿ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಹುಣಿಸೆಕಾಯಿ		[illegible]	[illegible]
ಮಧ್ಯಮ [illegible]		[illegible]	[illegible]
ಬೆಲ್ಲ [illegible]		[illegible]	[illegible]
ಒಳ್ಳೆ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ಸಕ್ಕರೆ		[illegible]	[illegible]
ಕೊಬ್ಬರಿ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
ತುಪ್ಪ		[illegible]	[illegible]
ಮೆಣಸಿನ [illegible]		[illegible]	[illegible]
ಕೆಂಪು [illegible]		[illegible]	[illegible]
ತುಪ್ಪ		[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
„ „ [illegible]		[illegible]	[illegible]
„ „ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ಕ್ಕೆ		[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, B.A., the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 25/9/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

REGISTERED

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —:0:— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೭ ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾರೀಖು ೩ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಚಿಕೆ ೧೮

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

16

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಖಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರು, ಪಿಸರೂ ಒಸರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಆಣೆ.

ನಾರಾಯಣತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಗೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ವ ಇತರ ವಾಯುವಿನ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು, ಇವು ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬

ಅಮೃತರಸ ೪ನೆ ನಂಬರ.—ಇದರ ಸೇವನದಿಂದಲೇ ಏನೊಂದು ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಳೆಲ್ಲಾ ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕಿರು ಕುಪ್ಪಿಗೆ ರೂ. ೨-೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣದವಂದನು.—೨ ಯಾ ೩ ಅವರ್ತಿ ಹಚು ವದರೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಸೀಸೆಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ೫. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉತ್ತಮವಾದ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿರಿ.

ವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬೆಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಶೇಷ ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ!

ಕಟ್ಟಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು.

1

ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು:- ರ ಪ್ರತಿ ನಜಿನಿಗೆ ೬ ರಿಂದ ೮ರೂ. ಮೋಸಂಬಿ ೮ ರಿಂದ ೧೧೮೯, ಚಿಕ್ಕು ೪ ರಿಂದ ೧೨ರೂ., ಪೇರಲು ೧೨ ರೂ., ಅಂಜೂರ ೪ ರಿಂದ ೧೧ರೂ.

ಕಸ್ಸಿದ ಹೂಗಳು ಕಿತ್ತಲೆ, ಸಾತಗುಡಿ ಕಿತ್ತಲೆ, ನಿಂಬೆ ಚಕೋತ್ರಿ ಹಲಸು, ಮಾದೀಫಲ, ದಾಳಿಂಬೆ, ಚಿಕ್ಕಿನ ಮಸ್ತು ಹೀಬು:— ನಜಿನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೬ ರೂ. ಅಂಜೂರ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಬಾದಾಮಿ, ಪಪ್ಪಾಯಿ,— ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂ.

ಇತರ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಗೋಸ್ಕರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಡುವವು. ಬೇಕಾದವರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಮುದ್ರಿತ ಮಹಾ ಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:— ಆದಿಪರ್ವ ೩ ೦ ೦, ವಿರಾಟಪರ್ವ ೧ ೦ ೦, ಭೀಷ್ಮಪರ್ವ ೨ ೦ ೦ ಸ್ತ್ರೀಪರ್ವ ೦ ೬ ೦, ಅನುಶಾಸನಿಕಪರ್ವ ೩ ೧೨ ೦

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀ ವಿಲಾಸಮುದ್ರಿತ ಭಾಗವತ ಕನ್ನಡಟೀಕು:— ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ತೃತೀಯ ಸ್ಕಂಧಗಳು ೨ ೦ ೦, ಚತುರ್ಥ ಪಂಚಮ ೧ ೧೨ ೦, ಷಷ್ಠ ಸಪ್ತಮ ಅಷ್ಟಮ ನವಮ ೨ ೮ ೦ ದಶಮ ೩ ೮ ೦, ಏಕಾದಶ ದ್ವಾದಶ ೧ ೮ ೦.

ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೋಕ್ತಿ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ರಾಮಾಯಣ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:— ಬಾಲಕಾಂಡ ೧ ರೂ., ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡ ೨ ರೂ., ಅರಣ್ಯಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಸುಂದರಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಯುದ್ಧಕಾಂಡ ೨ ೮ ೦, ಉತ್ತರಕಾಂಡ ೧ ೮ ೦.

೧೦ ರೂ. ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ರೂಪಾಯಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧ ಆಣೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮತ್ತು ರಾಜಾ ವಾಸುದೇವ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಇತರ ಕನ್ನಡ, ಅರವು, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಗೋಸ್ಕರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಯಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್,

ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ರೋಡ್,

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

29

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮೆದುಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಉಷ್ಣ ಶೀತಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಬಲಹೀನರಾದವರಿಗಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ವಸ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಶೀಘ್ರ ದೇಹದ ಪುಷ್ಟಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಸಿಹು ಹಾಕುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಶೈಶವದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭಯಂಕರವಾದ ರೋಗಗಳಿಂದಲೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವದೂ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಷತೆಕೊಡುತ್ತದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಬೇಸಿಗೆ ರೋಗಗಳಿಂದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಷಾಪುಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು :—

ಮಿಡನ್ :— ಮೆ॥ ಕಾವಸ್ ದಿನಶಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ :— ಮೆ॥ ಲೇದಂ ಆಡಕೋಕಾಂದಿ ಕಂಪೆನಿ

ಕಲ್ಕತ್ತಾ :— ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕೆನ್‌ಜಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕೋಕನಾಡ :— ಮೆ॥ ಜಾನ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕರಾಚಿ :— ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ

ಮದ್ರಾಸು :— ಮೆ॥ ಓಕ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ.

ರಂಗೂನ್ :— ಲೇದಂ ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ವಿವಿಧ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಲಗಿರಿವರ್ಣನೆ	೦—೧—೦
ದೇಹಕೆಂಬ ನಮ್ಮ ಮನೆ	೦—೧—೦
ಪ್ರಬೋಧ ಚಂದ್ರಿಕೆ. (ಪೂರ್ವದ ವೈರಾಗ್ಯರೂ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಷಾಂತರ)	೦—೨—೦
ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ದೇಶವಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿ	೦—೧—೦
ಹಿಮವತ್ಪ್ರದೇಶಗಳ (ಗ್ರೀನ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶದ ವರ್ಣನೆ)	೦—೨—೦
ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕವೂ ಅದರ ನಿವಾಸಿಗಳೂ	೦—೨—೦
ಚೀನಾ ದೇಶವೂ ಅದರ ಜನರೂ	೦—೨—೬

ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳು:—

ಮೈಸೂರು:— ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಬೆಂಗಳೂರು:— ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಮಂಗಳೂರು:— ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!

ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ಯಾ ಶಿಷ್ಯನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸಲ್ಪ ನೋಡಿ :—(೧) ಬೋಅರರು. (೨) ಯುದ್ಧಸ್ಥಿತಿ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಲುಹೆಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಲುಹೆಗಳು. (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಗಳು. (೬) ಬೋಅರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಹೊರುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಜೂಕಾದ ಪ್ರಿಂಟಿಗೂ, ಬೈಂಡಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!! ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಉಚಿತವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್‌ಡಿಪೋ ಬೆಂಗಳೂರು

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು! ಈಗ ತಾನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ!!

ಬರ್ಮ್ಮ ದೇಶವೂ—ಬರ್ಮ್ಮಿಯರೂ.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರ್ಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಸ್ವಭಾವ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವವು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಕ್ರಯ ೩॥ ಆಣೆ, ಹಾಸಲು ಬೇರೆ.

ಜನರಂಜಕ ಪತ್ರಗಳು. ಕ್ರಯ ೩ ಪೈ ಮಾತ್ರ.

೧. ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರಿನ ಬೆಲೆ:—ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ, ಅದನ್ನು ಶುಚಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದೆ.

೨. ವ್ಯಾಘ್ರಚಿತ್ರ:—ವಿದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ವ್ಯಾಘ್ರಚಿತ್ರದ ವಿಚಾರವ್ಯಾವತ್ತೂ ಹೇಳಿದೆ.

೩. ವೇದಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು? ಹಿಂದೂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸಮೇತ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ.

೪. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು.

೫. ವಿಷೂಚಿಯೂ ಇರುಳಿನ ಉಪದ್ರಗಳು:—ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಈ ರೋಗಗಳು ತಗಲಿದರೆ ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:—

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ.

ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಳ್ಳ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ.

ರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಔಷಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗ

ಮತ್ತು

ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆ, ಪಥ್ಯ, ರೋಗಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಪ್ರಾರಂಭಸೂಚನೆಗಳು ಸಹ ಅವೆ.

೩೩೪ ಪುಟಗಳು.

ಕ್ರಯ: ರೂ. ೧ ಆಣೆ ೮ ಮಾತ್ರ.

ಟಪಾಲ್ ಹಾಸಲು ಸಹಿತ ರೂ. ೧ ಆಣೆ ೧೦.

೧೮೭೬—೧೮೮೫ನೇ ಇಸವಿಗಳ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ಶರೀರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎಂಬ ವೈದ್ಯಸಂಗ್ರಹವು ವಾಚಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ತೋರಿದ ದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾದದ್ದಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಹ ವಿಕ್ರಯವಾಗಿ ಮುಗಿದವು. ಇನ್ನೂ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಬಹಳ ಬರುವದರಿಂದ, ಪಂಚಾಂಗಗಳಿಗಾಗಿ ಬರೆದ ಆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುನಹಾ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ತಿದ್ದಿ, ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಅನುಕೂಲವಾದ ಪುಸ್ತಕರೂಪವಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅಪೇಕ್ಷಕರು "ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಬುಕ್ ಎಂಡ್ ಟ್ರೆಕ್ಟ್ ಡಿಪೋಸಿಟರಿ" ಮಂಗಳೂರು, ಎಂಬ ಮಿಶನ್ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆಯ ಮೇಲುವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೆಟ್

ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಆಫೀಸ್ ಮೈಸೂರು,

ತಾ|| ೧೬ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್, ೧೯೦೩ನೇ ಇಸವಿ

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಕೆಲಸದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಭೇಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಉಳ್ಳ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ನೋಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಹೊರತು, ನೋಡಲು ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಭಾನುವಾರ ಮತ್ತು ರಜಾ ದಿವಸಗಳು ಹೊರತು ಮಿಕ್ಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೧ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮುಕ್ಕಾಲು ಘಂಟೆ ವರೆಗೆ ಅರಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವರ ಆಫೀಸು [illegible] ದಿರುವದರಿಂದ, ಭೇಟಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರು ಅರಮನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ [illegible] ಪ್ರಕಾರದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಮಯ ತಿಳಿಸಲಾಗುವದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ತುರುತು ಕೆಲಸವಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಅರಮನೆ, ಮೈಸೂರು. | ಇ. ಮೆಕಾಷಕಿ, ಎ. ಸಿ. ಎಸ್.,
ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ
ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖಬೋಧಿನಿ.

21

ದೆಮ್ಮಿ ಅಷ್ಟಪುಟಗಳು ೨೪೦—ವಿಷಯಗಳು ೩೧೦—ಅನೇಕ ಪತ್ರಗಳು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳು ಉಳಿದವೆ. [illegible] ನ ತೀರಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುವದು ಉತ್ತಮವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಿಲ್ [illegible] ಯಲ್ಲಿ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, [illegible] ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕಲ್ಲಚ್ಚಿನೋ ಅವನ್ನುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನುಭವ, ಸಲಹೆ, ಸಂಬಂಧ, [illegible] ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳು, [illegible] ರ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಓದುಬರಹ ಬಂದವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಬರೆದು [illegible] [illegible] ಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. [illegible] ಪುಸ್ತಕ [illegible] [illegible] ಸಾಧಾರಣ ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ೧೦ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ [illegible] [illegible] [illegible]—[illegible] [illegible], [illegible], [illegible].

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರ ಜೀವ ಚರಿತ್ರೆಯು.

ದಪ್ಪನಾದ ಹೊಳೆಯುವ ಕಾಗದ, ಅನೇಕ ಫೋಟೋ ಗ್ರಾಫುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು; ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು, ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರು, ಯುವರಾಜರು, ಇವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಮುಂತಾದವರ ಫೋಟೋಗಳು ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲೂ ಸ್ಕಾಟ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲೂ ಇರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಭವನಗಳೂ, ಸೆಂಟ್ ಪಾಲ್ ದೇವಾಲಯವೂ, ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬಿ ಎಂಬ ಭವನವೂ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ಪ್ರತಿಗೆ ೪ ಆಣೆ. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಮೈಸೂರು ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ; ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಗಂಧದ ಮರಗಳ ಹರಾಜು.

ಸನ್ ೧೯೦೩ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಮೈಸೂರು—ನೊವೆಂಬರ್ ೨೪ರಿಂದ ೨೭ರವರೆಗೆ. ಬೆಂಗಳೂರು—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧. ಹಾಸನ—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೪. ಕಡೂರು. ಡಿಸೆಂಬರ್, ೮. ಶಿವಮೊಗ್ಗ—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೩ರಿಂದ ೨೦ರವರೆಗೆ.

ಈ ಹರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಪಿ. ಹೀರಾಸಿಂಗ್,

ಛಾರ್ಜ್ ಆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

—:o:—

ಶಕೆ ೧೮೨೫ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾ|| ೨ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಬೆಂಗಳೂರು ದಂಡೂ, ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವೂ.

ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಬೆಂಗಳೂರು ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರುವದನ್ನು ನೋಡಿ, ಜನರನ್ನು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗುರಿಮಾಡುವದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮೆ|| ಇ. ಎಸ್. ಲಾಯಿಡ್ ಯವರು ಇಸ್ತಿಹಾರಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿರುವದೇನಂದರೆ—

ಇಂಡಿಯಾ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವನ್ನು ಶಮನಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಉದ್ದೇಶ್ಯ ದಂಡಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಉಪದ್ರವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಶಮನ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳ್ಯಾವವೆಂದರೆ.—(೧) ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಮನೆ, ಅಂಗಡಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಚಿಂದಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ಕಸ್ಮಲ ಸೇರದಂತೆ ದಿವಹ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು (೨) ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ವಾಸಮಾಡಕೂಡದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ವರವಾಗಲಿ, ಚಾಪೆ ತಪ್ಪುವದಾಗಲಿ, ಮೈನೋವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇತರ ಯಾವ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಆ ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ರಿಪ್ರೋರ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆಗಳನ್ನು ಡಿಸಿನ್‌ಫೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹಿಂತೆಗೆಯಬಾರದು. ಪ್ಲೇಗ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಂದು ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೇಳದೆ ಶುದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಿದ ಮನೆಯನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿಸಬೇಕು. (೩) ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಇಡಿಸಿದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಜನ ರೋಗಿಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹೊಂದಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ಲೇಗ್ ತಗಲಿದ ಕೂಡಲೆ ಮನೆಯವರು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಮನೆಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಆಗುವದು ಕಡಿಮೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಾದರೋ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು; ಚನ್ನಾಗಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗುವ ಮಾಡುವರು. ರೋಗಿಗಳ ಹತ್ತಿರಸಂಬಂಧಿಗಳೇ ಸಹಾಯಕರಾದ್ದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳು ರೋಗ ತಗಲಿದವರನ್ನು ಬೇಗಬೇಗನೆ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ರೋಗವು ಬೇಗನೆ ಶಮನವಾಗುವದಕ್ಕೂ ರೋಗಿಗಳು ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಾಗುವದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಹೆಚ್ಚುವದು; ಒಂದೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾರು ಜನರು ಅವರ ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುವರು. ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸಂಸಾರಗಳೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಳೆದು ಹೋಗುವವು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರಾದಕಾರಣ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಕಾರ ವಿವೇಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಉಪದ್ರವನ್ನು ಶಮನಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿಯಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ದಂಡಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಲಾಲಿಸಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಇರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣ, ಊರು, ಗ್ರಾಮಗಳವರೆಲ್ಲಾ ಈ ಪ್ರಕಾರವೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕೆಂತಲೂ ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಮಾರ್ಟಿನಿಕ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಘೋರವಾದ [illegible] ಭಯಂಕರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂತವೆ. ಆದರೆ ಆ ದ್ವೀಪದ ಉತ್ತರ ಭಾಗವು ಅಪಾಯಕರವಾದದ್ದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವದರಿಂದ ಆ [illegible] ಜನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು [illegible] [illegible] ದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರನ್ನು [illegible] [illegible] [illegible] ಲೋಕಿಸಲ್ಲ [illegible] ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

* * *

ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ [illegible] [illegible] ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ [illegible] [illegible] [illegible] ಭೂಮಿ ಕುಸಿದು, [illegible] [illegible] ದನ್ನು ಪ್ರಕೃತ [illegible]. ಕಳೆದ [illegible] ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಯಿತು. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

* * *

[illegible] ಸಮುದ್ರದ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಪಟ್ಟಣದಿಂದ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ಮಾಲ್ಡೀವ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದ [illegible] [illegible] [illegible] ಕೆಲಸದ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಒಡವೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರ [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ವಸ್ತುಗಳನ್ನು [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

* * *

ಸಿಸಿಲಿ ಎಂಬ ದ್ವೀಪದ [illegible] ಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ಪ್ರಚಂಡ ಮಾರುತವೆಂಬಾಗಿ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಎಂದು [illegible] [illegible] ಮೆಸಿನಾ ಎಂಬ ಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಶವಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕರು ಕಾಣದೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಟಾನಿಯಾ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಪಾಯವಾಯಿತು. ಆ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಭಯಂಕರವಾದ [illegible] ಮಳೆಗಳು [illegible] [illegible] ದಲ್ಲಿ ಈ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ [illegible]. ಮೇಲೆ [illegible] ೩೦೦ ಪ್ರಾಣಗಳು ನಷ್ಟವಾದವೆಂತಲೂ, ಆ ಪಟ್ಟಣದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ಮಶಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶವಗಳು ತುಂಬಿವೆಯೆಂತಲೂ, ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಮನ್ನು ಅಲೆಗಳ ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಈ ಶವಗಳನ್ನು ಹೂಳುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್ ಮೆ|| ಮಾಧವರಾಯರು [illegible] [illegible] ತುಮಕೂರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು.

...ಪ್ರಕೃತಾ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಮುನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊಸ ನೀರಿನ ನಳಿಗೆ, ಸ್ವರ ಶರೀರ... ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವರು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೈಲ್ವೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಿ॥ ಕೆ. ಆ. ಹೀವರ್ ಮುವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಗೌರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ೩೫೦ ಮಂದಿ ೫೦ ... ಸರ್ವಿಸ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಫೈನಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ನಿಪುಣತೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಶಿಕಾರಿಪುರದ ಬಿಸ್ಸರಹಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ, ಮಲ್ಲೂರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಗುಡಿಸಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಮಿ॥ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರವರ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿಗೆ ೧೫,೩೦೦ ರೂ. ವಸೂಲಾಗಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಲ್ ಡೇವಿಡ್ ಅರಸಿನವರು ೧,೦೦೦ ರೂ., ... ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ೧,೦೦೦ ರೂ. ಹಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಲ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ... ದರ್ಬಾರನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪೋಲೀಸರ ... ಅಪ್ಪಣೆಯ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿಯಾದ ನಂತರ ನಡೆಯುವುದು.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩ ವರ್ಷದಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಗಳೂರು ಕಡೆಯ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಎಂಬೊಬ್ಬ ... ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬಾಲವಿಧವೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗದಿಂದ ಕಾಲವಾದಳು. ಈಕೆ ... ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಒಳ್ಳೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಳು. ... ತಿಂಗಳಿಗೆ ... ರೂ. ವೇತನದಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ... ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಕೋಲಾರ್ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಮಾರಿಕುಪ್ಪಂ ಊರು ... ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೂಲಿ ... ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಆ ಜನಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ರೆವ. ಡಿ॥ ... ರವರು ... ಶಾಲೆಯನ್ನು ... ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರ ... ಆಗುವಂತೆ ... ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದವರು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಇರಾದೆ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ...

ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ... ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ... ಪ್ಲೇಗ್ ... ಜನರು ... ದೂರ ಮನೆ ... ಬಿಟ್ಟು ... ರಕ್ಷಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ... ಪ್ಲೇಗ್ ... ದನಗಳ ... ಇದರಿಂದ ... ಇನ್ನು ... ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ... ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ... ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿಯ ... ಸ್ಥಿತಿ ... ಕಾರಣದಿಂದ ತೆಗೆಯುವಂತೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ... ಮೆ॥ ಗೋಪಾಲ ... (ಮಿ॥ ...), ನರಸಿಂಹಯ್ಯಂಗಾರ್ಯ (...), ಅಪ್ಪಾಜಿರಾಯರು (ಸರ್ ...), ಶ್ರೀನಿವಾಸ ... (...), ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾ... (...), ... ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯ... ಅನಂತರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ಯ (...), ಸಿಂಗಮ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ... (...) ಇವರೇ.—ಪ.

ಈ ... ಮೈಸೂರು ... ಕೋರ್ಟ್ ... ಮಿ॥ ... ಅವರು ತಮ್ಮ ... ಕೊಟ್ಟು, ... ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ... ವರುಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ... ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿ ... ಪಡೆದುಕೊಂಡು ... ಮಿ॥ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯರೇ ... ಕೊಡಗು ... ಮಿ॥ ... ಎಂಬುವರೇ ... ಮಿ॥ ಎ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯ ಮುಂತಾದವರೇ ... ಆಗಿರುತ್ತಾರೆಂತ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ... ಬಳಿ ರೈಲ್ವೆ ಅಪಾಯಕರವಾದ ... ಮಿ॥ ... ಸೇಠ್ ... ಮುಖ್ಯ ... ಈ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಗಾಯಪಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು ... ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಔಷಧ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಮಿ॥ ಸೇಠರು ತಾವು ಪಡೆದ ಉಪಕಾರ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಾಗಿ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ೫೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಹೀಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ... ವೃದ್ಧ ... ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ... ಕೊಂಡವರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯ ... ಕರ್ನಲ್ ... ಕೊಟ್ಟಿರುವ ... ಹೋಗಿ ಬರುವ ... ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ... ದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ... ಆ ... ಕಮಿಷನರ.—ನಾವು ಅಂಥಾ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ; ... ಹೋಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ... ದ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ... ಮಾಡದೆ ... ಈಗ ... ಎಂಬುದಾಗಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ ಎದುರಿಗೆ ... ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ... ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನ... ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ... ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ಈ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು.

ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ... ವಾರದ ... ರೋಗ ... ಹೇಳಬೇಕು. ಜನರು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ... ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ... ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ... ಸಂಖ್ಯೆ ... ಕಳೆದ ೭ ದಿನಗಳ ... ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು.—

ಮೊಹಲ್ಲಾ.	ಹಿಡಿದವರು	ಸತ್ತವರು.	ಒಟ್ಟು ...
ಲಷ್ಕರ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಮಂಡಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ದೇವರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಚಾಮರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕೃಷ್ಣರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕೋಟೆ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ನಜರಬಾದ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಒಟ್ಟು	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಕಳೆದ ... ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರು ... ತಿಂಗಳು ... ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಸಿದರು. ... ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ... ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ... ರುಗಳು ... ಇನ್ನೂ ... ಇಲ್ಲ; ... ಇಲ್ಲ; ... ಇಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ... ಜನ ... ಅವರ ... ರಾತ್ರಿ ... ಮಾತ್ರ ... (೨) ... ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ... ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. (೩) ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ... ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ೧೦೦ ... ಗಳನ್ನು ... ಬಹಳ ... ಅಂಥಾ ... ತಿಂಗಳಿಗೆ ... ಕಮಿಷನರು ಒಪ್ಪಿದರು.

ಶಿವನಸಮುದ್ರದ ... ಜಲಪಾತದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ ಹಣವನ್ನು ... ಮಾಡಿರುವುದು ... ವ್ಯರ್ಥ ... ಅನೇಕರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ. ... ಆಗುವುದು ... ಎಷ್ಟೆಂದರೆ.—೧೯೦೩ನೇ ಇಸವಿ ... ವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೋಸ್ಕರ ... ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆ ವರುಷ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ... ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತ. ೧೯೦೩ನೇ ಇಸವಿಯ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ... ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಎಂದು ದನ್ನು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ... ಕಾಗಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ... ಇಂಜನಿಯರ್ ರವರು ಅನೇಕರ, ವಿಲಾಯಿತಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ... ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ... ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿ ... ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ... ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ... ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಿ॥ ... ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ... ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ... ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಅವರಿಗೆ ... ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೆಲವು ... ಗಳನ್ನು ... ದ್ದಾರೆ.

ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಹಾವಳಿ ... ಕೆರೆ.

ಅಯ್ಯಾ,

... ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ... ಈ ಅಗತ್ಯ ... ವಿಷಯವನ್ನು ಜನಗಳು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಭಿಲಾಷೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿ ... ರುವುದರಿಂದ ... ಜನಗಳು ... ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿ ... ಪರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರ ತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ... ಆಗಬೇಕೆಂತ ... ತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ... ಕೂಲಿ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ... ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಕಾಮಗಾರಿ ಆಗುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ... ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತೆ.

ವಿಶ್ವ.

ಚಿಕ್ಕ ... ಸಂಸ್ಥಾನದ ...

ಈ ವಾರದ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮಿ॥ ... ಶೇಷಣ್ಣನವರಿಗೆ ... ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ... ಸಿರುವ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ... ಮಹೋತ್ಸವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇತರ ಗ್ರಾಮಗಳ ... ಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿ ... ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿರುವವರನ್ನು ... ಅವರ ವಿದ್ಯಾ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇದೇ ರೀತಿಯಾದ ಬಿರುದನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅರ್ಹರಿರುವರು. ... ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ... ಸೇರಿದ ... ಪ್ರಸಿದ್ಧ ... ಮಿ॥ ... ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯನವರು ... ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ... ಮಹೋತ್ಸವ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ... ಇವರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಮಿ॥ ಶೇಷಣ್ಣನವರು ಹೊಂದಿರುವ ಬಿರುದನ್ನು ... ಹೊಂದುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ... ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವದೇಶ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿ.

ಅರಸೀಕೆರೆ ವಿಷಯಗಳು.

ಅಯ್ಯಾ,

... ಸೋಮವಾರ ... ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ... ಕಮಿಷನರು ಮಿ॥ ... ಯ್ಯನವರ ... ಇಲ್ಲಿಗೆ ... ಪೋಲೀಸ್ ... ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ... ಅಮಲ್ದಾರರು ... ಇತರ ... ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ... ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ... ಕುಳಿತು ಮತ್ತು ... ಊರಿನ ಒಳಗೆ ... ಬಗ್ಗೆ ... ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ... ಕಮಿಷನರ ... ಸಹಾಯ ಕಟ್ಟಿತು.

ಈ ಊರಿನ ... ಭಾವಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ... ಗಿರುವ ... ೭೦—೮೦ ... ಕಾಮಗಾರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತ ... ದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ... ಅವಶ್ಯ ಆಗಿರುವ ... ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿ ... ರಿ. ಈ ಊರು ... ದೇವಸ್ಥಾನ, ... ಮಠ ... ಛತ್ರ, ಇಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೩,೦೦—೪೦೦ ರೂಪಾಯಿನ ... ಇದನ್ನು ... ಕಳ್ಳರು ... ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರಜಾ ಹಿತೈಷಿ.

ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಾದ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ.

ರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಉಪಯುಕ್ತ ಔಷಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗ

ಮತ್ತು

ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆ, ಪಥ್ಯ, ರೋಗಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಶಾಸ್ತ್ರೋಪದೇಶಗಳು ಸಹ ಅವೆ.

೨೮೪ ಪುಟಗಳು.

ಕ್ರಯ: ರೂ. ೧ ಅಣೆ ೮ ಮಾತ್ರ.

ಟಪ್ಪಾಲ್ ಹಾಸಲು ಸಹಿತ ರೂ. ೧ ಅಣೆ ೧೦.

೧೮೭೩–೧೮೮೮ನೇ ಇಸವಿಗಳ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಶರೀರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎಂಬ ವೈದ್ಯಸಂಗ್ರಹವು ವಾಚಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ತೋರಿದ ದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾದದ್ದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಹ ವಿಕ್ರಯವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಬಹಳ ಬರುವದರಿಂದ, ಪಂಚಾಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ಆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುನಹ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ತಿದ್ದಿ, ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಅನುಕೂಲವಾದ ಪುಸ್ತಕರೂಪವಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅಪೇಕ್ಷಕರು "ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನ್ ಬುಕ್ ಎಂಡ್ ಟ್ರೇಕ್ಟ್ ಡಿಪೋಜಿಟರಿ" ಮುಂಗಳೂರು, ಎಂಬ ಮಿಶನ್ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆಯ ಮೇಲುವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೆಟ್

ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಆಫೀಸ್ ಮೈಸೂರು,

ತಾರೀ ೧೮ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್, ೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಕೆಲಸದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಭೇಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಉಳ್ಳ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ನೋಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ವಿನಾ ನೋಡಲು ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಭಾನುವಾರ ಮತ್ತು ರಜಾ ದಿನಗಳು ವಿನ ವಿಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೧ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮುಕ್ಕಾಲು ಘಂಟೆ ವರೆಗೆ ಅರಮನೆಯ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕವರು ಆ ತಮ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವರ ಆಫೀಸು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ, ಭೇಟಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರು ಅರಮನೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರನ್ನು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಮಯ ತಿಳಿಸಲಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಅಂಶಗಳು ತುಯುತು ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲ.

ಅರಮನೆ, ಮೈಸೂರು.	ಟಿ. ಮೆಕಾಡಿ, ಬಿ. ಸಿ. ಎಸ್., ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೇಖ ಬೋಧಿನಿ.

೨೧

ಇದು ಒಟ್ಟು ಪುಟಗಳು ೨೫೦—ವಿಷಯಗಳು ೫೧೦—ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳ ಉಳಿದಿವೆ. ಆಸಕ್ತ ಜನ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುವುದು ಉತ್ತಮವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಯೋಗ್ಯ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, ಪೋಲೀಸಿನ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಸಾಲ, ಕ್ರಯ, ಸಾಧನೆ, ಸ್ವಾಧೀನ, ಪಾಲುಪತ್ರ ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ತಿಮೀಳ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ... [illegible]

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರ ಜೀವ ಚರಿತ್ರವು.

ದಪ್ಪನಾದ ಹೊಳೆಯುವ ಕಾಗದ, ಅನೇಕ ಫೋಟೋ ಗ್ರಾಫುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು; ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು, ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರು, ಯುವರಾಜರು, ಇವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಮುಂತಾದವರ ಫೋಟೋಗಳು ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲೂ ಸ್ಕಾಟ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲೂ ಇರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಭವನಗಳೂ, ಸೆಂಟ್ ಪಾಲ್ ದೇವಾಲಯವೂ, ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬಿ ಎಂಬ ಭವನವೂ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ಪ್ರತಿಗೆ ೪ ಅಣೆ. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಮೈಸೂರು ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ; ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಗಂಧದ ಮರಗಳ ಹರಾಜು.

ಸನ್ ೧೯೦೨ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಮೈಸೂರು—ನೊವೆಂಬರ್ ೨೧ರಿಂದ ೨೭ರವರೆಗೆ. ಬೆಂಗಳೂರು—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧. ಹಾಸನ—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೪. ಕಡೂರು. ಡಿಸೆಂಬರ್ ೮. ಶಿವಮೊಗ್ಗ—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೫ರಿಂದ ೨೦ರವರೆಗೆ.

ಈ ಹರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಿ. ಹೀರಾಸಿಂಗ್,

ಫಾರ್ ಆ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

:o:

ಸೆ ೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾ ೨ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಬೆಂಗಳೂರು ದಂಡೂ, ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವೂ.

ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಬೆಂಗಳೂರು ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರುವದನ್ನು ನೋಡಿ, ಜನರನ್ನು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗುರಿಮಾಡುವದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ಮಿ|| ಎ. ಎಸ್. ಲಾಯಿಡ್ ಯವರು ಇಸ್ತಹಾರಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿರುವದೇನೆಂದರೆ—

ಇಂಡಿಯಾ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವನ್ನು ಶಮನಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬಲಾತ್ಕಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಉದ್ದೇಶ್ಯ ದಂಡಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಉಪದ್ರವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಶಮನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳ್ಯಾವವೆಂದರೆ.—(೧) ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಮನೆ, ಅಂಗಡಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಶುಚಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಚಿಂದಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ಕಶ್ಮಲ ಸೇರದಂತೆ ದಿವಸ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗಾಗ್ಯೆ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು (೨) ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ವಾಸಮಾಡಕೂಡದು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ವರವಾಗಲಿ, ಚಳಿ ಜ್ವರ ತಪ್ಪುವದಾಗಲಿ, ಮೈನೋವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇತರ ಯಾವ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಆ ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮನೆಗಳನ್ನು ಡಿಸಿನ್‌ಫೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹಿಂತೆಗೆಯಬಾರದು. ಪ್ಲೇಗ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಂದು ಬಂದು ಕಾಸೂ ಕೇಳದೆ ಶುದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಿದ ಮನೆಯನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿಸಬೇಕು. (೩) ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗಿಗಳ ಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರಿಸಿದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಜನ ರೋಗಿಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹೊಂದಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ಲೇಗ್ ತಗಲಿದ ಕೂಡಲೆ ಮನೆಯವರು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಮನೆಯ ಆಜುಬಾಜುದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಆಗುವದು ಕಡಿಮೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಾದರೋ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರು; ಚನ್ನಾಗಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಶುಶ್ರೂಷೆ ನಡೆಸುವರು. ರೋಗಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧಿಗಳೇ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳು ರೋಗ ತಗಲಿದವರನ್ನು ಬೇಗಬೇಗನೆ ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ರೋಗವು ಬೇಗನೆ ಶಮನವಾಗುವದಕ್ಕೂ ರೋಗಿಗಳು ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ಉಪಚಾರ ಹೊಂದಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುವದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಹೆಚ್ಚುವದು; ಒಂದೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಹತ್ತಾರು ಜನರು ಅಕಾಲ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವರು. ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸಂಸಾರಗಳೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವವು. ಪ್ರಜೆಗಳು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರಾದಕಾರಣ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಕಾರ ವಿವೇಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಉಪದ್ರವನ್ನು ಶಮನಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿಯಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಬುದ್ಧಿವಾದವನ್ನು ನಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಲಾಲಿಸಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂತಲೂ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಇರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣ, ಊರು, ಗ್ರಾಮಗಳವರೆಲ್ಲಾ ಈ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕೆಂತಲೂ ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ.

ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಮಾರ್ಟಿನಿಕ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪವೇ ಮೊದಲಾದ ಭಯಂಕರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿವೆ. ಆದರೆ ಆ ದ್ವೀಪದ ಉತ್ತರ ಭಾಗವು ಅನಾಹುತಕರವಾದದ್ದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುವದರಿಂದ ಆ ಭಾಗದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇರುತ್ತಾರೆ... [illegible]

ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ... [illegible] ... ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ... ಭಯಂಕರವಾದ ... [illegible]

ಆರಬೀ ಸಮುದ್ರದ ... [illegible] ... ಎಂಬ ಕೀರ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ... [illegible] ... ಒಂದು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ... [illegible] ... ದನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದನು ... [illegible]

ಸಿಸಿಲಿ ಎಂಬ ದ್ವೀಪದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ಪ್ರಚಂಡ ... [illegible] ... ದ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ... [illegible] ... ನಗರದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ.

ಸ್ವದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ|| ಮಾಧವರಾಯರು ... [illegible]

ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಷ್ಟೊತರಾಯರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ಟೀಕನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲ ನೋವು ಕಡಿಮೆ, ಜ್ವರ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡವರೇ ಹೇಳುವರು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೃಷಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರೆಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದ ಟಿ. ಕೆ. ಡೇವಿಡ್ ಎಂಬವನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ೩೫೦ ಮಂದಿ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೈನಿಕರು ಚೈನಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ನಿಪುಣತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅತ್ತಿಕುಪ್ಪೆ ಹಾಲಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೋಟಿನ ರಾಗಿಯಿಂದ ನ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಾಲ್ವರು ಕಾಲವಾದರೆಂತಲೂ, ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಸಾ॥ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರವರ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿಗೆ ೧೫,೩೦೦ ರೂ. ವಸೂಲಾಗಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಲ್ ದೇಶಾಯಿ ಅವರು ೧,೫೦೦ ರೂ., ರಾವ್ ಬಹದೂರ್ ಅಷ್ಟಕಟ್ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್ರವರು ೧,೦೦೦ ರೂ. ಚಂದಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಲ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರನ್ನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕರೆಸಲು ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾಗುವುದಾದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಚಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಏಜೆಂಟರು ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಮನ್ನಣೆಯಿಂದ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿಯಾದ ನಂತರ ನಡೆಯುವುದು.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩ ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಗಳೂರು ಕಡೆಯ ಸುಬ್ಬಾರಾಯ ಎಂಬೊಬ್ಬ ೧೮ ವರುಷದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬಾಲಕನು ಈಗ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಪ್ಲೇಗ್ ಜಾಡ್ಯದಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿ, ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದನು. ಈತ ಅಸಮ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಸಲ ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ೫ ರೂ. ವೇತನದಿಂದ ಕಾಲೇಜು ಅನ್ನ ತಾಯಿ ಯೂ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಊರಿ, ಇವೆ ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಕನ್ನಡ ಜನರು ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ರೆವ್. ಎ.॥ ಗ್ರಿಫಿತ್ ಎಂಬುವರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಹುಕಾರರಿಂದ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮತದಾನಿಗಳಿಂದ ಅವರ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಈ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸಹ ಮಾಡಿದ ಅರ್ಜಿಯು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಬಂಧುಗಳು ಮನೆಯವರು ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಆಯ್ಕೆಗಳು, ಪ್ಲೇಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ತನಕ ಅವರು ಅಲ್ಲಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಏಂತರದವನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಧರ್ಮಾತ್ಮರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಪ್ರತಿ ಹತ್ತು ವರುಷದ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯುವಂತೆ ಮಹಾರಾಜಾವರು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ನಿವೃತ್ತರಾದವರು ಯಾರೆಂದರೆ:— ಗೌರವ ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರು (ಷರಾ ರುಮಲೇ), ತಿರುವೆಂಗಳಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು (ಸಬ್ ಏಜಿನೀರ್ ಆಫೀಸ್), ಅಪ್ಪೋಜಿರಾಯರು (ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆ), ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಯವರು (ಕ್ಯಾಡ್ಯಾಯಿ ಸ್ಕೂಲಿನ), ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು (ಮುನಿಸಿಪಲ್), ಚಾಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂಬವರು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಅನಂತರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು (ಸೀಮ ಶ್ರುತದಾರರು), ನರಸಿಂಹ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪೂಜ್ಯರು (ಏಕ್ಸಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್) ಇವರೇ.—ಸ.

ಈ ನಿಗಳ ಅತ್ಯಂತ ಮೈಸೂರು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟ್ ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜ್ ಆದ ಬೆಸ್ಟ್ ಸ್ಪೆಂಬರುಯ ಬೆಸ್ಟ್ ಯವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು, ಶೀಮೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ೩೦-೩ ವರುಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜಾಗಿ ದೃಢತೆಯಿಂದ, ನ್ಯಾಯತತ್ಪರತೆಯಿಂದ ಹೆಸರುವಾಸಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಇವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಿ॥ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯರೇ ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜಾಗುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಕೊಡಗು ಕಮಿಷನರಾಗಿದ್ದ ಮಿ॥ ಮಿಕ ಲೆಬ್ಬನ್ ಯವರು ಎರಡನೇ ಜಡ್ಜಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆಂತಲೂ

ಮಿ॥ ಎ. ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ರವರು ಮೂರನೇ ಜಡ್ಜಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಾಲಗೊಂಡದ ಬಳಿ ರೈಲ್ವೆ ಅಪಘಾತವಾಗಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಮಿ॥ ಜಾನ್ ಇಲ್ವೆನ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಸ್ಟರು, ಪತ್ನಿ, ಮಕ್ಕಳು ಈ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಗಾಯಪಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಕೆಲವು ದಿವಸ ಔಷಧ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಗುಣಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಮಿ॥ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಸ್ಟರು ತಾವು ಪಡೆದ ಉಪಕಾರ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಇದು ವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಹೀಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ರೋಗಿ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವಶುಶ್ರೂಷೆ ವಿಲಾಯತು ಕೊಂಡುಬಂದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವದು ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಕರ್ನಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ನು ಕೆಂಟಿನಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಗೆಹ ಹೋಗುವರ ಒತ್ತಿನ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವ ಅಸ್ತಿವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಹಿಂದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೆವು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕಮಿಷನರು—ನಾನು ಅಂಥಾ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ; ಕಸ್ಟೋಡಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ಜೋಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಕ್ಕ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪುಮಾಡದೆ ಬಿಡುವಂತೆ ಈಗ ಮತ್ತೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ ಎದುರಿಗೆ ನೂರಾರು ಜನರ ಜೊತೆಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಹಿಂಸೆ ತಪ್ಪಿ ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಕಮಿಷನರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬೇಗನೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ಈ ಅನಾನುಕೂಲವಾದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದರು.

ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಕೆಲವು ವಾರ ಹಿಂದಿನ ವಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಜನರು ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಂಪಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ದರೆ ರೋಗ ವಾಸಿಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೭ ದಿನಗಳ ಮೊಹಲ್ಲಾವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು.—

ಮೊಹಲ್ಲಾ.	ಜಾಗರಿದವರು	ಸತ್ತವರು.	ಒಟ್ಟು ಜುಮ್ಲೆ.
ಲಷ್ಕರ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಮಂಡಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ದೇವರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಚಾಮರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕೃಷ್ಣರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕೋಟೆ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಹಜಾರಬಾದ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಜುಮ್ಲಾ	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರು ಸಭೆ ಸೇರಿ ತಿಂಗಳು ಕಟ್ಟಲೆಯ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಸಿದರು. ಒಬ್ಬರ ಗಜ, ಪುಸ್ತಕ ಮೊದಲಾದ ಎರಡು ಒಪ್ಪಾವಣೆಗಳನ್ನೂ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯವರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿದರು. ತಮಿಳು ಗೀತಗಳನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು—ಇಲ್ಲ ಬಿಡಾರಗಳು ಕಾಯಿಲೆಗಳು ತನಿಖೆ ಹೊಸ್ತಿಲಿಲ್ಲ; ರಸ್ತೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ; ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಆದರಿಂದ ನಾವು ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬರುವ ತಿಂಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆ ಒಪ್ಪಾವಣೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ಕಡತ ಸಾಗುವುದು, ರಾತ್ರಿ ದೀಪ ಪತ್ತೆ ಮುಂತಾದ ಮಾತು ಮಾತ್ರ ವಾಸವಿಲ್ಲದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. (೨) ಚೆಟ್ಟಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೂ ೬ ರೂಪಾಯಿ ಟೀಕಿಗೆ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಮ್ಮಿ ಬಡ್ಡಿಯ ಚೆಟ್ಟಿರೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮಾಲೀಕರು ೪ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ತಿಂಗಳು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲು ಬೇಕೆಂದು ಮಂಜೂರುಗಳು ಒಪ್ಪಿರುತ್ತಾರೆ. (೩) ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವ ಬಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಕೂಡಲು ೧೦೦ ಪಶ್ಚಿಮದವಾದ ಪೀಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕಾಗಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಆ ಪೀಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅಂಥಾ ಪೀಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಕಮಿಷನರು ಒಪ್ಪಿದರು.

ಶಿವಸಮುದ್ರದ ಕಾವೇರಿ ಜಲಪಾತದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದರೆಂತಲೂ, ಆ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥ ವೆಚ್ಚ ತಲೂ ಅನೇಕರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಲಾಭವನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಣಬಹುದು.—ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೋಸ್ಕರ ೧೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೇ ವರುಷ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ೧೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಾಗಿತ್ತು. ಎರಡನೇ ವರುಷದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದು ಕೆಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ

ಯನ್ನು ನಡೆಸಬಲ್ಲರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಡಿಲಾಟ್ ಬಿಯರ್ ಯವರು ಅಮೆರಿಕಾ, ವಿಲಾಯತಿ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ದಾರರ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ತಿಳಿದವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವರು. ಈಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಿ॥ ಹಟ್ ಯವರು ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಎಂಬ ಲೋಹವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಧನ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡು ವುದಕ್ಕೊಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

ಕರೆಸ್‍ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಹಾಸನದ ಕೆರೆ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಹಾಸನದ ಕೆರೆ ಕಾವಲುಗಾರ ಮತ್ತು ಅದರ ಗಳಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಆಗತಕ್ಕ ಜಮೀನು ವಿಷಯವನ್ನು ಜನಗಳು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಭಿಲಾಷೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕೆರೆ ಕಾವಲುಗಾರ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಈ ರುವರೆಂದು ಪರಸ್ಪರವಾದ ಒಂದಿರಕ್ಕೆ ಜನಗಳು ಬಾರದು ಹೋಗು ತ್ತಾರೆ. ಕೆರೆ ಕಾವಲುಗಾರ ಬಾಗ್ಗಿತ್ತೆ ಮುಗಿದರೆ ಪರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರ ತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ರೈತರು ಆಗದೇಕೆ ತಾವು ಸಾಗುವಳಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿ ಇರುವರೆ ಅದ ರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಕಾಮಗಾರಿ ಆಗುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತೆ.

ವರ್ತಕ.

ಬಹುಮಾನ ಸಮಾಚಾರ.

ಈ ವಾರದ ಮೈಸೂರಿನ ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕೃಷ್ಣದ ಮಿ॥ ವೀರ ಶೇಷಪ್ಪನವರಿಗೆ ಘನಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ದಯಪಾಲಿ ಸಿರುವ ಬಹುಮಾನ ಬಹಳ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಪೀನಲ್‍ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಡೆಯುವ ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಇತರ ಗ್ರಾಮವಂತರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ನರಾಗಿರುವವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿತಾದಿಕೊಂಡು ಅವರ ವಿದ್ಯಾ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇದೇ ರೀತಿಯಾದ ಬಿರುದನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅರ್ಹರು ಇರುವ ದಿಲ್ಲ. ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ರುದ್ರಪಟ್ಟಣ ವೆಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಹಾರವಾದ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವೀಣೆ ವೀಣ ಪ್ರಸಂಗ ಮಕ್ಕಳಾದ ಮ॥ ವೀಣೆ ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಡೆಯುವ ವಿಶೇಷ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇವರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಮ॥ ಶೇಷಣ್ಣನವರು ಹೊಂದಿರುವ ಬಿರುದನ್ನು ಈ ಮಹನೀಯರೂ ಹೊಂದುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ತೋರುತ್ತೆ.

ಸ್ವದೇಶ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿ.

ಅರಸೀಕೆರೆ ವಿಷಯಗಳು.

ಅಯ್ಯಾ,

ತಾ॥ ೩ನೇ ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮಿ॥ ಪೂರ್ಣಯ್ಯನವರ ಸಹಾಯದ ಜಾಡನ್ನು ಇತರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಪೋಲೀಸ್ ಲೈನ್ ಮೇಲಿನ ಘಳಿಗದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಮಲ್‍ದಾರ್ರು ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್ರು ಇತರ ಕಚೇರಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಕೇರಿ ಮಹಾಜನರುಗಳಿಂದ ಹೂವಿನಿಂದ ಪ್ರಸಾದ ಹಾರ ಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಹಾರ ಹೂವಿನ ಮತ್ತು ವಾದ್ಯ ಸಮೇತ ಉತ್ಸವದಿಂದ ಎದುರ್ಗೊಂಡು ಊರಿನ ಒಳಗೆ ಕರೆತಂದು ಮುಸಾಫರ ಬಂಗ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಜರ ನಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಮಿಷನರು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಸಮಾ ಕಟ್ಟಿತು.

ಈ ಊರಿನ ಊರಿ ಭಾವಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವಾಹನಾ ಗಿರುವ ಮಣ್ಣು ಮಣ್ಣಿನ ವಿನಹಿ ಸುಮಾರು ೬೦-೭೦ ಅಡಿಯ ಕಾಮಗಾರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತ, ಧನ ಪ್ರಭುಗಳ ತೀರ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತ ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಗನ್ನೇಟಿನಿಂದ ಪರೋಪಕಾರ ಅವಶ್ಯ ಇರುವ ಧರ್ಮಛತ್ರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಂಥಾ ಆವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಒಂದೊಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಊರು ಬಳಿ ಶಿವಾಲಯನ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ತಿದ್ದಿ ರವರ ವೆಚ್ಚ ಮಠ, ಶಿವಾತ್ರೋತ್ಸವ ಮಠ, ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ ಛತ್ರ, ಇಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ರಾತ್ರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೬೦೦-೭೦೦ ರೂಪಾಯಿಯ ಅಟ ನಡೆಯುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳ ತಕ್ಕವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರಜಾ ಹಿತಾಪೇಕ್ಷಿ.

ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವದ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ.

ಸನ್ ೧೯೦೭ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ (ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ)

೩ ಗುರುವಾರ—ಪ್ರಾತಃಕಾಲ [illegible] ಘಂಟೆಗೆ ವೃಶ್ಚಿಕ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನಾರೋಹಣ, ಸಲಾಂ. ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಗೆ ದರ್ಬಾರ್, ಸಲಾಂ.

[illegible]

ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಮೆಮೋರಿಯಲ್.

[illegible]

[illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ [illegible]

[illegible]

[illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ [illegible]

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು

[illegible]

[illegible]

ಕಾಶೀಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖು ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾನಂದರವರು ತಮ್ಮ ಯೋಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ [illegible] ಹಾಗೇ ಯೋಗೇಶ್ವರನಾಥ, [illegible] ಎಂಬದಾಗಿ [illegible] ಸಮಾಧಿಯ [illegible] ಎಂಬದಾಗಿ ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

[illegible]

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

[illegible]

ಒಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿದ ವೃತ್ತಾಂತ.

[illegible]

ತಾಲೂಕುಗಳ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಮಂಡ್ಯ.— [illegible]

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.— [illegible]

ಗುಬ್ಬಿ. [illegible]

ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ.— [illegible]

ಕುಣಿಗಲ್ ಪೇಟೆ.— [illegible]

[illegible]

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.—[illegible]

[illegible]

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—[illegible]

[illegible]

ಹರಿಹರ.—[illegible]

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜಿಯಾಗಿದ್ದ ಮೆ|| [illegible] ಅವರು ರಜದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೆ|| ವಿ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಬಿ. ಎ., ಬಿ. ಎಲ್. ಅವರು [illegible] ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

[illegible]

ROBINSON'S PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ [illegible] ಹಾಗೆ ಆರಲು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದ ಈ ಹಿತದಾಗಿಯೂ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾನವಾ [illegible].

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯಾದ [illegible] ಕೊಡುವಂಥ ಪಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹುಳಿಯನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದಂಥ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ [illegible] ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೆಲವರು [illegible] ನಮ್ಮ ಹಿಟ್ಟು ತುಂಬಿದ ಡಬ್ಬಿಯ [illegible] ಮೋಹರನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನೂ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

[illegible] ಸಹಾಯ. [illegible] ಯಾಗುತ್ತೆ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ದಾಹ, ಆಯಾಸ, [illegible], ಅಸ್ವಸ್ಥ [illegible], ವಿಷ್ಯೂಚಿಕಾ, [illegible], [illegible], ಮುಂತಾದ [illegible] ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧ [illegible] ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು [illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ಸಕ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇದರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ತಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ಔಷಧ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು [illegible] ಮುಂತಾದವರು ಇದರ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳಿ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೋವು ಕಂಡಕಡೆ ಇದನ್ನು [illegible] ಶಮನವಾಗುವದು.

ಈ ತೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, [illegible], ಬಾಯಿಯ [illegible], ನರಹೊರಳುವದು [illegible], ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, [illegible], [illegible], ಗೆಡ್ಡೆಗಳು, ಕಣಗಳು, [illegible], [illegible] ಬೇಕಾ [illegible], ಚೇಳಿಯಲ್ಲಿ [illegible], ಶಕ್ತಿ ಗಾಯ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ [illegible] ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. [illegible] ಹತ್ತಿರ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ.

ಕ್ರಯ:—[illegible] ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೧ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. [illegible]; ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ [illegible].

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಮುಂಟ್ರೋಕ್ಲೇಷನ್.

ಈ ತೈಲವು ಹಳೇ ನೋವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು [illegible] ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಮೋಸಿಯದ ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಆ ತೈಲಕ್ಕೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಗುಣಗಳುಳ್ಳ [illegible]. ಇದನ್ನು [illegible] ಬಹು ಬೇಗನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವದು. [illegible] ೧ಕ್ಕೆ ೧ರೂ. [illegible] ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ [illegible]. ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, [illegible] ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ವಿಳಾಸ:—[illegible]

ಬೇಗನೆ ಕೊಳ್ಳಿರಿ! ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ!! ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ!!!

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ!!! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಅವಶ್ಯಕವು. ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯನ್ನು [illegible] ಬಿಟ್ಟ ಉದಕಮಂಡಲ ಮಂಗಳೂರು ಕೊಡಗು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಮೇರಿಕ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು, ಯುವರಾಜರು, [illegible], [illegible], [illegible] ಸರದಾರರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗಳು [illegible] ದೇವರಾಯಸಮುದ್ರ, ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಬೆಟ್ಟ, ಮೈಸೂರು [illegible] ಸುಂದರವಾದ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಬಾಗಿಲು, ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ—ಇವುಗಳು ಬಹು ರಮಣೀಯವಾಗಿವೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಎಂಟಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹನ್ನೊಂದು ಆಣೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕವು ನಾಲ್ಕಾಣೆಗೆ ದೊರೆಯುವದು.

ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಚಂದಾ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ:—ಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ೦—೬—೦

" " " —ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ೦—೭—೦

ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವದು. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದ ಪರಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ಆರಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೊ, ಮೈಸೂರ್.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೊ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ.

ಜ್ವರಹರಿ. 9

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳೀಜ್ವರ, ಮರುಕಳಿ ಜ್ವರ, ಪಿತ್ತ ಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, [illegible], ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಬೇಗನೆ ನಾಶಮಾಡುವದು. ಜ್ವರಹರಿಯನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತ ಬಂದರೆ [illegible] ಕೊಡುವದು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲ ಒಳ್ಳೇ [illegible] ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಯಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ [illegible], ೧ರೂ., ೧॥ರೂ., ೨ರೂ., ೧೧ರೂ. ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು.

ಓಮಂ ಕರ್ಪೂರ.

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳೆಯುವದು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯೌಷಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, [illegible]. ಇದು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ [illegible] ಆಗುವಾಗ್ಗೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ಪರವು ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧದಂತೆಯೇ. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು.

[illegible] ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಗಣಪತಿಯವರು—[illegible] ಓಮಂ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಲರಾ, [illegible], ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊಟ್ಟಕೂಡಲೆ ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎರಡು ಔಷಧಗಳು ಊರೂರುಗಳಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಬೆಗಳಲ್ಲೂ, [illegible], ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟುವೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕಾದರೆ ಬರೆಯಬೇಕು:—[illegible] ಔಷಧಗಳ ಕಂಪೆನಿ [illegible], [illegible].

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

12-9-1902ರಿಂದ 19-9-1902ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಹರಡಿದ್ದು.	ಸತ್ತದ್ದು.	[illegible]
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	36	25	67
ಮೈಸೂರು "	380	297	356
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	170	101	
ಮೈಸೂರು "	192	125	
ಕೋಲಾರ್ "	30	26	
" ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	57	36	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್	34	22	
ಹಾಸನ "	62	44	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ "	123	63	
ಕಡೂರ್ "	155	116	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ "	14	10	
ಒಟ್ಟು	1253	867	

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ನೇ ಶುಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಆಶ್ವೀಜ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಆಶ್ವೀಜ ಶುದ್ಧ ಸಪ್ತಮಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

ಗ್ರಾಂಗ್ಲೇ ತಾರೀ ಅಕ್ಟೋಬರ್.

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	[illegible]
2	ಗುರು *	ಪಂಚಮಿ	39 9	ಜ್ಯೇ	18-38	17
3	ಶುಕ್ರ	ಷಷ್ಠಿ	10-12	ಮೂ	20-51	18
4	ಶನಿವಾರ §	ಷಷ್ಠಿ	12-26	ಪೂ	24-22	19
5	ರವಿವಾರ	ಸಪ್ತಮಿ	45-52	ಉ	28 53	20
6	ಚಂದ್ರ	ಅಷ್ಟಮಿ	50-12	ಶ್ರ	31-23	21
7	ಮಂಗಳವಾರ	ನವಮಿ	55-15	ಧ	10 38	22
8	ಬುಧ ‡	ದಶಮಿ	60 0	ಶತ	47-7	23

* ನವರಾತ್ರ್ಯಾರಂಭ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ವ್ರತ. § ಸ್ವರ್ಣಗೌರೀ ವ್ರತ. ‡ [illegible].

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಸರಕು.		ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಒಳ್ಳೇ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧೧-೦-೦	೧೧-೪-೦
ಕೆಂಬೂತಿ ಅಕ್ಕಿ ಅವಲ್	..	೧೧-೦-೦	೧೧-೪-೦
ಜೀರಿಗೆ ಮಯಂ	..	೧೦-೦-೦	[illegible]
ಜಾವಾ ಅಕ್ಕಿ	..	೧೦-೦-೦	೧೩-೦-೦
[illegible] ಅವರೆ	..	೧೩-೦-೦	೧೩-೮-೦
ಜೀರಿಗೆ ಮಯಂ	..	೧೨-೪-೦	೧೨-೮-೦
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	೧೧-೪-೦	[illegible]
ಗೋಧಿ ಮಯಂ	..	೧೧-೦-೦	[illegible]
[illegible] ರಾಗಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	೬-೮-೦	೮-[illegible]
ಕಡಲೆ	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	೬-೩-೦	[illegible]
ಹುರುಳಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
ಹೆಸರು	..	[illegible]	[illegible]
ಉದ್ದು	..	[illegible]	[illegible]
ತೊಗರಿ	..	೧೦-೦-೦	[illegible]
ಎಳ್ಳು	..	[illegible]	[illegible]
ಹುರುಳಿ	..	೮-೮-೦	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
ಮಯಂ [illegible]	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಸಕ್ಕರೆ	..	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
ಉಪ್ಪು	..	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
[illegible] ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
[illegible]	..	[illegible]	[illegible]
[illegible] ([illegible]) [illegible]	..	[illegible]	[illegible]
" " [illegible]	..	[illegible]	[illegible]
" " [illegible] ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, for the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 2/10/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ವರ್ಷ —:೦:— ಕ್ರಯ ೧ ವಾರ್ಷ

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೩. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೨ ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾರೀಖು ೯ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಚಿಕೆ ೧೯

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

47

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಜಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರು, ಪಿಸರೂ ಒಸರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಅಣೆ.

ವಾಯುಹಾರಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನು ಹಚ್ಚಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು, ಇವು ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಬುಡ್ಡಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಅಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ಅಥವ ಗುಳಿಗೆ.—ಇದರ ಸೇವನದಿಂದಲೇ ಏನೊಂದು ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಬುಡ್ಡಿಗೆ ರೂ. ೨—೪ ಅಣೆ. ಖರ್ಚು ಅಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣದಮುಲಾಮು.—೨ ಯಾ ೩ ಆವರ್ತಿ ಹಚ್ಚುವದರೊಳಗೆ ಎಂಥ ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಅಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ಅಣೆ ೬. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ನೋಡಿರಿ.

ಗಣೇಶ ರಾವು ಶಂಗಸಿ, ಬಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಶೇಷ ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ!

ಕಟ್ಟಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು.

5

ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು:—ರಸಪುರಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೬ ರಿಂದ ೮ ರೂ., ಪೈರಿ ೫ ರಿಂದ ೧೦ ರೂ., ಬಾದಾಮಿ ೯ ರಿಂದ ೧೨ ರೂ., ಕುದರತ್ ೧೨ ರೂ., ಅಪೂಸು ೯ ರಿಂದ ೧೦ ರೂ.

ಕಟ್ಟಿದ ಕೊಂಬುಗಳು ಚಿಕ್ಕುಲಿ, ಸಾತಕುಡಿ ಚಿಕ್ಕುಲಿ, ಸಿಂಪಿ ಚಕೋತ್ರಿ, ಪೇರು, ಮೂಸುಂಬೆ, ದಾಳಿಂಬೆ, ನಿಂಬೆ ಮತ್ತು ಸೀಬೆ:—ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೬ ರೂ. ಅಂಜೂರ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಬಾದಾಮಿ, ಪಪ್ಪಾಯಿ,—ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂ.

ಇತರ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿನೊಳಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಮುದ್ರಿತ ಮಹಾ ಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:— ಆದಿಪರ್ವ ೩ ೦ ೦, ವಿರಾಟಪರ್ವ ೧ ೦ ೦, ಭೀಷ್ಮ ಪರ್ವ ೨ ೦ ೦, ಸ್ತ್ರೀಪರ್ವ ೦ ೬ ೦, ಅನುಶಾಸನೀಕಪರ್ವ ೩ ೧೨ ೦

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀ ವಿಲಾಸಮುದ್ರಿತ ಭಾಗವತ ಕನ್ನಡಟೀಕು:— ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ತೃತೀಯ ಸ್ಕಂಧಗಳು ೨ ೦ ೦, ಚತುರ್ಥ ಪಂಚಮ ೧ ೧೨ ೦, ಷಷ್ಠ ಸಪ್ತಮ ಅಷ್ಟಮ ನವಮ ೨ ೮ ೦, ದಶಮ ೨ ೮ ೦, ಏಕಾದಶ ದ್ವಾದಶ ೧ ೮ ೦.

ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ವಿಲಾಸಮುದ್ರಿತ ರಾಮಾಯಣ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:—ಬಾಲಕಾಂಡ ೧ ರೂ., ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡ ೨ ರೂ., ಅರಣ್ಯಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಸುಂದರಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಯುದ್ಧಕಾಂಡ ೨ ೮ ೦, ಉತ್ತರಕಾಂಡ ೧ ೮ ೦.

೧೦ ರೂ. ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಶೇಕಡ ೧೦ ರಂತೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮತ್ತು ೧೩೫ ವಾಜಪೇಯ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಇತರ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಮರಾಠಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಗೋಸ್ಕರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಯಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್,
ಅವಿನ್ಯೂ ರೋಡ್,
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಎಂಬವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

29

೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮೆದುಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳುವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯು ಆಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾಯುಗುಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವದೇಶದವರಿಗಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ಪಚನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದಾರ್ಥ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ಆ ದೇಹದ ಬಂದೋಬಸ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಸಿಡುಬು ಹಾಕಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಷೀಣದಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ಮಿಶ್ರಿತ ರೋಗಗಳ ಯೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವದೂ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಷತಕ್ಕನಿದ್ದಾರೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನ್‌ರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಬಿಡಿಸುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಔಷಧಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮೈಸೂರು:—ಮೆ॥ ಕಾವಸ್ ದಿನ್ಷಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.
ಬೆಂಗಳೂರು:—ಮೆ॥ ಥಾಮ್ಸನ್ ಅಂಡ್ ಕಂಪ್ನಿ.
ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕನಿಸ್ ಲಯನ್ ಕಂಪ್ನಿ.
ಕೊಲಂಬೊ:—ಮೆ॥ ಹಾರಿ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪ್ನಿ.
ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ಮಿಸ್ತ್ರಿ ಕಂಪ್ನಿ.
ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ ಕಂಪ್ನಿ.
ಮುಂಬಯಿ:—ಥಾಮ್ಸನ್ ಟೈಲರ್ ಕಂಪ್ನಿ.

ಈಗಷ್ಟೇ ವಿಲಾಯಿತಿಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ.

ಬೇಗ ನೋಡಿ! ಬೇಗ ನೋಡಿ!!

ಎಣ್ಣೆ ಬಣ್ಣಗಳ ದೊಡ್ಡ ಪಟಗಳು

ವಿಲಾಯಿತಿಯ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರು ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರದು.

ಪಟಗಳ ಅಳತೆ ೩೦ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದ, ೨೪ ಅಂಗುಲ ಅಗಲ.

ಕ್ರಯ ೧೪ ೮ ಅಣೆ ಮಾತ್ರ

ವಿಳಾಸ:—ಮಿಡಸ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕವು!!!

ಬೋಯರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಯರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಯರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಯರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಧಿಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಧಿಗಳು, (೫) ಬ್ರಿಟಿಷರಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಯರ ಸೈನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎಂಟು ಅಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ಸಾಹಿತ್ಯೋಚಿತ ಪ್ರೌಢಿಮೆ, ದೈವಿಕ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟದ್ದೂ ಕಾಣಬರುವದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!! ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ಸಾಕಾಗುವದು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಡಸ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು. } ಅಥವಾ { ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಡಸ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು! ಈಗ ತಾನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ!!

ಬರ್ಮ ದೇಶವೂ—ಬರ್ಮಿಯರೂ.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರ್ಮ ದೇಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವವು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಪುಟ ೨೫೦ ಅಣೆ, ಹಾಸಲು ಬೇರೆ.

ಚಾಮರಾಜ ಚಿತ್ರಗಳು. ಕ್ರಯ ೩ ಪೈ ಮಾತ್ರ.

೧. ಶುದ್ಧವಾದ ಜೀವನ ಬಗೆ:—ಜೀವನ ಉಪಯೋಗ, ಅದನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದೆ.

೨. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ:—ವಿದೇಶ ಗಮನದ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇಡಿಸುವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ ವಿಚಾರವ್ಯಾಪಕತ್ವ ತಿಳಿಸಿದೆ.

೩. ವೇದಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು? ಹಿಂದೂ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ಉದ್ಧಟತನದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿದೆ.

೪. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು.

೫. ವಿಷ್ಣುಲಿಯೂ ಕರ್ಜನ ಉಪದ್ರವಗಳು:—ಅವರುಗಳಿಗೆ ಆಗಲೇನು? ಅವರ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹ್ಯಾಗೆ? ಈ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ—

ಮಿಡಸ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಡಸ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರತ್ನಬೋಧಿನಿ.

22

ಡೆಮ್ಮಿ ಅಷ್ಟಪುಟಗಳು ೨೯೦—ವಿಷಯಗಳು ೩೧೦—ಅನೇಕ ಚಿತ್ರಗಳು ವರಾರಿಗೆಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಈ ಜಾಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುವುದು ಉತ್ತಮವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, ಕಲೆಕ್ಟರಿ ವಿವಿಧ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಲ್ಲದೆಯೇ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನ್ಯ ಭಾಷಾ, ಸಾಮಾನ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಚರಿತ್ರೆಯ ಮುಂತಾದ ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ರಕ್ಷಣೆಯ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಹಿಡಿಯುವ ಹಾಗೆ ಓದುವರು ಬಹಳ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಲಾಯರುಗಳ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಸುಮಾರಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಹೊಸ ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಸಾಧಾರಣ ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ—ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಗಡ ಹಣ; ಅಥವಾ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ೧೦ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ದರ್ಜೆ ಸಲ್ಲುವದು. ವಿಳಾಸ:—ಬಿ. ಪಿ. ಕೋದಂಡರಾಮಯ್ಯ, ಚಿಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ.

ರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಔಷಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗ,

ಮತ್ತು

ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆ, ಪಥ್ಯ, ರೋಗಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಪ್ರಾರಂಭಸೂಚನೆಗಳು ಸಹ ಅವೆ.

೨೩೪ ಪುಟಗಳು.

ಕ್ರಯ: ರೂ. ೧ ಆಣೆ ೮ ಮಾತ್ರ.

ಟಪಾಲು ಹಾಸಲು ಸಹಿತ ರೂ. ೧ ಆಣೆ ೧೦.

೧೮೭೬—೧೮೮೮ನೇ ಇಸವಿಗಳ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸೋಣಾದ ಶರೀರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎಂಬ ವೈದ್ಯಸಂಗ್ರಹವು ವಾಚಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ತೋರಿದ ದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾದದ್ದಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸೋಣವಾದ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಹ ವಿಕ್ರಯವಾಗಿ ಖರ್ಚಾದವು. ಇನ್ನೂ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ೧೮೯೭ರ ಬಹಳ ಒರುವದರಿಂದ, ಪಂಚಾಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ಆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನಲ್ಲ ಪುನಹಾ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ತಿದ್ದಿ, ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಉಚಿತವಾದ ಪುಸ್ತಕರೂಪವಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅಪೇಕ್ಷಕರು "ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಎಂಡ್ ಟ್ರೇಕ್ಟ್ ಡಿಪೋಸಿಟರಿ" ಮಂಗಳೂರು, ಎಂಬ ಮಿಷನ್ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆಯ ಮೇಲುವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ನೋಟೀಸ್.

ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ,

ತಾರೀಖು ೩೦ನೆ ಮಾಹೆ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೯೦೨.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ:—

ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟು ಮಂಡಿ ಮತ್ತು ಲಷ್ಕರ್ ಮೊಹಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಸನ್ ೧೯೦೧ನೆ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ಮಾಹೆ ೧ನೇ ತಾರೀಖು ೧೯೦೩ನೆ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ೩೦ನೆಯ ವರೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಮನೆಗಳು, ಚಿಕ್ಕ ಹೊಸದಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಹೊಸದಾಗಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಬಾಡಿಗೆ ಅಂದಾಜು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇವುಗಳ ತಪಸೀಲ್ ತೋರಿಸುವ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಬುಕ್ಕು ತಯಾರಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಕಛೇರಿ ಇರತಕ್ಕ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಾಚಾರ್ಲು ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ೧೯೦೨ನೆ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦ನೆ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗಾಗಿಯೇ, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಂದಾಜನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಿವಿಜನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ರಿವಿಜನ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮುಂಚಿನ ದಿವಸ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಮಂಡಿ ಮೊಹಲ್ಲಾ ೧—೨ನೆ ಡಿವಿಜನ್—೧೯೦೨ನೆ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾರೀಖು ೨೪ನೆ ಶುಕ್ರವಾರ.

ಲಷ್ಕರ್ ಮೊಹಲ್ಲಾ ೧—೨ ಮತ್ತು ೩ನೆ ಡಿವಿಜನ್—೧೯೦೨ನೆ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾರೀಖು ೨೫ನೆ ಶನಿವಾರ.

K. SREENIVASA RAO,
ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

—:o:—

ಈ ೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೯ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯು.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ವರುಷ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಗಳು ಕಳೆದನಂತರ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡಸುತವರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಳೆದ ಭಾನುವಾರ ಒಂದು ಹುಕುಮನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾರೆ. ರಾಜಧಾನಿಯ ಈಗಿನ ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳರುವವರ್‍ಯಾರೂ ಈ ಹುಕುಮು ಅನಿರೀಕ್ಷ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ಊಹಿಸಲಾರರು. ತಮಗೆ ದವಲತ್ತು ಆಗಿರುವ ಈ ಮೊದಲನೇ ವರುಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು, ಅವರ ಸಂಗ ರಾಜ್ಯಭಾರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಎಷ್ಟೋ ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಸಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಾವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರಕ್ಕೆ ಅವರು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು; ಅಲ್ಲದೇ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಗಡ ತಮ್ಮೂರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬ ಭೀತಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವದು. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಉಪದ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕಷ್ಟ; ಅಥವಾ ಆ ರೋಗವಾಗಿರುವ ತಮ್ಮ ಊರುಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಕಷ್ಟ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಲೇ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಮಾಜವನ್ನು ಈ ಸಲ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಕಳೆದ ೧೯೦೧ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಗೆ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಈ ಸಲವಾದರೋ ರಾಜಧಾನಿಯ ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಯು ಇನ್ನೂ ಪರಿತಾಪಕರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಕೊಂಚವಾಗಿಯೇ ಮೆಂಬರುಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಂದ ಕೊಂಚಮಂದಿಗೂ ಮನಸ್ಸಮಾಧಾನವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದದರಿಂದ ಈ ಸಲ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇ ಒಳ್ಳೇದಾಯಿತು. ಆದರೂ ಗೌವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ವಾರ್ಷಿಕ ರಿಪೋರ್ಟು, ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು, ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ರಂತಲೂ, ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿಧಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರಂತಲೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಿಂದ ಕಾಲುದಾರಿಯಾಗಿ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಧೀರನ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿರುವ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಿಂದ ಅಮೆರಿಕದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಾಲುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವದು ವಿನೋದಕರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲವೆಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ವಾಚಕರು ಭೂಪಟವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಸಮುದ್ರವಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಸಮುದ್ರವಾಗಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಾದರೂ ಮನುಷ್ಯರಾದರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಚಳಿಯನ್ನು ಸಹಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ದಾಟಿ ಆಚೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಮೆರಿಕವನ್ನು ಸೇರುವದು ಪ್ರಾಣಾಯಕರವಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಇಂಥಾ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳಾದ ಯುರೋಪ್ಯರೇ ತಕ್ಕವರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮವರೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂಬುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇತರ ದೇಶೀಯರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವದರಿಂದ ನಮಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿರುವದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ೧೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಿಂದ ಹೊರಟ ಹ್ಯಾರಿ ಡಿಪಿಂಡಿಂಬವನು ತನ್ನ ಈ ಪ್ರಯಾಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನಂದರೆ—"ನಾನೂ ನನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಜೊತೆಗಾರರೂ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಿಂದ ಹೊರಟು ಸೈಬೀರಿಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ದೂರ ೧೧,೩೩೬ ಮೈಲುಗಳು. ಕೆಲವು ದೂರ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದೂರ ಹಿಮಸಾರಂಗವನ್ನು ಹೂಡಿದ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ದೂರವನ್ನು ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಗಾಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದೆವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕುದುರೆಗಳು ೮೦೦, ಸಾರಂಗಗಳು ೯೦೦, ನಾಯಿಗಳು ೧೧೩, ನಾಯಿಗಳ ಸೈತೆ ೩ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದವು. ಸಾರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವು ಸೈಬೀರಿಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ದಾಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಮುರಿದು ಕಳೆದು ಹೋದವು. ಯೂರೋಪಿಗೂ ಆ ಮೆರಿಕಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಬೇರಿಂಗ್ ಎಂಬ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಆಚೆಯಿರುವ ಅಲಾಸ್ಕಾ ಎಂಬ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ್ದು ಸುಮಾರು ೪,೦೦೦ ಮೈಲುಗಳು.

"ನಾವು ಮೊದಲು ಪ್ಯಾರಿಸಿನಿಂದ ಸೈಬೀರಿಯಾದ ಸೈಬೀರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇರ್ಕುಟ್ಸ್ಕ ಎಂಬ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ನೆಟ್ಟಗೆ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ, ಯಾಕುಟ್ಸ್ಕ ಎಂಬಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಈಶಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಟು ೧,೬೦೦ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ರೆಡ್ನಿ ಕೋಲಿಂಸ್ಕ್ ಎಂಬ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾರಂಗಗಳೂ ನಾಯಿಗಳೂ ಕಟ್ಟಿದ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಿಷ್ನಿ ಕೋಲಿಂಸ್ಕ್‌ಗೆ ಹೋದೆವು. ಅಲ್ಲಿಗೂ ಉತ್ತರ ಧ್ರುವ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೂ ೩೦ ಮೈಲು ದೂರವಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸಮುದ್ರತೀರದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಮೈಲುಗಳ ದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಎರ್ಸ್ಕಿಟಿ ಎಂಬ ಶಿಖರದ ಅಧಿಪತ್ಯದ ಯಾವಶ್ಟೇವನ್ನೂ ಟಾವು ಸಹಾ ಅನುಭವಿಸುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ಜನರೇ ಇಲ್ಲದ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮೈಲುಗಳ ವರೆಗೂ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ, ಏಷ್ಯ ಖಂಡದ ಈಶಾನ್ಯ ಮೂಲೆಗೆ ೬ ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೂ ನಿಂತೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳೇನೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದದರಿಂದಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದದ್ದೆಲ್ಲಾ ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದದರಿಂದಲೂ ನಾವು ಅನೇಕ ದಿನವೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಉಪವಾಸವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದೆವು. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅಮೆರಿಕ ಖಂಡದ ಉತ್ತರ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಬೇಟೆಗಾರರು ನಮ್ಮ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ, ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಹಾಗೆಯೇ ಬಳಿಕ ತಮ್ಮ ಅಮೆರಿಕದ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಹಡಗಿನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಬೇರಿಂಗ್ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು ದಾಟಿಸುತ್ತಾ ಅಮೆರಿಕ ಖಂಡದ ವಾಯುವ್ಯ ಮೂಲೆಯಾದ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸ್ ಎಂಬ ಭೂಶಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಮದ ಗಡ್ಡೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಳಂತೆ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಾಗಿ ತೇಲಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದದರಿಂದ ಅಮೆರಿಕದ ತೀರದಿಂದ ೩೦ ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲೇ ಹಡಗನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತಿನ ವರೆಗೆ ನಡೆದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ದೂರವನ್ನು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ದಾಟಿದೆವು. ನಾವು ಪ್ಯಾರಿಸಿನಿಂದ ಹೊರಟು ಅಮೆರಿಕದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಡುವದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ೬ ತಿಂಗಳಾಯಿತು.

"ಸೈಬೀರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಅನುಭವಿಸುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವನು ಪುನಃ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಹೋದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಆರಿಸಿ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಹಿಮದ ಪ್ರದೇಶವಾದದರಿಂದಲೂ ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ನುಂಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ರಷ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

"ಈ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಕರವಾದದ್ದು ಉತ್ತರ ಧ್ರುವ ಸಾಗರವೇ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಒಂದು ಕಡ್ಡಿಯಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಅರುವತ್ತು ಗಳ ವರೆಗೂ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಚಳಿಯಿದ್ದದರಿಂದ ನಾವು ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸುವ ಶ್ವಾಸವು ಗಡ್ಡೆ ಕಟ್ಟಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇರಿಂಗ್ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು ದಾಟುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಿರುಗಾಳಿಯುಂಟಾಗಿ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಗಳಂತೆ ತೇಲುತ್ತಿರುವ ಹಿಮದ ಗಡ್ಡೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತಗಲಿ ಆದರಿಂದ ದುಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಶಬ್ದವು ಇಷ್ಟೆಂದು ವರ್ಣಿಸುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ.

"ನಾನು ಈ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವುಂಟು. ಈಗ ಸೈಬೀರಿಯಾ ರೈಲ್ವೆ ಯು ಮುಗಿದಿರುವ ಸ್ಥಳವಾದ ಬೇಕಲ್ ಸರೋವರದ ಇರ್ಕುಟ್ಸ್ಕ ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ರೈಲು ದಾರಿಯನ್ನು ಬೇರಿಂಗ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಕೆಳಗಡೆ ಸುರಂಗ ತೋಡಿ ಆಚೆಗೆ ಅಮೆರಿಕದ ಅಲಾಸ್ಕಾ ಎಂಬ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸುವದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೇ ಎಂಬುವದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಕಾರ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ರಷ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇರ್ಕುಟ್ಸ್ಕನಿಂದ ಯಾಕುಟ್ಸ್ಕನ ವರೆಗೆ ರೈಲು ರಸ್ತೆ ಹಾಕಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಹಿಡಿಯುವದು. ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಗರ್ಭವು ಸಿಕ್ಕುವದರಿಂದ ರಷ್ಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೈಲು ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ."

ಹರಳೆ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುವದು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿಲ್ಯಾಡ್ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಮದುವೆ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳೂ ಉಪಪತ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಗನೂ ಇದ್ದರು. ಆ ಉಪಪತ್ನಿಯ ಮಗನನ್ನು ಆ ಮದುವೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಹೊಡೆದು, ನೀನು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಆಸ್ತಿಗೆ ಬಾಧ್ಯನಾಗಬಾರದು, ನೀನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೋಗಿ ಬದುಕಿಕೊ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮನೆಯಿಂದ ಓಡಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಯೆಫ್ತಾ ಎನ್ನುವವನು ಯಾವದೋ ಒಂದು ಕ

ಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ನಾ ಯಕನಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಕೌಶಲದಿಂದ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ್ಯೆ ಆ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅಮ್ಮೋನ್ಯರೆಂಬವರು ಆ ಗಿಲ್ಯಾದ್ ಊರಿನವರ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಯುದ್ಧ ಕಲಹ ಮಾಡಿದರು. ಆಗಲಾ ಊರಿನವರು ಸುಖಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಊರಿನಿಂದ ಓಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಆ ಯೆಫ್ತಾಹನೆಂಬ ಶೂರನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಆಪತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ಅವನಿದ್ದ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು—ತಾವು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕಟಾಕ್ಷವಿಟ್ಟು ಈ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಿಡಿಯಬೇಕು; ತಾವು ಬೇರೆ, ನಾವು ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಊರು, ಒಂದೇ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ನಮ್ಮ ಮಾನಾಪಮಾನಗಳಿಗೂ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳಿಗೂ ತಾವೂ ಬಾಧ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸಿದರು. ಆದಕ್ಕಾ ಶೂರನು ತನಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗಿಲ್ಯಾದ್ ಊರಿನವರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಅಪಚಾರವನ್ನು ಬಗೆಯದೆ ತನ್ನ ಜನಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಿಪತ್ತೇ ತನಗೆ ಬಂದದ್ದೆಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ, ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಜನರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಶತ್ರುಗಳಾದವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅವರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಿ ಓಡಿಸಿದನು.

ಯೆಫ್ತಾಹನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಹರಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಅದೇನೆಂದರೆ—ನಾನು ಈಗ ಹೋಗುವ ಈ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯವುಂಟಾದರೆ ನಾನು ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪುರುಷನಾಗಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಬಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹರಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಯೆಫ್ತಾಹನು ಅಮ್ಮೋನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಜಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಸ್ವಂತ ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವನ ಏಕಮಾತ್ರ ಕುಮಾರಿಯು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಎದುರುಗೊಂಡಳು. ಅವಳ ಮುಂದೆಯೂ ಹಿಂದೆಯೂ ಇದ್ದವರೆಲ್ಲರು ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನೆಳ ತಾಳ ಮೃದಂಗ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಅವನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಂಟಾದ ಉಪಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ವೈಭವದಿಂದ ಪುರಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆ ಶೂರನನ್ನು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ! ಅವನು ಧರಿಸಿದ ಉಡುಪನ್ನು ಕಳಚಿ, ದಣಿವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಅವನ ಮನೆಯ ಗಂಡಾಳುಗಳು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ? ಅವನ ಮನೆಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಾದುದು ಗೃಹಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣಾಳುಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲವೇ? ಗಂಡಾಳುಗಳೂ ಹೆಣ್ಣಾಳುಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು ತಂದೆಯನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವನ ಪ್ರೇಮಪುತ್ರಿಯೇ ಓಡಿಬಂದಳು! ಅಯ್ಯೋ ಯೆಫ್ತಾಹನೇ, ನಿರ್ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಯೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ಇದಿರುಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಲೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಮಗಳು ಓಡಿಬರಬೇಕೆ! ನಿನ್ನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ ನಿಟ್ಟುಸಿರಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ನೀನು ಪ್ರೀತಿಸುವ ನೀನೇ ಬೆಳೆಸಿದ ನಿನ್ನನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟಿತೆ ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮವೆಂದು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ? ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಏನು ಫಲ! ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಹೋಯಿತು, ಮುತ್ತು ಒಡೆದ ಮೇಲೆ ಹೋಯಿತು. ಪ್ರಿಯ ಪುತ್ರಿಯಾದರೂ, ನವಯೌವನ ವಿಲಸಿತ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯಾದರೂ, ಕುಲವರ್ಧಿನಿಯಾದ ಏಕಪುತ್ರಿಯಾದರೂ ಬಲಿಯು ಅರ್ಪಿಸಲ್ಪಡಲೇ ಬೇಕು!

ಯೆಫ್ತಾಹನು ಹೋಲಿದ ಮನೋವ್ಯಥೆಯು ವಿವರಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದರೂ ಅವನು—ನಾನು ಯೆಹೋವನಿಗೆ ಮಾತುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಮಾತು ತಪ್ಪಲಾರೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನೇ ನಡೆಸಿದನು. ಆತನು ನಡೆಸಿದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಆ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂಥದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ನರಬಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಣೆಗಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಬಲಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವದು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಪಣೆಯೆಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಈ ಅರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಭಗವಂತನು ಕೋಪಿಷ್ಠನಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವನು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಪಣೆಗಳಿಂದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೇವರ ದಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವದು. ಇದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ತಾಯಿಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯೆಗೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸತಕ್ಕವನನ್ನು ಕಂಡರೆ ನಾವೇನು ಹೇಳುವೆವು? ಭಗವಂತನು ಮಹಾಪ್ರೀತಿಯೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದಿರಬೇಕಲ್ಲವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಆತನನ್ನು ಅರ್ಪಣೆಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲಾರನೆಂದು ನಾವು ಯೋಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವು ಹೋಯಿತು. ದೇವರು ಉಗ್ರಸ್ವರೂಪಿಯೆಂದು ಭಯಪಟ್ಟು ಆತನಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಮೇಲೆಬೀಳುವನು ಎಂದು ಹೆದರತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗ ಭಗವಂತನು ಪ್ರೀತಿಸ್ವರೂಪಿ, ಆತನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೇವಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಸುಬುಗಳ ಕೈಚಳಕವನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಯಾವಜ್ಜೀವವೂ ಸಮರ್ಪಿಸುವದು ಉಚಿತವೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಕಾಲವು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಗವಂತನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈ ನಾಗರಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆತನನ್ನು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಸೇವಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಯೆಫ್ತಾಹನ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ—ಅವನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ. ಅವನು ಭಗವತ್ ಪರಿಪಾಲಕನಾಗಿದ್ದನು. ಇದು ಉತ್ತಮ ಪುರುಷನ ಲಕ್ಷಣ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಾಪಿಷ್ಠರು ತಮ್ಮ ಪರಮ ತಂದೆಯಾದ ದೇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಅಪರಾಧವುಂಟು. ಭಗವಂತನು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದಾದರೂ ವಿಶ್ವಾಸದ್ರೋಹಿಯೆ? ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವಿ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ನಡೆಯುವವರಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು ತಲೆಮಾರಿನ ವರೆಗೂ ಕೃಪೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ; ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕವರನ್ನು ನಾನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಆ ಭಗವಂತನು ಭೂಲೋಕದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಆತನ ಮಾತು ಸತ್ಯವೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗದಿರದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮ ಸಂಗಡ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಆತನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ನಾವು ವಿಷಯವಾದ ದರಿದ್ರ್ಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸುವ ಭಗವಂತನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕವರಾಗಬೇಕು. ಆತನನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವದೇ ಅಂದರೆ ಆತನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಗುರುವರ್ಯನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಯುವದೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಜೀವನವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದೆಂಬುವದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಆದಕಾರಣ ಭಗವಂತನನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಡತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಆತುರ ಪಡಬಾರದು. ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿಲ್ಲುವ ಸಿಪಾಯಿಯಾಗಲಿ, ವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವಿಸಬೇಕೆಂಬ ರೈತನಾಗಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾದರೂ ಕೈಹಾಕತಕ್ಕವನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಮೊದಲು ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸಿದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಸಪಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಾಫಲ್ಯವುಂಟಾಗಲಾರದೆಂಬುವದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಗವಂತನ ಸೇವೆಯೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದೆಂದು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕವರಾದ ನಾವು ಉಚಿತ ಯೋಗಸಾಧನಗಳಿಂದ ಆತನನ್ನು ನಿರ್ವಂಚನೆಯಾಗಿ ಯಾವಜ್ಜೀವವೂ ಸೇವಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಡುವೆ ಬರುವ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ವಿಘ್ನಗಳು ದೂರವಾದರೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾರ್ಗವು ಯಾವದೆಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಸ್ವದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಉಡಿಗಾಮಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣ್ಯಾನಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಕೈದಿಯು ಕಳೆದ ವಾರ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನೆಂತಲೂ, ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯುವದು.

ಪೋ॥ ಕೆ. ಕಾಮಯ್ಯನವರ್ರು ಈಚೆಗೆ ಕೆಲ್ಲಾ ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಆ ಆನೆಗಳ ಹಿಂಡು ಕಳೆದ ವಾರ ಕಟ್ಟದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟವೆಂತಲೂ, ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಅವುಗಳು ಹೋದ ಮಾರ್ಗವೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿ ಆದ ನಂತರ ನಡೆಯ ಬೇಕಿದ್ದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭಾಕೂಟವು ಪ್ಲೇಗಿನ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮೊನ್ನೆ ಘೋಷಣಾಪತ್ರ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತಕ್ಕ ಮುಖೇನ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಎಫ್. ಎ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಆಚಾರಿಯರು ಕಳೆದ ವಾರ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗದಿಂದ ತೀರಿಹೋದರು. ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ೨೦—೨೧ ವರುಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫ರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಪಕ್ಕೆಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಃಖವಿರಬಹುದೋ ವಿವರಿಸಲಾಗದು.

ಪಿನಿಮಸ್ ಎಂಬಂದು ಜಾಜಿನ ಕುದುರೆಯು ೬-೮ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಂತಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಲ್ ದೇಶಾಯರೇ ಅದೇನವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ತರಬೇತು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ವಾರ ಪೂನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕುದುರೆ ಜೂಜಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಓಡಿಸಿದರು. ಅದು ಎರಡು ಜೂಜುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆಯ ಸೆಷನ್ಸ್ ಜಡ್ಜಿಯವರು ತಿಮ್ಮ ಎಂಬೊಬ್ಬನು ಕಳವು ಮಾಡಿದನೆಂದು ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿ, ಆ ತಿಮ್ಮನಿಗೆ ೫ ವರುಷಗಳ ಕಠಿಣ ಸಜಾ ವಿಧಿಸಿದರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವನು ಬೆಂಗಳೂರು ಛೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಛೀಫ್ ಜಡ್ಜಿಯವರು—ಕೆಳಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಸಜಾ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಪುನರ್ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅರಸೀಕೆರೆಯ ಅಜೂಬಾಜೂನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹುಲಿಯ ಸಂಗಡ ಜಗಳ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಪ್ಲೇಗಿನಂತೆಯೂ ಇದರ ಕಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದೂ, ಇದು ವರೆಗೆ ಆ ಮೃಗವು ಜನರನ್ನು ಗೋಕರುಗಳನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದೂ ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮಿದಾರನು ಬರೆಯುವದನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಲಿ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಲಿ ಆ ಮೃಗದ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಜಾ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಮಿ॥ ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೆನ್ಷನ್ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟರು. ಕಳೆದ ಮುಕ್ಕಾಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಲಾಯರುಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಡ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮಿ॥ ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರು ಅವರಿಗೆ ಸುಸ್ತಾತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಜಡ್ಜಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವರ್ಗವಾದ ಮಿ॥ ಸಿಂಗರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಲಾಯರುಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಡ್ರೆಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟರು. ಮಿ॥ ಸಿಂಗರಾಚಾರ್ಯರು ಲಾಯರುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ರಾತ್ರಿಯೇ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೫ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ವೇತನ ಪಡೆದು ೭ ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೈದ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ವರುಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಅವರು ಕಲಿತ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಕಳೆದ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ೬ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಿತು. ಮಿ॥ ಗಳಡ ಅಂಬಳೆ ಪಂಡಿತರು, ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಪಂಡಿತರು, ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರು, ವೆಂಕಣ್ಣ ಆಯರು ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಈಗ ತಾನೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ೫ ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಂದರೆ, ಎಂ. ಆರ್. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯ, ಎಂ. ಆರ್. ಕಾಮಣ್ಣ, ಎಂ. ಎಸ್. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ, ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಗುರು ರಾವ್ ಇವರುಗಳು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ಈ ಪಂಡಿತರುಗಳನ್ನು ವೈದ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವವು ಬಹು ಉಗ್ರರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಜನರು ಕಾದರೂ ಪೇಟೆ ಪಾಳ್ಯಗಳಿಂದ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದರೂ ಅದರ ಉಲ್ಬಣ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲೂ ಉಪದ್ರವವು ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದು. ಪ್ರಜೆಗಳು ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಲ್ತ್ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಭಯದಿಂದ ಬರುವ ಜನರು ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಬಂಗಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ಇಲಿ ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿರುವವು. ನಮ್ಮ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ॥ ರಾಮಾನುಜಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರನು ಈ ಉಪದ್ರವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸರಿಸತ್ತಿರುವನು. ಆತನು ಬಿ. ಎ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡನು. ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಜನಾರ್ದನ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಉರಿ ಬಿಸಿಲು ತಪ್ಪಿ ತಂಗಾಳಿಯೂ ಮೋಡದ ಮುಸುಕಿಕೊಳ್ಳುವದೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಹನಿ ಬೀಳುವದೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಪ್ಲೇಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬೭ ಮಂದಿ ರೋಗಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧,೪೮೬ ಜನರಿಗೆ ಉಪದ್ರವ ತಗಲಿದ್ದರ ಪೈಕಿ ೧,೧೧೮ ಮಂದಿ ಕಾಲವಾದರು; ಆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ೧,೪೧೭ ಜನರು ತೀರಿ ಹೋದರು. ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಅಂಕೆಗಳಿಂದ ಕಳೆದ ವಾರದ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮೊಹಲ್ಲಾ.	ಖಾಯಿಲೆಯವರು.	ಸತ್ತವರು.	ಒಟ್ಟು ಮರಣ.
ಲಷ್ಕರಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ದೇವಾಂಗ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ದೇವರಾಜ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ನಾರಾಯಣ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕೃಷ್ಣರಾಜ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಚಾಮುಂಡಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಮಂಡಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಒಟ್ಟು.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಗಳು.

ಕಳೆದ ೨ನೆ ತಾರೀಖು ಗುರುವಾರ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು. ಸದ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಈ ಉತ್ಸವಗಳ ಸಂತೋಷವು ಅಷ್ಟು ವಿಶೇಷವಾಗಿಲ್ಲ. ಉತ್ಸವಗಳು ಎಂದಿನಂತೆ ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಬಂಗಲೆಯ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವಂತೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಉದ್ವಸ್ತ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿಸಿದಾರೆ. ಪ್ಲೇಗಿನ ಸೋಂಕು ಮಹಾರಾಜರವರು ಇರತಕ್ಕ ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸದಂತೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರು. ಆ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ದತ್ತ ವಿಶೇಷ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಶುದ್ಧಮಾಡಿಸಿದರು. ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಅರಮನೆ ನೌಕರಮಾನ್ಯರುಗಳನ್ನೂ, ದಿವಾನರೇ ಮುಂತಾದವರನ್ನೂ, ಪುರೋಹಿತರು ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳನ್ನೂ ಊರಿನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದಾರೆ.

ಉತ್ಸವಗಳು.

ಇದೇ ಅಶ್ವೀಜ ಶುದ್ಧ ಪಾಡ್ಯಮಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮಂಗಳ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಶುಭನಕ್ಷತ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಪುನೆ ದೇವರಾದ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ಸುಮಾರು ೯॥ ಗಂಟೆಗೆ ದರ್ಬಾರ್ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ, ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ದೀಕ್ಷಿತರಾಗಿ ಋತ್ವಿಕ್ಕು ಪುರೋಹಿತರುಗಳ ಮುಖೇನ ಕಳಶ, ವಸ್ತ್ರ, ಪ್ರತಿಮೆ, ನವಗ್ರಹ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಯಥಾ ವಿಧಿಯಾಗಿ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಹಿಡಿಯಿತು. ಅನಂತರ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಿಂಹಾಸನದ ಬಳಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ಅದರ ಪೀಠದ ಬಳಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಿಂಹವನ್ನು ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿದರು. ತರುವಾಯ ಭಕ್ತಿ ಒಸ ನಾಲ್ಕು ಅರಸುಗಳು ಮಹಾರಾಜರವರ ಹಸ್ತಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಲದಿಂದ ೨೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರಿದವು; ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಹಿಂದು ಬ್ಯಾಂಡುಗಳೂ, ಬಂಗ ಕಹಳೆ ತಮಟೆ ನಗಾರಿಗಳೂ ಭೋರ್ಗರೆದವು. ಸುತ್ತಲೂ ಜಯಘೋಷವುಂಟಾದವು. ವೇ॥ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೀ ಅರಮನೆಯವರ ಕುಮಾರರು ಕಟ್ಟಿದ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ತಂದು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಮಹಾರಾಜರವರ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ತರುವಾಯ ಮಹಾರಾಜರವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಯುವರಾಜರು, ದಿವಾನ್ ರು, ಮಹಾರಾಜರವರ ಮಾವರು ಭಾವಮೈದುನರು, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳು, ಅರಸುಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಾಹುಕಾರರು, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರುಗಳೇ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರು. ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡ ಕೂಡಲೆ ದಿವಾನರೇ ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಮುಜರೆ ಮಾಡಿ, ನಜರು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮಹಾರಾಜರ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಸಲಾಂ ಮಾಡಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮುಂದೆ ಹೋದರು. ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೊಂಚ ಜನರೇ ಇದ್ದರು. ಪ್ಲೇಗ್ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ದರ್ಬಾರಿಗಳನ್ನು ಅರಮನೆ ಒಳಗೆ ಬಿಡುವದು ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಸುಮಾರು ೧೧॥ ಗಂಟೆಗೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ದರ್ಬಾರನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು.

ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ದರ್ಬಾರು ಮಾಡಿದರು. ಪಟ್ಟದಾನೆ ಕುದುರೆಗಳು ಕೆರೆಯಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬಾಣ ಬಿರುಸುಗಳು ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆಟ್ಟಗಳ ಕುಸ್ತಿಗಳೂ ನಡೆದವು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲನೆ ದಿನದ ಉತ್ಸವಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದವು.

ಮುಂದೆ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಉತ್ಸವ.

ಆ ಮಾರನೇ ದಿನವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾರಾಜರು ದಶರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯುವ ತನಕ ದಿನಾ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ದರ್ಬಾರು ನಡಿಸುತ್ತಾ ಬರುವರು. ಯಾವಾಗಲೂ ೮ ಗಂಟೆಗೆ ದರ್ಬಾರು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆಯ ತನಕ ನಡೆಯುವದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ಲೇಗಿನ ಭಯದಿಂದ ಈ ದರ್ಬಾರುಗಳು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುವವು. ಸಾಯಂಕಾಲ ೭ ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ೭—೮ ಗಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

೧೦ನೆ ೧೧ನೆ ತಾರೀಖಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದರ್ಬಾರು ನಡೆಯುವದು. ಪ್ಲೇಗಿನ ಭಯದಿಂದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಸಲ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರುಗಳ್ಯಾರನ್ನೂ ಕರೆಯಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಉತ್ಸವಗಳೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ವಿಶೇಷ ವೈಭವದಿಂದಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಲಿ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬರದೇ ಇರುವದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೊಂಡರೆ ಈ ಉತ್ಸವಗಳು ಬರುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ಲೇಗಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ

ಯುವದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಭಯದಿಂದ ಬೀದಿಗೆ ಮನೆ ಮಾರನ್ನು ತೊರೆದುಕೊಂಡು ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ್ಯೆ ಈ ಉತ್ಸವದ ತಮಾಷೆ ನೋಡತಕ್ಕವರ್ಯಾರೋ ಕಾಣೆವು.

ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಮಾಜ.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರೂ, ದಿವಾನರವರೂ ಈ ಸಲ ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ನವರಾತ್ರಿ ಕಳೆದ ನಂತರ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತುಂಬಾ ಕುತೂಹಲಯುಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ಶನಿವಾರದ ತನಕ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಈ ಸಲ ನಡಿಸುವದೇ ಸರಿ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹುದೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು—ಉಪದ್ರವು ರಾಜಧಾನಿಯ ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೂ ಹರಡಿಕೊಂಡು, ತುಂಬಾ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ; ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದಲೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕರೆಸುವದು ಸರ್ವಥಾ ಚನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು. ಆದಕಾರಣ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಕಳೆದ ಭಾನುವಾರದ ದಿನ ಒಂದು ಹುಕುಮನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಅದನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಂತಿಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ.—"ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ವರುಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ" ಎಂಬುವದೇ.

ಈ ಸಮಾಚಾರವು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಉತ್ಸಾಹ ಭಂಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯು ಇಂಥಾ ಹುಕುಮನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸಕಲರೂ ವ್ಯಸನಪಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯ ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಜೆಗಳು ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದರೂ ಇರುವವರಲ್ಲೇ ದಿನಕ್ಕೆ ೫೦ ಮಂದಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಡೆಸದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇ ಉತ್ತಮವಾಯಿತು.

ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ಗೋರಿಪಾಳ್ಯದ ಸಂಗತಿಗಳು.

ಅಯ್ಯಾ,

ಈ ಊರ ಯಾವಿಗರ ಆಂಜನೇಯರ ಮನೆ ಪಕ್ಕದಿಂದ ಕೇ ದಿ ಅಂಗಡಿ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿನಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ ಹರಿಯುವ ಒಂದು ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿನ ದುರ್ನಾತದಿಂದ ಜನಾ ಕಷ್ಟ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಚ್ಚನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆತ್ತಲೆ ತಿರುಗುವದರಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ನಾಚಿಕೆಕರವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪೋಲಿ ಹುಡುಗರು ಇವನನ್ನು ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದು ಘಾಯಗಳ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸದರಿಯವನು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳೆಂಬುವ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಯ್ಯುವದು, ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುವದು ಈ ರೀತಿಯಾದ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇವನನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ರವಾನಿಸಬೇಕು.

ಈ ಊರಿನ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ಸೇರುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಬಹಳವಿರುತ್ತೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ದರೋಗರೂ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಗಮನವಿಡಬೇಕು. ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಂಗತಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸ್ವತಹ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಏನೊಂದು ಮಾಡಿಯಾರು. ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಅವಶ್ಯವಿರುವಂತೆ ತೋರಿಬರಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿ.

ಅರಸೀಕೆರೆ ವಿಷಯಗಳು.

ಅಯ್ಯಾ,

ಈ ಊರು ರೈಲ್ವೇ ಪೋಲೀಸ್ ನೌಕರರು ಬಡ ರೈತರ ಗೋಳು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವದನ್ನು ವಿನೋದಿಸುವರಲ್ಲ! ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಳಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸುಮಾರು ೩೦—೪೦ ಗಾಡಿಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಇರುತ್ತವೆ. ಟ್ರೈನು ಬಂದನಂತರ ಗಾಡಿಯವರು ಬಾಡಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು, ಗಾಡಿ ಕಟ್ಟುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಗಾಡಿಯವರಿಂದ ಫೀಯನ್ನು ೪ ಆಣೆಯಂತೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾಗೆ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಗಾಡಿ ಬಿಡುವದಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಡವರ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರೇ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ದಯವಿಟ್ಟು ಇವರ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಾಪಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸದಾ ಕಾಲವಲ್ಲೂ ಕೊಡುತ್ತಲಿದ್ದಾನೆ. ತುಂಬಾ ಕೀರ್ತಿ ಬಂದೀತು.

ಕಾಲೆಜ್ಜೀಕು ತಿಮ್ಮಪ್ಪರವರ ತೋಟದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ಆಶ್ವೀಯ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಕೂಡಿ ಒಬ್ಬ ಸಂಗೀತಗಾರರಿಂದ ಗಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಸಭಿಕರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಗಾಯಕರು ತುಂಬಾ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿ ತೋರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಊರಿನ ಪುರದ ಛಾವಡಿಯನ್ನು ಮರಾಮತ್ತರು ತುಂಬಾ ಕಾಲದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ತೀರಿಲ್ಲದೆ ತುಂಬಾ ಅನಾನುಕೂಲ ಒದಗಿರುತ್ತೆ. ದೇವರು ಮುಂದೆ ಯಾವ ವಿಧಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಜಾಹಿತ ಚಿಂತಕ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ವಿಷಯ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಕನಕಾಪುರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಿಗ್ಗಂಟೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಸುಬ್ರಾಯಶೆಟ್ಟಿ ಬರೆದುಕೊಂಡದ್ದು, ಅದಾಗಿ.

ನಾನು ಶ್ರೀ ದೇವರ ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಯಾತ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗಲು ಕುಟುಂಬ ಸಹ ೩ ಜನ ಗಂಡಸರನ್ನು ೩ ಜನ ಹೆಂಗಸರು, ಏಳು ವರ್ಷದ ಮಗ ೧, ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿ ೧, ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ಗಂಡು ಮಗು ೧, ಸಮೇತವಾಗಿ ಸಪ್ಟಂಬರು ತಾ॥ ೨೭ ನೆ ಶನಿವಾರ ಬಿಗ್ಗಂಟೆಯಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ, ಸವಾರಿಗೆ ೩ ಎತ್ತುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಪ್ಪಕ್ಕೆ ಬಂದು, ತಾ॥ ೨೮ ನೆ ಭಾನುವಾರ ರಾತ್ರಿ ಕೊಪ್ಪದಿಂದ ಹೊರಟು ೧೨ರ ಮೇಲೆ ೩ ಘಂಟೆ ಸಮಯ ಬೀಡಿನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿದೆವು. ೫-೬ ಜನ ಬಂದು ಗಂಧಾ ತೀರುವ ಚಿಟ್ಟಿ ನೆಪಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಒರಸಿಕೊಂಡ ಬಂಡಿಗಳನ್ನ ತಂದರು ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಸವಾರಿ ಬಂಡಿಗಳು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಂಡಿ ೧ ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ನನಗೂ ವ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ೪ ಘಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಡತಳ್ಳಿ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡದಕ್ಕೆ ಸದರಿ ಜವಾನನನ್ನು ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮುಗಿದಿದ್ದರಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಆ ಭಾಗಸ್ಥ ಇಲಾಖಾ ಬ್ರ. ಪಂಡ ಗಂಧಾ ತೀರುವ ಚಿಟ್ಟಿ ನೆಪಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವರು. ಬಂಡಿ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಡಜನಗಳ ಗೋಳಾಟವೆಂತ ಹೇಳತೀರದು. ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಗತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳುವಳಿಗೆ ಬಂದು, ಬಂಡಿಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಅಮಲ್ದಾರರ ಹುಕುಂ ಪ್ರಕಾರ ಬಿಟ್ಟಗ ಹಿಡಿಯಬೇಕೇ ಹೊರತು ಭಾಗಸ್ಥ ಇಲಾಖಾ ಜವಾನರು ಸ್ವತಂತ್ರಿಸಿ ಹಿಡಿಯಕೂಡದೆಂತ ಹುಕುಂ ಆದರೆ ಬಡಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾದೀತೆಂತ ನಂಬಿ ಇದ್ದೇನೆ.

ಸುಬ್ರಾಯಶೆಟ್ಟಿ.

ಗಂಡಸೀ ಸಂತೆ ಕಟ್ಟುವದು.

ಅಯ್ಯಾ,

ಈ ಗಂಡಸಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ೬ ಹ್ರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಲಿಯ ೮—೧೦—೧೨—೧೪—೧೬ ಮೈಲಿ ಅಂತರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಬಡಜನಗಳ ಗೋಳಾಟವನ್ನು ನೋಡುವಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೦—೧೫ ವರ್ಷದಿಂದಾಚೆ ಈ ಗಂಡಸಿಗ್ರಾಮದ ಊರಿನ ಬಳಿ ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರ ಸಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಂತೆ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಈಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೪॥ ವರ್ಷವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈ ಹುಟ್ಟೇಗೌಡರ ಮಕ್ಕಳು ರಂಗೇಗೌಡರೆಂಬುವರು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮದ ವರ್ತಕರು ಗೌಡರು ರೈತರೇ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿ ಈ ಗಂಡಸಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಭಾನುವಾರ ಸಂತೆ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ನಡೆಯುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಅರ್ಜಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡದ್ದರ ಮೇಲೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಿ॥ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಮಲ್ದಾರರು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಗಂಡಸಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಂತೆಯನ್ನು ೫ಗ ಗುರುವಾರ ನಡೆಯಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಮಹಜರ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಹೀಗಿರಲು ಯಾವುದೋ ನಮ್ಮ ಡೆಪುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ - ಅವರ ಸವಾರಿ ಈ ಮೂಕತ್ತಂಗ ದಯಮಾಡಿದ್ದ ಗಂಡಸಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರಂಗೇಗೌಡರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನ ರೈತರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಬಾಸನ, ತಿಪ್ಪೂರು, ಅರಸೀಕೆರೆ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ, ಸಂಭವಿಸುವ ಈ ರಸ್ತೆ ಬಳಿ ಬಿಡಾರ ಮೇಲೆ ಸಂತೆ ಆಗುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂತ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒನ ಕೆಗೆ ಸೀರು ನೆರಳು ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಭೂಮಿ, ತೋಪು ನಡುವೆ ಸಂತೆ ನಡಸುವದಾದರೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂತ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ರಂಗೇಗೌಡರು ತೋಪು ಮಾಡಿಸುವದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದರ ಮೇಲೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರಾಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತ ಚಿಂತನೆಯೇ ಸಹಿತ ಉತ್ಸವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಡೆಪುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಸಾ॥ ದವರು ಬಹಳ ದಯವಂತರೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾರೀಖು ೨ ನೇ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಸಂತೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಹುಕುಂ ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಲೋಕೋಪಕಾರವಾದ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಹುಕುಂ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಇವರಿಗೂ ಅಮಲ್ದಾರರವರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ವಂದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರಜಾ ಹಿತಚಿಂತಕ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ತ್ರಿವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಎಂ ಎ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯಾಗಿ ಬಂದು, ಮಾಜಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಜನರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸುಡ ಬಳಕೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದಿದಾರೆ.

[illegible]

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible]

[illegible] ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದ [illegible] ಎಂಬುವ [illegible] ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು [illegible], [illegible] ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ [illegible] ಎಂದಾಗಿ [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳು [illegible] [illegible] ಗಳ [illegible] ಸಭೆಯ [illegible].

[illegible] ಸಿ.ಪಿ. ಯಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದನ್ನು [illegible] ಅವರ [illegible] ಅಲ್ಲಿ [illegible] —ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು [illegible]; ಅಲ್ಲಿ [illegible] ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಎಂಬುದಾಗಿ [illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಆಗಲೆಂದು [illegible] ನಾಯಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ [illegible] ೪೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು [illegible] ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು [illegible] ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

[illegible] ಪಟ್ಟಣದ [illegible] ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು [illegible] ರೈಲ್ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ [illegible] ಪ್ರಯಾಣಿಕರು [illegible] ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ [illegible] ರೈಲ್ವೆ ನೌಕರರ [illegible] ೧೨,೦೦೦ ರೂ. [illegible] ಜೀವನ [illegible] ಮಕ್ಕಳು [illegible].

ಅನ್ಯಾಂ [illegible] ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಜನಾನಿಯೊಳಕ್ಕೆ [illegible] ಬಂದಿದ್ದರು. [illegible] ಸರ್ಕಾರದ [illegible] [illegible] [illegible] ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

[illegible] ಇಂಡಿಯಾ [illegible] ಸರ್ ಆರ್. ಬಿ. [illegible] ಎಂಬ [illegible] ವರದಿಯ [illegible] ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ೧೦೦ ಮಂದಿ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ೧೦೦ ಮಂದಿ [illegible] ೪೦ ಮಂದಿ ಉಳಿಯಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು [illegible] ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. [illegible] ೨,೦೦೦ ಜನರಿಗೆ [illegible] ಅನ್ನ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ [illegible] ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಮತ್ತು ಸೆಷನ್ಸು ಜಡ್ಜಿಯವರಾದ ಮಿ|| ಎಂ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಬಿ. ಎ., ಬಿ ಎಲ್ ಯವರು, ಪೆನ್ಷನ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ಮಿ|| ಬಿ. ತಿರುವೆಂಗಳಾಚಾರ್ಯರ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಬ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಾದ ಮಿ|| ಎಸ್. ವೆಂಕಟವರದಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಮತ್ತು ಸೆಷನ್ಸು ಜಡ್ಜಿಯವರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರಿನ ಸಬ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಾದ ಮಿ|| ಪಿ. ಶಿಂಗರಾಚಾರ್ಯರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಮುನ್ಸೀಫರಾದ ಮಿ|| ಎಸ್. ವರದಾಚಾರ್ಯಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಸಬ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮೈಸೂರಿಗೂ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

೨ ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಮಿ|| ಸಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರನ್ನು ೧ನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೂ, ೩ ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅ|| ಸರ್ಜನ್ ಮಿ|| ಟಿ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರರನ್ನು ೨ನೇ ಕ್ಲಾಸಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.

ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಮಿ|| ಎ. ಅಪ್ಪಾದೊರೆ ಮೊದಲಿಯಾರ್ರಿಗೆ ೧೯೦೨ನೇ ಮೆ ಮತ್ತು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರಿವಿಲೆಜ್ ರಜವು ಆ ಕಾಗಾಯಿತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟಿನ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟ ರಜ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ೩ ತಿಂಗಳು ಪರಿಯಂತರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಹಾಸನ ಡಿ|| ಅ|| ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ|| ಬಿ. [illegible] ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಿಗೆ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ೧೫ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜವು ರದ್ದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿಯೇಟಿಂಗ್ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರಿಗೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೧ ರಿಂದ ಅಥವ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಿಂದ ೧೦ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಇವರ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಶಿರಸ್ತೆದಾರರು ಚಾರ್ಜಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರೊ|| ಅ|| ಕಮಿಷನ್ನರ್ ಮಿ|| ಯಜ್ಞನಾರಾಯಣ ಅಯ್ಯರಿಗೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦ ರಿಂದ ಅಥವ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಿಂದ ೧೪ ದಿನಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಎಕ್ಸೈಜ್ ಅ|| ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ|| ನಿಜಾಮುದ್ದೀನ್ ಅಹ್ಮದ್ ಖಾನರಿಗೆ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜವನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾದ್ದರಿಂದ, ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಬಾಕಿ ೨ ತಿಂಗಳ ರಜವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದೆ.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಅಮಲ್ದಾರರು ೪ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಕಂಡಿರುವ ಊರಿಗೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಗುಲಾಮ್ ಮಹಮದ್ ಬಿಡಿಯವರು, ಕಗ್ಗದೇವನ ಕೋಟೆಗೆ; ಸಿ. ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರು, ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ; ಡಿ. ಕೇಶವಸಿಂಗರು, ಮಳವಳ್ಳಿಗೆ; ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಮಣಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗೆ; ಅಬ್ದುಲ್ ಹಕೀಂ ರವರು ಮೂಡಿಗೆರೆಗೆ; ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಸೊರಬಕ್ಕೆ; ಎಂ. ಪಿ. ವಿಶ್ವನಾಥರಾಯರು, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಗೆ; ಪಿ. ಎಸ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರು, ಚನ್ನ; ಸಿ. ಮಾದಯ್ಯನವರು, ಗೋರೂರಿಗೆ.

ಮಿ|| ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಿ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರ ಅ|| ಕಮಿಷನರಾಗಿರುವ ವರೆಗೂ ಮಿ|| ಬಿ. ಬಾಲಾಜಿರಾವ್ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಯೂ, ಸಿ. ವೆಂಕಟರಾಯರು ಹೊಳನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ರಜದಲ್ಲಿರುವ ವರೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನ್ ಆಫೀಸ್ ಅಸ್ಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಪಿ. ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯನವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಬ್ ಪ್ರೊಬೇಷನ್ ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿ ಆಕ್ಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಹೆಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಮಲ್ದಾರರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮೂವರು ೪ನೇ ಕ್ಲಾಸದಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಉಳಿದವರು ಸಬ್ ಪ್ರೊಬೇಷನ್ ಆಕ್ಟು ಮಾಡುತ್ತ ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಮುಂದೆ ಕಂಡಿರುವ ಊರಿಗೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.—

ಸಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಯ್ಯನವರು, ಕುಣಿಗಲ್; ಎಚ್. ನರಸಿಂಗರಾವ್ ಭಾಸ್ಕರರಾಯರವರು, ಹರಿಹರಕ್ಕೆ; ಸಿ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು, ಗುಡಿಬಂಡೆಗೆ; ಚನ್ನಿಂಗಪ್ಪನವರು, ತುರುವೇಕೆರೆಗೆ; ಗುಲಾಂ ಮೊಹಿಯದ್ದೀನ್ ಮೊಕ್ತೆಯರವರು, ಕೊರಟಗೆರೆಗೆ; ಶೇಖ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಯವರು, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ; ಜಗನ್ನಾಥರಾಯರು, ಎಡತೊರೆಗೆ; ಮೊಹಿಯದ್ದೀನ್ ಷರೀಫರು, ಆಲೂರಿಗೆ; ಹನುಮಂತರಾಯರು, ಕಲ್ಲೋಜಿಪೇಟೆಗೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ.—ಇಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಆಗಾಯಿತು ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೀಳದೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳೂ ಹಾಳಾಗಿದ್ದವೆ. ಕಾಲುವೆ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿತ್ತಿದ ಪೈರೆಲ್ಲ ಒಣಗುತ್ತಾ ಇದೆ. [illegible] ದನಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಗ್ಗದ ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲದೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಾಲದೆ ದನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳಿಗಾದರೋ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ದವಸ ಧಾನ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣಕ್ಕೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆರೆ ಈ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದವರು, ಅರೆಹೊಟ್ಟೆ ತಿಂದು ಜೀವಿಸುವವರು ಅನೇಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಮನೆ ಒಂದಕ್ಕೆ [illegible] ನೀರು [illegible], ಅಥವಾ [illegible] ಯಿಂದ ನೀರು ತರುವುದು, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಮಳೆ ಬಂದೀತೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಲಾಕಾಶವಾಗಿ ಬಿಸಿಲು ಬೀಸುತ್ತ ಇರುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಅಧೈರ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಧೈರ್ಯ ತೋರುವಂತೆ ಮಳೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಜಪ ಅಭಿಷೇಕಾದಿಗಳಿಂದ ದೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ [illegible] ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೊಬಲಗು ಕೊಡಿಸಿ ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಧನಿಕರಾದವರಿಂದ ಚಂದಾಹಾಕಿಸಿ ಧರ್ಮಕೆಲಸ ನಡಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಜಲವಸತಿಯಾಗುವಂಥಾ ಕೆರೆ [illegible] ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಹುಕ್ಕುಂ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಪುಣ್ಯವಿರುತ್ತೆ. ರೈತರು ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ, ಅದ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯದ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹಾಗೆ, [illegible] ದಾರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ, ಎಂತಾ ತುಂಬಾ ಚಿಂತೆಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಧೈರ್ಯ ತೋರಿಸುವ ಯೋಚನೆಗಳು ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾ ಪರಿಪಾಲನ ತತ್ಪರರಾದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ.—ಇಲ್ಲಿನ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ೪ ಮಂದಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊರಡುವರು ಸೇರಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಕತೆಗೆ ಹುಚ್ಚ ಮಾಡಿದರು. ಎನೇ ಅ|| ರಾತ್ರಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಸ್ಟರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಲೆ [illegible] ಎಲ್ಲರು [illegible] ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ [illegible] ಒಂದು ಗಂಟನ್ನು [illegible]

[illegible] ಅಲ್ಲಿ [illegible]

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ.—ಇಲ್ಲಿ ಈಗ [illegible] ಒಂದು ವಾರದಿಂದ [illegible]

ಹಾಸನ.—ಇಲ್ಲಿನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ [illegible]

[illegible]ದಿಂದ ಶಾಸನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಹಿಸಿ ಬಿಡಬಹುದಲ್ಲವೆ? ಅಂಥ ಸ[illegible]ದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಟ್ಟನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವದೋ? ದಂಡ[illegible]ದಲ್ಲಿ ಹುಂಡೆಯೊ ಬಿಡಿಸದ ಮನೆ ಜಗುಲಿಗಳನ್ನು ಆ[illegible]ದಿಂದ ತೆಗೆಸ ಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಈ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ[illegible] ತಾಲೂಕು ಯೋಚಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾವಲ ಬಂದೋಬಸ್ತು [illegible] ಕೊಡಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಡುದಾಗಿರುವ ಅನ್ನಂಕ ಅನ್ನಲು [illegible] ಗಾರುಹಾಗುಯ ಗೋಂದುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆಸತಕ್ಕದರ [illegible] ನಮ್ಮ ಸುಕ್ಷೇಮವನ್ನು ದಯಾ ಶೀಲಿಸುವರು — ಗಾರೆ [illegible] ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಭೀಕರ ಕಾಲವು ಸಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. [illegible] ವಾರಗಳಿಂದ ಮಳೆಯು ಕೊಂಚಕೊಂಚ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊಡೆದ[illegible] ಅದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ವತ್ರ ನಿರುಪದ್ರವ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲಿದೆ ಅತಿ ಸಮೀಪದ[illegible] ಗ್ರಾಮಗಳ ಪ್ರತಿ ಚಿಕ್ಕ ಕೊಂಪೆಗಳ, ದಾಸರ ಕೊಪ್ಪಲು, [illegible] ಕೊಪ್ಪಲು, ಗಾಣಿಕೊಪ್ಪಲು, ಉಡುವಳ್ಳಿ, ಕಾಟಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದ [illegible]ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗದ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರತಿ ಕೆಲವು [illegible]ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸತ್ತರು. ಹಾಸನದ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು [illegible]ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇಲಿಗಳು ಸತ್ತಿವೆ. ಸದರಿ ಬೀದಿಗಳವರು ಆಗಲೇ [illegible] ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಊರು ಬಿಡುವ ಏರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ [illegible] ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳು ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗದ ಹಾವಳಿ[illegible] ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ತಿಂಗಳು ಊರಾಚೆ[illegible] ಬಂದರು. ತಿರಿಗಿ ಇಷ್ಟು ಬೇಗನೇ ಅಂಥಾ ಸಂಕಟ ಬಂತಲ್ಲಾ [illegible] ಯೋಚಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪುಷ್ಪಗಿರಿ.—ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು ಬಿತ್ತಿದ ಕೆಲವು ದಿನಗ[illegible] ದೊಡ್ಡ ಮಳೆ ಬಂದು ನಂತರ ೧—೨ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೂ ಮಳೆ ಬಾ[illegible] ಹೋದದರಿಂದ ಪೈರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಾಡಿ ನಾಶವಾಗುವದರಲ್ಲಿದ್ದವು[illegible] ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದ ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದ[illegible] ಮಳೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಪೈರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡವು. ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧಿ[illegible] ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ೩—೪ ಹದ ಮಳೆ ಆದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಭಾ[illegible]ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ತಗಿನವರೆಗೆ ನೀರು ವಿಶೇಷ ಬಂದಿಲ್ಲ.— [illegible]ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಮಂದಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷ [illegible] ತಾಳಲಾರದೆ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಆತ್ಮಹತ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡ[illegible]. ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸಮೀಪ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು [illegible] ನಡೆದು ನಗರದ [illegible] ಹೋದನಾಗಿ [illegible] ಹೊಲಗಳಿಗೆ [illegible] ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ [illegible] ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಕೇಳಿ ಸತ್ತ [illegible] ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು [illegible] ಪ್ರತಿ ದಿನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ [illegible] ತನ್ನ ಮನೆ [illegible] ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನಾಗಿ, [illegible] ತಿರುಗಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು [illegible] ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದನಾಗಿ, ಆ ಹೆಂಗಸನ್ನು [illegible] ಭಾವಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ [illegible] ಕಾರಣ [illegible] ನಡುಗಿ [illegible] ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ, [illegible] ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ [illegible] ಮರಣ ಹೊಂದಿತು. [illegible] ಪೊಲೀಸ್ [illegible] ಬಿದ್ದಿದ್ದ [illegible] ಗ್ರಾಮ [illegible] ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ [illegible].

ಶಾಲೀಸ್ ಪೇಟೆ.—ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಮಳೆ [illegible] ಪೈರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಲಿವೆ. ಬಿಸಿಲಿನ [illegible] ಸಹಿಸ ಕೂಡದಾಗಿದೆ. [illegible] ಆಕಾಶವನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಸು[illegible].—ನಮ್ಮ ಅನಲಿಪದಾರ ಮ|| ಹನುಮಂತರಾಯರು [illegible] ದೇಶದಿಂದ [illegible] ಪ್ರಜಾಗಳು [illegible] ಈ [illegible] ಸಂತೋಷ [illegible].— [illegible] ಮ|| [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳು [illegible] ಅವರು [illegible].

[illegible] ಬಿದ್ದಿದ್ದರು. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ದಯನೀಯವಾಗಿದ್ದರಿಂದ [illegible] ಹೋದರು. ಈ ಹುಡುಗರನ್ನು [illegible] ಸಾಹೇಬ ಮ|| [illegible] ಅವರು, [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible] ನೀರು [illegible] ಆದ್ದರಿಂದ [illegible] ಹುಡುಗರನ್ನು [illegible] ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು [illegible] ೧೦ ದಿನಗಳ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ [illegible] ಸಾಧ್ಯವೋ.— ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ವಿಷಯ [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಸಹಾಯ [illegible] ನೀರು [illegible] ದಿನಗಳವರೆಗೂ ನೀರ[illegible] ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ[illegible] ಕೆಲವು [illegible] ಸರಕಾರದವರು [illegible] ಒಂದು [illegible] ಆದರೆ [illegible] ಇಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವ ಕಾರಣ [illegible]? [illegible] ಜನರು [illegible] ಆದರೆ [illegible] ಸರ್ಕಾರ [illegible] ೮ ಗಂಟೆ [illegible] ಹೋಗಿ [illegible].

ಬೇಲೂರು.—ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ಸಂಬಂಧವಾದ ಯಾವ [illegible] ಇಲ್ಲವೆನ್ನು, ಈ ಊರಿನ [illegible] ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೇ, ಆಕಳ, [illegible] ಊರವರೆಲ್ಲರೂ [illegible] ಮಳೆ [illegible] ದೇವಸ್ಥಾನ [illegible] ಊರಿನ [illegible] ಸುಮಾರು [illegible] ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರು [illegible] ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ [illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible].

ಅರಸೀಕೆರೆ.—ಈ ತಾಲೋಕಿನ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿ [illegible] ಪಟ್ಟಣ್ಣಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು [illegible] ಈ ಗ್ರಾಮದ [illegible] ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ [illegible] ಬಹಳ ಕಷ್ಟ [illegible] ಕಾಲ [illegible] ಜನರು [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಹುಲಿಯು [illegible] ಗ್ರಾಮದ [illegible] ಹೋಗಿ [illegible] ಸರಕಾರದವರು [illegible] ಜನರು [illegible] ಈ ಹುಲಿಯು [illegible] ಪ್ಲೇಗು [illegible] ಜನರು [illegible] ಮಳೆ [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ [illegible].

ROBINSON'S PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ ಬಾರ್ಲಿ ರಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪವೂ [illegible].

ಈ ಹಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಕುದಿಸುವಾಗ [illegible] ಕುದಿ ಬಿಸಿನೀರು ಹಾಕಿ ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದರೆ ಹಿತವಾಗಿಯೂ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾನವಾಗುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯೂ ದಣಿವು [illegible] ಹೋಗುವಂಥ ಪಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಿಂಬೆಹುಳಿಯನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದಂಥ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.— ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ ಕೆಳ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೆಲವರು ತಯಾರುಮಾಡುವದರಿಂದ ಕೊಂಡು ಹಿಟ್ಟಿನ ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೈಲ್ಯಾಂಡ್ ಮೋಹರನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನೂ ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

ಪತ್ನಿ ಆಕಾರ. ಕಾಗಲುತ್ತದೆ ಮೋಡು ಪಾನ ಯಾಗುತ್ತ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಸುಟ್ಟ, ತರಚುವ, ಕಜ್ಜಿ, ಆಸ್ತ್ರ, [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ [illegible], ಕಳ್ಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧ [illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ತೈಲವು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ತಾಗಿ [illegible]. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ [illegible] ಮುಂತಾದವರು ಇದರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಗಳಿ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಮೋ [illegible] ಕೂಡಲೇ [illegible].

ಈ ತೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, [illegible], ಬೆನ್ನು ಹಲ್ಲುನೋವು, [illegible], ಗಾಯಗಳು, [illegible], ಶೀತಲ [illegible] ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, [illegible] ಗಾಯಗಳು, ಗಂಟುಗಳು, ಚರ್ಮಗಳು, ಹುಳುಕಡ್ಡಿ, [illegible] ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವದು. [illegible] ಹೋಮೋ ಸಿಯ [illegible] ಹತ್ತಿರ ಇಡಲುಬೇಕು.

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧ ರೂ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ [illegible]; ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಹಾಕುವದಿಲ್ಲ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಯಂಬ್ರೊಕೇಷನ್.

ಈ ತೈಲವು ಹಳೇ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದು [illegible] ಇದನ್ನು [illegible]. ಇದರಲ್ಲಿ [illegible] ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಹೊಸಭಾಗವಿರುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು [illegible] ಬಹು ಬೇಗನೆ ಸೇವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ [illegible] ೧ ರೂ. ೧೨ ಒಂದೇ ಸಲ [illegible] ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು [illegible] ಎಲ್ಲಾ ಶಾಪುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರಣೆಯೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೂ ಉಚಿತ [illegible] ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆವು.

ವಿಳಾಸ:—[illegible]

ಬೇಗನೋಡಿ! ಓಡಿಹೋದೀತು!! ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ!!!

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೆಲವುಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರು!!! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕದ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಜನಗಳು ಕೇಳಿ ಒಳ್ಳೆ ವಿಶಾಲವಾದ [illegible] ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲೆಂಡ್ ಅಮೇರಿಕ ಮುಂತಾದ ಪರದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು, ಯುವರಾಜರು, ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಪ್ರೇಸರ್‌ಸಾಹೇಬರು, ಕೇಂಬಲ್ ಸರದಾರರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗಳು ಆಕಾಶದಿಂದ ದೇವರಾಯಸಮುದ್ರ, ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಬೆಟ್ಟ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಸುಂದರವಾದ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಬಾಗಿಲು, ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ—ಇವುಗಳು ಬಹು ರಮಣೀಯವಾಗಿವೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಎಂಟಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹನ್ನೊಂದು ಆಣೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಚಂದಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕವು ಸಾಲ್ಯಾಕೆಗೆ ದೊರೆಯುವದು.

ಮಹಿಳಾಸಖೀ ಚಂದಾ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ:—ಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ೦—೬—೦
" " —ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ೦—೯—೦

ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವದು. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದ ಪರಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ಆರಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ.

ಜ್ವರಹರಿ. 10

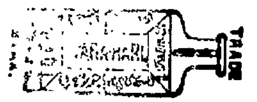

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳೀಜ್ವರ, ಮೋರೇಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಆಯುರ್ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುವದು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಮಾರಲಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧½ ರೂ., ೩ ರೂ., ೧೧ ರೂ. ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಓಮಂ ಕರ್ಪೂರ.

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋಯುವದು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ನಾನಾತರದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದಿವ್ಯೌಷಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ಗುಣಪಡಿಸುವದು. ಇದು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಆಗುವಾಗ್ಯೆ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ಪರವು ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧದಂತೆಯೇ. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು.

ಕಡಪದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಸರ್ಜನ್ ಗಣಪತಿಯವರು—ತಿರ್ಯ ಓಮಂ ಕರ್ಪೂರವನ್ನು ನಾನೂ ನನ್ನ ಕಾಲೇದಾರರೂ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಲರಾ, ಅತಿಸಾರಭೇದಿ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ಔಷಧಗಳೂ ಊರೂರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ, ಹೊಸ ಶಾಪುಗಳಲ್ಲೂ, ಔಷಧ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸದಾತ್ರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ:—ಪಿಕ್ಕಿಯುವರ ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಔಷಧಗಳ ಕಂಪೆನಿ ಶೇರ್ಡ್ ಲೇನ್ ಕೈನ್, ಮದರಾಸ್.

ಎಡ್‌ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರ ಜೀವ ಚರಿತ್ರೆಯು.

ದಪ್ಪನಾದ ಹೊಳೆಯುವ ಕಾಗದ, ಅನೇಕ ಫೋಟೋ ಗ್ರಾಫ್‌ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು; ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು, ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರು, ವಂಶಜರು, ಇವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಮುಂತಾದವರ ಫೋಟೋ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಲಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಭವನಗಳೂ, ಸೆಂಟ್ ಪಾಲ್ ದೇವಾಲಯ, ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬಿ ಎಂಬ ಭವನವೂ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ಪ್ರತಿಗೆ ೪ ಆಣೆ, ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಮೈಸೂರು ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ; ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಶಾಲೀವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ ನೇ ಶುಭಕೃತು ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವೀಜ ಶುದ್ಧ ಸಪ್ತಮಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಆಶ್ವೀಜ ಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಶಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್.

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	[illegible]
9	ಗುರು *	ಸಪ್ತಮಿ	0 38	ಪೂಷಾ	53-42	[illegible]
10	ಶುಕ್ರ §	ಅಷ್ಟಮಿ	5-39	ಉ ಷಾ	59-28	[illegible]
11	ಶನಿವಾರ /	ನವಮಿ	10-2	ಶ್ರ	60 0	[illegible]
12	ರವಿವಾರ †	ದಶಮಿ	13-24	ಶ್ರ	4 38	[illegible]
13	ಚಂದ್ರ ¶	ಏಕಾದಶಿ	15 15	ಧ	8 28	[illegible]
14	ಕ.ಜವಾರ ‡	ದ್ವಾದ	16 58	ಶ	11 8	[illegible]
15	ಬುಧ ◊	ತ್ರಯೋದ.	16 50	ಪೂಭಾ	12 16	[illegible]

* ದುರ್ಗಾರ್ಘ್ಯಪೂಜಾ § ಕಾಳಿಕಾಷ್ಟಮಿ, ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿ ರಥ / ಮಹಾನವಮಿ, ಆಯುಧಗಳ ಪೂಜಾ † ವಿಜಯದಶಮಿ, ಶಮೀಪೂಜಾ. ¶ ಸರ್ವತ್ರ ಏಕಾದ. ‡ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಚಾಮುಂಡೀಶ್ವರೀ ಉತ್ಸವ.

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ದಿನಿಸಿ.	ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಅಷ್ಟೇ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ.	೧೧-೦-೦	[illegible]
ಕಿಂಬೂತಿ ಅಕ್ಕಿ ಅದರ	೧೧-೦-೪	೧೧-೪
ಸಿಟಿಸೋ ದುಯಂ	೧೦-೦-೦	೧೧-[illegible]
ಕಾಸಿ ವ ಅಕ್ಕಿ	೧೧-೦-೦	೧೭-[illegible]
ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ ಅದರ	೧೭ ೦-೦	೧೭-[illegible]
ಸಿಟಿಸೋ ದುಯಂ	೧೨-೪-೦	೧೧-೧೭
ಹೊಗೆ ಜೇಳ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	೧೧-೪-೦	[illegible]
ಸಿಟಿಸೋ ದುಯಂ	೧೧-೦-೦	೧-[illegible]
ಕೈರ ರಾಗಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	೪-೪-೦	೪-[illegible]
ಕಡಲೆ	೭-೦-೦	[illegible]
ಜೋಳ	೪-೪-೦	[illegible]
ಹುರುಳಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	೫-೪-೦	[illegible]
ಬೇಳೆ ಅವರೆ	೫ ೪ ೦	[illegible]
ಹೆಸರು	೬-೪-೦	[illegible]
ಉದ್ದು	೯-೬-೦	[illegible]
ತೊಗರಿ	೧೦-೦-೦	೯-೪-[illegible]
ಎಳ್ಳು	೧೭-೪-೦	೧೧-[illegible]
ಹುರುಳಿ	೪ ೪-೦	[illegible]
ಹರಳು ಎಣ್ಣೆ ಸೇರಿಗೆ	೬-೪-೦	[illegible]
ಸೀಗೇಕಾಯಿ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	೧-೦-೦	[illegible]
ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ	೨-೪-೦	[illegible]
ಮುಯಂ ತರಹ	೨-೦-೦	[illegible]
ಬೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಅಚ್ಚು	೫ ೦-೦	[illegible]
ಒಳ್ಳೆಯ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	೬-೪-೦	[illegible]
ಹರಳು	೭-೪-೦	[illegible]
ಕೊತ್ತುಂಬರಿ ಪಲ ೧ಕ್ಕೆ	೭-೪-೦	[illegible]
ಹುಣಸೆ	೯-೪-೦	[illegible]
ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು	೦-೧೨-೦	[illegible]
ಹಳೇ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು	೦-೧೦-೦	[illegible]
ತುಪ್ಪ	೧೨-೦-೦	[illegible]
ಸೀಮೆಯುಂಡೆ ಪೇಟೆ ೧ಕ್ಕೆ	೪-೪-೦	[illegible]
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ	೪-೪-೦	[illegible]
ಅಳಲೆಕಾಯಿ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	೧ ೪-೦	[illegible]
ಅಂಟುವಾಳದಕಾಯಿ ಮಣಂಕ್ಕೆ	೦-೧೨-೦	[illegible]
ಚಕ್ (ನಾರಿ) ಕೆಂಪು	೧೫-೪-೦	[illegible]
" " ಜಬಿಡು	೧೫-೪-೦	[illegible]
" " ಸಪ್ಪೆ ತೊಲ ೧ಕ್ಕೆ	೨೨-೦-೦	[illegible]
[illegible] ೧೦೦ ಕ್ಕೆ	೭೨ ೦-೦	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, [illegible] the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 9/10/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು —o:— ಕ್ರಯ ೧ ದುಡ್ಡು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೮ ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾರೀಖು ೧೬ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಚಿಕೆ ೨೦

ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

18

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಖಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಬರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಅಗಲ.

ವಾಯುಸಂಹಾರಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ತಿಕ್ಕಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ಮ ಇತರ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಕೂಡ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ಳನೆ ನಂಬರ.—ಇದರ ಸೇವನದಿಂದಲೇ ಏನೊಂದು ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಡೆಗಳು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕಯು ಕುಪ್ಪಿಗೆ ರೂ. ೨—೪ ಆಣೆ, ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗುಹಶರ್ಕದಮುಲಮು.—೨ ಯಾ ೩ ಆವರ್ತಿ ಹಚುವದರೊಳಗೆ ಎಂಥ ... ಗುಹಶರ್ಕ ಯಾ ದದ್ದು ಇದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಹೊಂದುವದು. ... ಆಣೆ, ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ಆಣೆ ೬. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬಿಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಶೇಷ ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ!

ಕಟ್ಟಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು.

6

ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು:—ರಸಪುರಿ ಮೊದಲಾಗಿ ೬ ರಿಂದ ೮ರೂ. ನೀಲಂ ಗೋವಾ ೮ ರಿಂದ ೧೦ರೂ., ಬಾದಾಮಿ ೯ ರಿಂದ ೧೨ರೂ., ಸುಂದರಷಾ ೧೨ ರೂ., ಅಪೂಸ ೯ ರಿಂದ ೧೦ ರೂ.

ಕಟ್ಟಿದ ಕಿತ್ತಳೆ, ಸಾತಗುಡಿ ಕಿತ್ತಳೆ, ಸಿಂಬೆ, ಚಕೋತ್ರ, ಪೇರು, ಸಪೋಟಾ, ದಾಳಿಂಬೆ, ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸೀಬೆ:—ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೬ ರೂ. ಅಂಜೂರ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಬಾದಾಮಿ, ಪಪ್ಪಾಯಿ,—ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂ.

ಇತರ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿನ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಹೆಂಬ ಮಹಾಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:—ಆದಿಪರ್ವ ೩ ೦ ೦, ಸಭಾಪರ್ವ ೧ ೦ ೦, ಭೀಷ್ಮ ೨ ೦ ೦ ಸ್ತ್ರೀಪರ್ವ ೦ ೬ ೦, ಅನುಶಾಸನಿಕಪರ್ವ ೩ ೧೨ ೦

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸವೆಂಬ ಭಾಗವತ ಕನ್ನಡಟೀಕು:—ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ತೃತೀಯ ಸ್ಕಂಧಗಳು ೨ ೦ ೦, ಚತುರ್ಥ ಪಂಚಮ ೧ ೧೨ ೦, ಷಷ್ಠ ಸಪ್ತಮ ಅಷ್ಟಮ ನವಮ ೨ ೮ ೨, ದಶಮ ೨ ೮ ೦, ಏಕಾದಶ ದ್ವಾದಶ ೧ ೮ ೦.

ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೋಕ್ತಿ, ವಿಲಾಸವೆಂಬ ರಾಮಾಯಣ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:—ಬಾಲಕಾಂಡ ೧ ರೂ., ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡ ೨ ರೂ., ಅರಣ್ಯಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಸುಂದರಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಯುದ್ಧಕಾಂಡ ೨ ೮ ೦, ಉತ್ತರಕಾಂಡ ೧ ೮ ೦.

೧೦ ರೂ. ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಶೇಕಡ ೧೦ರಂತೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮತ್ತು ರಾಜಾ ಕೋಯ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಇತರ ಕನ್ನಡ, ಆಂಧ್ರ, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಯಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್,

ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ರೋಡ್,

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯೆಂಬವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

30

೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಮೆದುಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾಯುಗುಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವದೇಶದಲ್ಲಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯುಕ್ತೋಚಿತವಾಗಿ ಪಾಕ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ನಂಜಿಗೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ದಿನಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ದೇಹದ ಪುಂಡಂಶವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಶೈಶವದಲ್ಲಿ ಒದಗುವ ವಿಶ್ವಾಸದ ರೋಗಗಳ ಯೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವದೂ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಏಜಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮದ್ರಾಸ್:—ಮೆ॥ ಕಾಮಸ್ ದಿನಾಶಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.

ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ರೇಡಮ್ ಆಡೆಕಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮಕ್ಕಿನ್‌ಜಿ ಲಯಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕೊಲಂಬೋ:—ಮೆ॥ ಹಾಲ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂ.

ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಲ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪನಿ

ರಂಗೂನ್:—ಮೆ॥ ಓಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಸಿಂಗಪೂರ್:—ರೇಡಮ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಈಗ ತಾನೇ ವಿಲಾಯಿತಿಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ.

ಬೇಗ ನೋಡಿ! ಬೇಗ ನೋಡಿ!!

ಎಲ್ಲಾ ಬಣ್ಣಗಳ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಗಳು.

ವಿಲಾಯಿತಿಯ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಮಹಾರಾಜರು ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು.

ಪಟ್ಟಿಗಳ ಅಳತೆ ೩೦ ಅಂಗುಲ ಉದ್ದ, ೨೪ ಅಂಗುಲ ಅಗಲ.

ಕ್ರಯ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ವಿಳಾಸ:—ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು!! ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕವು!!!

ಬೋಅರ ಮಹಾಯುದ್ಧ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಕೋನನ್‌ಡಾಯಲ್ ವಿದ್ಯಾಸಿದ್ಧನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೋಅರ ಯುದ್ಧದ ಕಾರಣಗಳು, ಯುದ್ಧ ನಡೆದ ರೀತಿ, ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವವು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ:—(೧) ಬೋಅರರು. (೨) ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. (೩) ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಬೋಅರರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಧಿಗಳು. (೪) ಸಮಾಧಾನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಧಿಗಳು. (೫) ಪ್ರಿಟೋರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು. (೬) ಬೋಅರ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಹೊರಿಸುವದಿಲ್ಲವೋ?

ಇದರ ಕ್ರಯ ಎರಡು ಆಣೆ ಮಾತ್ರ.

ಪುಸ್ತಕದ ನಾಟಕೋಕ್ತದ ಪ್ರೀತಿಗೂ, ಪ್ರೌಢಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲದು. ಜಾಗ್ರತೆ ನೋಡಿ!! ಪುಸ್ತಕವು ಮುಗಿದು ಹೋದೀತು!!! ವಿ. ಪಿ. ಸಿದರೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಆದೀತು.

ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು! ಈಗ ತಾನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ!!

ಬರ್ಮ ದೇಶವೂ—ಬರ್ಮಿಯರೂ.

ಈ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರ್ಮ ದೇಶವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಪೂರ್ವೋತ್ತರವನ್ನೂ ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವವು. ಒಳ್ಳೇ ಕಾಗದ, ನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾಗಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದೆ.

ಕ್ರಯ ೩॥ ಆಣೆ, ಹಾಸಲು ಬೇರೆ.

ಬನರಂಜಕ ಪತ್ರಗಳು. ಕ್ರಯ ೩ ಪೈ ಮಾತ್ರ.

೧. ಶುದ್ಧವಾದ ಸೀಸನ ಬೇರೆ:—ಸೀಸದ ಉಪಯೋಗ, ಅದನ್ನು ಶುಚಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದೆ.

೨. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ:—ವಿದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದ ವಿಚಾರವ್ಯಾಪಕತ್ವ ತಿಳಿದೆ.

೩. ವೇದಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು? ಹಿಂದೂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಉದ್ಧರಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸಮೇತ ಬರೆದಿದೆ.

೪. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು.

೫. ವಿಷೂಚಿಯೂ ಕರುಳಿನ ಉಪದ್ರವವೂ:—ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಹೇಗೆ? ಈ ರೋಗಗಳು ತಗಲಿದರೆ ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದೆ.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ:—

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು;

ಅಥವಾ

ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಗಂಧದ ಮರಗಳ ಹರಾಜು.

ಸನ್ ೧೯೦೩ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಗಳನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹರಾಜಿನಮೂಲಕ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಮೈಸೂರು—ನೊವೆಂಬರ್ ೨೪ರಿಂದ ೨೭ರವರೆಗೆ. ಬೆಂಗಳೂರು—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧. ಹಾಸನ—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೪. ಕಡೂರು. ಡಿಸೆಂಬರ್, ೪. ಶಿವಮೊಗ್ಗ—ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೩ರಿಂದ ೨೦ರ ವರೆಗೆ.

ಈ ಹರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಿ. ಹೀರಾಸಿಂಗ್,

ಫಾರ್ ಛ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಕನ್ಸರ್ವೆಟರ್.

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಮತ್ತು ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರ ಜೀವ ಚರಿತ್ರೆಯು.

ದಪ್ಪನಾದ ಹೊಳೆಯುವ ಕಾಗದ, ಅನೇಕ ಫೋಟೋ ಗ್ರಾಫುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು; ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು, ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರು, ಯುವರಾಜರು, ಇವರ ಪತ್ನಿಯವರು ಮುಂತಾದವರ ಫೋಟೋಗಳು ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಲಾಯಿತಿಯಲ್ಲೂ ಸ್ಕಾಟ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲೂ ಇರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಭವನಗಳೂ, ಸಂಟ್ ಪಾಲ್ ದೇವಾಲಯವೂ, ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬಿ ಎಂಬ ಭವನವೂ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿವೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ಪ್ರತಿಗೆ ೪ ಆಣೆ, ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ.

ವಿಳಾಸ:—ಮೈಸೂರು ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ; ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲೆಖ್ಖಬೋಧಿನಿ.

23

ಡೆಮ್ಮಿ ಅಷ್ಟಪುಟಗಳು ೨೪೦—ವಿಷಯಗಳು ೩೧೦—ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಾರಿಗೆಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಅತಿ ಜಾಕ್ರತೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುವುದು ಉತ್ತಮವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಗೋರ್ಟಿನ ಯೆಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, ಚೀಫ್ ವಿವಿಧ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯು ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಕ್ಷ್ಯೇಷ್ಠೆ ಅವುಗಳ ವಿಧಿ, ಅನುಭವ, ಸಹವಳಿಕೆ, ಸಾಂಪು, ರಿಜಿಸ್ತ್ರಮಾಯಿದೆ, ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರದ ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಓದುಬರಹ ಬಂದವರು ಕೂಡ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅಡ್ವೋಕೇಟರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಲಾಯರುಗಳ ಬಳಿ ಯೋಚನೆ ಕೇಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಹೊಸನು ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಸಾಧಾರಣ ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡಾಣೆ—ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಗಡ ಹಣ; ಅಥವಾ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು. ೧೨ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ದಳ್ಳಾಳಿ ಸಲ್ಲುವದು. ವಿಳಾಸ:—ಭಾರತಿ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ, ತಿರ್ಸಲೇಪ್, ಹಿರಿಯೂರು.

ಪುಸ್ತಕವ್ಯಾಪಾರ.

ಕೇರಿರಾಜ ಕವಿಯ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ		೧—೮—೦
ನಾಗವರ್ಮನಛಂದಸ್ಸು		೧—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್—ಕನ್ನಡ ಸಂಭಾಷಣವಾಕ್ಯಗಳು		೦—೧೦—೦
ಮುದ್ರಾಮಂಜೂಷ		೧—೮—೦
ವಿರಾಟಪರ್ವ		೦—೩—೦
[illegible]		೦—೧೨—೦
ದಮಯಂತಿ ಸ್ವಯಂವರ		೦—೧೨—೦
ಪಂಚತಂತ್ರ		೦—೮—೦
ಬಸವಶಾಸ್ತ್ರ		೧—೦—೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೧—೩ ಭಾಗಗಳು		೧—೦—೦
ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ೪—೬ ಭಾಗಗಳು		೧—೦—೦
ಪತ್ರ ರತ್ನಾಕರ	ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯುವ ಕ್ರಮ	೦—೮—೦
ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆ	ಪತ್ರ ಬರೆಯುವದು	೦—೧೨—೦
ಗೀತಮಂದಾರ		೦—೩—೦
[illegible]		೦—೪—೦
[illegible] ಸೂತ್ರಗಳು		೦—೩—೦
ಕೆಲಯುಸ್ಸಿನ ಚರಿತ್ರೆ		೦—೧—೦

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ [illegible] ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ವಿಳಾಸ—ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೋ, ಮೈಸೂರು.

ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಾದ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ.

ರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಔಷಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗ

ಮತ್ತು

ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆ, ಪಥ್ಯ, ರೋಗಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಪ್ರಾರಂಭಸೂಚನೆಗಳು ಸಹ ಅವೆ.

೨೩೪ ಪುಟಗಳು.

ಕ್ರಯ: ರೂ. ೧ ಆಣೆ ೮ ಮಾತ್ರ.

ಟಪ್ಪಾಲ್ ಹಾಸಲು ಸಹಿತ ರೂ. ೧ ಆಣೆ ೧೦

೧೮೭೭—೧೮೮೮ನೇ ಇಸವಿಗಳ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಶರೀರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎಂಬ ವೈದ್ಯಸಂಗ್ರಹವು ವಾಚಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ತೋರಿದ ದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾದದ್ದಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸೋಣಾದ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಹ ವಿಕ್ರಯವಾಗಿ ಖರ್ಚಾದವು. ಇನ್ನೂ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಬಹಳ ಒದಗುವದರಿಂದ, ಪಂಚಾಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ಆ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೆಲ್ಲ ಪುನಹಾ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ತಿದ್ದಿ, ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಅನುಕೂಲವಾದ ಪುಸ್ತಕರೂಪವಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅಪೇಕ್ಷಕರು "ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಬುಕ್ ಎಂಡ್ ಟ್ರೇಕ್ಟ್ ಡಿಪೋಜಿಟರಿ" ಮಂಗಳೂರು, ಎಂಬ ಮಿಷನ್ ಪುಸ್ತಕಶಾಲೆಯ ಮೇಲುವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

೧೯೦೩ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾ ೧೬ನೇ ಗುರುವಾರ.

ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ದೇವರ ಮಹಿಮೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ—ದುಃಖಿತನಾಗಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಮಣ್ಣನು ಮಾಡುವ ಅನೇಕ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು. ಸಾಂ ॥

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಾವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ಲೇಗು ರೋಗದ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀನಿವಾಸನೂ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ಸಹೋದರಿಯೂ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರೆಂಬ ದುಃಖಕರವಾದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಕ್ಯದ ಮುನ್ನೇನ ತಿಳಿದು ನಾನು ಶೋಕಸಂತಪ್ತ ಹೃದಯನಾದೆನು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಭಯಂಕರವಾದ ವ್ಯಾಧಿಯು ಬಹು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬರೆಯುವ ಕಾಗದಗಳಿಂದಲೂ ಪದೇ ಪದೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪರಿಚಿತ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕರಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಹೋದರು! ಈ ಮಹಾ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ತುತ್ತಾಗದಿರುವ ಒಂದು ಮನೆಯಾದರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೂ ಈ ಮೃತ್ಯು ಕಾಲಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗಾಯಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿತಲ್ಲಾ. ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥನಾದ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರನಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ, ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆಯನ್ನೂ ಉಲ್ಲಾಸಕರವಾದ ಅವನ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪಗಳನ್ನೂ ಅವನಲ್ಲಿದ್ದ ಇತರ ಸುಗುಣಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಎಷ್ಟೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲಿ! ಅವನಿಲ್ಲದಿರುವದು ನಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಹೋದಂತಾಯಿತು. ಸ್ವರ್ಗ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಗಿಂತ ಅವನ ಸ್ನೇಹವು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾದುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದು. ಆದರೂ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಆಕೆಯ ಸೌಮ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಗುಣಶೀಲ ಭಾವಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೆನು. ಮಂದ ಭಾಗ್ಯರಾದ ನಿಮ್ಮ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೂ ಒಬ್ಬಳೇ ಸಹೋದರಿಯಾದ ನಿಮಗೂ ನಿರಂತರವಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಾ ಕಾಂತಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಸುಂದರವೇಗಾಯೂ ನಿದ್ಗುಣ ಶೀಲೆಯಾಗಿಯೂ ಈಗ ತಾನೇ ಅರಳುತ್ತಿರುವ ಹೂವಿನಂತೆಯೂ ಇದ್ದ ನಿಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ಮೃತ್ಯು ಒಂದು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದುಃಖವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವದಸಾಧ್ಯ.

ದುಃಖಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತನಾದವನು ತನಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿದ ಆದರಣೆಯ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸುವದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬೈಬಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೋಧನೆಯು ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದಾಗಿ ತೋರುವದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಇಹಪರಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ನಡಿಸತಕ್ಕ ರಕ್ಷಕನೂ ನಾಯಕನೂ ಆಗಿರುವ ಆ ಕ್ರೀಸ್ತಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನಾನು ಪರಮಾನಂದಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇನೆಂಬುವದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ನಾನು ನಂಬಿರುವ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮವೇ ನಿಜವೆಂದು ನಂಬಿರುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವಿಘ್ನಗಳಿವೆಯಾದರೂ ನಾವಿಬ್ಬರು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪರಮಧರ್ಮವು ಯಾವದೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರ್ಕ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಸ್ತಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬೈಬಲಿನಲ್ಲಿ ಓದುವಾಗ ಆತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗಿರುವ ವಿಶೇಷ ಗೌರವವನ್ನೂ ಆತನನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ನೀವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ದೃಢ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು. ಆದದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಈ ದುಃಖಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದರಣೆಯಾಗಿರಬೇಕು ಭಾವದಿಂದ ನಾನು ಆ ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿ ಮರಿಯಳು ಮಾರ್ಥಳು ಎಂಬ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಸಹೋದರನಾಗಿದ್ದ ಲಾಜರನನ್ನು ಸತ್ತವರೊಳಗಿಂದ ತಿರಿಗಿ ಎಬ್ಬಿಸಿದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ತರಲುದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಯೋಹಾನನ ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಓದುವಾಗ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಓದಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕವಿರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗುಂಟಾದ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವಂತೆ ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಓದುವಲ್ಲಿ ಅದರೊಳಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂತು.

ಮೊದಲನೇದು—ಭಗವಂತನು ಯಾರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ದುಃಖವು ಬಾರದಂತೆ ದೇವರು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ—ಬೇಥಾನ್ಯವೆಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮೂವರೇ ಮಂದಿ ಇದ್ದರಷ್ಟೆ. ಇವರನ್ನು ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದನೆಂದು ಆ ಸುವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಬರೆದ ಯೋಹಾನನೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತರಾದ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಆ ಕುಟುಂಬದವರೂ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಉಪಚಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ತನಗೆ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ದಣಿವುಂಟಾದಾಗಲೂ ಶತ್ರುಗಳು ನಿಂದಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ನೊಂದಾಗಲೂ ಆ ಮನೆಯೇ ಆತನಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಲಾಜರನು ಸತ್ತು ಹೂಳಲ್ಪಟ್ಟ ಗೋರಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಆತನು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿ ಅತ್ತನೆಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಆತನು ಅಳುವದನ್ನು ನೋಡಿದ ಯೆಹೂದ್ಯರು—ಆಹಾ, ಈತನು ಅವನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಮತೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದನು ಅಂದರು. ಅವರೆ ಆ ಮಿತ್ರ ಕೆಲವರು—ಕುರುಡನಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟನಲ್ಲಾ; ಈ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸಾಯದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾರದೆ ಇದ್ದನೇ? ಅಂದರು. ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿ ಆ ಲಾಜರನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸಿದ್ದು ನಿಜವಾದರೆ, ಅವನನ್ನು ಸಾಯದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಸ್ತನ ಶತ್ರುಗಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವವೇನಾಗ ಅಂದರೆ—ಈತನಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೂ ಪ್ರೀತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಪ್ರೀತಿಯಿದ್ದರೂ ಶಕ್ತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ನೆನಸಿದರು. ಅಂದರೆ ಆತನು ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳದ ಸ್ವರೂಪನಾದ ದಿವ್ಯಪುರುಷನಾಗಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅವರ ತೀರ್ಮಾನ. ಅದರೆ ಆತನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಆತನು ಲಾಜರನನ್ನು ಸಾಯದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದನಲ್ಲದೆ, ಅವನ ಮೇಲೆಯೂ ಅವನ ಸಹೋದರಿಯರ ಮೇಲೆಯೂ ಆತನು ಅತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ತಮಗಾದ ಸಾವು ದುಃಖಗಳಿಂದ ದೇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆತನು ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆಂತಲಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಔದಾಸೀನ್ಯವನ್ನು ತಾಳಿದ್ದಾನೆಂತಲಾಗಲಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಧಾರ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಆತನು ಸರ್ವಶಕ್ತನೂ ಸರ್ವಜ್ಞನೂ ತಾನು ಯಾರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾನೋ ಅವರಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವಂತೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲವೆ ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸುವವರು [illegible] ಮರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವಂತೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಿಮಗೆ ಈ ದುಃಖವು ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಭಗವಂತನು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೋಪವುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದಾನೆಂತಾಗಲಿ, ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದವರ ಪಾಪದಿಂದ ಈ ದುರ್ಗತಿ ಬಂತೆಂತಾಗಲಿ ನೀವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಡಿ.

ಆ ಲಾಜರನಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ರೋಗದ ಸುದ್ದಿಯು ಯೇಸುಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಆತನು—ಈ ರೋಗವು ಮರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದಲ್ಲ ದೇವರ ಮಹಿಮೆಗೋಸ್ಕರ ಬಂದದ್ದು ಅಂದನು. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ತೋರುವದೇನಂದರೆ ಸಕಲವೂ ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವದಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಶಕ್ತಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಲಾಜರನು ಸಾಯದಿದ್ದರೆ ಕ್ರೀಸ್ತಸ್ವಾಮಿಯ ಹೃದಯವು ಎಷ್ಟು ಕನಿಕರವುಳ್ಳದ್ದೆಂಬುವದು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿ ಅಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನಲ್ಲಿದ್ದ ಸತ್ತವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾವಿಗಿಂತಲೂ ದುಃಖಕರವಾದಂಥ ಅನುಭವವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವು ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಅನೇಕವೇಳೆ ಯೋಚಿಸುವದುಂಟು. ಬೈಬಲಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮರಣವು ಪಾಪದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದ [illegible] ಬರೆದಿದೆ. ಮರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟೇ ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮರಣವೇ ಇಲ್ಲದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕ್ರೀಸ್ತ ಸ್ವಾಮಿಯು ಸಾಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನು ಸಾಯದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೀತಿಯೇನೆಂಬುವದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಗುಣಗಳು ಸಾವಿನ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ಹೊರಪಡುತ್ತವೆ. ನಾವು ಬಂದಾಗ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಭಯಪಡದೆ ಬಂದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾಳಿಕೊಂಡು ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ! ಅವರು ಈ ಜೀವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸಮಯವನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಮರಣವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಭೂಷಣವಾಗಿದ್ದದ್ದು ಬಂದೂ ಇಲ್ಲದೆ ತೋರಿತು. ವಿಯೋಗ ಕಾಲವು ಬಂದಾಗ ಅನೇಕರು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೂ ಭರವಸವನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ! ಅವರ ಭಕ್ತಿಯ ಸೊಬಗು ಅತಿ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಉರಿಯುವದು ಮುಗಿಬಿದ್ದ ಮಳೆ ಗಾಳಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೀಸುವಾಗಲೇ. ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರ

ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ನಮತೆಯನ್ನೂ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮರಣವೇ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಂದರ್ಭವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ನಮ್ಮ ಸೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆ ಒಂದು ರೋಗವು ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವದಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲ. ಅವರ ಆತ್ಮಗಳು ಭಗವಂತನ ಬಳಿ ಇವೆ. ನಿಮಗೆ ಒದಗಿರುವ ಈ ದುಃಖದಿಂದಲೇ ದೇವರ ಮಹಿಮೆಯು ನಿಮಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರ.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಅರಮನೆ ಇಲಾಖೆಯು ಅಪ್ಪಣೆಯಾದನಂತರ ಮಾನೋಜಿಗೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಕ್ಕೆ ಒಡೆಯನಲ್ಲಿ ಜಾತಿವಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಇದೆ.

ಕಳೆದ ಒಬ್ಬನಿಂದ ಘಾನುವಾರದ ತನಕ ರಾಜಧಾನಿಯು ೭ ಇಂಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಮಳೆಗಳಾದವು. ಹವಾ ಬದಲಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಮಳೆ ಬರುವಂತೆ ಕಾಣುವದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಿದ್ದ ಮಿ॥ ಎಂ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ವರ್ಗಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿ॥ ಕೆ. ಎಸ್. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈಗ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರಾಗಿ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಬರುವರು.

ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಹಾರದ ಸಂಗಡ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾವ ತರದ ಜ್ವರವೂ ಮೈಗೆ ಹತ್ತುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಸಕ್ಕರೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿನ್ನತಕ್ಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಮಿ॥ ಜಾನ್ ಬೂಚನ್ ಎಂಬವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜ್ ಎಫ್. ಎ. ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಸ॥ ಕಿಟ್ಟಮ್ಮನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯು ಹಿಂದಿನ ವಾರ ಪ್ಲೇಗ್ ನಿಂದ ಕಾಲವಾದಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಆಕೆ ಕಾಲವಾದದ್ದು ಹಿಂದಿನ ವಾರವಲ್ಲ; ಕಳೆದ ಘಾನುವಾರ ತೀರಿಹೋದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಲೇಟ್ ದಿವಾನ್ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠಪುತ್ರರಾದ ಮಿ॥ ಕೆ. ಎಸ್. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಐಯರು ಅರಮನೆ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮರ್ ಬಂದ್ (ನಡಾ ಕಟ್ಟುವದು) ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರು ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾರೆ.

ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟ ಕರ್ನಲ್ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ ಯವರು ಮಹಾರಾಜರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನವರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯುವ ತನಕ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಇವರು ನಾಳೆ ಶನಿವಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನವಿದ್ದು, ಅನಂತರ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹಡಗು ಹತ್ತಿ ಸೀಮೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಕಸವಾ ಗುಡಿಸುವವರ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಕೂಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಉಳಿದವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವಾದ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೂಡಾ ಅವಶ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಕ್ಯಾಂಪು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ॥ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಐಯಂಗಾರ್ಯರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರರಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸೈಯಂಗಾರ್ಯ ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ಸಂಧ್ಯೆಗೆ ಪ್ಲೇಗಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಿ॥ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಐಯಂಗಾರ್ಯರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಛಾರ್ಜನ್ನು ಮಿ॥ ಶಾಮರಾವ್ ರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ರಜಾ ಪಡೆದು ಸಂಸಾರ ಸಹಿತ ಮದರಾಸಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮಿ॥ ಬ್ರೇಯಿತ್ವೇಟ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಎಂಬುವರು ಸದರರ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದರು. ಅತನಿಗೆ ಮರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೯೩ ವರುಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆತನಷ್ಟು ವೃದ್ಧನಾದ ಯೂರೋಪ್ಯನು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆತನು ಕಳೆದ ೧೮೫೭ನೇ ಇಸವಿ ದಂಗೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವನೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಊರಿನ ಸಫಾಯಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಡನೆಯೇ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರವೂ ಮಂಗಳವಾರವೂ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಂಘದವರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಲು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವದು.

ಮಿ॥ ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿ, ಸಿ. ಐ. ಇ., ಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮುಂತಾದ್ದು ನಡೆದು ಒಂದು ವರುಷದ ಮೇಲಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಆಗ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ೩,೦೦೦ ರೂ. ಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚಂದಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ವಿಚಾರದ ವಿನಾಯಿತಿಯೂ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ತಸ್ವೀರನ್ನಾದರೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿ ಛೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದೇ ಎಂಬದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮಿದಾರರು ಬರೆದಿದಾರೆ.

ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಯ ಎರಡು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಸರಾ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಖಾಲಿಮಾಡಿಸಿದ್ದರಷ್ಟೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅರಮನೆ ಜನಾನಾ ಸಮುಖದ ಒಳಬಾಗಿಲು ಚಾಮುಂಡಿನವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರು ಕನ್ನ ಹಾಕಿ ೪೦೦—೫೦೦ ರೂಪಾಯಿನ ನಗನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳವು ಮಾಡಿದರು. ಅರಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇಂಥಾ ದುಷ್ಕೃತ್ಯ ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳರ ಧೈರ್ಯವೆಷ್ಟೋ ಹೇಳಲಾರೆವು. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ತನಿಖೆ ಪತ್ತೆತರದೂದು ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡತಾರಂಭಿಸಿದಾರೆ.

ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮಿದಾರರು ಬರೆದಿರುವದೇನಂದರೆ.—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಹೊನ್ನವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಜನರು ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಕುರುಬರು ಊರು ಬಿಡದೆ ಇದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲೇ ಒಂದು ಜನರು ಪ್ಲೇಗಿನಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಇದುವರೆಗೆ ೭೦ ಜನರು ತೀರಿಹೋಗಿದಾರೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಜನರು ಊರುಬಿಟ್ಟಾರೆಂದು ತೋರುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುವದೇ

ಹೆಗ್ಗಡದೇವನ ಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಾಗನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨ ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಎರಡು ಹುಲಿಗಳು ಬಂದು, ಒಂದು ಕರುವನ್ನು ಹೊಡೆದು ತಿನ್ನಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ೫೦—೬೦ ಜನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ೫೦ ಗಜ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅವೆರಡನ್ನು ಓಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ವಿಪರೀತ ಶಬ್ದ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವೆರಡೂ ಚಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಪಾದ್ರಿಯವರು ಬಂದೂಕವನ್ನು ತಂದು ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ಆ ಗುಂಡು ಒಂದು ಹುಲಿಯ ಮೈಗೆ ತಾಕಿತು ಕೂಡಲೇ ಅವೆರಡೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಹೋದವು ಎಂಬದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮಿದಾರನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಬರ್ಮಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡೆಂಗ್ಯೂಫೀವರ್ (ಡಿಂಕಿಜ್ವರ್) ಎಂಬ ಜ್ವರವು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪೀಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಳೆದವಾರ ತಿಳಿಸಿದೆವಷ್ಟೆ. ಈ ಜ್ವರವು ಹಾಂಗ್‌ಕಾಂಗಿನಿಂದ ಮದರಾಸಿಗೆ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ೭೦೦—೮೦೦ ಜನರಿಗೆ ಅದು ವ್ಯಾಪಿಸಿತು; ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಈಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೂ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂತಲೂ ತಿಳಿದು ಬರುವದು. ೩—೪ ದಿನ ಕೈಕಾಲು ಕೀಲುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಿಡಿಯುವದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರ ಬಂದು ಗುಣವಾಗುವದು, ಇಷ್ಟೇ ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣವೆಂದು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ.

ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ತರಿಕೆರೆ, ಬೀರೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಬಹಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಗಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತೆರೆದಿವೆ. ಮೂಡಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಿಸುವದೊಂದು ವಿನಹ ಉಪದ್ರವನ್ನು ಅಡಗಿಸುವ ಬೇರೆಯಾವ ಏರ್ಪಾಡೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನರು ಓಡಿಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಉಪದ್ರವನ್ನು ಹರಡುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಬಿಟ್ಟು ಹೋದವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವದು ಒಳ್ಳೆದು ಎಂಬದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸೂರ್ಯೋದಯ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ.—ಪ್ಲೇಗ್ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳು ಊರು ಬಿಡುವದೇ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮೈಸೂರನ್ನು ಜನಗಳು ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ ೩ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಪ್ಲೇಗ್ ನಿಂತೇ ಹೋಗುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಪಂಡಿತರು ಸಹಾ ಒಂದು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವರು. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿರುವರು. ಮೈಸೂರಿನ ಸುತ್ತಲು ಆರೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ವಾಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮೈಸೂರು ಟವನ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಆಯಾ ಹೆಲ್ತ್ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಇಡಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಪ್ಲೇಗ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು.

ಕಳೆದ ವಾರ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಒಂದೇಸಮವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉಪದ್ರದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಲೆಖ್ಖದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ತಾ. ೮ ರಿಂದ ತಾ. ೧೪ ರ ವರೆಗೆ ೭ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ:—

ಮೊಹಲ್ಲಾ.	ಆಗಲಿತವರು.	ಸತ್ತವರು.	ಒಟ್ಟು ಮರಣ.
ಲಷ್ಕರ್	೧೦೪	೩೩	೪೯
ಮಂಡಿ	೩೬	೫೮	೫೯
ದೇವರಾಜ್	೭೩	೫೦	೫೫
ಚಾಮರಾಜ್	೪೦	೬೫	೪೦
ಕೃಷ್ಣರಾಜ್	೫೫	೪೬	೫೫
ಕೋಟೆ	೧೦	೩	೩
ಹಜರಬಾದ್	೬೦	೨೩	೨೯
ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್	೫	೨೩	೨೩
ಜುಮ್ಲಾ.	೬೪೨	೬೧೯	೬೩೦

ಕಳೆದ ೪ನೇ ತಾ॥ನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರ ಛೇಂಬರ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿಯ್ಯನವರ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ವಿಷಯವಾದ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ (ಸಭೆಯು) ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಡಿ॥ ಕ॥ ಮಿ॥ ಸ್ಟ್ರಾಟ್ಸ್‌ನ್‌ಯವರು ಮಿ॥ ಅರ್ಕಾಡು ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ, ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಸಿಟಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ॥ ಸಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು, ದಿವಾನ್ ಆಫೀಸ್ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿ॥ ಎಚ್. ರಾಮಯ್ಯನವರು, ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಮಿ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸೈಯಂಗಾರ್ಯ, ಸಾಹುಕಾರ್ ಗುಬ್ಬಿ ತೋಟದಪ್ಪನವರು, ಮುಖ್ಯನ ಬಸಪ್ಪನವರೇ ಮುಂತಾದ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರುಗಳು, ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸೇರಿದ್ದರು. ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದೆ ಇದ್ದ ಸುಮಾರು ೨೫—೩೦ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಒಂದು ಜನ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಿ॥ ಸಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೋಮವಾರ ಸೇರುವ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ೮॥ ಘಂಟೆಗೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಬರಖಾಸ್ತಾಯಿತು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಯಿತು. ಮಿ॥ ಗುಬ್ಬಿ ತೋಟದಪ್ಪನವರು ಮಗ್ಗೆಯು ೮೦೦ ರೂ. ತನಕ ಚಂದಾವನ್ನು ಹಾಕಿದರು.—ಸೂ.

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಸಂಗ್ರಹ.

ಹೊಳೆಹೊನ್ನೂರಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದ ಮ॥ ರಾ॥ ಪಾಪಿಗ ಸೀತಾರಾಮಪ್ಪನವರೂ, ಹೊನ್ನಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮ॥ ರಾ॥ ಚಿಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯರೂ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಮೀಟಿಂಗಿನ ವರೆಗೆ ಬದಲು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ್ ಹುಜೂರ್ ಸರಪೇಷ್ಕಾರ್ ಮ॥ ರಾ॥ ವೆಂಕಟರಮಣರಾಯರನ್ನೂ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಮ॥ ರಾಜೆ ಉಮಾರ ಸಾಹೇಬರನ್ನೂ ನೇಮಿಸಿದಾರೆ.

ಅನ್ನಛತ್ರದ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಮ॥ ಸಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರಾಯರಿಗೆ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೪ ರಿಂದ ಅಥವ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೧೦ ದಿವಸ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವರ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಛಾರ್ಜನಲ್ಲಿದ್ದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಅಮಲ್ದಾರರು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು.

ದಿವಾನರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮ॥ ಸಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸಿನವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ರಜವನ್ನು ಇನ್ನು ೧೫ ದಿನ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಮ॥ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡ್ಯೂಟಿಯ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಜುಲೈ ೨೩ ರಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦ ರ ವರೆಗೆ ತಾ॥ ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್ ಮ॥ ನರಸಿಂಗರಾಯರು ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು.

ಅ॥ ಕಮಿಷನರ್ ಮ॥ ಎಂ. ವೆಂಕಟರಾಜೆ ಅರಸಿನವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಖಾಯಿಲೆ ರಜವು ಇನ್ನೂ ೬ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೪ನೇ ತಾ॥ ನಾರಥ್ಯ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಅ॥ ಗ್ರಾಜುಯೆಟರಾದ ಮ॥ ವಿ. ಆರ್. ತ್ಯಾಗರಾಜ ಐಯ್ಯರಿಗೆ ೧೬ ದಿವಸ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೩೧ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯ ರಲ್ಲು ಅರಕಲಗೂಡು ಅಮಲ್ದಾರ್ ಮ॥ ರಂಗನಾಥ ರಾಯರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ರಜವನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ೧೯೦೨ ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೬ ರಿಂದ ೬ ತಿಂಗಳು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವರ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸನದ ತಿ॥ ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಅಲ್ಲಿನ ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು.

ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಗಳು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದರ್ಬಾರು.

ಮೊನ್ನೆ ಶನಿವಾರ ಆಯುಧ ಪೂಜಾ ಅಶ್ವಪೂಜೆ ನಡೆಯಿತು. ಆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪಟ್ಟದ ಕತ್ತಿ, ಪಟ್ಟದಾನೆ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ ಬಳಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ಪುನಃ ಅರಮನೆಗೆ ತಂದರು. ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದರ್ಬಾರು ನಡೆಯಿತು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸಮಾಜಸ್ಥರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ದರ್ಬಾರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಸುಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಬಯಸಿ, ತರುವಾಯ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಬಳಿಕ ಕಾಳಗ, ದೊಂಬರಾಟ, ಮೊದಲಾದ ವಿನೋದಗಳು ನಡೆದವು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೇ ಪಟ್ಟದಾನೆ ಕುದುರೆಗಳು ಕೆರೆಯಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದವು. ಜೀವಟಿಗೆ ಸಲಾಂ, ಬಾಬಾ ಒಂತ್ರಿಗಳು ಆದವು. ತರುವಾಯ ವಿಶೇಷವಾದ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬಾಣ ವಿರಸುಗಳು ದರ್ಬಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದವು. ಸುಮಾರು ೬ ಗಂಟೆಗೆ ದರ್ಬಾರು ಪೂರೈಸಿತು. ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಹೊತ್ತು ಬಹಳವಾಗಿ ಸುರಿದು ಉತ್ಸವಗಳ ಸಂತೋಷವನ್ನು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿತು.

ವಿಜಯದಶಮಿ ಉತ್ಸವಗಳು.

ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪಟ್ಟದ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಶಮೀವೃಕ್ಷದ ತನಕ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ದಯಮಾಡಿ, ಹಿಂದಿರುಗಿದರು. ತರುವಾಯ ಪಟ್ಟದ ಕಾಳಗಗಳಾದವು. ದರ್ಬಾರು ಆದನಂತರ ಪಟ್ಟದಾನೆ ಕುದುರೆಗಳು ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಹೊರಟು ದೊಡ್ಡಪೇಟೆಯ ಮೂಲಕ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯ ಬಳಿ ಇರುವ ಬನ್ನಿಮಂಟಪದ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿದವು.

ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸವಾರಿಯಾಗಿ ... ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಅಂಬಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ಜಗನ್ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಯಿಂದ ಗೌರವಾರ್ಥವಾದ ೨೧ ತೋಪುಗಳು ಹಾರುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದರು. ಕುದುರೆಗಳು, ಸಿಪಾಯಿಗಳು, ಭಲ್ಲೆಯವರು, ... ಸವಾರರು, ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ..., ಒಂಟೆ ಸವಾರರೇ ಮುಂತಾದವರು ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಲ್ ... ಅವರು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಯುವರಾಜರು, ಮಿ॥ ಕಾಂತರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು, ಮೇ॥ ... ಅರಸಿನವರು ಮುಂತಾದವರು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ... ಹಿಂದೆ ... ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ... ಕುಲಗ, ... ಮೇಳಗಳು ... ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ... ಚಿತ್ರದಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ದೊಡ್ಡಪೇಟೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟು ಸುಮಾರು ೫॥ ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬನ್ನಿ ಮಂಟಪವನ್ನು ಸೇರಿತು.

ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಂಬಾರಿಯಿಂದಿಳಿದು ಒಡ ... ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಕ್ರಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಶಮೀವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೂಜೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಬೇರೆ ಪೋಷಾಕು ಧರಿಸಿ ... ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸವಾರರು ಸಿಪಾಯಿಗಳು ... ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ... ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು. ... ಸುರುಟೂ ಆದವು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆ ಮುಸುಕಿಕೊಂಡಿತು. ಸಾಧಾರಣವಾದ ಬಾಣ ವಿರಸುಗಳ ... ಬಹಳವಾಗಿ ಹಾರಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಆಗುವಾಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೭-೩೦ ಗಂಟೆ ಆಯಿತು.

ಉತ್ಸವ ಭಂಗ.

ಸಿಲ್ಲೇದಾರ್ ಕುದುರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸವಾರರು ತಮ್ಮ ಕುದುರೆಗಳಿಂದ ಯಾಕೋ ಇಳಿದಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಆ ಕುದುರೆಗಳ ಲಗಾಮನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಮೀಪದ ... ಒಂದು ಪೊದೆಯಿಂದ ... ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಎಂಬ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಸಲಾಯಿತು. ಹತ್ತಿಸಿದರೆ ಏನೂ ಆಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಿಲ್ಟೆರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಧೈರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬಾಣಗಳ ಸೊಯ್ಯೆಂಬ ಶಬ್ದವು ಘೋರ ... ಸವಾರರಿಲ್ಲದ ಕುದುರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೆದರಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಿರ್ರಾನೆ ... ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಓಡಿದವು. ಆಗ ನೋಟ ನೋಡಲು ... ಗಾಡಿಯನ್ನೂ ... ಇಷ್ಟೆಂದು ವಿವರಿಸಲಾಗದು. ಕುದುರೆಗಳು ನುಗ್ಗಿ ೩-೪ ಜನರನ್ನು ಕೆಡವಿಬಿಟ್ಟವು. ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ... ಕೆಲವರು ... ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರು. ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಏಟು ತಗಲಿತು. ಮತ್ತು ೧೦-೧೨ ಮಂದಿ ಸಿಲ್ಲೇದಾರರಿಗೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಏಟು ಆಯಿತು. ... ಕುದುರೆಗಳು ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ... ಭಾಗಗಳ ... ಹೊರಟುಹೋದವು. ೧೦-೪೦ ಕುದುರೆ ... ಸ್ವಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಓಡುತ್ತಾ ದೊಡ್ಡಪೇಟೆ ... ವಾಗಿ

ಬಂದು ತಮ್ಮ ಲೈನನ್ನು ಸೇರಿದವು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏಟು ತಗಲಿದವರನ್ನೂ ತುಳಿದು ಗಾಯಪಟ್ಟವರನ್ನೂ ದಾಕ್ಟರುಗಳು ಸೇರಿ ಕಟ್ಟಿ ಗಾಡಿಯಮೇಲೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಔಷಧ ಕೊಟ್ಟು ವಾಸಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ಸವ ಅರಮನೆ ತಲುಪಿದ್ದು.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾದ ಕಾರ್ಯವು ನಡೆದ ವೇಳೆ ಸುಮಾರು ೮ ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಆನೆಯಮೇಲೆ ಅಂಬಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವಾಪಸು ಮೆರವಣಿಗೆಯಾಗಿ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ದಯಮಾಡಿದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬಾಗಿಲಿನವರೆಗೆ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಅರಮನೆ ತಲುಪುವದಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಗಂಟೆಯಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರು ನಡೆದು ನಜರು ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಲು ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಹಿಡಿಯಿತು.

ಪೋಲೋ ಪಂದ್ಯವು.

ಮೊನ್ನೆ ಸೋಮವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ರೇಸ್‌ಕೋರ್ಸ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಪೋಲೋ ಎಂಬ ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಆಡುವ ಚೆಂಡಾಟದ ಮೊದಲನೇ ಪಂದ್ಯವು ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರು, ಯುವರಾಜರು, ಕರ್ನಲ್ ದೇಶರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು, ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರು ಈ ಚೆಂಡಾಟವನ್ನು ನೋಡಲು ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬ... ಎಂಬ ಗುಂಪಿನವರಿಗೂ ಮೈಸೂರು ಬಿ. ಟೀಂ ಎಂಬ ಗುಂಪಿನವರಿಗೂ ಪಂದ್ಯವಾಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆ ಜಮೇದಾರ್ ಟಿ. ನಂಜರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು, ಜಮೇದಾರ್ ... ಸುಬೇದಾರ್ ... ಚಾಮರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು, ... ಚಂದ್ರ ... ನಾಲ್ವರು ಆಡಿದರು. ಮೈಸೂರಿನವರ ಕಡೆ ಆಡಿದ ನಾಲ್ವರು ಯಾರೆಂದರೆ,—ಜಮೇದಾರ್ ... ಜಮೇದಾರ್ ... ಅರಸಿನವರು, ಮಿ॥ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು ... ಮಿ॥ ... ಬೌರಿಂಗ್ ಇವರು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಆಟವಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು ೧೧ ಗೋಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದರು. ಮೈಸೂರಿನವರು ಒಂದು ಗೋಲನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಿ॥ ... ಇವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಡಿದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪಂದ್ಯದ ಎರಡನೇ ಆಟವು ನೆನ್ನೆ ಬುಧವಾರ ನಡೆಯುವ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತು.

ಬಾತ್ಮೀದಾರರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್.

ಬೇಲೂರು.—ನಿಮ್ಮ ಬಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವರ್ತಮಾನಗಳ್ಯಾವೂ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಬಾತ್ಮೀದಾರರು ಪ್ಲೇಗ್ ... ಪರ ಮನೆ ... ಅವರ ... ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿಸಿ... ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ... ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ... ದ ಸಂಚಿಗೆ ... ಬೆಂಗಳೂರು ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ... ಮನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿರುವದೇನೆಂದರೆ —"ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ನಮ್ಮ ಲೇವಾದೇವಿ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ... ನಮಗೆ ಬಹಳ ದಿವಸ ... ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮನೆ ... ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ... ಪ್ರಕಟಿಸಿ... ನಮ್ಮ ಲೇವಾದೇವಿಗೂ ... ಪ್ಲೇಗ್ ... ಉಳ್ಳ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ... ಗಳ ... ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ... ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ... ಜನರೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುತಕ್ಕದ್ದು. ದುಷ್ಪರ್ಯಾರಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ... ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ... ಎಂಬುದೇ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ದುಷ್ಪರ್ಯಾರೂ ಓದುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ". ಕಳುವು ... ಲೇವಾದೇವಿಗಳು ನಾಶವಾಗದಂತೆಯೂ ... ಪೋಲೀಸಿನವರು ... ಜಾಗ್ರತೆಗಳನ್ನು ... ಎಡಿಟರ್.

ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್.

ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ.

ಅಯ್ಯಾ,

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಡುವಿನ ಕೋಟೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಾಜಿ ಗೌಡನೆಂಬ ರೈತನೂ, ಆತನ ತಂಗಿಯೂ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ವಿಚಾರಣೆ ತರುವಾಯ ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಸದರಿ ಇವರನ್ನು ಕಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಜವಾನನು ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದನೆಂತಲೂ, ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜವಾನನು ಅಪರಾಧಿಯಾದ ಹೆಂಗಸು ಇದ್ದ ಕೊಠಡಿಯ ಬೀಗ ತೆಗೆದು, ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಗರತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯ ಹುಡುಕಲು, ಭಯದಿಂದ ಆ ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕೂಗಿದಂತೆಯೂ, ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಆಕೆಯ ಅಣ್ಣನು ಜವಾನನ ಹಿಡಿಯುವದನ್ನು ಕಂಡಂತೆಯೂ,

ಹವಾಲ್ದಾರ್ ಬಂದು ಪೋಲೀಸಿನವನನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಹೊತ್ತಾರೆ ... ದಿಂದ ಬಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಸುಪರಿಂಟ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದಂತೆಯೂ, ಸದರಿ ಸಾಹೇಬರವರು ಆ ಜವಾನನನ್ನು ಬರ್ತರ್ಫ್ ಮಾಡಿದಂತೆಯೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೇಸಿಗೆ ಮುನ್ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂತಲೂ ... ವರ್ತಮಾನವು ಹುಟ್ಟಿ, ಕೇಸ್ ವಿಚಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನರಸೀಪುರದ ಪ್ಲೇಗ್ ಗಲಾಟೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಿ ಮಗ್ಗದ ... ಸ್ಟ್ರಾಪ್ ... ಅರ್ಧ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ—ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗ, ನಡಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಷೆಡ್ಡಿಗೆ ಎಂದು ಬೆದರಿಸಿ, ಕುಂಬಾರ ಹೆಂಗಸನ್ನು ... ಜೀವನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ... ವನೆಂದು ಇವನಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದೇ ... ಕಳೆದುಕೊಂಡನು ... ದೂರ ... ಪೋಲೀಸ್ ನೌಕರರುಗಳನ್ನು ... ಅನುಚಿತವಾದದ್ದೇ ಸರಿ. ... ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪೂರ್ಣಸಿಗಾ ಕೊಡುವರೆಂದು ನಂಬಿರುವ

ಜನಾರ್ಧನ...

ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ವಿಷಯಗಳು.

ಅಯ್ಯಾ,

ಈ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯು ಮಲೆನಾಡು ... ಮೊದಲನೇ ... ಸ್ಥಳವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಸುಮಾರು ೪ ತಿಂಗಳ ... ಪ್ಲೇಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರನ್ನು ಆಹುತಿಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅನೇಕ ಜನರು ಊರುಬಿಟ್ಟು ಪರವೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಊರಿನ ಪಾಠಶಾಲೆ ... ಊರಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಊರೊಳಗೆ ... ಊರಿಗೆ ... ಊರಿನ ಚೊಕ್ಕಟತನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ... ಊರ ... ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳ ... ಮತ್ತು ಪ್ಲೇಗ್ ... ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ... ಸಾಧ್ಯವಾದ ... ಅನೇಕ ಜನಗಳನ್ನು ... ಈ ... ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ... ತಿಳಿ ... ಇದ್ದರೆ ... ಈ ಜನರ ... ಆದ್ದು.

ಇದೇ ... ದೇವಸ್ಥಾನದ ... ಮತ್ತು ... ಗಳ ... ಮಸೀದಿ ... ಕಾಲ ... ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ... ಕೃತ್ಯಗಳು ... ಗಳಿಲ್ಲ.

ಇದೇ ಮಾಗಣಿ ಉಂಟೂರ ಬಳಿ ಹಳ್ಳಿಯ ... ಮೇಲೆ ... ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ... ಅವರು ... ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

... ಮನೆಯ ೫—೬ ... ಕಳವಾದ್ದು ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ. ಅಪರಾಧಿಗಳು ಎಂತ ಕೆಲವರನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದವರು ಯಾಕೋ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಇನ್ನೂ ವೃತ್ತಾಂತ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ೧ ವರುಷವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು.

ಉಂಟೂರ ಬಳಿ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ... ಸಮೀಪದ ... ಕೇಸು ಇನ್ನೂ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲ.

ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊಸ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ... ಸಾಹೇಬರು ... ಚಿಕಿತ್ಸೆ ... ಪೋಲೀಸಿನವರ ... ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ... ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಜಾಹಿತಚಿಂತಕ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ... ಆಫ್ರಿಕಾ, ... ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ವಾಯುವ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಸೇರ್ಜಂ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು [illegible] ೫೦೦ ಗಜಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ [illegible] ತಂತಿಗಳ [illegible] ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವಾರ ಒಂದು ಹಡಗು [illegible] ಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನಾಶವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ನೀರಿನ ಪಾಲಾಯಿತು.

[illegible] ತಮ್ಮ [illegible] ಬಂದು [illegible] ಪರಾಜಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ೨,೦೦೦ ರೂ. [illegible] ೨,೦೦೦ ರೂ. [illegible] ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

[illegible] ಸಿದ್ಧಿ ಅಥವಾ [illegible] ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ [illegible] ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಆದಾಯ ಬಾಗಿದೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ [illegible] ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ [illegible] ಬರಹವಾಯಿತು [illegible] ಬಿಟ್ಟಿತು [illegible] ಹಾಕ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಒಬ್ಬ ಹೋಲೀಸ್ ನೌಕರ [illegible] ಇರುವ [illegible] ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ [illegible] ಎಂದು ಹೇಳಬ [illegible] ವಿರುದ್ಧ [illegible] ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಬಂಗಾಳ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

[illegible]

ಮತ್ತು [illegible] ಕೇಳಿದರು.

[illegible] ಕುರಿತು [illegible]

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

[illegible] ಕಡಲಿನ [illegible] ದಶಕದಿಂದ [illegible] ಏರ್ಪಡುವದಿದೆ.

[illegible] ಭೂಕಂಪವಾಯಿತು.

[illegible] ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ದಕ್ಷಿಣ ಅಫ್ರಿಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ೨,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳು ನಡೆಸಿದ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಕಮಿಟಿ ಅಕ್ಕೆ ತರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರಂತೆ.

ರಷ್ಯಾ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ತುಂಬಾ ಗೋಳಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಹೇಗೆ ಎಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಖಂಡರಾದವರನ್ನು ಕರೆಸಿ—ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ; ಧೈರ್ಯದಿಂದಿರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದಾರೆ.

ವಿಲಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯದವರು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಶಾಸನವು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿದಾರೆ. ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಕೂಡದೆಂದು ಲಿವರ್‌ಪೂಲಿನ ೧೦,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿರುವರು.

ರಷ್ಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಯುವ್ವನ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಂಚೂರಿಯಾ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚೀನಿಯರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದಾರೆ. ಚೀನಿಯರು ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ರಷ್ಯಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಚೀನಾ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ತಂತೀವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

ಜರ್ಮನ್ ರಾಜ್ಯದವರು ಇನ್ನು ಆರು ವರುಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ೧೪—೨೦ ಯುದ್ಧದ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಪೌನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಈ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ವಿಲಾಯಿತಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜರ್ಮನಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವನ್ನು ಜರ್ಮನ್ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡಿಸುವರು.

ಬೋಯರ್ ದಳಪತಿಗಳು ಜರ್ಮನಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಭೇಟಿಗೋಸ್ಕರ ಹೋದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಾದರೋ ಆ ದಳಪತಿಗಳನ್ನು ವಿಲಾಯಿತಿಯವರ ರಾಯಭಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊ ... ರು. ದಳಪತಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೇ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲದೆ ನಾವು ಅವರಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇನ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಅವರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ವಿಲಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮಿ| ಹ್ಯಾಕ್ ಬಿನಿಯವರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ... ಕೆಲಸ—ಇವನ್ನು ದೇಶೀಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿವರುಷವೂ ಯಪ್ಪನ ಅಲ್ಲಿ ಬಗೆ ೨—೩ ಸಾವಿರ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತರಾದ ನೀವು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೇ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಣವನ್ನು ನೀವೇ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ರೈತರೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಸಾಕುವದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದಾರೆ.

ಗ್ರೀಸ್ ರಾಜ್ಯದ ಯುವರಾಜರು ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಓಡುವ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕಳೆದ ವಾರ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಗಾಡಿಯು ೬ ಅಡಿ ತಪ್ಪಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳದೊಳಕ್ಕೆ ಮಗುಚಿಕೊಂಡಿತು. ಯುವರಾಜರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪೆಟ್ಟಾಯಿತು. ಜಾಗ್ರತೆ ಅವರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತದೆ. ಅವರ ಸಂಗಡ ಕೂತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸಾಹೇಬರಿಗೂ, ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ ಪೂರಾ ಏಟುಬಿದ್ದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ವಾಸಿಯಾಗಲು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾಗುವದೆಂದು ತಂತೀವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಯುಗಾಂಡಾ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾರೋಗವೆಂಬ ಒಂದು ಹೊಸ ಜಾಡ್ಯವು ಹುಟ್ಟಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಈ ರೋಗವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೂ ಲಿವರ್‌ಪೂಲಿನಿಂದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದಾರೆ. ಆ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಡಾಕ್ಟರು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇದುವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೬೦೦ ಮಂದಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನೂ, ಆ ರೋಗ ಬನ್ನುವರುಗಳ ಹೆಣ್ಣು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಂತೀ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

ಮಿ| ಕಿಚ್ನರ್‌ರವರು ಯುದ್ಧದಿಂದ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ತಮಗೆ ದಯೆಯನ್ನು ತೋರಿ ಅವರು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದವರು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು—ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬೋಯರರ ೫೦,೦೦೦ ಜನರನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದರು; ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬೋಯರರಲ್ಲಿ ೫೩,೦೦೦ ಸೈನಿಕರು ಮಾತ್ರವೇ ಇದ್ದರು; ಈ ಸೈನ್ಯ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ೩,೦೦೦ ಮಂದಿ ಸತ್ತುಹೋದರು; ಶೇಕಡೆ ೫ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೋಯರರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಇನ್ಸೂರ್ ಆದ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ಯಾರು ನಂಬ್ಯಾರು!

ಅಮೇರಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೪೦—೫೦ ಸಾವಿರ ಪ್ರಜೆಗಳು ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ತೊರೆಯುವ ಕೂಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಂಪನಿಯವರು ಯಾರೂ ಹಠಹಿಡಿದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರು. ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿಗೆ ಕ್ಷಾಮಬಂತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಲೀ ಜನರು ಸಗ್ಗಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಫೈಸಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಅವರ ಸಾಹಸವೂ ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತು. ಈಗ ಈ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ವರ್ತಕರು ವಿಲಾಯಿತಿಯಿಂದಲೂ ಯೂರೋಪಿನಿಂದಲೂ ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳ ಭಾರವುಳ್ಳ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಕೊಂಡು ತರಿಸುವವರಾಗಿದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಅದರ ಧಾರಣೆಯು ಭಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಬಲಾತ್ಕಾರಿ ಕೂಲಿಯವರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಅಮೇರಿಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾರೆ.

ತಾಲ್ಲೋಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಬೆಳ್ಳೂರು.—ಈ ಊರಿನ ದೈವಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಮಳೆಯು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಪೈರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಡೆಗೆ ಬಂದು ನೋಡುವವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತವೆ. ಮುಂದೆ ಹ್ಯಾಗಾಗುತ್ತೋ ನೋಡಬೇಕು.—ಈ ವಾಗ ಆಗಾಗ್ಯೆ ಪ್ಲೇಗು ಸೊಂಕು ಇರುವ ಊರಿನಿಂದ ಜನಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ.—ಇಲ್ಲಿ ತಾ|| ೧೧ನೇ ಶನಿವಾರದ ದಿವಸ ಶ್ರೀ ಆದಿ ಚುಂಚನಗಿರಿ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮಹೋತ್ಸವವು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಸುಮಾರು ೨,೦೦೦ ಜನಗಳ ವರೆಗೂ ಸೇರಿತ್ತು. ಈ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೋಕು ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಅಮಲ್ದಾರರು ಬಂದು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಬೆಳಸಿದರು — ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೈನರು ತಾವು ದಸರಾ ದಿವಸ ಚೆನ್ನೇದೇವರ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ಯೆ ೧೦—೧೨ ವರುಷಗಳಿಂದ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಡೆಯುವದಿಲ್ಲ ವೆಂದಿರುವ ಅಲ್ಲದನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಮ್ಮನವರ ಉತ್ಸವ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಗಳಾದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಯಾವಾಗ ಕ್ರಮದಿಂದ ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.—ಈ ಊರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದು ಗರ್ನೇಷಾರರು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಈ ಸ್ಟೇಷನ್ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.— ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ವಸ್ತಿಗಳಿಗೂ, ಪ್ಲೇಗು ಸೋಂಕು ಇರುವ ಊರುಗಳಿಂದ ಬರುವ ಜನಗಳಿಗೂ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಆರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಜನರು ಹಾರೈಸುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು:—ಕಳೆದ ವಾರ ಮದರಾಸ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರು ಇಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮ್ಯಾಚು ಆಡಿದರು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಿದಾಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಹೆಚ್ಚು ಓಟಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಗೆದ್ದರು. ಈ ವಾರ ಮದರಾಸ್ ಜಿಂಖಾನಾ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಂಖಾನಾ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರೂ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಪರಿಯಂತರ ಮ್ಯಾಚು ನಡೆಸಿತು. ಮದರಾಸಿನವರು ಬಹಳ ಕೌಶಲದಿಂದಲೂ ಸಾಹಸದಿಂದಲೂ ಆಡಿದರೂ ಅವರು ಸುಮಾರು ೨೦೦ಓಟಗಳನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರು ಜಿಂಖಾನಾದವರೇ ಗೆದ್ದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಡೆ ಮಿ|| ಬಿ ಜಯರಾಂ ಇವರು ೧೪೮ ಓಟಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ಅವರಿಗೆ ಎರಡನೆಯವರು ಒಬ್ಬ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ೯೭ ಓಟಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ತಾ|| ೧೧ನೆಯ ಶನಿವಾರದ ದಿವಸ ಕೇವಲ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ತುಂಬಲ್ಪಟ್ಟ ಬೆಂಗಳೂರು ವ್ಯಾಲೀ ವಾಲಂಟಿಯರ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರಿಗೂ ಬೆ ಹೆಸರಿಂದ ಮಯವಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಯುಕ್ತ ಶಾಲೆಯವರ (ಯೂನೈಟೆಡ್ ಇಲೆವೆನ್) ಕ್ಲಬ್ಬಿನವರಿಗೂ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚ್ ನಡೆಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿ. ಆರ್. ವಿ. ಯವರ ಕಡೆಯವರು ೧೦೯ ಓಟಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ಯುನೈಟೆಡ್ ಇಲೆವೆನ್ ನವರಿಗೆ ೯ ನಿಂದ ೮ ವಿಕೆಟ್ಟುಗಳ ವರೆಗೂ ವೊತ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಮಿ|| ಬಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಇವರು ೪೬ ಓಟಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ಇವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಓಟಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದವರು. ಎರಡನೆ ಯವರು ಮಿ|| ಈಶ್ವರಂ ಪಿಂಟೋವರೂ ಮೂರನೆಯವರು ಮಿ|| ರಂಗರಾವ್ ಇವರೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೩೩—೨೦ ಓಟಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದರು ಯುನೈಟೆಡ್ ನವರೇ ಗೆದ್ದರು.

ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ.—ಬಹು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಮಳೆಯು ೬ನೇ ತಾ ಆರಾಭಿಸಿದು ಆದಿನಗಳು ನಾಲ್ಕೈದು ಹದ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ತುಂಬಾ ಹರ್ಷಿತರಾಗಿದಾರೆ. ಅದೇ ಮಳೆಯು ೧೫—೨೦ ದಿನಗಳಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಹಿಂದಾದ್ದರಿಂದ ರಾಗಿ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮಳೆಯಿಂದ ಬಡ ಜನರ ಕಷ್ಟವು ಪರಿಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪ್ಲೇಗೋಸ್ಕರ ಬಹು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಡ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಿತಿವಂತರಿಗೂ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಗುಣ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ಪ್ಲೇಗ್ ಮಾತ್ರೆಗಳೂ, ಗಡ್ಡೆಯ ಕ್ಷೀಣ ಪಸೈರಗಳೂ ಇರುವಂತ ವೂರು ಆಯುರ್ವೇದ ರತ್ನಾಕರ ಪಂಡಿತರು ಅಯ್ಯಂಗಾರರುವಾಳುಮೆಲ್ಲಿಯವರಿಂದ ಅವಾರ ... ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಅಂಥಾ ರೋಗಿಷ್ಟರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರಾಣದಾನ ಮಾಡುವರೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಂದಲೂ ಗಡ್ಡೆ ಕರಗಿಸುವ

ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಲೇಪನಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ರೋಗಿಗಳು ಗುಣವಾದದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವಾರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡದ್ದು ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.—ಈ ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕಡುವಿನ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ರೋಗವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಮಾದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿನ ಬಡ ಜನರು ಹೊರಗೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಮಳೆಯು ಬಿಡದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆರಿಸ ಪುನಃ ಊರಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಪುನಃ ಪ್ಲೇಗ ಧವಹಿಂದ ೧ ಜನರಿಗೆ ಬಂದರು. ಹಾಸನದಿಂದ ಪ್ರೋ ಸಿ. ಸಾಹೇಬರವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಆ ಜನರನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಸರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ಲೇಗ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಇವರು ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಈಗ ಜನರು ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಜನಗಳೂ ಇವರನ್ನು ತುಂಬಾ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದಾರೆ—ಹಿಂದೆ ಪ್ಲೇಗ ಗಲಾಟೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಜೂ ಕಳುವಿನಿಂದ ಸಿಕ್ಕ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಉಂಟಾದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಬಾಧ್ಯರಿಗೆ ನಷ್ಟ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ವೊಕದ್ದಮೆಯು ಪಕ್ಷಕಾರರೆಲ್ಲರ ಈ ತಾಲ್ಲೋಕು ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬದಲಾಯಿಸುವದು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದವರು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲೀವರೆಗೆ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿದರೋ ಇಲ್ಲವೆ ಬಿ ಫಾರಂಗೆ ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡಿದರೋ ಎಂದು ಪುರ ಜನರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡಾಂತರ ಏನಾಗತಿ ಎಂದು ಜನರು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.—ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದ, ೭, ೮, ೯,ನೇ ತಾ ನಲ್ಲಿ ಹೂರು ಒಳ್ಳೆ ಹದಾ ಮಳೆಗಳಾದವು. ಒಟ್ಟು ೬ ಅಂಗುಲ ೬೯ ಸೆಂಟುಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತೆ. ಈ ಮಳೆಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿರವು, ಊರಿನ ಬಾವಿಗೆಗೂ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಬಂತು. ತಿಮ್ಮಣ್ಣನಾಯ್ಕನ ಕೆರೆಗೂ (ರೆಸರ್ವಾಯರಿಗೂ) ೬ ತಿಂಗಳ ನೀರು ಬಂತು. ಜನರಿಗಿದ್ದ ನೀರಿನ ಕ್ಷೋಭೆ, ಭಗವಂತನ ಕೃಪಾವೃಷ್ಟಿ ಬೀಳಲು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ನೀರಿನ ಕ್ಷೋಭೆ ಬೇಸಿಗೆಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರಿಗಿದ್ದ ಅಪಾರವಾದ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಭಗವಂತನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ವರೂ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ವಿಹಿತವಲ್ಲವೆ! ಪೈರುಗಳು ಈಗಿದ ಮತ್ತಿಗೂ ಕ್ಷೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಬಂದು ಈ ಮಳೆಯು ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಗಳು ತಡೆದು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಪೈರೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಹೊಂದುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಒ ದೆರಡು ಹದಾ ಮಳೆಯಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪೈರುಗಳು ತುಂಬಿ ಕಾಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದೇನೋ ನಿಜ.—ಕಳೆದ ೩ನೇ ತಾ ನ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಅಲ್ಲಿನ ಟೌನ್‌ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಭಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಫೀಸರ್ ವೆಂಕೋಬರಾವ್ ಮಿಟಿಂಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀ ಜೆ ರು ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಗೃಹಸ್ಥರುಗಳೂ ಸೇರಿದ್ದರು. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಿ|| ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರೂ, ಪ್ಲೀಡರ್ ಮಿ|| ತಿರುಮಲರಾಯರೂ, ಮಿ|| ರಾಮಾರಾಯರೇ ಮೊದಲಾದವರು, ಲೇಟ್ ದಿವಾನ್ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿಯ್ಯರವರ ಗುಣಶೀಲ ಸ್ವಭಾವ, ರಾಜಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕತ್ವ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿಯೂ ಮನೋರಂಜಕವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಅವರೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು. ಅದೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರ ಚಂದಾ ಹಣ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ,ಸುಮಾರು ೯೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸಿವಿಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩—೪ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ ಮಿ|| ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯ ವರ್ಗ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವರ್ತಮಾನವು ಅವರ ಹಿತೈಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಇವರು ತುಂಬಾ ಗುಣಶೀಲರೂ ಅವರ ತಾಪೇದಾರರಲ್ಲಿ ದಯಾಪರವೃತ್ತರೂ ಆಗಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಸಕ್ತರಿಂದ ಮುಂದೆ ಇವರು ಹೋಗತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರಜಾನುರಾಗವನ್ನೂ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ. ಕಳೆದ ವಾರ ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸೇದುವಾಗ್ಯೆ ಒಬ್ಬ ಯೌವನಸ್ಥನು ಕಾಲು ಜಾರಿ ಬಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಘಾಯಪಟ್ಟನಂತೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಬಿದ್ದು ಘಾಯಪಟ್ಟಿರಂತೂ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತೆ. ಈ ಭಾವಿಯು ಕೇವಲ ಅಪಾಯವಾದ ಭಾವಿ, ಆದಾಗ್ಯೂ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಲಾದರೂ ಈ ಭಾವಿಯು ತುಂಬಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಪೇಟೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಇದರ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಪ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸದಾ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವರು.

ಉತ್ತರಧ್ರುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ವೃತ್ತಾಂತ.

೧೮೯೮ನೇ ವರ್ಷ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಾರ್ವೆ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಕ್ರಿಸ್ತಿಯಾನಿಯಾ ನಗರದಿಂದ ಉತ್ತರಧ್ರುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಫ್ರಾಮ್ ಎಂಬ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಸಮರ್ಥರು ಹೊರಟರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೊರಟ ೧೬ ಮಂದಿಯಲ್ಲಿ ಆರು ಮಂದಿ ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ವನಸ್ಪತಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಣಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಷ್ಣಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆ ಸಂಭವಿ

ಪಿನ ಕಾಗದ್ದು ಕಷ್ಟ ಸನ್ನಾಹಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಮರ್ಥರಾದವರೇ ಪೊರಟರು. ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದ ತರುವಾಯ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ಗಾಲಿಗಳಿಲ್ಲದ ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಎಳೆಯುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಭಯಂಕರವಾದ ಈ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹಗಳೊಡನೆ ಹೊರಟ ಫ್ರಾಮ್ ಎಂಬ ಹಡಗು ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೀನ್ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಸ್ಮಿತ್ ಎಂಬ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಎಲ್ಸ್ಮಿಯರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿತು. ತರುವಾಯ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಹಡಗಿನ ನಾಯಕನಾದ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸ್ವೆರ್ಡ್ರುಪ್ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನ ಟೈಮ್ಸ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ.

೧೮೯೮ನೇ ಆಗಸ್ಟ ೧೭ರಲ್ಲಿ ಕೇಪ್ ಸಬೈನ್ ಭೂಶಿರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗಳು ನಮಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಬಂದದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಡಗು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಿತು. ಚಳಿಯು ಆವಾಗಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಹಿಮವು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವದಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಹಿಮಕಾಲವನ್ನು ರೈಸ್ ಜಲಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬೇಕಾಯಿತು. ಶೀಘ್ರವಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳು ಕಟ್ಟಿದ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಎ

ಲ್ಸ್ಮಿಯರ್ ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಹಿಮಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಭೂಪಟಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾಯಿಗಳ ಆಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೆಲವು ದೂರ ಹೋಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಲೂ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿದೆವು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಆಹಾರವು ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಹಿಮಕಾಲ ಕಳೆಯುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಗಾಲಿಗಳಿಲ್ಲದ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನಾ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಫ್ರಾಮ್ ಹಡಗನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮೆಲ್ವಿಲ್ ಕೊಲ್ಲಿಗಾಗಲಿ ಬ್ಯಾಫಿನ್ಸ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಗಾಗಲಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಆಲೋಚಿಸಿದೆವು. ಹೀಗೆ ಆ ಹಿಮಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ ಕಳೆದು ಮಾರನೇ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರೀನ್ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಉತ್ತರತೀರಕ್ಕೆ ಸಬೈನ್ ದ್ವೀಪದ ವರೆಗೂ ಒಂದು ಆ ವರ್ಷದ ಆಗಸ್ಟ—ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ರಾಮ್ ಹಡಗನ್ನು ಸಂಧಿಸಬೇಕೆಂಬುವದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಆದಕಾರಣ ಆ ಹಿಮಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ೧೮೯೯ನೇ ವರ್ಷದ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಯಾಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ಒಂದು ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಸ್ಮಿಯರ್ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ದಾಟಿ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟು ಹಿಮಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿದೆವು. ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಟು ಹಿಮದ ಗಡ್ಡೆಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದೆವು.

"ಈ ಪ್ರಯಾಣಗಳು ಮಾಡಿದ ಬೇಸಗೆ ಕಾಲವು ನಮಗೆ ಬಹು ಹರ್ಷಕರವಾಗಿರುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದು ಆಶಾಭಂಗವಾಯಿತು. ಕಿಂ ನ್ ಬೇಸಿನ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುವದಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಸಿಕ್ಕುವದು ದುಸ್ತರವಾದದರಿಂದ ನಾವು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜೋನ್ಸ್

ಸೌಂಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಆಗಸ್ಟ ೨೭ರಲ್ಲಿ ಹೊರಟೆವು, ಎಲ್ಸ್ಮಿಯರ್ ಲ್ಯಾಂಡಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಹಿಮಗಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದೆವು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮುಂದು ಮುಂದಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿ, ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟೆವು. ಇದರ ಮಂಜು ಗಡ್ಡೆಯು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದದರಿಂದ ನಾವು ದೋಣಿಯನ್ನು ಪುನಃ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೂ ಅಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ತರುವಾಯ ದೋಣಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹೊರಟು ಕೆಲವು ದೂರ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಎದುರಿಗೆ ೬೦—೭೦ ಮೈಲುಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರವು ಕಾಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹಿಮಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ದೂರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದೆವು. ತರುವಾಯ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಮುದ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ೨೭ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕಳೆದೆವು. ನವೆಂಬರ್ ೧೬ಕ್ಕೆ ಆ ವರ್ಷದ ಪ್ರಯಾಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದವು.

ಮಾರನೇ ವರ್ಷದ ಬೇಸಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ಹೊರಡಬೇಕಾಗಿದ್ದದರಿಂದ ನಾವು ಕೊಂದಿದ್ದ ಮೃಗಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಚರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಶೇಖರಿಸಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರೆದ್ದೂ ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದೆವು. ೧೯೦೦ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೬ಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪು ನಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಗಾಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಟು ಆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶೇಖರಿಸಿಟ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೋದರು. ಇವರು ಮಾರ್ಚ ೩ ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಯು ಉಗ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾವಲಿಗೋಸ್ಕರ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ್ದದೆಂತಲೂ ನಾಯಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಆಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದವೆಂತಲೂ ವರ್ತಮಾನ ತಂದರು. ಕೆಲವು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಾನೂ ಇನ್ನಿಬ್ಬರೂ ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹೊರಟೆವು. ನಾವು ಮೊದಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ ಉಗ್ರಾಣದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕಾವಲಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರಿಬ್ಬರೂ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೋದೆವು. ಆ ದಿನವೇ ನಮಗೆ ಹಿಮ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಜು ಗಡ್ಡೆಗಳು ತುಂಬಿದ್ದ ಕಾರಣ ನಾವು ಆ ಸ್ಥಳದ ತೀರದಲ್ಲೇ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವದು ಬಹು ಪ್ರಯಾಸವಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಮಾರ್ಚ ೧೪ ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ನಮ್ಮ ದೋಣಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆವು. ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಜನಗಳು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ನಾವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ ಉಗ್ರಾಣ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ತರುವಾಯ ಮಾರ್ಚ ೨೩ ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟು ನೀರಿನ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆವು. ಅದರ ತೀರದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳೂ ಆ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಉಳ್ಳ ಹಾಗಿರುವ ಮಂಜು ಗಡ್ಡೆಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ದಾಟುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಮದ ಗುಡ್ಡೆಗಳಿಂದ ಅಗೆದು ಕತ್ತರಿಸಿ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ೩೦ ಮೈಲು ಅಗಲವಾದ ಆ ಸಮುದ್ರ ಭಾಗವನ್ನು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಾಟಿದೆವು. ಇದು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ನಡೆದದ್ದು. ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಸುಮಾರು ದಾರಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಮೇ ೧ ರವರೆಗೆ ಗ್ರೀನ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ನಾವು ಮುಟ್ಟಿದ [illegible] ನಿಂತಿರುವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ೧೩೦ ಮೈಲು ಅನೇಕರ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಗುಂಪಿನವರು ೧೬೦ ದಿನಗಳ ವರೆಗೂ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಂಡು ನಾಯಿಗಳು ಹೊಡೆದ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಎಲ್ಸ್ಮಿಯರ್ ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವದೇ ಇವರ ಉದ್ದೇಶ. ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರು ನಾನೂ ನನ್ನ ಜೊತೆಗಾರರೂ ಸಂಚರಿಸಿದ ಪ್ರಾಂತ್ಯವು ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಗಳ ನಡುವೆ ೧೬, ೨೦ ಮೈಲುಗಳು ಅಗಲವಾಗಿರುವ ಗಿರಿಕಂದರಗಳುಂಟು. ಇವು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರ ೮೧ ಡಿಗ್ರಿಗಳ ವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಹೊರಟಿದ್ದ ಉಗ್ರಾಣ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜೂನ್ ೩ ರಲ್ಲಿ ತಲುಪಿದೆವು. ಆ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ೮೦ ದಿನಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಜೂನ್ ೧೫ಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇವರು ಉತ್ತರ ೮೦ ಡಿಗ್ರಿಗಳ ವರೆಗೂ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಕಡಮೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೇಟೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಿ ಕಿ ಯಲ್ಲಿ ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ನಾವು ಕೊಂದು ತಿಂದ ಕರಡಿಗಳ ಕೊಬ್ಬೇ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂತು.

"ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಈ ಎರಡು ಗುಂಪಿನವರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಫಾರ್ಗ್ ಶೋಧನೆಗೋಸ್ಕರ ೪೦ ದಿನಗಳ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಕ್ಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮುಂದರ ... ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ತರುವಾಯ ಹಿಮಮಿಶ್ರವಾದ ಎರಡು ಕಲ್ಲು ಸಮಸ್ಥಳವನ್ನು ಕಂಡ ಕತ್ತೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಪಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಮದಿಂದ (೯) ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕತ್ತಲೆಯಾಗಿತ್ತು.

"ತರುವಾಯ ಎತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದ ಫ್ರಾಮ್ ಹಡಗನ್ನು, ಒಂದು ಕೇವಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ... ಇದು ಬೀಳುವದ ಸುಟ್ಟಿನ ... ನಮ್ಮ ಮುಂದು ಬರುವ ... ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಬಂದೆವು ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಿತು ... ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ... ಹಡಗು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಈ ಮೇರೆಗೆ ... ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೂ ... ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ... ಕಂಡು ... ಈ ಪರಿಶೋಧಕರು ... ಪ್ರಾಣಿಗಳ ... ಮಾಡಿದರು.

ಫ್ರಾಮ್ ಹಡಗು ಜೋನ್ಸ್ ಸೌಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ... ವರೆಗೂ ಮಂಜು ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ... ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ದಾರಿ ... ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು ... ದಿಕ್ಕಾಗಿ ... ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ... ಆಗಸ್ಟ ೧೬ ರಲ್ಲಿ ಗ್ರೀನ್ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ... ಇದರ ... ಸಮುದ್ರದ ... ಯ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯ ರಲ್ಲಿ ನಾರ್ವೆ ದೇಶದ ... ಯ ಸ್ಟಾವೆಂಜರ್ ಎಂಬ ರೇವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರು.

ROBINSON'S PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ಯವರ ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ನಾರಿನಿಂದಾಗಿದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಪವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಕುಡಿಸಿದಾಗ ಮಕ್ಕಳು [illegible] ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದರೆ ಹಿತವಾಗಿಯೂ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಆಹಾರವಾಗುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯಾದ ದಾಹ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹುಳಿಯನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.— ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ [illegible] ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ.

ಅಕ್ಷಯ ಮಲಾಮು — ಕಾಯುತ್ತದೆ, ನೋವು ಮಾಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಸುಟ್ಟ ಗಾಯ, ಬಿರುಕು, [illegible] ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಉತ್ತಮ ಔಷಧಿಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೈಲವು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೋವನ್ನು ಶಮನಮಾಡುವ ಔಷಧ. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಇದರ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಔಷಧಿ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಕೈಲವು ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಹಾವು, ಚೇಳು, [illegible] ಗಾಯಗಳು, ತರಚಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಸುಟ್ಟ ಗಾಯ, ಕೀಲುನೋವು, ಸುಳ್ಳಿಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ, ಬಿರುಕುಗಳು, ಗಡೆಗಳು, ಕಜ್ಜಿಗಳು, ಚರ್ಮದ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆ [illegible] ಔಷಧ. ಶಕ್ತಿ ಗಾಯ — ಇವೇ ಮೊದಲಾದ [illegible] ಹಚ್ಚಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. [illegible]

ಕ್ರಯ:— ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೧೨ ಆ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೮ ಅ. ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಯುಂಬ್ರೋಕೇಷನ್.

ಈ ಕೈಲವು ಪಶು ನೋವುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರ ಒಳಗೆ ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಮೋಸಿಯಾದ ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಪದಾರ್ಥಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ನೋವನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಶಮನಮಾಡುವದು. ಡಬ್ಬಿಯ ಬೆಲೆ ೧ ರೂಪಾಯಿ, ೧೨ ಆ. [illegible] ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು. ಎಲ್ಲಾ ಔಷಧ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಏಜೆಂಟರು:— [illegible]

ಬೇಗನೆ ಕೊಳ್ಳಿ! ಹಿಂದೆ ಬೀಳಬೇಡಿ!! ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ!!!

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೆಲವುಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ!!! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕದ ಸುಲಭ ಬೆಲೆಯನ್ನು [illegible] ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲಾಂಡ್ ಅಮೇರಿಕ ಮುಂತಾದ ಪರದೇಶಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರು, ರಾಜಪರಿವಾರದವರು, ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಪ್ರೈಸ್‌ಸಾಹೇಬರು, [illegible] ಸರದಾರರು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಗಳು [illegible] ದೇವರಾಜಸಮುದ್ರ, ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಬೆಟ್ಟ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಸುಂದರವಾದ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಬಾಗಿಲು, ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ—ಇವುಗಳು ಬಹು ರಮಣೀಯವಾಗಿವೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲ. ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಎಂಟಾಣೆ ಮಾತ್ರವೇ.

ವಿ. ಪಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಅಥವಾ ಪೋಸ್ಟ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಚಿತ್ರ ಪುಸ್ತಕವು ನಾಳೆಯೇ ದೊರೆಯುವದು.

ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಚಂದಾ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ:—ಸ್ವದೇಶದವರಿಗೆ ೦—೬—೦

" " "—ಪರದೇಶದವರಿಗೆ ೦—೯—೦

ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ನಾಲ್ಕಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವವು. ಚಿತ್ರಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದ ಪರಸ್ಥಳದ ಚಂದಾದಾರರು ಆರಾಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುಸ್ತಕವು ದೊರೆಯುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೊ, ಮೈಸೂರ್.	ಅಥವಾ	ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಬುಕ್ ಡಿಪೊ, ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ.

ಜ್ವರಹರಿ. 11

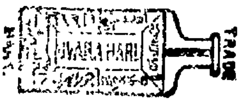

ಇದು – ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯಾಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ದಾಹಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನು ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಅರುಚಿಯನ್ನೂ ಕಳೆಯುವದು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ದೇಹವನ್ನು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೇ ಕ್ರಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವದು.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ., ೨ ರೂ., ೧೧ ರೂ. ಇನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಈ ಔಷಧವು ತಲೆನೋವು, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ ಕಳೆಯುವದು, ದಾಂತಿಭೇದಿ, ನಾನಾವಿಧದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು—ಮುಂತಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಹತ್ವವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಕೊಡುವದು. ಇದು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹೊರಗಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ಪಟ್ಟಿ ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧದ ಹಾಗೆಯೇ. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುವದು.

ಅನೇಕ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಗಳಂತೆಯುವರು—ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಹಿಂದೆ ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ವಾಸನೆ ಸಹ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಲರಾ, ಅತಿಸಾರಭೇದಿ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎರಡು ಔಷಧಗಳ ಅಪಾರವಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಔಷಧದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಕ್ರಯಪಟ್ಟಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ:— ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೋ, [illegible] ಮದ್ರಾಸ್.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

೧೯-೯-೧೯೦೯ರಿಂದ ೨೬-೯-೧೯೦೯ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗು. ಜಾಡ್ಯ.	ಪ್ಲೇಗು. ಮರಣ	[illegible]
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	66	33	81
ಮೈಸೂರು "	424	258	408
ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	191	139	
ಮೈಸೂರು "	150	100	
ಕೋಲಾರ "	28	21	
" ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	17	56	
ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	16	10	
ಹಾಸನ "	80	47	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ "	153	88	
ಕಡೂರು "	185	117	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ "	21	13	
ಒಟ್ಟು	1345	985	

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೮೩೧ ನೇ ಸೌಮ್ಯನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವೀಜ ಶುದ್ಧ ಚತುರ್ದಶಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಆಶ್ವೀಜ ಬಹುಳ ದಶಮಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

೧೯೦೯ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್.

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	[illegible]
16	ಗುರು	* ಚತುರ್ದಶಿ	15-10	ಉ. ಭಾ	12-48	31
17	ಶುಕ್ರ	§ ಪೌರ್ಣಮಿ	12-50	ರೇ	12 10	1
18	ಶನಿವಾರ	‡ ಪಾಡ್ಯಮಿ	9-19	ಅ	10 12	2
19	ರವಿವಾರ ¶	ಬಿದಿಗೆ	5-5	ಭ	7 9	[illegible]
20	ಚಂದ್ರ	ತದಿಗೆ	0-20	ಕೃ	51-26	[illegible]
21	ಮಂಗಳವಾರ †	ಚೌತಿ	18 25	ರೋ	0 23	[illegible]
22	ಬುಧ	ಪಂಚಮಿ	42 2	ಮೃ	52-18	[illegible]

* ಶ್ರೀ ಗಾಂ ಕರಚಂದ್ರದರ್ಶನಂ. § ವಿಷುವತ್ಪುಣ್ಯಕಾಲ

† ಅಂಗಾರಕೇಶ್ವರ ರಥೋತ್ಸವ. ¶ ಚಂದ್ರೋದಯ ಗೌರಿ

‡ ಕಗ್ಗಯೋಗ

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಜಿನಸು.		ಮೈಸೂರು	ಬೆಂಗಳೂರು
ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧೧—೦ ೦	೧೨—[illegible]
ಕೆಂಪು ಶಾಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಅವಲ್		೧೧—೦.೦	೧೧-[illegible]
ಹುರುಳಿ ಮಾಯಂ	..	೧೦- ೦.೦	[illegible]
ಗಾಜನೂರು ಅಕ್ಕಿ	..	೧೦—೦ ೦	[illegible]
ಸಣ್ಣ ಅವಲ್	..	೧೪ ೦.೦	[illegible]
ಜೀರಿಗೆ ಮಾಯಂ	..	[illegible]	[illegible]
ತೊಗರಿ ಬೇಳೆ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	೧೧-೪—೦	[illegible]
ಹುರುಳಿ ಮಾಯಂ	..	೧೧—೦—೦	[illegible]
ಕೃಷ್ಣ ರಾಗಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಸಜ್ಜೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಜೋಳ	..	[illegible]	[illegible]
ಹುರುಳಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಬಿಳೀ ಅವರೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಹೆಸರು	..	[illegible]	[illegible]
ಉದ್ದು	..	[illegible]	[illegible]
ಕಡಲೆ	..	೧೦—೦—೦	[illegible]
ಎಳ್ಳು	..	[illegible]	[illegible]
ಹುರುಳಿ	..	[illegible]	[illegible]
ಹರಳು ಎಣ್ಣೆ ಸೇರಿಗೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಬೆಲ್ಲ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಕೊಬ್ಬರಿ	..	[illegible]	[illegible]
ಮಾಯಂ ಪರಡ	..	[illegible]	[illegible]
ಕಲ್ಲು ಉಪ್ಪು	..	[illegible]	[illegible]
ಒಣಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಹರಳೆಣ್ಣೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಪಲ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಹುಣಿಸೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು	..	[illegible]	[illegible]
ಬೆಳ್ಳೆ ಹುಣಸೆಹಣ್ಣು	..	[illegible]	[illegible]
ತುಪ್ಪ	..	[illegible]	[illegible]
ಬೆಣ್ಣೆ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಅಡಿಕೆ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಮಣಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಹೊಗೆ (ಸೊಪ್ಪು) ಮಣಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
" " ಪುಡಿ	..	[illegible]	[illegible]
" " ಸಣ್ಣ ಮಣ ೧ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]
ಹತ್ತಿ ಸಣ್ಣ ಮಣ ೧೦೦ಕ್ಕೆ	..	[illegible]	[illegible]

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, as the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 16/10/1909.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕ್ರಯ ೧ ರುಪಾಯಿ —:o:— ಕ್ರಯ ೧ ರುಪಾಯಿ

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೬. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೭ ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾರೀಖು ೨೪ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಖ್ಯೆ ೨೧.

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

91

೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಕೊಬ್ಬೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳು ಬಲಿತು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಗಾಳಿಯ ವಾಯುಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಯಾವದೇಶದಲ್ಲಾದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ತಾಳ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೇವಲ ಕೂಸಿಗೆ ಅರ್ಹವಾದದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಿಟ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ದೇಹದ ಪುಷ್ಟಿಕರವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಿಡುಗು ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಶೈಶವದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಿತ್ತಾದಿ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾವದೂ ಸೇರಿಸುವದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರುವ ಅನ್ನ ಕೋಶಕ್ಕೆ ದಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ತನ್ಯ ಕೊಡುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುಣವು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಲಾರದು.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಏಜೆಂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಷಾಪುಗಳಿಗೂ ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು:—

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಕಾವಸ್ ದಿನಷಾ ಬ್ರದರ್ಸ್.
ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಮೆ॥ ಲೇಡಂ ಅಡೆಕಾರ್ಡ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಕನಿಚಿ ಲಯಲ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕರಾಚಿನಾದ:—ಮೆ॥ ಹಾಲ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.
ಕರಾಚಿ:—ಮೆ॥ ಎಚ್. ಜೆ. ರುಸ್ತುಂಜಿ ಕಂಪೆನಿ.
ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ ಕಂಪೆನಿ.
ರಂಗೂನ್:—ಲೇಡಂ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಹಳ್ಳೀ ಔಷಧಗಳು.

43

ನಯನವ್ಯಾಧಿಗೆ ಸುಖಾಂಜನವು.—ಹೊಸದಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಬರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಆಣೆ.

ವಾಯುಸಂಹಾರಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದ ೫ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ವ ಇತರ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು, ಇವು ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಶೀಸೆಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ಕನಕ ಸಂಚುವು.—ಇದರ ಸೇವನದಿಂದಲೇ ಏನೊಂದು ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿ ಹೋಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ರೂ. ೨—೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗಜಕರ್ಣಾದಮಲಮು.—೨ ಯಾ ೩ ಆವರ್ತಿ ಹಚ್ಚುವದರೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾ ದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ಗುಣಹೊಂದುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ಆಣೆ ೬. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಔಷಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿ.

ಇಂದೂ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬೆಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಶೇಷ ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ!

ಕಟ್ಟಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳು.

7

ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು:—ರಸಪುರಿ ಡಜನ್‌ಗೆ ೬ ರಿಂದ ೮ ರೂ., ಮಲ್‌ಗೋವಾ ೮ ರಿಂದ ೧೦ ರೂ., ಬಾದಾಮಿ ೯ ರಿಂದ ೧೨ ರೂ., ಸುಂದರಷಾ ೧೨ ರೂ., ಅಪೂಸ ೯ ರಿಂದ ೧೦ ರೂ.

ಕಟ್ಟಿದ ಕೂಸಗು ಕಿತ್ತಳೆ, ಸಾತಕಡಿ ಕಿತ್ತಲೆ, ನಿಂಬೆ ಚಕೋತ್ರಿ, ಚೀಪೆ, ಮೂಸಂಬಾಳ, ದಾಳಿಂಬರಿ, ಸಪೋಟ ಮತ್ತು ಲೀಚು:—ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೬ ರೂ. ಅಂಜೂರ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಬಾದಾಮಿ, ಪಪ್ಪಾಯಿ,—ಡಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂ.

ಇತರ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗಿಗೋಸ್ಕರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಮೆಂಟು ಮಹಾ ಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:—ಆದಿಪರ್ವ ೩ ೦ ೦, ವಿರಾಟಪರ್ವ ೧ ೦ ೦, ಭೀಷ್ಮಪರ್ವ ೨ ೦ ೦ ಸ್ತ್ರೀಪರ್ವ ೦ ೬ ೦, ಅನುಶಾಸನೀಕಪರ್ವ ೩ ೧೨ ೦

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀ ವಿಲಾಸಮೆಂಟು ಭಾಗವತ ಕನ್ನಡಟೀಕು:—ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ತೃತೀಯ ಸ್ಕಂಧಗಳು ೨ ೦ ೦, ಚತುರ್ಥ ಪಂಚಮ ೧ ೧೨ ೦, ಷಷ್ಠ ಸಪ್ತಮ ಅಷ್ಟಮ ನವಮ ೨ ೮ ೦, ದಶಮ ೨ ೮ ೦, ಏಕಾದಶ ದ್ವಾದಶ ೧ ೮ ೦.

ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೋಕ್ತಿ ವಿಲಾಸಮೆಂಟು ರಾಮಾಯಣ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:—ಬಾಲಕಾಂಡ ೧ ರೂ., ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡ ೨ ರೂ., ಅರಣ್ಯಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಸುಂದರಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಯುದ್ಧಕಾಂಡ ೨ ೮ ೦, ಉತ್ತರಕಾಂಡ ೧ ೮ ೦.

೧೦ ರೂ. ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಶೇಕಡ ೧೦ ರಂತೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮೆ॥ ರಾಜಾ ವಾಣಿ ಪೇಟೆಯ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಇತರ ಕನ್ನಡ, ಆಂಧ್ರ, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗೋಸ್ಕರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ರವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಯಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್,
ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ರೋಡ್,
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ROBINSON'S

PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ರವರ ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ. ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಹದವಾಗಿ ೧೦ ನಿಮಿಷ ಬೇಯಿಸಿದರೆ ತಂಪಾದ ಹಾಲು ಗಂಜಿ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹಿತವಾಗಿಯೂ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾನಕವಾಗುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ತಾಪಪಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯೂ ದಾಹ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹುಳಿಯನ್ನೂ, ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ, ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದಂಥ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ತೋರುವ ಮೋಸದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾರುತ್ತಾರಾದ್ದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಹಿಟ್ಟು ತುಂಬಿದ ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿದ ಲೇಬಲನ್ನು, ಕೆಳಗೆ ಸದ್ದು ರುಜುವನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸನ್ ೧೯೦೮ ನೇ ಇಸವಿಯ

ಹೊಸದಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷು—ಕನ್ನಡ

ಪಾಕೆಟ ಡೈರಿ

ಈ ಡೈರಿಗಳು ವರ್ತಕರು, ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಬುಕ್‌ಬ್ಯಾಗ್ ಕಮಸ್ತರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳು:—ಪ್ಲವಂಗ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗ, ಕ್ಯಾಲೆಂಡರು, ಹಿಂದೂ ಹಬ್ಬಗಳು, ಮುಸಲ್ಮಾನರ ದಿನಗಳು, ರೈಲ್ವೆ ಟಾಯಿಂ, ಕೋರ್ಟುಗಳ ರಜೆಗಳು, ಕೋರ್ಟು ಫೀಜು, ಪೋಸ್ಟಲ್ ರೇಟುಗಳು, ಸ್ಟಾಂಪು, ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಫೀಜು, ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು, ಬಡ್ಡಿ ಪಟ್ಟಿ, ನವಿನಿವಾಸ ಆಫೀಸು ಚಿಕ್ಕ ಹೊಸದ ವಿವರ, ಗೌರೀ ಪಂಚಾಂಗ, ಪಕ್ಷಿ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪಲ್ಲಿ ಪತನ ಫಲ, ವಾಹನಗಳ ಕಾಲ, ವಾರ ಶೂಲೆಯ ದಿನ, ದಿನಾಂಕ ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ದಪ್ಪ ಕಾಗದ ಪ್ರತಿ ಪುಟವೂ ರೂಲು ಹಾಕಿ, ಸೊಗಸಾಗಿ ಬೈಂಡು ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ ಎ. ನಂಬರ ಪಕಳಿ ಚಿಕ್ಕ ಸೈಜ ಕ್ರಯ ೧೦ ಆಣೆ; ಬಿ. ನಂಬರ ಪಕಳಿ ... ಮುಖ್ಯ ... ಚಿಕ್ಕ ಸೈಜ ಕ್ರಯ ೧೨ ಆಣೆ; ಸಿ. ನಂಬರ ಪಕಳಿ ... ದೊಡ್ಡ ಸೈಜ ಕ್ರಯ ೧೪ ಆಣೆ; ಡಿ. ನಂಬರ ಪಕಳಿ ... ದೊಡ್ಡ ಸೈಜ ಕ್ರಯ ೧೫ ಆಣೆ; ೧೨ ಡೈರಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ೧ ಡೈರಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಪೋಸ್ಟ ಚಾರ್ಜ ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಬೇಕಾದವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದು ವಿ. ಪಿ. ಪೋಸ್ಟು ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ವಿಳಾಸ:—ಎಂ. ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಶೆಟ್ಟಿ,
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ ಪ್ರೆಸ್, ಮೈಸೂರು.

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಲಘುಬೋಧಿನಿ.

೨೮

ಡೆಮ್ಮಿ ಅಷ್ಟಪುಟಗಳು ೨೪೦—ವಿಷಯಗಳು ೩೧೦—ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರತಿಗಳೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಅತಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಇಡುವುದು ಉತ್ತಮವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರ ಕಾಗದಗಳು, ಬಗೆ ಬಗೆ ಪತ್ರಗಳು, ಸಿವಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಯಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಕ್ರಿಮಿನಲ್, ಜಲ್ಲಾ ವಿವಿಧ ಅರ್ಜಿಗಳು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಗಳು, ಅಪ್ಪೀಲುಗಳ ಅವಧಿಗಳ ವಿಧಿ, ಅಸ್ವ ಭಾವ, ನಡವಳಿಕೆ, ಸಾಲಂಪು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳು, ಪತ್ರ[illegible] ಲೆಕ್ಕಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಓದಬಲ್ಲವರು ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡಾ ಸ್ವತಃ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ರಾಯರುಗಳ ಬಳಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಇರಬೇಕು. [illegible] ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. [illegible] ಕಾಗದದ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದರ ಕ್ರಯ ಹನ್ನೆರಡು ಆಣೆ — [illegible] ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಂಗಡ ಹಣ; ಕಳುಹಿಸಿ [illegible] ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ೧೦ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ [illegible] ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ದಸ್ತೂರಿ ಸಲ್ಲಿಸುವದು. [illegible] ಭಾರತಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಳ್ಳ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ.

ರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಔಷಧಗಳ ಪ್ರಯೋಗ

ಮತ್ತು

ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆ, ಪಥ್ಯ, ರೋಗಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು

ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಪ್ರಾರಂಭಸೂಚನೆಗಳು ಸಹ ಅವೆ.

೨೩೪ ಪುಟಗಳು.

ಕ್ರಯ: ರೂ. ೧ ಆಣೆ ೮ ಮಾತ್ರ.

ಟಪ್ಪಾಲ್ ಹಾಸಲು ಸಹಿತ ರೂ. ೧ ಆಣೆ ೧೧.

೧೮೭೭—೭೮ ನೇ ಇಸವಿಗಳ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪಂಚಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ಶರೀರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವು ಪಂಚಾಂಗ ವಾಚಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ತೋರಿದ ದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾದದ್ದಲ್ಲದೆ ಆದ ಪ್ರತಿಗಳೊಳಗೆ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಹ ವಿಕ್ರಯವಾಗಿ ಖರ್ಚಾದವು. ಇನ್ನೂ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಗಿರಾಕಿಗಳು ಬಹಳ ಬರುವದರಿಂದ, ಪಂಚಾಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ಆ ಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲ ಪುನಃ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ತಿದ್ದಿ, ಬೇರೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಪುಸ್ತಕರೂಪವಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಅಪೇಕ್ಷಕರು "ಬಾಸಲ್ ಮಿಶನ್ ಬುಕ್ ಎಂಡ್ ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಡಿಪೋಸಿಟರಿ" ಮಂಗಳೂರು, ಎಂಬ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕದ ಬೆಲೆಯನ್ನು [illegible] ಬರೆದು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಓದಿದನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ನಾಗರೀಕತೆ ಮೊದಲಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾವಲೋಕನವೇ ಮುಖ್ಯಸಾಧಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜನರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ, ಅನಿಷ್ಟನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಉನ್ನತಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಕಳೆದ ಹಿಂದಣ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅದೇ ವ್ಯಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕೂಪಕೂರ್ಮದಂತೆ ಬಾಳುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವ ಈ ಹೊತ್ತು ನಾವು ನಿಂತ ಸ್ಥಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಾದರೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ದೇಶದ [illegible] ತಿಳಿದು ಕಾಲಾನುಸಾರವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಸುಮಾರು ಶತ್ರಕಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗವನ್ನು ಸಂಖ್ಯೆ[illegible] ಪಡೆದು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದೊಂದೇ ನಮ್ಮ ಸೌಭಾಗ್ಯವಾಗಿರುವುದೇ ಹೊರತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ನಮಗಿಂತ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಭಾಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರತಕ್ಕವರಾದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವು ಜನಾಂಗದವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ವಿಷಯವು ತಾನಾಗಿ ತೋರುತ್ತೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ದುರವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡದ ನಮ್ಮ ಅಲಸ್ಯತೆಗಳೇ ಕಾರಣ. ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಹೇಗೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿ ಏನನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜೀವಮಾನ

ಕಾಲವನ್ನು ಈಗಿನ ಸಾಂಕೇತಿಕಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವಂತೆ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪತ್ರಿಕಾವಲೋಕನವು ಬಹಳವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇದುವರೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ "ಮೈಸೂರ್ ಸ್ಟಾರ್" ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೇ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ನಡಿಸಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ವೀರಶೈವಮತಸ್ಥರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈಗ ಅದರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಈಗಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿತವಾಗುವುದು. ಮತವಿಷಯಕ್ಕೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಕಾಲಂ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಒಳದೇಶ ಪರದೇಶಗಳ ವೃತ್ತಾಂತಗಳೂ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ರಸವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಇತಿಹಾಸಗಳೂ ಕಾದಂಬರಿಗಳೂ ಸಹ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಕನ್ನಡದೇಶೀಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಮತವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಲೌಕಿಕವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದ ಲೇಖನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ನಡೆಯುವುದು. ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಕಟನಕರ್ತರೇ ಇದರ ಗುಣಕಥನವನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ರಮ್ಯವಲ್ಲ. ಕರಕಮಲಸ್ಥವಾದಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಗುಣವೂ ಯೋಗ್ಯತೆಯೂ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶೋನ್ನತಿಗೆ ಹೇತುಭೂತರಾಗುವ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವೆವು.

ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

	ಸ್ಥಳದವರಿಗೆ	ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ	[illegible]
ಸಂವತ್ಸರ ೧ ಕ್ಕೆ	೨—೦—೦	೨—೧೨—೦	
೬ ತಿಂಗಳಿಗೆ	೧—೪—೦	೧—೮—೦	

[illegible] ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಚಂದಾ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. [illegible] ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರು ಅರ್ಧಾಣೆ [illegible] ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಲೇಖನ ಮೂಲಕ [illegible] ರೂ. ೧ ಕ್ಕೆ ೧ ಆ. ಎಂತೆ [illegible] ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ವಿಳಾಸ:—

ವೈ. ಬಿ. [illegible], ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್,

[illegible] ಮೈಸೂರು.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

[illegible] ೧೯೦೨ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ [illegible] ಗುರುವಾರ

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು.

೧ನೇ ಭಾಗ

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಭಾರದ ಗತಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯಗಳನ್ನೂ ದಿವಾನ್‌ರವರ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನೂ ಈ ವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ವರುಷ ಪ್ಲೇಗಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಮಾಜವು ನಡೆಯದೆ ಹೋದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾರ್ಷಿಕ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಾವಕಾಶ ಮಾಡದೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ರಾಜಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಸ್ವದೇಶಸ್ಥರಾದ ಜಾಮೀನದಾರರು ಪಡೆಯುವದರಿಂದ ಅದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದನ್ನೂ ಪರಾಂಬರಿಸಿ, ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಸಭೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಉತ್ಸಾಹ ಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬೀ ಅಂಶವು ಸಮಾಜವು ಸೇರದೆ ಇರುವ ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲೂ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು.

ಸ್ಥಳ ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಈ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕುರಿತು ಈ ವಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ನಗರಗಳಾದ ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ವರುಷಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಬಲವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ೫೦,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳು ಗತಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಲಯವಾದರು. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ವರುಷದಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಜಾನಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಉಪದ್ರವು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳ ಊರುಗಳಲ್ಲೂ ಆಸು ಪಾಸುಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಕಂಡು ಬರುವದು. ಪ್ಲೇಗನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಖರ್ಚು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೂ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತಾ ಇದೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ಲೇಗನ್ನು ಅಡಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ೧೮೯೯—೧೯೦೦ ನೆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ, ೧೯೦೦—೧೯೦೧ ನೆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ, ಈಗತಾನೇ ಪೂರೈಸಿದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಖಾಲಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು (ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು) ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನಾದರೂ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯ, ಆರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದಲಾದರೂ ಪ್ಲೇಗ್ ನಿರೋಧಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಾರೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವೆರಡು ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿತೆ ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಡಿಸಿನ್‌ಫೆಕ್ಷನ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೂ, ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್‌ಗಳಿಗೂ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಲಾರೆವು. ಇಂಥಾ ಖರ್ಚು ಸಮ್ಮತವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುವದು. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಊರುಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಜಾ ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಯು ಚನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಸುವದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಭಾರವೆ ಸರಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ತೋರುವದು. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಲೋಪವು ಸಾಧಾರಣವಾದದ್ದಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಲೋಹಮಾರ್ಗಗಳ (ರೈಲ್ವೆ) ಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಉಪನ್ಯಾಸದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವದು.

ದೇಶಾಂತರ ವಿಶೇಷ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

[illegible] ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಡುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ [illegible] ಗಾಡಿಗಳುಂಟು. ಇಂಥವುಗಳ [illegible] ಭೂಲೋಕವನ್ನೇ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು [illegible] ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ [illegible] ಪಟ್ಟಣದಿಂದ [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟರು. ಇವರು ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಎಂಬ [illegible] ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲೂ ಜರ್ಮನಿ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಬರ್ಲಿನ್ ನಗರದಲ್ಲೂ [illegible] ಹೊರಟು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ [illegible] ರಾಜಧಾನಿ [illegible] ನಗರವನ್ನು ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ [illegible] ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ [illegible] ತಿಂಗಳ [illegible]

[illegible] ಕರಸಾಲ್ [illegible] ವೈಜ್ಞಾನಿಕ [illegible] ರೀತಿ [illegible] ಒರುವದು. [illegible] ಈಗೆ ಆ [illegible] ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದರೆ— [illegible] ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ [illegible] ರುವ [illegible] ಗಳ ಮೇಲೆ [illegible] ಕರಗಿ [illegible] ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ [illegible] ೪೦ ಮಂದಿ ಗಂಡಸರೂ ಹೆಂಗಸರೂ [illegible] ಇವರಲ್ಲದೆ [illegible] ತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಯುತ್ತಿದ್ದ ೪೦ ಕುದುರೆಗಳೂ [illegible] ಕ್ಕಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕುರಿಗಳೂ ಹೋದವು.

ರಷ್ಯಾ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಾದವರು [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಗಳೊಳಗೆ ಸಖಲಿನ್ ಎಂಬುವದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಮೊ ಹಾಕ್ ಎಂಬೊಬ್ಬ [illegible] ತನು ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ—ತಾನು ಸ್ವಪ್ರೇರಿಯಾ [illegible]

[illegible] ದಿಕ್ಕನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿನ ಪೂರ್ವ ನಿವಾಸಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. [illegible] ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಶಿರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಬಹು ಹಿಂಸೆಯೆಂದು ಜನಗಳು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಳ್ [illegible] ನೆರೆಮನೆಗಳ ತಾಣ್ಯಗಳು [illegible] ಪ್ರತಿಬಿಂಬ [illegible] [illegible] ಬಹು ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಕಾಪಿ [illegible]. [illegible] ಆ ದ್ವೀಪ ನಿವಾಸಿಗಳೇ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಧನ [illegible] ಆದಕಾರಣ ಆ ದೃಶ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರು ದೋಣಿ [illegible] ನದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವದು ಬಹು ಅಪಾಯಕರವಾಗಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಕಾಡು [illegible] ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿ ಹೋಗುವ ವೈರಿಗಳ ಭಯವೂ [illegible] ದಸ್ತಿದೆ. ನಾನು ಆ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ನನಗೆ [illegible] ಪರಿಚಿತರಾದವರೊಳಗೆ ಸಾಲ್ಪ ಮಂದಿಯನ್ನು [illegible] [illegible] ಕೊಂಡು ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದೆನು. ಪೇಟೆ [illegible] ತಿರುಗಾ [illegible] ಕೆಲಸ ಕದಲು [illegible]. [illegible] [illegible] ನುಮಾರು ೮ ಸಾವಿರ ಮಂದಿ [illegible] [illegible] ಎಂಬ ಮಾಂಸವನ್ನು [illegible] ತಿಳಿದು [illegible] ಅವರ ಮೇಲೆ [illegible] ಕತ್ತಿರಿತ್ತರು [illegible] ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಸರೆ [illegible] ೪ [illegible]. ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಮಂ [illegible] ಕೊಡಬಹುದು. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಮಂದಿಯನ್ನು [illegible]. ನಾನು ಆ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ [illegible] ನೆರೆಮನೆ [illegible] ಸುಮಾರು ೧,೮೦೦ [illegible] [illegible]. [illegible] ದಂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಮೂರು [illegible] ಕೊಡಿಸಿ [illegible] ಚಾವಟಿಗಳ [illegible] ತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಸದ ಗುಂಡು ಕಟ್ಟಿರು [illegible]. ಈ ಚಾವಟಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದರೆ [illegible] ದಾಕ್ಟ್ರ ದೇಹದ [illegible] ಪ್ರತಿವದಾಗ [illegible] [illegible] ನಲ್ಲಿ [illegible] ಚಪ್ಪಿದ [illegible] [illegible] ಸಮ್ಮತಿಯ [illegible]. [illegible] ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ೨೦ [illegible] ಇಬ್ಬರು. [illegible] ಶಿಕ್ಷಿಸಿದರು. ಒಂದು ಸರೆಮನೆ [illegible] ೬೨೦ ಮಂದಿ [illegible] ೫೮೦ ಮಂದಿಯನ್ನು [illegible] [illegible] ಕಟ್ಟಿ [illegible]. [illegible] ವಿಧವಾದ ಕೆಲಸ [illegible] ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ [illegible] [illegible]. ಇಂಥಾ [illegible] ನಾನಾ ವಿಧದಲ್ಲಿ [illegible] ಒಬ್ಬ [illegible] [illegible] ಬರುತ್ತಿವಾಳೆ. [illegible] ರಷ್ಯಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿ [illegible] [illegible] ಈಗ [illegible] [illegible] ವಿಷಯ ಸಂಭವಿಸದೆ ಇದೆ.

ಸಂಭಾಷಣೆ.

[ಉಪದೇಶಿಗೂ ಶೇಷಾದ್ರಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ]

ಉ. ನೀವು [illegible] ಶೇಷಾದ್ರಿಗಳೇ, [illegible] ಬಂದಿರಿ!

ಶೇ. ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳುಂಟಷ್ಟೆ. ಆದಕಾರಣ ಬಂದಿದ್ದೆ.

ಉ. ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತರುವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು [illegible] [illegible] ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂದಿದೆ. [illegible] ಹತ್ತು ಪ್ರತಿ [illegible] ಮಾತ್ರ. ಅದು ನಿಮಗೆಂದು ಅವ [illegible]!

ಶೇ. [illegible], ನನಗೊಂದು ತರಿಸಿ.

ಉ. ನೋಡಿ ಶೇಷಾದ್ರಿಗಳೇ, ಈ ಹೊಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ೧೧೭ ವರುಷ [illegible] ಒಬ್ಬ ಜೀವಿಸುವವನ ವಿಷಯ ಹೇಳಿಯದೆ. ಹಾಗಾದರೆ [illegible] ೧೦೦ ವರುಷವೇ ಮನುಷ್ಯನ ಆಯುಸ್ಸು ಎಂಬ ಮಾತು [illegible]!

ಶೇ. ಸುಳ್ಳು. ಅವನ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಸುಕೃತ [illegible] ದಿಂದ ಅವನಿಗೆ [illegible] ಯುಸ್ಸು ಉಂಟಾಯಿತು.

ಉ. ಇದು ನನ್ನ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಸುಕೃತ [illegible] ಎಂದು ಅವನಿಗೇ [illegible] [illegible] ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವ ತಮ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾಗಲಿ ಅನುಭವ ಸಾಕ್ಷಿಯುಂಟೇ?

ಶೇ. ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗದು.

ಉ. ವೇದಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಅರುಪ [illegible] ಗಳಿರಬಾರ [illegible]? ಹಾಗಾದರೆ [illegible] ಮತವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯು [illegible] ಯಾವದಕ್ಕೂ ಸಾಕ್ಷಿಬೇಕು. ಆತ್ಮಕ [illegible] ವಾದಕ್ಕೆ ಮೂರು [illegible] ಗಿರಬೇಕು. (೧) ವೇದಸಾಕ್ಷಿ, (೨) ಹೊರಗಿನ ಜನರ ಸಾಕ್ಷಿ (೩) ಒಳಗಿನ ಅನುಭವದ ಸಾಕ್ಷಿ. ಈ ಮೂರಕ್ಕೂ ಸಮ್ಮತವಾದದೇ [illegible] ಅಲ್ಲವೇ?

ಶೇ. ಹೊರಗಿನ ಜನರ ಸಾಕ್ಷಿಯೂ ಅನುಭವ ಸಾಕ್ಷಿಯೂ ಇಲ್ಲ [illegible] ದ್ದಾಗ್ಯೂ ವೇದಸಾಕ್ಷಿಯೇ ಸಾಕು.

ಉ. ನಿಮ್ಮ ವೇದಸಾಕ್ಷಿಯ ವಿಷಯ ನಾನು ಮೊದಲೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ [illegible] ಸುಳ್ಳಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ? ಅದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಸಪ್ತ ಸಮುದ್ರಗಳೂ, ಅಷ್ಟದಿಗ್ಗಜಗಳೂ, ಆದಿಶೇಷ, ಕೂರ್ಮ, ಗ್ರಹಣ ಮೊದಲಾದ [illegible] ವಿಷಯ ವೇದ ಸಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಈಗಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಒಪ್ಪು [illegible]?

ಶೇ. ಒಪ್ಪಬೇಕು. ನಾವು ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಯಾರೂ ನೋಡಿಲ್ಲ ತಿಳಿಯಲೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೋ?

ಉ. ಒಳ್ಳೇದು. ಅನ್ಯರು ನೋಡಿದಂಥ, ತಿಳಿದಂಥ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದರೂ ಬೇಕಷ್ಟೆ. ಅಂಥಾ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಾ?

ಶೇ. ನೋಡಿ, ಶೃಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ. ಲೇಟ್ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯುರೋಪ್ಯಿಯನ್ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನು— ಗುರುಗಳನ್ನು-ನಿಮಗೆ ಜಗದ್ಗುರುಗಳೆಂಬ ಹೆಸರು ಒಂದಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನನಗೂ ನೀವು ಗುರುಗಳಾದಿರಿ. ಆದಕಾರಣ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಗುರುಗಳು—ಆಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಸದರಿ ಯುರೋಪ್ಯಿಯನ್‌ರ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ್ಯೆ ಅವರು ಎಂದಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಭೋಜನಾದಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಬಿಳೀ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಿದ್ದರಂತೆ. ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬಂದು, ಆ ಭೋಜನದ ತಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸಿ ಆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡುವಾಗ್ಯೆ ಆ ಭೋಜನ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲಾ [illegible] ವಿಶೇಷವಾದ [illegible] ಗಳಾದವಂತೆ. ಅದನ್ನು ಆ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಭೋಜನಮಾಡಿದರಂತೆ. ಆಗ ನೋಡಿದ ಆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು — ನಿಮಗೆ ಜಗದ್ಗುರು ಎಂಬ ಬಿರುದು ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಈಗಲೂ ಇರುತ್ತೆ. ಆದಕಾರಣ ಆ ಮಹತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೋ?

ಉ. ಆಗಲಿ, ಅದು ನಿಜವೋ ಸುಳ್ಳೋ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಈಗಲೂ ಯಾತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಕೆ [illegible]? ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗಡದವರೂ ಯಾತಕ್ಕೆ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಲಿಲ್ಲ? ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡಿದರು.

ವಾಚಕರಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಕಾಣೋ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ತೃಪ್ತಿ ಸಂತೋಷವಾಗುವದು.

ಸತ್ಯಾಪೇಕ್ಷಿ.

ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

[illegible] ದಿವಾನ್ ಸರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರವರ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ೧೯,೦೮೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು.

ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಮೆ॥ ಹಯಾಂಡಾರಾ [illegible] ಅರಸಿನವರು ನೂರಾರು ಅನ್ಯಾಯದ ದನಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಾಹಗೀರದಾರರೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಾ ಹಾಕಿ, ರಿಟೈರಾದ ಮೆ॥ ಬಿ. ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಭಾರೀ ಔತಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು

ಈಚೆಗೆ ಕಾಕನಕೋಟೆ ಕಾಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ೫೬ ಆನೆಗಳನ್ನು ೧೯,೪೮೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏಲಂ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪೈಕಿ ೫ ಆನೆಗಳನ್ನು ಜಯಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಕೊಂಡುಕೊಂಡರು.

ಸುವಾಸಿನಿ ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಬಹು ಶೋಭಾಯಮಾನವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ವಿಷಯಗಳೂ, ಚಿತ್ರಗಳೂ, ಹಾಸ್ಯಗಳೂ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಪಾಕೆಟ್ ಡೈರಿಗಳು, ಹೊಸ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ— ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಈ ವಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಾಚಕರು ಅವುಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವೆವು.

ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಚರಿತ್ರ ಬೋಧಕರಾದ ಮೆ॥ [illegible] ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೇವಕನು ಅವರ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ [illegible] ದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡಿದನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ೩ ತಿಂಗಳ ಸಜಾ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ದಿವಾನರವರು, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳು, ಯುರೋಪ್ಯಿಯ ಸರದಾರರು ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದ ವಾರ ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ಹೊರಟು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು.

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯ ರಥೋತ್ಸವ ಆಯಿತು. ಜನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಪಾಲ್ಕೀಯ [illegible] ದಂತೆ ಮಹಾರಾಜರು ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟರು. ದೊಡ್ಡ ಮಂಗಳವಾರ ಅವರು ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ, ಪೂಜೆ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಬಂದರು.

ರಾಜಧಾನಿಯ ಪ್ಲೇಗ್ ಬಂದೋಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರ [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ [illegible] ವಿಷದಪಿಚ್ಚ [illegible] ಬಾರಿ ನೀಸೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು [illegible] ಎಂದು ಔಷಧವನ್ನು ಕುಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿ ಆ ದಿನವೇ ಮೃತಪಟ್ಟರು; ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸು [illegible].

[illegible] ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯು ದಾಖಲೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಈ [illegible] ಸರ್ಕಾರ ಕಾಗದಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಮಹತ್ವ- ವನ್ನು [illegible] ಕೊಳ್ಳದೆ ಧೈರ್ಯವಾದರಿಂದ [illegible] ಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಗದದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಆಜ್ಞೆಗಳು ಡಾಬರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ [illegible] ಕೋರ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರು ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರ ಆರಸೀಕೆರೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಬಂಡಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆಳುಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಬಾಂಡ್ಲಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ತಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಾಂಡ್ಲಿಯು ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬಾತನಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದು ಆದ ಆತನು [illegible] ಸತ್ತನು. ಆತನನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಯೋಧ್ಯಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಂದ ಪೈಸಾ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೆ॥ [illegible] ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದು [illegible] ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಯಾರೇನೋ ಎಂದು ಕಾದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ

ನಾಗಮಂಗಲದ ತಾಲೂಕು ಬಿಂಡಿಗನವಿಲೆ ಗ್ರಾಮದ ಬೆಂಕಟೇಶ ಜೋಯಿಸನು ಬರೆಯುವದೇನಂದರೆ.—“ನನ್ನ ಮಗ ೧೪ ವರುಷದ ಗುಂಡೂಬಿದನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಕೊಂಚ ದಪ್ಪವಾಗಿಹ; ಮೆಳ್ಳಗಣ್ಣು, ಮುಖ್ಯ ಕಣ್ಣು ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ; [illegible] ಬಳೆ ಇದೆ. ಇವನನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವೆನು” ಎಂಬುವದೇ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಹುಟ್ಟಿತು, ಇರುವದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪ್ಲೇಗ್ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಕ್ಷೇಮಕರವೆಂತಲೂ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋರ್ಟ್ ಹೌಸ್ಪಿಟಲು, ಮೆಡಿಕಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅವರೋಧದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ ಎಂತಲೂ, ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ವೈದ್ಯರನ್ನು ಮನೆಗಳಿಗೂ ಕರೆಸಿ ಕೊಂಡು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂತಲೂ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ

ವಿಜಯದಶಮಿಯ ದಿನ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಶಮಿ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಬನ್ನಿ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಬಾಣ ಬಿರುಸು ಹತ್ತಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಪಾಯ ನಡೆದದ್ದರಲ್ಲಿ ೧೨ ಜನರಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ತಗಲಿತೆಂತಲೂ, ಈ ಪೈಕಿ ೧೦ ಮಂದಿ ೧೬ ರ ಹೊತ್ತಿಗೆಂತಲೂ, ಇಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ, ಈ ಅನಾಹುತದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಾಯಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮೆ॥ [illegible] ಯವರು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಜರುಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮೆಂಬರುಗಳು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಾರದೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಲೇಗ್ ಹುಟ್ಟಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪಾಲಕರೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಮೆಂಬರುಗಳು ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಬಾರದೆ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಕೋಟೆ ಮೈದಾನದ ಬಳಿ ಇರುವ [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾದ ೧೦೦ ಬೋನುಗಳನ್ನು ೧೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವು ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮೆಂಬರುಗಳು ಬಾರದೆ ಹೋದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಬ್ಬ ಯುರೋಪ್ಯಿಯನ್ ಮೆಂಬರು ಅವರ ಅನಾದರಣೆಯನ್ನು [illegible] ಮಾಡಿದರೆಂದು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಜೋರಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ವಾರಗಳಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೋಟೆ ಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರುಗಳಾದ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಈ ಜಾಡ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದರು. ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜ್ ಸಹಾಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿಯೂ, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಮೆ॥ ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಅಳಿಯನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಮೆ॥ ಜನಾರ್ದನಯ್ಯ, ಬಿ. ಎ. ಯವರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಕ್ಯಾಂಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರೆಂತಲೂ ಇವರು ಮೊನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲವಾದರೆಂತಲೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮೋಡ, ಮಳೆ, [illegible] ಹೊರಟು ನಿಂತಿತು. ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈಗೀಗ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗವಾದ ಅಗ್ರಹಾರಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವದು. ಕಳೆದ ವಾರದ ಮೊಹಲ್ಲಾವಾರ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದೆ. ತಾ॥ ೧೪ ನೆ ಬುಧವಾರದಿಂದ ೨೧ ನೆ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗೆ ೭ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, —

ಮೊಹಲ್ಲಾ	ಹಿಡಿದವರು	ಸತ್ತವರು.	ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು.
ಲಷ್ಕರ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಮಂಡಿ	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ದೇವರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಚಾಮರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕೃಷ್ಣರಾಜ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಕೋಟೆ	೧೧	೯	೧೧
ಪಾಲ್‌ಬಾಡ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಪ್ಲೇಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಒಟ್ಟು.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

ಜಯಪುರದ ಮಹಾರಾಜರು ವೈಸರಾಯವರ ಭೇಟಿಗೋಸ್ಕರ ಸಿಂಲಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಲಾ ಛಾತಿಕ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಬಲವಾಗಿ ಉಳ್ಳವರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗಾಗಿ ಅದರ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತಿಂದು ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿನ ವಿಷಯಕ ಮುಂಬಾಯ್ವನ್ನು ಕೇಳಲು ವಿಲಾಯತಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬರೆಯುವವನ್ನು ವಿಲಾಯತಿಯಿಂದ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುತ್ತಲಿರಾಗಿವಾರೆ.

ಅಫ್ಘನಿಸ್ಥಾನದ ಅಮೀರರ ಸಹೋದರರಾದ ನಸೀರುಲ್ಲಾ ಖಾನರವರು ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಬರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಗರೀ ಸನ್ನಾಹಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂತಲೂ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ.

ಚಿಟ್ಟ್ಯಾಂಗಲ್ಲು ಹಿಡಿಪ್ಪಿಂದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲು ಧಾನ್ಯ ಗಳು ಹುಗಲು ಜಾತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಚಿತ್ರ್ಯದ ಕೋಟೆಯು ಈ ಭೂಕಂಪದಿಂದ ಶಿಥಿಲವಾಯಿತು. ಬೇರೆ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಸದ್ದುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ವೈಸರಾಯವರ ಹಕ್ಕರಿಸಾಲ್ಪ್ಪ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಸಿಂಲಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಳೆ ೧೦ ಕುದುರೆಗಳು ಸತ್ತವು. ಈಗ ಕೇ ಊರುಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಉಪದ್ರವು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಂತುಹೋಯಿತು.

ಸಿಲೋನ್ (ಲಂಕಾ) ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಅತೀಕಾಟೋಟಾ ಎಂಬ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯು ಹಳೆ ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ೩೦,೦೦೦ ರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸೇತುವೆ ಹೋದದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಧುರೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಪದ್ರವದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇಂಥಾ ಭಾರೀ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೪೫,೦೦೦ ರೂ. ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಹೊಸ ಹರಿಯಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯವು (ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್) ಈ ವರುಷ ಅಹಮದ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೬, ೨೭, ೨೮ ನೇ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದು. ಮಿ॥ ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ಯವರು ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳ ಪ್ರವರ್ತನೆಗೋಸ್ಕರವು ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೫ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು.

ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆನೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಹಿಂದೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಇಪ್ಪತ್ತು ದರ್ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಿಗಳನ್ನು ಬಂಡಿಕಳಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿದ ಕಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆಗ ಊರಿದ್ದ ಆನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಪದರ ಬಿಕ್ಕಬಾಲಾಗಿ ಓಡುತ್ತಾ ಹಿಂತಾ ಅನಾಹುತವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದವೆಂತಲೂ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬ ಬರಿಗಳ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಿಂಹಾಸನದನ್ನುತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವಿಂಟನವರು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಕೋಟೆಯೊಳಗೂ, ಜೈಲ್ ಖಾನೆಯೊಳಗೂ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ, ಖಾನೆಯೊಳಗೆ ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಜಾತ್ರೆದಾರರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ಹಿಡಿದರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಪ್ರತಿ ವಾರದ ವಾರ ೪೫,೩೩೩ ಮಂದಿ ಸರ್ಕಾರಿ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಂತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಹೋದರು. ಈಗ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ೫೦,೦೦೦ ಜನರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೯,೦೦೦ ಪ್ರಜೆಗಳು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋವರ್ಧನ ದಾಸ ಖುಶಾಲದಾಸ ಮಾಲೆಕ ಎಂಬ ಸಾಹುಕಾರರು ಭಾರತೀಯರ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು, ಈ ಧರ್ಮಕ್ಕೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಧರ್ಮಾತ್ಮರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು!

ಇದೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೩ ರಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೩೦ ರೊಳಗಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಸ್ಟೇಷನ್ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂತಹ ಗೌರವಸೂಚಕ ಸರಕು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಹಣಗಳನ್ನು ಜಾತಿಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ೩೦,೦೦೦ ಮಂದಿಗಿಂತ ಅಧಿಕಯಾಗಿರಲಾರದೆಂದು ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೧೯೦೦-೦೧ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಒಟ್ಟು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಆದಾ ೩ ಕೋಟಿಯೂ ೩೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಆಗಿದೆ; ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರುಷದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಿಂತಲೂ ೬೪ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಜಾಸ್ತಿ. ನೀರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಷ್ಟು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ ಗುಜರಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ರಾಜಪುತ್ರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯರು ಪರಸ್ಪರಗಳಿಂದ ಪ್ಲೇಗು ಜಾಸ್ತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಹಳ ಕ್ಷೀಣಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ ೫೧ರಷ್ಟು ಜನರು ಮರಣವಾದರು. ಪ್ಲೇಗು ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರು ೧೧ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಸಾಲ ಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯೇ ವರುಷಕ್ಕೆ ೪೦,೦೦೦ ರೂ ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ೧೦ ವರುಷ ಸಾಲದಾದೀತು.

ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಹಾವಳಿ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ೩೦೦ ಜನರಿಗೆ ಸಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ೫-೬ ಹೆಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೧,೦೦೦ ಮಂದಿ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳು, ಅಂಗಡಿ ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ಥಳಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟವು. ವ್ಯಾಪಾರವೂ ಅನೇಕ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ.

ಬರ್ಮಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪಕೋಕು ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವಾರ ಕಲಾಸನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಒಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನು ಬಲವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಮನೆಯೊಳಗಿರುವಾಗ ಹುಲಿ ಹಾರಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಒಂದು ಕಿವಿಯ ಬಡಿಯಿತು. ಅವನಿಗೆ ಆ ಕಲ್ಪವು ಹುಡಾ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬಂದ ಹಾಗೂ, ಅಂತನಿಂತವನಿಗೆ ಅವನ ಕಿವಿ ನೆಟ್ಟಗಾಯಿತೆಂತಲೂ, ಈಗ ಅವನ ಕಿವುಡು ವಾಸಿಯಾಗಿರುತ್ತೆಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರು ಒಂದು ಹುಲಿಯ ಬೈತಿನ ಏಕ್ಕೆ ಕೊಡುವನ್ನು ಕೊಡವು ತಿಂದಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿ, ಆ ವರುಷ ಹೆಣ್ಣಾಗಿರುವ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ ಸಂಗಾತಕರೆದುಕೊಂಡು, ಬೆಂಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಹುಲಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಸಿದರು. ಅದು ತನ್ನ ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ಆಯ ಹುಲಿಯನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಗುಂಡು ಹೊಡೆದರು. ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಗುಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲಿ ಸತ್ತುಬಿತ್ತು. ಇದುವರೆಗೆ ಆ ಹುಲಿಗೆ ಎಂಟು ಜನರನ್ನು ಕೊಂದಿತ್ತಂತೆ. ಅವರು ಹುಲಿ ಬೇಟೆಯ ಶೂರರು ಇದೇ ಮೊದಲು.

ಮಂಗಳೂರಿನ ರೈಲ್ವೆ ಅನಾಹುತದ ಮಿ॥ ಕಾಳಿದಾಸ ರಾಜರು ಪ್ರದ ಎಂಬಾತನು ಸಿಕ್ಕಿ ಸತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಹತ್ತಿರ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಬೆಲೆಯ ಬೆಟ್ಟಿಗೆಯೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕತೆಯ ಹೊಂದಾಯದ ವಾರಿಸರು ೧೯ ವರುಷ ಹೋಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾಂಡಾಗಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದವರ ಬೆಟ್ಟಿಗೆ ಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವವರಿಗೆ ೫,೦೦೦ ರೂ., ಕಾಳಿದಾಸನ ಶವವನ್ನು ತಂದು ಹಿಡಿವವರಿಗೆ ೫೦೦ ರೂ. ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದರು. ಈ ಹಣಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವರ ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿನ ಪ್ರವರ್ತನಕಿರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು.

ತಿರುವಾಂಕೂರು (ತಿರುವನಂತಪುರದ) ಮಹಾರಾಜರು ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹೋಟೆಲ್ಗಳಲ್ಲಿ ಫರ್ನಿಚರ್ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವರು ಮದರಾಸಿನ ರಾವ್ ಬಿಟ್ಟೀ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ೩೫,೦೦೦ ರೂ. ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅದೇ ಕಂಪನಿಯವರು ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಗಾಡಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೨೪,೦೦೦ ರೂ ಖರ್ಚಾಗುವದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೊಚ್ಚಿ ರಾಜರು ಡಿಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹೋಟೆಲ್ಗಳಿಗೆ ಫರ್ನಿಚರ್ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮದರಾಸು ವೇಲ್ಸ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ೧೧,೦೦೦ ರೂ ಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತ ಸಂಹಿತೆ ಎಂಬ ಹಿಂದೂ ವೈದ್ಯಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮಿ॥ ಕವಿಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂಬುವರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೇಳಿರುವ ಬಹಳ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಗಳೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳೂ ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾದವುಗಳಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ವೃತ್ತಾಂತದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಬೆಲೆಯ ತರಕಾರಿಗಳು, ಹಿಂದಿನ ಮಹಿಳೆ ಗಾಡಿ, ಸಾರಿ, ಕೇಸ ಕತ್ತೆ, ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡದರೆ ಅವರು ಅಧಿಕ ಬಡತನವನ್ನು ಯೋಚಿಸದೆನಾಗುತ್ತದೆ ತಿಳಿ, ರೋಗಿಯು ಸತ್ತುಹೋಗದ ಹಾಗೆ ನಿಂತವಲೂ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೇಲವಾದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕೆನ ಬು ವರವನ್ನುಳಿದರು!

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಫಂಡಿಗೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಹಂಡಾ ವಸೂಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಳಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವರು. ಈ ಸಾಹೇಬಿಗೆ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಅಪಾರಂಭ ವ್ಯವಸಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಜಯನ ಹೊಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪೈಶಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನಾಥಾಲಯವನ್ನು ಒಂದು ಕೆಲವರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೆರಡನ್ನು ದೊಡ್ಡ ೪ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವರು. ೩,೦೦೦ ಮಂದಿ ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಊಟದ ಹಾಕಿ, ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅರಕೋಣದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ಕರ ಪ್ಲೇಗು ನಿವಾರಣೆ ಯು ಧರ್ಮ ಫಂಡಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ೪೦೦ ರೂ. ಕೊಟ್ಟರು. ರಿಲೀಫ್ ಅಸ್ಪಪತ್ರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮೇಲ, ಹಣವನ್ನು ಎಸ್. ಕೆ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಎಂಬುವರು ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಯ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ ಇಲ್ಲ. ಹಣವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಪೂರಾ ವೇ.ಲಕ್ಕ ಹತ್ತಿರ. ಹನಿಸಿ ಅದು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ದರ್ಖಾಸ್ತು ಮಾಡಿದರು. ತಿಂಗಳ್ಯಂಡು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಅವನಿಗೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ೬ ತಿಂಗಳ ಕಠಿಣ, ೫೦೦ ರೂ. ಜುಲ್ಮಾನೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು. ಧರ್ಮದ ಹಣವನ್ನು ಬಡಜನರ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಇಂಥಾ ದೇಶ್ಯ ವ ಮನುಷ್ಯರ ಹಣೆಬರಹವನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೇಳೋಣ!

ಕಳೆದ ವಾರ ಮದರಾಸ್ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧವಾ ವಿವಾಹಗಳು ನಡೆದವು. ಕೃಷ್ಣಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ವೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ, ಧರ್ಮಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಡಿಟರಾದ ಮಿ॥ ಬಿ. ಪ್ರಕಾಶ ರಾಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣವಿಧವೆಯನ್ನು ವರಿಸಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಮಿ॥ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಪಂತುಲು ರವರು ಪತ್ನಿಸಹಿತ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ಆಗಮಾಡಿಸಿದರು. ನೂರಾರು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಾಳಿ ನೂತನ ವಧುವರರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಿ ಬಂದರು. ಈ ವಿವಾಹವಾದ ಮರುದಿನ ಮಿ॥ ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ ಪಂತುಲು ರವರು ಪತ್ನಿಸಹಿತ ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧವಾ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಉತ್ತರ ಅರ್ಕಾಟಿನ ೧೯ ವರುಷದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿಧವೆಯನ್ನು ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿಯ ೨೨ ವಯಸ್ಸಿನ ಒಬ್ಬ ಸ್ಕೂಲ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನು ವರಿಸಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿದನು. ವಿವಾಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಜನರ ವರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದರು.

ವಿದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಜಪಾನ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪಟ್ಟಣವೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಯೊಕೊಹಾಮಾದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ಲೇಗ್ ಉಪದ್ರವು ಹೋಗಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕುತ್ತಿದೆ.

ಬೆಲ್ಜಿಯಮ್ ದೇಶದವನೊಬ್ಬನು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿಮಾನವು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು, ಅವನೂ ಅವನ ಸಹಪಾಟಿಯೂ ಸತ್ತುಹೋದರು.

ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ೩೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಟ್ಫರ್ಡ್ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಸ್ತುಗಳ ಗಣಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರು. ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅನೇಕರು ಆತುರಪಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಾಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆ ಈ ವರುಷದ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ೨೧ ಕೋಟಿ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್ವಾಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂಥಾ ಯಂತ್ರ ಸಾಮಾನು, ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸಾಮಾನು, ಲೋಹಗಳು, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಆಯುಧಗಳು, ಮಾಂಸಾಹಾರಗಳು ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಂಕವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೆರಿಕಾ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವತ್ತು ದೇಶಗಳ ಸಭೆಯ ಅಮೆರಿಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದರು. ಅಮೆರಿಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮಹಾರು ಮಿ॥ ರೂಸ್ವೆಲ್ಟ್ ರವರು ಆಯಾ ದೇಶಗಳ ಸ್ಥಾಪಕರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಸೋಮಾಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಮ್ಯಾಡ್ ಮುಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ವಿರೋಧಿ ಯುದ್ಧ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದ ವರೆಗೆ ಆ ದ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ೫೦,೦೦೦ ಒಂಟೆಗಳನ್ನು ೧೯,೦೦೦ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಕಡಿದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬ್ರೆಜಿಲ್ದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಸ್ವಂತ ಪ್ಲೇಗು ರೋಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಸಾಹಸಪಟ್ಟರೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಬಡವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಮಾಡಲು ಬಯಸುವರು. ಅವರಿಗೆ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸುವರು. ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

[illegible] ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ [illegible] ಭಯಂಕರವಾದ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಿತು. [illegible] ಎರಡು [illegible] ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದರು. [illegible] ಗಾಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಮೇರಿಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ [illegible] ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ [illegible] ರಾಜ್ಯದವರು [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ [illegible] ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರತಿ [illegible] ಬರಬೇಕೆಂದು [illegible] ವಾಗಿದೆ.

ಅಮೇರಿಕ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವೆನಿಜುವೇಲ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible] ಸೈನ್ಯವನ್ನು [illegible] ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. [illegible] ಎಂಬಾತನು ಸೈನ್ಯ [illegible] ಯುದ್ಧಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. [illegible] ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು [illegible] ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದರು.

ಫಿಲಿಫೈನ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ [illegible] ಎಂಬ ಸರದಾರರ [illegible] ಸೇರುವರು.

[illegible] ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಜನರು [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಆದರ [illegible] ಇರುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible] ಹೋಗಬೇಕೆಂದು [illegible] ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನರವರ ಉಪನ್ಯಾಸ.

೧೯೦೨ ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರು.

[ಈ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ದಿವಾನರವರು—ಮೈಸೂರಿನ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಕರ್ಜನ್ ಪ್ರಭುಗಳು [illegible] ದಕ್ಷಿಣ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible] ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ತಿಳಿಸಿದರು.—]

[illegible]

ಪ್ರಜಾರೋಗ್ಯ.—ಪ್ರಜಾರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗತವರ್ಷವು ಅತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿತ್ತು. ಮರಣದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಜನನದ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಸುಮಾರು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಷ್ಟೇ ಅಂದರೆ ೩೦,೦೦೦ ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಜ್ವರಗಳಿಂದುಂಟಾದವುಗಳು ಮರಣ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಲಾಗಿ, ಅವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಷ್ಟೇ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಿಡುಬು ಜ್ವರಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೂ, ಕಾಲರಾ (ವಾಂತಿಭೇದಿಯು) ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಯೂ ಪ್ರಬಲಿಸಿದವು. ಕಾಲರಾ ವಿನ ಮರಣ ಸಂಖ್ಯೆಯು ೩,೪೭೦ ಮಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ೧೯೦೦—೦೧ ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಇತ್ತು.

ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಪ್ಲೇಗು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗು ಹುಟ್ಟಿದಕ್ಕೆ ಈಚಿನ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷವು ಅಧಮವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತದೆ:—

	೧೮೯೮—೯೯.	೧೮೯೯—೧೯೦೦
ರೋಗ ತಗಲಿದವರು	೧೪,೬೩೧	೬,೫೫೬
ಮರಣ	೧೩,೩೭೨	೫,೦೦೧
	೧೯೦೦—೦೧	೧೯೦೧—೦೨.
ರೋಗ ತಗಲಿದವರು	೧೭,೯೫೯	೨೧,೯೭೭
ಮರಣ	೧೩,೫೭೩	೧೭,೦೫೩

ಒಟ್ಟು ಆದಾಯಗಳು.—ಕಂಟ್ರೋಲರವರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಗತವರ್ಷದ ಸಾಧಾರಣ ಆದಾಯವು ರೂ. ೧,೮೪,೭೭,೭೪೬ ಆಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ರೂ. ೫೩,೭೯೦ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಲೋಹದ ಮಾರ್ಗದ (ರೈಲ್ವೆ) ಆದಾಯವು ರೂ. ೪,೯೫,೩೩೭ ಆಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೂ. ೬,೭೦,೨೪೩ ಆಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯವು ರೂ. ೧,೮೯,೬೩,೯೮೩ ಆಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆದಾಯ (ರೂ. ೧,೯೧,೮೦,೫೭೯) ಕ್ಕಿಂತ ೨ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮೊಬಲಗು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಯವು ರೂ. ೧,೭೭,೩೪,೯೪೯ ಆಗಿತ್ತು. ಇದು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ವ್ಯಯ (ರೂ. ೧,೯೦,೫೯,೦೪೩) ಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು ೩೩ ಲಕ್ಷ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಲೋಹಮಾರ್ಗಗಳ (ರೈಲ್ವೆ) ಮೇಲಿನ ವ್ಯಯವು ರೂ. ೬,೭೪,೫೪೧ ಆಗಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೂ. ೧೦,೪೦,೬೧೯. ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಪಾತದ ವೈದ್ಯುತ ಶಕ್ತಿ [illegible] ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೂ. ೨೦,೮೭,೫೫೩ ಖರ್ಚು ಆಗಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧಾರಣ ಆದಾಯದಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಯವನ್ನು ಕಳೆಯಲು, ಶೇಷ ರೂ. ೭,೯೯,೧೯೭ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರೂ. ೪,೩೬,೯೫೪ ಉಳಿದಿತ್ತು. [illegible]

[illegible]

ಜಮೆಯ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿ ಬಿತ್ತು.—"ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ" [illegible] ರೂ. ೧,೬೪,೦೦೦ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. [illegible] ರೂ. ೫೭,೦೦೦ ಹೆಚ್ಚು [illegible] (ಸುಮಾರು ರೂ. ೧೦,೨೦೦) [illegible] ರೂ. ೩೩,೯೭೪ ಆಗಿತ್ತು. [illegible] ರೂ. ೧,೪೯,೯೭೧. [illegible] ರೂ. ೧,೦೦,೫೧,೮೦೮ [illegible]

ಸ್ಟರ್ ಖನಿಜ (ಗೋಲ್ಡ್ ಮೈನಿಂಗ್).—ಸ್ವರ್ಣ ಖನಿಜದಿಂದ [illegible]

[illegible]

ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥ ಪ್ರಯೋಗ (ಸ್ಟೇಟ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳು).—ಹೊಸದಾಗಿ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ಆಗದೆ ನಿಂತು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮದರಾಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಏನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ಆಗುತ್ತದೆ. ವಿವಿಧವಾದ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. ೩೦,೦೦೦ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳ ಸಾಲದ [illegible] ಸುಮಾರು ರೂ. ೧೫,೦೦೦ [illegible] ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ.

ಲೋಹಮಾರ್ಗಗಳು (ರೈಲ್ವೆಗಳು).—ಲೋಹಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ೧,೬೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು [illegible] ೧೯೦೦-೦೧ ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು [illegible] ಬೀರೂರು—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾರ್ಗಗಳ [illegible] ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ [illegible] ಗತವರ್ಷದಲ್ಲಿ [illegible] ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು [illegible] ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ [illegible] ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ [illegible] ೬೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿನ [illegible] ಕಮ್ಮಿಯು [illegible] ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಖರ್ಚಿನ ಬಾಬುಗಳು.

ರಾಜ ಪಿಂಚಣಿ (ಸ್ಟೇಟ್ ಪೆನ್ಷನ್).—ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ, ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು.

ಧರ್ಮದಾಯ ಆದಾಯ (ಟ್ಯಾಂಕ್ ರೆವಿನ್ಯೂ).—[illegible]

[illegible]

ಜಂಗಲುಗಳು.—[illegible]

[illegible]

ಸಂಚಿತ ಧನಾಗಾರ (ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕು) [illegible]

[illegible]

[illegible] ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ [illegible] ರೂ. ೧೧,೨೦೦ [illegible]

[illegible]

ವ್ಯಾಸ್ಯ—[illegible] ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ [illegible] ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ [illegible]

ದಿಂದಲೂ, ಅಧಿಕವಾದ ಜನಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದುದರಿಂದಲೂ ರೂ. ೧೦,೦೦೦, ೧೯೦೩ನೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಹಾರ್ವೈಟ್ ಎಂಬವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಹೋಗಿ ಹೋದುದರಿಂದ ೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿನ ವರೆಗೂ ಹೋಗಲಾಗಿ ಆರು ಮಂದಿ ವೈದ್ಯರ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. ೩೩,೦೦೦, ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೫ ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ೩೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ— ಇವೇ.

ಇತರ ವಿಷಯಗಳು.—ರಾಜವಿವಾಹಗಳಿಗಾಗಿಯೂ, ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದ ಮಹಾರಾಜರವರ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾರ್ಯವಾದ ಧರ್ಮದ ಖರ್ಚುಗಳಿಗಾಗಿಯೂ, ಗೌರವವುಳ್ಳ ಅತಿಥಿಗಳ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಸಂಬಳದ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವು ಇತರ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ೧೯೦೦–೦೧ನೆಯ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಾಬುಗಳು ಹೋದ ಸಂವತ್ಸರ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ೪ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ವ್ಯಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ವ್ಯಯವಾದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿಯು ಇದ್ದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆ ರೂ. ೩೯,೦೦೦, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಲಮ್ಸ್‌ಡನ್ ತುರಗದಳಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ೧೦೦ ಕುದುರೆಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಪಕರಣಗಳ ಬೆಲೆ ರೂ. ೫೩,೦೦೦, ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರ ಸ್ಮಾರಕ ಚಿಹ್ನೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜರವರ ದಾನ ರೂ. ೧,೫೩,೦೦೦ ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯ ಹೊಸ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಫರ್ಲೋ ರಜಾವಿನ ವೇತನಗಳು ೧೧,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ.

ಪ್ಲೇಗು. ಪ್ಲೇಗಿಗಾಗಿ ಆದ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ೧,೩೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಈ ಕಡಿಮೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ—ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೭,೦೦೦ ರೂ. ನಷ್ಟು ವ್ಯಯ ಕಡಿಮೆಯೂ ತಿಪ್ಪೆಗಳ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ರೂ. ೫೭,೦೦೦ ಕಡಿಮೆ ಯೂ, ವಿಶೇಷವಾದ ಆರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯೂ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೀಳುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ರೂ. ೩೨,೦೦೦ ಅಧಿಕವ್ಯಯವಾಯಿತು.

ಸೈನ್ಯ.—ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕೋರಿಗೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸೇನಾಂಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ೩,೬೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ಕುದುರೆಗಳಿಸಲ್ಲಿರುವ ಸವಾರರ ಅಶ್ವದಳದ (ಸ್ಟಡ್ ಫಾರಮ್) ವ್ಯಯ ೩೫ ೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ಅಶ್ವದಳದ ಸೈನ್ಯದ ಜಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಾಕಿಯ ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ೪೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ಹೊಸ ಕುದುರೆಗಳ ಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ೫೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ವಿವಿಧ ವ್ಯಯಗಳಿಗಾಗಿ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಯವಾಯಿತು. ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ರೆಜಿಮೆಂಟಿನ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸವಾರರುಗಳ ಕ್ರಯ ಮತ್ತು ಬದಲಿಗೆ ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ, ಇತರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬಾಬುಗಳಿಂದಲೂ ಸೈನ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩ ಲಕ್ಷದ ೯೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಯವಾಯಿತು.

ಶೇಷ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಗದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರಗಳಾಗಿಯೂ ರೂ. ೧ ಕೋಟಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ೩೮ ಸಾವಿರ ೭೩೨ ಶೇಷ ಉಳಿದಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ಸಾಲದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ಜಮೆಯು ೩ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರದ ೩೭೯ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಒಟ್ಟಿನಿಂದ ವರ್ಷಾಂತದ ಗತವರ್ಷದ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ವ್ಯಯವಾದ ೨೦ ಲಕ್ಷ ೭೭ ಸಾವಿರದ ೩೭೮ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದರೆ, ಗತವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಗದಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರರೂಪವಾಗಿಯೂ ಉಳಿದ ಶೇಷವು ೧,೧೩,೨೨,೭೨೩ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು.

ವ್ಯಯನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹಣ.—೧೯೦೦–೦೧ನೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳ ಪ್ರಕಾರ ೬೭,೫೧,೭೧೯ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಈ ಖಾತೆಯ ವ್ಯಯವನ್ನು ಕಳೆದುದಾಗಿ ಗತವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಯನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹಣವು ೪೭,೮೫,೩೪೧ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಕಳೆದ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮೊತ್ತವು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು.

೧೯೦೩–೦೪ನೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ (ಬಜೆಟ್)— ವರ್ತಮಾನ (೧೯೦೩–೦೪ನೇ) ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಆದಾಯಗಳು ೧ ಕೋಟಿ ೮೩ ಲಕ್ಷ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿಯೂ, ಮರಮಮ್ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಲೋಹಮಾರ್ಗ ದಿಂದ ೫ ಲಕ್ಷ ೩೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿಯೂ, ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಪಾತದ ವೈದ್ಯುತಶಕ್ತಿಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿಯೂ ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದಲೂ ಬರಬಹುದಾದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯವು ೨ ಕೋಟಿ ೬ ಲಕ್ಷ ೬೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಎಣಿಸಲಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ೧೯೦೧–೦೨ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಆಯವು ೧ ಕೋಟಿ ೮೯ ಲಕ್ಷ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿಯೂ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯು ೧,೮೯,೬೩,೯೮೩ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಆಡಳಿತದ ಸಾಧಾರಣ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಯವು ೧ ಕೋಟಿ ೫೭ ಲಕ್ಷ ೯೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮರಮಮ್ಮತ್ತಿಗೆ (ಆರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸೇರಿ) ೨೭ ಲಕ್ಷ ೮೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ರಾಜ್ಯದ ಲೋಹ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ೮ ಲಕ್ಷ ೫೯ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಮತ್ತು ಕಾವೇರೀಪ್ರಪಾತದ ವೈದ್ಯುತಶಕ್ತಿಯ ಯೋಜನೆಯ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ವ್ಯಯ ೭ ಲಕ್ಷ ೩೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಯವು ೨ ಕೋಟಿ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿದೆ.

ಖನಿಜ ಮತ್ತು ಭೂತತ್ತ್ವಶೋಧನ (ಮೈನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜಿಯಾಲಾಜಿಕಲ್ ಸರ್ವೆ).—ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಂತೆ ಗತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ೧೪ ಖನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯಿತು. ಎರಡು ಖನಿಗಳಲ್ಲಿ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರ ಮತ್ತು ಅಯಮಂಗಲ) ಕೆಲಸವು ನಿಂತುಹೋಯಿತು, ಮತ್ತೆರಡು ಖನಿಗಳಲ್ಲಿ (ಮೈಸೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಆಂಟ್ರಿ) ಕೆಲಸವು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕಡೆಯ ಖನಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸನ್ನಾಹಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಏನೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ.

೧೮೮೭ನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಪತ್ತಿಯು ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಗತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಿಂತ ೯೨ ಸಾವಿರ ಔಂಜಿನಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಧಾತುವಿನ ಗುಣವೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕ್ಷಯಿಸುತ್ತಾ ಬಂತು, ಮತ್ತು ಖನಿಕರ ಸಂಘದವರು ಅಧಿಕತರವಾದ ಧಾತುವನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಅವಗುಣವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಮೋಘವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕತರವಾದ ನೀರು ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಗತ ವರ್ಷದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಾಲದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಚಾಂಪಿಯನ್ ರೀಫ್ಸ್ ಮತ್ತು ಉರಿಗೆದ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಈ ಸಂಗತಿಯು ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಣದ ಗಣಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವದು ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಘದವರು ತಮಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ನೀರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮೂಲ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಬೇತಮಂಗಲದ ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ೧೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಅಂದಾಜಿನ ನಕ್ಷೆಯು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ.

ವೈದ್ಯುತ ಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ.—ಎರಡು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯ ಪೂರೈಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈಗ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಬಾಷ್ಪಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವೈದ್ಯುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಣವು ಮಿಗುವ ಹಾಗೆ ಲಾಭಕರವಾಗಿ ಅಧಿಕತರವಾದ ಧಾತುವನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಖನಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರತೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗದೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಖನಿಜದ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳ ಸಮೀಕರಣವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತು. ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೫ ರಂತೆ ರಾಜಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಘದವರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಾದಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೂರಕ್ಕೆ ೨½ ರಂತೆ ಕೊಡುವ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ೧೯೧೦ ನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅವರ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನ ಸಂಘದವರಿಗೂ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿಗೂ ಒಂದು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಹೊಸ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳ ಒಡಂಬಡಿಗೆಗಳ ನಿಯಮಗಳ ವಿಷಯವೂ ಕೂಡ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಯಿತು.

ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ಸುರಂಗದ ಕಲ್ಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ರಿವರ್ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನದೀತೀರ ಮೊದಲಾದ (ಅಲ್ಯೂವಿಯಂ) ಖನಿ ಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫ ಸಾವಿರ ಜನಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ೧೪ ಸಾವಿರ ಜನಗಳು ಭೂಮಿಯೊಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ೩೧ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿ ೭೫ ಜನಗಳಿಗೆ ಮರಣವೂ ೧೫೬ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳವಾದ ಅಪಾಯವೂ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಮರಮಮ್ಮತ್ ಕೆಲಸಗಳು.—ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಪಾತದ ವೈದ್ಯುದಶಕ್ತಿಯ ಪಾಕಯೋಜನೆಯ ಯಂತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ೧೦ ಲಕ್ಷ ೩೫ ಸಾವಿರದ ೭೧೫ ರೂ. ಗೆ ಸಮವಾದ ೬೮,೩೮೦—೧೯—೮ ಪೌಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ೧೯೦೧–೦೨ ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮರಮಮ್ಮತ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ (ಲೋಹಮಾರ್ಗಗಳ ವಿನಾ) ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಆದ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಯವು ೪೮,೯೭,೦೨೫ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಕಟ್ಟಡಗಳು.—೩೪,೯೩,೯೯೩ ರೂಪಾಯಿನ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣವು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಒಳಮಾಳಿಗೆಯೂ ಒಳಗಿನ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಅಲಂಕಾರಗಳೂ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಹೊರ್ತು ಅಂಬಾವಿಲಾಸದ ದರ್ಬಾರು ಮಂದಿರವು ಕಾರ್ಯತಃ ಮುಗಿಯಿತು. ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಕೆಲಸವು ನಡೆದು ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಹೊರಗಿನ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೂ ೫೭,೦೦೦ ರೂ. ವ್ಯಯವಾಯಿತು.

ಗತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕೋರ್ ಎಂಬ ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿ ವಾಹಕ ಸೇನಾಂಗದ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೩,೭೩,೦೭೧ ರೂಪಾಯಿ ಮುಟ್ಟಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಎರಡು ಡಿವಿಜನ್ ಲೈನುಗಳೆಂಬ ಮನೆಯ ಸಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ೮೩ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳೂ ಮುಗಿದವು. ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿತು. ಈಗಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಾಲು ಮುಗಿದು ಜನಗಳು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೆರಡು ಸಾಲುಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿವೆ.

ಜಲಸೇಚನ (ಇರ್ರಿಗೇಷನ್).—ಮಾರೀಕಣಿವೆ ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲಸದ ಸ್ವಭಾವವು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆಯ(ಪ್ರೈವೇಟ್) ದರಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದರಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಸುಮಾರು ೧೬ ಲಕ್ಷದ ೬೪ ಸಾವಿರ ಘನ ಅಡಿಗಳ ಕಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸವು ಗತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಇದರಿಂದ ನದಿ ಅಣೆಯು ಹಿಂದಿನ ವರುಷ ಸರಾಸರಿ ೫೭ ಅಡಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ೭೦ ಅಡಿಗೆ ಎತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಕೂಬಿನ ಅಧೋಮುಖವಾದ ಕಮಾನು ಪೂರಯಿಸಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದ ದಿಮ್ಮಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾದ ಅರ್ಧ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಎದ್ದವು. ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಇದ್ದ ೩೦ ಅಡಿಯ ನೀರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ೪೭ ಅಡಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪೈರುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸುವ ತೂಬಿನಿಂದ ಬೀಳುವ ನೀರಿನಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ವೈದ್ಯುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಿಷಯವು, ಸರ್ಕಾರದವರ ಅವಧಾನವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಉಕ್ಕಿನ ಕೊಳಾಯಿಗಳು ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ಮತ್ತು ಕೆಳಭಾಗದ ಕಾಲುವೆಯ ಅಗೆತವು ಉಪಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಪೂರ್ಣವಾದ ಜಲಸೇಚನದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ, ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ—ಕೋಲಾರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇತಮಂಗಲದ ಕೆರೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವೂ, ರಾಮಸಾಗರದ ಕೆರೆಯ ಕಾಲುವೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ. ತುಮಕೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೊನಹಳ್ಳಿ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವೂ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ, ಚಿಕ್ಕಮಧುರೆ ಮತ್ತು ಮಾರಿಕಣಿವೆ ನಾಲೆಗಳ ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳೂ. ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಸಾಗರದ ಕೆರೆಯ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯಸಾಗರದ ನಾಲೆಯ ೭ ಕಾಲು ಮೈಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸೇತುವೆಯ ನಾಲೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವೂ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಪ್ರಾಂತದ ಕಿತ್ತೂರು ಅಣೆಯ ಕಾಲುವೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವೂ—ಇವೇ. ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರೈಸಿದವು ಅಥವಾ ಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ತುಮಕೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಕಾಲುವೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವೂ, ಸಂಕನಪುರದ ಅಣೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವೂ, ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ನಾಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ವಿಸ್ತೃತಿಯೂ, ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಅಣೆಯ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣವೂ, ಕಡಿಗಳ, ಕೋಟಿಪಿಟ್ಟ, ತಿರಗಾವಲು, ಮಲ್ಲ ಕೆಲ್ಲು ಮತ್ತು ಹೊನ್ನಾ ನಾಲೆಗಳ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವೂ—ಇವೇ. ತುಮಕೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಹೋದ ಕಾತಗನ ಕೆರೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವು ಚನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಗತವರ್ಷ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಜಲಸೇಚನ (ಇರಿಗೇಷನ್) ಕೆಲಸಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಗನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯವು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಲೋಚನ ಸಭೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಯಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಮಿಷನ್ ಎಂಬ ಜಲಸೇಚನದ ವಿಚಾರಸಭೆಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನೂ ಇತರರನ್ನೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟು ಪ್ರಕಟಿತವಾದಾಗ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತಾಂಶಗಳು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸಗಳು.—ಪದೇ ಪದೇ ದುರ್ಭಿಕ್ಷಗಳು ಸಂಭವಿಸದ ಹಾಗೆ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಜಲಸೇಚನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆಯೋ ಅದನ್ನೂ, ಮುಂದೆ ಏನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಂಜನಿಯರವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿದಾರೆ. ೪೭ ಆರಿಸಿದ ಪ್ರಾಣೋಪಾಯಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದಾರೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಾಯಗಳೂ ಅಂದಾಜುಗಳೂ ಆಯಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭಾಗಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.

[illegible]

೧೯೦೧—೧೯೦೨ನೇ ಇವಿಯ ತಪಸೀಲ್

(ಕಂದಾಯವು)

ಆದಾಯದ ವಿವರಗಳು.	ಅಕ್ಚುಯಲ್ 1900—01	ಬಜೆಟ್ 1901—02
	ರೂ.	ರೂ.
[illegible]	98,31,174	97,78 075
[illegible]	14,001	17,225
[illegible]	7,94,218	7,48,376
[illegible]—		
೧ [illegible]	17,32,271	16,76,187
೨ [illegible]	17 88,705	16,71,068
೩ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳು	96,233	97,279
[illegible]	3,10,347	3,51,015
[illegible]	2,15 613	2,09,101
[illegible]—		
೧ ಗೋಲ್ಡ ವಿ.ಕ	7,61,553	10,15,120
೨ ನಾಟಾ ಮತ್ತು ಸಾಕೆ	1,51,211	1,59,365
೩ ಇತರ [illegible] ವಿಷಯಗಳು	3,00,512	2,70 966
೪ [illegible] (ಆನೆಯ [illegible])	8,980	1,816
[illegible]—		
೧ [illegible]	11,33,096	15,30,398
೨ [illegible] ಮತ್ತು [illegible]	11,250	-
[illegible]	1,21,651	1 17 191
[illegible]	11,512	31,302
೧ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ [illegible] ಬಡ್ಡಿ	2,99,015	2,95 820
೨ [illegible] ಬ್ಯಾಂಕ್ [illegible] ಬಡ್ಡಿ	20,963	
೩ [illegible] ಬಂದ ಲಾಭ		
೪ [illegible] ಬಡ್ಡಿ	81,051	62,590
[illegible]—		
[illegible]	53 709	53,153
[illegible]	21,141	26,011
[illegible]	5,269	33 502
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	91 975	92 160
ವೈದ್ಯ	28 971	25,076
[illegible]	11,173	9,071
[illegible]		
೧ [illegible]	6 518	6,312
೨ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮನೆಗಳ ವಿವಿಧ ಆದಾಯಗಳು	60 010	2,137
[illegible]	25 352	30 635
[illegible]	1 52 536	1 67,503
[illegible] (ರೈಲ್ವೆಗಳು)—		
೧ [illegible]	6 0 795	1,95 237
೨ [illegible]	9 257	
ಒಟ್ಟು (ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಸೇರಿ)	1 91 50 579	1,83,62 953

೧೯೦೧—೧೯೦೨ನೇ ಸಾಲ್ ಬಾಬತು ಖರ್ಚು ತಪಸೀಲ್

(ಖರ್ಚು [illegible]).

ಖರ್ಚಿನ ವಿವರ	ಅಕ್ಚುಯಲ್ 1900 01	ಬಜೆಟ್ 1901–1902
	ರೂ.	ರೂ.
[illegible]	35 00 000	35 00 000
[illegible]	11 00 000	11 00 000
[illegible]	1 0 000	2,11 000
[illegible] (ಅಕ್ಕರೆಯ [illegible] ಸೇರಿ)	90 9[illegible]	80 351
[illegible]	1 56 111	1,56 111
[illegible]	15 201	[illegible]
[illegible]	1,3[illegible] 265	1,90,153
[illegible]	29 011	27 153
[illegible]	55 770	59 330
[illegible]	3 95 215	3,91 255
[illegible] ಮತ್ತು [illegible]	1 55,643	1 62 551
[illegible]	8,601	8,011
[illegible]	7,30,253	7,08,710
ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳು	63,269	47,423
[illegible]	32,013	35,455
[illegible]	3,19,781	2,90,307
[illegible]	14,348	11,759
[illegible] ([illegible])	3,87,382	4,51,090
[illegible]	10,947	13,196
[illegible]	73,591	75,232
[illegible]	33,072	32,632
ಬಡ್ಡಿ—[illegible] ಬಡ್ಡಿ	95,113	1,07,950
[illegible] ಬ್ಯಾಂಕ್ [illegible] ಬಡ್ಡಿ	1,56,938	10,004
ಧರ್ಮದ [illegible] ಬಡ್ಡಿ	16,326	14,855
[illegible] ಬಡ್ಡಿ	15,619	22,109
[illegible]	144	35
ರಾಜ್ಯದ [illegible]	5,29,161	4,86,047
[illegible]	9,13,281	9,01,377
ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರಣೆ	1,08,463	1,12,425
ಪೋಲೀಸು	9,65 965	9,62,952
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	6,53,328	6 83,758
[illegible]	3,55,088	3,23,071
ವೈದ್ಯ	4,29,059	4,88 383
ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮನೆಗಳು	1,19 261	76,792
[illegible]	2,82,624	3,29,881
ವಿವಿಧ [illegible]—[illegible] ವೇತನಗಳು	3,31 761	3,57,2[illegible]2
[illegible]	1,30,307	1,81,605
[illegible]	1,12,175	1,00 465
[illegible]	9,32,829	5,00,255
[illegible]	2,95,396	1,57,501
[illegible]	6,953	4,151
[illegible] ಸೇರಿ	25,82 600	25,31,111
[illegible]	10, 7 719	11,01,150
ರಾಜ್ಯದ [illegible]— [illegible]	8 65 320	7 07,560
ಇತರ [illegible]	1,75 293	71,651
[illegible]	20,87 515	21 95 861
ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ [illegible] ಸೇರಿ	2 12 21,176	2 10 99 361

ತಾಲೂಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—[illegible]

[illegible]

ಹಾಸನ.—[illegible]

[illegible]

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ.—[illegible]

[illegible]

ಮೈಸೂರು [illegible]

[illegible]

ಹಿಂದಲೂ, ಅಧಿಕವಾದ ಜನಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದುದರಿಂದಲೂ ರೂ. ೧೦,೦೦೦, ೧೯೦೩ನೆಯ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಕಾರ್ನ್‌ವಾಲ್ ಯವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋದುದರಿಂದ ೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯ ವರೆಗೂ ಹೋಗಲಾಗಿ ಅರಮನೆ ವೈದ್ಯರ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. ೨೩,೨೦೦, ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೮ ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ೪೪,೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆದುವು.

ಇತರ ವಿಷಯಗಳು.—ರಾಜವಿವಾಹಗಳಿಗಾಗಿಯೂ, ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾ ಉತ್ಸವದ ಖರ್ಚುಗಳಿಗಾಗಿಯೂ, ಗೌರವಸ್ಥ ಅತಿಥಿಗಳ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಸಂಬಂಧದ ಖರ್ಚುಗಾಗಿಯೂ, ಕೆಲವು ಇತರ ಚಿಲ್ಲರೆ ವಿಷಯಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ೧೯೦೦–೦೧ ನೆಯ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಈ ಖರ್ಚುಗಳು ಹೋದ ಸಂವತ್ಸರ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ೪| ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ವ್ಯಯವು ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ವ್ಯಯವಾದುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿಯು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆ ರೂ. ೩೯,೦೦೦, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಲಮ್ಸ್‌ಡನ್ ತುರಗದಳಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ೧೦೦ ಕುದುರೆಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಪಕರಣಗಳ ಬೆಲೆ ರೂ. ೫೩,೦೦೦, ಇಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರ ಸ್ಮಾರಕ ಚಿಹ್ನೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಣಿ ರೀಜೆಂಟರವರ ದಾನ ರೂ. ೧,೮೪,೨೦೦, ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯ ಹೊಸ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ೧೯,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಫರ್ಲೋ ರಜಾದಿನ ವೇತನಗಳು ೧೧,೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ.

ಪ್ಲೇಗು.—ಪ್ಲೇಗಿಗಾಗಿ ಆದ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ೧,೩೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಈ ಕಡಿಮೆಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೭,೦೦೦ ರೂ. ನಷ್ಟು ವ್ಯಯ ಕಡಿಮೆಯೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ರೂ. ೪೭,೦೦೦ ಕಡಿಮೆಯೂ, ವಿಶೇಷವಾದ ಆರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯೂ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ರೂ. ೩೨,೦೦೦ ಅಧಿಕವ್ಯಯವಾಯಿತು.

ಸೈನ್ಯ.—ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕೋರಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ವಾಹನ ಸೇನಾಂಗವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ೨,೪೬,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ಕುದುರೆಗಳಿಗಿರುವ ಪರ್ವ ದ ಅನ್ನಾಂತರ (ಗ್ರೈನ್ ಕಂಪೆನ್ಸೇಷನ್) ವ್ಯಯ ೨೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ಆದರೆ ಸ್ವಂತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಾಕಿಯ ವ್ಯಯವಾದುದರಿಂದ ೪೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ಹೊಸ ಕುದುರೆಗಳ ಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ೨೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ವಿವಿಧ ವ್ಯಯಗಳಿಗಾಗಿ ೨೯ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೂ, ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಯವಾಯಿತು. ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಸೇನೆಯ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಆಯುಧ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳ ಕ್ರಯ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿಗಳ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆದ ಅಧಿಕ ವ್ಯಯವು ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಂದಲೂ ಇತರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬಾಬುಗಳಿಂದಲೂ ಸೈನ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೩ ಲಕ್ಷದ ೬೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಧಿಕ ವ್ಯಯವಾಯಿತು.

ಶೇಷ.—ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ನಗದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರರೂಪವಾಗಿಯೂ ರೂ. ೧ ಕೋಟಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ೩೮ ಸಾವಿರ ೬೬೨ ಶೇಷ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾಲದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ಜಮೆಯು ೩ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರದ ೩೬೯ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿತ್ತು. ಇವೆರಡರ ಒಟ್ಟಿನಿಂದ ಗತವರ್ಷದ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ವ್ಯಯವಾದ ೨೦ ಲಕ್ಷ ೭೭ ಸಾವಿರದ ೩೭೮ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದರೆ, ಗತವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಗದಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಪತ್ರರೂಪವಾಗಿಯೂ ಉಳಿದ ಶೇಷವು ೧,೧೩,೦೩,೭೩೩ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಯ.—೧೯೦೦–೦೧ ನೆಯ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳ ಪ್ರಕಾರ ೭೩,೫೧,೭೧೯ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಆಧಿಕ್ಯವ್ಯಯವನ್ನು ಕಳೆಯಲಾಗಿ ಗತವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಯವು ೪೭,೮೫,೩೪೧ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಕಳೆದ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಬೆಂಚರ್ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮೊತ್ತವು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು.

೧೯೦೨–೦೩ ನೆಯ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ (ಬಡ್ಜೆಟ್)—ವರ್ತಮಾನ (೧೯೦೨–೦೩ ನೆಯ) ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಆದಾಯಗಳು ೧ ಕೋಟಿ ೮೩ ಲಕ್ಷ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿಯೂ, ಮರಮ್ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಲೋಹಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ೫ ಲಕ್ಷ ೨೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿಯೂ, ಕಾವೇರಿ ಪ್ರವಾಹದ ವೈದ್ಯುತಶಕ್ತಿ ವಿಭಾಗದಿಂದ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿಯೂ ಎಣಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದಲೂ ಬರತಕ್ಕುವಾದ ಒಟ್ಟು ಆಯವು ೨ ಕೋಟಿ ೬ ಲಕ್ಷ ೬೭ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರುವುದಾಗಿ ಎಣಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ೧೯೦೧–೦೨ ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿತ ಆಯವು ೧ ಕೋಟಿ ೮೯ ಲಕ್ಷ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿಯೂ ನಿಶ್ಚಿತಾಯವು ೧,೮೯,೬೩,೯೮೩ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಆಡಳಿತ ಸಾಧಾರಣ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಯವು ೧ ಕೋಟಿ ೫೭ ಲಕ್ಷ ೯೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿ ಎಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮರಾಮತ್ತಿಗೆ (ಆರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸೇರಿ) ೨೭ ಲಕ್ಷ ೮೪ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ರಾಜ್ಯದ ಲೋಹಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ೮ ಲಕ್ಷ ೫೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಮತ್ತು ಕಾವೇರೀಪ್ರವಾಹದ ವೈದ್ಯುತಶಕ್ತಿ ವಿಭಾಗದ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ವ್ಯಯ ೭ ಲಕ್ಷ ೩೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಯವು ೨ ಕೋಟಿ ೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿದೆ.

ಖನಿಜ ಮತ್ತು ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರಾಲೋಚನ (ಮೈನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜಿಯಾಲಜಿಕಲ್ ಸರ್ವೆ).—ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಂತೆ ಗತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ೧೪ ಖನಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯಿತು. ಎರಡು ಖನಿಗಳಲ್ಲಿ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರ ಮತ್ತು ಜಯಮಂಗಲ) ಕೆಲಸವು ನಿಂತುಹೋಯಿತು, ಮತ್ತೆರಡು ಖನಿಗಳಲ್ಲಿ (ಮೈಸೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಂಟಿ) ಕೆಲಸವು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕಡೆಯ ಖನಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಸನ್ನಾಹಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಏನೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ.

೧೮೯೮ ನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯ ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಪತ್ತಿಯು ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಗತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಿಂತ ೯೦ ಸಾವಿರ ಔನ್ಸಿನಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಧಾತುವಿನ ಗುಣವೂ ಕಿರಿದಾಗಿ ಕ್ಷಯಿಸುತ್ತಾ ಬಂತು, ಮತ್ತು ಖನಿಕರ ಸಂಘದವರು ಅಧಿಕತರವಾದ ಧಾತುವನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಅವಗುಣವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನೋಘವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕತರವಾದ ನೀರು ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಗತ ವರ್ಷದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಾಲದೆ ಮೈಸೂರು ರೀಫ್ ಚಾಂಪಿಯನ್ ರೀಫ್ಸ್ ಮತ್ತು ಉರಿಗಮ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಈ ಸಂಗತಿಯು ಸ್ವರ್ಣೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಣದ ಗಣಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವದು ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಘದವರು ತಮಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ನೀರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮೂಲ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಬೇತಮಂಗಲದ ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ೧೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಅಂದಾಜಿನ ನಕ್ಷೆಯು ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ.

ವೈದ್ಯುತ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯು.—ಇದು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ ಸಫಲವಾಗಿ ಪೂರೈಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈಗ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬಾಷ್ಪಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವೈದ್ಯುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಣವು ಮಿಗುವ ಹಾಗಾಗಿ ಲಾಭಕರವಾಗಿ ಅಧಿಕತರವಾದ ಧಾತುವನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಖನಿಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರತೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗದೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಖನನದ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳ ಸವೀಕರಣವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತು. ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನೂರಕ್ಕೆ ೫ ರಂತೆ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಘದವರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಾದಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೂರಕ್ಕೆ ೨½ ರಂತೆ ಕೊಡುವ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ೧೯೧೦ ನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಅವರ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಘದವರಿಗೂ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿಗೂ ಒಂದು ಒಡಂಬಡಿಕೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಹೊಸ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳ ನಿಯಮಗಳ ವಿಷಯವೂ ಕೂಡ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಯಿತು.

ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಳ ತುಸಂಗದ ಕಲ್ಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ರಿಡಕ್ಷನ್ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಎಂಬ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸ್ಫಟಿಕೀಯವಾದ (ಅಲ್ಯುಮಿನಂ) ಖನಿಜಾನ್ವೇಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫ ಸಾವಿರ ಜನಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ೧೪ ಸಾವಿರ ಜನಗಳು ಭೂಮಿಯೊಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ೩೧೧ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿ ೭೫ ಜನಗಳಿಗೆ ಮರಣವೂ ೧೫೮ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳವಾದ ಅಪಾಯವೂ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಮರಾಮತ್ ಕೆಲಸಗಳು.—ಕಾವೇರಿ ಪ್ರವಾಹದ ವೈದ್ಯುತ ಶಕ್ತಿಯ ವಿಭಾಗದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ೧೦ ಲಕ್ಷ ೨೫ ಸಾವಿರದ ೭೦೫ ರೂ. ಗೆ ಸಮವಾದ ೬೮,೩೮೦—೧೯—೮ ಪೌಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ೧೯೦೧–೦೨ ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ (ಲೋಹಮಾರ್ಗಗಳ ವಿನಾ) ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಆದ ಒಟ್ಟು ವ್ಯಯವು ೪೮,೯೭,೭೦೩ ರೂಪಾಯಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಕಟ್ಟಡಗಳು.—೨೪೯೯,೯೯೦ ರೂಪಾಯಿನ ಅಂದಾಜು ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣವು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಒಳಮಾಳಿಗೆಯ ಒಳಗಿನ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಅಲಂಕಾರಗಳೂ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಹೊರತು ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿರುವ ದರ್ಬಾರು ಮಂದಿರವು ಕಟ್ಟಲಾಗಿ ಮುಗಿಯಿತು. ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯಾ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವ ಅಪ್ಪಳಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಹೊರಗಿನ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಇನ್ನೂ ೫೪,೦೦೦ ರೂ. ವ್ಯಯವಾಯಿತು.

ಗತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕೋರ್ ಎಂಬ ಯುದ್ಧಸಾಮಗ್ರಿ ವಾಹಕ ಸೇನಾಂಗದ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ೩,೭೨,೦೬೧ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಎರಡು ಡಿವಿಷನ್ ಲೈನುಗಳೆಂಬ ಮನೆಯ ಸಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ೮೨ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳೂ ಮುಗಿದವು. ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿತು. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಲು ಮುಗಿದು ಜನಗಳು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೆರಡು ಸಾಲುಗಳು ಮಾತ್ರವೆ ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿವೆ.

ಜಲಸೇಕವು (ಇರ್ರಿಗೇಷನ್).—ಮಾರೀಕಣಿವೆ ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿತ್ತು, ಕೆಲಸದ ಸ್ವಭಾವವು ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಗಣನೆಯ (ಎಸ್ಟಿಮೇಟು) ದರಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದರಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದವು. ಸುಮಾರು ೧೩ ಲಕ್ಷದ ೬೪ ಸಾವಿರ ಘನ ಅಡಿಗಳ ಕಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸವು ಗತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಕಟ್ಟೆಯು ಹಿಂದಿನ ವರುಷ ಸರಾಸರಿ ೩೭ ಅಡಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದದ್ದು ೭೦ ಅಡಿಗೆ ಎತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ತೂಬಿನ ಅಧೋಮುಖವಾದ ಕಾಲುವೆಯು ಪೂರಯಿಸಿತು, ಮತ್ತು ಕಟ್ಟದ ದಿಮ್ಮಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾದ ಅರ್ಧ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಎದ್ದವು. ತಟಾಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಇದ್ದ ೩೦ ಅಡಿಯ ನೀರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ೪೭ ಅಡಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪೈರುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸುವ ತೂಬಿನಿಂದ ಬೀಳುವ ನೀರಿನಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ವೈದ್ಯುತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಿಷಯವು, ಸರ್ಕಾರದವರ ಆವಧಾನವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಉತ್ಖನನ ಕೊರೆತಗಳು ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ಕಾಲುವೆಯ ಅಗೆತವು ಉಪಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಅಪೂರ್ಣವಾದ ದೊಡ್ಡ ಜಲಸೇಕದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ, ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ—ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇತಮಂಗಲದ ಕೆರೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವೂ, ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಕಾಲುವೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ, ತುಮಕೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೊನಹಳ್ಳಿ ಜೋಡಿಕೆರೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವೂ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕಮಧುರೆ ಮತ್ತು ವಿಜಾಪುರ ದೊಡ್ಡಕೆರೆಗಳ ಹೊಸಕೆರೆಗಳೂ, ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪನಗರದ ಕೆರೆಯ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯಸಾಗರದ ನಾಲೆಯ ೭ ಕಾಲುವೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸೇತುವೆಯೋಲಿನ ಕಾಲುವೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವೂ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಪ್ರಾಂತದ ಕಿತ್ತೂರು ಅಣೆಯ ಕಾಲುವೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವೂ—ಇವೇ. ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರೈಸಿದವು ಅಥವಾ ಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ತುಮಕೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ತಿಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಮಂಗಲಮಡುವಿನ ಕರೆಯ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವೂ, ಸಂಕನಪುರದ ಅಣೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವೂ, ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ನಾಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ವಿಸ್ತೃತಿಯೂ, ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಅಣೆಯ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣವೂ, ಕಿರಿಗಳ, ಕೋಟಿಪೆಟ್ಟಿ, ಕಿರಗಾವಲು, ಮುನ್ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಹೊತ್ತಾವಾರಗಳ ಕೆರೆಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವೂ—ಇವೇ. ತುಮಕೂರು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಹೋದ ಕ್ಯಾತಗನ ಕೆರೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವು ಚನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಗತವರ್ಷ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಜಲಸೇಕ (ಇರಿಗೇಷನ್) ಕೆಲಸಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಗನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯವು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸಭೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಯಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ-ಕಳೆದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಮಿಷನ್ ಎಂಬ ಜಲಸೇಕದ ವಿಚಾರಸಭೆಯವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನೂ ಇತರರನ್ನೂ ಒರೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟು ಪ್ರಕಟಿತವಾದಾಗ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತಾಂಶಗಳು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಪರಿಹಾರದ ಕೆಲಸಗಳು.—ಪದೇ ಪದೇ ದುರ್ಭಿಕ್ಷಗಳು ಸಂಭವಿಸದ ಹಾಗೆ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಲಸೇಕದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಎಷ್ಟು ದೂರದವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆಯೋ ಅದನ್ನೂ, ಸಂರಕ್ಷಣದ ಭವಿಷ್ಯತ್ಸಾಧ್ಯತೆಗಳೇನಿವೆಯೋ ಅದನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಎಂಜನಿಯರವರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಅರಿದ ಪ್ರಾಣಪಾಲಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಹಾಗೆ ಅವನ್ನು ಕೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷಾಮಪರಿಹಾರಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಾಯಗಳೂ ಕೂಡ ಅಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭಾಗಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.

ಸಮಾಪ್ತ.

೧೯೦೧—೧೯೦೨ನೇ ಜಮಾ ತಖ್ತೆ

(ಸಂಕ್ಷೇಪವು)

ಆದಾಯಗಳ ವಿವರಗಳು.	ನಿಜ್ವ. 1900—01.	ಅಂದಾಜು. 1901—02.
	ರೂ.	ರೂ.
ಭೂಮಿಯ ಆದಾಯ	98 31,374	97,78,075
ಅನ್ಯ ಕಂದಾಯ	11,001	17,225
ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು	7,91,218	7,48,376
ಅಬ್ಕಾರಿ—		
೧ ಸಾರಾಯಿ	17,32,371	16,76,183
೨ ಈಚಲು	17 88 705	16,74,068
೩ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳು	96,233	97,279
ಸಾಯರು	3,10,347	3,53,015
ಮೊಹತರ್ಫ	2,15,633	2,09,101
ಅರಣ್ಯ—		
೧ ಗಂಧದ ಮರ	7,61,554	10,15,120
೨ ನಾಟಾ ಮತ್ತು ಸೌದೆ	1 81,211	1,58,365
೩ ಇತರ ಜಹಗೀರಿನ ವಿಷಯಗಳು	3 00 513	2,50,966
೪ ಗಜಾ ಖೆಡ್ಡ (ಆನೆಯ ಬಾಬ್ತು)	8,980	1,816
ಸ್ವರ್ಣ ಖನನ—		
೧ ನೂರಕ್ಕೆ ೫ ರಂತೆ ರಾಯಲ್ಟಿ	14,33,096	15,30,398
೨ ಖನಿಜಾನ್ವೇಷಣದ ಲೈಸೆನ್ಸು ಗಳ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಗುತ್ತಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳ ರ.ಸು	11,250	
ಅಚ್ಚು ಕಚೇರಿ	1,31,651	1,17,191
ಅನ್ಯ ಮಹಸೂಲ್	11,512	31,303
೧ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ	2,90 015	2,95,820
೨ ಮದರಾಸು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಣದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ	20,963	
೩ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಪತ್ರ ವಿಕ್ರಯದಿಂದ ಬಂದ ಲಾಭ		
ಸಾಲ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳ ಬಡ್ಡಿ	84,081	69,890
ನ್ಯಾಯವಿಚಾರಣೆ—		
ಕಚೇರಿಗಳು	53 709	53,153
ಜೈಲುಖಾನೆಗಳು	21 141	26 011
ಪೋಲೀಸು	5,269	33,502
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	91 975	92,150
ವೈದ್ಯ	28,974	28 576
ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಇತರ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟುಗಳು	11 173	9 971
ರಾಜ್ಯದ ವೆಚ್ಚದಿಂದಾದ...		
೧ ಭೂದಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅಚ್ಚು ಹಾಳೆ ವಸೂ.	6,518	6,312
೨ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮನೆಗಳ ವಿವಿಧ ಆದಾಯಗಳು	61 119	2,137
ಸರಕಾರಿ...	352	30 635
ಇತರ ಬಾಬುಗಳು	1 82 536	1,67,503
ರಾಜ್ಯದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ (ರೈಲ್ವೆಗಳು)—		
೧ ಆದಾಯ ಲೆಕ್ಕ	6, 0 783	1 95,237
೨ ಸಿಂಕಿಂಗ್ ಫಂಡ್ ಬಡ್ಡಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು	267	
ಒಟ್ಟು ಬಾಬ್ತು (ರಾಜ್ಯದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಸೇರಿ)	1 91 80,079	1,89 62,983

———

೧೯೦೧—೧೯೦೨ನೇ ಸಾಲಿನ ಖರ್ಚಿನ ತಖ್ತೆ

(ಸಂಕ್ಷೇಪವು)

ಖರ್ಚಿನ ವಿವರ	ನಿಜ್ವ. 1900—01	ಅಂದಾಜು. 1901—1902
	ರೂ.	ರೂ.
ಪೋಗದಿ	[illegible]	[illegible]
ಆಡಳಿತ ವ್ಯಯ	[illegible]	[illegible]
ರಾಜಸಂಬಂಧ ... ನವರ	[illegible]	[illegible]
... ವೇತನಗಳು (ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ... ಸೇರಿ)	[illegible]	[illegible]
ಹಿಂದಕ್ಕೆ ... — ಬ್ಯಾಂಕ ...	[illegible]	[illegible]
ಇತರ ...	[illegible]	[illegible]
... —...	[illegible]	[illegible]
...	2 011	27 185
...	15,770	81 340
...	3,93,215	3,91 755
ಸರ್ವೆ ಮತ್ತು ಸೆಟ್ಲ್ ಮೆಂಟ್	1 65,612	1,62,550
ಇನಾಂ	8,804	8,911
ಗ್ರಾಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಖರ್ಚುಗಳು	7,50,253	7,08,710

ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳು	63,269	47,123
ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು	32,013	35,455
ಅಬ್ಕಾರಿ	3,19,781	2,90,407
ಸಾಯರು	14,348	14,759
ಅರಣ್ಯಗಳು (ಗಜಾ ಖೆಡ್ಡ ಸೇರಿ)	3,87,382	4,51,090
ಸ್ವರ್ಣ ಖನನ	10,947	13,196
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್	73,591	75,232
ಅನ್ಯ ಮಹಸೂಲ್	33,072	32,632
ಬಡ್ಡಿ—ವ್ಯವಸಾಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಾಲ ಅಥವಾ ಅಧಿಕದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ	95,113	1,07,950
ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಣದ ಬಡ್ಡಿ	1,56,938	10,001
ಧರ್ಮದ ಹಣದ ಬಡ್ಡಿ	16,326	11,855
ದೇವರ ಹಣದ ಬಡ್ಡಿ	14,619	22,109
ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆದಾಯ	141	35
ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಖರ್ಚು	5,39,161	4,86,017
ಕೋರ್ಟುಗಳು ಜೈಲುಖಾನೆಗಳು	9,13,381	9,01,377
ನ್ಯಾಯವಿಚಾರಣೆ	1,08 161	1,12,425
ಪೋಲೀಸು	9,65,965	9,69,052
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	6,53,325	6,83,758
ಮುಜರಾಯಿ	3,55,088	3,24,071
ವೈದ್ಯ	4,29,059	4,88,383
ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಮನೆಗಳು	1,19,261	76,792
ವಿಜ್ಞಾನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಇತರ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟುಗಳು	3,32,621	3,29,881
ವಿವಿಧ ಖರ್ಚುಗಳು—ವಯೋವೃದ್ಧರಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಪಿಂಚಣಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಟ್ಯುಟಿ ವೇತನಗಳು	3,31 761	3,57,242
ಲೇಖನ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವುದು	1,80 307	1,81,605
ಅಂದಾಜಿನ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಪತ್ರಗಳ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಕಮಿಷನ್ ವಗೈರೆ	1,13,175	1,00 465
ಇತರ ಬಾಬುಗಳು	9,32,829	5,00,255
ಪ್ಲೇಗು	2,95,396	1,57,301
ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ	6,952	1 151
ಮರಾಮತ್ತು ಮತ್ತು ಪರೋಪಕಾರಾರ್ಥ ಸೇರಿ	25,82 600	25,31,111
ಸೈನ್ಯ	10,67 719	11 01 170
ರಾಜ್ಯದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿಗಳು—ವ್ಯವಸಾಯ—ಪಂಚದ ... ಬಡ್ಡಿ	5,65,326	7 01,860
ಇತರ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ	1,75 293	79 651
ಕಾವೇರಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ	20,87,515	21,9 ,861
ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚು, ರಾಜ್ಯದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿಗಳು ಸೇರಿ	2 12 21,176	2,10,29 101

ತಾಲೂಕು ಕೊಡುವ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು.—ಪ್ಲೇಗ್ ಸತ್ಯ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆ. [illegible]

[illegible]

ಬಾಯಿ ಅಳಿ ಕಲ್ಲಿನ ... ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ... ಇಲ್ಲ — ಈ ಊರಿನ ... ಸ್ಥಳ ದೊರೆ ಇಲ್ಲ. ... [illegible]

ಹಾಸನ.—ವಿ... ಹೆಸರಿನ ಸಂಘ ... [illegible]

ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ.— [illegible]

ಮೈಸೂರು ... [illegible]

ಜೆ. ಗಣಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಕೊ.

ಹಳೆಯ ಪ್ರಕಾಶ ಪುಸ್ತಕಾಲಯ. ಕ್ರಯ ಬಹಳ ಸುಲಭ.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ಒಡೆಯರ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೆಕ್ರಟರಿಗಳಾದ ಮಿ॥ ಎಚ್. ವಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರು, ಎಂ. ಎ., ಎಂ. ಎಲ್., ಇವರ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ನಾವೇ ಮಾತ್ರ ಏಜೆಂಟುಗಳು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ—ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸ್ಕೂಲ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾವೆಲ್‌ಗಳು, ಕನ್ನಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದ ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಖಾತರಿದಾರರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕ್ರಯದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದಾವರ್ತಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮರಾಠಿ, ಅರವ, ತೆಲಗು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಹಾ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಇತರ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೂ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಮಿ॥ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನವರಿಂದ ರಚಿತವಾದ—

೧ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ (ದ್ರವ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳ ವಿಷಯ) (Political Economy) ರೂ. ೨-೦-೦.

೨ ಗ್ರಾಮಕಾರ್ಯ ರೀತಿ ರೂ. ೨-೮-೦.

೩ ಮೈಸೂರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡು ರೂ. ೧-೮-೦.

೪ ಮೈಸೂರುದೇಶ ರೂ. ೦-೪-೦

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು (Dictionary) ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದವರು ಮೊದಲು ನಮಗೆ ಬರೆಯುವದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ.

ಒಂದಾವರ್ತಿ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವ ಮನಸ್ಸು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಜೆ. ಗಣಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ,
ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು,
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ಹೋಲೋವೇಯ ಮಲಾಮು.

ಪ್ರಪಂಚ ಪ್ರಖ್ಯಾತ. [illegible] ಮಾಡುವಂತೆ ಮೋಹಕ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಔಷಧಿಯು ಮನೆ, ಆರಮನೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕಾಲೇಜು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಸೈನ್ಯ ಶಾಲೆ, ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆ ಕೋರ್ಟು, ಕಛೇರಿ, ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೇ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಔಷಧ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಈ ಕ್ಷೌಷಧ ಶಸ್ತ್ರಾದಲ್ಲಿ ಹೊಡದಾಡಿಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ತಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ಔಷಧ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುವುದು. ದಾಸ್ಯ ಮುಂತಾದವರು ಅದರ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗೆ ಹಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಔಷಧವೆಂದೇ ಹಾಸಿದವರಾಗುವರು.

ಈ ಕ್ಷೌಷಧ ಅರೆ ತಲೆನೋವು, ಸೊಂಟನೋವು, ಹಾಸುಗಾವಾಯು, ಕಾಮಾಲೆವ್ಯಾಧಿ, ಇಬ್ಬಸ, ಗಾಯಗಳು, ಸರಪೋಟುಗಳು ಮುಂತಾದ, ಕೀಲುವಾಯು, ಗುಳ್ಳೆಗಳು, ಹಲ್ಲುನೋವು, ಮುಖ ಬಾವು, ಹುಣ್ಣುಗಳು, ಗಿಡೆಗಳು, ಬಾವುಗಳು, ಕುಷ್ಠ, ಹುಳ ಕಡಿತ, ಮತ್ತು ಚರ್ಮ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳು, ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟ ಹುಣ್ಣು, ಶಸ್ತ್ರ ಗಾಯ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಭಾಧೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹುಣ್ಣಿನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಾಂತಿ, ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಮುಲಾಮಿನ ಹಾಗೆ ಶಕ್ತಿ ಸೇರುವದಿಲ್ಲ.

ಕ್ರಯ:—ಸಣ್ಣ ಡಬ್ಬಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧೦ ಆ., ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ರೂ. ೨—೪ ಆ.; ಒಂದೇ ಸಲ ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೋಮೋಸಿಯಾ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ.

ಈ ಕ್ಷೌಷಧ ಹಳೇ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದು. ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿ ಆಗಿ ಇದನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಕಾರಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಮಿಯೋಪತಿ ಗುಣಗಳು ಬಹು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದು ಕ್ಷೌರದ ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ಹೊಸಭಾಗವಿರುತ್ತೆ. ಇದನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದು ಬಹು ಬೇಗನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲದು. ಹಚ್ಚಿದ ಕೂಡಲೆ ಆರಾಮ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ಇಂತಿಂತ ಬಿಲೆ ಹಾಕಲ್ಪಡುವುದು. ೧೨ ಡಬ್ಬಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲ್ ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ. ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುವದು.

ಈ ಔಷಧಗಳ ವಿವರವನ್ನೂ, ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ವಿಳಾಸ:—[illegible]

ನೋಟೀಸ್.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ ಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ—ಮೈಸೂರು ದೇಶ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಸಕ್ಕಮಂಗಲದ ಶಾನುಭೋಗ ರಾಮಯ್ಯನ ಎರಡನೇ ಮಗ ವೆಂಕಟ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನೆಂಬುವರು ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟಂಬರು ೨೫ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಮೃತಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳೇ ಆಗಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೇ ಆಗಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾದ ಇವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೈಸೂರು ದೊಡ್ಡ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು ೫,೦೦೦ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳುವ ತಾರಸಿ ಮಹಡಿ ಮನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಳಿಗೆಗಳು ಕೋಲಾರ ಮುತ್ತೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸಕ್ಕಮಂಗಲದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಜಂಗಲಿ ವಗ್ಗೆರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇನಾಮು ಜಮೀನು ಮುನ್ಸಿ. ಅವಿಭಕ್ತ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು ೧೫,೦೦೦ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಳತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ವೆಂಕಟ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯನೆಂಬುವರ ಪಾರ್ವತಮ್ಮ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನ ಪರಿಯಂತ ಅನುಭವಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳ್ಳವಳಾಗಿರುವಳೇ ಹೊರತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅದಿ ಕ್ರಯದಾನ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಹಾರ ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಯತ್ತ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವಳಲ್ಲ. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸ್ಥಿರಸ್ವತ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಶೇಷಗಿರಿರಾಯರ ಹಿರೀ ಮಗನಾದ ಈ ಕೆಳಗೆ ರುಜು ಮಾಡುವ ನಾನು ರಿವರ್ಷನರಿ ಯಜಮಾನ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮನವರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅ ಪೈಕಿ ಯಾವ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನಾಗಲಿ ಆಧಾರ, ಭೋಗ್ಯ, ಕ್ರಯ, ದಾನ ವಗೈರೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರೂ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಪಡೆದಂಥವರು ಅದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗುತ್ತೆಯಾದ ವಿವರ ಇದರಿಂದ ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಸುತ್ತೆ.

ಮೈಸೂರು, ಎಸ್. ರಾಮರಾವ್,
೧೯—೧೦—೧೯೦೨. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್.

ಜ್ವರಹರಿ. 11

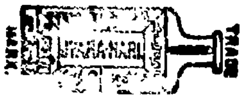

ಇದು—ಸಾಧಾರಣ ಜ್ವರ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಮರುಕಳಿಜ್ವರ, ಪಿತ್ತಜ್ವರ, ಶೀತಜ್ವರ, ವಾತಜ್ವರ, ಚಳಿ ಹಿಡಿಯುವದು, ಎಂಬ ಸಕಲ ವಿಧವಾದ ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಬಹು ಬೇಗನೆ ವಾಸಿಮಾಡುವದು. ಜ್ವರವಿರುವಾಗ ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಶರೀರಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದು. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈ ಔಷಧವನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಯ್ಯಲು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದವರ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಯ:—ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ೮ ಆಣೆ, ೧ ರೂ., ೧॥ ರೂ., ೨ ರೂ., ೧ ರೂ. ಹನ್ನೆರಡು ಸೀಸೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗುವದು.

ಓಮುಂ ಕರ್ಪೂರ ಕ.

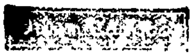

ಈ ಔಷಧವು ಅಜೀರ್ಣ, ಶೀತಭೇದಿ, ಸಾಧಾರಣ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಳೆಯುವದು, ವಾಂತಿಭೇದಿ, ಶಾಶ್ವತದ ಹೊಟ್ಟೆನೋವುಗಳು ಮುಂತಾದ ಕೈಗಳಲ್ಲಾ ಮಹೌಷಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಕೂಡಲೇ ಗುಣಕೊಡುವದು. ಇದು ಹೆಂಗಸರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯದ ಪರವು ಜ್ವರಹರಿ ಎಂಬ ಔಷಧದಂತೆಯೇ. ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವದು.

ಅನೇಕ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ ಗಳಾದವರೂ—ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಡಾಕ್ಟರ ಇವರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿ ಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ, ಅತಿಸಾರ, ಅಜೀರ್ಣ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊಟ್ಟಂತ ಕಡೆ ಅವರ ರೋಗವು ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹು ಒಳ್ಳೇ ಔಷಧಿ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಎರಡು ಔಷಧಗಳೂ ಊರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಔಷಧಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಕಳಗಿನ ವಿಳಾಸದಲ್ಲಿ ವಿ ಪೀ ದ:—ಚಿನ್ನಸ್ವಾಮಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಆಂಟಿಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಔಷಧಶಾಲೆ, ಬೇರಿಂಗ್ ಪೇಟೆ, ಮೈಸೂರು.

ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲೇಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

೨೬-೯-೧೯೦೨ರಿಂದ ೨-೧೦-೧೯೦೨ರ ವರೆಗೆ.

ಸ್ಥಳ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಹಿಡಿದ ಜನ.	ಪ್ಲೇಗ್. ಸತ್ತ ಜನ.	ಇಲಿ ಸತ್ತುದು
ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣ	67	46	67
ಮೈಸೂರು ,,	408	327	377
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	197	130	
ಮೈಸೂರು ,,	178	110	
ಕೋಲಾರ ,,	31	21	
,, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಗಳು	83	67	
ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು	32	22	
ಹಾಸನ ,,	76	62	
ಶಿವಮೊಗ್ಗ ,,	113	72	
ಕಡೂರು ,,	138	111	
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ,,	18	15	
ಒಟ್ಟು	1339	992	

ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ ೧೮೨೪ ನೇ ಶುಭಕೃತು ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಅಶ್ವೀಜ ಬಹುಳ ಷಷ್ಠಿ ಗುರುವಾರದಿಂದ ಅಶ್ವೀಜ ಬಹುಳ ದ್ವಾದಶಿ ಬುಧವಾರದ ವರೆಗಿನ ವಾರದ ಪಂಚಾಂಗ.

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್.

ತಾ.	ವಾರ.	ತಿಥಿ.	ಘಳಿಗೆ.	ನಕ್ಷತ್ರ	ಘಳಿಗೆ.	ಮೈಸೂರು ತೇದಿ.
23	ಗುರು *	ಷಷ್ಠಿ	36 3	ಪುಷ್ಯ	18-22	7
24	ಶುಕ್ರ	ಸಪ್ತಮಿ	30 48	ಆಶ್ಲೇ	44-34	8
25	ಶನಿವಾರ §	ಅಷ್ಟಮಿ	25-52	ಮ	41 32	9
26	ರವಿವಾರ	ನವಮಿ	21-22	ಪು	39 5	10
27	ಸೋಮ †	ದಶಮಿ	13-42	ಉ	7-28	11
28	ಮಂಗಳವಾರ ‡	ಏಕಾದ.	15-5	ಹ	36-58	12
29	ಬುಧ ¶	ದ್ವಾದ.	13 38	ಚಿ.	37-36	13

* ಅಮೃತಸಿದ್ಧಿಯೋಗ. § ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible]
† ವ್ಯಾಪ್ತ ತಿಥಿ, ಸರ್ವತ್ರ ಏಕಾದ. ‡ ಪ್ರದೋಷ.
¶ ಗೋವತ್ಸ ದ್ವಾ.; ಸಿದ್ಧ [illegible].

ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ.

ಪಿನಸು.		ಮೈಸೂರು.	ಬೆಂಗಳೂರು.
ಅಕ್ಕಿ ಅಕ್ಕಿ ಪಲ್ಲ ೧ಕ್ಕೆ	ರೂ.	೧೦-೪-೦	೧೧-೪-೦
[illegible]		೧೦-೮-೦	೧೧-೪-೦
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		೯-೪-೦	೧೨-೦-೦
[illegible]		೧೨-೪-೦	೧೩-೮-೦
[illegible]		೧೦-೪-೦	೧೦-೪-೦
[illegible]		೧೧-೮-೦	೧೧-೪-೦
[illegible]		೧೧-೦-೦	೧೨-೮-೦
[illegible]		೬-೪-೦	೬-೦-೦
ರಾಗಿ		[illegible]	[illegible]
ಜೋಳ		[illegible]	[illegible]
[illegible]		೫-೪-೦	೬-೫-೦
[illegible]		೬-೦-೦	೬-೪-೦
ಹೆಸರು		೬-೪-೦	೪-೪-೦
ಉದ್ದು		೯-೬-೦	೯-೪-೦
ಕಡಲೆ		೧೧-೦-೦	೯-೪-೦
ಎಳ್ಳು		೧೭-೪-೦	೧೦-೯-೦
ಹುರುಳಿ		೩-೦-೦	೩-೪-೦
[illegible]		೬-೦-೦	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		೩-೪-೦	೩-೦-೦
[illegible]		೬-೦-೦	೬-೦-೦
[illegible]		೩-೮-೦	೩-೪-೦
[illegible]		೨-೪-೦	[illegible]
[illegible]		೪-೦-೦	೪-೪-೦
[illegible]		೦-೧೦-೦	೦-೧೦-೦
[illegible]		೫-೪-೦	೫-೪-೦
[illegible]		೪-೪-೦	೪-೪-೦
[illegible]		೩-೪-೦	೨-೪-೦
[illegible]		೦-೨-೦	೦-೨-೦
[illegible]		೨೦-೦-೦	೨೧-೦-೦
[illegible]		೨೦-೦-೦	೨೦-೦-೦
[illegible]		೨೨-೦-೦	೨೨-೦-೦
[illegible]		೨೧-೦-೦	೨೧-೦-೦

Printed and Published by the Rev. E. W. Thompson, B.A., the Proprietor and Manager, Wesleyan Mission Press, Mysore. 23/10/1902.

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸಂಪುಟ ೧೩. ಮೈಸೂರು—ಸನ್ ೧೯೦೭ ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಾರೀಖು ೩೦ ನೇ ಗುರುವಾರ. ಸಂಖ್ಯೆ ೨೦

MELLIN'S FOOD.

ಮೆಲ್ಲಿನ್ ಯವರು ಧಾನ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರ.

32

೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹಕ್ಕೆ ಬಲವನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ನರಗಳೂ ಕಿರುನರಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಮೂಳೆ ಮಾಂಸಗಳು ಬೆಳೆದು ದೃಢವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ, ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ, ಸುಖ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪೋಷಣೆಯು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

೬. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣವು ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಾದರೂ ಯಾವ ವಾಯುಗುಣದಿಂದಲಾದರೂ ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

೭. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಎಷ್ಟು ಎಳೇ ಕೂಸುಗಳಿಗಾದರೂ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ.

೮. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹಾಲಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಾಯಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

೯. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗುವದರಿಂದ ಶೀಘ್ರ ದೇಹ ಪುಷ್ಟಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

೧೦. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ವರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಿಕ್ಕಾದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೧೧. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಸಕಲ ಜಾತಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪಥ್ಯವಾಗಿದೆ.

೧೨. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುಪದಾರ್ಥವಾಗಲಿ ಕೊಬ್ಬಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ತಾಯಿ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಉಂಟು.

೧೩. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಕಾಪಾಡುವ ಅನ್ನ ಅವಶ್ಯಕ ಪದಾರ್ಥ ಆಗಿದೆ.

೧೪. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ದೇಹದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ರೋಗಕಾಲದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

೧೫. ಮೆಲ್ಲಿನರು ಮಾಡಿರುವ ಆಹಾರವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವ ಕೂಸುಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಅವಶ್ಯಕ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಆಹಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತರಿಸಿರುವ ಸರಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ದಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಸ್ಟೋರ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಏಜಂಟರುಗಳು ಕೆಳಗೆ ಕಂಡಂತೆ ಇರುತ್ತಾರೆ:—

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಕಾಸಿನ್ ಪೀಟರ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಬೆಂಗಳೂರು:—ಮೆ॥ ರೋಡ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕ್ಯಾಂಟ್ನ:—ಮೆ॥ ಮೆಕ್ಸ್‌ನೆಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕೋಲಾರ:—ಮೆ॥ ಹಾರ್ಟ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಕಲ್ಕತ್ತಾ:—ಮೆ॥ ಬಿ. ಕೆ. ಪಾಲ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಮದ್ರಾಸು:—ಮೆ॥ ಓಕ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಬೊಂಬಾಯಿ:—ಕೆಂಪ್ ಕಂಪೆನಿ.

ಬಳ್ಳೇ ಔಷಧಗಳು.

50

ನಯನಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಬಾಂಜನವು.—ಹೊಸತಾಗಿ ಅಥವಾ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರದ ಬಾಧೆಗಳು ಇದರಿಂದ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪೇರುವಿಕೆ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರೂ, ಪಿಸರೂ ಬರುತ್ತಿರುವದೂ, ಉರಿ, ಬೆಳಕಿಗೆ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವದೂ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಗುಣಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕ್ರಯ ೧ ಡಬ್ಬಿಗೆ ೧ ರೂ. ಪೋಸ್ಟ ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ವಾಯುಹಾರಕತೈಲ.—(ಬಾಹ್ಯಲೇಪನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ). ಇದನ್ನು ಲೇಪಿಸಿದ ೪ ನಿಮಿಷದೊಳಗೆ ಸಂಧಿವಾತ, ಕಟಿವಾತ, ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಯುಗಳ ಬಾಧೆ, ತಲೆನೋವು, ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಉಬ್ಬಸ, ಕೆಮ್ಮು ಕೂಡ ಗುಣಹೊಂದುವವು. ಕುಪ್ಪಿಗೆ ೧ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಅಮೃತರಸ ಅಥವಾ ಸಂಜೀವ.—ಇದರ ಸೇವನದಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಬಗೆಯ ಜ್ವರಗಳು ಹೊಸ ಮತ್ತು ಹಳೇ ತರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆಗಳು ಕರಗಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಕಾಂತಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಕುಪ್ಪಿಗೆ ರೂ. ೨—೪ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ಆಣೆ ೬.

ಗೋರೋಚನದಮಾತ್ರೆ.—೨ ರೂ. ೪ ಆಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆದೋರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಗಜಕರ್ಣ ಯಾದದ್ದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗುಣವಾಗುವದು. ಡಬ್ಬಿಗೆ ೮ ಆಣೆ. ಖರ್ಚು ೧ ರಿಂದ ೬ ಡಬ್ಬಿವರೆಗೆ ೪ ಆಣೆ. ವಿ. ಪಿ. ಯಿಂದಲೂ ರವಾನಿಸುವೆವು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಔಷಧಗಳ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗು ತರಿಸಿ ಓದಿನೋಡಿ.

ರಾಜವೈದ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಬಿಳಗಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ.

ವಿಶೇಷ ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ! ಓದಿ ನೋಡಿ!

ಕಟ್ಟದ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಮಹಾಭಾರತ ಗ್ರಂಥಗಳು—ಪಾಕೆಟ್ ಎಡಿಷನ್ ೬ ರಿಂದ ೮ ರೂ. ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಆರ್. ೧೦ ರೂ., ಭಾಗವತ ೭ ರಿಂದ ೧೦ ರೂ., ಮಂಗಳವಾರ ೧೦ ರೂ., ಭವಾನಿಕೆ ೫ ರಿಂದ ೧೦ ರೂ.

ಕಟ್ಟಿದ ಕೊಡಗು ಕೆಲ್ಲ, ನಾಟಕದ ಕತ್ತಲೆ, ನೀತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಪಿಂಗಳ ಮಹಾಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ, ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ಶಿವ:—ಜನನ ಒಂದಕ್ಕೆ ೬ ರೂ. ಅಂಬುಜ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಬಾದಾಮಿ, ಖರ್ಜೂರ,—ಜನನ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩ ರೂ.

ಇತರ ಸೂಚನೆ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗನ್ನು ಕರ ಬರೆದ್ದು ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬೇಕಾದವರು ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಪ್ರೆಸ್ ಮಹಾಭಾರತದ ಕರ್ಣಪರ್ವ:— ಆದಿಪರ್ವ ೩ ೦ ೦, ವಿರಾಟಪರ್ವ ೧ ೦ ೦, ಭೀಷ್ಮಪರ್ವ ೧ ೦ ೦, ದ್ರೋಣಪರ್ವ ೦ ೬ ೦, ಉದ್ಯೋಗಪರ್ವ ೩ ೧೨ ೦

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಜಾತಕದ ಜನ್ಮಜಾತಕ ಪುಸ್ತಕ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಕಂಧಗಳು ೩ ೦ ೦, ತೃತೀಯ ಪಂಚಮ ೧ ೧೨ ೦, ಷಷ್ಠ ಸಪ್ತಮ ಅಷ್ಟಮ ನವಮ ೩ ೮ ೦. ದಶಮ ೩ ೮ ೦, ಏಕಾದಶ ದ್ವಾದಶ ೧ ೮ ೦.

ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ವಿಲಾಸದಿಂದ ರಾಮಾಯಣ ಕನ್ನಡ ಟೀಕು:—ಬಾಲಕಾಂಡ ೧ ರೂ., ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡ ೩ ರೂ., ಅರಣ್ಯಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಸುಂದರಕಾಂಡ ೧ ೦ ೦, ಯುದ್ಧಕಾಂಡ ೩ ೮ ೦, ಉತ್ತರಕಾಂಡ ೧ ೮ ೦.

೧೦ ರೂ. ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಶೇಕಡ ೧೦ ರಂತೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಮ॥ ರಾ॥ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಇತರ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಬೇಕಾದರೆ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಯಂ. ರುದ್ರಪ್ಪ ಅಂಡ್ ಸನ್,

ಲಾಲ್ ಬಾಗ್ ರೋಡ್,

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ROBINSON'S

PATENT BARLEY.

ರಾಬಿನ್‌ಸನ್‌ರವರ

ಬಾರ್ಲಿ ಹಿಟ್ಟು.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಬಾರ್ಲಿ ಎಂಬ ಜವೆಗೋಧಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿ, ಡಬ್ಬ ಪ್ರಕಾರ ಮುಚ್ಚಿದ್ದಲ್ಲ.

ಈ ಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರಸಿ ಕುದಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆ ಪಾನೀಯವಾಗುವದು. ಕಾಲು ಗಂಟೆ ಕಾಸಿದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಬಲಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪಾನಕವಾಗುವದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಲನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಆಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಜ್ವರದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಬಲಕಾರಿಯೂ ದೇಹದ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂಬೆಹುಳಿಯನ್ನೂ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ ಬೆರಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಾದ ಪಾನವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆ.—ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೆಲವರು ಕೆಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಇರುವ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸನ್ ೧೯೦೮ ನೇ ಇಸವಿಯ

ವರ್ತಮಾನ ಪಂಚಾಂಗ (ಇಂಗ್ಲೀಷು—ಕನ್ನಡ ೨)

ಪಾಕೆಟ್ ಡೈರಿ

ಎಮರಾಲ್ಡ್ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಡೈರಿ

ಈ ಡೈರಿಗಳು ವರ್ತಕರು, ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ದಾರರು, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳು:—ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗ, ಕ್ಯಾಲೆಂಡರು, ಹಿಂದೂ ಹಬ್ಬಗಳು, ಸರಕಾರದ ರಜಾ ದಿನಗಳು, ರೈಲ್ವೆ, ಅಂಚೆ, ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಶುಲ್ಕಗಳು, ಕೋರ್ಟ್ ಫೀಸು, ಸ್ಟಾಂಪು, ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಸು, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು, ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳು ಇವೆ. ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುಟದಂತೆ ಬರೆಯಲು ಸ್ಥಳವುಳ್ಳ ಡೈರಿ ೧ ರೂ. ೧೨ ಆಣೆ; ಚಿಕ್ಕ ಸೈಜ್ ಡೈರಿ ೧ ರೂ. ೪ ಆಣೆ; ಮತ್ತು ಇತರ ಸೈಜ್ ಡೈರಿಗಳು ೧೦ ಆಣೆ, ೮ ಆಣೆ; ಪಾಕೆಟ್ ಡೈರಿ ೪ ಆಣೆ; ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತರಿಸುವವರಿಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಬೇಕಾದವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,—ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್,

ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ, ಮೈಸೂರು.

Vol. 2
5th Jun. 1902
To
28th May 1903

CONTINUED ON REEL NO-7

VRITTANTAPATRIKE

(IN KANNADA)

REEL NO
6

END

EXPOSURES
680